

မုန်တိုင်း နှင့် လှေ

နာဂင်မုန်တိုင်းခံစားမှုစာစုများ

အရှင်ဆရာမိက

ပထမအကြိမ်

ပြန်ကြည့်စာအုပ်

စာမူခွင့်ပြုချက်	၄၀၁၁ ၂၀၁၀၀၈
မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက်	၄၀၁ ၂၄၃၁ ၂၀၈
မျက်နှာပုံးသရုပ်ဖော်	နေဝင်းအောင်
အတွင်းသရုပ်ဖော်	နေဝင်းအောင်၊ ရဲမင်းအောင်
ကွန်ပျူတာစာပီ	ခင်လှိုင်(နင်းဝေနေဝင်း)၊ သန္တာ၊ နင်းနင်း
မျက်နှာပုံးဖလင်	Stars Color Repro
အတွင်းဖလင်	Stars ၊ ဦးထွန်းဆိုင်း ၊ ကိုလူဖော်
ထုတ်ဝေသူ	ဦးကျော်ဟင်း (ယုံကြည်ချက်စာပေ)
	အမှတ်(၁၁၁)၊ ၃၃ လမ်း
ပုံနှိပ်	ကိုတင်အောင်ကျော်
	စွယ်တော်ပုံနှိပ်တိုက်
	၁၄၇၊ ၅၁ လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်
တန်ဖိုး	၂၅၀၀ ကျပ်
အုပ်ရေ	၁၀၀၀
ထုတ်ဝေသည့်ကာလ	၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ
အထက်မြန်မာပြည်ဖြန့်ချိရေး	ထွန်းဦးစာပေ(မန္တလေး)
တပြည်လုံးဖြန့်ချိရေး	မတင်မာဦး
	မျိုးဆက်သစ်စာပေ
	၃၄ လမ်း(အလယ်)၊ ရန်ကုန်မြို့
	ဖုန်း- ၃၇၇၃၆၉

မုန်တိုင်းနှင့်လူ့အတွက် ကျေးဇူးတင်မှတ်တမ်း

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂ ရက်၊ ၃ ရက်နေ့ကို မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး မေ့နိုင်မည်မထင်ပါ။ ရန်ကုန်တိုင်းနှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဟာ နာဂစ်မုန်တိုင်း ဒဏ်ကို မရှုမလှ ခံစားခဲ့ရတာမို့ ပြန်တောင် မပြောချင်ကြတော့ ပေမယ့် တစ်တိုင်းတစ်ပြည်လုံးရဲ့ “ပရဟိတစိတ်” ကို တူးဆွဖော်ထုတ်ပေးလိုက်နိုင် တဲ့ အတွက်တော့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် မုန်တိုင်းကို နည်းနည်းလေး အမုန်းတရား လျော့သွားခဲ့ပါသည်။

မုန်တိုင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ပြည်သူ့အားလုံး၏ ပရဟိတ စိတ်ဓါတ်ကို သမိုင်းမှာတွင်ကျန်ဖို့၊ နောင်မျိုးဆက်သစ်များ သိရှိ နားလည်ခံစားပေးနိုင်ဖို့ အထောက်အထားများအဖြစ် မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များ တွင်ပါရှိခဲ့သောဆောင်းပါးများကို လက်လှမ်းမီသရွေ့ တစ်စုတစ်စည်းတည်း စုပြီး ထုတ်ချင်သည့်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အတွက် စာရေးဆရာများထံ စာမူများလေးစားစွာတောင်းခံ၍ မုန်တိုင်းနှင့်လူ့ကို စီစဉ်ခဲ့ပါသည်။

ထူးခြားတိုက်ဆိုင်စွာပင် ၂၂-၁၁-၂၀၀၈(အမျိုးသားနေ့)၌ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ဓမ္မာရုံတွင် ကျင်းပသည့် ခြေလျင်တောင်တက်အသင်း မိသားစု များ၏ (၁၃)ကြိမ်မြောက် အာစရိယပူဇော်ပွဲ နှင့် ဂုဏ်ပြုပွဲသို့ ရောက်ရှိ ခဲ့ရာ ပရဟိတနှင့် ပတ်သက်၍ အငြိမ်းစား ဘူမိဗေဒပါမောက္ခဆရာကြီး ဒေါက်တာမောင်သိန်း ၏ သြဝါဒ စကားများကလည်း မှတ်သားစရာ ကောင်းလှပါသည်။

“မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပျူခေတ်မှယနေ့အထိ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ ဒီလောက်ပြင်းထန်တဲ့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို မကြုံဖူးသလို ဒီလောက်ကြီးမားတဲ့ ပရဟိတမျိုးကိုလည်း တစ်ပြည်လုံး မလုပ် ဖူးသေးပါဘူး။ ၂၀ ရာစုခေတ်ရဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးလို့ယူဆရတဲ့ အဲဘတ်အိုင်းစတိုင်းက ပရဟိတနဲ့ပတ်သက်ပြီး အခုလိုပြောခဲ့ပါတယ်

*There is no higher religion than Human Service.
To work for the Common Good is the greatest creed.*

“ လူ့အကျိုးဆောင်ခြင်းထက် ပိုမြင့်မားတဲ့ ဘာသာရေး(အယူဝါဒ) ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ”

ဤစာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက်...

မေတ္တာဖြင့်စာမူအသုံးပြုခွင့်ပေးကြသော စာရေးဆရာ ဆရာမများ၊
စိတ်အားထက်သန်စွာပံ့ပိုးကူညီပေးကြသည့် ဆရာကိုရွှေအောင်သင်း၊
ကိုတင်အောင်ကျော်+မသီတာမြင့် (စွယ်တော်ပုံနှိပ်တိုက်မိသားစု)၊
Stars Color Repro မှ အစ်မ မသီတာနှင့် မောင် ကိုသူရိန်ထွန်း၊
ဆရာမင်းလှ၊ဆရာလွမ်းဝေနိုင်၊ ဆရာသျှီသူအောင်၊ ဆရာဆောင်းဖြူ၊
မေတ္တာဖြင့်ဖြန့်ချိပေးကြသည့် မတင်မာဦး(မျိုးဆက်သစ်စာပေ) နှင့်
ကိုထွန်းဦး(ထွန်းဦးစာပေ-မန္တလေး).....

မုန်တိုင်းနှင့်လူစာအုပ်အား မထွက်ရှိမီကပင် အုပ်ရေ (၂၀၀)တိတိ
ပြန်လည်လှူဒါန်းနိုင်ရန် ကြိုတင်ချီးမြှင့်အားပေးမှုပြုသော ရွှေပါရမီတောရ
ဆရာတော်အရှင်ဆန္ဒာဓိက နှင့်တကွ ကျေးဇူးတင်ထိုက်သူအားလုံးတို့အား
ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ဂုဏ်ပြုအပ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင်လိုအပ်ချက်များ၊ အားနည်းချက်များရှိပါက မေတ္တာ
ရှေ့ထားခွင့်လွှတ်ပေးပါရန်နှင့် ဤစာအုပ်ကိုအရင်းပြု၍

စာပေအနုပညာရှင်များ၏ အလှူ အဖြစ် နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရ
သော ဒေသများသို့လှူဒါန်းသွားမည်ဖြစ်ပါကြောင်း လေးစားစွာအသိပေး
အပ်ပါသည်။

နှင်းဝေနေဝင်းစာပေ

မောင်စူးစမ်း
 လူထုစိန်ဝင်း
 မောင်ဆုရှင်
 မောင်ဆွေသက်
 မောင်ဝံသ
 ချစ်ဦးညို
 မောင်ဝတ္ထု
 ချစ်စံဝင်း
 ကျော်စောမင်း
 ခင်စောတင့်
 ကြည်စိုးထွန်း
 မောင်စိန်ဝင်း(ပုတီးကုန်း)
 သုမောင်
 ဟိန်းလတ်
 နေဝင်းမြင့်
 မင်းလူ(တောကျောင်းဘုန်းကြီး)
 နန္ဒာမိုးကြယ်
 မျိုးမြင့်ညိုမီး
 မောင်အောင်နိုင်
 မသိတာ (စမ်းချောင်း)
 မောင်တင်ဆင့်
 နွယ်ဦးလှိုင်
 အောင်စိုးသူ
 လွမ်းဝေနိုင်
 အမရာ (ဆေး-၁)
 အတ္တကျော်
 နင်းဝေငြိမ်း
 ကိုမျိုး(မြန်မာစာ)
 ဒီဇင်ဘာမွန်း
 ဆောင်းဖြူ
 စိုးသော်တာ
 မျိုးကိုမျိုး
 မောင်နန်းမိုး
 ကိုရွှေအောင်သင်း
 အောင်မင်း(ဒလ)
 အိသူ
 အောက်တိုဘာအောင်ကြီး
 မောင်မင်း
 စွမ်းရဲထွဋ်
 နေဝင်းအောင်(ဂရပ်ဖစ်)

၇ နာဂစ်ပုံကားချပ် ကြီးသွားခြင်း
 ၁၃ ခုဝဲကြယ်ကြွေကျခြင်းနဲ့ ကမ္ဘာပျက်ကပ်ကြီးကြီးရခြင်း
 ၂၁ နာဂစ်ပေးခဲ့ဖူးသော သင်ခန်းစာ
 ၂၇ သုဝဏ္ဏစိုးရိပ်စိတ်
 ၃၅ မှန်တိုင်းဒဏ်နှင့် ပြည်သူ့အားမာန်
 ၄၁ ကျွန်တော်တို့နှင့် မှန်တိုင်းများ
 ၄၇ ကျေးဇူးပဲ နာဂစ်
 ၅၅ နာဂစ်က သတိပေးခဲ့ခြင်း
 ၆၁ ထိပ်ဆုံးမှာ နေမိတဲ့ဒုက္ခ
 ၆၉ အဓိပတိလမ်းမှာ ဝိုင်းတွဲမရွာပေမယ့်
 ၇၅ ပန်းမိစ္ဆာ
 ၈၅ မှန်တိုင်းမီးမောင်း
 ၉၃ ဂျာနယ်ဝတ္ထု
 ၉၉ ရေလိုင်းလေလိုင်းတို့ကြားမှ ရဲသည့်ဗေဒါ
 ၁၀၉ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်သို့ မေတ္တာဘာဝနာ
 ၁၁၅ ရိုးရိုးရှင်းရှင်း လွယ်လွယ်ကူကူ
 ၁၄၁ အလွန်တရာ ကျေးဇူးတင်ပါသည်
 ၁၅၅ ကောင်းရာသုဂတိလားပါစေ
 ၁၆၅ သမီးကို လွှတ်မချလိုက်ပါနဲ့ အဖေရယ်
 ၁၇၁ နာဂစ်နဲ့(၁၂)နာရီ အဆုံးအဖြတ်
 ၁၇၅ နာဂစ်မှန်တိုင်းအလွန် သရုပ်မှန်ဝတ္ထုပုံပြင်များ
 ၁၈၁ မှန်တိုင်းအလွန် မိုးငွေ့သွန်သော်
 ၁၉၃ ကမ္ဘာပျက်တဲ့နေ့
 ၂၀၇ နှစ်သိမ်မှတွေ့ လက်ဆင့်ဝေ
 ၂၁၃ ရှေ့ခရီးသို့ ခြေလှမ်းအစ
 ၂၂၃ ဘာတွေလိုနေလဲ
 ၂၃၁ ဒုတိယအသက်
 ၂၄၅ ကျွန်တို့ထုကြသူတွေနှင့်...
 ၂၅၁ လေအထမှာ ရေကြွကာ လှိုင်းဆင်ဖိသော်လည်း
 ၂၆၁ စာနာစိတ်ကို မွေးမြူခြင်း
 ၂၆၇ သစ်စိမ်းချိုး
 ၂၇၃ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ထွန်တုံးပိတ်ချိန်အစီ...
 ၂၈၁ ဘာဖြစ်တာလဲ နာဂစ်ရယ်
 ၂၉၁ မှန်တိုင်းစဲသော်
 ၃၀၃ နာဂစ်ရဲ့ ကြာပစ်လိုက်တာကြောင့်...
 ၃၁၁ ရော့ဝတီရဲ့ အလင်းသစ်
 ၃၂၅ ၂၀၀၈ မေ ၂၊ ၃
 ၃၃၃ ဂလိုဘယ်နာဂစ်နှင့် သင့်များ
 ၃၄၁ နာဂစ်အလွန် ဒိုင်ယာရီ
 ၃၄၉ သတိရလိုလာတာပါ

မေ့ရဉ်းဗား

နာဂစ်ပုံကားချပ်
ကြီးသွားခြင်း

စွမ်းပကားမဲ့နှင့် ဒိုက်ရားမဲ့

နာဂစ်ဆိုင်ကလုနီးနှင့် စီချမ်လျင်ကြီးတို့ ဖြစ်ပျက်ပြီးသည့်နောက် ရာသီဥတုအကြောင်း ဆွေးနွေးမှုတွေ အပူတပြင်းပေါ်လာသည်။ ထိတ်ထိတ် ပျာပျာ အတော်ပြောကြသည်။ စံအဖြစ်ပုံသေထားပြီးပြောသောအချက်သည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကြီးသည် လူတို့၏ပယောဂကြောင့် ပျက်စီးနေပြီ။ အချိန်မီမပြင်ဆင်ကြလျှင် ယခုထက် ပိုဆိုးဝါးသောကပ်ဆိုးကြီးတွေ ဆိုက်မည် ဟု ဆိုသောအချက်ဖြစ်သည်။

ပညာရှင်အတော်များများသည် ရာသီဥတုပိုပြီးပူနွေးလာရသည်မှာ လူတို့၏စားသုံးမှုဝါဒ Consumerism ။ လူတို့၏စားသုံးမှုဝါဒကို ကြီးကျယ်စေသည့် life style တို့ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု မီးမောင်းထိုးကြသည်။ ဤလိုအကြောင်းတရားတို့ကို မီးမောင်းထိုးကြည့်၍ လူသားတို့အပေါ် ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ ခြုံပြီး အပြစ်ဖို့သည်။ အချို့ပညာရှင်တို့က ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသော နိုင်ငံကြီးတို့ကြောင့် ဤသို့ရာသီဥတုဆိုးရွားနေသည်ဟု ခွဲခြားအပြစ်တင်သည်။

ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ဆိုးရွားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ လူသားကိုခြုံပြီး အပြစ်တင်

သည်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံတို့ကိုခေါ်ပြီး အပြစ်တင်သည်ဖြစ်စေ၊ နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းဒဏ် တိုက်ရိုက်ခံလိုက်ရသော မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် အပြစ်တင်ခံရစရာမည်သည့်အကြောင်းများ ရှိသနည်းဟု မေးစရာပေါ်သည်။ ရာသီဥတုပူပြီး၊ ပူနွေးလာမှုကိုတားဆီးရန် ဖန်လုံအိမ်ကာဗွန်ဓာတ်တို့ကို လျှော့ချရန် လက်ငင်းအကြံပြုထားကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် နိုင်ငံငယ်ဖြစ်သည်။ မဖွံ့ဖြိုးသေးသော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ကာဗွန်ဓာတ်ကို အကြီးအကျယ်နှင့် ထုတ်ဖော်သော နိုင်ငံလည်းမဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် အဆိုပြုနေသော ကာဗွန်ဓာတ်ပမာဏရောင်းချရန် မြန်မာနိုင်ငံ၌စွမ်းပကားမရှိပေ။ ထို့အပြင် ဖြစ်လာသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြီးကိုလည်း တားဆီးနိုင်ရန် စွမ်းပကားမရှိပါပေ။ စွမ်းပကားမဲ့နေသော မြန်မာနိုင်ငံကိုမှ နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းက ဆိုးဆိုးရွားရွား တိုက်ခတ်ပြလိုက်သဖြင့် နိုင်ငံ၏ပထဝီအနေအထားကိုသာ အပြစ်တင်ရမလိုဖြစ်သွားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကိုစွတို့ စွမ်းပကားမဲ့သော်လည်း ဒိုကိုးရာမဲ့တော့မဟုတ်ပေ။

မြန်မာကို ကမ္ဘာကသိပြီ

“မြန်မာကိုကမ္ဘာကသိစေရမည်” ဟု မြန်မာ့မာန်ဖြင့်ရင့်ကျူးခဲ့ကြသည်။ ယခုနာဂစ်ကြောင့် မြန်မာကိုကမ္ဘာကသိသွားပြီ။ ပုံရိပ်တို့၏ အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီပြေးလွှားမှုနှင့် ၂၄ နာရီဂြိုဟ်တုရုပ်မြင်သံကြားတို့ကြောင့် သတင်းစီးဆင်းမှုအရှိန်အဟုန် ပြင်းထန်မှုတို့ကြောင့် မြန်မာကိုကမ္ဘာက သာမန်ရိုးရိုးသိသွားသည်မဟုတ်။ ရောမကြီးကျယ်သောစက်ရပ်သတင်း Mega Breaking News အနေဖြင့် သိသွားခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအခါ big picture ပုံကားချပ်ကြီးကြီးဆိုသောစကားရပ်လည်း ချက်ချင်းရေပန်းစားလာသည်။ ပုံကားချပ်ကြီးကြီးဆိုသည်မှာ ဆိုင်ကလုန်း၊ မြေငလျင်၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုတို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။ ဤပုံကားချပ်ကြီးကြီးကို နောက်ခံမထားဘဲ

မည်သည့် ကမ္ဘာ့ရေးရာ၊ ဒေသရေးရာ၊ ပြည်တွင်းရေးရာတို့ကို ရှုမြင်လိုငှာ မဖြစ်နိုင်တော့ဟု ဆိုလာသည်။

မူလက ပုံကားချပ်ကြီးကြီးဟုဆိုလျှင် အင်အားကြီးနိုင်ငံများ အင်အားချင်းနှိုင်းယှဉ်ခြင်း၊ ပါဝါချိန်ခွင်ပြန်ညှိခြင်း (rebalancing of power) ကို ရည်ညွှန်းသည်။ နိုင်ငံအစိုးရချင်း၊ ဈေးကွက်၊ ရင်းမြစ်အင်အားနှင့် တက္ကနီလိုဂျီတို့အတွက် အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားများအလိုငှာ ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း (competition between national interests တို့ကို ရည်ညွှန်းသည်။) ယခု ရာသီဥတုပြဿနာတို့သည် အကြီးမားဆုံး ပုံကားချပ်ကြီးကြီး ဖြစ်စေခဲ့ပြီ။

လျှို့မြောင်ထဲမောင်း

ကမ္ဘာ့ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတို့တွင် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုကို အစီအစဉ်အမှတ်တစ်အဖြစ်တင်ရပြီး မကြာသေးမီက တင်ပြပြုလုပ်သော အာဆီယံလုံခြုံရေးညီလာခံတွင် ရာသီဥတုကို ကမ္ဘာ့လုံခြုံရေးပြဿနာထဲ ထည့်သွင်း၍ ဆွေးနွေးသည်။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုကို ကမ္ဘာ့လုံခြုံရေးပြဿနာထဲ ထည့်လာသည်မှာ တစ်ဖက်မှကြည့်လျှင် အနက်တစ်မျိုး ထွက်သည်။ နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို အားဖြည့်ရေးအတွက်သာ ဖြစ်သင့်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုကို လုံခြုံရေးပြဿနာအဖြစ် ယူဆသင့် မသင့်သည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်သည်။

ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုသည် ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေးတို့၌လည်း အငြင်းပွားဖွယ်ရာဖြစ်သည်။ အိမ်နီးနားချင်းနိုင်ငံ၌ ကြုံဖူးလိုက်သော ဆူနာမီကြောင့်လည်းကောင်း၊ နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းနှင့် တရုတ်မြေငလျင်တို့ကြောင့်လည်းကောင်း အာဏာရပါတီ၊ အတိုက်အခံနိုင်ငံရေးနှင့် မီဒီယာတို့ကြားတွင် အငြင်းအခုံတွေ့ဆူဆူညံညံ ဖြစ်လာသည်။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုကို အလေးမထားသည်သဘောတွေ ပြသလာသဖြင့် မီဒီယာတစ်ခုက ဘတ်စ်ကားတစ်စီးဖြင့် တင်စားနှိုင်းယှဉ်ပြသည်။

ဘတ်စ်ကားထဲတွင် ခရီးသည်တွေအများကြီးပါရှိပြီး ဒဂိုင်ဘာက မောင်း
နေသည်။ ခရီးသည်တို့သည်ကားမောင်းနေသည်ကို သတိမထားဘဲ ဒဂိုင်ဘာ
လက်ပတ်က အဝါလား၊ အနီလားဆိုပြီး တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ငြင်းခုံ
နေကြသည်။ ရှေ့လျှိုမြောင်းကြီးကို မမြင်သည့်သဘော အပြစ်တင်သည်။

မေးခွန်းနှစ်ပုဒ်

ထိုင်းဘတ်စ်ကားထဲမှ ခရီးသည်တွေက တကယ်လည်း ငြင်းခုံလာကြ
သည်။ ဧရာမစီမံကိန်းကြီးတို့ကို ဆောင်ရွက်သင့်၊ မသင့်။ ဇီဝလောင်စာဆီ
ထုတ်လုပ်ရေးကို ဆက်လက်ပြီး တိုးချဲ့သင့်၊ မသင့်။ မဲခေါင်မြစ်မှ ရေရရှိရေး
စီမံကိန်း ဖျက်သိမ်းသင့်၊ မသင့်၊ ပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသနှင့် မြေနိမ့်ဒေသ
တို့ကို ကာကွယ်သင့်၊ မသင့် စသည်ဖြင့် ငြင်းခုံနေကြသည်။ သို့သော်
နိုင်ငံရေးပါတီတို့ကမူ ဤပြဿနာတို့ကို စဉ်းစားရန် အချိန်မပေးနိုင်ကြဘဲ
ထိုင်းအခြေခံဥပဒေကို ဘယ်လိုပြင်ဆင်ရမလဲဟူသောကိစ္စတို့၌သာ အာရုံ
ရောက်နေသည်။ ဤအချက်ကိုထောက်ပြသည့် နိုင်ငံရေးပါတီတွေ ပုံကားချပ်
ကြီးကြီးကို မမြင်နိုင်ကြဟု ထောက်ပြသည်။

ဆိုင်ကလုန်း၊ မြေငလျင်၊ ရေကြီးမှု၊ ရာသီဥတု ပိုပြီးပူပြင်းလာမှုတို့သည်
လက်တွေ့သာကေတို့အရ ဆင်းရဲသားနှင့်အခြားအောက်ခြေလူတန်းစားတို့ကို
ပိုလို့ထိခိုက်ကြောင်း လက်တွေ့တို့ကြောင့် ငလျင်၊ ဆိုင်ကလုန်းတို့ အရေး
သည် ဆင်းရဲမွဲတေမှုပြဿနာနှင့် ဒွန်တွဲနေသည်။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်
ဆိုးရွားမှုကို လုံခြုံရေးအဝန်းဝိုင်းထဲထည့်မလား၊ ဆင်းရဲမွဲတေမှုပြဿနာထဲ
ထည့်မလားဆိုသော မေးခွန်းတို့သည် လက်တွေ့ကြည့်ပြောရမည့်
မေးခွန်းတွေဟုထင်သည်။

■ မောင်စူးစမ်း

* * * * *

[၁၁-၆-၂၀၀၈ နေ့ထုတ် Weekly Eleven ၇၃နယ်မှ]

အုတ်မြစ်

စုဝံကြယ်ကြွေကျခြင်းနဲ့
ကမ္ဘာပျက်ကပ်ကြီးကြံ့ခြင်း

စာရေးနိုင်တာ တစ်လကျော်ရှိသွားပြီဖြစ်တာကြောင့်စာဖတ် ပရိသတ်များက ဖုန်းဆက်ပြီး သတင်းမေးကြတယ်။ နယ်ပရိသတ်များက စာရေးပြီး မေးကြတယ်။ နေ့စဉ်ပုံမှန်ဖုန်းဆက်ပြီး ကျန်းမာရေးအခြေအနေမေးသူများလည်း ရှိကြတယ်။ မတ် နဲ့ ဧပြီ အပူဒဏ်ကြောင့် မထနိုင်အောင်ဖြစ်နေတဲ့ အတွက် ဖုန်းလာတာတွေကိုတောင် လက်ခံစကားမပြောနိုင်ခဲ့ဘူး။

ဒုတိယအမေ့ရဲ့ နာရေး

အိပ်ရာကမထနိုင်ဖြစ်နေချိန်မှာမှ ဒုတိယအမေသဖွယ်ဖြစ်နေတဲ့ ဒေါ်ဒေါ် လူထုဒေါ်အမာ ဧပြီ ၇-ရက်မှာ ဆုံးပါးသွားတာကြောင့် အကြီးအကျယ် စိတ်ထိခိုက်ပြီး အခြေအနေကပိုဆိုးသွားတယ်။ သွေးပေါင်ချိန် ၇၀/၄၀ အထိ ကျနေတာကြောင့် ခေါင်းကိုမထူနိုင်အောင်ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ ဆုံးသွားပြီလို့ သိလိုက်ရတဲ့အချိန်ထက် မဆုံးခင်တစ်ပတ်လုံး ဆေးရုံပေါ်ရှိ နေစဉ်က အချိန်ပြည့် ရင်တလှုပ်လှုပ်ဖြစ်နေရတာကပိုပြီး ဒဏ်ခံရတယ်။ မန္တလေးက တစ်နေ့သုံးလေးကြိမ် ဖုန်းဆက်သတင်းပေးနေကြပေမယ့် စိတ်ကပူလွန်းနေတော့ နှစ်နာရီခြားတစ်ခါ၊ သုံးနာရီတစ်ခါ ဖုန်းဆက်ပြီး သတင်းမေးနေရတယ်။ တစ်ပတ်လုံးလုံးရင်တလှုပ်လှုပ်နဲ့ သောကဖိစီး

နေခဲ့တယ်။ ဆေးရုံစတင်တဲ့နေ့ကတည်းက ချက်ချင်းသွားလိုက်ချင်ပေမယ့် ဆရာဝန်က လေယာဉ်စီးလို့ မဖြစ်ဘူးလို့ တားမြစ်ထားတာကြောင့် အခက်ကြုံရတယ်။ သက်သောင့်သက်သာရှိအောင် ကားကိုဖြည်းဖြည်းမောင်း ပြီးသွားဖို့ စီစဉ်တော့လည်း မန္တလေးအိမ်က အားလုံးဝိုင်းတားကြတယ်။ ဒဏ်ခံနိုင် မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုကြတယ်။

ဝှံကြယ်ကြွေသလို

မျက်စိအောက်မှာ မြင်နေရရင်တော်ဦးမယ်။ မမြင်ရဘဲ အဝေးက နေ ရင်တလှုပ်လှုပ်နဲ့ပူနေရတာကို ပိုပြီးခံရခက်တယ်။ တယ်လီဖုန်းပြည်သံ ကြားတိုင်း ရင်ထဲမှာဒိန်းခနဲဒိန်းခနဲ ဖြစ်သွားတာ။ ညဆိုရင် ၁၁-နာရီ၊ ၁၂-နာရီလောက်မှာ နောက်ဆုံးဖုန်းဆက်ပြီးမှ အိပ်ရာထဝင်တာ။ အိပ်လို့လည်းဘယ်ပျော်မှာလဲ။ ဒီလိုနဲ့ပဲ ဧပြီ ၇-ရက်မနက်မှာ ကျွန်တော်တို့ အမေဆုံးသွားတယ်။ ၉၃-နှစ်မှာ ကွယ်လွန်တာဆိုတော့ မီးစာကုန်ဆီခန်းလို့ ဆိုနိုင်ပေမယ့် မိုးပေါ်က ဝှံကြယ်ကြီးကြွေကျသွားသလို ရင်ထဲမှာ ခံစားရတာ တော့ ဘယ်တားဆီးလို့ရနိုင်မှာလဲ။

ကမ္ဘာပျက် မုန်တိုင်းကြီးလို

ဝှံကြယ်ကြီး ကြွေကျသွားလို့ တုန်လှုပ်ချောက်ချားနေတာမှ မပြေ ပျောက်ခင် မေ ၂-ရက်ညမှာ ကမ္ဘာပျက်မုန်တိုင်းကြီးအလား မကြုံဖူးအောင် ကို ပြင်းထန်လှတဲ့မုန်တိုင်းကြီး စတင်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်တာကို အသည်း တုန်၊ အူတုန်ခံလိုက်ရပြန်တယ်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းတဲ့။ ငယ်ငယ်ကချစ်ခင်နှစ်သက် ခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယရုပ်ရှင်မင်းသမီး နာဂစ်နဲ့ နာမည်တူပေမယ့် နာဂစ်လိုချစ်စရာ မကောင်းဘူး။ ရုပ်ရှင်မင်းသမီး နာဂစ်ကို ခြောက်ဆယ်ပြည့်နှစ်များအတွင်း လူငယ်တွေက “မားသားအင်ဒီးယား” ရုပ်ရှင်ကားနဲ့ စွဲလမ်းခဲ့ကြသလို တိုးတက်တဲ့ ခံယူချက်ရှိသူ ရုပ်ရှင်မင်းသားကြီး ရာဂျီကပူးနဲ့ တွဲဖက်ညီသူ ဖြစ်လို့လည်း ချစ်ခင်ကြတယ်။ မုန်တိုင်းနာဂစ်ကတော့ မုန်းစရာကောင်း

လိုက်တာ။ ခါတိုင်းလို မိုးသည်း၊ လေထန်ရုံလောက်ရှိမှာပဲလို့ အောက်မေ့
လိုက်တယ်။ မီးစောစောပြတ်သွားတာကြောင့် ည ၁၀-နာရီလောက်
အိပ်ရာဝင်ခဲ့ကြတယ်။ ၁၁-နာရီလောက်ကျတော့ လေတော်တော်ပြင်းလာလို့
အိမ်ရှေ့က ပိတောက်ပင်ကြီးတွေ ယိမ်းထိုးနေကြတော့တယ်။ အိမ်ရှေ့
တည့်တည့်ရှိ ပိတောက်ပင်ကြီးကို နေ့လယ်ကပဲ ခုတ်ချထားလိုက်တာ
တော်ပါသေးရဲ့လို့ အောက်မေ့လိုက်ရတယ်။ မှန်တိုင်းမလာမီ နှစ်ရက်
လောက်က မိုးသဲသဲရွာလိုက်တာကြောင့် အိမ်ပေါ်ကိုမိုးနေတဲ့ ပိတောက်
ပင်ကြီး ပဲ့ကျသွားတယ်။ အိမ်ဘေးကအခန်း အမိုးပေါ်တင်နေတာကြောင့်
အောက်ထိမကျဘဲ တန်းလန်းကြီးဖြစ်နေတယ်။ အန္တရာယ်သိပ်ကြီးနေတာ
ကြောင့် အခန်းတွေငွေစုပြီး သစ်ပင်ခုတ်တဲ့သူတွေခေါ်ရတယ်။ မှန်တိုင်း
လာမယ့် သောကြာနေ့မှာ သစ်ခုတ်သမားတွေရောက်လာပြီး ကိုင်းတွေ
အားလုံး ခုတ်ချပစ်ခဲ့ကြတယ်။ မခုတ်မီလို့ကတော့ တစ်ပင်လုံး အိမ်ပေါ်ကို
တည့်တည့် ကြီးလဲကျမှာ အသေအချာပဲ။

မှန်တိုင်းအော်သံ ရှိရှိညံ

ကျန်နေတဲ့နှစ်ပင်က ခုဆိုကြောက်စရာကောင်းလောက်အောင်ကို
ယိမ်းထိုးနေပြီ။ ၁၉၈၁-ခုနှစ်က စိုက်ခဲ့တဲ့ ပိတောက်ပင်ကြီးသုံးပင်ဟာ
၂၇-နှစ် သက်တမ်းရှိပြီဖြစ်လေတော့ နှစ်ထပ်တိုက်ခေါင်မိုးထက်တောင်
အများကြီး မြင့်တက်နေပြီ။ လုံးပတ်ပင်စည်လည်း မနည်းတော့ဘူး။
သူကထွက်တဲ့ ကိုင်းတွေတောင် လူကိုယ်လုံးလောက်ရှိနေပြီ။ လေရှိန်က
ပြင်းသထက်ပြင်းလာတယ်။ ပိတောက်ပင်တွေက ယိမ်းသထက်ယိမ်းလာတယ်။
ပြတင်းပေါက်နဲ့ ကပ်နေတဲ့ ခုတင်ပေါ်မှာထိုင်ရင်း သစ်ပင်တွေ ယိမ်းထိုး
နေတာကို စောင့်ကြည့်နေမိတယ်။ လမ်းတစ်ဖက်က သစ်ပင်တွေ
တဖြောင်းဖြောင်းကျိုးကျသံတွေ ကြားရတယ်။ မနက် ၂ နာရီ ၃ နာရီ
လောက်ရောက်တော့ မှန်တိုင်းဟာ အရှိန်အပြင်းဆုံးအဆင့် ရောက်လာဟန်
ရှိတယ်။ တစ်ရှိန်နဲ့ မြည်ဟည်းသံကြီးကိုတောင် အဆက်မပြတ်ကြားရတယ်။

အိမ်ရှေ့က ပိတောက်ပင်နှစ်ပင်လည်း ပြောင်းဆန်အောင် လှုပ်ယမ်းနေတော့ တယ်။ ဘယ်အချိန်လဲကျမလဲလို့ ရင်တမမစောင့်ကြည့်နေဆဲမှာပဲ ၃ နာရီနဲ့ ၄ နာရီကြားအရောက်မှာ အစွန်ကအပင်ကြီး အမြစ်ကကျွတ်ပြီး ပြိုလဲကျသွားတော့တယ်။ ဘေးက ၃၉ လမ်းကို ကန့်လန့်ဖြတ်ပြီး ထိပ်ပိုင်းက လျှပ်စစ်ရုံးအဆောက်အဦပေါ် တင်နေတယ်ဆိုတာ မုန်တိုင်းပြီးသွားတော့မှ သိကြရတယ်။

လောကကြီးနဲ့ အဆက်ပြတ်

မနက် ၄ နာရီကျော်လောက်ရှိတော့ အလယ်ပင်ကြီးလဲကျပါတယ်။ အိမ်ဘက်တည့်တည့်ကြီးကို လဲတာပါ။ ကိုင်းတွေက ထိုင်နေတဲ့ခုတင်နဲ့ နံရံလေးတစ်ချပ်သာ ခြားသေးတဲ့ ဘေးခန်းခေါင်မိုးသာမက မျက်နှာကြက်ကို ပါ ထိုးဖောက်ပြီး အိမ်ထဲထိ ရောက်လာကြပါတယ်။ သစ်ပင်ကြီး လဲကျတဲ့အရှိန်ကြောင့် မျက်နှာကြက်ပေါ်ကသဲတွေ၊ ဖုန်တွေ ခြင်ထောင်ကို ဖောက်ပြီး မျက်နှာပေါ်ထိကျလာပါတယ်။ ရှေးကိုလိုနီခေတ်တိုက်ကြီးမို့ နံရံ ထုထည်ကောင်းလွန်းတာကြောင့်သာ ပြိုမကျတာ။ ခုခေတ် နံရံပါးလှုပ်လှုပ် ကလေးဆိုရင်တော့ အသက်မသေရင်တောင်မှ ဒုက္ခသည်စခန်း တစ်ခုခုကို ရောက်နေမှာအသေအချာပါပဲ။ မေ ၃ ရက် ၁၂ နာရီလောက်ကျမှ ပြတင်းပေါက်တွေဖွင့်နိုင်တော့တယ်။ လမ်းမပေါ်မှာ လူတစ်ယောက်စ၊ နှစ်ယောက်စ ထွက်လာကြတယ်။ မီးမလာသလို တယ်လီဖုန်းလည်းမရတော့ တာကြောင့် အားလုံးနဲ့အဆက်ပြတ်သွားတယ်။ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားတွေ လည်း ဖွင့်မရလို့ ဘာသတင်းမှမသိရဘူး။ လောကကြီး တစ်ခုလုံး ဘာတွေဖြစ်ကုန်ပြီလဲဆိုတာ မသိနိုင်တော့ဘူး။

မုန်တိုင်းနောက်က မိုးကြီးလာ

နောက်နေ့မနက်လင်းတော့ စနည်းနာထွက်သူတွေနဲ့ လမ်းပေါ်မှာ စည်ကားနေတယ်။ အိမ်ပေါ်ပိနေတဲ့ ပိတောက်ပင်ကြီးကို အထူးအဆန်း

သဖွယ်ရပ်ကြည့်ကြတယ်။ ဓာတ်ပုံရိုက်သူတွေလည်း မနည်းဘူး။ မုန်တိုင်း အပြီး မိုးကြီးရွာတော့မှ တကယ်ဒုက္ခရောက်တာ။ သစ်ကိုင်းတွေ ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်တဲ့ အပေါက်နဲ့ အုတ်ကြွပ်တွေ ကျိုးပေါက်ကုန်တဲ့ နေရာတွေကနေ ပြီး မိုးရေတွေ ဒလဟောစီးကျတော့တာကြောင့် ရှိသမျှပုံးတွေ၊ ခွက်တွေနဲ့ ရေခဲကြရတယ်။ ပုဆိုးဟောင်း၊ တဘက်ဟောင်း၊ အဝတ်ဟောင်းမှန်သမျှနဲ့ ရေတွေခံပြီး ညှစ်ထုတ်ကြရတယ်။ ရေကဘယ်လောက်များသလဲဆိုတော့ အောက်ထပ်တွေက မျက်နှာကြက်တွေ ကွာကျကုန်ကြပြီး ရေတွေခပ်ထုတ် လို့ မနိုင်အောင်ဖြစ်ကြရတယ်။

ကရိန်းငှားခ ဈေးကြီးလိုက်တာ

မိုးလုံးလုံးစဲသွားတော့ အိမ်ပေါ်ပိနေတဲ့ သစ်ပင်ကြီးကိုရှင်းဖို့ စီစဉ် ကြရတယ်။ မုန်တိုင်းကျပြီး ငါးရက်ကြာတဲ့အထိ ဘာမှမလုပ်နိုင်ဘူး။ ဒီတိုင်း ကြည့်နေရတယ်။ နောက်မှ ကရိန်းကားတစ်စီး ငှားလို့ရတယ်။ ဈေးကြီး ပေမယ့် မလုပ်ရင်မဖြစ်တော့လို့ လုပ်ကြရတယ်။ ကရိန်းငှားခက နှစ်နာရီကို ကျပ်လေးသိန်းတဲ့။ သစ်ပင်ကြီးဆွဲချပြီးမှပဲ ကိုယ့်အိမ်ရာကိုယ်ပြန်အိပ်ပုံတော့ တယ်။ တယ်လီဖုန်းတို့၊ ရုပ်မြင်သံကြားတို့မရပေမယ့် ဓာတ်ခဲရေဒီယိုလေးနဲ့ ဖမ်းလို့ရပြီမို့ ဖြစ်ပျက်သမျှကို သိခဲ့ရတယ်။ သိရတော့လည်း အကြီးအကျယ် တုန်လှုပ်ချောက်ချားရတယ်။ လူတွေထောင်နဲ့ချီပြီး သေကြရသတဲ့။ နောက်နေ့ကျတော့ သောင်းနဲ့ချီပြီးသေသတဲ့။

မကြာဖူး၊ မဖတ်ဖူး၊ မကြားဖူး

ဒါလောက်ကြီးမားတဲ့ သဘာဝကပ်ကြီးမျိုး မြန်မာနိုင်ငံမှာ တစ်သက် နဲ့တစ်ကိုယ် တစ်ခါမှမကြာဖူး၊ မကြားဖူးပါဘူး။ နှစ်ပေါင်း ၅၀ လောက် သတင်းစာသမားလုပ်လာခဲ့တဲ့ အလေ့အလာအရလည်း သမိုင်းမှာ တစ်ခါမှ ကို မတွေ့ဖူး၊ မဖတ်ဖူးပါဘူး။ မုန်တိုင်းဆို ထုံးစံအတိုင်း ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော်ကနေ မြောက်စူးစူးဝင်သွားတာပဲလို့ ပုံသေသတ်မှတ်ထားမြဲ

ပါ။ မုန်တိုင်းကြောင့် လူတွေထောင်ချီ သေတာမျိုးလည်းမရှိခဲ့ဖူးဘူး။ အဲဒါကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံဟာ ပစ္စန္ဒရစ် အရပ်တွေကြားက သြဘာနိမိန်ထွန်း တဲ့နိုင်ငံဆိုပြီးတောင် စာရေးခဲ့ဖူးသေးတယ်။ အခုတော့ လူတွေ သိန်းချီသေကျေဒဏ်ရာရကြသတဲ့။ သာသနာစောင့် နတ်မင်းကြီးတွေ ဘာကြောင့်များ မျက်နှာလွှဲနေကြတာပါလိမ့်။

မေတ္တာသဝဏ်လွှာ

စိတ်ဆင်းရဲစရာအဖြစ်ကြီးနှစ်ခု ဆက်တိုက်ကြုံတွေ့ခဲ့ရတာကြောင့် စိတ်က ခံနိုင်ရည်ရှိပေမယ့် လူခန္ဓာကိုယ်က မခံနိုင်ဘူး။ သွေးက ၇၀/၄၀ ကကို မတက်နိုင်တာကြောင့် ခေါင်းမထူနိုင်ဘူး။ စာလည်း ဘယ်လိုမှ မရေးနိုင်ဘူး။ ခုတော့ မိုးလေးဆက်တိုက်ရွာနေတာကြောင့်ရယ်၊ အထူးကု သမားတော်မလေးက သမီးတစ်ယောက်သဖွယ် ဂရုစိုက်ပေးတာရယ်ကြောင့် ပြန်ထလာနိုင်ပါပြီ။ “စာရေးတာကို တာဝန်တစ်ခုလို သဘောထားပါ။ မရေးချင်လည်း ရေးဖြစ်အောင်ရေးပါ” ဒုတိယအမေတဖွဖွပြောခဲ့တဲ့ စကား ကို ဦးထိပ်ထားတာကတစ်ကြောင်း၊ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ဖုန်းနဲ့တစ်မျိုး၊ စာနဲ့ တစ်ဖုံ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို စိုးရိမ်ပူပန်စွာ သတင်းမေးကြတဲ့ စာဖတ် ပရိသတ်များရဲ့ မေတ္တာကို အလေးအမြတ်ပြုလိုတာကတစ်ကြောင်းကြောင့် စားပွဲမှာထိုင်နိုင်လျှင် ထိုင်နိုင်ချင်း ဒီစာကို ရေးလိုက်ပါတယ်။ ရေးနေကျ အတိုင်း ပြောစရာစဉ်းစားစရာ၊ Message တစ်ခုမပါပေမယ့် စာဖတ် ပရိသတ်များရဲ့ မေတ္တာကို အလေးအမြတ်ပြုပါတယ်ဆိုတဲ့ သဝဏ်လွှာလေး တော့ ပါးလိုက်ရပါတယ်။

■ လူထုစိန်ဝင်း

* * * * *

[၂၈-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ Weekly Eleven ၇၃နယ်မှ]

စောဇာ

နာဂစ်ပေးခဲ့ဖူးသော
သင်ခန်းစာ

နာဂစ် (Nargis) ဟူသော အမျိုးသမီးအမည်က ကျွန်တော်တို့ကို ယခုထိ သင်ခန်းစာနှစ်ကြိမ် ပေးခဲ့ဖူးပါသည်။

သူပေးသော သင်ခန်းစာကို အသာထား၍ သူ့နာမည် ဘာကြောင့် လူသိများရသည်ကို တွေးကြည့်မိပါသည်။

ကမ္ဘာပေါ်၌ဖြစ်သော မုန်တိုင်းများကို အမျိုးသမီးအမည်များအား ဘာကြောင့် အမည်ပေးလျက် သတင်းထုတ်ကြသလဲ အကြောင်းအရင်းကို မသိပါ။ ပထမဆုံး အနောက်နိုင်ငံမှ မုန်တိုင်းရာသီတွင် ဖြစ်ပေါ်တတ်သော ဆိုင်ကလုန်း (cyclone)၊ တိုင်ဖွန်း (Typhoon)၊ ဟာရီကိန်း (Hurricane) တို့ကို စတင်၍အမည်ပေးသည်။

ပထမဦးစွာ အမေရိကန်တောင်ပိုင်း တိုက်ခတ်ခဲ့သော ကာထရီနာ (Katrina) ကို သတိရသည်။ ပုသိမ်၊ ချောင်းသာ၊ ငွေဆောင် အရပ်ကို ရောက်ခဲ့သော (Marla) မာလာကို သတိရသည်။ “ဆိပ်ကမ်းမှ လှိုင်းကြီး”

ဟု ဆိုလိုသော ဆူနာမီ (Tsunami)ကား ဂျပန်စကားဖြစ်၍ အမျိုးသမီး အမည်နှင့်မဆိုပါ။ ဂျပန်တို့က အမျိုးသမီးကို မုန်တိုင်းကဲ့သို့ မွေတတ်သည်ဟု ထင်ကြဟန်မရှိ။ သူတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ပစိဖိတ် (pacific)သမုဒ္ဒရာဟု ကမ္ဘာ့ရေကြောင်းသွားတို့က အမည်ပေးထားသော “လှိုင်းလေငြိမ်သော သမုဒ္ဒရာ”ဟု ဆိုလိုသော ဝန်းကျင်ဒေသပိုင်းတွင် နေထိုင်ကြ၍လားမသိ။ ဂျပန်ဘာသာဖြင့် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာကို “ထိုင်အိ ဟေအိ ယော” ဆိုသည်မှာ ငြိမ်သက်ခြင်းကို ဆိုလိုလေသည်လားမသိ။

ဣတ္ထိယအဖြစ်၊ ဣတ္ထိယဘာဝကို မွေတတ်၊ နောက်တတ်သည်ဟု အစွဲ ကြီးသော သူတို့မှာ အိန္ဒိယတိုင်းသားတို့၏ ရှေးရိုးအတွေးအခေါ်ဖြစ်သော် လည်း မုန်တိုင်းတို့ကို အမျိုးသမီးအမည်စ၍ ပေးသူတို့မှာအနောက်တိုင်းသား မိုးလေဝသပညာရှင်များဖြစ်၏။ မြန်မာ့မိုးလေဝသသမိုင်းတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူး ဆရာဦးဘိုးလေးတို့ခေတ်မှသည် ဦးသုတ၊ ဦးလှတို့ခေတ်အလယ် ဦးထွန်းလွင် တို့ခေတ်အထိ ခိုင်မြဲလာခဲ့သည်။ ယခုတော့ အိန္ဒိယတွင် ထိုအမည်များပေးဖို့ တစ်နှစ်၊ မနှစ်တုန်းကစ၍ တာဝန်ကျခဲ့သည်ဟု ထင်ရ၏။

ဟုတ်များဟုတ်ခဲ့လျှင် အိန္ဒိယနှင့် မုန်တိုင်းကို အမည်ပေးရသော အလုပ် မှာ တစ်နည်းတစ်ပုံ အံ့ကိုက်သည်ဟု ဆိုရမလိုဖြစ်သည်။ သူတို့မှာ ကျမ်းဂန်လာ စံပြအမျိုးသမီးတွေရှိသည်။ သူတို့မှာ ထင်ရှားသော မင်းသမီး အမည်တွေရှိသည်။ သူတို့တွင် အမျိုးသမီးများကို အလှ၊ အကျင့်စာရိတ္တဖြင့် တင်စားရန်ရှိသလို အကောင်းရောအဆိုးပါ အမည်တွင်သည့်သူများလည်း ရှိသည်။ သူတို့တွင် ကျမ်းဂန်လာ မဒ္ဒီ၊ ခေမာ၊ ဝိသာခါ၊ သီဝလီဒေဝီ စသူတို့အပြင် ဥမ္မာဒန္တီ၊ သီရိမာ စသူများလည်းရှိသည်။

သိကြားမင်း၏ မိဖုရားဆိုသော သူဇာ စသူတို့လည်းရှိသည်။ ရုပ်ရှင်ထဲမှ ဝိဇယန္တီမာလာ၊ နာဂစ်၊ မဒုဘားလား စသည်တို့မှ ခေတ်ပေါ် “ဘိုလီဝုဒ်” ရုပ်ရှင်မှ သရုပ်ဆောင်၊ ဇာတ်ဆောင်အလှမယ်များလည်းရှိသည်။

မုန်တိုင်း၏ သဘာဝဖြစ်သော အစိုးမရခြင်းဖြစ်သည့် “မြစ်သည် ကွေ ကောက်၏” (ဣတ္ထိဝင်္က) ဟူသော အယူမျိုး၊ “လှေခဲမြင်း” ဟူသော

ပဲကိုင်ရာနောက်သို့ ပါတတ်သည်ဟူသော အစွဲမျိုးလည်းရှိပြီးသားဖြစ်သည်။
“မိခင်” ဖြစ်သူမိန်းမသားအား ချစ်ခင်တွယ်တာတတ်သူတို့မှာလည်း သူတို့
မရွံ့မဒေသသားများကပင် စာနှင့်ပေနှင့် အလေ့အထပြုသည်ထင်ရ၏။

ထို့ကြောင့် ကာထရီနာ(၂၀၀၅)၊ ရီတာ(၂၀၀၅)၊ ဂျင်း(၂၀၀၄)၊
အစ္စဘယ်(၂၀၀၃)၊ လီလီ(၂၀၀၂)၊ မေရီလင်(၁၉၉၅)တို့ နေရာတွင်
မာလာတို့၊ နာဂစ်တို့က ကိုယ့်ဒေသနှင့်ကိုယ် အမည်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

နာဂစ်အမည်ကို ကြားရသောအခါ ကမ္ဘာကျော် အိန္ဒိယရုပ်ရှင်မင်းသမီး
နာဂစ် (Nargis) ကို သတိရသည်။ သူသည် “အာဝါးရား” (Awara)
အမည်ရှိ ရုပ်ရှင်ကားဖြင့် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၅၀)ကျော် ၁၉၉၅
ခုနှစ်လောက်က မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ဖူးသည်။ “မားသားအင်ဒီးယား”
(Mother India) အမိအိန္ဒိယအမည်ဖြင့်လာသော ရုပ်ရှင်ကားနှင့် ဇာတ်ဝင်
သီချင်းကို လူကြိုက်များလှရာ စာရေးဆရာမ တက္ကသိုလ်ကျော့ရှင်းက
“လမ်းပေါ်ကလူ” အမည်ဖြင့် လုံးချင်းဝတ္ထု မြန်မာမှုပြုသည်။ သူ့စိတ်ကူးကို
မှီး၍ မြန်မာရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားလည်း ရိုက်ခဲ့သေးသည်ဟု မှတ်မိပါသည်။

နာဂစ်ပါသော အိန္ဒိယရုပ်ရှင်ကားတွင် ဇာတ်ဆောင်မင်းသားမှာ
ကမ္ဘာကျော်သဘာဝ မင်းသားရုပ်ချီကပူး(Raj Kapoor) ဖြစ်၏။ ထိုရုပ်ရှင်
ကားမှ ရိုက်ကူးဆွေးနွေးသော အကြောင်းအရာသည် လူမှုရေးအတွေး
ပေးသည့် သင်ခန်းစာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဇာတ်လမ်းအရ ဆွေးနွေးထားသည်မှာ
လူတစ်ယောက်၏ ဖွံ့ဖြိုးကြီးပြင်းလာမှုတွင် လူဆိုး၊ လူကောင်းစရိုက်ကို
ရရှိရာ၌ မွေးကတည်းကပါလာသော မူရင်း ဗီဇပေလား။ သူကြီးပြင်းရသော
အသိုင်းအဝိုင်း၏ သြဇာလွှမ်းမိုးမှုပေလားဟူသော ကိစ္စနှစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ဤဇာတ်လမ်းတွင် ဇာတ်လိုက်ဖြစ်သူ ရုပ်ချီကပူးက ကလေးကချေ
လမ်းပေါ်ကလူဖြစ်သွားသည်။ မွေးချင်းညီအစ်ကိုက မွေးစားမိဘများလက်တွင်
တင့်တယ်စွာ ကြီးပွားသွားသည်။ လူမှုရေးစိတ်ပညာ၌ လူ့စရိုက်ဖွံ့ဖြိုးမှုတွင်
ဗီဇလား၊ ပတ်ဝန်းကျင်လား (Nature Nurture?)ဟူ၍ ဆွေးနွေးကြသော
အခြေအတင်ကိစ္စဖြစ်သည်။

ယခု နာဂစ်တစ်ယောက် ဒုတိယအကြိမ်လာရောက်သောအခါ၌ နာဂစ်သည် မုန်တိုင်းအသွင်ကိုဆောင်လျက် ပရိသတ်ကို သင်ခန်းစာ တစ်ခုပေးပြန်သည်ဟုဆိုချင်သည်။ ထိုအချက်မှာ သဘာဝကို အစဉ် အန်တုလျက် ကမ္ဘာပေါ်တွင်နေသော တိုင်သာဖြစ်အောင်အားထုတ် လုံ့လပြု လျက်ရှိသော လူသားများ “အစဉ်သင့်”(Beprepared) ခေါ် ကင်းထောက် လုလင်တို့၏ ဆောင်ပုဒ်အတိုင်း ဖြစ်မဖြစ်ကို စမ်းသပ်သွားခြင်းဟု ဆိုနိုင်သည်။ လူသားသည် ကမ္ဘာဦးကတည်းက “ရင်ဆိုင်မလား၊ ထွက်ပြေးမလား” (Fight or Flight)ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုခုကို ချရသူများဖြစ်သည် အားလျော်စွာ မပြေးသာ၍ ရင်ဆိုင်ရင်းက အငိုက်မိသွားခဲ့သည်။

သို့သော် နာဂစ်ဟူသော လူသားသည်ကား လွန်ခဲ့သည့် သုံးလေးနှစ်က အသက်အရွယ်ထောက်၍ ကျောက်ကပ်ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း သူသည် ပရိသတ်ကို သင်ခန်းစာနှစ်မျိုးပေးသွားခဲ့ပေသည်။

မှတ်ချက်

မုန်တိုင်းကို အမည်ပေးခြင်း

ဟာရီကိန်းမုန်တိုင်းများကို ဒုက္ခပေးပုံနှင့် ပတ်သက်၍ သိရသည်မှာ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် (၁၉၅၃) ခုနှစ်က မုန်တိုင်းအမည်များပေးခဲ့ပုံကို စာရင်းကောက်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် အတ္တလန္တိတ် သမုဒ္ဒရာအတွင်း တိုက်ခတ်သော အပူပိုင်းမုန်တိုင်းများ စာရင်းဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ထိုစာရင်း သည် ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့ချုပ်၏ လက်ထဲ၌ရှိသည်။ အမျိုးသမီးအမည် များဖြင့် မုန်တိုင်း အမည်ကိုပေးခဲ့သည်မှာ (၁၉၇၉) ခုနှစ် အထိဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်၏ နောက်ပိုင်းတွင် မုန်တိုင်းအမည်များကို အမျိုးသားအမည် တစ်လှည့် အမျိုးသမီးအမည် တစ်လှည့် နှစ်ခြား၍ အမည်တပ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ချာလီ(၂၀၀၄)၊ အိုင်ဗန်(၂၀၀၄)၊ ဟူရီ(၁၉၈၉)၊ ဖရက်ဒရစ် (၁၉၇၉)၊ ဂျော့(၁၉၉၈)တို့ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

ယခုအခါ မုန်တိုင်းကို အမည်ပေးကင်းပွန်းတပ်ရန် စာရင်း(၆)မျိုး

ရှိနေသည်ဆို၏။ ထိုစာရင်းထဲမှ အသေအပျောက် အပျက်အစီးများသော မုန်တိုင်းတို့၏ အမည်ကိုထပ်၍ မသုံးရန် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံက ကမ္ဘာ့ မိုးလေဝသအဖွဲ့ချုပ်သို့ မေတ္တာရပ်ခံနိုင်သည်။ ထိုအခါ၌ ထိုမုန်တိုင်းအမည်ကို အလှည့်ကျ မသုံးဘဲ(၁၀)နှစ် ဖယ်ရှားနိုင်သည်။ အထူးတလည် အပျက် အန္တရာယ်ကြီးမားစွာတိုက်ခတ်ခဲ့သော မုန်တိုင်းများ၏ အမည်ကိုကား ကမ္ဘာ့ မိုးလေဝသအဖွဲ့ချုပ်က စာရင်းမှ ထုတ်ပယ်၍ ထိုအမည်အစား အခြားအမည် တစ်ခုကို စာရင်းတွင်ဖြည့်သွင်းခွင့်ရှိလေသည်။

■ မောင်ဆုရှင်

[၉-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ လျှက်တစ်ပြက် ၇၇နယ်မှ]

* * * * *

စောစော

သုဝဏ္ဏဝိသုဒ္ဓိ

၂၀၀၇-ခုနှစ်မေလက ရန်ကုန်မြို့မှာ မိုးကြီးသည်ထန်စွာရွာခဲ့သည်။ ရေမကြီးစဖူး သုဝဏ္ဏမြေအမြင့်ပိုင်းရော အလယ်ပိုင်းပါ ရေကြီးခဲ့သည်။ မိုးကလည်း သဲကြီးမဲကြီးနှစ်ရက်တိုင်တိုင် ဆက်တိုက်ရွာသွန်းခဲ့သည်ကိုး။

ငမိုးရိပ်မြစ်ထဲရေမစီးဘဲ ရေကြီးရေလျှံ၍ အိမ်တွေရေဝင်ကြသည်။ ပစ္စည်းတွေရေစိုကြသည်။ ရေမှာပေါလောပျောခဲ့ကြသည်။ အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်း အပျက်အစီးတွေရှိသည်။ ယခု ၂၀၀၈-ခုနှစ် မေလမှာရွာသောမိုးက ထိုသို့ မဟုတ်ပြီ။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေစီးရေလာကောင်းအောင်ပြုပြင်ခဲ့သော မြို့တော်စည်ပင်၏ ကြိုးစားမှုကို ကျွန်တော်တို့ ယုံကြည်မှုအပြည့်နှင့် အားကိုးကြသည်။ အားကိုးရကျိုးလည်းနပ်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

မေလ ၂-ရက်ည မိုးရွာသည်။ ၃-ရက်နေ့ နံနက် လင်းအားကြီးမှာ လေရောမိုးရောကျသည်။ မိုးရေကြီးမှု၊ ရေလျှံမှုရှိတော့ရှိသည်။ ၂၀၀၇-ခုနှစ်ကလောက် ရေမကြီးဘဲ ကြာရှည်ရေမဝပ်၍ ရေဒဏ်ကသက်သာ သယောင်ရှိသည်။

ဆိုးသည်က ပြင်ပမှလာသော နာဂစ်။ ပင်လယ်ပြင်မှာလေဖိအားနည်း ရပ်ဝန်းဖြစ်နေပြီဆိုလျှင် ပြင်ပမှလေတွေဝင်လာမည်။ ဝဲလှည့်မည်၊ မုန်တိုင်း ဆင်မည်။ လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်းဆိုမှတော့ လေထုအတွင်း သဟဇာတ မဖြစ်ဘဲ မညီမညွတ်ဖြစ်ကြခြင်းသည်အဓိက။ လေထုအား သိပ်သည်းမှု နည်းလာသော နေရာကွက်လပ်တွေ့လျှင် အပြင်ကဒုက္ခပေးမည့် လေထုက ဝင်လာပြီပေါ့။ ပြင်ပမှလေတွေ အလှအယက်ဝင်လာမှတော့ အကျိုးပြုမည့် လေဟူ၍ မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ ဖျက်ဆီးမည့်၊ နောက်ယှက်မည့်၊ ရက်စက်မည့် ပြင်ပမှပယောဂလေပဲ ဖြစ်ရမည်ပေါ့။

မုန်တိုင်းဝင်လာစေသော လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်းဖြစ်ရခြင်းကို စိတ်နာရ မည်လား။ ပြင်ပမှအဖျက်သမားကို ဖိတ်ခေါ်လာသော မေလ၏ မိုးမမကို စိတ်နာရမည်လား။ အခွင့်အရေးရသည်နှင့် ချက်ချင်းဝင် ချက်ချင်းဖျက်သော နာဂစ်ကိုစိတ်နာရမည်လား။ လေဟူသည် ကမ္ဘာမှာ အဆီးအတားမရှိ သွားလာနေကြသည်။ အကျိုးပြုသည့်လေကောင်းလေသန်မျိုး၊ စိုက်ပျိုးရေး အကျိုးပေးမည့် တိမ်တမန်မျိုးဆိုလျှင် ဝမ်းပန်းတသာ လက်ကမ်းလို့ကြို ဆိုရပေမည်။

လေချင်းတူပါလျက် အဖျက်လုပ်ငန်းလုပ်မည့် ပြင်ပလေမျိုးကိုတော့ မလာစေလိုတာအမှန်၊ မုန်းတီးတာအမှန်။ မေလမိုးမမရဲ့ အချစ်တော် နာဂစ်က ဖျက်ဆီးသည်။ ဋ္ဌေ့နောက်သည်။ ရက်စက်သည်။ ကြမ်းကြုတ်သည်။ အရပ်မျက်နှာသုံးဖက်သုံးတန်မှ လှည့်ကာဝေကာ တိုက်လေသည်မို့ သစ်ပင် ကြီးတွေ အမြစ်မှကျွတ်ထွက်ရသည်။ အိမ်ခေါင်မိုးတွေ လန်ကြသည်။ ထိပ်ဆုံးမှခေါင်ချုပ်တွေ ပွင့်ထွက်သည်။ တိုးဝင်လာသောလေနှင့် မိုးက ဝေ့သည်၊ ရမ်းသည်၊ ကြမ်းသည်၊ မျက်နှာကြက်တွေကို ဆွဲချေ ဖျက်ဆီးပစ် သည်။ သုဝဏ္ဏ တစ်မြို့လုံးအနည်းနဲ့အများ ပျက်စီးကြရပါတော့သည်။

သုဝဏ္ဏသုံးဆယ့်ရှစ်လုံးရပ်ကွက်မှ ညီမလေးအပြုံး၏အိမ်သည် အင်ကြင်းမြိုင်ပန်းခြံ၏ တစ်ဖက်မြေနှိပ်ပိုင်းမှာဖြစ်သည်။ အိမ်အမိုးသွပ်ပြား သုံးလေးချပ်စွဲလန်သည်နှင့် လေရောမိုးပါ တားမရဆီးမနိုင်။ ဒလဟော

ဝင်လာသည်။ သွပ်ပြားတွေ တစ်ချပ်ပြီးတစ်ချပ် ဆွဲခွာသည်။ မှန်ချပ်ကြီးတွေကို လေအားကထုခွဲလိုက်သည်။ အိမ်အပေါ်ထပ်အောက်ထပ် ရှိသမျှအခန်းတွေအားလုံး မျက်နှာကြက်မှ ရေတွေဝင်သည်။ သားလေးမျိုးငယ်၏ အခန်းလေးတစ်ခန်းသာ အကောင်းပကတိကျန်သည်။ အိပ်ရာတွေ၊ စောင်တွေ၊ ခေါင်းအုံးတွေအားလုံး ရေစိမ်ထားသလိုရှိသည်။ တီဗီခန်းတစ်ခုလုံး ရွဲရွဲစိုစို ရှိသမျှစက်တွေအားလုံး ပျက်စီးရပြီ။

နာဂစ်ကမွေ့၍လွတ်လိုက်သော မိုးရေသည် မိုးစက်မိုးပေါက်တွေသာမက ဓားသွားဓားစက်တွေပါလာသလားထင်မှားရသည်။ အောက်ထပ်မျက်နှာကြက်တွေကိုဖြိုချလိုက်သည်။ အောက်ထပ်ကြမ်းပြင်တစ်ခုလုံး ရေတွေလျှံတက်လာပြီး အပြင်ခြံတွင်းမှဝင်သောရေနှင့် အမိုးပွင့်၍ ဒလဟောကျလာသောရေတို့က အိမ်ထဲမှာရေကန်ကြီးဖြစ်ရပြီ။

၂၀၀၇-ခုနှစ်ကလောက် ရေမကြီးသော်လည်း အပျက်အစီးပိုများသည်။ အမိုးတွေအားလုံးနှင့် မျက်နှာကြက်တွေပြင်ရမည်။ ပါကေးတွေ ပျက်သမျှပြင်ရမည်။ ရေစိုပစ္စည်းတွေ ဘယ်မျှပျက်စီးမည်ကို မသိနိုင်သေး။

အဝေတို့အိမ်ကတော့ ပန်းခြံ၏ အထက်ဘက်မှာရှိသည်။ နောက်မှဆောက်သော ထုနှင့်ထည်နှင့် အခိုင်အခန့်ဖြစ်၍ ရေဒဏ်မိုးဒဏ် လေဒဏ်တို့မှ လွတ်မည်ထင်ခဲ့သည်။ သွားမကြည့်မိခဲ့။ မေလ ၁၆-ရက်နေ့မှ ကိုပြည့်နှင့် မှဝေကိုတွေ့ရသည်။ “ပျက်လိုက်တာမှ အစ်ကိုကြီးရယ်၊ လာကြည့်ပြီး ဓာတ်ပုံသာရိုက်ယူသွားပါတော့” ဟု ဆိုသည်။

နာဂစ်ရဲ့ မွေပုံနှောက်ပုံကထူးခြားသည်။ အိမ်အမိုးနှင့် မျက်နှာကြက်ကြားမှမရ ရအောင်ရေတွေ ပက်သွင်းသည်။ ပြတင်းပေါက်တံခါးနှင့် တံခါးဘောင်ကြားမှ ရေတွေပက်သွင်းသည်။ သင်္ကြန်မှာရေကစားကြသော ပိုက်သေးသေး စူးစူးလေးနှင့်ထိုးပက်သလားထင်ရလောက်အောင် ရေတွေဝင်လို့ တစ်နေကုန်ရေတွေ ခပ်ထုတ်နေခဲ့ရသည်ဟုဆိုသည်။ ရေတွေ ခပ်ထုတ်နေတုန်းမှာ ခေါ်ပြချင်စမ်းပါရဲ့ဟု ထပ်ဆင့်ဆိုပြန်သည်။

မြန်မာစကားမှာ ဆီလိုအပေါက်ရှာသည်ဟု သင်ကြားခဲ့ရဖူးသော်လည်း

ယခုတော့ ရေကအပေါက်သာမက ကြားတွေရှာပြီးဝင်သည်။ မျက်နှာကြက် ကြားပြတင်းပေါက်ကြားတွေကို ခက်ခက်ခဲခဲ တိုးဝင်ပက်သွင်းသည်။ လေရော မိုးရောကျချိန်မှာ အုန်းရွက်တွေ ကိုးဆယ်ဒီဂရီလွင့်နေသည်ကို မြင်တွေ့ ခဲ့ရသဖြင့် ကိုပြည့်နှင့် အဝေတို့ပြောသောအခါ ရေတွေပက်ဝင်ပုံကို မျက်စေ့ထဲမှာ မြင်ယောင်လာတော့သည်။ သုဝဏ္ဏမှ အိမ်တိုင်းလိုလို လေဒဏ် မိုးဒဏ် ခံရသည်။ အိမ်တိုင်း သစ်ပင်တွေလဲကျသည်။ ကိုကျော်မြင့်အိမ်မှာ အပျက်အစီးတွေများသလို ကားအကောင်းစား တစ်စီးအပေါ် သစ်ပင်ပိလဲကျ သည်ဟု ကြားရသည်။

တော်ပါသေးရဲ့ မုန်တိုင်းဘီလူးမ နာဂစ်က ကွန်မန်ဒိုတိုက်ကွက်တွေ ဖော်သလို Hit and Run စစ်ပရိယာယ်ကျင့်သုံးသည်။ အမြန်ဝင်လာ၊ အပြင်းထန်ဆုံးဖျက်ဆီး၊ အမြန်ဆုံးထွက်ပြေးသွားသည်။ သုဝဏ္ဏလိုအိမ်ကြီး ရနိုင်တိုက်တာ အဆောက်အဦးတွေ ပျက်စီးမှတော့ အိမ်အိုအိမ်ဟောင်းလေး တွေလည်း ပျက်ရလေပြီ။ မိမိုးဖလာနေထိုင်စားသောက်ကြသော ပင်လယ် ကမ်းစပ်ရွာတွေအားလုံး ပျက်ကြရသည်နှင့်စာလျှင် သုဝဏ္ဏကတော်ပေသေး၏ ဟုဆိုရမည်။

လေနှင့်မိုးငြိမ်သည်နှင့် သုဝဏ္ဏမှာချက်ချင်း ပြင်ကြသည်။ အမိုးတွေလန် သမျှ တာပေါ်လင်တွေအုပ်ကြရသည်။ မိုးထပ်၍မရွာမီ ပြင်ကြရခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်အိမ်ပေါ်ကို နောက်ဖေးအိမ်မှ အသောကပင်နှစ်ပင် လဲကျလာ သည်။ ဝင်းထရံခံထား၍ အိမ်ခေါင်မိုး ဘာမှမဖြစ်။

မေလ ၅-ရက်နေ့မှာ ကိုဝင်းဇော်ညွန့်ကိုတွေ့သည်။ သူ့အိမ်မှာ ဘာမှမဖြစ်။ သစ်ပင်မပိ၊ အမိုးမလန်၊ ရေမလျှံ၊ ကံကောင်းသလိုရှိပေမဲ့ သူ့ခြံထဲမှာ သရက်ပင်ယိုင်လဲကာ သစ်ကိုင်းက ဘေးအိမ်ခေါင်မိုးကို ပျက်စီး စေခဲ့သည်။ အိမ်နီးချင်းအိမ်နှစ်အိမ်ကို ရန်တိုက်ပေးသော နာဂစ် သဘာဝ ဘေးဒဏ် ဖြစ်သော်လည်း သဘောကောင်းမနောကောင်း ကိုဝင်းဇော်ညွန့်က တစ်ဖက်အိမ်ကလူကြီးမို့ ပြင်ပေးပါမည်ဟု ပြောပြီး ဘဏ်မှာငွေလာထုတ်စဉ် တွေ့လိုက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မနေနိုင်မထိုင်နိုင်သော ကျွန်တော့်ပါးစပ်မှ

ရေရွတ်လိုက်သေးသည်။

ရက်စက်လှချေလား... ဟု။

မိုးလေငြိမ်သည်နှင့် သစ်ကိုင်းတွေခုတ်ကြ ခြံတွေရှင်းကြဆဲမှာ အိမ်နားက အိမ်တစ်အိမ်မှာ ပြုလဲကျနေသော သစ်ပင်တွေက အဝင်လမ်းပိတ်နေသည်မို့ ခုတ်သူငှား၍ အပင်ကိုခုတ်သည်။ အပင်လဲကျချိန်မှာ မလွတ်သောနေရာမှ လူတစ်ယောက်သစ်ပင်ပိသည်ဟု ကြားရပြန်သည်။ နဂါးစက်တို့ ရက်စက်ပုံက ဆိုးဝါးလှပါဘိ။ မိုးရယ် ခွားသိုးရယ် အစိုးမရဟု ဆိုရိုးရှိသည်။ သည်လိုသာ အစိုးမရသောမိုးက စစ်ကူတွေခေါ်လာ၊ ဒုက္ခတွေဖိတ်ကြား လာလုပ်နေမှဖြင့် ရေတွေဝင်၍ ရေတွေတင်ဦးမှာလား၊ ရေတွေဖိ၍ ရေဒဏ်မိဦးမှာလား၊ စိုးရိမ်စိတ်တွေ ပွားလာကြသည်။

ရေမြောင်းတွေချဲ့ခဲ့သည်။ ခေတ္တရေထိန်းကန်ကြီးတွေတူးသည်။ ပြီးမှ သုဝဏ္ဏမှ ရေတွေကွေ့ကာဝိုက်ကာ ငမိုးရိပ်ထဲ စီးဝင်စေဖို့ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက် ထားကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ဝေဇယန္တလမ်းပေါ်၌ မီးရထား ကုန်းတံတားနားမှာ ရေတံခါးနှင့်ရေထွက်ပေါက်ရှိသည်။ မြစ်ရေတက်ချိန်ပိတ်ထားမည်။ သုဝဏ္ဏမှာ ရေကြီးမည်ရေတွေစီးလာလျှင် ရေတံခါးကိုဖွင့်၍ လွှတ်ရန်အလွန် ကောင်းသော အစီအစဉ်ရှိသည်။ မိုးကြီးသဲချိန်နှင့်မြစ်ရေတက်ချိန်ကြိုလျှင် မည်သို့ရှိမည်လဲဟု သုဝဏ္ဏသားတွေ စိုးရိမ်ကြသည်။ ကျွန်တော်က အင်ဂျင်နီယာမဟုတ်ပါဘဲ အတွေးသမားပီပီ စဉ်းစားမိတာရှိသည်။

သုဝဏ္ဏရဲ့ အမြင့်ပိုင်းဖြစ်သော ၂၄-ရပ်ကွက်မှ ရေတွေဆင်းလာလျှင် ၂၃-ရပ်ကွက်ဖြစ်သော ကျွန်းရွှေမြိုင်လမ်း၊ အင်ကြင်းမြိုင်လမ်းတစ်ဝိုက်မှာ ရေလျှံမည်။ သည်ရပ်ကွက်မှာ ရေတွေတစ်ထွာတစ်မိုက်မှ ရေလျှံမည်။ သည်ရပ်ကွက်မှာ ရေတွေတစ်ထွာတစ်မိုက် လျှံစပြုလျှင် သုံးဆယ့်ရှစ်လုံးမှာ ရေတွေ တစ်တောင်ခန့်ရှိရောမည်။

ကျွန်တော်တို့အိမ်ပတ်ဝန်းကျင် တစ်မိုင်ပတ်လည်မှာ ရေခြောက်လက်မ ရှိလျှင် ရေ၏ထုထည်ပမာဏ Volume ဘယ်လောက်ရှိမည်လဲ။ သုံးဆယ့်ရှစ်လမ်း ရေတစ်ပေတက်လျှင် ရေပမာဏ Volume ဘယ်မျှ

ရှိမည်လဲ။

သည်နေရာသည်ရပ်ကွက်တွေမှာ ရေထုပမာဏမည်မျှရှိမှ ရေတံခါးကို ဖွင့်မှာလဲ။ ထိုသို့ ရေတံခါးဖွင့်၍ ရေများလွှတ်ချိန်မှာ ငမိုးရိပ်ချောင်းရေတက် ချိန်နှင့်ကြုံလျှင်ဘယ်ဘက်ကရေတွေ ဘယ်ကိုဝင်လာမှာလဲ။ သုဝဏ္ဏမှရေထု ကြောင့် ငမိုးရိပ်ရေနောက်ဆုတ်ပေးမှာလား။ ငမိုးရိပ်ကရေတွေတောင့်ခံထား လျှင် ထွက်ပေါက်မရှိသော ရေထဲ ကျွန်တော်တို့ လက်ပစ်ကူးကြရဦးမှာလား။

Water နှင့် Volume ကိုအခြေခံသင်္ချာနည်းနှင့် တွက်ကြည့်လျှင် ရမည်ထင်သည်။ ရေထိန်းကန်တွေထပ်ကူးရမှာလား။ ရေစုပ်စက်ကြီးတွေနှင့် စုပ်မှာလား။ ထိုရေပိုရေလျှံတွေ ဘယ်မှာသွားပစ်မှာလဲ။

ယနေ့ခေတ်သည် ပညာခေတ်ဖြစ်သည်။ လူနေတိုက်တာတွေနှင့် ရထား လမ်းဘေးမှ အိမ်လေးတွေ ရေဒုက္ခကင်းဝေးစေဖို့ စီမံချက်လိုသည်။ ပညာရှင်များ ပညာနှင့်လက်တွေ့ တွက်ချက်ကာအချိန်မီဆောင်ရွက်ကြလျှင် ဖြင့် ဒီနှစ်မိုးတွင်းမှာ ကျွန်တော်တို့တွေ အိပ်ကောင်းခြင်းအိပ်ရပါလိမ့်မည်ဟု သာ အကောင်းကိုမျှော်တွေးလျက် စာလေးတစ်ပုဒ်ရေးဖြစ်ရပါတော့သည်။

အားလုံးကျန်းမာ ချမ်းသာကြပါစေ . . .

■ မောင်ဆွေသက်

* * * * *

[၉-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ လျှပ်တစ်ပြက် ဂျာနယ်မှ]

ရောက်ပါ

မုန်တိုင်းဒဏ်နှင့်
ပြည်သူ့အားမာန်

ကိုမျိုးရေ...

ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့တွေ မသေကောင်း မပျောက်ကောင်း နာဂစ် မုန်တိုင်းကြီးဘေးက လွတ်ခဲ့ကြပေမယ့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ခုနစ်မြို့နယ်က သောင်းချီပြီး သေကျေပျက်စီးခဲ့ရသူတွေအတွက် အလွန်မှ ကြေကွဲဝမ်းနည်း ရပါတယ်ဗျာ။

ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်က နာမည်ကြီးခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယရုပ်ရှင်မင်းသမီးကြီး တစ်ယောက် “နာဂစ်” ဆိုတာ ရှိဖူးတယ်ဗျာ။ မင်းသမီးကြီး နာဂစ်ကတော့ အချောအလှ အဆိုအကမှာ ပြိုင်စံရှားပေါ့ဗျာ။ အခု ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဝင်မွှော့သွားတဲ့ မုန်တိုင်းကြီး “နာဂစ်” ကတော့ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်တဲ့နေရာ မှာ ပြိုင်စံရှားပဲဗျာ။

နာဂစ်လေမုန်တိုင်းကြီးဟာ ဒီလောက်ကြီး ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖျက်ဆီးလိမ့် မယ်လို့ မထင်မိခဲ့ပါဘူးဗျာ။ မေ ၂ ရက် မွန်းလွဲ ၂ နာရီလောက်မှာ ရန်ကုန်မြို့လယ်ကောင်က ငုံးတွေက ဝန်ထမ်းတွေကို အိမ်ပြန်ခိုင်းတာတော့

တွေ့တယ်ဗျ။ သို့ပေမယ့် အိမ်ပြန်တဲ့ဝန်ထမ်းတွေကြည့်ရတာ ထူးထူးခြားခြားကြီး ရေးကြီးသုတ်ပျာ မဟုတ်ဘူးဗျ။ ရယ်လားမောလား ပျော်ပျော်ပါးပါးပဲ။ ဆိုလိုတာက လေမုန်တိုင်းဟာ ဒီလောက်ကြီးမား ပြင်းထန်လိမ့်မယ်လို့ မထင်ခဲ့ဘူးဆိုတာပါဗျာ။

* * * * *

ကိုမျိုးရေ...

ကျွန်တော်ဆိုရင် မိုးလေဝသသတင်းတွေ နားထောင်နေတာမို့လို့ မုန်တိုင်းကြီးလာနေပြီဆိုတာကိုသိတယ်။ ည ၉ နာရီ ၁၀ နာရီလောက်မှာ သမီးတစ်ယောက်က အင်တာနက်ဖွင့်ပြီး မုန်တိုင်းဆင်နေပုံကို ပြသေးတယ်။ ဒါမေမယ့် မုန်တိုင်းဟာ ဘယ်လောက်ကြီးမားပြီး ဘယ်လောက်ပြင်းထန်မယ်လို့ မခန့်မှန်းတတ်ဘူး။ လေတိုက်နှုန်း တစ်နာရီမိုင် ၁၂၀ အထိ တိုက်ခတ်နိုင်တယ်။ သို့ပေမယ့် ကုန်းတွင်းပိုင်းရောက်ရင် (ရန်ကုန်ကိုရောက်ရင်) အားပျော့နေလောက်ပြီလို့ နားလည်ထားမိတယ်ဗျာ။

ဟိုအရင်က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကို ပြင်းထန်တဲ့လေမုန်တိုင်းကြီးတွေ ဝင်ဝင်မွေ့မွေ့တဲ့အကြောင်း ဖတ်ဖူးမှတ်ဖူး ကြားဖူးနေပေမယ့် ကိုယ့်ဆီမှာ အဲသလောက် မဖြစ်ဖူး၊ မကြုံဖူးတော့ ပြင်းထန်မှုအတိုင်းအတာကို မခန့်မှန်းတတ်ဘူးပေါ့ဗျာ။ နောက်ပြီး ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ သူများနိုင်ငံတွေ ဆူနာမီဒဏ် အကြီးအကျယ်ခံခဲ့ရတုန်းက ကိုယ့်နိုင်ငံထူးထူးခြားခြား လွတ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ခုလည်း ဆိုးဆိုးဝါးဝါးတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူးလို့ အရဲကိုးမိခဲ့ပါတယ်ဗျာ။ အဲ...ည ၁၁ နာရီလောက်ကစပြီး တဟဲဟဲ တဝေါဝေါနဲ့ ရန်ကုန်ကို မုန်တိုင်းစဝင်တော့မှ ကျွန်တော်တို့ မျက်လုံးပြူးရတော့တာကလား။ သိလိုက်ပြီလေဗျာ။ ကနဦးဝင်လာတဲ့လေပြင်းတောင် တစ်နာရီမိုင် လေးငါးဆယ်လောက်ရှိနေရင် နောက်လာမယ့် လေပြင်းတွေ ဘယ်လောက် အားကြီးမလဲဆိုတာ တွက်လို့ရပြီဗျ။

ကိုမျိုးရေ...

ခင်ဗျားတို့၊ ကျွန်တော်တို့လို ရန်ကုန်မြို့လယ်ကောင်မှာ တိုက်ခန်းနဲ့ နေတဲ့လူတွေက မျက်လုံးပြူးရုံ၊ ထိတ်လန့်ရုံ၊ ကိုယ့်မော်တော်ကားပေါ် သစ်ကိုင်းတွေ၊ ဆိုင်းဘုတ်တွေ၊ စလောင်းတွေ ပြုတ်ကျကုန်တော့မလား၊ ခေါင်မိုးထိပ်ကလူတွေက အမိုးတွေလန်ကုန်မလား ပူပန်ပြီး သမ္မုဒ္ဒေရွတ်နေ ရုံပဲရှိတယ်။ ရောဝတီတိုင်းကလူတွေနဲ့ ရန်ကုန် ဆင်ခြေပုံးမြို့သစ်တွေမှာ နေတဲ့လူတွေခမျာ တောင်မင်းကို မြောက်မင်းမကယ်နိုင်ဘဲ လေထဲမိုးထဲမှာ ငုတ်တုတ်ခံကြရတာဗျ။ အဖြစ်က တော်တော်ဆိုးပါတယ်ဗျာ။ အခု ခင်ဗျားဆီ သည်စာရေးနေတဲ့အချိန် (၇-၅-၀၈) မှာ သိရသလောက် သေသူ ၂၂၀၀၀ ကျော်၊ ပျောက်ဆုံးနေသူ ၄၁၀၀၀ ကျော်သတဲ့ဗျာ။

ကျွန်တော်ကတော့ မုန်တိုင်းလွန်ပြီးတဲ့နေ့မှာပဲ ရန်ကုန်မြို့ကြီးရဲ့ မမြင် ရက်စရာ မြင်ကွင်းတွေကို လိုက်ကြည့်မိတယ်။ ကြည့်ရင်းကြည့်ရင်း ရင်ထဲ တင်းရာက တစ်ဆိုဆိုကြီးဖြစ်လာမိတယ်။ ကိုယ့်မိဘဆွေမျိုးတွေ ပျက်စီးဆုံးရှုံး ကုန်တာကို မြင်တွေ့နေရသလို ခံစားခဲ့ရတယ်ဗျာ။

ကိုမျိုးရယ်...

ခင်ဗျားတို့၊ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရန်ကုန်ဇာတိတွေ မဟုတ်ကြပါဘူးဗျာ။ ခင်ဗျားဆိုရင် မန္တလေးသား၊ ကျွန်တော်က ပဲခူးဘက်က ဝေါမြစ်ကျိုးသား။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့အသက်ရဲ့ လေးပုံသုံးပုံလောက်ကို ရန်ကုန်မှာ နေခဲ့ကြလို့ ရန်ကုန်ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သံယောဇဉ်မြို့ဖြစ်နေပြီလေ။

ရန်ကုန်ဟာ အလောင်းဘုရားကိုယ်တိုင် သူဖြိုခွင်းစရာ ရန်တွေအားလုံး ကို ဖြိုခွင်းပြီးဖြစ်လို့ ရန်တွေကုန်ပြီလို့ ကြွေးကြော်ပြီး ရန်ကုန်လို့ သမုတ်ခဲ့တဲ့ မြို့ကြီးဗျာ။ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ကျရောက်ပြီးကတည်းက မြို့တော်ဖြစ်ခဲ့လို့ မြို့တော်သက်တမ်း အနည်းဆုံး နှစ် ၁၅၀ ကျော်ခဲ့ပြီဗျာ။ လေးဆူဓာတ်ပုံ ရွှေတိဂုံ၊ ဆူးလေ၊ ဗိုလ်တထောင်၊ ကမ္ဘာအေး စတဲ့ တန်ခိုးကြီးဘုရား စေတီပုထိုးတွေ ကိန်းဝပ်တဲ့ ဂန္ထဝင်မြို့ကြီးဗျာ။ မြို့နယ်နိမိတ်ထဲမှာ ကန်တော်ကြီး၊ အင်းယားဆိုတဲ့ ရောမရေကန်ကြီးတွေနဲ့ အလှဆင်ထားတဲ့

မြို့ကြီးများ။ တစ်မြို့လုံး သစ်ကြီးဝါးကြီးတွေ ဝေဝေဆာဆာနဲ့ စိမ်းလန်းစိုပြည်ပြီး လှလှိုက်တဲ့မြို့ကြီးများ။ ကမ္ဘာမှာ လှပါတယ်ဆိုတဲ့ မြို့တွေနဲ့ နင်လားငါလား ယှဉ်နိုင်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရန်ကုန်ပါများ။

အဲဒီမြို့ကြီးဟာ နေ့မြင် ညပျောက်ဆိုသလို နောက်တစ်နေ့လည်း ရောက်ရော၊ တောကြီးမျက်မည်းလို သစ်ပင်ကြီးတွေ အတုံးအရုံး၊ အပျက်အစီး အပြိုအလဲတွေ ရှုမဆုံးနဲ့ ယူကျုံးမရစရာ ပျက်စီးသွားရတာကို ကျွန်တော်တော့ ဖြေမဆည်နိုင်အောင် ခံစားရတယ်များ။

ကိုမျိုးရေ....

အဲသလောက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိုးနှက်သွားတဲ့ မုန်တိုင်းကြီး လွန်သွားပြီး ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာ ရန်ကုန်တစ်မြို့လုံး မီးပြတ် ရေပြတ်၊ လောင်စာဆီဈေးတွေတက်၊ သွပ်တွေ သံတွေဈေးတက်၊ အစားအသောက် တွေရှားပါး၊ သွားရေးလာရေးတွေ ခက်ခဲနေချိန်မှာ ရန်ကုန်သူ ရန်ကုန်သား တွေဟာ အဲဒီဒုက္ခတွေကို ခါးစည်းပြီး ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားခဲ့ကြတာကို ကျွန်တော်တော့ လက်ဖျားခါပြီး ချိုးကျုံးမိတယ်ဗျ။ ရေပိုက်တွေထဲ ရေလုံးဝပြတ်နေချိန်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွေ၊ ဗလီတွေဝတ် ကျောင်းတွေနဲ့ ပုဂ္ဂလိက အိမ်တချို့က စက်ရေတွင်းတွေ ခုတ်မောင်းပေးပြီး ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေကို ရေပေးဝေကြတယ်ဗျ။

ကျွန်တော်လည်း ဆရာတော် အရှင်ဓမ္မာစာရရဲ့ ပုဇွန်တောင် ရွှေကျင်ကျောင်းတိုက်မှာ စက်ရေတွင်းနဲ့ ရေတင်ပြီး ပေးဝေနေတယ်ကြားလို့ ရေသွားသယ်တုန်း ရေကျော်ရပ်ကွက်ထဲမှာ ပုဂ္ဂလိက ခြံနဲ့ဝင်းနဲ့နေသူတွေက ရေတွေတင်ပြီး ရပ်ကွက်ထဲ ရေပေးဝေနေတာကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တွေ့ခဲ့တယ်ဗျ။ လူတွေကလည်း ဒုက္ခရောက်နေချိန်မှာ ပိုပြီး သွေးစည်းနေကြပုံ ပေါ်တယ်။ ရှည်လျားတဲ့ ရေတန်းစီနေသူတွေဟာ ဆူတာဆဲတာ ရန်ဖြစ်တာ လုံးဝမရှိဘူး။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တတ်နိုင်သမျှ သည်းညည်းခံကြတာတွေရလို့ အဆိုးထဲက အကောင်းလေးပါလားဆိုပြီး သာဓုခေါ်မိခဲ့တယ်ဗျ။

ကိုမျိုးရေ...

ကျွန်တော်က ကိုယ်ထိတွေ့ရသမျှ ရန်ကုန်မြင်ကွင်းကို ပြောပြတာပါ။ ရန်ကုန်သူ၊ ရန်ကုန်သားတွေဟာ ကျွန်တော်မှတ်မိသလောက် ဤ၍၍မျှ ပြင်းထန်ဆိုးဝါးလှတဲ့ သဘာဝဘေးဒဏ်ကို မခံခဲ့ကြရဖူး ပါဘူးဗျာ။ အခု တကယ်တမ်း ကြုံတွေ့လာရတော့လည်း အံ့ကြိတ်ခဲပြီး ကြုံကြုံခံ ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားနေကြတာ အံ့ဩစရာဗျ။ “တက်မရှိရင် လက်နဲ့လှော်မယ်” ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်အရပ်ကို လမ်းများပေါ်က လဲပြိုသစ်ပင်တွေနဲ့ အပျက်အစီး ပုံတွေကို ရရာလက်နက်ကိရိယာလေးတွေနဲ့ ရှင်းလင်းနေကြတဲ့ ရန်ကုန်သူ ရန်ကုန်သားတွေရဲ့ မျက်နှာတွေမှာ တွေ့နေရတယ်ဗျ။ ကျွန်တော်ကတော့ သူတို့တွေရဲ့ ပြာပုံထဲက လူးလဲ ထယ့်ဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲကအား မာန်ကို အလေးအနက် ဦးညွတ်လိုက်ပါတယ်ဗျာ။

ရန်ကုန်တင်မကပါဘူး။ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်း၊ မွန်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ် ငါးဌာနစလုံးက မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ ပြည်သူအားလုံးရှေ့အဖို့ ဘေးဘယာမှ ဝေးကွာပြီး ကိုယ်စိတ်နှဖြာ ချမ်းသာကြပါစေကြောင်း လှိုက်လှဲစွာ ဆုတောင်းလိုက်ပါတယ်ဗျာ။

■ မောင်ဝံသ

* * * * *

[၁၂-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ အလင်းတန်း ဂျာနယ်မှ]

ကျွန်တို့ရဲ့

ကျွန်တော်တို့နှင့်
မုန်တိုင်းများ

(၁)

“တက်မရှိရင်၊ လက်နဲ့လှော်မယ်” ဆိုတဲ့ စိတ်ဓါတ်အရိပ်ကို လမ်းများ ပေါ်က လဲပြိုသစ်ပင်တွေနဲ့ အပျက်အစီးပုံတွေကို ရရာလက်နက်ကိရိယာ လေးတွေနဲ့ ရှင်းလင်းနေကြတဲ့ ရန်ကုန်သူ၊ ရန်ကုန်သားတွေရဲ့ မျက်နှာတွေမှာ တွေ့နေရတယ်ဗျ။ ကျွန်တော်ကတော့ သူတို့တွေရဲ့ ပြာပုံထဲကလူးလဲထဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့စိတ်ဓါတ်နဲ့အားမာန်ကို အလေးအနက်ဦးညွှတ်လိုက်ပါတယ်ဗျာ။

(မေ ၁၂ ထုတ်၊ အလင်းတန်းဂျာနယ်၊ စာ-၂၃ ပါ မောင်ဝံသ၏ မှန်တိုင်းဒဏ်နှင့် ပြည်သူ့အားမာန်.. ဆောင်းပါး) မှ

* * *

မုန်တိုင်းဒဏ်ခံပြီး အသက်မသေကျန်ရှိသူတွေဟာ မုန်တိုင်းကြောင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွေ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုတွေသာမက ကြောက်ရွံ့မှု၊ ဒေါသ၊ စိတ်ထိခိုက်မှု၊ နှမြောတသမှုပေါင်းများစွာ ခံစားနေတတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ကို ကူညီသူတွေအနေနဲ့ သူတို့ရဲ့ လုံခြုံရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာ၊ ဆေးဝါးနဲ့ ရှေ့ဆက်ကြိုရမယ့် အရေးပေါ် သတင်းအချက်အလက်တွေ ပေးနိုင်ဖို့ လိုပါတယ်။

(မေ ၁၃ ထုတ်၊ ပေါ်ပြူလာဂျာနယ်၊ စာ-၃ ပါ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရတဲ့သူတွေ ကို ဘယ်လိုစောင့်ရှောက်မလဲ၊ P-102, Ref: WHO.INT) မှ

* * *

“သဘာဝအန္တရာယ်ဆိုးတို့နှင့် ကြုံတွေ့ရသူတို့အဖို့ “ရှုပ်ထွေး” ပျက်စီးလျှင် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် လွယ်ကူသော်လည်း “စိတ်ဓါတ်ချောက်ချားခြင်း” (Psychological Shock) မှာမူ ကုစားရာတွင် ရက်မှသည် လ၊ လမှသည် နှစ်၊ ကြာတောင့်ကြာရှည် ရှိချေပေမည်။ ပုံမှန်ဘဝတစ်ခု ပြန်လည်ရရှိနိုင်ရန်၊ ရင့်ကျက်မှုနှင့် ခံနိုင်ရည်ရှိမှုတို့ကို အရင်းတည်ရပေလိမ့်မည်”

(မေ ၁၃ ထုတ်၊ ပေါ်ပြူလာဂျာနယ်၊ စာ-၂၈ ပါ ဟိန်းလတ်၏ နာဂစ်နှင့် ပိစ္ဆာညီအစ်မများ...) မှ

* * *

(၂)

လက်လှမ်းမီသမျှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။
ပြဿနာ၊ အခက်အခဲ၊ စိန်ခေါ်မှု၊ ဘေးအန္တရာယ်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်လိုက်ရသောအခါ လူသားတို့၏ “ငုပ်” နေသော အဇ္ဈတ္တသန္တာန်များက ရုန်းကြပေါ်ထွက်လာကြစမြဲဖြစ်သည်။ ထိုအရာများကို လူတို့ မည်သို့တုံ့ပြန်သနည်း။ တုံ့ပြန်မှုတွေ အမျိုးမျိုးထွက်ပေါ်လာကြသည်။ သို့သော် အနှစ်ချုပ်

လိုက်သောအခါ တုံ့ပြန်မှုသုံးခုသာရှိသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ။

လိုချင်မှုသဘောလျှင် အရင်းခံသော လောဘစေတသိက်..

ကျောက်ခဲမှန်လျှင်၊ အငယ်ဆုံးကျောက်မှုန့်ကလေးသည်ပင် ရေမှာ နှစ်ရသကဲ့သို့ သေးငယ်သောလောဘပင်လျှင် အပါယ်ကျနိုင်လေသည်။ တစ်ပါးသူ၏ ဒုက္ခပေါ်နင်းတက်၍ မိမိကိုယ်ကျိုးကို ရှာဖွေရယူသော ဝိသမလောဘဆိုလျှင်ကား ပြောဖွယ်မရှိတော့ပါပြီ။

ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းခြင်းသဘောလျှင် အရင်းခံရှိသော ဒေါသ စေတသိက်..

စိတ်ညစ်မှု၊ စိတ်မချမ်းသာမှု၊ စိတ်ပျက်မှု၊ စိတ်ကောက်မှု၊ စိတ်ဆိုးမှု၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု၊ ဆဲဆိုငေါက်ငမ်းမှု၊ ချောက်ချားမှု၊ ကြောက်ရွံ့မှု၊ တိုက်ခိုက်မှု၊ သေကျေပျက်စီးအောင် ကြံဆောင်မှု.. အစုစုအားလုံးတို့သည် ဒေါသစာရင်း ဝင်လေသည်။ ခက်ထန်ခြင်းသည် အတက်ဒေါသ၊ ကြောက်ရွံ့မှုသည် အသက် ဒေါသဖြစ်သည်။

မသိခြင်းသဘောလျှင် အရင်းခံသော မောဟစေတသိက်...

သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌ အစဉ်တစိုက်လိုက်ပါလျက် ငြိမ်ဝပ်စွာ ကိန်းအောင်းနေသော အနုသယမောဟ။ ဒုစရိုက် အကုသိုလ်ကြောင့် မကြာမီ နောင်အခါ ခံစားရမည့် မကောင်းကျိုးကိုလည်း မသိ၊ မမြင်၊ ယခုလောလော ဆယ် ယုတ်မာညစ်ညမ်း၊ ဆိုးသွမ်းမှုအပြစ်ကိုလည်း မသိ၊ မမြင်တော့ဘဲ မကောင်းမှုဒုစရိုက်ကို ကံသုံးပါးတို့ဖြင့် တွင်တွင်ကြီးပြုတတ်လေသော ပရိယုဋ္ဌာန မောဟ။

အမှန်အမှားကို ခွဲခြားမသိသော မောဟ။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုမျှ ခွဲခြားမသိနိုင်အောင် ဖုံးလွှမ်းထားသော မောဟ။

အဆိုပါ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ။

* * *

(၃)

ဆိုင်ကလုန်း၏ တွန်းထိုးမှုနောက် ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် အမြစ်ဆုံကြီး တွေပါလန်၍ အတုံးအရုံးလဲပြီသေဆုံးနေသော သစ်ပင်ကြီးတွေကိုကြည့်လျက် ဆိုဆိုနစ်နစ်ကြီးခံစားရပါသည်။ အရိပ်ပေးခဲ့သော၊ စိမ်းစိုဝေဖြာ အလှဆင်ခဲ့သော သူတို့တတွေ၏ကျေးဇူးကို ယခုမှပင် လှိုက်လှဲတုန်ယင်စွာ နှမြောရင်း ကြေကွဲရလေသည်။

သစ်ပင်ကြီးတွေမျှဖြင့်ပင်လျှင် သို့နယ် ထိခိုက်ကြေကွဲရလေသော “သောကမုန်တိုင်း” ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေရာ..

အသက်၊ အိုးအိမ်၊ မိသားစု၊ ဘဝအမြစ် ကျွတ်လဲပြိုကျရှာသော ကာယကံရှင်များဆိုလျှင် ပြောစရာစကားလုံး မရှိတော့ပါပြီ။ သို့သော် ကြေကွဲနေရုံဖြင့်မပြီး၊ သောကမှသည် ပရိဒေဝ၊ ပရိဒေဝမှသည် ဥပါယာသ.. ဖြစ်နေရုံဖြင့်မပြီး..။

* * *

(၄)

နာဂစ်မုန်တိုင်းပြီးခဲ့ပါပြီ။ သို့သော် မုန်တိုင်းများမပြီးသေး..။

နောက်ဆက်တွဲမုန်တိုင်းများ ရှိနေပါသေးသည်။ လောဘမုန်တိုင်း၊ ဒေါသမုန်တိုင်း၊ မောဟမုန်တိုင်း။ ထိုမုန်တိုင်းများ၏ လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်း အဆင့်၊ ဆက်လက်အားကောင်းသောအဆင့်၊ မုန်တိုင်းငယ်ဖြစ်ပေါ်လာသော အဆင့်၊ ဗဟိုပြုရွေ့လျားဦးတည်အဆင့်၊ တိုက်နှုန်းတစ်နာရီ မိုင်.. အဆင့်..။

ထိုမုန်တိုင်းများကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ကြိုတင်ကာကွယ်၊ ဖျက်ဆီးဖို့ အချိန်၊ အခြေအနေ၊ အခါအခွင့် ဘာကြောင့်မရှိရမှာလဲ။

နာဂစ်! မင်းဖျက်ဆီးနိုင်တာ ဒါလောက်ပါပဲကွာ။

■ ချစ်ဦးညို

* * * * *

[၂၇-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ ပေါ်ဖြူလာ ဂျာနယ်မှ]

စေတီတော်
ကျေးဇူးပြု နာဂင်

အများတကာက နာဂစ် (Nargis) မှန်တိုင်းကို ဒေါပွနေတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော်က “ကျေးဇူးပဲ” လို့ပြောလိုက်တာ တခြားကြောင့်မဟုတ်ဘူး။ နာဂစ်မှန်တိုင်းကြောင့် ပြားပြားဝပ်သွားတဲ့ရန်ကုန်မြို့ကြီးဟာ ရက်သတ္တ နှစ်ပတ်အတွင်း ထူထူထောင်ထောင်လေး ပြန်ဖြစ်လာတာကို တွေ့ရလို့ပါပဲ။ (ဒဏ်ရာတော့ မကျက်သေးဘူးပေါ့)

တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာ ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်သူရန်ကုန်သားတွေနဲ့တကွ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်အပါအဝင် ကျွန်တော်တို့မြန်မာလူမျိုးတွေရဲ့ အနိုင်မခံ အရှုံးမပေး၊ အလံမလှဲတဲ့စိတ်ဓာတ်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့သိခံစားလိုက်ရပါတယ်။

အားလုံးသိကြပြီးဖြစ်တဲ့အတိုင်း ၂၀၀၈ မေလ ၂ ရက်၊ သောကြာနေ့ ညနေမှာ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ကို နာဂစ်မုန်တိုင်း စဝင်တယ်။ မေလ ၃ ရက် စနေနေ့ နံနက် ၁ နာရီ (သောကြာညသန်းခေါင်ကျော်)မှာ ရန်ကုန်ကို ဖြတ်တယ်။ မေလ ၃ ရက်နေ့ ညနေဘက်အထိ မွှေနှောက်တယ်။ (စုစုပေါင်း ၂၆ နာရီကြာတယ်) ပြီးတော့ နာဂစ်က မြောက်ဘက်ကို အင်အားချိနဲ့စွာ ထွက်သွားတယ်။ သူ့နှောက်ကတွဲလျက် မိုးသည်းသည်းကြီးခေါ်လာခဲ့တယ်။

ရန်ကုန်သူရန်ကုန်သားအားလုံးနီးပါး ခံရတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော့်အိမ်က သွပ်မိုးတွေ လန်ပျံကုန်တယ်။ ဟုတ်ကဲ့ သွပ်မိုးတွေဟာ လန်ရုံမကဘဲ လေထဲ မှာ ပျံဝဲထွက်သွားတာခင်ဗျ။ အဲ့ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့လူမျိုးတွေရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့စိတ်ဓာတ်နဲ့ ကိုယ်ချင်းစာနာမှုကို စတင်ဂရုပြုမိလိုက်တာပါ။ မေလ ၃ ရက် စနေနေ့ နံနက် ၃ နာရီ (အရုဏ်မတက်ခင်)လောက်မှာ ကျွန်တော့်ဇနီးက ကျွန်တော့်ကိုခိုးတယ်။ မေလ ၂ ရက်နေ့ညနေပိုင်း မိုးလေဝသ အထူးသတင်းကြေညာချက်ကို ကြားရဖတ်ရတယ်။ ဒီလောက်ကြမ်းလိမ့်မယ် မထင်လို့ သန်းခေါင်လောက်မှာ အိပ်လိုက်တယ်။ အဲ့ဒီအချိန်မှာ လေကတော့ ပြင်းစပြုပြီ။ ကျွန်တော့်ဘဝတစ်လျှောက် အတွေ့အကြုံအရ “အဲသလို မိုးသက်လေပြင်းလာပြီးရင် မိုးသဲသဲမဲမဲရွာလိမ့် မယ်။ ဒါကြောင့် ဒီညတော့ အိပ်လို့ကောင်းဦးမှာပဲ” လို့တောင် တွေးခဲ့သေးတယ်။ မိုးအေးအေးနဲ့ကွေးပြီး အိပ်ရတာစိမ်ရိုတယ်လေ။ (အူပါဗျာ) သန်းခေါင်ကျော်(နံနက်) သုံးနာရီခွဲမှာ ကျွန်တော့်ဇနီးကခိုးတော့ “အေးအေးဆေးဆေးအိပ်ပါကွာ။ ဒီလောက် စိုးရိမ်စရာမရှိပါဘူး” လို့ပြောမိတယ်။ ဇနီးက အိမ်မိုးသွပ်ပြားတွေ တဖျပ်ဖျပ်ခါနေပြီ။ တံခါးရွက်တွေလည်း ချိတ်ပြုတ်ပြီး ဝုန်းဒိုင်းကြနေပြီ စသဖြင့် ပြောမှ အိပ်ရာထဲကထွက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်ဇနီးက ဘုရားစင်ရိုရာကို သွားပြီး ဘုရားရှိခိုးတယ်။ ပြီးတော့ သူ့ရသမျှပရိတ်တွေ ရွတ်နေလေရဲ့။ သွပ်မိုးတွေက တဖြုန်းဖြုန်းအသံပေးနေတယ်။ ကျွန်တော့်ဇနီး ဗျာများနေတယ်။ ဖျတ်ခနဲ သတိဝင်လာတာနဲ့ လက်နှိပ်ခါတ်မီးထိုးပြီး လျှပ်စစ်မိန်းဆွစ်ချိန်ကို ဆွဲပိတ်

လိုက်တယ်။ ချက်ချင်း အောက်ထပ်ဆင်းပြီး မိတာပုံးနားကမိန်းဆွစ်ချ်ကို လည်း ပိတ်ချလိုက်တယ်။ (တကယ်တော့ မှန်တိုင်းဝင်စမှာပဲ လျှပ်စစ်ဌာနက ဓာတ်အားလွှတ်တာတွေ ဖြတ်ထားရပ်ထားပြီးသားလို့ နောက်မှသိရပါတယ်) အရုဏ်ကျင်းစ ဝေလီဝေလင်းမှာ တံစက်မြိတ်ကသွပ်ပြားတွေ စပြီးလန်တယ်။ ပျံတော့မထွက်သေးဘူး။ နောက်တစ်နာရီလောက်အကြာ နံနက်ငါးနာရီခွဲ ခြောက်နာရီလောက်မှာ သွပ်ပြားတွေစပြီးပျံထွက်သွားပါတော့တယ်။ အဲဒီလို အန္တရာယ်နဲ့တွေ့ရင် လူဟာ သတိလက်လွတ်ဖြစ်လေ့ရှိတာအမှန်ပါပဲ။ ကျွန်တော်ဟာ လန်ပျံထွက်သွားတဲ့သွပ်ပြားတွေကိုကောက်ဖို့အိမ်ပြင်ဘက် ထွက်မိတယ်။ ကျွန်တော့်ဇနီးနဲ့သားတွေက ဆွဲထားလိုက်တယ်။

* * * * *

အဲဒီအချိန်လောက်မှာ လေတိုက်နှုန်းဟာ တစ်နာရီ မိုင်တစ်ရာနှစ်ဆယ် လောက်ရှိနေပြီထင်ပါတယ်။ အိမ်ဘေးကမာဒံပင်ကြီး လဲပြီးသွားပြီ။ အဲဒီ မာဒံပင်ဟာ ကျွန်တော့်တစ်သက်မှာ တစ်ပင်တည်း (ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက်) စိုက်ဖူးတဲ့အပင်ပါ။ အနှစ်သုံးဆယ်လောက်ရှိရောပေါ့။ ကျွန်တော့်ထက် အသက်ကြီးမယ်လို့ ထင်ရတဲ့(အနည်းဆုံး အနှစ်ခုနှစ်ဆယ်ကျော်သက်တမ်း ရှိမယ်) ကျွန်တော့်အိမ်နောက်ဘက်က ညောင်ပင်ကြီးလည်း လဲပြိုသွားပြီ။

ကျွန်တော့်အိမ်ဘေးက ဆယ့်နှစ်လက်မကျော်ထူရှိတဲ့ အုတ်တံတိုင်း လည်း သစ်ပင်ကြီးတွေလဲတဲ့ဒဏ်ကြောင့် ပြိုကျသွားပြီ။

အံ့ဩတကြီးနဲ့ မှင်တက်မိနေတဲ့ကျွန်တော်ဟာ ဘာကိုဘယ်လို စလုပ် ရမှန်းမသိဘူး။ ကျွန်တော့်ဇနီးနဲ့ သားနှစ်ယောက်က ရုပ်ရှင်ကြော်ငြာ ဗနိုင်းစ တွေနဲ့ ကျွန်တော့်စာအုပ်ပုံကို လွှမ်းခြုံလိုက်ကြတယ်။ ကျွန်တော့်သားတွေက ကျွန်တော်အမြတ်နိုးဆုံး သက်မဲ့ပစ္စည်းတွေဟာ စာအုပ်တွေပဲလို့ သိထားပုံ ရပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မိုးက သဲကြီးမဲကြီး ရွာနေပါပြီ။

ဟင်းလင်းပွင့်နေတဲ့အမိုးအောက်မှာ ခိုကူးရာမဲ့စားနေရတဲ့စိတ်ကို မနည်း ထိန်းချုပ်ပြီး အရေးကြီးတယ်လို့ထင်ရတဲ့ပစ္စည်းတွေကို မိုးလုံတဲ့နေရာရောက်

အောင် ကျွန်တော်တို့မိသားစု ဝိုင်းရွှေကြတယ်။

ကံကောင်းထောက်မရွာ ကျွန်တော်တို့အိပ်ခန်းနဲ့ သားငယ်ရဲ့အိပ်ခန်းက မိုးလုံလျက်ပဲရှိသေးတယ်။ မိုးတော့ယိုသပေါ့။ သတိရတာနဲ့ စောင်၊ ခြင်ထောင်တွေကို ပိုပြီးလုံခြုံတဲ့ အောက်ထပ်အခန်းထဲ ပို့ခိုင်းလိုက်တယ်။ (အဲဒါကဒီလိုပါ။ ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်တုန်းက မီးခဏခဏလန့်ပါတယ်။ မီးလန့်တိုင်း ကျွန်တော့်မေမေက စောင်နဲ့ခြင်ထောင်ကို အရင်ဆုံးသိမ်းထုပ် စေခဲ့တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မီးလောင်ပြင်ဖြစ်သွားရင် အိပ်စရာ နေရာရှိပေမယ့် စောင်၊ ခြင်ထောင်မရှိရင် ဒုက္ခပိုတိုးတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် မေမေက စောင်၊ ခြင်ထောင်ကို ဦးစားပေးအဆင့်ထားတယ်။ အဲဒီစောင်၊ ခြင်ထောင်နဲ့တွဲလျက်မှ ရွှေတိုငွေစကလေးကိုသိမ်းတယ်။ တကယ်တော့ မေမေကော ဖေဖေပါ (ကျွန်တော်အပါအဝင်) ရွှေငွေစုလေ့မရှိပါဘူး။

စောင်၊ ခြင်ထောင်တွေသိမ်းပြီးနောက် ရုပ်ရှင်ပစ္စည်းတွေ၊ ဖလင်ဘူးတွေ ကို မိုးလုံတဲ့အခန်းထဲ စုပြုံထည့်လိုက်ရတော့တယ်။ (ဖလင်အများစုကတော့ မိုးစိုလို့ ပစ်လိုက်ရတာပါပဲ)

ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်ပစ္စည်းလေးတွေ ကိုယ်စုသိမ်းနေတဲ့အချိန်မှာပဲ အရပ်ထဲက ညစောင့်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်နဲ့ လူငယ်တချို့ဟာ ကျွန်တော့်အိမ် ခေါင်မိုးပေါ်က လန်ပျံထွက်သွားတဲ့ သွပ်ပြားတွေထဲက ရသမျှစုကောက်ပြီး ကျွန်တော့်အိမ်ကို လာပို့လေရဲ့။ မုန်တိုင်းက သံချက်တွေကို ဆွဲဆုတ်ခွာပစ် လိုက်တာကြောင့် သွပ်ပြားတွေဟာ ပြဲနေတာများပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြန်ဖာ ထေးပြီး သုံးလို့ရနိုင်ပါသေးရဲ့။

အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့မြန်မာလူမျိုးအများစုရဲ့ စိတ်ရင်းစေတနာ ကို စပြီးဂရုပြုမိတာပါ။

မုန်တိုင်းတိုက်နေတုန်းက ပျံလွင့်နေတဲ့ သွပ်ပြားတွေကို ဟင်းလင်းပွင့် နေတဲ့ခေါင်မိုးကြားက ကျွန်တော်မြင်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော့်အိမ်မိုးသွပ်ပြားတွေ လည်း လန်ပျံထွက်သွားတာ မြင်ရပါရဲ့။ အဲ... ကျွန်တော့်အိမ်နဲ့ကပ်လျက်မှာ ငါးထပ်တိုက်တွေရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ပျံထွက်သွားတဲ့ သွပ်ပြားတွေဟာ အဲဒီ

တိုက်တွေနဲ့ထိပြီး အောက်ကိုပြန်ကျလာတယ်ထင်ပါရဲ့။ မိုးတွေလေတွေ
စဲသွားတဲ့အချိန်မှာ အရပ်ထဲကစိတ်ကောင်းရှိတဲ့လူတွေက ရသမျှကောက်ပြီး
ပြန်လာပေးကြတာပါ။ သွပ်ပြားတွေကောက်ပြီးစု၊ ပြန်ရောင်းစားဖို့
ချောင်တစ်ချောင်မှာ သွားပုံတဲ့လူတချို့တော့ ရှိပါရဲ့။ တစ်ယောက်နှစ်ယောက်
လောက်ပဲ ဖြစ်မှာပါ။ အဲသလို ဖြတ်စားလျှပ်စားလူမျိုးက လူနည်းစုပါ။
ဓာတ်ကြိုးဖြတ်ခိုး တဲ့လူ တစ်ယောက်စ နှစ်ယောက်စလည်း တွေ့ရပါရဲ့။
အဲဒီလူမျိုးတွေကိုတော့ စာရင်းထဲထည့်တွက်စရာ မလိုပါဘူး။
ချာတူးလံငဲတွေကို မြန်မာလူမျိုးလိုတောင် နာမည်မတပ်ချင်တော့ဘူး။
ဘနဖူးသိုက်တူးတဲ့ အဲသလိုလူမျိုးကို “မြန်မာ” လို့မခေါ်သင့်တော့ဘူး။
ကျွန်တော့်မျက်စိနဲ့ တပ်အပ်တွေ့ရသမျှတော့ အဲသလိုလူမျိုးစုက
အလွန်နည်းတဲ့လူစုပါ။ အများစုကတော့ ရိုင်းပင်းကူညီဖို့ပဲ စိတ်ထား
မြင့်မြတ်ကြလေရဲ့။

* * * * *

ကျွန်တော့်အိမ်နောက်ပက်က ညောင်ပင်ကြီးဟာ လူနှစ်ဖက် သုံးဖက်
လောက်ကြီးပါတယ်။ အဲဒီညောင်ပင်ကြီးလဲတော့ ညောင်ပင်နဲ့ကပ်လျက်
အုတ်တံတိုင်းပြုတယ်။ အုတ်တံတိုင်းနဲ့ကပ်လျက်မှာရှိတဲ့အိမ်ပေါ်ကို ညောင်ပင်
ကြီးလဲကျတယ်။ အိမ်ပြုတယ်။ အဲဒီမှာ မိသားစုနှစ်စုနေကြတယ်။ အရုဏ်
မတက်မီမှာ ညောင်ပင်ကြီးလဲတယ်။ အိမ်နီးချင်းတွေက မိုးထဲလေထဲမှာ
အဲဒီမိသားစုဝင်တွေကို အိမ်ပြုသစ်ပင်ပိတဲ့ကြားထဲက ဆွဲထုတ်ကြတယ်။
မိန်းကလေးတစ်ယောက် လက်ကျိုးတာကလွဲလို့ အသေအပျောက်မရှိဘူး။
လက်ကျိုးသွားတဲ့မိန်းကလေးကို လေမိုးစဲလျှင် စဲချင်းဆိုသလိုပဲ ဆေးပတ်တီး
သွားစီးပေးကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မိုးရွာတုန်း။ သယံဇာတကျွန်းစံပြဆေးရုံ
ကြီးမှာ လူနာတွေ ဝင်လာမစဲ တသံသဲလို့ဆိုတယ်။ (ရန်ကုန်မြို့မှာ ဒီလောက်
ဒုက္ခများရင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်မှာ ဘယ်လောက်ဆိုးမလဲဆိုတာ ကိုယ်ချင်းစာ
ကြည့်နိုင်ပါတယ်။)

နေ့ခင်းပိုင်းမှာ ကျွန်တော့်သားတွေ၊ တူတွေနဲ့ သူတို့သူငယ်ချင်းတွေ စုပြီး လဲနေတဲ့သစ်ပင်ရဲ့ အကိုင်းအခက်တွေကို ခုတ်ကြဖြတ်ကြတယ်။ ကျွန်တော့်အိမ်ဘေးလမ်းပေါ်ကိုလဲနေတဲ့ ဗားပင်ကို လူငယ်တွေ ဝိုင်းရှင်းကြတယ်။ ကျွန်တော့်အိမ်ဝင်းတံခါးနဲ့ အုတ်တံတိုင်းကတော့ စိစိညက်ညက် ကြေသွားပြီ။ လမ်းပွင့်သွားတာနဲ့ ကျွန်တော့်သားနှစ်ယောက်နဲ့သူငယ်ချင်းတွေ ဟာ ရရာစက်ဘီးစီးပြီး သူတို့သူငယ်ချင်းတွေအိမ်ဘက် သွားကြလေရဲ့။ ချက်ချင်းလုပ်နိုင်သမျှ လုပ်ပေးပြီး ပြန်လာခဲ့ကြတယ်။

ညနေစောင်းတော့ ဟင်းလင်းပွင့်နေတဲ့ ကျွန်တော့်အိမ်ခေါင်မိုးပေါ်ကို ကျွန်တော့်သားတွေနဲ့ လူငယ်တစ်စု တက်ကြလေရဲ့။

အရပ်ထဲက ပြန်ကောက်ပေးတဲ့ သွပ်ပြားအစုတ်အပေါက်တွေကို ဒန်ဒို ကပ်တိတ်နဲ့ ယာယီဖာထေးပြီး ရသလောက်မိုးကြတယ်။ လွတ်နေကျန်နေတဲ့ ဟာလာဟင်းလင်းနေရာကိုတော့ ကြော်ငြာမနိုင်ပြားနဲ့ မိုးကြကာကြတယ်။ ကျွန်တော်က ခေါင်မိုးပေါ်တက်မယ်လုပ်တော့ ဘယ်လူငယ်ကမှ အတက်မခံဘူး။ “အောက်မှာနေပါ။ ဘယ်နေရာကာချင်သလဲသာပြောပါ” လို့ ဆိုကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မိုးကတဖွဲဖွဲ ရွာနေသေးတယ်။

မိုးချုပ်တော့ ဖယောင်းတိုင်လေးထွန်းပြီး အုပ်တန်တာအုပ်၊ ဆိုင်းတန်တာဆိုင်း၊ ပြုတ်ထွက်နေတဲ့ ပြတင်းပေါက်တံခါးတွေကို ကြိုးနဲ့ချည် စသဖြင့် တွေ လုပ်ကြတယ်။

ညကျတော့ အားလုံးလည်း မောနေကြပြီ။ ရန်ကုန်မြို့ကြီးတစ်မြို့လုံးလည်း ပိန်းပိတ်မှောင်နေပြီ။ အားငယ်စရာ၊ စိတ်ပျက်စရာ၊ ဝမ်းနည်းစရာ။ ဒါပေမဲ့...။

ကျွန်တော် အိမ်ရှေ့လမ်းမဘက် ထွက်လိုက်တယ်။ လမ်းပေါ်ကဓာတ်တိုင်တွေ သစ်ပင်တွေ အတုံးအရုံးလဲကျနေတာကို မှိန်ပျံ့မြင်ရတယ်။ ကောင်းကင်ကို မော့ကြည့်မိတယ်။

မိုးတိမ်တွေကြားထဲမှာ ကြယ်ပွင့်လေး တပွင့်စနစ်ပွင့်စကို မြင်ရတယ်။ ဟုတ်တယ်။ မိုးမှောင်ကြားထဲမှာ ကြယ်ပွင့်တချို့ လင်းလက်နေတယ်။

အဲဒီမုန်တိုင်းနေ့ (၃-၅-၂၀၀၈) မနက် အရုဏ်မကျင်းမီကစပြီး မိုးစုပ် စုပ်ချုပ်တဲ့အချိန်ထိ ကျွန်တော်တို့အရပ်ထဲက လူကြီးတချို့နဲ့ လူငယ်အများစု ဦးစီးပြီး အပျက်အစီးတွေကို ရှင်းလင်းကြတယ်။ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရတဲ့လူတွေကို တတ်နိုင်သမျှ ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းထုတ်ပြီး ကူညီကြတယ်။

တစ်နိုင်ငံလုံးမှာရှိတဲ့ အဲဒီမြန်မာလူငယ်အများစုဟာ (မုန်တိုင်းကြောင့် အထိနာခဲ့ပေမယ့်) အနာဂတ်နိုင်ငံတော်ကို ကျကျနန လှလှပပ သေသေ သပ်သပ် ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ တည်ဆောက်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်ယုံကြည်စိတ်ချ ပါတယ်။

မိုးမှောင်ညမှာ ကြယ်တွေလင်းလက်နေကြပြီ။

ကျေးဇူးပဲ နာဂစ်.....

■ မောင်ဝဏ္ဏ

(၂၃-၅-၂၀၀၈)

(အရပ်ထဲကလူငယ်များနှင့် ၁၃၆၉-ခု စာပေဟောပြောပွဲကို

“ဘီတွတ်၊ ကန်ဘက်၊ ကြာကန်၊ စက်ဆန်း” အစရှိတဲ့

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ရွာကြီးများမှာ ဦးစီးကျင်းပခဲ့ကြတဲ့

လူငယ်များသို့ အမှတ်တရ။)

* * * * *

[၂-၆-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ အလင်းတန်း ဂျာနယ်မှ]

နာဂစ်
နာဂစ်က
သတိပေးခဲ့ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်အောက်ပိုင်းနှင့် ရန်ကုန်မြို့သို့ ဝင်ရောက် တိုက်ခတ်သွားသော နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရသော ခံစားမှုများက ပြင်းထန်လွန်း၊ ကြီးမားလွန်းသည်။ ကျွန်တော်တို့ အသက် (၇၀) သက်တမ်း တွင် တစ်ခါမှ တစ်ခါဘူးမှ မကြုံဘူး။ ကျွန်တော်တို့၏ အဘိုးအဘွားများတို့က လည်း သူတို့သက်တမ်းတွင် ယခုလိုပြင်းထန်သော မုန်တိုင်းတစ်ခု ခံစားခဲ့ ရဖူးသည်ဟု ကျွန်တော်တို့အား မပြောခဲ့ဘူးသဖြင့် လွန်ခဲ့သော အနှစ်(၁၀၀) (၁၅၀) အတွင်းလည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထိုကဲ့သို့သောမုန်တိုင်း ဖြစ်ပေါ် တိုက်ခတ်ခဲ့ဖူးခြင်းမရှိဟု ယူဆရသည်။ နှစ်ပေါင်း (၂၀၀၀) ကျော်ရှည်လျား သော မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ထိုကဲ့သို့သော မုန်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုက်ခတ်သည့် အမှတ်အသားတစ်စုံတစ်ရာ မတွေ့ရှိရပါ။

ကျွန်တော်တို့ခေတ် ကျွန်တော်တို့အခါတွင်မှ ဖြစ်ပေါ်ခံစားရသော မုန်တိုင်းကြီးဖြစ်၏။ တိုက်ခတ်ခံရသောဒေသသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ပင်လယ် ကမ်းခြေဒေသဖြစ်သည်။ ထိုဒေသတွင် မုန်တိုင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော ပင်လယ်ရေမြင့်တက်မှုနှင့် မုန်တိုင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော လှိုင်းဒဏ်ကိုပါ တစ်ပြိုင်နက် ခံကြရသည်။ တစ်နာရီ မိုင်(၁၂၀)နှုန်းတိုက်ခတ်သော လေဒဏ် အပြင် ပင်လယ်ရေမြင့်တက်မှုနှင့် ပင်လယ်လှိုင်းရိုက်ခတ်မှုဒဏ်ကို တစ်စု တစ်ဝေးတည်း ခံစားလိုက်ရသောကြောင့် ခံစားချက်ပိုပြင်းပြီး အထိနာခဲ့သည်။ ပင်လယ်ရေမြင့်တက်လာကာ (၁၂)ပေ၊ လှိုင်းလုံးက (၁၂)ပေရှိသောကြောင့် အချို့နေရာများတွင် ရေက အုန်းပင်ထိပ်ဖျားအထိရောက်သည်။

နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူ့ရော၊ အစိုးရနှင့် ဌာနဆိုင်ရာ တို့ပါ ပြင်းထန်သော မုန်တိုင်းအတွေ့အကြုံမရှိ၍ ခံရတာလည်းပါသည်။ မုန်တိုင်းဖြစ်နေသည်၊ မုန်တိုင်းလာနေသည်ကို မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ကရော ရန်ကုန် ကပါ သိသင့်သလောက်သိ၏။ သို့သော် မုန်တိုင်းကြီးဝင်လာပါက ညှိသ ကျည်းကို နှစ်တစ်လက်မနှင့်လွှဲရိုက်လိုက်သလို ခံစားရမည်ကိုမသိကြ။ ရော့တီတိုင်း မြောက်ဘက်သို့ဝင်ရောက်ပြီး အားပျော့ပျက်ပြယ်သွားမည်ဟု ထင်မှတ်ကာ ရန်ကုန်သူရန်ကုန်သားက (၂-၅-၂၀၀၈) ရက်နေ့ ညဦးပိုင်း တွင် စားသောင်ဆိုင်မှာရှိသူက ရှိနေဆဲ၊ ည (၉) နာရီခွဲ ရုပ်ရှင်ကို ကြည့်သူတို့က ကြည့်နေကြဆဲဖြစ်၏။ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ (၃၄)လမ်းမှ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက “ကျွန်မတို့လဲ အဲဒီညက (၉) နာရီခွဲပွဲသွားကြည့်တာ (၁၂) နာရီလောက် ရုပ်ရှင်ရုံထဲကထွက်လိုက်တော့ လေထဲထဘီပါသွားလို့ မနည်းဆွဲထားပြီး ပြန်ပတ်ထားရတယ်”ဟု ဆိုပါ၏။ ရန်ကုန်က အဲသလောက် အထိ မုန်တိုင်းအပေါ် စိတ်ချလက်ချရှိခဲ့တာဖြစ်သည်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းသည် ထိုနေ့ည (၁၂)နာရီတွင် ရန်ကုန်သို့ဝင်ရောက်ကာ တစ်စစ်ချေမှုန်းဖျက်ဆီး ခဲ့သည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်အောက်ပိုင်း ပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသနှင့် ရန်ကုန်သို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခတ်ခဲ့သောမုန်တိုင်းက ပြင်းထန်လွန်းသည်။ လှိုင်းရော၊ လေရော၊ မိုးပါ ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အသေအပျောက်လည်းများသည်။

အချို့သောပြင်ပစာနယ်ဇင်းတို့က ဆူနီမီတမျှရှိသည်ဟု ဆိုကြ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း အနိုင်နိုင်ငံက ရေးကြီးသုတ်ပျာ အကူအညီများပေးကြ၏။ လူသားချင်းညှာတာထောက်ထားစွာဖြင့် ပေးအပ်ကြသည်မှာ ဝမ်းသာစရာ ဖြစ်သည်။ ကျေးဇူးတင်ရမှာဖြစ်သည်။ အခြားအချိန်များထက် ယခုလိုရကွနှင့် ရင်ဆိုင်နေချိန်တွင် ပေးအပ်သည်က ကျေးဇူးကြီးမားလှသည်။

နိုင်ငံတော်ကလည်း ကြီးမားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၏ အနေ အထားကိုကြည့်ကာ ချက်ချင်းစည်းဝေးတိုင်ပင်၍ ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင် ကွပ်ကဲ ကာ ကနဦးအဆင့် မြန်မာကျပ်ငွေ(ငါး) ဘီလီယံ(သန်း၅၀၀၀) အသုံးပြုမည်ဟု ကြေငြာပြီး သန်းပေါင်းဘီလီယံ (၅၀)ထိ တိုးတက်သုံးစွဲခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။

ပြည်တွင်းရှိ အစိုးရမဟုတ်သော လှူဝန်ထမ်းအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့ များ၊ စေတနာရှင် ကရုဏာရှင်အဖွဲ့များကလည်း တုံ့ဆိုင်းမနေဘဲ ချက်ခြင်း ကူညီကြသည်။ အထူးသဖြင့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများသည် မိမိစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို ရပ်တန့်ထားပြီး မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရသော ဒေသများသို့ကိုယ်တိုင် သွားရောက်ကာ သတ်သတ်မှတ်မှတ် တာဝန်ယူကူညီမှုတို့သည် သမိုင်းတွင် မှတ်သားထားရမည့် မမေ့နိုင်လောက်သည့် လုပ်ဆောင်မှုများဖြစ်ပါ၏။

မြန်မာတို့၏ “အရေးကြီးလျှင်သွေးနီ” သည်ဆိုသောစကားပုံအတိုင်း တိုင်းရင်းသားညီအစ်ကိုများကလည်း စုပေါင်းလှူဒါန်းကြသည်။ မိမိတို့ဒေသ ထွက်ကုန်များကို လှူဒါန်းကြသည်။ ကုန်သည်များကပင် အမြတ်မယူဘဲ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံနေရသောဒေသသို့ ဈေးရင်းအတိုင်း တင်ပို့ရောင်းချကြသည် ကိုတွေ့ကြရသောအခါတွင်လည်း ဝမ်းသာကြည်နူးကြရပါသည်။ လူငယ်များ ကလည်း လူငယ်များအလျောက်၊ ကျောင်းသားများ၊ သက်တူ ခွယ်တူ လူထုများ၊ လူလတ်ပိုင်းရော လူကြီးပိုင်းပါ ငွေကြေးစုဆောင်း၍ စုဆောင်း ရသမျှသော ပစ္စည်းအိုးခွက် စားစရာများပါမကုန် မုန်တိုင်းဘေးဒဏ် ခံရသော ဒေသသို့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျပြေးကာလွှားကာ သွားပို့ကြ၊ လှူကြတန်းကြ သည်ကို နေရာတကာတွင် တွေ့ကြရသည်မှာလည်း ဝမ်းသာအားရ ကြည်နူးဖွယ်ဖြစ်သည်။ နာဂစ်မုန်တိုင်း၏ တိုက်ခတ်မှုကား ပြင်းထန်လှ၏။

အသေအပျောက်လည်းများပြားသည်။ အပျက်အစီး အဆုံးအရှုံးလည်း ကြီးမားကျယ်ပြန့်သည်။ အသေးစိတ်တာလေးများလည်းရှိပြီး ကာလတာရှည်စွာ ကုစားပေးရမည့် ခံစားမှုကြီးဖြစ်သည်။ ဤအချက်ကို မမေ့ရန်လိုအပ်သည်။ မမေ့ရန်လိုသည့်အချက်က ဘာလဲဆိုတော့ ကုစားရတာ တာရှည်မည် ဆိုသောအချက်ဖြစ်၏။ ယခု သွေးပူတုန်းတော့ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံဒေသသို့ ပြေးပို့လိုက်ကြ။ အတွေ့အကြုံလေးများကို ပြောလိုက်ကြနှင့် ရေရှည်တွင် ကူညီသူတို့ လက်ပန်းမကျရန်လိုသည်။ နိုင်ငံတကာအကူအညီဆိုသည်မှာ ရေရှည်မျှော်လင့်အားထားနေ၍မရ။ ရေရှည်တွင် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးကြရမှာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကူညီမှု၊ လှူဒါန်းမှုများ ကာလကြာကြာကူညီဖို့၊ ကူညီကြသောပစ္စည်းများ အလေအလွင့်မဖြစ်ဖို့ ကူညီမှုများ မမျှတဖြစ်တာမျိုး၊ အချို့နေရာများတွင် ကူညီမှုတွေများနေပြီး အချို့နေရာများတွင် နည်းနေတာ မျိုးများ မဖြစ်ရန်လိုအပ်၏။ ကူညီမှု ပြန်လည်ထူထောင်မှုပြုရာတွင် မုန်တိုင်းဒဏ်ခံပြည်သူတို့၏ (က)စားရေးနှင့် နေရေး (ခ) ပြီးပါက သူတို့အတွက် နေရေးကိစ္စများကို ဦးစားပေးကူညီကြရမည်ဖြစ်သည်။ လောလောဆယ် စားဖို့ဝတ်ဖို့က ထိပ်တန်းဦးစားပေးဖြစ်သည်။ ဒီကိစ္စများ ပြီးမှ တတိယအရေးကြီးတာ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရသော ပြည်သူတို့၏ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဖြစ်သည်။

မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရသော ပြည်သူတို့၏ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကိစ္စသည် အခက်ခဲဆုံးဖြစ်၏။ ထိုအချိန်တွင် ပြည်ပအကူအညီဆိုတာလည်း ရှိချင်မှ ရှိတော့မည်ဖြစ်၏။ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး သဘာဝဘေးဒဏ်ခံရသူတို့အတွက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းသည်ဆိုတာက ကျွမ်းကျင်မှုလည်းလိုသည်။ စေတနာအနှစ်နာခံဖို့လိုသည်။ အချက်အလက်ကိန်းဂဏန်းများလိုသည်။ ကျေးရွာဘယ်နှစ်ရွာ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရသည်။ ရွာတစ်ခုချင်းစီ၏ လူဦးရေ၊ သေဆုံးမှု၊ ကျန်ရှိလူဦးရေ၊ ကျွဲစွားစာရင်း၊ လယ်ယာထွန်တုံး၊ ထွန်တန်စာရင်း ကအစ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံဒေသ မြေအကျယ်အဝန်း၊ ဧက၊ ထိုဒေသ၏ ထွက်ရှိသီးနှံအမျိုးအစားကအစ စာရင်းဇယားလိုအပ်သည်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်

ခံရသောနယ်မြေများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန (သို့မဟုတ်) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကယ်ဆယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှူး ဖွဲ့စည်းသင့်ကလည်း ဖွဲ့စည်းလုပ်ဆောင်ကြရမည်ဖြစ်၏။

အချို့သော ပြည်တွင်းပြည်ပကုမ္ပဏီများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအား ကျေးရွာများကို သတ်သတ်မှတ်မှတ်တာဝန်ယူစေ၍ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ကြရန် လိုပါသည်။ ပြည်သူတို့၏ အကြံပြုချက်များကိုလည်း တောင်းခံ သင့်သည်။ ကမ္ဘာကြီးသည် ပိုမိုပူဇွန်လာသည်နှင့်အမျှ ရာသီဥတုကလည်း ပြောင်းလဲလျက်ရှိရာ နာဂစ်ကဲ့သို့သော ဆိုးဝါးသည့် အခြားသောသဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များကိုလည်း မျှော်လင့်ထားရန် လိုအပ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သမုဒ္ဒရာကြီးများ၏ ရေမျက်နှာပြင်သည် တစ်မီတာမျှ မြင့်တက်လာရန် မဝေးတော့ပြီဟု တွက်ချက်ထားကြရာ လူသားတို့ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကမ်းစပ် တွင် မြို့ကြီးပြကြီးများထူထောင်ရန် သင့်မသင့်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်မီ ရွှေ့ပြောင်းထားမှုများ ပြုသင့် မပြုသင့်မှအစ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားလေ့လာရတော့မည်ဖြစ်ပါ၏။ ထိုအချက်များကို စဉ်းစားရန် နာဂစ်က သတိပေးခဲ့ပြီဖြစ်၏။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာကိစ္စများ၊ ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်လာမှုကိစ္စ၊ ရေတိမ်ဒေသ ထိန်းသိမ်းရေး၊ မွန်ဆွန်းမှတ်သုံသစ်တောကြီးများ ထိန်းသိမ်း ရေး၊ ဒီရေတောများ ထိန်းသိမ်းရေး စသကဲ့သို့သော ကိစ္စများမှအစ ကျွန်တော်တို့စဉ်းစားစရာကိစ္စများစွာကို နာဂစ်က သတိပေးခဲ့ပြီဟု တင်ပြရ ပါသည်။

■ ချစ်စံဝင်း

* * * * *

[၃၀-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ လျှက်တစ်ပြက် ဂျာနယ်မှ]

ကျွန်တော်တို့

ထိပ်ဆုံးမှာနေမိတဲ့ဒုက္ခ

ထိုနေ့က မေလနှစ်ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ နံနက်စောစောကပင် မိုးလေးတဖွဲဖွဲရွာနေသဖြင့် မနှစ်တုန်းက မေလသုံးရက်နေ့မှာ မိုးကြီးရွာပြီး ရန်ကုန်အနံ့ ရေကြီးခဲ့ခြင်းကို သတိရနေမိသေး၏။ နိုင်ငံခြားသတင်း ဌာနများက ကြေညာနေသော (ကပ္ပလီပင်လယ်ပြင်ကို ဗဟိုပြုနေသည့်) နာဂစ်အမည်ပေးမုန်တိုင်းအကြောင်းကိုပါ သတိရသေး၏။ Nargis ဆိုသောကြောင့် ငယ်ငယ်တုန်းက ကြားဖူးခဲ့သော နာမည်ကျော်အိန္ဒိယ ရုပ်ရှင်မင်းသမီး နားရစ် (နာဂစ်)ကိုပင်လျှင် သတိရမိသေးသည်။

တစ်မနက်လုံးစွေနေသောမိုးထဲတွင် မလွဲသာမရှောင်သာကိစ္စများ ကိုလုပ်နေရ၏။ မိုးပါးစပြုလာသော နေ့လယ် ၁၂ နာရီတိတိအချိန်တွင် သတင်းမီဒီယာတစ်ခု၌အလုပ်လုပ်နေသော သမီးလတ်ထံမှ တယ်လီဖုန်း ဝင်လာ၏။ နာဂစ်လာနေပြီ။ ရန်ကုန်သို့ ညဦးပိုင်းတွင်ရောက်မည်။ အင်အားက အဆင့်နှစ်၊ လေတိုက်နှုန်းက တစ်နာရီပိုင် ၁၂၀။ ဟိုင်းကြီး

မှတစ်ဆင့် ပုသိမ်၊ ပြီးလျှင် ရန်ကုန်တဲ့။

ပုသိမ်သို့ ချက်ချင်းလှမ်းဆက်သွယ်ရသည်။ ကြိုးဖုန်းတွေကို ခေါ်မရသဖြင့် မိုဘိုင်းလ်ဖုန်းတွေ လှမ်းခေါ်ရသည်။ ပြီးတော့ ရန်ကုန်ရှိ အသိအိမ်များသို့ လှမ်းအကြောင်းကြားရသည်။

မွန်းလွဲတစ်နာရီလောက်တွင် မိုးစဲလင်းပွင့်ဖြစ်လာသည့်အပြင် နေရောင်ပူခြစ်ခြစ်ကိုပါခံစားလာရ၏။ မယုံနိုင် စရာ။ သို့သော် မယုံလို့မဖြစ်။ ယုံယုံကြည်ကြည်ဖြင့် ကြိုတင်ကာကွယ်ထားခြင်းသည်မမှား။ သိမ်းသင့်တာ တွေကြိုတင် သိမ်းဆည်းထားခြင်းမှာ တကယ်ဖြစ်မလာတော့ ဘာမှန်းစရာ မရှိပါ။ ဖြစ်လာတော့ ကိုယ့်မှာ အကောင်းဆုံးပြင်ဆင်ပြီးသားဖြစ်မည်။

အိမ်ရှိရာလမ်းတွင် ခြောက်ထပ်တိုက်တွေများလှသည်။ မုန်တိုင်းတို့၊ ငလျင်တို့ဆိုလျှင် ထိုအထပ်မြင့်များတွင် သတိလက်လွတ်နေသူများအတွက် အန္တရာယ်ကြီးလှသည်။ ထို့ကြောင့် တွေ့သမျှလူကို သတိပေးသွားရသည်။ တချို့က ရယ်ကျဲကျဲ၊ တချို့ကတော့ သတင်းစာထဲမှာတွေ့လိုက်သားပဲဟု ပြောင်ချော်ချော်။ သူတို့အတွက် ကိုယ်တတ်နိုင်တာ လုပ်ပေးပြီးပြီ။ ကိုယ့်အတွက် ကိုယ်လုပ်ရဦးမည်။ အခန်းထဲမြန်မြန်ဝင်၍ အမောဖြေရသည်။ ရေတစ်ခွက်ကို အချိန်ယူ၍သောက်ရင်းက ဘာတွေဘယ်လိုသိမ်းရမည်ကို အစီအစဉ်ချကြည့်နေရသည်။ သို့သော် စီမံချက်က ထွက်မလာ။ အင်အား တွေရှိနေချင်စိတ်သာပေါ်လာနေမိ၏။

သို့သော် ကျွန်တော်က ပင်စင်စား။ ထောက်ပံ့ကြေးခြောက်ထောင် ကျော်သာရသော ပင်စင်စား။ ဘာမှ အင်အားမရှိ။ တတ်နိုင်တာဆိုလို့ လက်လှမ်းမီသမျှကို သတိပေးရန်သာရှိသည်။ ဤသည်ကိုလည်း လုပ်ပေးပြီး ပြီ။

ရေစိုလျှင်ပျက်စီးရန် အလွယ်ဆုံးနှင့် အစားထိုးမရနိုင်ဆုံး ပစ္စည်း များတွင် စာအုပ်စာတမ်းများက ပထမ၊ ကွန်ပျူတာက ဒုတိယ၊ ကျန် အီလက်ထရွန်နစ်ပစ္စည်းများက တတိယ။

များပြားလွန်းလှသော စာအုပ်များကိုကြည့်ပြီး စိတ်ဓာတ် ကျသွားသည်။ မတတ်နိုင်။ အကောင်းဆုံးကိုပဲ လုပ်ရတော့မည်။ အရေးကြီးသော မှတ်စုမှတ်တမ်းများ စာအုပ်များကိုသာ ရွေးထုတ်၍ ရေလုံအောင်ထုပ်ပိုးရမည်။ ကျန်စာအုပ်များကို ရေအလုံဆုံးဖြစ်မည့်နေရာသို့ ရွှေ့ပြီး ပလပ်စတစ်စများဖြင့် ဖုံးရသည်။ သူတို့သာမရှိလျှင် ငါသည် ငါမဟုတ်တော့ဟုပင် အရေးပါလှသော မှတ်ပုံတင်ကတ်တို့ အိမ်ထောင်စုဇနီးစာရွက်တို့ကိုတော့ အရေးကြီးလျှင် အသင့်သယ်ပြေးနိုင်ရန် ကျောပိုးအိတ်အတွင်း ရေလုံအိတ်ဖြင့် ထုတ်ပိုးထည့်သွင်းရ၏။

ကွန်ပျူတာဟာဒ်ကို ဖြုတ်နေဖို့အချိန်မရ။ အရေးကြီးသော မှတ်တမ်းများကို ဓာတ်ပြားများဖြင့် ကူးယူပြီးနောက် ကွန်ပျူတာနှင့် မော်နီတာတို့ကို ရေလုံအောင်ထုတ်ရပိုးရသည်။ DVD Player တို့ TV တို့ကတော့ ကမ္ဘာသကာ။

ရေတင်ပြီးသွားသည့်အချိန်တွင် အတော်လေးပြင်ပြီးဆင်ပြီး ဖြစ်သွားပြီ။ အဝတ်အစားများကို စောင်ကြီးကြီး တစ်ထည်ဖြင့် လုံးထွေး ထုပ်ပိုးပြီး မိုးကာဖျင်စအောက်သို့ ပို့ရသည်။

ကြမ်းပြင်ပေါ်ရေစိုလျှင် ကြမ်းပြင်ပေါ်ရှိ စာရွက်စာတမ်းတွေ စာအုပ်တွေ ပျက်စီးနိုင်သည်။ အုတ်ခဲခံပြီး ပျဉ်ချပ် ခင်းပေးခြင်းအားဖြင့် အတော်အတန်တော့ အဆင်ပြေတန်ကောင်းရဲ့ဟု မျှော်လင့်ရသည်။

ကိုယ့်အိမ်မှာ စိတ်တိုင်းကျပြင်ဆင်ပြီးပြီဆိုတော့ ကလေးများ နေထိုင်ရာအိမ်သို့ ကူးရသည်။ သူတို့အိမ်ကား တစ်ထပ်ခွဲပျဉ်ထောင်အိမ်။ သွပ်မိုးတွေက နေရာတော်တော်များများမှာ ဆွေးနေပြီ။ မုန်တိုင်းအတွက် သိပ်မပူရသော်လည်း မိုးကိုတော့ ပူရသည်။ အရေးကြီးသောပစ္စည်းများကို ရေအလုံဆုံးအခန်းသို့ ပို့ရ၏။ အုပ်မိုးရန် ပလပ်စတစ်စတွေရှာရသည်။ ရေတင်ခိုင်းရသည်။ မီးစက်အတွက် ဓာတ်ဆီဝယ်ထားခိုင်းရသည်။ ဖယောင်းတိုင်မှအစ ဆန်အိတ်အဆုံး လိုတာတွေ ဖြည့်ဆည်းပေးရသည်။

သူတို့ပြည့်စုံနေမှ ကိုယ်လည်းမငတ်မှာဖြစ်သည်ကိုး။

ညရှစ်နာရီလောက်ရောက်တော့ လေနည်းနည်းထန်လာသည်။ ကလေးများကို မှာကြားစရာရှိသည်များမှာကြားပြီး ပြန်လာခဲ့ရ၏။ သူတို့ကတော့ မပြန်စေချင်။ အဖေအိုကြီးတစ်ယောက်တည်း အခန်းကွင်းတွင် ပိတ်မိနေမှာစိုးကြသည်။ အရေးကြုံလျှင် အရေးကြီးသောပစ္စည်းများ ယူလာပြီးပြေးလာမှာဖြစ်ကြောင်းနှင့် ငလျင်လိုဒုက္ခမျိုးမဟုတ်သဖြင့် ရေစိုတာ ကလွဲပြီး ဘာမှသိပ်ပူနေစရာမရှိကြောင်းပြောကာ ပြန်လာရသည်။ မလာ၍မဖြစ်။

ကိုယ့်အခန်းကိုယ် ပြန်မလာ၍မဖြစ်ပေ။ ကျွန်တော်က ထိပ်ဆုံးမှာ နေသူဖြစ်၏။ ကိုယ့်အထက်မှာ ဘာမှမရှိချင်သူပီပီ ပင်စင်စားဘဝတွင် အေးအေးလူလူ စာရေးစာဖတ်နိုင်ရန်အတွက် ကန်ထရိုက်တိုက် တစ်လုံး၏ အပေါ်ဆုံးတစ်ခန်းကိုဝယ်ထားမိသည်။ ကလေးများနှင့် လက်လှမ်းမီသော နေရာဖြစ်၍ အဆက်အသွယ်လည်းမပြတ်၊ စားရေးသောက်ရေးလည်း မပူရ။

ထိုအခန်းတွင်နေအပြီး ခြောက်လလောက်အကြာမှာ ဆူနာမီနှင့် ကြုံသည်။ ငလျင်ကြီးလှုပ်စဉ်က ကျွန်တော့်အခန်းတွင် မြေးအကြီးနှင့် သမီးငယ်တို့ လာအိပ်ကြသည့်နှင့်ကြုံ၏။ သွက်သွက်ယမ်းနေသော ခြောက်ထပ်တိုက်သည် အချိန်မရွေးပြိုကျသွားနိုင်သည်။ ပြိုကျလျှင် အထိအခိုက်အနည်းဆုံးဖြစ်မည့်နေရာသို့ သူတို့ကို အရင်ဆုံးပို့ပြီး ထိုင်ခိုင်းထားရသည်။ ငြိမ်သွားတော့မှ အရေးကြီးမရှိမဖြစ် စာရွက် စာတမ်း များကိုပိုက်ပြီး သူတို့အိမ်သို့ပြေးရပါတော့သည်။ ထိုအချိန်မှစပြီး ထိပ်ဆုံးမှာ နေရသောဒုက္ခကို ကျွန်တော်မြင်စပြုလာ၏။ ငလျင်ဒဏ်ကြောင့်သာ တိုက်ပြိုကျသွားခဲ့လျှင် ထိပ်ဆုံးအထပ်မှလူတို့အတွက် ပို၍အန္တရာယ် ကြီးသည်။ အထက်အမိုးကပြိုကျ၊ အောက်ကအပျက်အစီးတွေပိတ်၊ မီးကြီး အပြတ်များက နွယ်ရှင်တွေလို တယမ်းယမ်းဖြစ်နေမည်။

ယခုလည်း ကျွန်တော်မော့ကြည့်မိသည်။ ကျွန်တော့်ခေါင်းပေါ်မှာ

မျက်နှာကြက်။ ထိုမျက်နှာကြက်အထက်တွင်သွပ်မိုး။ မုန်တိုင်းက သွပ်ပြားတွေကို ဆွဲခွာလိုက်လျှင် ကျွန်တော့်အခန်းထဲတွင် ပင်လယ်ပြင်ကြီးဖြစ်သွားမည်။ အသေးအမွှားလောက်ဆိုလျှင် လက်နိုင်ခြေနိုင်ပြုပြင်ဖာထေးဖို့ အသင့်ပြင်ထားရသည်။ သို့သော် မိုင် ၁၂၀ နှုန်း မုန်တိုင်းဆိုတော့ လွယ်မည်မထင်။

ဇာတ်ကြမ်းက ည ၁၀ နာရီတွင် စသည်။ အနောက်တောင်ထောင့်မှ လေပြင်းကို အဝေးမှလာနေစဉ်တွင်ပင် ကြားနေရ၏။ ကိုယ့်ဆီဝင်ဆောင်လာချိန်၌ တိုက်ကသိမ်ခနဲလှုပ်သွားပြီး ခေါင်းမိုးများဆီမှ တပျစ်ပျစ်မြည်သံများ ထွက်လာသည်။ ပြီးတော့ မီးတွေငြိမ်းသွား၏။ တစ်နေရာရာမှာ ဇာတ်တိုင်လဲသွားခြင်းဖြစ်မည်။ မိန်းခလုတ်ပိတ်လိုက်ရ၏။ အရေးပေါ်မီးအိမ်ကိုဖွင့်၍ လက်လှမ်းမီသမျှ စစ်ကြည့်ရသည်။ ဘာမှမပျက်၊ မပျက်သေး။ မိုးပေါက်များ တဒန်းဒန်းနှင့် ကျလာသည်။ ရေယိုသည်ကို မတွေ့ရသေး၍ စောစောက ဝင်ရောက်ထိုးသတ်သွားသော အချို့တွင် ခေါင်မိုးကမယိုင်မလဲ ကာကွယ်နေနိုင်ဆဲဟုသိလိုက်ရ၏။ လေရောမိုးပါ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် ပိုကြမ်းလာသည်။ ဘယ်တော့ ခေါင်မိုးပွင့်မလဲစဉ်းစားရင်းက ဘေးအိမ်တွေကို မီးထိုးကြည့်ရသည်။ အနောက်ဘက်က တိုက်မြင့်နှင့် အရှေ့တောင်အရပ်က တိုက်မြင့်တွေပေါ်မှာ သွပ်ပြားတွေထိုးထိုးထောင်ထောင်မြင့်ရသည်။ ဂြိုဟ်တုစလောင်းတချို့ ကျိုးကျနေကြပြီ။ သန်းခေါင်တွင် တစ်ချက်ကြမ်းပြီး နည်းနည်းအားပျော့သွားသည်။ လင်းအားကြီးလေးနာရီတွင်လာသော နပန်းသမားကတော့ မိုးလင်းသည့်တိုင် ဇွဲကိုမလျှော့။ ဂျက်မမြဲသော အိမ်ရှေ့ပြတင်းတစ်ချပ်ပွင့်ထွက်ပြီး ကျိုးကျသွားသည် လိုက်ဖမ်းသော်လည်း မမီ။ အောက်မှာရပ်ထားသော ကားရှေ့မှန်ပေါ် တန်းတန်းမတ်မတ်ကျသွား၏။ သွားပြီ။ တမင်လုပ်တာမဟုတ်ဘဲ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဖြစ်ခြင်း မှန်သော်လည်း ပိုင်ရှင်က အလျော်တောင်းနေဦးမလားမသိ။

ကြမ်းပေါ်မှ ရေတွေအိုင်ထွန်းလာနေသည်။ အပေါ်မှယိုကျသော ရေများကလည်း မျက်နှာကြက်မှဆစ်ဆင့် အောက်သို့ တတောက်တောက်

ကျသည်။ ဘေးပြတင်းများမှလည်း အက်ကြောင်းအတိုင်းစိမ့်ဝင်သည်။ ပုဆိုးဟောင်းတွေနှင့်ခံပြီး ဇလုံထဲညှစ်ချနေရသည်။ လက်မလည်။ နံရံကပ်စာအုပ်စင်များရှိ စာအုပ်များလည်း ရေငတ်ငတ်နှင့်သောက်နေကြပြီကိုတွေ့၍ ဆွဲချရပြန်သည်။ ရှားပါးစာအုပ်အချို့ပါသွားသည်။ နေသာမှ နေလှန်းရတော့မည်။ မီးလာလျှင်လည်း မီးပူတိုက်ပစ်၍ ရနိုင်ကောင်းပါရဲ့။

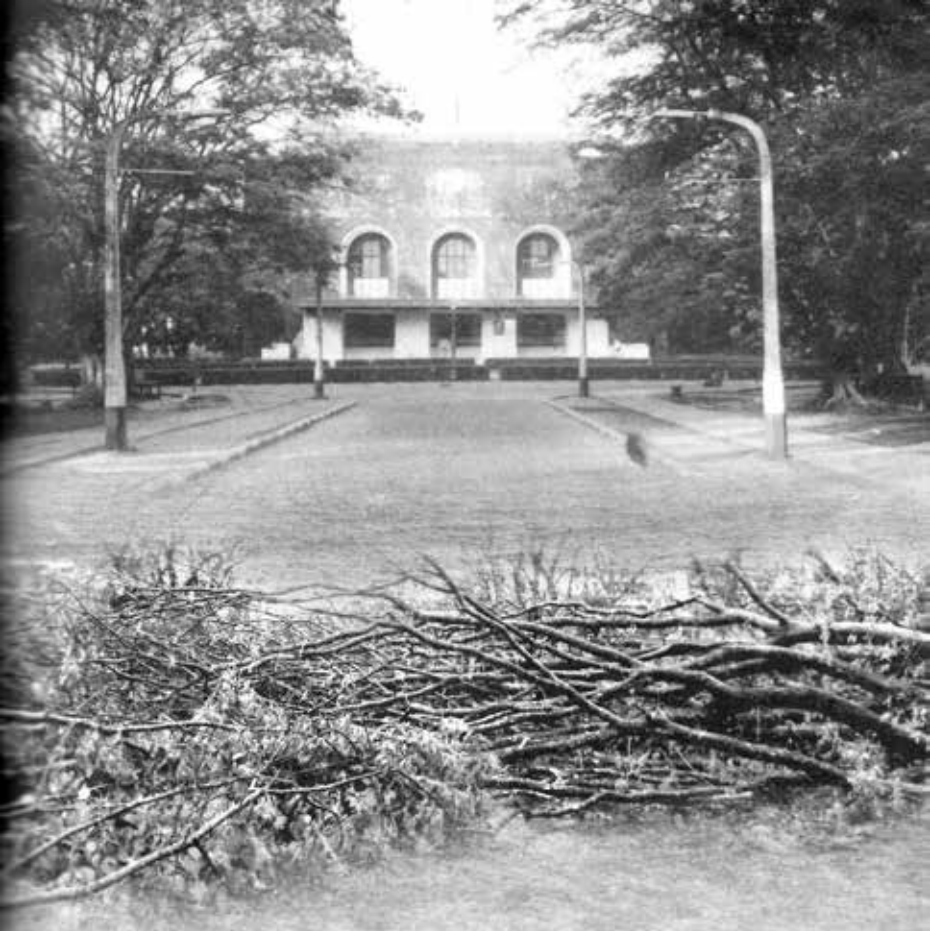
ဟိုဘက်အခန်းလည်း မိုးရေယို၍ အတော်အလှင်များနေလိမ့်မည်ဟု စဉ်းစားမိ၏။ သူတို့ပြောင်းလာသည်မှာ ရက်ပိုင်းပင်ရှိသေး၏။ ကြိုတင်သတိပေးထားသဖြင့် အရေးကြီးသော စာရွက်စာတမ်းတွေတော့ လွတ်ကောင်းပါရဲ့။

အောက်ဆုံးအထပ်ကတော့ လမ်းမရေလျှံ၍ ရေဝင်ကောင်းဝင်မလားမသိ။ မနှစ်က ရေလျှံအပြီးမှာ မြောင်းဆယ်လိုက်ကြ၍ ရေလျှံချင်မှ ရေလျှံတော့မည်။ ထိုအောက်ထပ်ငါးထပ်မှာတော့ အမိုးက ရေယိုခြင်းဒုက္ခကို ခံရစရာအကြောင်း မရှိ။ ထိပ်ဆုံးမှာ နေချင်ခဲ့သော ကျွန်တော့်မှာသာ နဂါးမင်းသမီး နားရစ်၏ ကျီစားမှုကို ကောင်းကောင်းကြီးခံလိုက်ရပါသည်။

■ ကျော်စောမင်း

[၁၉-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ Voice ဂျာနယ်မှ]

* * * * *

အိမ်ထောင်ရေး

အိမ်ထောင်ရေး
မိုးတွေမရွာပေမယ့်

ဆရာလူထုစိန်ဝင်းရဲ့ “ကံကော်ရိပ်မှာ ချွေးသိပ်ခိုနား တီးတိုးစကား မဆိုနိုင်ပြီ” ကို ဖတ်ပြီး ဆရာနည်းတူ နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်နယ်မြေအတွင်းက သစ်ပင်ကြီးတွေ ရှစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းခန့် အမြစ်ကကျွတ်ပြီး လဲပြိုကုန်တာကို စိတ်မကောင်းဖြစ်ရတဲ့အတွက် ရင်ထဲက ခံစားရတာတွေ ရေးပြချင်စိတ် ဖြစ်လာပါတယ်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နယ်မြေကို ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေက တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေဘဝမှာမှ ရောက်ကြရပါတယ်။ ကျွန်မကတော့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးလို့ တက္ကသိုလ်တွေ ပြန်ဖွင့်ကတည်းက တက္ကသိုလ် နယ်မြေကို အကျွမ်းဝင်ရှိခဲ့သူပါ။ စစ်ကြီးပြီးခါစက တက္ကသိုလ်က ဆရာ ဆရာမတွေက ပြည်လမ်းပေါ်က ပြည်ကျောင်းဆောင်နဲ့ တကောင်း ကျောင်းဆောင်တွေမှာ ခဏနေကြရပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ ဒေါ်လေးဖြစ်သူ ဒေါ်တင်စောမူနေထိုင်ရာ တကောင်းကျောင်းဆောင်ထဲကို ကျောင်းပိတ်ရက်

တွေမှာ ရောက်လေ့ရှိပါတယ်။ သစ်ပင်အကြီးကြီးတွေ အမျိုးစုံရှိတဲ့အတွက် သိပ်သာယာပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ ဦးကြီး မြန်မာစာပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်နဲ့ ဒေါ်ကြီး ဒေါ်ခင်မြမူတို့နေထိုင်ရာ တကောင်း ကျောင်းဆောင်ထိပ်က အဆောင်မျိုး အိမ်လေးကိုလည်း မကြာခဏရောက်ပါတယ်။ အခုထိ အဲဒီ တစ်ထပ်တိုက်ကလေး ရှိပါသေးတယ်။

ပြီးတော့ ကျွန်မရဲ့ဘထွေးလေး ဒေါက်တာထင်အောင်က အဲဒီအချိန်က ပါမောက္ခချုပ်ဖြစ်တဲ့အတွက် သူတို့နေတဲ့ အင်းလျားလမ်းနဲ့ အင်းဝဆောင် လမ်းထိပ်က အိမ်နီကြီးကိုလည်း အပတ်တိုင်း ရောက်ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တော့ ဘထွေးလေးရဲ့အိမ်နဲ့ လမ်းသာခြားတဲ့ အင်းလျားဆောင်ကို ဒေါ်လေးက အဆောင်နည်းပြအဖြစ် ပြောင်းလာတဲ့အတွက် အမြဲမပြတ် ရောက်နေပါတယ်။ ဦးကြီးဖေမောင်တို့ကလည်း ပုဂံလမ်းက အိမ်ကိုပြောင်း လာပြန်တဲ့အတွက် ကျွန်မအသက် ၁၀-နှစ်လောက်ကနေ တက္ကသိုလ်ရောက် တဲ့အထိ တက္ကသိုလ်နယ်မြေမှာ ခြေရာအနံ့ချခဲ့တာပြန်တွေးကြည့်ရင် လွမ်းမောစရာဖြစ်ရပါတယ်။

တက္ကသိုလ်နယ်မြေထဲမှာ သစ်ပင်တွေ အမျိုးအမည်အများကြီးရှိပါတယ်။ ကုံကော်ပင်တွေက အများဆုံးပါပဲ။ ပုဂံလမ်းကို လျှောက်သွားရင်လည်း သစ်ပင်ရိပ်တွေကြောင့် အေးမြနေပါတယ်။ ကျွန်မတို့ တက္ကသိုလ်ရောက်တဲ့ ခေတ်က အဓိပတိလမ်းမကြီးက ဝင်လာရင် ဘယ်ဘက်ခြမ်းမှာ ဂျပ်ဆင်လို့ ခေါ်တဲ့ ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ်ဆိုင်ရာဌာနတွေ၊ စာသင်ခန်းတွေရှိပါတယ်။ သစ်ပင် တွေ များလွန်းတဲ့အတွက် နွေဦးပေါက်မှာ ကြွေကျတဲ့ ရွက်ကြွေတောမှာ မဆုံးနိုင်အောင်လျှောက်ကြရတာ ပျော်စရာလိုလို လွမ်းစရာလိုလိုပါပဲ။ အဓိပတိလမ်းရဲ့ ညာဘက်မှာတော့ သိပ္ပံဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ဌာနတွေနဲ့၊ စာသင်ခန်းတွေရှိတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာဌာနက အဲဒီဘက်မှာရှိတဲ့အတွက် အတန်းတွေကို အဲဒီဘက်မှာ တက်ရပါတယ်။ သစ်ပုပ်ပင်ကြီးက သိပ္ပံ အဆောက်အဦထိပ်မှာ ရှိပါတယ်။ အတန်းမတက်ခင် သစ်ပုပ်ပင်ကြီးအောက် မှာ သွားပြီးထိုင်လေ့ရှိပါတယ်။

ကျွန်မ ဘွဲ့ရလို့ နည်းပြလုပ်တဲ့အခါမှာတော့ ကြို့ကုန်းက စက်မှု တက္ကသိုလ် (RIT) မှာ တာဝန်ကျတဲ့အတွက် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ ဆရာမအဖြစ် မနေခဲ့ရပါဘူး။ စွယ်တော်ပင်တွေပေါ်တဲ့ နယ်မြေမှာ ၁၂နှစ်ကြာ ခဲ့ပါတယ်။ နောက် ပြောင်းတဲ့နေရာက တက္ကသိုလ်စာပေးစာယူ သင်တန်း ဌာနပါ။ ပါမောက္ခချုပ် (ငြိမ်း) ဆရာကြီး ဒေါက်တာ မောင်မောင်ခ ဦးစီးတဲ့ ဌာနဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာကြီးက သစ်ပင်တွေကို သိုင်ချစ်တတ်ပါတယ်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ ပါမောက္ခချုပ်ဖြစ်ခဲ့ရစဉ်က သစ်ပင်တွေအများကြီး စိုက်ပါတယ်။ တက္ကသိုလ် စာပေးစာယူသင်တန်းဌာန ဖွင့်ဖို့ သထုံလမ်းက တက္ကသိုလ် ရေကူးကန်နဲ့ တက္ကသိုလ် ဘောလုံးကွင်းနားက မြေကိုရပါတယ်။ ဆရာကြီးက အဆောက်အဦ ဆောက်ဖို့စီစဉ်ရာမှာ သစ်ပင်အကြီးကြီးတွေ ခုတ်မပစ်ရအောင် စီမံခဲ့ပါတယ်။

သစ်ပင်တစ်ပင်ခုတ်ရမှာကို သိပ်နှမြောပါတယ်။ အဆောက်အဦအသစ် ဆောက်ကြတဲ့အခါ များသောအားဖြင့် ကွင်းပြင် သစ်ပင်မရှိတဲ့နေရာမှာ ဖြစ်ကြတဲ့အတွက် သစ်ပင်တွေ စိုက်ကြရပါတယ်။ ဆရာကြီးကတော့ သစ်ပင်တွေကို ကယ်တင်ခဲ့တဲ့အတွက် ကျွန်မတို့ အိမ်အဝိုင်းအဝန်း သာသာ ယာယာ နေခဲ့ကြရပါတယ်။ ချိုးကူသံ၊ ဥဩ တွန်သံတွေ ကြားကြရပါတယ်။ ကျွန်မလည်း တက္ကသိုလ်ဝန်းကျင်ထဲမှာ ပြန်လည်ကျက်စားခဲ့ရလို့ ကြည်နူးခဲ့ ပါတယ်။ အငြိမ်းစားယူတဲ့အထိ ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ ဆေးတက္ကသိုလ် ၁- ကလည်း တက္ကသိုလ်နယ်မြေထဲမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် သစ်ရိပ်ဝါးရိပ်တွေနဲ့ မကင်းခဲ့ပါဘူး။

ငြိမ်သန်းမှာ ကျွန်မ ချော်လဲကျလို့ ဘယ်ဘက်ဒူးခေါင်း အက်သွားပြီး ညာဘက် လက်ကောက်ဝတ် အရိုးလည်း အက်သွားတဲ့အတွက် ကျောက်ပတ်တီးနဲ့ အိပ်ရာပေါ်ရောက်သွားပါတယ်။ နာဂစ် မုန်တိုင်းမကျခင် နှစ်ရက်အလိုမှာ ကျောက်ပတ်တီးတွေ ဖြည့်ပြီး ဓာတ်မှန်ရိုက်ကြည့်တော့ အရိုးတွေ ဆက်သွားပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ဆရာက မလှုပ်ရှားပါနဲ့ဦး၊ အိမ်ပေါ်မှာ ပဲနေပါလို့ ညွှန်ကြားပါတယ်။

နာဂစ်ဝင်တဲ့နေ့နဲ့ ညမှာတော့ ကျွန်မတို့အိမ်မှာ သရက်ကိုင်းကျိုးရုံပါပဲ။ ခေါင်မိုးတွေတော့ ပေါက်လို့ ရေတွေယိုပါတယ်။ သံလွင်လမ်း၊ ရွှေတောင်ကြား၊ အင်းလျားလမ်း၊ တက္ကသိုလ်ရိပ်သာ လမ်းတွေမှာ သစ်ပင်ကြီးတွေအမြစ်ကလန်ပြီး လဲကုန်လို့ လမ်းတွေပိတ်ကုန်ပါတယ်။ ကားတစ်စီးသွားသာရုံ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ သစ်ကိုင်းတွေ ခုတ်ကြရပါတယ်။ သမီးကြီးက သူ့မြင်လာသမျှကို “အင်းလျားလမ်းက သစ်တောအုပ်ကြီးလိုပဲ၊ သစ်ပင်ကြီးတွေအောက်က မောင်းသွားလိုက်၊ ကွေ့မောင်းသွားလိုက်နဲ့ ဘယ်နေရာရောက်နေမှန်း မမှတ်မိတော့ဘူး။ နောက်တော့မှ ဒါစာပေးစာယူဌာနနားမှာပါလားလို့ ခန့်မှန်းလို့ရတယ်” လို့ ပြောပြပါတယ်။ ထူးဆန်းတာက သစ်ပင်တွေက အိမ်တွေဘက်မလဲဘဲ လမ်းတွေဘက်ကိုပဲ လဲကျကြပါတယ်။ နတ်တွေက စောင့်ရှောက်ကြတယ် ထင်ပါရဲ့လို့ ပြောကြရပါတယ်။ သစ်ပင်ကြီးတွေက ရုက္ခစိုင်းတွေ နေရာပျောက်ကုန်လို့ ဘယ်မှာ သွားနေကြရသလဲ မသိဘူး။ သနားပါတယ်လို့ ကလေးတွေက ပြောနေကြပါတယ်။

မေလ ၇-ရက်နေ့မှာတော့ သမီးက “အမေ့ကို ကားတစ်ပတ်လိုက်ပြမယ်” ဆိုပြီး ကားပေါ်တင်ခေါ်သွားပါတယ်။ သစ်ပင်တွေ မရှိတော့လို့ ဟာလာဟင်းလင်းဖြစ်နေတဲ့ မြင်ကွင်းတွေကို ကြည့်ရင်း အင်းလျားလမ်းပေါ်ကနေ တက္ကသိုလ်နယ်မြေထဲ ကြည့်လိုက်တော့ မီးလောင်ပြင်လိုလို၊ စစ်ဖြစ်ထားသလို သစ်ပင်တွေ အလဲလဲအပြိုပြိုနဲ့ပါပဲ။ ဆရာတွေနေတဲ့ အိမ်တွေလည်း ခေါင်မိုးတွေလန်၊ သစ်ပင်တွေ လဲနေတော့ လူမနေတဲ့ အိမ်ကြီးနဲ့ တူနေပါတယ်။ သစ်ပင်ပင်ကြီးတော့ မလဲဘဲ အဝေးကနေ ထီးထီးကြီး မြင်နေရပါတယ်။ “ဪ ဘကြီးထွေး၊ အဒေါ်တွေလည်း တစ်ယောက်မှ မရှိကြတော့ဘူး။ သူတို့ အငြိမ်းစား ယူတဲ့အထိနေခဲ့ကြတဲ့ တက္ကသိုလ် ဝင်းကြီးထဲက သစ်ပင်တွေလည်း မရှိတော့ဘူး” လို့ တွေးပြီး ဝမ်းနည်းမိပါတယ်။ ကျွန်မ သတိအရဆုံးကတော့ တက္ကသိုလ်ကိုတစ်သက်လုံး ချစ်ခင်ခဲ့လို့ အငြိမ်းစားယူတော့ နေတဲ့ အိမ်ကိုတောင် တက္ကသိုလ်နဲ့

အနီးဆုံးနေရာမှာ နေသွားတဲ့ ဆရာကြီး မင်းသုဝဏ်ကိုဖြစ်ပါတယ်။ အခုနေ့များ ဆရာကြီးရှိခဲ့လို့ ဒီအဖြစ်ကို သွားပြီးပြောပြရင် “ဟောဗျာ၊ ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေဗျာ” လို့ ပြောမယ်ထင်ပါတယ်။ ဆရာကြီးရဲ့ ဇာတိမြို့ဖြစ်တဲ့ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့ ပျက်စီးကုန်တာကိုများသိရင် ဆရာကြီး ဘယ်လောက်များ စိတ်ထိခိုက်ရှာမလဲလို့ တွေးမိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆရာကြီးက လောကဝံ အမျိုးမျိုးကို ကြုံကြုံခံပြီး ဖြတ်ကျော်နိုင်ခဲ့သူဖြစ်တဲ့အတွက် တရားသဘောနဲ့ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်နိုင်မှာ သေချာပါတယ်။

ကျွန်မ စိတ်ထဲမှာတော့ “အဓိပတိလမ်းမှာ မိုးတွေရွာ” ဆိုတဲ့ လွမ်းမော စရာ သီချင်းလေးကို သတိရနေမိပါတယ်။ အခုတော့ အဓိပတိလမ်းမှာ မိုးတွေမရွာဘဲ လေတွေတိုက်သွားတဲ့အတွက် ဝမ်းနည်းစရာမြင်ကွင်းနဲ့ ကြုံရပါတော့တယ်။

ဖြစ်လျှင် ပျက်ရ သင်္ခါ မုချမမြဲပါတကား.....

■ ခင်စောတင့်

* * * * *

[၂၀၀၈၊ ဇွန်လထုတ်၊ ပန်းအလင်္ကာ ဂျာနယ်မှ]

အိန္ဒိယ
ပန်းပိတ္တ

ပန်းကလေးလို နူးညံ့သိမ်မွေ့သောကြောင့် “ထိုအမျိုးသမီး”ကို နာဂစ် (Nargis) ဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးသည့် နောက်ပိုင်း အိန္ဒိယရုပ်ရှင်လောကတွင် နာမည်အကြီးဆုံး အိန္ဒိယရုပ်ရှင် အမျိုးသမီးသရုပ်ဆောင် “နာဂစ်”။

မောင်ကျောက်ခဲတို့လို အသက် ၆၀ ဝန်းကျင် အိုးဂေါ်လီကြီးတွေ ကတော့ မှတ်မိကြမည်ထင်ပါ၏။ Mother India ဆိုသောအိန္ဒိယ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား။ ၁၉၆၀ ဝန်းကျင်တစ်ပိုက်က မြန်မာရုပ်ရှင်ပရိသတ်ကြား အလွန်ထင်ရှားခဲ့သည့် အိန္ဒိယရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား။ နောက်များမကြာမီ ရွှေဘ၊ ကြည်ကြည်ဌေးတို့နှင့် မြန်မာမှုပြုခဲ့ကြပါသေး၏။ ဇာတ်ကားအမည်ကိုတော့ မမှတ်မိတော့ပြီ။

အထက်ပါ Mother India ရုပ်ရှင်ကား၏အဓိကနေရာတွင် သရုပ် ဆောင်ခဲ့သူမှာ နာဂစ် (Nargis) ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က သူမအသက်

အရွယ် ၂၅ နှစ်သာရှိသေးသော်လည်း သရုပ်ဆောင်ရသောဇာတ်ဆောင်က အသက် ၇၅နှစ် ဖြစ်သည်။ ပီပီပြင်ပြင်သရုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သောကြောင့် နာဂစ်သည် နိုင်ငံတကာ သရုပ်ဆောင်အဖြစ် ထင်ရှားလာခဲ့သည်။

ယနေ့ အိန္ဒိယရုပ်ရှင်လောကတွင် ပူညံ့ပူညံ့ဖြစ်လေ့ရှိသော ရုပ်ရှင်မင်းသား ဆန်ဂျေဒတ် (Sam Jay Dutt) သည် နာဂစ်၏သားဖြစ် သည်ဟုဆိုလျှင် ယခုခေတ် လူငယ်များ နာဂစ်၏အရည်အသွေးကို ရိပ်စား ပီလောက်လေပြီ။

နာဂစ်သည် နူးညံ့သိမ်မွေ့သောအမျိုးသမီးဖြစ်၍ အပြောအဆို နူးညံ့ပြီး ချိုသာသောမျက်နှာပေးရှိသလို ခေတ်မီသော အတွေးအခေါ်လည်း ရှိသည်။ သူမ၏နှစ်လိုဖွယ်အရည်အသွေးများကြောင့် လူတိုင်းကချစ်ခင် နှစ်သက်ကြသည်။ အမြဲတမ်း အဖြူရောင်ဝတ်စုံကို မက်မက်မောမော ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသောကြောင့် “အဖြူရောင်မင်းသမီးလေး” ဟုလည်း အများက တင်စားခေါ်ဆိုကြသည်။

တကယ်တော့ Nargis ဆိုသောအဗိပ္ပာယ်ကို ပန်းကလေးလို လှနေသူလေးဟု ဆိုသည်မဟုတ်ပါလား။

အိန္ဒိယရုပ်ရှင်မင်းသမီး နာဂစ်အကြောင်း ဟိမဝန္တာချီးမွမ်းခန်း ဖွင့်နေသောကြောင့် ဘူဒါးကြီးမောင်ကျောက်ခဲ သူငယ်ပြန်နေလေပြီဟု မထင်ကြပါကုန်လင့်။ မကြာခင်ရက်ပိုင်းအတွင်းက နဖူးတွေ့ဒူးတွေ့ တွေ့လိုက်ရတော့ နာဂစ် (Nargis) ကြောင့် ငယ်စဉ်က တရှိုက်မက်မက် ကြည့်ခဲ့ဖူးသော နာဂစ်ကို သတိရနေမိခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မကြာခင်ကတွေ့လိုက်ရသော “နာဂစ်”က အဘယ်အမျိုးအစား ပါနည်းဟု မေးငြားအံ့... ဟုတ်ကဲ့... စာရှုသူ ကိုယ်တိုင် ၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလ၂ ရက်နေ့ သန်းခေါင်ကျော်မှာ တွေ့လိုက်ရသည့် “အကုသိုလ်ကောင်” အမျိုးအစားကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဖြေရပါတော့မည်။ သူ့ နာမည်ကလည်း “နာဂစ်”။

ထိုနေ့ နေ့ခင်းက မိုးအေးအေးနှင့်အိပ်ပျော်သွားသောကြောင့်

ညကျတော့ အိပ်မရ၊ မီးကလည်းမလာ၊ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ၊ အိပ်ရာထဲတွင် မျက်စိကြောင်နေစဉ် “နာဂစ်” ရောက်လာသည်။ ပထမတော့ ခပ်မှန်မှန်၊ ခပ်အေးအေး၊ နောက်တော့ တဖြည်းဖြည်း ဇာတ်ရှိန်တက်လာပြီး အကြမ်း အရမ်းတွေပါလာလေပြီ။ ဘေးတွင် တရှူးရှူးအိပ်ပျော်နေသော အဂ္ဂမဟေသီ ဒေဝီဝွမ်းပုံ နိုးလာသည်။ “လေတိုက်နေတာလား” ဟု အိပ်ချင်မူးတူး မေးလေသည်။ ဇနီးသည် နိုးနိုးကြားကြား ခံစားရအောင် “လေတိုက်တာ မဟုတ်ဘူး၊ မုန်တိုင်းဝင်လာတာ။ သတိသာထားပေးရော့” ဟု သာသာ ထိုးထိုး ပြောလိုက်မိသည်။ မဝွမ်းပုံ ၎င်းတတ်ထထိုင်ပြီးမှ မျက်လုံး ကြောင်တောင်တောင်ဖြင့် အပြင်သို့လှမ်းကြည့်သည်။ မှောင်မှောင် မည်းမည်း...၊ သဲသဲကွဲကွဲ ဘာမှမမြင်ရ။

ဇနီးသည် အိပ်ပျော်နေခြင်းကို မရှုစိမ့်၍သာ “မုန်တိုင်းလာပြီ သတိသာထားပေးရော့” ဟု ပြောလိုက်မိခြင်းဖြစ်သည်။ မုန်တိုင်းကို မောင်ကျောက်ခဲ သိပ်မကြောက်လှချေ။ လွန်ခဲ့သော နှစ်အစိတ်ခန့်က မောင်ကျောက်ခဲ မုန်တိုင်းနှင့်ကြုံခဲ့ဖူးသည်။

မြန်မာ့အသံ မိုးလေဝသဌာနက သံတွဲနှင့်ဝှံမြို့အကြားမိုင် ၈၀ နှုန်းဖြင့် မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်နိုင်ပါသည်ဟု ကြေငြာလိုက်ချိန်တွင် မောင်ကျောက်ခဲတို့ ရုပ်ရှင်ရိုက်ကွင်းကြည့်အဖွဲ့က သံတွဲနှင့် ဝှံ အလယ် တည့်တည့်က ကျိန္ဒလီရွာကြီးတွင် ရောက်နေသည်။ နယ်ခံပုဂ္ဂိုလ်များက မျက်စိမျက်နှာမကောင်းဖြစ်နေကြသော်လည်း မောင်ကျောက်ခဲ တို့ကို ကြက်သား လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ကာလသားချက်နှင့် အရက်တိုက် ဧည့်ခံ ကြသည်။

သောက်သောက်စားစား လူ့မင်းသားလုပ်ပြီး ဆက်ရက်မင်း စည်းစိမ်နှင့်ငြိမ်းနေစဉ် မုန်တိုင်းကကျလာသည်။ ခြေတံရှည်အိမ်ကလေး တဝုန်းဝုန်းလှုပ်ခါပြီး လူတွေတလိမ့်လိမ့် တလူးလူးဖြစ်နေသည့်တိုင် မောင်ကျောက်ခဲကြောက်ရွံ့ ရကောင်းမှန်းမသိခဲ့။ “သုရာ” အရှိန်က လည်းတက်၊ အသက်ကလည်းငယ်တုန်းရွယ်တုန်း၊ သန်ထုန်း မြန်တုန်း

ဆိုတော့ တော်ရုံတန်ရုံ ကြောက်ရကောင်းမှန်းသိပုံမရ။ နောက်တစ်နေ့ နံနက်ကျတော့ သံတွဲမှ ယူလာသောဂျစ်ကားဖြင့် “ဝ” သို့ ခရီးဆက်ကြသည်။ တစ်လမ်းလုံး အုန်းပင်၊ ကွမ်းသီးပင်နှင့် သစ်ပင်အမျိုးမျိုး အပိုင်းပိုင်း ပြတ်နေကြသည်။ အချို့အပင်ကြီးများ လမ်းပေါ်တွင် တုံးလုံးကန့်လန့် လဲနေသဖြင့် ရှင်းလင်းပြီးလာခဲ့ရသောကြောင့် ဝှံ့မြို့သို့ ညနေ နေဝင်ခါနီးမှ ရောက်သည်။ တစ်မြို့လုံး အိမ်ခြောက်လုံးသာ အမိုးအကာရှိသည်။ ကျန်အိမ်အားလုံး ဟင်းလင်းပွင့်။ ထိုစဉ်က မုန်တိုင်းကလည်း အလွန် လက်သံပြောင်၏။ သို့သော် မောင်ကျောက်ခဲ မကြောက်ခဲ့။

ယခု.. နာဂစ်နှင့်ရင်ဆိုင်တော့..။ အသက်ကလည်းကြီးလာပြီ။ ရင်ဆိုင်နေသောနေရာကလည်း မုန်တိုင်းတွေ တွင်ကျယ်တတ်သော ပင်လယ်ကမ်းခြေအနီးနေရာမျိုးမဟုတ်။ တကယ့်မြို့ကြီးပြကြီး အရပ်ကြီးမှာ။ နောက်ပြီး မိမိပိုင်အိမ်ကလေး တက်တက်ပြောင်သွားနိုင်သည့် အခြေ အနေဆိုးမှာ။ “အသက် ၇၀ ကျော်ပါပြီဗျာ.. တစ်ခါမှ ဒီမုန်တိုင်း မျိုးမတွေ့ဖူးခဲ့ပါဘူး” ဟု ရန်ကုန်မှ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးက ညည်းညူသည်မို့။ နာဂစ်အဘယ်မျှ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ကြောင်း သိနိုင်လောက်ပြီ။ မောင်ကျောက်ခဲကို လှောင်ပြောင်လိုက လှောင်ပြောင်ကြစေတော့။ ထိုညက နာဂစ် နှိပ်စက်သောကြောင့် မောင်ကျောက်ခဲတစ်ယောက် မဂွမ်းပုံနှင့် အပြိုင် အိပ်ရာထဲမှာ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်။

သူကတော့ လေကလေးတချွန်ချွန်ဖြင့် မောင်ကျောက်ခဲအိမ်ကို အရှေ့ဘက်က ဝုန်းကနဲတိုက်လိုက်၊ မြောက်ဘက်က ပိုးခနဲပတ်ပြီး အနောက် ဘက်က တစ်ဖန် တဝုန်းဝုန်းရိုက်နှက်တိုက်ခိုက်ကာ တောင်ဘက်သို့ ရောက်လာပြီး အောက်ဘက်မှပင့်ကာ ဒိုင်းခနဲ ဒိုင်းခနဲ ဆောင့်ကန် တိုက်ခတ်ပြန်သည် မျက်စိသူငယ်၊ နားသူငယ် ဖြစ်နေရှင်သော မောင်ကျောက်ခဲနှင့် မဂွမ်းပုံတို့သည် မိစ္ဆာကောင် ဘယ်နေရာက ပေါ်လာဦးမလဲမသိဟု တွေးနေချိန် သင်းက ပြတင်းတံခါးကို တချပ်ချပ် လှောင်ပြောင်ရိုက်ပုတ်ပြီး မကြာခင် အိမ်ခေါင်ရင်းက သံပရာပင်ကို

အမြစ်ကဆွဲနုတ်သွားသည်။ ရိုးရိုးဆွဲနုတ်သည်မဟုတ်။ ၎င်းသံပုရာပင် အကိုင်းအခက်များနှင့် မီးဖိုချောင်ထိပ်မှ တစ်ဖက်ရပ်ကျောက်ပြားမိုးတဲလေးကို ရိုက်နှက်ခွဲခြေလိုက်ပြန်သည်။ အကြမ်းဖက်သမားဆိုတာ သူမှအစစ်။

သူ အားမရသေး...။ မောင်ကျောက်ခဲတို့ ဇနီးမောင်နှံ လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်လောက်ကတည်းက နှလုံးသား ခံစားချက်နှင့်စိုက်လာခဲ့သော ကံ့ကော်ပင်ကလေး၊ ပွင့်ပေးတာမှ ၂ နှစ်သာရှိသေးသည်။ ကံ့ကော် ပျိုမလေးပေါ့...၏ “နာဂစ်”က နသားဘယားလုပ်ပြီး အနိုင်ကျင့်သွား ပုံရသည်။ အိမ်ရှေ့လမ်းမပေါ်မှာ တုံးလုံးပက်လက်လေးလဲနေရှာပြီ။

ကိုယ့်လက်ထက် မစားရချင်နေ၊ နောင်သားစဉ်မြေးဆက် စားကြ စေရန်အလို့ငှာ အိမ်ရှေ့မင်းသားလေးနှင့်တွေ့ရသော သရက်ပင်စိုက် အဘိုးကြီးပုံပြင်ထဲက လူအိုကြီးကိုအားကျပြီး ပင်ပင်ပန်းပန်းစိုက်ထားသော မချစ်စုသရက်ပင် နှစ်ပင်၊ အသီးသီးစပြုနေပြီ။ “နာဂစ်”အကြင်နာမဖက်၊ တစ်ညလုံး ရက်ရက်စက်စက် တွန်းထိုးရိုက်ပုတ်ခဲ့သည်။ အသီးတွေ လည်းကြွေ၊ အရွက်တွေလည်း စုတ်ပြတ်၊ ပင်စည်လည်းဟပ်ထိုးလဲကာ ခြန်ရံမှာမေးတင်နေသည်။ ရှင်နိုင်ပါဦးမည်လော...အမြစ်တွေ ဖွာထွက် နေလေပြီ။

တစ်ညလုံး တစ်စက္ကန့်ပြီး တစ်စက္ကန့်၊ တစ်မိနစ်ပြီးတစ်မိနစ်၊ တစ်နာရီပြီး တစ်နာရီ၊ အမျိုးမျိုးနှိပ်စက်နေသည်။ လေကလေးချွန်လိုက်၊ တဝုန်းဝုန်း ရိုက်ပုတ်လိုက်၊ တဒိုင်းဒိုင်းဆောင်ကန်လိုက်ဖြင့် သောင်းကျန်း ချင်တိုင်းသောင်းကျန်း နေသည်။ မောင်ကျောက်ခဲနှင့် မဂွမ်းပုံ တုတ်တုတ် တောင်မလှုပ်ရဲ။ အောက်တိုပတ်စ် (Octopus) ရေဘဝဲ၏ လက်များ နှယ် ဒီလက်တစ်ချောင်းက အိမ်ခေါင်မိုး ကျောက်ပြားတွေကို ဆွဲမနေစဉ် နောက်လက်တစ်ချောင်းက အိမ်ဘေးတွင် တပ်ထားသော မီးချောင်းများကို ရိုက်ခွဲနေသည်။ နောက်လက်တစ်ချောင်းက ရှိသမျှအပင်တွေကို ရက်ရက်စက်စက် ဖွာလန်ကြနေအောင် ဆုတ်ပြဲနေသည်။ ဘာမှကောင်း တာ မလုပ်၊ မကောင်းတာမှန်သမျှ အားလုံးလုပ်သွားသည်။

အလွန်လက်ကြောတင်းသော လက်သမား “ဝင်းရွှေ”အပိုင် မူလီစုပ်ပြီး ချိတ်နှင့် အသေအချာချိတ်သွားသော အမိုးကျောက်ပြားများကို မှစာကြအောင် အပေါ်ကထုလိုက်၊ အောက်မှ ပင့်တိုက်လိုက်ဖြင့် အဝေးကို လွှင့်ထွက်သွားအောင် လွှင့်ထုတ်ခဲ့သည်။ လေချွန်လိုက်၊ တဟဲဟဲရယ်လိုက်ဖြင့် တစ်ညလုံးသောင်းကျန်းပြီး နံနက် ၇ နာရီလောက်ကျမှ “ခွေးသူခိုး နာဂစ်” အိမ်ခြံသံတံခါး သံဂဟေပြတ်အောင် ဆောင့်ကန်မာန်ဖိ၍ ထွက်သွား သည်။ (မောင်ကျောက်ခဲနှင့် တစ်ရပ်ကွက် တည်းနေသော စာရေးဆရာ တင်မောင်မြင့် တံခါးတိုင်ကိုလည်း ဖနောင့်နှင့်ပေါက်ထားခဲ့ဟန်တူ၏။ နံနက်လင်းတော့ အုတ်တိုင်ယိုင်ပြီး သံတံခါး ပက်လက်လန်နေသည်။)

အကြမ်းဖက်သမား နာဂစ်ထွက်သွားသောကြောင့် အရိပ် ခြည်ကြည့်ပြီး မောင်ကျောက်ခဲ၊ မဂ္ဂမ်းပုံနှင့် မွေးစား သမီးလေးနှစ်ယောက် မျက်နှာငယ်လေးများဖြင့် ကြောင်စီစီထကကြသည်။ သည်တွင် “နာဂစ်” လက်တွဲခေါ်ဆောင် လာသော ဒေဝေါက တဂုန်းဂုန်း တဒိုင်းဒိုင်းဖြင့် ကြွချီတော်မူလာပြီး တစ်စခန်းထလေတော့သည်။

ရှေ့သွားနောက်လိုက်ကဖြင့် ညီလှပေ၏။ ရှေ့ကောင်က အိမ်အမိုး တွေကို လှုပ်ပေးပြီးသွားပြီ။ နောက်ကောင်က အလိုက်တသိရွဲရွဲစိုအောင် မိုးတွေရွာချပေးလေတော့သည်။ မြောင်းတွေ ရေတွေပြည့်ပြီး အားလုံး နစ်မြုပ်ကုန်ပြီ၊ ခြေချ စရာ မြေမရှိ၊ ကြမ်းပြင်မရှိ၊ ရေတွေသာ ပြည့်နေ၏။

“ အဘ အဘစာအုပ်တွေ စိုကုန်ပြီ ”

“ဟ...လုပ်ကြပါဦးဟ...ပလပ်စတစ်..မိုးကာ.. အို.. ထမင်းစားပွဲ အခင်းတွေရှိတယ် မဟုတ်လား၊ အုပ်ကြပါဦးဟ.. ကုန်ပါပြီ.. ကုန်ပါပြီ..”

မောင်ကျောက်ခဲစာအုပ်တွေက များမှများ၊ အားအားရှိတိုင်း စာအုပ်တွေ ဝယ်ဖတ်ခဲ့သောအကျင့်.. အသိအလိမ္မာတိုးပွားလား၊ မတိုးပွား လားတော့ မပြောတတ်.. လောလောဆယ်တော့ သူ့စာအုပ်တွေရွဲရွဲသဖြင့် “နာဂစ်” နှင့် “ဒေဝေါ”ကိုတော့ ကောင်းကောင်းကျိန်ဆဲနေမိလေပြီ။

အမိုးအကာကင်းမဲ့သော အိမ်ပေါ်သို့ရွာချလိုက်သော မိုးစက်များသည် အိမ်မျက်နှာကျက်ကျောက်ပြားမှတစ်ဆင့် အိမ်ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ရေများကျလာသည်။ ထိုမှ ဤမှ ရေစက်များက မောင်ကျောက်ခဲ၏ စာအုပ်များကို ဒုက္ခပေးလေပြီ။ အောက်ဘက်ကရေများကလည်း ခြိမ်းခြောက်လျက်။

စာအုပ်အားလုံးလိုလို စောင်များ၊ ပလပ်စတစ်များ၊ စားပွဲခင်းများနှင့် ဖုံးအုပ်ပြီးမှ မောင်ကျောက်ခဲအမောဖြေ နိုင်သည်။ ဒါတောင်မှ တချို့ စာအုပ်တွေ ရွဲရွဲစိုကုန်ပြီ။ ဒေါသတွေ တလိပ်လိပ် ထလာ၏။

တစ်ညလုံး သူ့နိပ်စက်သမျှကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ဖြင့် တုတ်တုတ်မလှုပ် ငုံ့ခံခဲ့သော မောင်ကျောက်ခဲ၊ သူ့စာအုပ် တွေကို ထိပါးလာသောအခါ မခံချင်စိတ် အလွန်ကြီးထွားလာလေပြီ။

“.....” ဟု သောင်းထိုက်က ကြားလောက်အောင် အသံကုန်ကလော်ဆဲလိုက်ချင်သည်။

“ကိုကျောက်ခဲရေ.. ကိုကျောက်ခဲ
အပြင်ကိုလည်း ထွက်ကြည့်လိုက်ပါဦး”

မဂ္ဂဇင်းပုံအော်ခေါ်သဖြင့်.. ဒေါသကိုချုပ်တီးကာ အိမ်အပြင်သို့ ထွက်ကြည့်လိုက်သည်။

ရေပြင်ကြီးထဲတွင် အမြစ်မှကျွတ်၍ လမ်းပေါ်တွင်လဲကျ နေသော ခရေပင်များ၊ ကုက္ကိုပင်များ၊ အပိုင်းပိုင်းပြတ်နေသော (တစ်နေ့တုန်းကမှ တစ်ပင်လုံးဝေပြီး လှပနေခဲ့သော) ပိတောက်ပင်များ၊ သူတစ်ကိုယ်တော် မပြုလဲဘဲ သွယ်တန်းထားသော ဓာတ်ကြိုးများဖြင့် ဘေးမှတတ်တိုင်များကိုပါ တိုးလုံးလဲအောင် လှဲစစ်ထားသော၊ ထက်ဝက်ပိုင်းကျိုးနေသော ဓာတ်တိုင်များ၊ အမိုးသွပ်ပြားကင်းမဲ့နေသော အိမ်များ၊ တစ်လမ်းလုံး ရေလွှမ်းထားသလို ဖြစ်နေလေပြီ။ ဝမ်းနည်း ကြေကွဲဖွယ်ကောင်းလေစွ။

အိမ်ရှိလူကုန်နီးပါး လမ်းပေါ်သို့ထွက်လာကြပြီ။ လဲပြိုနေသော သစ်ပင်သစ်ကိုင်းများကို တိုင်ပင်မထားပါဘဲ ကိုယ့်နည်းကိုယ်ဟန်ဖြင့် ရှင်းလင်း

နေကြသည်။ တစ်ယောက်အိမ်အကြောင်း တစ်ယောက်မေးမြန်းကြည့်တော့..
အားလုံး ဖြန်းဖြန်းကွဲတွေ့ချည်..။

ပျက်စီးယိုယွင်းနေသော အရာအားလုံးကို သံဝေဂစိတ်ဖြင့်
မောင်ကျောက်ခဲ ငေးမောနေမိသည်။

ဪ.. မားသားအင်ဒီးယား (Mother India) မင်းသမီးလေး
နာဂစ် (Nargis) အကြောင်းတွေးရတုန်း က စိတ်ချမ်းမြေ့ရသလောက်
ကာလနာ မိစ္ဆာမုန်တိုင်း “နာဂစ်” အကြောင်းတွေးရသောအခါမူ..
Nargis နာဂစ် ကလေးတုန်းက အပြုံးဖြာရသလောက် နာဂစ်ကြီးကျတော့
နှလုံးနာရပါလေတော့သတည်း။

(မုန်တိုင်းနာဂစ်အား မေတ္တာပျက်ကြကုန်သော၊ ထိုညက ဘဝတူ
ခံဖော်ခံဖက်များသို့)

■ ကြည်စိုးထွန်း

* * * * *

[၂၀-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ ပေါ်ပြူလာ ဂျာနယ်မှ]

မောင်စိန်ဝင်း

(ပုတီးကျောင်း)

မုန်တိုင်းမီးမောင်

(၁)

ကွမ်းခြံကုန်းအဖြတ် ဆရာကြီး မင်းသုဝဏ်၏အိမ်ကို မှတ်မှတ်ထင်ထင် သတိရလိုက်သည်။ ကားပေါ်က အကြည့်ဝေ့ရှာသော်ငြား အရာရာ မှတ်မှတ်သားသား မရှိနိုင်တော့။ ယခင်က စာပေဟောပြောပွဲခရီး နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် ရောက်ဖူးခဲ့သော ကွမ်းခြံကုန်းကို မှန်တိုင်းက အသွင်ပြောင်း လိုက်ပြီပဲ။ လမ်းတစ်လျှောက် မြင်ကွင်းသည် ဖရိုဖရဲ။ ကျန်နေဆဲ သစ်ပင်ငုတ်တို့ တို့ကိုမြင်ရင်း ဆရာကြီး၏ “ပျဉ်းမငုတ်တို့” ကဗျာက ရင်ထဲအလိုလို ရောက်လာသည်။

“လေပြည်ထဲတွင်
ငယ်ရုပ်ဆင်သည်”.....တဲ့

မှန်တိုင်းအလွန် ကြွင်းကျန်ရစ်သော သက်ရှိသက်မဲ့များအားလုံး ငယ်ရုပ် ဆင်ရမည်ပဲဟု ရဲရဲယုံပြန်သည်။

စာနာ ညှာတာထောက်ထားမှု၊ ကရုဏာတရား၊ မေတ္တာတရား၊ လူသားတို့၏ အားမာန်တို့ဖြင့် စုပေါင်းကာ “ငယ်ရုပ်ဆင်” နိုင်ဖို့ ကြိုးစားနေကြသည်ပဲ.....။

(၂)

မုန်တိုင်းပြီးစရက်တွေက အတွေးထဲရောက်လာပြန်သည်။ လူတစ်စု၏ အနိုင်အထက် အဓမ္မအကျင့်ခံပြီးစ မိန်းမပျိုနယ် မြင်ကွင်းသည် ကြေကွဲ ထိတ်လန့်ဖွယ်ကောင်းလွန်းသည်။ ဖွင့်ထားသည့် ဆိုင်တွေမှာ လူတွေစုပြုံ တိုးနေရသည်။ သွပ်ရိုက်သံက တစ်ပိသာခြောက်သောင်းတဲ့။ နှစ်ရာ သုံးရာတန် ဖယောင်းတိုင်တစ်ထုပ်က နှစ်ထောင်နီးပါးစွဲ။ အစစ အရာရာ ဈေးတွေ အဆမတန်မြင့်တက်ကုန်ပြီ။

“ဒီလိုဒုက္ခရောက်နေတဲ့အချိန်မှာ အခွင့်အရေးတစ်ရပ်အနေနဲ့ ဈေးတွေနင်းကန်မတက်သင့်ပါဘူး” လို့ မကျေမချမ်းပြောနေကြပေမယ့် မဝယ်မဖြစ် ဝယ်နေကြရသည်ပဲ။

မုန်တိုင်းပြီးစ သည်ရက်တွေက စိတ်မချမ်းမြေ့စရာကြုံတွေ့ရမှု များနေရာတွင် မုန်တိုင်းအလွန်ရက်များအတွင်း ကူညီကယ်ဆယ်ရေး သတင်းတွေက အစားထိုးနေရာယူလာသဖြင့် ကြည်နူးဝမ်းသာပြန်သည်။

ပြည်ပအလှူရှင်များ၊ ပြည်တွင်း အလှူရှင်များ၊ အသင်းအဖွဲ့အလိုက်၊ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူ အုပ်စုအလိုက်၊ တစ်ဦးချင်း၊ တစ်ယောက်ချင်း၊ ပုံစံ မျိုးစုံဖြင့် မုန်တိုင်းဒုက္ခခံရသူများကို ကူညီလှူဒါန်းကြ၏။

(၃)

ပဲခူးသား ကိုတင့်အောင်၊ ခင်မောင်တိုးနှင့် သူ့ဇနီး မဝေ၊ အဆိုတော် အိချိုနှင့်ဇနီး မနွယ်နီ၊ I.C မှ ကိုဗညား၊ မန္တလေးသား ကိုမြင့်ချို စသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ရင်းနှီးသူ သူငယ်ချင်းတွေ ဆယ့်တစ်ယောက်စုပြီး ကူညီလှူဒါန်းရေး ခရီးလေး ထွက်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကိုရဲလွင်ကတော့ ကားထွက်ခါနီးမှ ကျန်းမာရေးကြောင့် မလိုက်ဖြစ်ခဲ့။

ဒေးဒရဲမြို့ပေါ်အထိသာ ရည်ရွယ်ခဲ့သောခရီးသည် ဒေးဒရဲကိုကျော်၍ ဖျာပုံမြို့သို့ ရောက်လာခဲ့ပြီပဲ။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးမှာ အပင်ပန်းခံပြီး အရောက်အပေါက်နည်းရာ အရပ်အထိ တတ်နိုင်သမျှသွားချင်သည်

စိတ်ဆန္ဒက တူညီနေကြသည်။ သည်လိုနှင့် ဖျာပုံကနေ ရေကြောင်းတစ်ဆင့် သွားရသည့် ရွာများဆီ အရောက်သွားမည်ဟု အတည်ပြုလိုက်ကြ၏။

ဆရာကြီး ဇော်ဂျီ၏ ကြေးရုပ်ရှေ့က ကားအဖြတ်မှာ နေ့လည်တစ်နာရီ ကျော်ပြီ။ ဆရာကြီးသည် မှန်တိုင်းကို ကြံကြံခံရပ်တည်ရင်း ကျန်ရစ်သူများကို “ပန်းပန်လျက်ပါ” စိတ်ဓာတ်ဖြန့်ဝေ အားပေးနေသလိုပါပဲလား။

မဟာဗောဓိ စေတီတော်ကြီး ရှေ့မှ MR-KING လှက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ တစ်ထောက်နားခိုက် မိုးက သဲသဲမဲမဲ ရွာချလိုက်ပြန်သည်။

မိုးစဲသွားတော့ ဖျာပုံမြစ်ဆိပ်ကို ကားဖြင့်ဆင်းသည်။ စက်လှေငှားပြီး ကားပေါ်က ပစ္စည်းတွေ စက်လှေပေါ်ပြောင်းတင်ရ၏။ စစ်ကားကြီးတွေဖြင့် ပစ္စည်းတွေသယ်လာပြီး လှေတွေပေါ်ပြောင်းတင်နေတာ မြဝတီရပ်သံအဖွဲ့က မှတ်တမ်းတင်နေကြတာ ဆုံဖြစ်သည်။ သူတို့နှင့် ကျွန်တော်တို့ သွားကြမည့် ရွာကတော့ မတူ။ ဖျာပုံမြစ်ကနေ ခွဲထွက်ပြီး နောက်ပြန်တိုးချောင်းအတိုင်း ဝင်ကာ ပန်ကဒါတ်ရွာကိုသွားဖို့ ကျွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်ထားခဲ့၏။

“သောကြာကိုလည်း လာခဲ့ကြပါဦး ဆရာတို့ရယ် ကျွန်မက သောကြာရွာက မဦးတဲ့၊ ဟိုတလောက သောကြာရွာကို ဆန် ဆယ်နှစ်အိတ် အလှူရောက်တယ်။ ငါးအိတ်က ကြွက်ဖောက်သွား တယ် ပြောတာပဲ”

လှေပေါ်ကို ပစ္စည်းတွေ ပိုင်းတင်ပေးရင်း အားရဝမ်းသာပြောနေသည့် သောကြာရွာက မဦးအသံကလည်း ရင်ထဲစူးနှစ်ဝင်သည်လေ။

မိုးစဲပြီးစမြစ်ပြင်သည် လှချင်ချင်ရှိသော်ငြား ညစ်နွမ်းနွမ်း ဖျော့တော့တော့ လူမမာတစ်ဦးနယ်။ ဝေ့ဖြတ်လာသည့် မိုးသက်လေထဲမှာ အနံ့အသက်က မကောင်းချင်သေး။ မြစ်ကမ်းနဖူးမှာ လှမ်းပြီး ဖူးမြင်ခွင့် ရနေသော အလွန်ညာဏ်တော်မြင့်သည့် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကြီးမှာ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်။

ခဏလေးအကြာမှာတော့ နောက်ပြန်တိုးချောင်းဝကို ရောက်လာပြီ။ ချောင်းဝက ပြင်းကကုန်းရွာကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့သည်။ အဲသည်ရွာမှာလည်း လူရာကျော် ဆုံးပါးသွားတာပဲဟု စက်လှေသမားလေးက ပြောပြ၏။ ဒေးဒရဲ

မြို့နယ်အပိုင်ဖြစ်သော နောက်ပြန်တိုးကျေးရွာဆိပ်မှာ စက်လှေခဏ ကပ်သည်။

အိမ်ခြေက (၄၇၅) အိမ်ရှိပြီး လူဦးရေက နှစ်ထောင့်ငါးရာလောက် ရှိတဲ့ ရွာကြီးဟုသိရ၏။ အသေအပျောက် နှစ်ရာကျော်ပြီး အိမ်တွေ ပျက်စီးကုန်သည် ပြော၏။ အပြန်မှ ဝင်လာခဲ့မည်ပြောပြီး ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။

ဝကြီး၊ တစ်ည၊ တမန်၊ ရောကြီး စသဖြင့် တစ်ရွာပြီးတစ်ရွာ ကျော်ဖြတ် ခဲ့ကြသည်။ လှေကလေးတွေနှင့် ကပ်လာပြီး အလှူပစ္စည်းတွေကိုယူကြ၏။ လမ်းမှာ အိမ်ခြေသုံးလေးအိမ်ရှိတဲ့ တဲစုကလေးတွေကိုလည်း လှမ်းခေါ်ကာ ပစ္စည်းတွေ လှူခဲ့ကြသည်။

ချောင်းထဲမှာ ပေါလောမျောနေသည့်အရာတစ်ခုဆီ အားလုံးက အကြည့်ရောက်ကြ၏။ အနံ့အသက်တွေက မကောင်း။

ဆရာကြီး ဇော်ဂျီ၏ ဗေဒါလမ်းကဗျာစုမှ ကဗျာတစ်ပိုင်းတစ်စကို ချက်ချင်း သတိရလိုက်မိပြန်၏။

“မနက်က အသေကောင်
သူတောင်မှ တက်နိုင်သေး။
ငါးတုံးတို ကနခိုသားပေမို့
ချောင်းဖျားကို ခါတစ်ခေါက်
ရောက်ရမယ်လေး.....”

(၄)

ကျွန်တော်တို့ ပန်ကဒါတ်ရွာကိုရောက်တော့ ညနေ သုံးနာရီလေးဆယ် ရှိနေပြီ။ မိုးကဖွဲဖွဲ။ ဆရာတော်၏ ကျောင်းနှင့်အနီးဆုံးမှာ စက်လှေရပ်ပြီး ဆရာတော်ကို ဖူးမျှော်လျှောက်ထားရသည်။ ဆရာတော်က လှေပေါ်မှ ပစ္စည်း တွေကို ရွာသားများဖြင့် ကျောင်းထဲသို့သယ်သည်။ အပြန်မှာ နောက်ပြန်တိုး ရွာကိုလှူဖို့ တချို့ချန်ပြီး ကျန်တာ သည်မှာလှူခဲ့၏။

ဆရာတော် ဦးခေမာစာရက ရွာအခြေအနေ၊ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရသည့်

အခြေအနေတို့ကို ရှင်းပြသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ကလည်း ကူညီကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့များ ရောက်လာကြပြီး လှူဒါန်းသွားကြကြောင်း ပြောရင်း ရှေးအနာဂတ်အစီအစဉ်များကို အားတက်သရော မိန့်ကြားပါသည်။

အပြန်လမ်းမှာလည်း လမ်းဘေးတွေ့သမျှ လှေများ၊ တဲကလေးများမှ ကလေးများဆီ ပစ္စည်းများရောက်အောင် ပစ်ပေးကြ၏။ အချိန်ကတော်တော်လေး နောက်ကျနေပြီမို့ ကတိုက်ကရိုက်။ နောက် ရောကြီးဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ လူအားလုံး မဆင်းနိုင်တော့။ နေစရာ ကျဉ်းကျဉ်းကလေးသာကျန်အောင် ပျက်စီးသွားရှာသော ဘုန်းကြီးကျောင်းပေါ်သို့ ကိုမြင့်ချိုနှင့် တစ်ယောက်နှစ်ယောက်သာ တက်ပြီး ပစ္စည်းလှူနိုင်ခဲ့ကြသည်။

နောက်ပြန်တိုး ဘုန်းကြီးကျောင်းပေါ်သို့ ကျန်သမျှပစ္စည်း အားလုံး တင်လိုက်ကြ၏။ ဆရာတော်အား လှူဒါန်းပြီး ဆရာတော်မှတစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေပေးရန် လျှောက်ထားရသည်။ ရွာသူ ရွာသားအချို့ ရောက်လာကြပြီး အမျှအတန်းဝေချိန်မှာတော့ တရှုံ့ရှုံ့ ငိုသံတွေက ကျယ်သထက်ကျယ်လောင်လာခဲ့ပြီပဲ။

“ကြေကွဲစရာတွေချည့်ပါပဲ..... ဒကာကြီးတို့ရယ်.....
ဖအေက မအေလက်ကိုဆုပ်၊ မအေက သားလက်ကိုဆုပ်၊
သားကညီမလေးလက်ဆုပ်ပြီး မိသားစုလေးယောက် လက်ချင်း
ဆုပ်မျောလာတဲ့ အလောင်းတောင်တွေ့ရတယ်..... ”

(၅)

“ဆရာရေ... မှန်တိုင်းပြီးမှ သူဌေးဖြစ်သွားတဲ့သူတွေလည်း ရှိတယ်ဗျ...”
နောက်ပြန်တိုးရွာသား စက်လှေသမားလေးက ကျွန်တော့်ကိုပြောသည်။

အလာ ကားပေါ်မှာတုန်းက ကျွန်တော့်အတွေးမှာ ဖျတ်ခနဲဝင်လာသည့် မှန်တိုင်းပြီးစ ဈေးကစားကြရင်း သူဌေးဖြစ်ကြသူများကို သတိရလိုက်၏။

“ဟုတ်တယ်ကွ။ လူတိုင်းနီးပါးက လက်ဖြန့်ပြီး ပေးလှူကြတဲ့အချိန်မှာ

လက်ထဲရအောင်ယူပြီး ဆုပ်ထားချင်တဲ့သူတွေပေါ့ကွာ”

ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ ကစားရင်း ကြီးပွားကြသူတွေကို သူ ရည်ရွယ်သည် ထင်ကာ ပြောလိုက်၏။

“လူသေအလောင်းတွေဆီက ရွှေတွေလိုက်ဖြုတ်ကြတာဆရာ။ တချို့က လက်စွပ်ချည်း အကွင်းရာကျော်၊ ရွှေချိန်အတော်များများကြေတယ်” သူ့စကားကြောင့် အံ့ဩတုန်လှုပ်သွားခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်။

(၆)

ကျွန်တော်တို့ကား ဖျာပုံမှထွက်တော့ မှောင်နေပြီပဲ။ နောက်တစ်ကြိမ် ဘိုကလေးဘက်ကိုသွားဖို့ အားလုံးက တက်တက်ကြွကြွရှိနေကြသည်။ လမ်းမှာလည်း ကျွန်တော်တို့လို လှူဒါန်းပြီး ပြန်လာကြသော ကားတွေကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့သည်။

စက်လှေသမားလေး စကားက နားမှာရစ်ဝဲလာ၏။ ခါတိုင်းရက်တွေထက် အမြတ်ဆယ်ဆပိုတယ် ပြောခဲ့ဖူးသော စတိုးဆိုင်ပိုင်ရှင် စကားကိုလည်း ပြန်ကြားသည်။

စာနာညှာတာစိတ်၊ မေတ္တာစိတ်၊ သွေးစည်းညီညွတ်မှုများနှင့် လောဘရမ္မက်၊ အတ္တစိတ်၊ ရက်စက်တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်မှုများကို မှန်တိုင်းက မီးမောင်းထိုးပြလိုက်သလိုပင်။

မီးရောင်အောက်မှာ အရာရာသည် ကြည်ကြည်လင်လင် ပြတ်ပြတ် သားသား ကွဲပြားသွားတော့၏။

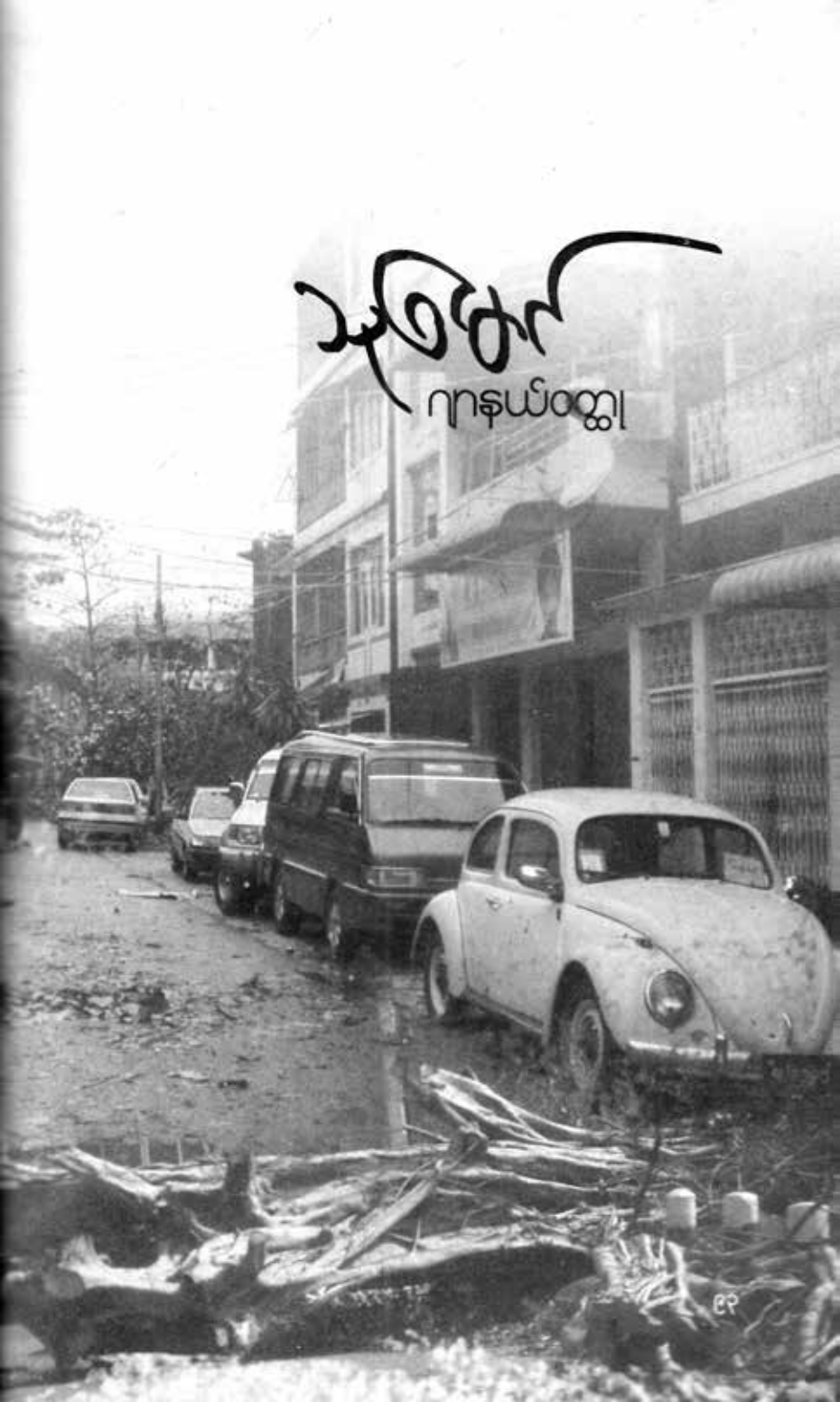
■ မောင်စိန်ဝင်း(ပုတီးကုန်း)

* * * * *

[၉-၆-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ အလင်းတန်း ဂျာနယ်မှ]

အိမ်ထောင်

ဂျာနယ်ဝတ္ထု

မုန်တိုင်းခဲလို့(ဆဲလို့) မော်တော်ကားလည်းထွက်လို့ရရော နီးနီးနားနား ဘယ်သူ့များသွားကူညီရမလဲ စဉ်းစားပါသည်။ ကိုယ့်ကိစ္စ လုံခြုံသောအခါ ပထမဦးဆုံး ကိုယ့်ရင်းနှီးသူတွေကို သတိရလိုက်ပါသည်။ ဒီတော့ စာပေ သမားတွေကို အရင်ဆုံးပြေးမြင်မိသည်။ သတင်းတွေကြားနေရတာကိုး။ စာသမားတွေ နာဂစ်မင်းသမီး၏ ဘီယာသောက်မိကြသဖြင့် အတုံးအရုံးဖြစ် ကုန်သတဲ့။ တစ်ပတ်လုပ်မှ တစ်ပတ်စားရသော ဂျာနယ်သမားတွေ ပိုပြီး မူးလဲရောဂါသည်းသတဲ့။

အနီးစပ်ဆုံး စာသမားကိုစဉ်းစားတော့ မမဝင်း(ကလျာ)ကို မျက်စိထဲ မြင်သည်။ တကယ်တော့ မမဝင်းက ကျွန်တော့်ထက်ချမ်းသာသည်။ အိမ်ခြေရာခြေကလည်း သုဝဏ္ဏအိမ်ရာလို တောင့်တင်းသည်။ သို့သော် စောစောကပြောသလို ခင်ရာဆွေမျိုး အတိုးချလိုက်တော့ ကလျာမဂ္ဂဇင်းသို့ သွားမည်ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ မမက နှလုံးရောဂါရှိသူမို့ ရုတ်တရက် ကြောက်လန့်တကြား အဖျားတက်သွားနိုင်သည်။ သို့သော် ကားပေါ်ရောက်မှ သားက ဘိုးဘိုး အကြာကွေးဟု သတိပေးတော့ “ဟုတ်သားပဲ ငါ့နှယ်နော်” ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ခေါင်းခေါက်မိသည်။ လူဆိုတာ ဒီလိုပဲလေ။ တခြား မကြည့်နှင့်။ မုန်တိုင်းစဲပြီး တယ်လီဖုန်းလိုင်းပြန်ရတော့ မန္တလေးက သူငယ်ချင်း ဆီ ဖုန်းဆက်ပြီး “ဟဲ့ ဘာတွေဖြစ်သေးလဲ” မေးမိတော့ ဟိုကရယ်သည်။ နင့်နှယ် ဖြစ်ရလေ။ မုန်တိုင်းမိနေတာ နင်ဟဲ့ ငါမဟုတ်ဘူးဟု ဟားသည်။ နယ်ရှိနှမဖြစ်သူကို စိုးရိမ်သဖြင့် ဖုန်းခေါ်တာမရလို့ တယ်လီဖုန်းကိုစိတ်တိုမိ ပြီးကာမှ ကိုယ့်အဖြစ်ကိုယ် သတိရပြန်သည်။ ဪ ငါ့နှယ်နော်.....

သည်လိုနှင့် ဂုရုကြီးထံပြေးသည်။ ဆန်အိတ်ဝက်နှင့် ငွေငါးထောင်သွား လှူသည်။ လှူပြီးပြန်မည်လုပ်တော့မှ ဂုရုကြီးက “ဟဲ့ကောင် ကန်တော့သွား ဦးလေ” ဆိုမှ အရင် အလကားနေရင်း မူးမူးရှူးရှူးနှင့် သွားသွားကန်တော့မိ နေမိတာ ပြန်ပြီးပြုံးမိသည်။

ဆရာအိမ်မှပြန်တော့ သုဝဏ္ဏကလျာတိုက်သို့မောင်းသည်။ သည်တော့ မှ သုဝဏ္ဏမှာပင်နေသော ငယ်သူငယ်ချင်း အောင်ခန့်ကို သတိရပြန်သည်။ အောင်ခန့်တိုက်က နှစ်ခန်းတွဲကို ခွဲထားသောတိုက်ပုလေးဖြစ်သည်။ မိုးရွာလျှင်ပင် ဧည့်ခန်းရေဝင်သည်။ တစ်ခုခုတော့ ပျက်စီးမှာသေချာသည်။

ဟိုရောက်တော့ ထင်သည့်အတိုင်း ခေါင်မိုးတွေလန်ထွက်နေသည်။ ခြံစည်းရိုးက စုတ်ပြတ်။ ကြမ်းခင်းက ကျုံ့ဝင်၊ အိမ်ရှေ့သရက်ပင်က ကျွတ်ထွက်၊ မိသားစုကလည်း ရေထဲမှာ။ ဟိုဘက်ကပ်လျက် အခန်းကိုလည်း သတင်းမေးရသေးသည်။ အောင်ခန့်အစ်ကို ကိုချစ်ဖေနေသည်။ သူတို့ချင်းက မတည့်အတူနေဖြစ်သည်။ တစ်ခါသား ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်

တုတ်တပြက် ဓားတပြက်ဖြစ်ပြီး ရဲစခန်းရောက်လို့ အာမခံလိုက်ပေးရသည်။ သူငယ်ချင်းကို ဖြစ်သည်။ ဒီကောင်က ဆိုးသည်။ ကိုချစ်ဖေအခန်းက တံခါးသော့ပိတ်ထားသည်။ မေးကြည့်တော့ အင်းတော်ကြီးဘုရားဖူးသွားသတဲ့။ နေနိုင်လိုက်တာဟုမထင်ပါ။ မတည့်ကြသူများမို့ ဥပေက္ခာထားလျှင်လည်း ဘာတတ်နိုင်မည်နည်း။ သို့သော် မြန်မာလူမျိုးများဖြစ်သောကြောင့် ဒီလောက်ထိ မရက်စက်နိုင်ဟုတွေးသည်။ အစတော့ မဖော်ကောင်းသဖြင့် မမေးမြန်းတော့ပေ။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုချစ်ဖေအိမ်က ကံကောင်းသည်။ အမိုးလန်တာပြုတာ မရှိ။ ပြန်ပြင်ပြီးတာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အတွင်းခန်းတွေ ကြမ်းခင်းတွေကလည်း ပိုက်ဆံတတ်နိုင်သောကြောင့် အရင်ကတည်းက သေသပ်သားနားခဲ့တာကိုသိသည်။ အိမ်ရှေ့မြေကွက်လပ်ကိုပင် ထွက်၍ ကွန်ကရစ်ခင်းထားသည်။ ရေမဝင်ရန်နှင့် သူ့ ကားထားရန် သူ့အိမ် စိတ်ချလက်ချထားသွားခဲ့တာတော့ ဟုတ်ပါရဲ့။ အောင်ခန့်ကိုရော ကူညီခဲ့ရဲ့လား။ မကူညီချင်နေပါစေ။ ဝမ်းသာမသွားလျှင် ကံကောင်းသည်။ လူ့သဘာဝဆိုတာ မုဒိတာပွားဖို့ရာသာ ခက်သည်။ ရန်သူဒုက္ခရောက်လျှင် ဝမ်းသာတတ်သည်။ တစ်ခုတော့ ရှာကြံတွေးမိသည်။ ဒီလို အခါသမယမှာ လူသားတွေ ပိုမိုစည်းလုံးကြသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ ဘာသာအယူဝါဒကွဲ၊ လူမျိုးခြားများပင်လျှင် ကူညီရိုင်းပင်းကြသည်။ မသိဘာသာနေသူတို့လည်း လက်တွဲမိကြသည်။ မရှိသူကိုရှိသူက ဤအခါမျိုး၌ပေးကမ်းကြသည်။ ဒုက္ခရောက်သူတို့ကလည်း အခုလိုတင်းခံမနေတော့ဘဲ အလှူခံပီသစွာ သာဓုခေါ်သည်။ ခုဟာကညီအရင်းဖြစ်သောကြောင့် ကိုချစ်ဖေတစ်ယောက် ဒီအတိုင်းတော့ နေမည်မဟုတ်ဟု တွေးသည်။ ထို့ကြောင့် စကားကို ဆင်ဆင်ခြင်ခြင် ဝေ့ဝိုက်နေရသည်။

- “သွပ်ပြားဘယ်နှချပ် ပြန်မိုးရမလဲ”
- “အချပ် နှစ်ဆယ်”
- “ဝယ်ပြီးပလား”

“အေး..... ”

“မင်းအစ်ကိုဆီကလား”

“ဟေ့အေး အိမ်နီးချင်းတွေက အလှူငွေထည့်ကြတယ်”

“မင်းအစ်ကိုကရော”

“သူပေးပါတယ်။ အရပ်ကပေးတာနဲ့ လောက်သွားလို့ မယူတော့ဘူး”

“ခု ဘာလိုသေးလဲ”

“သုံးလေးရက်နေမှ လက်သမားရမှာမို့ ဒီအတိုင်း စောင့်နေရတယ်”

“မိုးရွာနေပူကြီးထဲကွာ”

(အောင်ခန့်မျက်ရည်လည်လာသည်။ ဟိုဘက်ခန်းကိုမသိမသာ လှမ်း

ကြည့်သည်)

“တစ်ကယ်တော့ အစ်ကိုချစ်ဖေအခန်း ခဏသွားနေရင် ရပါတယ်ကွာ”

“နေ့ သူတို့က ဘုရားဖူးသွားတယ်ဆို။ အိမ်ကလည်း သော့ခတ် ထားတာ”

“ဒါပေမယ့် အိမ်သော့ ငါ့ကိုအပ်ခဲ့တယ်”

“အိမ်စောင့်ပေးဖို့လား”

“မဟုတ်ဘူး ငါတို့မိသားစု တက်နေချင်နေဖို့တဲ့”

“ဟေ့ ဒါဆို ဘာကြောင့် သွားမနေလဲ”

“ငါရှက်လို့ပါကွာ အစ်ကို့ကို ဘယ်လိုမျက်နှာချင်းဆိုင်ရမှန်းမသိဘူး”

“လောလောဆယ် သူမှမရှိတာ”

“ကိုချစ်ဖေတို့ ဘယ်တော့ပြန်လာမလဲ”

“ငါသာ သူ့အခန်းတက်နေခဲ့ရင် ငါ မဆင်းမချင်း ပြန်လာမှာ မဟုတ်ဘူး”

“ဟေ့”

“ဟုတ်တယ်ကွ ကြည့်ရတာ သူလည်း ငါ့ကို မျက်နှာပူပုံရတယ်”

“ဟာ လှူတဲ့သူက မျက်နှာပူရမလား”

“အရင်ကဖြစ်ခဲ့တဲ့ ရန်စတွေကြောင့် ထင်ပါရဲ့ကွာ”

“မဟုတ်ဘူး၊ ငါ သူ့ဆီဖုန်းဆက်ထားတယ်။ အစ်ကိုပြန်လာမှ
ခဏဖြစ်ဖြစ် အတူတူနေကြမယ်လို့။”

“သူ ဘာပြောလဲ”

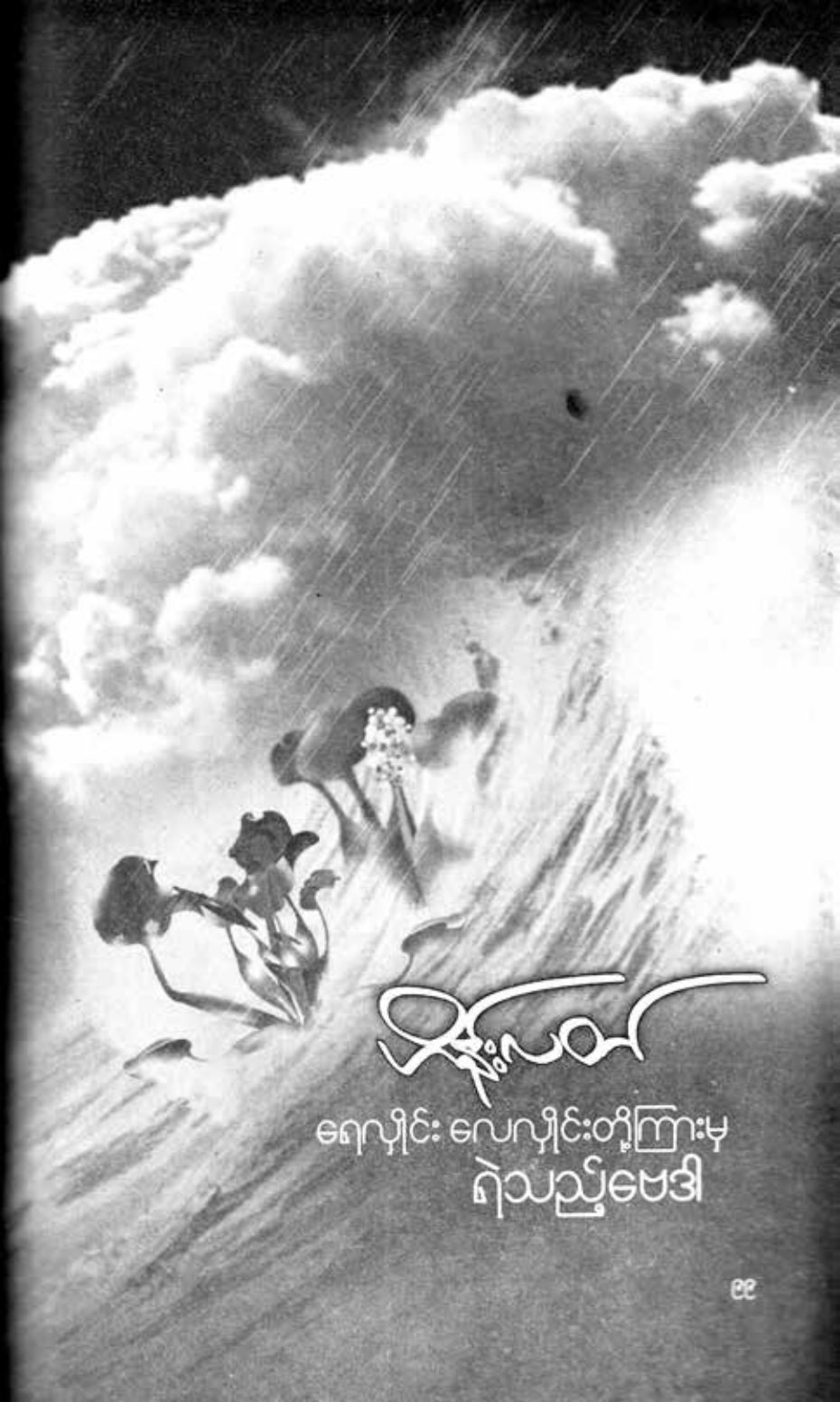
“ငို တယ်ကွာ”

ထိုစကားကိုပြောရင်း အောင်ခန့်လည်းငိုပါသည်။

■ သုမောင်

* * * * *

[၁၇-၆-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ The First ဂျာနယ်မှ]

အနုပညာ

ရေပျိုင်း လေပျိုင်းတို့ကြားမှ
ရဲသည့်ဗေဒါ

မြစ်တန်းမှတဲ့ လေကြမ်းဆင်
ထန်လိုက်လေ လေမုန်တိုင်း
လှိုင်းကဘောင်ဘင်
တစ်လှိုင်းထွက် တစ်လှိုင်းဝင်၊
ပေဒါခင်ဖြစ်နဲ့
ရေလှိုင်းပရပွေ့နဲ့၊
မုန်တိုင်းလေ ရေတစ်ရိုးမှာ
စိုးရွံ့မှာပဲ။

ဇော်ကျီ

(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်စာစောင်၊ ၁၉၅၇)

ကျွန်တော်အထူးလေးစားကြည်ညိုသည့် စာပေဖခင်ကြီးနှစ်ဦး ရှိသည်။ ဆရာဇော်ဂျီနှင့် ဆရာမင်းသုဝဏ်။ ခေတ်စမ်းစာပေကို မီးရှူး သန့်စင်ပေးခဲ့သည့် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော မြန်မာစာပေ ကျေးဇူးရှင် ကြီးများဖြစ်ကြပါသည်။ ဇော်ဂျီနှင့် မင်းသုဝဏ်ကို မြန်မာစာပေလောက တစ်ခုလုံးက စာပေညီနောင်နှစ်ဦးအဖြစ် အစဉ်အမြဲပူးတွဲ၍ သိမြင်ထား ကြ၏။ ယခင်အပတ်က ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်မွေးဖွားရာ ဇာတိမြေဖြစ်သည့် ကွမ်းခြံကုန်းသို့ ရောက်ရှိပြီး လေဘေးသင့် ဒဏ်ခံရသူ ပြည်သူများအား တတ်စွမ်းသမျှပေးလှူခြင်းကုသိုလ်တွင် ကျွန်တော်လည်း ကိုယ်တိုင် လိုက်ပါ မှုဝေခဲ့သည်။ ယခုအပတ်တွင်မူ ဆရာကြီးဇော်ဂျီ၏ဇာတိမြေ ဖျာပုံမြို့သို့ သွားရောက်ကာ လေဘေးသင့်ခံပြည်သူများအား ကုသိုလ်ပြုရေး လမ်း ကြောင်းတစ်ခုတွင် လိုက်ပါခွင့်ရခဲ့ပြန်သည်။ ကျေးဇူးရှင် စာဆိုတော်ကြီး နှစ်ဦး၏ ဇာတိချက်ကြွေမွေးရပ်မြေတွေကိုမှ ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ရောက်ရှိ ခဲ့ခြင်းမှာလည်း ထူးခြားသောတိုက်ဆိုင်မှုပင်ဖြစ်ပါသည်။

ယခုတစ်ခေါက် ကျွန်တော်နှင့် အချစ်ဆရာကြီး ဦးမြတ်ခိုင် (လျှပ်တစ်ပြက်) တို့နှစ်ဦးကို ခေါ်ဆောင်သွားသူ အလှူရှင်ကတော့ May & Mark Gems မှ ဒေါ်အက်စ်ခေါင်နန်း ဖြစ်သည်။ သူက ဧရာဝတီတိုင်း အတွင်း လေဘေးသင့်ခံပြည်သူများအတွက် ဆန်၊ ကုလားပဲ၊ ဆား၊ တာပေါ် လင်မိုးကာဖျင်များစသည့် အလှူပစ္စည်းစုစုပေါင်း (၁၁၇)သိန်း ဖိုးကို လှူဒါန်းလိုသည်ဆိုသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကို မုဒိတာပွားစေရန် ဖိတ်ကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေးဒရဲ၊ ဖျာပုံ၊ ကျိုက်လတ်စသောမြို့များကား ကျွန်တော်စကား ပြောတတ်ခါစကပင် မရောက်ဖူးပေမယ့် သိနေသောမြို့များဖြစ်၏။ ထိုစဉ်က ဘယ်ကဘယ်လိုစခဲ့သည်မသိ။ အင်္ဂလိပ်သီချင်း တေးသွားတစ်ပုဒ်ကို ဖျက်၍ဆိုသော သံစဉ်တစ်ခုခေတ်စားခဲ့၏။ “ဂီးရီးယပ်ဒိန်ဒေါင် ဂီးရီးယပ်၊ ဒေးဒရဲ၊ ဖျာပုံ၊ ကျိုက်လတ်” ဟူသောစာသားဖြစ်၏။ အဓိပ္ပာယ် မသိဘဲ သူများဆို၍ ဆိုကောင်းကောင်းနှင့် လိုက်ဆိုခြင်းသာဖြစ်၏။ နောက်မှ

သိရသည်မှာ ကျိုက်လတ်သည် ကျွန်တော့် ဖခင်ဇာတိမြို့။ အဘိုးက အစိုးရတာဝန်ဖြင့် နယ်ပြောင်းရွှေ့ရင်း ကျိုက်လတ်တွင် အဖေ့ကိုမွေးခဲ့ သည်ဆို၏။ ကျိုက်လတ်သည် မဟာဂီတဦးပြုံးချို၊ ဆရာသုခ၊ ဆရာဒဂုန် တာရာ၊ ဆရာပါရဂူတို့ကဲ့သို့သော အနုပညာရှင်ကြီးများစွာကို မွေးဖွား ခဲ့သော ဘူမိနက်သန်မှန်သည့် ဇာတိမြေလည်းဖြစ်သည်။ ကျိုက်လတ်ကို ဖြတ်သောအခါ အိမ်ပေါက်စေ့လိုလိုပင် နိုင်ငံတော်အလံများကို တစ်ဝက် လွှင့်ထူထားကြသည်ကိုတွေ့ရသည်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် ပြည်သူများ သေဆုံးခဲ့ကြခြင်းကြောင့် ၂၀-၅-၂၀၀၈ မှ ၂၂-၅-၂၀၀၈ အထိ သုံးရက်တာကာလကို ဝမ်းနည်းကြောင်း အထိမ်းအမှတ်နေ့များအဖြစ် သတ်မှတ်ကြောင်း မနေ့ကမှကြေညာခဲ့သည်ကို ကျိုက်လတ်မြို့တစ်မြို့လုံးက လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ဖြတ်သန်း ခဲ့ရာ အခြားမြို့များတွင်မူ ကျိုက်လတ်လောက် အလံတော်တိုင် တစ်ဝက် ထူခြင်းမျိုး သိပ်မတွေ့ရ။

ဖျာပုံမြို့တွင် လေဘေးသင့်ကွပ်ကဲရေးရုံးကို ဆရာဖော်ရှိ ရာပြည့် ခန်းမထဲတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးလုပ်ငန်းဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် စိုးနိုင်က ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို ကိုယ်တိုင် အနီးကပ် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဒေါ်အက်စ်ခေါင်နန်း က ဖျာပုံမြို့ရှိ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံပြည်သူများအတွက် ဆန်၊ ပဲ၊ ဆားနှင့် တာပေါ်လင်မိုးကာဖျင် (၁၁၇)သိန်းဖိုးကို ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်စိုးနိုင်အား လှူဒါန်းရာ ဝန်ကြီးကလက်ခံပြီး ကျေးဇူးတင်စကားပြောကြားကာ ဆောင်ရွက်နေသောကိစ္စရပ်များကို မြေပုံနှင့်ထောက်၍ အသေးစိတ် ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဖျာပုံခရိုင်တွင်ကယ်ဆယ်ရေး၊ ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို စစ်ရေးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် သူရမြင့်အောင်၊ ဧရာဝတီတိုင်း အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ အနောက်တောင်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် တိုင်းမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ် ကျော်ဆွေနှင့် ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးလုပ်ငန်း ဝန်ကြီးဌာန

ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်စိုးနိုင်တို့က ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်။ ဖျာပုံခရိုင်၊ ဖျာပုံနှင့် ကျိုက်လတ်မြို့နယ်အတွင်းတွင် အလှူငွေကျပ် ၉၈၂-သိန်း လက်ခံရရှိပြီး ဆန်အိတ် ၉၆၀၀၊ ဆေးပစ္စည်းမျိုးစုံ ၁၅-တန်၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းမျိုးစုံ ၇၀-တန်၊ သွပ်အချပ်ရေ ၆၈၀၀၀၊ သစ် ၅၄၈-တန်၊ စားသောက်ကုန် ၄၀-တန်တို့ရရှိနေကြောင်း၊ ဖိုးကာတဲ ၂၃၈ လုံးရောက်ရှိခဲ့ရာ ယခုထိ ၈၅ လုံး ဖြန့်ချိပြီးကြောင်းတို့ကို သိရသည်။

သေဆုံးပျောက်ဆုံးမှုအနေနှင့် ဖျာပုံတွင် ၈၂၄၊ ပျောက်ဆုံး ၂၈၃၄၊ အမာတွင် ၂၅၈ ဦး၊ ပျောက်ဆုံး ၁၀၃ ဦး၊ ကျိုက်လတ်တွင် ၉ ဦး သေဆုံးခဲ့သည်ဆို၏။

ကျန်းမာရေးအကူအညီပေးရေးအနေဖြင့် ပြည်တွင်းမှ ၇၂ ဦး၊ ပြည်ပမှ ၂၃ ဦးတို့က ဆောင်ရွက်နေသည်။ ကျွန်တော်က ကျန်းမာရေး နှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းနေစဉ် အနီးသို့ တပ်မတော်အရာရှိတစ်ဦး ရောက်ရှိလာပြီး သူ့ကိုယ်သူမိတ်ဆက်သည်။

“ဆရာဟိန်းကို ဓာတ်ပုံထဲမှာ မြင်နေရလို့ သိနေပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဗိုလ်ကြီးကျော်မျိုးထွန်းပါ။ ကျွန်တော် ကဗျာတွေလည်းရေးပြီး ပြိုင်ပွဲတွေမှာ စာပေဆုတွေရခဲ့ဖူးပါတယ်”

သူက တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ်မှ လက်ထောက်ကတိကဖြစ်၍ သူတို့ပါမောက္ခ ဗိုလ်မှူးကြီး ခင်ဇော် (စာရေးဆရာ နိုင်ဇော်)ထံ ကျွန်တော် အလည်အပတ်လာခဲ့စဉ်ကတည်းက မြင်ဖူးနေကြောင်းပြောသည်။ ဗိုလ်ကြီးကျော်မျိုးထွန်းတို့သည် ဆေးဝန်ထမ်းတပ်ခွဲ၊ အထူးဆေးကုအဖွဲ့မှ ဖြစ်ပြီး ခွဲစိတ်ကုဆရာဝန်ကြီး ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး အောင်မြတ်ကျော် ခေါင်းဆောင်သည့်အဖွဲ့ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖျာပုံ (၂)ရပ်ကွက်အားကစားရုံ ဘေးတွင် ဆေးရုံငယ်တစ်ခုဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်မှာ (၅)ရက်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်ရက်လျှင် ပျမ်းမျှ လူနာ ၅၀၀ကို ဆေးကုသမှုပေးနေကြောင်းပြောပြ၏။ သူတို့ အဖွဲ့တွင် ပါရဂူ (၄)ဦး အပါအဝင် ဆေးဝန်ထမ်း ၃၆ ဦးပါဝင်ခဲ့ပြီး ၁၉-၅-၂၀၀၈ နေ့မှစ၍ အိန္ဒိယမှ ဆရာဝန် (၂)ဦး၊ သူနာပြု (၂၁)ဦး

ဝါသောအဖွဲ့နှင့် အတူပူးပေါင်း၍ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ လုပ်ပေးနေကြောင်း သိရ၏။

“ဒီတစ်နေရာတည်းမှာသာမကပါဘူး၊ အိန္ဒိယဆေးအဖွဲ့နဲ့အတူ မြစ်ရိုးတလျှောက် လှေတွေနဲ့သွားပြီး လေဘေးသင့်လူနာတွေကို ကုပေး ပါဦးမယ်။ ကုသရေးအပြင် ကာကွယ်ရေးအနေနဲ့ ခြင်ဆေးမှုတ်တာတို့၊ ခြင်ဆေးဖျန်းတာတို့၊ ရေသန့်ဆေးခတ်တာတို့ကိုလည်း နေ့တိုင်းဆောင်ရွက် နေပါသေးတယ်။ ဒီခရိုင်တစ်ခုလုံးမှာ ရောဂါကြီးကြီးမားမားရယ်လို့ တစ်ယောက်မှ မဖြစ်ပါဘူး။ ဝမ်းရောဂါတွေဘာတွေလည်း လုံးဝ ကူးစက် ဖြစ်ပွားတာ မတွေ့ရသေးပါဘူး။”

ဗိုလ်ကြီးကျော်မျိုးထွန်းသည် လူငယ်ပီပီ စိတ်အားတက်ကြွ လန်းဆန်းနေကာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ အားတက် သရောရှင်းပြခဲ့သည်။ ဖျာပုံကွပ်ကဲရေးရုံးတွင် အမျိုးသားညီလာခံကိုယ်စား လှယ် ဒေါ်နန်းဥမ္မာမြ တို့အဖွဲ့ကလည်း နေ့မအားညမနား ကူညီဆောင်ရွက် ပေးနေသည်။ ဒေါ်နန်းဥမ္မာမြ၏ နေအိမ်အမိုးအားလုံး မုန်တိုင်းထဲ လွင့်ပါ သွားခဲ့သော်လည်း သူသည် သူ့အိမ်ကို သူပြန်မမိုးနိုင်အားပဲ ဖျာပုံခရိုင် လေဘေးသင့်သူများအတွက်သာ အချိန်ပြည့်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြောင်း သူ့မိတ်ဆွေများကပြော၍ ချီးကျူးမိသည်။ ဒေါ်နန်းဥမ္မာမြနှင့် ဒေါ်အက်စ်ခေါင်နန်းတို့သည် အမျိုးသားညီလာခံကတည်းက ခင်မင် ရင်းနှီးခဲ့သူ ရဲဘော်ရဲဘက်များဖြစ်ကြသဖြင့် ယခု ဒေါ်အက်စ်ခေါင်နန်း ကိုယ်တိုင် ဖျာပုံခရိုင်လေဘေးသင့်ပြည်သူများအတွက် လာရောက် လှူဒါန်းသောအခါ ဒေါ်နန်းဥမ္မာမြက ခရီးစဉ်အစအဆုံး လိုက်ပါကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

ကျွန်တော်တို့ကွပ်ကဲရေးရုံးတွင်ရှိနေစဉ် Amara Resort MD ဖြစ်သူ ဒေါ်ကလျာမိုးတို့နှင့်တွေ့သည်။ သူတို့က ဆရာဝန် (၅)ဦး၊ သူနာပြု (၄)ဦးတို့ကိုခေါ်ဆောင်လာကာ ဖျာပုံခရိုင်အတွင်း မြစ်ရိုးချောင်းရိုးတစ် လျှောက် လေဘေးသင့်ပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာရေးကိုစောင့်ရှောက်ကုသပေးရန်

စေတနာ့ဝန်ထမ်းတာဝန် ထမ်းဆောင်ကြရန် ရောက်ရှိနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့နှင့်အတူ ဆန်း၊ ဆီ၊ ဆေးဝါးများလည်းလှူဒါန်းရန် ယူဆောင်လာကြ၏။ ဒေါ်ကလျာမိုးသည် MyanamrBavarian ခရီးသွားလုပ်ငန်းကိုလည်း တည်ထောင်ထားသူ လူငယ်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် အားတက်သရော လူကိုယ်တိုင်ပါဝင်ကူညီ ကုသိုလ်ယူလိုစိတ် အပြည့်အဝ ရှိနေသူဖြစ်သည်။

၃၆ လမ်းတွင် အပေါ်ထပ်အောက်ထပ်နေခဲ့သူ သမဝါယမဝန်ကြီးဌာန၊ အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဗိုလ်မှူးကြီးစိန်သန်းတို့ ဇနီးမောင်နှံကိုလည်း ကွပ်ကဲရေးရုံးတွင် တွေ့ခဲ့ရသေးသည်။

ပထမဦးဆုံး ကျွန်တော်တို့ ဖျာပုံမြို့ (၄)ရပ်ကွက် ဝေဇယန္တာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းရှိ လေဘေးသင့်ခံပြည်သူများကို ဆန် ၁၀-အိတ်၊ ကုလားပဲ ၂-အိတ်၊ ဆား ၁-အိတ်၊ ဖယောင်းတိုင်ထုပ်များလှူဒါန်းသည်။ ဆရာတော်ကြီးက လက်ခံယူပြီး ဒုက္ခသည်များကို လှူဒါန်းကူညီသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောကြားပြီး သာဓုအနုမောဒနာချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

လေဘေးသင့်ပြည်သူများမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများတွင် ခိုလှုံနေကြရသည့်နည်းတူ ခရစ်ယာန် RCM ကျောင်းတွင်လည်း စောင့်ရှောက်ကူညီထားကြောင်းသိရ၍ ဖျာပုံမြို့ RCM ကျောင်းသို့ ဆက်သွားကြ၏။ ကျောင်းတွင် Father ဆန်နီက ကြိုဆိုပြီး ဆန် ၉-အိတ်၊ ဆား ၁-အိတ်၊ ကုလားပဲ ၁-အိတ် တို့ကို လက်ခံရယူသည်။ ဒုက္ခသည်များထဲတွင် ဒေါ်ခင်ဝင်းဆိုသူ အဘွားအိုတစ်ဦးသည် မုဆိုးမဖြစ်ပြီး သားထောက်သမီးခံလည်းမရှိ နေရာအိမ်လည်း ပြိုပျက်သွား၍ ဒုက္ခပင်လယ် ဝေနေသည်ကိုသိသည်နှင့် ဒေါ်အက်စ်ခေါင်နန်းက အိုးအိမ်ပြန်လည် တည်ဆောက်ရန် ငွေကျပ်ငါးသောင်း ချက်ချင်းသဒ္ဓါပေါက်ပြီး လှူဒါန်းလိုက်သည်။ ဒေါ်ခင်ဝင်းက ခြေတုန်လက်တုန်နှင့် မျက်ရည်ပိုင်းပြီး ကျေးဇူးတင်စကား ထပ်တလဲလဲပြောကြားနေရာ ဒေါ်အက်စ်ခေါင်နန်းက “ကျွန်မကို

ကျေးဇူးမတင်နဲ့။ ဘုရားသခင်ကို ကျေးဇူးတင်၊ ကျေးဇူးတော်ကို ချီးမွမ်းပါ။ ဘုရားသခင်က ဒုက္ခရောက်နေသူတွေကို ကြည့်မနေတတ်ပါဘူး။ ဘုရားသခင် ကိုယ်စား ကျွန်မတို့က လာပေးရုံသက်သက်ပါ” ဟုပြောမှ ကျေးဇူးတင် စကား ရပ်သွားသည်။

လေဘေးသင့်ပြည်သူများအတွက် ကျိုက်လတ်မြို့ပေါ်မှ လူဦးရေ ၆၆၁၈-ဦးအတွက် တစ်ရက်လျှင်ဆန်အိတ် ၄၀၊ ကျေးရွာနေ ၁၂၈၃၈ ဦး အတွက် တစ်ရက်လျှင် ဆန်အိတ် ၁၀၀၊ ဖျာပုံမြို့နယ် မြို့ပေါ်နေ လေဘေးသင့်ပြည်သူ ၁၂၄၅၅ ဦးအတွက် တစ်ရက်လျှင် ဆန်အိတ် ၉၈ အိတ်၊ ကျေးရွာနေ ၄၆၈၄၈ ဦးအတွက် ဆန် ၃၆၅ အိတ် စသဖြင့် ကျိုက်လတ်နှင့် ဖျာပုံတွင် တစ်နေ့ကို ဆန်အိတ် ၆၀၀ နီးပါးလိုအပ်ကြောင်း သိရသည်။ ယခု အလှူခံရရှိထားသော ဆန်အိတ် ၉၆၀၀ မှာ တကယ်တော့ ၁၅ ရက်စာမျှသာလုံလောက်မည်ဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ နေ့စဉ် အားတက်သရောလာရောက် လှူဒါန်းနေ ကြသော စေတနာရှင်ပြည်သူတို့၏ အလှူဒါနများဖြင့် လောက်ငရုံမက ပိုလှုံသွားမည်မှာ သေချာပါသည်။

ပျက်စရာရှိတာတွေက ပျက်ခဲ့ပြီးပါပြီ။ ယခုပြန်လည်နေရာချ ထားရေးနှင့် ပြုပြင်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို အရှိန်အဟုန်နှင့် လုပ်ကိုင်နေသည်ကို မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်ရ၍ ဝမ်းသာမိပါသည်။ ပြိုပျက် အစိုးရအဆောက်အဦများကို တည်ဆောက်ပြုပြင်ရန် ဆောက်လုပ်ရေး ကုမ္ပဏီသုံးခုမှ လုပ်သားအင်အား ၇၀၀ ကျော်ဖြင့် တက်ညီလက်ညီပြုပြင် နေကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျောင်းနှင့်ဆေးရုံများကို ဦးစားပေး ပြုပြင်နေကြရာ ယခုအခါ အလကကျောင်း (၁)ကျောင်း၊ အမကကျောင်း (၄)ကျောင်းတို့ လုံးဝပြုပြင်ပြီးစီးကာ အထကကျောင်း (၃)ကျောင်းနှင့် အမကကျောင်း (၇)ကျောင်းတို့၏ အမိုးအကာများ ဆက်လက်ပြုပြင် နေကြသည်ကို ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်တွေ့ကြရ၏။ ယခုလာမည့် ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့အထိ ကျောင်းများပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဖျာပုံဆေးရုံကြီး၏ အမိုးများလန်သွား၊ ပျက်စီးသွားမှုတို့ကိုကား ၉၀%မျှ ပြုပြင်ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်သည်ကိုတွေ့ရ၏။

ပြာပုံပေါ်မှနေ၍ ပြန်လည်ရှင်သန်လာကာ ဝုန်းခနဲ ထပျံနိုင်သော “ဖီးနစ်” ငှက်ကို ဒဏ္ဍာရီထဲတွင်သာ ကြားဖူးပါသည်။ နိုင်ငံတော်၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပေးမှု၊ ပြည်သူနှင့်နိုင်ငံတကာတို့၏အလှူဒါန အကူအညီ အထောက်အပံ့များတို့ဖြင့်ပေါင်းစပ်ကာ မုန့်တိုင်းဒဏ်အောက် ပြားပြား မှောက် ရောက်ခဲ့ကြသော မြို့ရွာများ၏ အံ့ဘနန်း ရှင်ပြန်ထမြောက်လာမှုကို မဝေးလှသောအနာဂတ်တွင် ကျွန်တော်တို့မြင်တွေ့ရမည်မှာ သေချာလှ ပါသည်။ ဖျာပုံသားစာဆိုတော်ကြီး ဆရာဇော်ဂျီ၏ကဗျာထဲကကဲ့သို့ လှိုင်းတံပိုး လေနီကြမ်းမည်မျှထန်စေ ကျွန်တော်တို့အားလုံး “ရဲစိတ်” ဖြင့် အောင်နိုင်ရ မည်သာဖြစ်ပါသည်။

စိုးမရွံ့၊ တွန့်မတုန်
မိုးနှင့်လေရေရှုပ်ထွေး၊
ရွေးမျှမဖြူ
ဆန်လိုက်ပြန်တဲ့၊
စုန်လိုက်ပြန်ရ
ခေါက်ပေါင်းမရေနိုင်လို့
ဗေဒါခိုင်သည်မြစ်ထဲ
ရဲခဲ့သည်ပျို။

(ဆရာဇော်ဂျီ၏ “ရဲခဲ့သည်ပျို” ကဗျာမှကောက်နုတ်ချက်)

■ ဟိန်းလတ်

* * * * *

[၂၇-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ ပေါ်ပြူလာ ဂျာနယ်မှ]

ရေဝေကြွ

မြစ်ကျွန်းပေါ်သို့
မေတ္တာဘဝနာ

နာဂစ်စ် (Nargis)၏ မူရင်းအဓိပ္ပာယ်သည် အူရဒူဘာသာဖြင့် ပန်းပွင့် ဟုဆိုသည်။ ထပ်တစ်ရာပွင့်ဝါဝါကလေးကို ဆိုလေသလား။ ပန်းပွင့်ဝါဝါ ကလေးပဲ ထားပါတော့...။ ထိုပန်းပွင့်ကလေးတစ်ပွင့် နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ အတွင်း ကျွန်တော်တို့စပါးကျီပေါ်သို့ ကျရောက်လာသည့်အခါ မိုးကြိုး မုန်တိုင်းကို သိတတ်လာသည့် ၊ ဝဲ ရက်စက်ခြင်းကို ကိုယ်ထင်ပြတော့သည်။ ထိုသေမင်းတမန်ပန်းပွင့်သည် ကြီးစွာသော ကောင်းကင် ဝါယောဓါတ်ကို သယ်ဆောင်လာခဲ့သည်။ ဝါယောဓါတ်၏ မူလဓါတ်သည် “လုပ်ဆစ်ဆောင် ခင်း၊ သွားခြင်းထကြွား၊ စကားဆိုတည့်၊ မျက်နှာလှည့်လည်၊ ကြည့်သည် အမှတ်၊ ဝါယောဓါတ်ဟု” ဆိုလောက်ရုံ ရာသီကျမ်းများလာသဖြင့်လည်း ထကြွလှုပ်ရှားခြင်း၏ အကြောင်းဟုသာ နားလည်ခဲ့ရသည်။ ထိုဝါယောဓါတ် သည်ပင် ရက်စက်စွာ စုဖွဲ့မိသည့်အခါ မုန်တိုင်းဖြစ်လာကြသည်။

“တို့လူမျိုးများမှာတော့ လေကြီးဆယ်ပါးရှိတယ်။ ဖီလာသွားတတ်တဲ့ ဝိလောဝါတလေ၊ သင်စုန်းစားလို ဖြတ်တတ်တဲ့ ဆိန္ဒကလေ၊ အထက်ကို ဟူးဟူးတက်တတ်တဲ့ ဥဒ္ဒဝါတလေ၊ အောက်ကိုစုန်သက်တတ်တဲ့ အစောဝါ တလေ၊ ရဟတ်ချားလို မွေနှောက်တတ်တဲ့ ယန္တဟရလေ၊ ရာသီနက္ခတ် တာရာနေလတို့ကို လှည့်လည်စေတဲ့ ယန္တစက္ကရဟလေ၊ ရေကိုဆောင်ပြီး ကောင်းကင်ကိုပို့တဲ့ ဥဒ္ဒဂဟဏလေ၊ ထက်အောက်ဖီလာ တူရုတိုက်ခတ်တဲ့ အစောဂဟဏလေ၊ အခိုးအလှုံဖြစ်စေတတ်တဲ့ ဝူမောကရလေတွေပေါ့။ ဝါယောဓါတ်အားကြီးသော အကြောင်းဆိုက်လာရင် မုန်တိုင်းဖြစ်လာတာပဲ”

အညာသားစင်စစ်ဖြစ်ပါလျက် မြစ်ကျွန်းပေါ်သူနှင့် အကြောင်းပါသော အဘိုးလေးပြောခဲ့ဖူးသော စကားဖြစ်သည်။ ဒဟတ်တော၊ ထနောင်းတောမှ လတာပြင်၊ လမုတောမှာ အဘိုးလေးပျော်နေခဲ့သည်ပင် နှစ်လေးဆယ် လောက်ရှိပြီ။ မြစ်ကျွန်းပေါ်မှာ ကောက်တီနှင့် မယ်စော ရောနှောပျိုးထောင် ရှိခဲ့သူဖြစ်သည်။ တစ်နံ့ကို ဆယ်ပြည်ထွက်သည့်စပါးခင်းတွေက ဆင်ပေါက် ဆယ်ကောင်ဝင်သော်မှ မမြင်နိုင်သည့်အကြောင်း၊ ဒီမိုးရယ် ရေအောင်မှ မယ်နှင့်မောင် အလှူပေးမည့်အကြောင်းတွေလောက်တော့ လူကြုံစကား ကြားရတာတော့ရှိသည်။ သည်ရက်တွေထဲမှာတော့ အဘိုးလေးတို့ဆီက သတင်းမကြားရ။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ချက်ချင်း ထမလိုက်နိုင်။ မိုးရေတက် ရေတဖွေးဖွေး အဘိုးလေး၏ လယ်စောင့်တဲလည်း ပျက်ရပြီ။ ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာညို၊ ကြာယုဏှရိတ်တို့ ကျိုးခဲ့၊ ကြေခဲ့ပြီ။ ရဟတ်ချားလိုမွေခဲ့သော ယန္တဟရလေသည် အဘိုးလေးတို့ လယ်တွေ၊ ချောင်းတွေ၊ စပါးခင်းတွေကို မွေနှောက်သွားခဲ့ပြီ။

ပင်ကိုအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကို သဘာဝတရားကြီးကပဲ အကာ အကွယ်ပေးထားခဲ့သည်။ အာရှတိုက်တောင်ပိုင်း ကျွန်းဆွယ်ကြီးသုံးခုအနက် အရှေ့ဘက်ဆုံးကျသော အရှေ့တောင်အာရှကျွန်းဆွယ်မှာ ပါဝင်သော်လည်း အနောက်ဘက်အပိုင်းမှာ ကျရောက်သဖြင့် တောင်တရုတ်ပင်လယ်မုန်တိုင်း များနှင့် ဝေးခဲ့သည်။ ကြားခံနေသည့် ဗီယက်နမ်၊ လာအို၊ ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘော

ဒီးယားနိုင်ငံတွေက ကြားခံနေကြသဖြင့် ထိုမှလွန်လာသော မှန်တိုင်းတွေက အားလျော့မြဲဖြစ်၏။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်၏ ရေပြင်အပူချိန်သည် ၂၆ ဒဿမ ၅ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အမြဲကျော်သည့်အပြင် အီကွေတာနှင့် မဝေးလှသည့်အတွက် အပူပိုင်းမှန်တိုင်းဖြစ်လွယ်သည်။ သို့သော် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ကမ်းခြေထက်စာလျှင် မှန်တိုင်းဒဏ်ခံရခဲသည်။ နွေမုတ်သုံကာလများတွင် မှန်တိုင်းတို့ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်မြောက်ပိုင်းမှာသာ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသည်ဖြစ်ရာ အရှေ့ဘက်မှလာသော လေပြင်းတို့ မြောက်ပိုင်းသို့ရောက်မှ အားပြန်ပျိုးကာ အနောက်ဘက်သို့ ရွေ့လျားမြဲဖြစ်သည်။ နွေမုတ်သုံကာလများတွင်လည်း လေထုအောက်လျှာ၊ အထက်လျှာတိုက်ခတ်ပုံ Vertical ပြောင်းလဲမှုများပြားသဖြင့် လေလာအရပ်အထက်၊ အောက် ခြားနားမှု များတတ်သည်။ မိုးကြိုကာလ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် တောင်ပိုင်းနှင့် ကပ္ပလီပင်လယ်ပြင်တို့တွင် ဖြစ်ပေါ်သော မှန်တိုင်းများသည် များသောအားဖြင့် အနောက်မြောက်ဘက်ဆီသို့ ရွေ့လျားမြဲဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မြောက်ဘက်သို့ ဦးတည်ပြီးမှ အရှေ့မြောက်ဘက်ဆီသို့ လမ်းကြောင်းပြောင်း ရွေ့လျားတတ်သော်လည်း မှန်တိုင်းဦးတည်ရာ လမ်းကြောင်း အောက်ရောက်နေသဖြင့် တနင်္သာရီကမ်းရိုးတန်းသည် မှန်တိုင်းမှကင်းလွတ်ရသည်လည်း ရှိပါ၏။ ချင်းတောင်တန်းနှင့် ရခိုင်ရိုးမတောင်တန်းများကလည်း ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် တောင်မြောက်တည်ရှိသဖြင့် မှန်တိုင်းများကို လမ်းလွှဲသည့်နှယ် ရှိနေသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ အနောက်ပိုင်း ဘင်္ဂလားပြည်နယ်များရှိ ဂင်္ဂါလွင်ပြင်၊ ဗြဟ္မပုတ္တရလွင်ပြင်၊ မဟာနဒီလွင်ပြင်တို့၏ ပထဝီဝင်သည် မြေနိမ့်လွင်ပြင်များဖြစ်ရာ သဘာဝတောင်တန်းကြီးများရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံထက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ပိုများသည်။ သထုံတောင်၊ ဇင်းကျိုက်တောင်၊ တောင်ညိုတောင်တန်း၊ မုတ္တမတောင်၊ မလွဲတောင်တန်း၊ ဒေါနတောင်တန်း၊ တနင်္သာရီတောင်တန်းတို့အပြင် ချင်းတောင်တန်း၊ ရခိုင်ရိုးမတောင်တန်းတွေက အနောက်တောင်မှတ်သုံလေဦးကို တားဆီးပင့်တင်နေကြသည်လည်း သဘာဝအကာအကွယ်ဖြစ်ရသည်။

“ကမ္ဘာ့အပူပိုင်းသမုဒ္ဒရာကြီးတွေပေါ်မှာ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ အပူပိုင်းမုန်တိုင်း ၈၀ လောက် ဖြစ်ပွားပါတယ်။ တောင်အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာနဲ့ တောင်ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာ အရှေ့ဘက်ခြမ်းတွေမှာတော့ မဖြစ်သလောက်ပဲ။ ဘင်္ဂလားပင်လယ် အော်မှာတော့ နှစ်စဉ်အပူပိုင်းမုန်တိုင်း ၁၀ ကြိမ်လောက်ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ၁၉၇၀ တစ်ဝိုက်တုန်းကတော့ နိုင်ငံကြီးတွေက မုန်တိုင်းလျော့အောင် ပျက်ပြယ်အောင်လုပ်တာမျိုး သိပ်ခေတ်စားခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် မုန်တိုင်းလမ်းလွှဲ လို့ ခံရတဲ့တိုင်းပြည်က တရားစွဲနိုင်ခြေရှိလို့ ရပ်လိုက်ကြရတယ်” ပညာရှင် တစ်ဦးက ပြောပြခြင်းဖြစ်သည်။

အချို့နိုင်ငံတွေကတော့ မုန်တိုင်းကြောင့် မိုးရေကြောသည်။ ကမ္ဘာ့အပူပိုင်း ဒေသနှင့် သမပိုင်းဒေသများအကြား ကွာဟနေသော အပူချိန်ခြားနားမှုကို ထိန်းညှိပေးသည်။ အပူ၊ အအေးမျှတစေသည်။

“မြန်မာနိုင်ငံအတွက်တော့ မိုးမုန်တိုင်းဖြစ်ခဲ့ရင် မုတ်သုံအဝင်စောစေ တတ်ပါတယ်။ မုတ်သုံကာလအတွင်း မုန်တိုင်းဖြစ်ခဲ့ရင်တော့ မုတ်သုံအင်အား ကောင်းစေတတ်လို့ မိုးပိုမိုရလေ့ရှိပါတယ်။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ရဲ့ အရှေ့ဘက်ခြမ်းမှာ မုန်တိုင်းဖြစ်ခဲ့ရင် မုန်တိုင်းက ထိုးထွက်လာတတ်တဲ့ တိမ်ဆွယ်တန်းတွေကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအနောက်မြောက်ပိုင်းမှာ မိုးပိုမိုရစေ တတ်ပါတယ်။ မုန်တိုင်းတစ်ခုလုံး မြန်မာ့ကမ်းရိုးတန်းကို တည့်တည့်ဖြတ်ပြီး ဆိုရင်တော့ အပျက်အစီး အဆုံးအရှုံးများနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတတ်ပါတယ်...”

မိုးလေဝသပညာရှင်တစ်ဦး၏ မှတ်ချက်ဖြစ်သည်။ မုန်တိုင်းကျရောက် လျှင် မုန်တိုင်းဒီရေတွေ တက်လာနိုင်သည်။ မုန်တိုင်း၏အင်အားအပေါ် မူတည်၍ ဒီရေအမြင့် အနည်းအများသိရှိနိုင်သည်။ ၁၉၆၈ ခု စစ်တွေ မုန်တိုင်းတွင် မုန်တိုင်းဒီရေ ၁၈ ပေခန့် တက်ခဲ့သည်။ သဘာဝအားဖြင့်တော့ မိုးရေထွက်ပေါက်ဖြစ်သည့်မြစ်များ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရှိနေခြင်းကလည်း ရေကြီး ရေလျှံဘေးကို သဘာဝတရားကပဲ ကာကွယ်ပေးသည်။ မြန်မာမြေပထဝီဝင် သည်လည်း မြောက်မှတောင်သို့ ဆင်ခြေလျှောနိမ့်လာသည့်အတွက် ရေစီးဆင်းမှုကောင်းသလို ရှိခဲ့သည်။

သည်တစ်ခါမှာတော့ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်လှသော မရဏပန်းပွင့်သည် လယ်မြေယာကောင်းတွေကို ကျိုးကြေသွားစေခဲ့သည်။ အသက်အိုးအိမ် စည်းစိမ်များစွာကို ရေအိုးသွန်၊ ရေအိုးမှောက်လှဲဖြိုပစ်လိုက်သည်။ ဘုရား၊ ကျောင်း၊ ကန်၊ စေတီ၊ ဂူ၊ ဘုရား၊ ဇရပ်၊ တန်ဆောင်း... ကုသိုလ်၏ အကြောင်းတွေကို ပြားပြားဝပ်သွားစေခဲ့သည်။ ဘူမိဘာဂသမ္မတ္တိတည်းဟူသော မြေကောင်း၊ မြေမြတ်ကို မြေပုပ်၊ မြေညံ့ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ကျွဲကောင်း၊ နွားကောင်း၊ မြက်ကောင်း၊ ပင်ကောင်းတွေကို အမြစ်လှန်ပစ်ခဲ့သည်။ ထမင်းကန်၊ ရေကန်တို့၌ အမှိုက်ကျစေခဲ့သည်။ မိစ္ဆာမုန်တိုင်း ပရွက်ကျောင်း တစ်လျှောက် ဗျာဒနတရားသည်သာ အထင်အရှားကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မုန်တိုင်းစဲလျှင် ညင်းညံ့သောလေပြည်ကလေး “သုန်” ဖို့သာရှိတော့သည်။ အကျိုးအကြေ၊ အပြိုအပျက်တွေကြားက ရုန်းထဖို့သာ ရှိသည်။ စိမ်းလန်းအေးမြသော မူလဇာတိကို ပြန်လည်ဖွားမြင်ဖို့သာရှိသည်။ ကောင်းသောပရိယေသနကို ပြန်လည်ထူမတ်ကြံ့ခိုင်သာ ရှိသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ကား မသေသော “အမတ” မဟုတ်လေ။

အဘိုးလေးတို့ လယ်မြေ၌ ကောက်ပင်တို့ စိမ်းမြပါစေသတည်း။ ကြာမျိုးငါးပါးတို့ ပွင့်ကြပါစေသတည်း။ ဆွမ်းအုပ်နီနီ အမေရွက်လို့ နက်ဖြန် မနက်ကျောင်းတက်နိုင်ကြပါစေသတည်း။

■ နေဝင်းမြင့်

ဖတ်သည့်စာ။

မြန်မာ့မှတ်သုံး(နိုင်ငံရွှေမိုး)

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် မုန်တိုင်းဖြစ်ပေါ်မှု

[မောင်ထွန်းလွင် (မိုးလေဝသ)]

* * * * *

[၄-၆-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ Weekly Eleven ၇၃နယ်မှ]

ဝေဖန်ရေးအဖွဲ့ကြီး

(အစောဆုံး)

ရိုးရိုးရှင်းရှင်း
လွယ်လွယ်ကူကူ

မှန်တိုင်းအော်ခံလိုက်ရလို့ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ ပြည်သူလူထုကို ပြည်တွင်း ပြည်ပက ဝိုင်းဝန်းကူညီနေကြတာ အားရစရာပါပဲ။ ဒါမျိုး မကြုံဖူးလို့ အငိုက်မိသွားရတာက တစ်ကြောင်း၊ ဘေးသင့်တဲ့နယ်မြေ ကျယ်ဝန်းတာက တစ်ကြောင်း၊ သေကြေ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု အလွန်တရာကြီးမားတာက တစ်ကြောင်းတို့ကြောင့် ထောက်ပံ့ ကယ်ဆယ်ရေးကိစ္စတွေ ဆောင်ရွက်ရာ မှာ ထောင့်စေအောင်လုပ်ဖို့ အခက်အခဲတွေ အများကြီးရှိမယ်ဆိုတာလည်း အသေအချာပါ။ အငြင်းပွားစရာတွေလည်း ဖြစ်မှာပါပဲ။ ဒါကလည်း မဆန်းပါဘူး။

ဒီလိုကြီးမားတဲ့ ကိစ္စမျိုးကို မဆိုထားနဲ့။ သာမန်အလှူကလေးတစ်ခု လုပ်တာတောင် မုန့်ဟင်းခါး ကျွေးရကောင်းမလား၊ အုန်းနို့ခေါက်ဆွဲက ပိုကောင်းတယ်၊ ထမင်းပဲကျွေးမယ် စသည်ဖြင့် သဘောထားကွဲလွဲတတ်ကြ သေးတာပဲလေ။ တကယ်တော့ အလှူပွဲ အောင်မြင်ထမြောက်ဖို့ကသာ အရေးအကြီးဆုံးမဟုတ်လား။

အဓိကပြောချင်တာကတော့ လတ်တလောအခြေအနေမှာ တတ်နိုင်သ လောက် အဆင်ပြေအောင်နေနိုင်မယ့် နည်းလမ်းကလေးတွေ အကြံပေး မလိုပါပဲ။

ရေကိစ္စ

ရေသန့်ဘူးတွေ အများအပြားထောက်ပံ့နေတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူတစ်ယောက်အတွက် တစ်နေ့ကို ရေသန့်ဘူးကြီး အနည်းဆုံး နှစ်ဘူးတော့ လိုပါမယ်။ ဒါတောင် သောက်ဖို့ပဲရှိသေးတယ်။ ထမင်းဟင်း ချက်ဖို့ မပါသေးဘူး။ နေ့စဉ် ရေသန့်ဘူး သိန်းသန်းချီပြီးထောက်ပံ့ဖို့ အခက်အခဲ ရှိနိုင်ပါတယ်။ ရေသန့်စက်တွေ လှူနေကြပေမယ့် မလုံလောက် နိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့လည်း ရေကိုသန့်စင်ဖို့ ကြိုးစား ကြရပါမယ်။

အိန္ဒိယနဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှာ သုတေသနပြုချက်အရ ချည်သားပိတ်စ အဟောင်းကို သန့်ရှင်းအောင်လျှော်ဖွတ်ပြီး ရှစ်ထပ်(၈-ထပ်) ထပ်ပြီး ရေစစ်ရင် တချို့ရောဂါပိုးမွှားတွေကို လေးပုံသုံးပုံလောက် ဖယ်ရှား နိုင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အလွယ်တကူ လုပ်နိုင်တဲ့ နည်းတစ်နည်း ရှိပါသေးတယ်။ ရေအိုးထဲကို ကျောက်ချဉ်ခတ်ပါ။ ကျောက်ချဉ်က အနည်အမှုန်တွေကို အောက်ခြေမှာ ထိုင်သွားစေတဲ့အပြင် အနံ့အသက်မကောင်းတာကိုလည်း ပျောက်စေပါတယ်။ ပိုးမွှားတွေကိုလည်း အတော်အသင့် သေစေပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာ ပေးပို့နေတဲ့ ဂျိုးဖြူတို့၊ လှော်ကားတို့၊ ဖူးကြီးတို့မှာ ကျောက်ချဉ်ခတ်တာ ကြားဖူးပါတယ်။

နောက်တစ်နည်းကတော့ ရေသန့်ဘူးခွဲရဲ့ဖင်ပိုင်းကို ဖြတ်ပါ။ ပုလင်းအဝ ကို အတွင်းဘက်ကနေ ရေမြှုပ်စ၊ ဒါမှမဟုတ် ပန်းကန်ဆေး၊ အိုးတိုက် ရာမှာသုံးတဲ့ အစိမ်းရင့်ရောင် သက္ကလတ်စကို ခံထားပါ။ ငွမ်းစ၊ ပိတ်စခံလည်း ရပါတယ်။ အဲဒီအပေါ်ကနေ မီးသွေးခဲအသေးလေးတွေနဲ့ စပါးခွံကိုရောပြီး ဘူးတစ်ဝက်လောက်ထိ ထည့်ပါ။ ရေကို အပေါ်ကလောင်းချပြီး စစ်ယူပါ။

နိုင်လွန် သို့မဟုတ် ပိတ်ရေ စစ်ခံထားရင် ပိုကောင်းပါတယ်။ လုံးဝစိတ်ချရတာ မဟုတ်ပေမယ့် အထိုက်အလျောက်တော့ သန့်သွားနိုင်ပါတယ်။

ရေကို ကြိုချက်သောက်တာကတော့ အကောင်းဆုံးပါပဲ။ ရေခွေးကြမ်းဆိုရင် ပိုကောင်းတာပေါ့။ အဆင်မပြေရင်တော့ ရေကို ကော်ကြည်ပုလင်း၊ ဖန်ပုလင်းအဖြူထဲထည့်၊ နေပူလှမ်းထားပြီးမှ သောက်ပါ။

ဝမ်းကိုစွ

ရေကြီး ရေလုံဖြစ်ပြီးရင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ ဝမ်းကိုက်၊ အသည်းရောင်ရောဂါများ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဝမ်းနှင့်ပတ်သက်သော ရောဂါများ အတွက် ကျွဲကျောင်းမှင်စေး၊ ထားဝယ်မှိုင်း၊ ကစ်စမိကွစ်အရွက်၊ မီးကွင်းဂမုန်းတို့မှာ သင့်လျော်ကြောင်း သုတေသနပြုထားပြီး ဖြစ်သည်ဟု သိရပါတယ်။ ဟင်းချက်လျှင် နန္ဒင်းပိုထည့်ပါ။ ကြိုတင်ကာကွယ်တဲ့အနေနဲ့ ချင်း(ဂျင်း) ပြုတ်ရည်ကို သကြား (သို့မဟုတ်) ထန်းလျက်ထည့်ပြီး ပူပူလေး မှုတ်သောက်ပါ။ အအေးမိဖျားနာခြင်းအတွက်ပါ ကောင်းပါတယ်။

အရေးပါ မိုးကာအင်္ကျီ

အလွန်လွယ်ပါတယ်။ ကျွတ်ကျွတ်အိတ်အကြီးစားရဲ့ အောက်ခြေပိုင်းကို လက်ထည့်ဖို့ ဘေးနှစ်ဖက်ကဖောက်၊ အလယ်က ဟိုက်ပြီး လည်ပင်းပေါက်ဖောက်ပြီး စွပ်ချလိုက်ရုံပါပဲ။ ကျွတ်ကျွတ်အိတ် အသေးတစ်လုံး ခေါင်းမှာ စွပ်လိုက်လျှင်တော်ရုံတန်ရုံ မိုးရွာတာလောက်တော့ လုံခြုံပါတယ်။

အလှူရှင်များသို့ အကြံပြုချက်

မိုးရာသီ ဝင်ရောက်လာပြီဖြစ်သောကြောင့် အခွေးထည်များ လိုအပ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ကလေးငယ်များအတွက် အဝတ်အစားများ၊ ခေါင်းစွပ်များ၊ ဦးထုပ်များလှူကြပါ။ အမျိုးသမီး အဝတ်အစားများလည်း အရေးကြီးပါတယ်။

ယောက်ျားများက စွပ်ကျယ်လက်ပြတ်၊ ယုတ်စွအဆုံး အင်္ကျီမဝတ်ဘဲ နေလိုရပါတယ်။ ဘောင်းဘီတိုနဲ့ နေလိုရပါတယ်။ မိန်းမများအတွက်တော့ အရှက်လုံဖို့ လိုပါတယ်။ တချို့ အလှူရှင်တွေက ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှ တစ်ဆင့် လှူဒါန်းတဲ့အခါ မသင့်တော်ဘူးဆိုပြီး ထဘီများ မထည့်ကြပါ။ ဒီလိုမဟုတ်ပါဘူး။ အရေးပေါ် ကိစ္စလှူဒါန်းတာမှာ အယူသည်းနေစရာ မလိုပါ။ သံဃာတော်များကလည်း ခွင့်ပြုကြောင်းသိရပါတယ်။ အဝတ်ထုပ် တွေကို လုပ်အားပေး ကျောင်းသားလူငယ်တွေကသာ ထမ်းကြဖို့ကြတာပါ။ ဘရာစီယာကအစ၊ အတွင်းခံဘောင်းဘီကအစ လက်ခံတယ်လို့ ဆော်ဩသူ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်က ပြောပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ လေဘေးဒဏ်ခံရတဲ့အထဲမှာ သံဃာတော်တွေ လည်း ပါပါတယ်။ ဘုန်းကြီးဆိုတာ ရိုးရိုးလူတွေလို တွေ့ကရာကောက် ဝတ်လို့ရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် သင်္ကန်းများလည်း လှူကြပါ။ အသစ်က ဈေးကြီးတယ်ဆိုရင် သင်္ကန်းဟောင်းတွေကို ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေ မှာ အလှူခံလို့ ရနိုင်ပါတယ်။

ရေစစ်အသေးစားလေးတွေ၊ ကျွတ်ကျွတ်အိတ်ကြီးတွေလည်း ထည့်ပေးကြပါ။ တမာဆေးဆပ်ပြာ၊ ဒက်တောဆပ်ပြာများ လိုပါတယ်။ ဝမ်းအတွက်ရော ဖျားနာတဲ့အတွက်ပါ အားကိုးရတဲ့ မခွဲမြဲမိုကုန်း၊ ဇာတိလဝင်၊ အပူငြိမ်းသွေးဆေးများ ထည့်ပေးပါ။ အိမ်သုံးဆားနဲ့ ဇာတ်ဆား လည်း အရေးကြီးပါတယ်။

ကလေးငယ်များ စိတ်ရွှင်လန်းစေရန် ကာတွန်း၊ ရုပ်ပြစာအုပ်များ၊ မင်းသားမင်းသမီးဓာတ်ပုံများ၊ ကစားစရာ အရုပ်ကလေးများ ထည့်ပေး ကြပါ။ သွေးလွန်တုပ်ကွေး ကာကွယ်ဖို့ ခြင်နိုင်ဆေးများ လိုပါတယ်။ တချို့လိမ်းဆေးတွေက သွားတိုက်ဆေးဘူးနဲ့တူလို့ မမှားရအောင် ခြင်နိုင်လိမ်းဆေးဖြစ်ကြောင်း စာကပ်ပေးလိုက်ဖို့တော့ အရေးကြီးပါတယ်။ ကလေးများအတွက် အန္တရာယ်မရှိတဲ့ လိမ်းဆေးမျိုးကို ရွေးသင့်ပါတယ်။

ပရိုဗီမင်ဆေးပြားများ ထည့်လှူကြပါ။ ပရိုဗီမင်ဟာ အားဆေးသက်သက်

မဟုတ်ဘူး။ အဟာရဖြစ်တဲ့ စားသောက်ဖွယ်တစ်မျိုးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အမျှင်တတ်ပါလို့ ဝမ်းထဲရောက်တဲ့အခါ ပွလာပြီး အဆာခံတဲ့အပြင် အဟာရလည်း ဖြစ်စေပါတယ်။ ပရိုဗီမင်ဆေးကို မနက်(၅) ပြား၊ နေ့လယ်(၅)ပြား၊ ညနေ(၅) ပြားစားပြီး ရေသောက်လိုက်ရင် တခြားဘာမှမစားဘဲ ရက်ပေါင်းအတော်ကြာအောင် အသက်ရှင်နေနိုင်တယ်လို့ သုတေသနပြုတွေ့ရှိထားကြောင်း ဖတ်ရဖူးပါတယ်။ ကိုယ်ခံအားကို ကောင်းစွာတဲ့အတွက် ရောဂါဘယများကို ကာကွယ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ အိုဘီမင်ဆိုတဲ့ ဆေးကလည်း အလားတူပါပဲ။

အသက်ရှင်လျက် ဆက်လက်ရပ်တည်နိုင်ရေးဟာ လူသားတိုင်းရဲ့ အရေးအကြီးဆုံး ဆန္ဒပဲဆိုတာ သတိပြုမိနိုင်ကြပါစေ။

* * * * *

(၂)

နာဂစ်မုန်တိုင်းကြီးရဲ့ ရက်စက်မှုသတင်းတွေကို ကြားရမြင်ရတာများလွန်းလို့ ဝမ်းနည်းကြေကွဲရတဲ့ ကြားထဲကပဲ မုဒိတာ ဖြစ်စရာကလေးတွေကိုလည်း တင်ပြပါရစေ။

လေဘေးဒုက္ခသည်တွေကို ကူညီကယ်ဆယ် ထောက်ပံ့နေကြတဲ့ အထဲမှာ အများစုက လူငယ်လေးတွေဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရတယ်။ ဒါကလည်း သဘာဝကျပါတယ်။ လူငယ်ဆိုတာက ဖျတ်လတ်တဲ့ အစိတ်အပိုင်းပဲလေ။ လုပ်စရာရှိရင် ချက်ချင်း ထလုပ်ပစ်လိုက်တာ။ တောင်တောင်အီအီ တွေးနေတာမဟုတ်ဘူး။

တချို့ကောင်လေးတွေက ဆံပင်နီနီနဲ့၊ နားကွင်းနဲ့၊ ဂျင်းဘောင်းဘီ တင်ပါးချိတ်လို့၊ ကောင်မလေးတွေက ဆံပင်အရောင်ကွက်ကျားနဲ့၊ စကတ်လေးတွေနဲ့၊ နောက်ကွဲနဲ့၊ ဘေးကွဲနဲ့၊ ဘောင်းဘီဖင်ကျပ်နဲ့။

ကောင်လေးတစ်ယောက်က သူငယ်ချင်း ကောင်မလေးရဲ့ အိမ်ကိုရောက်

လာတယ်။ အဝတ်အစားတွေ အလှူခံတာလေ။ ရောက်ရောက်ချင်းပဲ ကောင်မလေးက အရင်ဦးအောင် ဆီးပြောတယ်။

“နင် လာတာနဲ့ အတော်ပဲ။ လေဘေးအတွက် နင့်ဆီက အလှူခံမလို့”

ဒီလိုနဲ့ပဲ တက္ကသိုလ်မှာ ဖန်ဖယားလက်မှတ်နဲ့ ကဗျာစာအုပ်လဲပေးသလို အပေးအယူ တည့်သွားတာမျိုးလည်း ရှိတယ်။

ချာတိတ်မလေးတစ်ယောက်ကတော့ စည်းကမ်းကြီးတဲ့ အဖေနဲ့နေရတာ။ သူငယ်ချင်းတွေက ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်အားပေးသွားမယ်ဆိုတော့ သူလည်း လိုက်ချင်တယ်။ အဖေက မလွှတ်မှာမို့လို့ မနက်မိုးမလင်းခင် ထ၊ စာတိုလေး တစ်စောင်ရေးပြီး လစ်ကရော။ အဖေ နိုးလာတော့ သမီးကို မတွေ့၊ စာကိုတွေ့တော့ ခိုးရာလိုက်ပြေးပြီ မှတ်တာ။ စာဖတ်ကြည့်မှ အဖြစ်မှန် သိပြီး မိန်းမလုပ်တဲ့လူကို ဖိကြမ်းတော့ တာပဲ။

“မင်းက ဘာဖြစ်လို့ အဖော်လိုက်မသွားရတာလဲ” တဲ့။

မော်ဒန်ပန်းချီပန်းပုဆရာ လူငယ်လေးတစ်ယောက်ကတော့ စိတ်ကူး ပေါ်လာလိုက် လှူလိုက်၊ သဒ္ဒါပေါက်လာလိုက် ပေးလိုက်နဲ့ နောက်ဆုံးတော့ ပုဆိုးဟောင်းတစ်ထည်နဲ့ စွပ်ကျယ်လက်စကလေးပဲ ကျန်တော့လို့ သူငယ်ချင်း တွေကတောင် ပြန်ပေးလိုက်ရသေးတယ်။

ဒီကြားထဲမှာ အလောင်းတွေ ဆယ်တင်ကောက်ယူတဲ့ အလုပ်မှာ အကူ အညီပေးပါရစေလို့ နာရေးကူညီမှုအသင်းကို လာပြီးဆန္ဒပြုတဲ့ စေတနာရှင် လူငယ်တစ်စုအကြောင်းကိုလည်း ကြားလိုက်ရပါသေးတယ်။

ရုပ်ရှင်မင်းသားတစ်ယောက်ရဲ့ အတွေ့အကြုံကတော့ ပစ္စည်းတွေ၊ စားစရာတွေ ကိုယ်တိုင်ဝေငှပေးနေတုန်း အဘွားကြီးတစ်ယောက်က လက်မောင်းကို လာကိုင်ပြီး.....

“သားရယ်ယ.....အမေကြီးက သားရဲ့ပုရိသတ်ပါ။ ငါ့သားရဲ့ ဇာတ်ထုပ်တွေဆိုရင် မလွတ်တမ်း ကြည့်ခဲ့တာပေါ့။ ခုတော့ ငါတို့ရွာက ဝိဒီယိုရုံကလေးလည်း ရေထဲမျောပါသွားပေါ့”

လို့ပြောရင်း ရှိုက်ကြီးတင် ငိုရှာသတဲ့။ ဒါဟာ ရုပ်ရှင်ရိုက်နေတာ

မဟုတ်ဘူး။

စတိုးဆိုင်ပိုင်ရှင် လူငယ်တစ်ယောက်ဆိုရင် ဆိုင်ကိုပစ်ပြီး ဒီကိစ္စတွေပဲ လိုက်လုပ်နေတော့တာ။ သူ့ဆိုင်က ပစ္စည်းတွေလည်း လှူတဲ့အထဲပါကုန်ပြီ။

မွေးနေ့ပွဲအတွက် သူငယ်ချင်းတွေစုပြီး စားကြသောက်ကြဖို့ စီစဉ်ရာ မှာ တစ်ယောက်ကထပြီ အကြပေးလိုက်လို့ အလှူပွဲလေး ဖြစ်သွားတာ လည်း ရှိတယ်။

ဒီကိစ္စဟာ လူငယ်တွေကြားမှာ လူနေမှုစတိုင်လ်တစ်ခုလိုတောင် ဖြစ်နေ မလားဘဲ။ သူတို့ဟာ အမ်ပီသရီး၊ ဖိုးတွေ ပစ်ချ၊ လက်ကိုင်ဖုန်းတွေပိတ်၊ ချတ်ရွမ်းတွေကို ကျောခိုင်းပြီး ကျေးလက်အစွန်အဖျားတွေအထိ ဆင်းသွား ကြပြီ။ အရေးကြုံတော့ စိတ်ဓာတ်လေးတွေ သိရတာပေါ့လို့ တွေးရင်း အနာဂတ်အတွက် အားပြန်တက်လာမိပါရဲ့။

အနုပညာသမားတွေ ဝင်ရောက်ပြီး ကူညီထောက်ပံ့နေကြတာကို နမည် ကြီးအောင် စတန့်ထွင်တာလို့ ဝေဖန်ချင်တဲ့သူတချို့ရှိတယ်။ ကုမ္ပဏီတွေ၊ စက်ရုံတွေက သူတို့လုပ်ငန်းတံဆိပ်ပါတဲ့ ကုန်တင်ယာဉ်တွေသုံး၊ တီရှပ်တွေ ဝတ်ပြီး ပစ္စည်းတွေ ဝေငှနေတာကို ဒါလည်း ကြော်ငြာခြင်းတစ်မျိုးပဲလို့ ပြောကြတာလည်း ရှိတယ်။

ဒီလိုကိစ္စမျိုးမှာတော့ များများစတန့်ထွင်ကြစမ်းပါ။ များများကြော်ငြာ ကြစမ်းပါ။ ပြည်တွင်းသာမက ပြည်ပကပါလာပြီး ကြော်ငြာကြစမ်းပါ။ ကြိုဆိုပါတယ်။

စေတနာရှင်တွေကိုလည်း စိတ်ကူးရတာလေးတွေ အကြံဉာဏ်ပေးပါ ရစေဦး။

အလှူပစ္စည်းတွေထဲမှာ ထန်းလျက်တွေ ထည့်ပေးကြပါ။ ဓာတ်ဆားမလုံ လောက်တဲ့အခါ အစားထိုးလို့ရတဲ့အပြင် ဗိုက်ဆာတဲ့ကလေးတွေကို ချောလို့ ရပါတယ်။ ကလေးကစားစရာလေးတွေလည်း မမေ့ကြပါနဲ့။ ကလေးတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကိုမြှင့်တင်ဖို့ အားဆေးတစ်ခွက်လို့ပါပဲ။ ငါးပိကြော်၊ ငါးခြောက် ကြော်တွေ လုပ်တဲ့အခါ ငရုတ်သီးမထည့်ပါနဲ့။ လူမမာတွေ၊ ကလေးငယ်

တွေ့ပါ စားလို့ရတာပေါ့။

တစ်ခါသုံး လက်အိတ်တွေလည်း လိုပါတယ်။ လက်နှိပ်ဓာတ်မီးနဲ့ တွဲထားတဲ့ ဂက်စ်မီးခြစ်ကလေးတွေကလည်း အဖိုးနည်းဝန်ပါ ပါပဲ။ အစုပ် အမြဲတွေ့ချုပ်ဖို့ အပ်နဲ့အပ်ချည်လုံး၊ လက်သည်းညှပ်၊ တွယ်ချိတ်၊ ကလစ် စတာတွေကလည်း အသေးအဖွဲ့ပေမယ့် လိုအပ်တဲ့အခါ အသုံးတည့်လှပါတယ်။

သနပ်ခါးခဲတွေ ထည့်ပေးပါ။ သန့်ရှင်းမှုနဲ့ လှပမှုအပြင် ကလေးတွေကို လိမ်းပေးထားရင် ခြင်အန္တရာယ်က ကာကွယ်နိုင်ပါတယ်။ နန္ဒင်းမိုင်းတိုက်ဖို့ နန္ဒင်းခေါင်းတွေထည့်ပေးစေချင်တယ်။ ခြင်ပြေးတဲ့အပြင် တော်ရုံရောဂါ ပိုးမွှားတွေကို မောင်းထုတ်နိုင်ပါတယ်။

မိန်းကလေးတွေအတွက် ခေါင်းလျှော်ရည်၊ ကိုယ်လိမ်းပေါင်ဒါစသည့် တို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ လက်သုတ်ဖို့နဲ့ ကိုယ်လက်သန့်စင်ဖို့ တစ်သျှူးစက္ကူလိပ်တွေလည်း ထည့်ပေးသင့်ပါတယ်။

ထမင်းခြောက်ကြော်တွေလည်း ပါရင်ကောင်းမယ်။ ဒါဟာ ရှေးခေတ် မြန်မာစစ်သားတွေ ဆောင်သွားလေ့ရှိတဲ့ ရိက္ခာခြောက်ပါပဲ။ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာဖြစ်ဖြစ် အလွယ်တကူ ကောက်ဝါးလို့ရတယ်။ လူမမာတွေ၊ ကလေးငယ်တွေအတွက်ဆိုရင်လည်း ရေခွေးဆူဆူထဲထည့်ပြီး ဆန်ပြုတ်လိုတိုက်လို့ရတယ်လေ။ ဒါမှမဟုတ် ခေါက်ဆွဲခြောက်ကို တစ်ခါတည်း ကြွပ်ကြွပ်ရွရွလေး ဖြစ်အောင်ကြော်ပေးလိုက်။ စာကလေးခွေလို အဆင်သင့် ဝါးစားလို့ရတာပေါ့။

စိတ်ကူးလေးတစ်ခု ပေါ်လာတာရှိသေးတယ်။ လူ့စည်ကားတဲ့ စူပါမားကက်တွေ၊ ဈေးကြီးတွေ၊ ဘုရားပုထိုးတွေမှာ အလှူခံပုံးကလေးတွေထားရင် ဘယ်လိုနေမလဲ။ တချို့ လှူချင်တဲ့စိတ်ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ တတ်နိုင်တာက ငါးရာ၊ တစ်ထောင်လောက်ပဲ ရှိတယ်။ သူများတွေ သိန်းနဲ့ ချီလှူနေတာ မြင်တော့ မဝံ့မရဲ ဖြစ်နေကြရှာတာ။ အလှူခံပုံးနဲ့ ဆိုတော့ ငါးဆယ်၊ တစ်ရာကအစ အလွယ်တကူ ထည့်နိုင်ကြမယ်။ ငါတို့လည်း

တတ်အားသမျှ ပါဝင်ခဲ့တာပဲဆိုပြီး ကုသိုလ်ယူနိုင်ကြတာပေါ့။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ နောက်ဆုံးမိန့်မှာချက်ကို နှလုံးသွင်းနိုင်ကြပါစေ။

* * * * *

(၃)

ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်က ဆောင်းပါးထဲမှာ လေဘေးကယ်ဆယ်ရေး ရန်ပုံငွေ အတွက် စူပါမားကက်တွေ၊ ဈေးကြီးတွေမှာ အလှူခံပုံးတွေ ထားသင့်တယ်လို့ အကြံပြုခဲ့တယ်။ အဲဒီဆောင်းပါးရေးပြီး ရက်ပိုင်းလောက်အကြာမှာ အော့ရင့်ချို စူပါမားကက်ကိုရောက်တော့ အလှူခံပုံးရှိနှင့်ပြီးသား ဖြစ်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီနေ့က စနေနေ့။ ဆောင်းပါးပါတဲ့ ဂျာနယ်က တနင်္လာနေ့မှ ထွက်မှာ။ ရေးတာတောင် နောက်ကျနေပြီ။ ကိုယ်က စာရွက်ပေါ်မှာ လောကွတ်လုပ်နေတုန်း ရှိသေးတယ်။ စေတနာရှင်တွေက လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ပြီးနေပြီ။ ကျေနပ်ပါတယ်။

ဂျာနယ်မှာ ရေးတယ်ဆိုတာက တစပတ်လောက် ကြိုရေးရတာ။ အခု ကိစ္စက နာရီနဲ့အမျှ ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲနေတာကိုး။ အချိန်နဲ့ ဒီရေဟာ လူကိုမစောင့်ဘူးဆိုတာ သိပ်မှန်တာပဲ။ ပြီးခဲ့တဲ့ မုန်တိုင်းကာလမှာ သေဆုံးရ ရှာသူ အများစုဟာ ဒီရေလှိုင်းလုံးကြီးတွေရဲ့ ရိုက်ခတ်ဝါးမျှမှုကြောင့်ပဲ မဟုတ်လား။

ရေနစ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်အတွက် အချိန်ဘယ်လောက်ရသလဲ။ ၄-မိနစ်ပဲရတယ်လို့ အကြမ်းအားဖြင့် ပြောနိုင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဦးနှောက်ဟာ အောက်စီဂျင် ၄-မိနစ်ထက်ပိုပြီး ပြတ်တောက်ရင် သေဆုံးသွားနိုင်လို့ပါပဲ။ နှာခေါင်းရော၊ ပါးစပ်ရောပိတ်၊ အသက်အောင့်ပြီး တစ်မိနစ်လောက်ပဲ နေကြည့်စမ်းပါ။ ရေနစ်သူကို ကိုယ်ချင်းစာမိသွားပါလိမ့်မယ်။

ဒီအပတ်မှာတော့ စာနယ်ဇင်းတိုင်းလိုလိုမှာ မုန်တိုင်းသတင်းကပဲ ကြီးစိုးနေတော့တာပါပဲ။ ဂျာနယ်တွေမှာလည်း မျက်နှာဖုံးသတင်း ဖြစ်နေတာပါ။ ဓာတ်ပုံတွေလည်း ဖောချင်းသောချင်း ထည့်သွင်းပေးထားကြတယ်။ ဒီပုံတွေကို ကြည့်ပြီး လူတွေက ကရုဏာသက်ကြ၊ စားစရာတွေ၊ ပစ္စည်းတွေ၊ ဆေးဝါးတွေ၊ ငွေကြေးတွေထောက်ပံ့ကြနဲ့ အားရစရာကြီးပဲ။ စာနယ်ဇင်းတွေရဲ့အထောက်အကူပေးမှုကြောင့် အလှူဒါနတွေ ပိုများလာတယ်ဆိုရင် မမှားပါဘူး။ တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ကူညီမှုကို အသိအမှတ်ပြုရပါမယ်။

တစ်ခုရှိတာက တစ်ဖက်မှာ စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်ဆိုတာ ရှိနေပြန်ပါတယ်။ စည်းကမ်းဥပဒေတစ်ခုလို တိတိကျကျ လိုက်နာဖို့ မလိုပေမယ့် စောင့်ထိန်းအပ်တဲ့ ကိစ္စပါ။ စိတ်မချမ်းသာစရာ(အနိဋ္ဌာရုံ) သတင်းဓာတ်ပုံမျိုးတွေကို လိုအပ်တာထပ်ပိုပြီး ဝေဝေဆာဆာ မဖော်ပြသင့်ဘူးဆိုတဲ့ သဘောတရားပါပဲ။

တိုင်းမ်၊ နယူးစ်ဝီ၊ အင်တာနေရှင်နယ် ဟာရယ်ထရီဗြွန်း စတဲ့ ကမ္ဘာကျော် စာနယ်ဇင်းကြီးတွေကို ကြည့်ပါ။ ခုလိုကိစ္စမျိုးတွေကျရင် အကောင်းဆုံး၊ အထိရောက်ဆုံး ဓာတ်ပုံသုံးလေးပုံသာပါပြီး စာသားများများ ထည့်လေ့ရှိပါတယ်။ ပုံကောင်းတွေ ကျန်နေသေးရင်လည်း နောက်တစ်ပတ် စာလိုအပ်တဲ့ သတင်းကျမှ ထပ်ထည့်တတ်ပါတယ်။

ဒီမှာကတော့ တချို့စာနယ်ဇင်းတွေမှာ လေဘေးဒုက္ခသည်တွေရဲ့ ဓာတ်ပုံတွေကို အယ်လ်ဘမ်တစ်ခုလို ဂျာနယ်စာမျက်နှာအပြည့် စုပြုံထည့်ထားတာမျိုး တွေ့ရပါတယ်။ စေတနာ ပိုသွားတာလို့ပဲ ယူဆပါတယ်။

တစ်ခုတော့ စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်။ ဂျာနယ်ထဲမှာ ကိုယ့်ဓာတ်ပုံပါလို့ ဆိုပြီး ဘယ်ဒုက္ခသည်ကမှ ဝမ်းသာဂုဏ်ယူကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒုက္ခသည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးကြောင်း မှတ်တမ်းဝင်သွားတာပဲ ရှိမယ်။

တကယ်တော့ သူတို့ဟာ ခုလိုဘဝမျိုးကို ကိုယ့်ဘာသာ စိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်ခဲ့ကြစတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကံကြမ္မာက ရက်ရက်စက်စက် တွန်းပို့လိုက်လို ဒီအခြေအနေ ရောက်လာကြတာပါ။

မေလ ၂-ရက် မုန်တိုင်းမတိုက်ခင် အချိန်အထိ သူတို့ဟာ တခြားလူ တွေလိုပဲ အလုပ်အကိုင် အတည်တကျနဲ့ လူတွေပါ။ တချို့ဆိုရင်ဟိုတုန်းက အိုးပိုင်အိမ်ပိုင်၊ လယ်ပိုင်ယာပိုင်၊ သွပ်မိုးအိမ်နဲ့၊ တီဇွီနဲ့အောက်စက်နဲ့၊ စလောင်းနဲ့ နေခဲ့ကြတာ။ ဆင်းရဲတဲ့လူတောင်မှ ကိုယ့်ခြေထောက်ပေါ် ကိုယ်ရပ်တည်ပြီး လုပ်ကိုင်စားခဲ့ ကြသူတွေပါ။ သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း တစ်ချိန်က ရက်ရက်ရောရော အလှူဒါန ပြုခဲ့ကြဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပါ။ ခုမှ မတတ်သာလို့ သူများပေးစာ ကမ်းစာ စားနေကြရတာပါ။

သူတို့မှာ ဂုဏ်သိက္ခာရှိပါတယ်။ မာနလည်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ မျှော်လင့် ချက်တွေလည်း ရှိနေမှာသေချာပါတယ်။ သူတို့ကိုအထက်စီးက မကြည့်သင့် ပါဘူး။ သနားတယ်ဆိုရင်လည်း တန်းတူထားပြီး လေးလေးစားစား ကရုဏာ ထားတာမျိုးသာ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။

ကြားသိရသလောက်တော့ သူတို့ရဲ့ဆန္ဒက ကိုယ့်ရွာကို ပြန်လည် ထူထောင်ချင်တယ်။ ကိုယ့်အိမ်ကို ပြန်ဆောက်ချင်တယ်။ ကိုယ့်လုပ်ငန်းကို ပြန်လုပ်ချင်တယ်။ ဒါဟာ ရှေ့ရေးအတွက် မျှော်လင့်ချက်ဖြစ်သလို ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်အိမ်၊ ကိုယ့်မြေကိုယ့်ယာတွေ လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးသွားမှာကို စိုးရိမ် ပူပန်တာလည်း ဖြစ်မယ်။ သူတို့ရဲ့ မသိစိတ်ထဲမှာ ကိုယ့်ဂုဏ်သိက္ခာကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ချင်တာလည်း ပါလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။

သေသေချာချာ တွေးကြည့်ရင် ကြေကွဲစရာ ကောင်းပါတယ်။ မွေးကတည်းက ရေကူးတတ်လာတာ၊ ဆလုံတွေနဲ့ပြိုင်ပြီး ရေငုပ်နိုင်တယ်လို့ ဂုဏ်ယူဝံ့ကြွားခဲ့တဲ့ ဧရာဝတီသားတွေ ရေနစ်သေဆုံးခဲ့ကြရတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အကောင်းဆုံးနဲ့ ဈေးအကြီးဆုံးဆိုတဲ့ ပေါ်ဆန်းမွှေးဆန်ထွက် တဲ့အရပ်မှာ ထမင်းငတ်နေကြရတယ်။

တရုတ်ပြည်ကို ပိုးထည်သွားရောင်းတယ်။ ဂျပန်ကို မော်တော်ကား လက်ဆောင်ပေးတယ်ဆိုတာမျိုး ဥပမာပေးကြတဲ့ ဆိုရိုးစကားတွေရှိပါတယ်။ အခုတော့ စပါးကျိုင်းရှင်တွေထိ ဆန်တွေပြန်လှူနေရတယ်ဆိုတာ ခွားကလေး နို့ကို ခွားမကြီးက စို့ရသလိုပါပဲလား။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီမုန်တိုင်းဟာ မြန်မာ့သမိုင်းမှာ အကြီးကျယ်ဆုံးနဲ့ အသေအပျောက်အများဆုံး ဘေးဒုက္ခကြီးပဲလို့ အပျက်သဘောနဲ့ မြင်နိုင်သလို သမိုင်းတစ်လျှောက်မှာ အကြီးကျယ်ဆုံးသော အလှူပွဲကြီးကို ဖြစ်မြောက် စေခဲ့တာပါလားလို့ မုဒိတာပွားကြည့်မယ်ဆိုရင် နည်းနည်းတော့ စိတ်သက်သာရာ ရကောင်းပါရဲ့။ အရေးကြုံတဲ့အခါ အားလုံးဝိုင်းကြဝန်းကြတဲ့ မြန်မာတို့ ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကိုလည်း ထင်ထင်ရှားရှား သက်သေပြလိုက်တာပဲလို့ ဂုဏ်ယူ မယ်ဆိုလည်း ရပါတယ်။

ပြည်တွင်းသာမက ပြည်ပကပါ ထောက်ပံ့မှုတွေတဖွဲ့စွဲ ဝင်ရောက်နေတာ အားတက်စရာပါပဲ။ ဒီထဲမှာ ပြည်ပမှာရောက်နေတဲ့ စေတနာရှင်တွေက လေဘေးအတွက် အလှူငွေထည့်ကြဖို့ နှိုးဆော်တဲ့ လက်ကမ်းကြော်ငြာ စာရွက်ထဲက စာသားလေးတစ်ခုကိုလည်း ကြားသိလိုက်ရသေးတယ်။

“နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် ဒုက္ခရောက်ရသော မိဘမဲ့ကလေးများနဲ့ ကလေး မဲ့မိဘများအတွက်” တဲ့။

လူတွေ သတိမမူမိကြတဲ့ ကဗျာဆရာတွေတောင် မတွေးမိတဲ့ စကား လုံးလေးပါပဲ။ ဟုတ်တာပေါ့။ ကလေးတွေတင် မိဘမဲ့သွားတာမဟုတ်ပါဘူး။ မိဘတွေပါ ကလေးမဲ့သွားကြရတာပါ။

ရင်ထဲမှာ နှင့်ခနဲ ခံစားလိုက်ရပါတယ်။

* * * * *

(၄)

လေဘေးသင့်မြို့ကလေးတစ်မြို့မှာရှိတဲ့ ကျောင်းတစ်ကျောင်းဆီကို အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ ကျောင်းအပ်လက်ခံနေတဲ့ ဆရာမရဲ့ရှေ့မှာ တရှိတသေ လာရပ်ပြီး.....

“ဆရာမရယ် ကျွန်မသားလေးခရီးလွန်နေလို့ နက်ဖြန်မှ ကျောင်းလာ အပ်ပါရစေ” လို့ ပြောတယ်။

ဆရာမကလည်း..... “ရပါတယ်။ ရက်တွေကျန်သေးတာပဲ”

နောက်တစ်နေ့ကျတော့ အဲဒီအမျိုးသမီးရောက်လာပြီး “ကျွန်မသားလေး ခရီးလွန်နေလို့” ဆိုပြန်တော့ ဆရာမကလည်း “ရပါတယ်” ပေါ့။ နောက်တစ်နေ့ကျတော့လည်း ထပ်ရောက်လာပြီး ခွင့်တောင်းပြန်ရော။ ပြီးတော့ နောက်တစ်နေ့၊ နောက်တစ်နေ့။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ရောက်ရောက်လာတော့မှ ဘာဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ ရိပ်မိတော့ထွယ်။ သားပျောက်နေတဲ့ မိခင်တစ်ယောက်ပါလား။ ဒီလိုပါပဲ။ အမေ ပျောက်နေတဲ့ကလေးတွေ။ “ဒီလိုကိစ္စမျိုးရှိသလား” လို့ မေးရင် ရှိတယ်။ အများကြီးရှိတယ်။

နာဂစ်လေဘေးကြောင့် သေဆုံး၊ ပျောက်ဆုံးသူပေါင်း တစ်သိန်းသုံးသောင်းကျော်ရှိတယ်လို့ သိရတယ်။ ဒီထဲမှာ ကလေးအများစုပါတယ်။ သင်္ချာနည်းနဲ့ အကြမ်းဖျင်းတွက်ရင် မိဘတွေ သေဆုံး၊ ပျောက်ဆုံးပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ ကလေးတွေ တစ်သောင်းလောက်ရှိနိုင်တယ်လို့ ခန့်မှန်းကြတာလည်း ရှိတယ်။ ထောင်ဂဏန်းရှိတယ်ပဲထား။ နည်းသလား။ ဒီကလေးတွေရဲ့ ရှေ့ရေးကို ဘယ်လိုစီစဉ်ကြမလဲ။ ဒါအရေးကြီးတယ်။ စဉ်းစားစရာတွေကတော့ အများကြီးပဲ။

တချို့က မွေးစားမယ်လို့ပြောတယ်။ ကလေးမွေးစားတယ်ဆိုတာ လွယ်လွယ်လေးမဟုတ်ပါဘူး။ မင်းတို့ကိုမွေးစားမယ်၊ လာလိုက်ခဲ့ကြဆိုတာမျိုး လုပ်လို့မရဘူး။ ဥပဒေနဲ့အညီ စာချုပ်စာတမ်းနဲ့ လုပ်ရတဲ့ကိစ္စတွေ ရှိတယ်။

ပြီးတော့ ဒီကလေးတွေအားလုံး မိဘမဲ့တွေချည်းပဲ မဟုတ်ပါဘူး။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မိဘတွေနဲ့ ပြန်မဆုံနိုင်သေးတဲ့ ကလေးတွေလည်း အထိုက်အလျောက် ရှိနေနိုင်ပါတယ်။ မိဘတွေ တကယ်ပဲ သေဆုံးကုန်ကြပြီဆိုရင်တောင် သူတို့ကိုစောင့်ရှောက်ပေးနိုင်မယ့် နီးစပ်တဲ့ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ ရှိနိုင်ပါသေးတယ်။ အဝေးတစ်နေရာမှာ ရောက်နေလို့ မဆက်သွယ်နိုင်သေးတာ။ နိုင်ငံခြားမှာ အလုပ်သွားလုပ်နေလို့ အခက်အခဲရှိနေတာကော မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။

မိဘမဲ့ဂေဟာတွေ၊ ကျောင်းတွေကို အပ်နှံစောင့်ရှောက်ခိုင်းရင် ကောင်းမယ်လို့ စိတ်ကူးတဲ့သူတွေလည်း ရှိတယ်။ ပြဿနာကတော့ ဒီလောက်များတဲ့ ကလေးတွေကို တစ်နေရာတည်းက လက်ခံဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

သူတို့ဟာ တခြားမိဘမဲ့ကလေးတွေနဲ့ သဘောသဘာဝချင်း မတူဘူးဆိုတာ သတိပြုသင့်တယ်။ သူတို့ ကျင့်စဉ်ကြီးပြင်းခဲ့ရာ အရပ်ဒေသကနေ ဝေးကွာတဲ့နေရာကို မပို့သင့်ဘူး။ အလိုလိုက အားငယ်နေ ရတဲ့ကြားထဲ ဇာတိမြေကို စွန့်ခွာရတဲ့ အလွမ်းမျိုး ထပ်ဝင်လာမှာ စိုးရတယ်။

သင်တန်းကျောင်းတွေ ဖွင့်ပြီး တစ်စုတစ်စည်းတည်း စောင့်ရှောက်ထားဖို့ စီစဉ်နေတာလည်း ကြားရတယ်။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ ကိစ္စဖြစ်ပေမယ့် တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းတော့ ဟုတ်မယ်မထင်ဘူးလို့ ပညာရှင်တချို့က ပြောကြတယ်။ ကလေးတွေကို ဒုက္ခသည်စခန်းတွေထဲမှာပဲ လောလောဆယ် ထားပြီး အချင်းချင်း ဝိုင်းဝန်းစောင့်ရှောက်သင့်တယ်။ သင်တန်းကျောင်းဖွင့်ဖို့ ကို အလျင်စလို မလုပ်သင့်သေးဘူးလို့ အကြံပြုကြတာလည်း ရှိတယ်။

ဒီနေရာမှာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားစရာ တစ်ခုရှိလာပြန်တယ်။ ကလေးတွေကို အုပ်ထိန်းမယ့်လူ သတ်သတ်မှတ်မှတ် မရှိရင် မသမာတဲ့လူတွေက ဖြားယောင်း သွေးဆောင်ပြီး ခေါ်သွားမှာ စိုးရတယ်။ ခိုင်းကောင်းတဲ့ အရွယ်လေးတွေ ဆိုရင် ပိုသတိထားရမယ်။ ဒီကလေးတွေကို ဘယ်သူကမှ တလွဲအသုံးမချ ရဘူးဆိုတာ တိတိကျကျ သတိပေးထားမြစ်ထားဖို့ လိုပါတယ်။

ပြီးတော့ သင်တန်းကျောင်းဆိုတာထက် စောင့်ရှောက်ရေးဂေဟာ ဆိုရင် ပိုပြီးသင့်တော်မယ်။ သူတို့ဟာ တခြားကလေးတွေနဲ့ မတူဘူး။ လောလော ဆယ်မှာ သိပ်စည်းကမ်းတင်းကျပ်တာကို ခံနိုင်ရည် မရှိသေးဘူး။ ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်ရာမှာနေရတဲ့အခင်းအကျင်းမျိုး ဖန်တီးပေးနိုင်ဖို့လိုပါတယ်။

ဂေဟာတွေဖွင့်တဲ့အခါ အသက်အရွယ်၊ ကျား/မ ခွဲခြားတဲ့အခါမှာလည်း ညီအစ်ကို၊ မောင်နှမတွေ တကွတပြားစီ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ နဂိုကတည်းက မိဘနဲ့ခွဲနေရတဲ့ကြားထဲ တစ်ပူပေါ် နှစ်ပူဆင့်သွားနိုင်ပါတယ်။ သတိထားကြ

ချပါမယ်။

ပြီးတော့ သူတို့ဟာ အခြေအနေအမျိုးမျိုး၊ အဆင့်အတန်းအမျိုးမျိုးက လာကြတာပါ။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး စရိုက်သဘာဝချင်း ခြားနားပါတယ်။ လူ့သဘာဝအတိုင်း ဒုက္ခကို တုံ့ပြန်ပုံချင်းလည်း မတူနိုင်ပါဘူး။ တချို့က အော်ဟစ်ငိုယိုမယ်။ တချို့က ကျရာဘဝမှာ ပျော်ပျော်နေမယ်။ တချို့က ထိမထင်တဲ့ ပုံစံနဲ့၊ တချို့က စိတ်ဓာတ်ပြိုပျက်ပြီး ငေးငိုင်နေမယ်။ တချို့က အတွင်းကြိတ်ခံစားပြီးမှ ပေါက်ကွဲမယ်။ သူတို့ကို အလိုက်သင့်ကိုင်တွယ်တတ်ဖို့ လိုတယ်။ ကိုယ်ဖြစ်စေချင်တဲ့အတိုင်း ပုံစံခွက်တစ်ခုထဲကို ရိုက်သွင်းလို့ မရပါဘူး။

ဒီကိစ္စတွေဟာ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတည်းက ဆောင်ရွက်လို့ မရပါဘူး။ အားလုံး ဝိုင်းဝန်းညှိနှိုင်းပြီး လုပ်ကြရမှာပါ။ ဒီနေရာမှာ ဘုန်းတော်ကြီးတွေရဲ့ ကဏ္ဍကလည်း အရေးပါလှပါတယ်။ ဘုန်းကြီးဆိုရင် ကလေးတွေက ယုံကြည်ပြီးသားကိုး။ ဒါတင်မက သူတို့မှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ သဘာဝလွန် အဖွဲ့အလမ်းတွေကိုလည်း ဘုန်းတော်ကြီးတွေက ကာကွယ်ပေးနိုင်တယ် မဟုတ်လား။

အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စတစ်ခု ရှိပါသေးတယ်။ တချို့ကလေးတွေရဲ့ မိဘတွေဟာ မကွယ်လွန်ခင်က လယ်ပိုင်ယာပိုင်၊ အိုးပိုင်အိမ်ပိုင်တွေ ဖြစ်ကြတယ်။ ဒီပစ္စည်းတွေအတွက် ကျန်ရစ်တဲ့ကလေးတွေမှာ အမွေဆက်ခံပိုင်ခွင့် ရှိတယ်။ အသက်အာမခံထားခဲ့ရင်၊ လျော်ကြေးရစရာ ရှိရင် တောင်းဆိုပိုင်ခွင့် ရှိတယ်။ ဒီကိစ္စတွေအတွက် ဥပဒေအကျိုးဆောင် အဖွဲ့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။

ဒါတွေကတော့ ရေရှည်အတွက် စဉ်းစားရမှာပါ။ ခုလတ်တလော မှာတော့

သူတို့ကို ဝဝလင်လင် အဟာရပြည့်အောင် ကျွေးရမယ်။ အဝတ်အစား ဆင်ရမယ်။ လုံလောက်တဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးရမယ်။ အထူးသဖြင့် သူတို့ခံစားနေရတဲ့ စိတ်ဝေဒနာတွေ ပြေလျော့သွားအောင်

အားပေးနှစ်သိမ့်ရမယ်။

ဒီနေရာမှာ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်တွေ၊ အဆိုတော်တွေက အများကြီးကူညီနိုင်ပါတယ်။ ကလေးတွေဆီသွားပြီး စကားပြောမယ်၊ သီချင်းဆိုပြမယ်၊ တတ်ပုံတွေကိုကဲမယ်၊ ခရီးဆောင် ပရင်တာတွေယူသွားပြီး တတ်ပုံတွေ ချက်ချင်း ထုတ်ပြီး လက်ဆောင်ပေးမယ် စသည်ဖြင့်ပေါ့။ ဟာသ သရုပ်ဆောင်တွေကလည်း အလွန်ပဲ အသုံးတည့်လှပါတယ်။ သူတို့စဉ် မြင်လိုက်တာနဲ့ မရယ်ဘဲ မနေနိုင်ဘူးမဟုတ်လား။

ကလေးကစားစရာ အရုပ်ကလေးတွေလည်း အလှူခံပြီး ပို့ပေးသင့်ပါတယ်။ မြို့ကြီးတွေပေါ်က ကလေးတွေလည်း ကုသိုလ်ပါဝင်ခွင့် ရတာပေါ့။ လူသားချင်း စာနာတတ်တဲ့ အလေ့အကျင့်ကောင်းလေးတွေလည်း ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်လို့ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးရှိပါတယ်။ အရုပ်တွေနဲ့အတူ အားပေးနှစ်သိမ့်တဲ့ စာလေးတွေပါ ကလေးအချင်းချင်း ရေးပို့ပေးကြမယ်ဆိုရင် ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ ကလေးတွေမှာ သူတို့ချည်းမဟုတ်ဘူး။ အားပေးကူညီမယ့် သူငယ်ချင်းတွေ အများကြီးရှိသေးတယ်ဆိုပြီး အားတတ်လာနိုင်တာပေါ့။

ဒီအရုပ်ကလေးတွေဟာ သူတို့ရဲ့ ဆုံးရှုံးသွားတဲ့ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ၊ သူငယ်ချင်းတွေ နေရာမှာ အထိုက်အလျောက်တော့ အစားထိုးနိုင်လိမ့်မယ်ထင်တယ်။ သူတို့အတွက် ခံစားချက်တွေ ဖွင့်ပြောစရာ တိုးတိုးဖော်လည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်တယ်။ ညကျလို့ ဖက်အိပ်တဲ့အခါ စိတ်လုံခြုံမှု နည်းနည်းပါးပါးရတယ်ဆိုရင်တောင် ကျေနပ်စရာပဲ မဟုတ်လား။

ငယ်ငယ်က ပွဲဈေးတန်းသွားရင် မိဘတွေနဲ့ လူချင်းကွဲသွားလို့ ကြောက်လန့်ပြီး ဝိုယိုခဲ့ရတာမျိုး ကြုံဖူးကောင်း ကြုံဖူးကြမယ်။ အဲဒီကလေးမှာ ဘယ်လောက်အားငယ်ခဲ့ရသလဲ။ တောကြီးမျက်မည်းထဲမှာ တစ်ယောက်တည်း ကျန်ခဲ့လို့ အမေကိုလိုက်ရှာရတဲ့ အိပ်မက်မျိုးကော ဖက်ဖူးကြသလား။ အိပ်ရာက လန့်နိုးလို့ စမ်းကြည့်တော့မှ ဘေးမှာအမေရှိနေမှန်းသိပြီး စိတ်သက်သာရာ ရသွားတယ်လေ။ အဲဒီအခါ အမေရင်ခွင်ထဲ အတင်း

တိုးဝင်၊ အမေက ပြန်ဖက်ထားတော့မှ လုံခြုံစိတ်ချစွာ ဖိမ်နဲ့မှိုနိုးနေ။
ဒီလောက်ကြည့်နူးရတဲ့ အရသာဘယ်မှာမှ မရှိ။

အခု.....

ဒီကလေးတွေ အိပ်မက်ဆိုးက လန့်နိုးတဲ့အခါ ဘယ်ရင်ခွင်ထဲ တိုးဝင်
ကြမလဲ။ ဘယ်လက်တွေက နွေးထွေးစွာ ပွေ့ဖက်ထားကြမလဲ.....။

* * * * *

(၅)

အင်္ဂလိပ်စာမှာ Lip Service ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရတစ်ခုရှိပါတယ်။
တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ရင် “နှုတ်ခမ်း ဝန်ဆောင်မှု” ပေါ့။ အဓိပ္ပါယ်ကတော့
ပါးစပ်ဖျားလေးနဲ့ လောကွတ်လုပ်တာ။ တကယ်လက်တွေ့တော့ ထိထိရောက်
ရောက် ကူညီတာမဟုတ်ဘူး။ အောက်မေးလေး လှုပ်ရုံပဲလို့လည်း ဆိုကြ
တယ်။

ဒါဆို စာနယ်ဇင်းတွေမှာ ဆောင်းပါးလေး ဘာလေး ရေးပြီးနှမ်းဖြူးတာ
မျိုးကျတော့ ဘယ်လိုခေါ်မလဲ။ Nib Service (ကလောင်ဖျားက လောကွတ်)
လို့ ဝေါဟာရတစ်ခုထွင်ရင် ကောင်းမယ်ထင်တယ်။ သူများတွေ လက်တွေ့
ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်နေချိန်မှာ ကိုယ်ကစာရွက်ပေါ်ကနေ ဟိုလို လုပ်ပါလား၊
ဒီလိုလုပ်ရင် ကောင်းမယ်၊ ဟိုကိစ္စကတော့ မသင့်တော်ဘူးဆို တာမျိုး
လျှောက်ရေးရတာ လိပ်ပြာမလုံချင်စရာပဲ။

လေဘေးကယ်ဆယ်ရေးနဲ့ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးမှာ လက်တွေ့ပါဝင်
ဆောင်ရွက်နေကြတဲ့သူတွေ ဘယ်လောက် ခက်ခဲကျပ်တည်းတယ်ဆိုတာ
သိပါတယ်။ လေးစားကြည်ညိုစွာ ဂုဏ်ပြုပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ တစ်ခါတလေကျတော့လည်း စေတနာက ရှေ့လောကြီးသွား
လို့ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့လေးတွေ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ကူညီချင်တဲ့စောနဲ့ လုပ်ကြ
ရတာကိုး။ အတွေ့အကြုံကလည်းမရှိ၊ ဒါမျိုးလေ့ကျင့်ထားတဲ့ လူတွေလည်း
မဟုတ်တော့ စိတ်ကူးရသလို ကောက်လုပ်ကြရတာ။ သိပ်စဉ်းစားဆင်ခြင်နေဖို့

အချိန်လည်းမရဘူး။ ဒီတော့ အထိုက်အလျောက် လစ်ဟင်းတာလေးတွေ ရှိတာပေါ့။ ဒါကြောင့် ကွက်လပ်ကလေးတွေ လိုက်ဖြည့်ပေးတဲ့ သဘောနဲ့ အကြံဉာဏ်လေးတွေ ပေးမိတာပါ။ တချို့ကိစ္စတွေမှာ ဘေးက ကြည့်တဲ့ လူက ပိုမြင်တတ်ပါတယ်။ တချို့ကိစ္စတွေကျတော့ ဆန္ဒစောပြီး ကျောသလို ဖြစ်သွားမိတာလည်း ရှိကြောင်းဝန်ခံရမှာပါပဲ။

ဟိုရှေးခေတ်ဟောင်းက တောရွာမှာရှိတဲ့ ရုပ်ရှင်ပရိသတ်တွေလိုပေါ့။ ဥပမာ မင်းသားက မင်းသမီးကို လိုက်ရှာတဲ့အခန်းဆိုပါတော့။ မင်းသမီးက ရှေ့ကသွား၊ လမ်းဆုံလမ်းခွဲရောက်၊ ဘယ်ဘက်ကို ချိုးကွေ့သွား၊ မင်းသားက နောက်ကလိုက်ရှာရင်း လမ်းခွဲဆုံရောက်၊ ဘယ်လမ်းလိုက်ရမလဲ စဉ်းစားရခက်ပြီး ခေါင်းကုတ်နေ၊ ဒီနေရာမှာ ပရိသတ်ထဲက တစ်ယောက်က “ဟေ့ကောင်၊ ဘယ်ဘက်ကွ၊ ဘယ်ဘက်” လို့ ထအော်၊ တိုက်ဆိုင်စွာပဲ မင်းသားက ဘယ်ဘက်ကိုလိုက်ဝင်၊ “တော်သေးတာပေါ့ကွာ၊ ငါ သတိပေးပေလို့”။ ဒါပေမဲ့ မင်းသားက ခြေလှမ်းဆယ်လှမ်းလောက် လျှောက်ပြီး ရပ်လိုက်ပြန်ရော။ “ဆက်သွားလေကွာ၊ ဘာ အူကြောင်ကြောင် လုပ်နေတာလဲ” မင်းသားလည်း တွေ့ပြီးရပ်နေရာက နောက်ပြန်လှည့်ပြီး ညာဘက်လမ်းကို လိုက်သွားတော့ တစ်ရံလုံး ဝိုင်းဆဲကြတော့တာပေါ့။

ခုလည်း အဲဒီလို အူတူတူ အတတ ပရိသတ်တစ်ယောက်လို သဘောထားပြီး သည်းခံခွင့်လွှတ်ပေးကြဖို့ အနူးညွတ် တောင်းပန်အပ်ပါတယ်။

အနုပညာရှင်တွေက ပရိသတ်ကို ကျေးဇူးတုံ့ပြန်တဲ့အနေနဲ့ လေဘေးသင့် ဒေသတွေကို ဆင်းပြီး ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ကူညီအားပေးနေကြတာ အားရစရာပါပဲ။ ဒီထဲမှာ သရုပ်ဆောင်၊ အဆိုတော် မိန်းကလေး အများစုဟာ တီရှပ်တွေ၊ ဂျင်းဘောင်းဘီတွေ ဝတ်ကြပါတယ်။ ဒါဟာ သင့်လျော်တဲ့ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုပါပဲ။ ဒီခရီးဟာ ဖိမ်ကျကျ သွားရတာ မဟုတ်ဘူး။ ပြေးလွှားကျော်ခွ သွားသင့်သွားရတာကိုး။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ခြေသလုံးမြုပ်တဲ့ ဗွက်ထဲသွားချင်သွားရမှာမို့ သရီးကွာတားဘောင်ဘီ ဝတ်ရင်တောင် အပြစ်ဆိုစရာ မရှိပါဘူး။

ပရိသတ်က မျက်စိဒေါက်ထောက် အကြည့်ခံရတဲ့သူတွေဖြစ်လို့ အနေအထိုင်၊ အပြုအမူ၊ အပြောအဆိုတော့ သတိထားရပါမယ်။ ခုထိတော့ ဟော့ဟော့ရမ်းရမ်းလုပ်တဲ့ သတင်းမျိုး မကြားရ၊ မတွေ့ရသေးပါဘူး။ အတော် သေသေဝပ်ဝပ် ရှိကြတယ်ဆိုတာ သိရလို့ ဝမ်းသာပါတယ်။

တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ဂျာနယ်တစ်စောင်ထဲက ဓာတ်ပုံမှာ အနုပညာရှင် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် သံဃာတော်တစ်ပါးကို အလှူပစ္စည်း ဆက်ကပ်ရာမှာ ကက်ဦးထုပ်ဆောင်းလျက်၊ နေကာမျက်မှန်တပ်လျက် ဖြစ်နေတာမျိုးကတော့ သတိထားရပါမယ်။ သဒ္ဓါထက်သန်မှုမှာ အာရုံရောက်နေလို့ ဂါရဝတရား ဘက်မှာ နည်းနည်းပေါ့လျော့သွားမိတာပဲလို့ နားလည်ခွင့်လွှတ်နိုင်ပါတယ်။ ဂျာနယ် အယ်ဒီတာကသာ ဒီလိုပုံမျိုးကို သတိထားသင့်တယ် ထင်ပါတယ်။

အရေးထဲမှာ ပြုံးချင်စရာတစ်ခုတွေ့ရပါသေးတယ်။ ဂျာနယ်ထဲမှာပါတဲ့ ဓာတ်ပုံကိစ္စပါပဲ။ ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူ စေတနာရှင် အမျိုးသမီးကြီးက အဝတ်မရှိတဲ့ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ကို အဝတ်အစားတွေ ကိုယ်တိုင် ဝတ်ပေးနေတာကို ဓာတ်ပုံသုံးပုံနဲ့ အစဉ်လိုက် ဖော်ပြထားပါတယ်။ ကြည်နူးစရာကောင်းတဲ့ ပုံလေးပါပဲ။ ဒါပေမယ့် လွဲသွားပုံက ခေါင်းတုံးလေးနဲ့ဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးပုံကတော့ ဦးထုပ်အောက်မှာ ဆံပင်ဘုတ်သိုက်ကလေး ပေါ်နေတဲ့ ကိစ္စပါပဲ။ ဆံပင်အတုပါ စွပ်ပေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားတာပေါ့။ အမှန်တော့ ကလေးက တစ်ယောက်စီဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

(ဒီပုံတွေ ပါလာတာ တခြားဂျာနယ်မဟုတ်ဘူး၊ ဟောဒီ အလင်းတန်း ဂျာနယ် မှာပါပဲ။ ဓာတ်ပုံမှားတဲ့ညပေါ့ ဆရာတို့။)

NGO တစ်ခုက လူတစ်ယောက်ပြောဖူးတာ သတိရမိသေးတယ်။ ဟိုအရင် ဆူနာမီကိစ္စဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် ပင်လယ်ကမ်းစပ်က ရွာတချို့ကို သွားပြီး နောက်နောင် ဒီလိုဘေးအန္တရာယ်မျိုးဖြစ်လာရင် ဘယ်လိုကာကွယ်မလဲဆိုတာ ဟောပြောပညာပေးခဲ့ဖူးတယ်။ ဘယ်လိုပစ္စည်းမျိုးတွေ အဆင်သင့်ဆောင်ထားရမယ်၊ အရေးပါဖြစ်လာရင် အသက်ဘေးက လွတ်အောင် ဘယ်လိုရှောင်ရမယ်ဆိုတာမျိုးတွေပေါ့။

ပြီးတော့ ဂျပန်မှာ ငလျင်ကာကွယ်ရေးအတွက် မကြာခဏ ဇာတ်တိုက် လေ့ကျင့်ကြတာမျိုး လုပ်ဖို့ပြောတော့ အဲဒီလိုလုပ်တာ နိမိတ်မကောင်းဘူး။ ကြိုတင် စကားဦးသမ်းသလို ဖြစ်နေတယ်ဆိုပြီး သိပ်လက်မခံချင်ကြဘူးတဲ့။ ဒီလို အယူသည်းတဲ့ အစွဲအလမ်းမျိုးတွေ လျော့ပါးအောင်လည်း ကြိုးစားပညာ ပေးကြရပါဦးမှာပါပဲ။

မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ပြီးကာစမှာ စေတနာရှင်တွေအနေနဲ့ စိတ်ကူးရသလို လှူခဲ့ကြရတာ။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အတွေ့အကြုံက သင်ပေးလို့ ခုတော့ အတော်အတန် စနစ်ကျစပြုလာပါပြီ။ ဒုက္ခသည်တွေအတွက် ဘာပစ္စည်းတွေ လိုနေတယ်၊ ဘယ်လို ထောက်ပံ့ကူညီသင့်တယ် စသည့်ဖြင့်ပေါ့။ အရင်လို ကြုံရာမှာ ကြုံသလို ပေးပစ်ခဲ့တာမျိုး မဟုတ်ဘဲ တကယ်လိုအပ်နေတဲ့ နေရာတွေဆီရောက်အောင် သွားတာမျိုး၊ လူဦးရေစာရင်းကောက်ပြီးမှ အထုပ်ငယ်တွေခွဲပြီး လူစေ့တက်စေ့ရအောင် လုပ်တာမျိုးတွေပါပဲ။

တချို့မြို့တွေမှာ ဆန်ဈေးက ရန်ကုန်ထက် သက်သာနေတယ်။ ဒီတော့ ရန်ကုန်ကနေ အပင်ပန်းခံ၊ ကားခအကုန်ခံပြီး မသယ်တော့ဘူး။ ငွေပဲ ယူသွားပြီး ဟိုကျမှ ဝယ်တယ်။ ဆန်စက်တို့၊ ဆန်ဂီဒေါင်တို့ကလည်း ကမ်းနားမှာတင်ဆိုတော့ စက်လှေပေါ် အဆင်သင့်တင်ပြီး သယ်သွားရုံပဲ။

အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေဘက်ကလည်း စနစ်ကျလာတယ်။ အရင်လို နေရာတကာမှာ ထွက်တောင်းတာမျိုး မလုပ်တော့ဘူး။ စုရပ်စခန်းတစ်ခုခု သတ်သတ်မှတ်မှတ်ထားပြီး အလှူရှင်တွေနဲ့ တိုက်ရိုက်ဆုံအောင် စီစဉ်ပေးတာမျိုး ရှိလာတယ်။ တချို့ဒေသခံထဲက တတ်နိုင်သူတွေက စက်လှေအခမဲ့ကူညီပေးတယ်။ တချို့ရွာတွေက မြို့ပေါ်ကို ကိုယ်စားလှယ် လွှတ်ထားတယ်။ အလှူရှင်ရှိရင် လမ်းပြပြီး ခေါ်သွားပေးတယ်။ အနီးစပ်ဆုံး မြို့ပေါ်အရောက် ပြန်ပို့ပေးတယ်။ တချို့ဆို ဂုဏ်ပြုလွှာလေးတွေတောင် အမှတ်တရ ပြန်ပေးသေးတယ်။

* * * * *

မှန်တိုင်းဘေးဒုက္ခနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကာကကို ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်လာပြီလို့ သိရပါတယ်။ မှန်တိုင်းကြောင့် ပျက်စီးသွားတဲ့ လယ်တွေကို ပြန်စိုက်ဖို့ အချိန်တစ်လလောက်ပဲ ရတော့တယ်လို့ ကြားရပါတယ်။ တစ်ရက်ဆို တစ်ရက် အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စလရောက်နေပြီပေါ့။ ဒါကြောင့် လယ်ထွန်စက်၊ ကျွဲနွား၊ လယ်ယာသုံးကိရိယာ၊ မျိုးစပါး စသည်ဖြင့် အချိန်မီ ပံ့ပိုးပေးဖို့ လိုပါတယ်။ အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်တဲ့ ဒီဇယ်ဆီလည်း အလုံအလောက်ရဖို့ စီစဉ်ပေးရပါမယ်။

ကျွဲနွားနဲ့ ထွန်ယက်နေကျ တချို့လယ်သမားတွေက ထွန်စက်ကို မသုံး တတ်သေးဘူး။ လိုအပ်ရင် ထွန်စက်မောင်းမယ့်လူပါ အကူအညီပေးသင့် ပေးရပါမယ်။ တချို့ ထွန်စက်တွေက ဒီမှာ သုံးနေကျမဟုတ်လို့ ကျွမ်းကျင်မှု မရှိသေးတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ တချို့ကျတော့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသက ရေမြေခန့် ကိုက်ညီအောင် ပြောင်းလဲပြင်ဆင်ရမယ်။ တချို့စက်တွေက အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြုတ်ထားတာ ပြန်ဆင်ပြန်တပ်ရမယ်။ အဆင်သင့် တက်မောင်းလို့ရတာတောင် အင်ဂျင်အသားမကျသေးတာမျိုး ဖြစ်တတ် တယ်။ ချိန်ညှိတာ(ကျူးနင်း) လုပ်ရဦးမယ်။ သတိပြုစရာတွေ အများကြီးပဲ။

မှန်တိုင်းဘေးက မသေဘဲလွတ်လာခဲ့တဲ့ ကျွဲနွားတချို့ဟာလည်း အစာရေစာ ဝဝလင်လင်မစားခဲ့ရလို့ အင်ပြည့်အားပြည့် မရုန်းနိုင်သေဘူးလို့ လည်း သိရပါတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့ဟာလည်း လူတွေလိုပဲ မှန်တိုင်းကြောင့် သွေးပျက်ပြီး ပုံမှန်စိတ်အခြေအနေ ပြန်အရောက်သေးလို့ ခိုင်းရခက်နေတာ မျိုးလည်း ရှိကောင်းရှိနိုင်တာပဲ။ တခြားဒေသတွေကနေ ထောက်ပံ့ကူညီလို့ ရောက်ရှိလာတဲ့ ကျွဲနွားတွေဟာလည်း မိုးများတဲ့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ရာသီဥတုနဲ့ ကျင့်သားရအောင် အချိန်ပေးဖို့ လိုတယ်လို့ အကြံပြုတာလည်း ရှိပါတယ်။

ဒီတော့ မူလစိုက်ကေအတိုင်း အပြည့်အဝဖြစ်ဖို့ အတော်လုံးပမ်းရမှာပါ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် လည်စင်းပြီး ခံနေတာထက်စာရင် တတ်နိုင်သလောက်

အစွမ်းကုန်ကြိုးစားပြီး အန်တုရမှာပါပဲ။ လယ်သမားတွေ ဝန်မပီအောင်၊ မနစ်နာအောင် စီစဉ်ပေးဖို့ပဲ အရေးကြီးပါတယ်။

နောက်တစ်ခုကလည်း စပါး စိုက်ပျိုးဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးတဲ့ လယ်တွေမှာ တခြားသီးနှံအစားထိုး စိုက်လို့ ရမရ၊ မြောင်းတွေဘောင်တွေ ဖော်ပြီး အချိန်တိုတိုနဲ့ သီးတဲ့ သဘော၊ ငှက်ပျော၊ ခရမ်းချဉ် စတာတွေ စိုက်လို့ ရမရ၊ ပညာရှင်တွေရဲ့ အကြံဉာဏ်ယူသင့်ပါတယ်။ တချို့နေရာတွေမှာ ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက် မွေးမြူရေးနဲ့ ရေလုပ်ငန်းကို ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ပြီး စပါးက လျော့သွားတဲ့ ဝင်ငွေကို ပြန်ဖြည့်လို့ ဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင်လည်း စဉ်းစားရပါမယ်။ အိမ်တွင်းလက်မှုလုပ်ငန်းလေးတွေ ထူထောင်ပေးရင်ကော ဘယ်လိုနေမလဲ။

တချို့လေဘေးသင့်ဒေသက ကျောင်းတွေဖွင့်ရက်ကို နောက်နည်းနည်း ဆုတ်ပေးတယ်လို့ သိရပါတယ်။ တချို့ကျောင်းတွေကတော့ မဖြစ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားပြီး ဖွင့်ကြတယ်လို့ ကြားပါတယ်။

မုန်တိုင်းသင့်ဒေသတွေကို ငဲ့ကွက်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးက ကျောင်းတွေကို ရက်ရွှေ့ပြီး ဖွင့်လို့လည်း မဖြစ်ဘူး။ မုန်တိုင်းသင့် ကျောင်းတွေကို အကြာကြီး ပိတ်ထားပြန်ရင်လည်း အဲဒီက ကလေးတွေ နစ်နာတော့မယ်။ ဒါကြောင့် လိုတိုးပို့လျော့ ညှိပြီး လုပ်ကြရမှာပဲ။

တကယ်တော့ မူလတန်းအဆင့် ကလေးတွေအတွက် ကျောင်း အဆောက်အဦဟာ အဓိက မဟုတ်ပါဘူး။ မိုးလုံလေလုံ ဖြစ်ဖို့နဲ့ ခိုင်ခံ့ဖို့ သာ ပဓာနဖြစ်ပါတယ်။ စာအုပ်နဲ့ စာရေးကိရိယာတွေ ပြည့်စုံအောင် ထောက်ပံ့ပေးဖို့နဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမ အင်အားလုံလောက်အောင် စီစဉ်ပေးဖို့ ကတော့ သိပ်အရေးကြီးပါတယ်။

တချို့နေရာတွေမှာ တာလပတ်ရွက်ထည်တဲတွေနဲ့ သင်ကြားနေကြတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါ ပြဿနာမဟုတ်ပါဘူး။ ကလေးတွေကိုသာ ပျော်အောင် ထားမယ် ဆိုရင် အသစ်အဆန်းတစ်ခုအနေနဲ့တောင် သဘောကျချင် ကျကြ မှာပါ။

တစ်ခုရှိသေးတယ်။ ကလေးတွေဟာ မုန်တိုင်းဒဏ်ကို ဆိုးဆိုးရွားရွား ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရတာ မကြာသေးတော့ သွေးလန့်နေကြတုန်းပါပဲ။ လေနည်းနည်းပြင်းလို့ ရွက်ထည်တဲက တာလပတ်တွေ “တပတ်ပတ်” လှုပ်တဲ့အသံကြားရင်ပဲ မျက်လုံးတွေဝိုင်းပြီး တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် လှမ်းကြည့်၊ ရှေ့ဆုံးတန်းက မိန်းကလေးတွေက ဆရာမနား ပြေးကပ်၊ တချို့က အခါမှာ အားပေးနှစ်သိမ့်နိုင်ဖို့ လိုပါတယ်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းတုန်းက မြန်မာနိုင်ငံက တက္ကသိုလ်ကောလိပ်တွေလည်း ဗုံးဒဏ်ကြောင့် ပျက်စီးခဲ့ရပါတယ်။ စစ်ပြီးလို့ တက္ကသိုလ်တွေ ပြန်ဖွင့်တဲ့အခါ တဲကြီးတွေထိုးပြီး စာသင်ခဲ့ရတာမျိုးရှိသလို၊ တချို့လည်း ရန်ကုန်မြို့လယ်က မပျက်မစီးကျန်ခဲ့တဲ့ အဆောက်အဦတွေမှာ ကျောင်းတက်ခဲ့ရပါတယ်။ ဒီထဲမှာ ပလာတာတို့၊ ပန်းသေးခေါက်ဆွဲတို့ ရောင်းတဲ့ ဆိုင်ရဲ့ အပေါ်ထပ်မှာ တက်ခဲ့ရတဲ့သူတွေလည်းရှိခဲ့တယ်။

ပလာတာဆိုင်က ကြော်တဲ့လှော်တဲ့ အနံ့တွေက ကျောင်းခန်းထဲကို ဝေ့ဝဲတက်လာတတ်သတဲ့။ ညော်တဲ့အခါလည်း ညော်၊ ဆိတ်သားကင်နံ့ကြောင့် မိုက်ဆာတဲ့အခါလည်း ဆာ၊ ဒီလိုပဲ ပညာကို သင်ခဲ့ကြရတာ။ ကျောင်းသားတွေက အဲဒီကျောင်းကို “ပလာတာကောလိပ်” လို့ ချစ်စနိုး နာမည်ပေးခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီ ပလာတာကောလိပ်ကပဲ နောင်တစ်ချိန်မှာ ပါမောက္ခကြီးတွေ ဖြစ်လာမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မွေးထုတ်ပေးခဲ့တာပါ။

အခုလည်း မုန်တိုင်းသင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာရှိတဲ့ “တာလပတ်ကျောင်း” ကလေးတွေကနေ အနာဂတ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကောင်း တွေ ထွက်ပေါ်မလာဘူးလို့ ဘယ်သူပြောနိုင်မလဲ။

လေဘေးဒုက္ခသည် ပြည်သူတွေအတွက် ဝိုင်းဝန်းကူညီထောက်ပံ့ခဲ့ကြတာ အားရစရာပါပဲ။ သမိုင်းမှာ အကြီးကျယ်ဆုံး အလှူဖွဲ့ကြီးလို့ ဆိုခဲ့ပြီးပါပြီ။

ရက်တွေကြာပြီး တစ်လကျော်နှစ်လနီးပါး ရောက်လာတော့ အရှိန်လျော့ကျ လာတယ်။ အလှူငွေ၊ ပစ္စည်းအရ နည်းလာတယ်။

လေဘေးသင့်ဒေသတွေကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျသွားရောက် ကယ်ဆယ်ထောက်ပံ့တဲ့ ကားတွေ၊ လူတွေလည်း ပါးလာပြီ။

ဒီလိုဖြစ်ရတာက အကြောင်းတွေရှိပါတယ်။ စဖြစ်ဖြစ်ချင်းတုန်းက စာနာစိတ်အဟုန်ကြောင့် လှူချင်တဲ့စောနဲ့ ရှိတာအကုန်ထုတ်ပေးခဲ့တာကြာတော့ ကိုယ့်မှာလည်း ပေးစရာ မကျန်တော့ဘူး။ ကိုယ့်ဆန်အိုးထဲလည်း ပြန်ဖြည့်ဖို့ လုပ်ရဦးမယ်။ ရပ်ဆိုင်းထားတဲ့ လုပ်ငန်းကိုင်ငံနဲ့တွေ ပြန်စလာလို့ မအားလပ်တော့တာလည်း ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဒီခရီးတွေက သွားရတာ မလွယ်ဘူး။ သိပ်ပင်ပန်းတယ်။ အခေါက်ခေါက် အခါခါ ဆိုတော့ ခြေကုန်လက်ပန်းကျလာပြီ။ ဖျားတဲ့လူ ဖျား၊ နာတဲ့လူ နာ ဖြစ်လာပြီ။ နောက်တစ်ချက်ကတော့ မြန်မာလူမျိုးတို့ရဲ့ သွေးပူလွယ် သွေးအေးလွယ်တဲ့ စရိုက်ကြောင့်လည်း ပါတယ်ဆိုတာ ဝန်ခံရမှာပဲ။ ပြည်တွင်းက လျော့ကျသွားတဲ့နေရာမှာ ပြည်ပအကူအညီနဲ့ အစားထိုးနိုင်ဖို့ ကြိုးစားကြရဦးမှာပေါ့။

တကယ်တော့ ဒီကိစ္စကြီးဟာ အကယ်ဒမီပေးပွဲတစ်ခုလို၊ ဘောလုံးပွဲတစ်ပွဲလို တစ်ပတ် ဆယ်ရက်လောက်နဲ့ စိတ်ဝင်စားမှု နည်းသွားသင့်တာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ နာမည်ကျော် အနုပညာရှင်တစ်ယောက် ကွယ်လွန်သွားတာလို လေးငါး ခြောက်လကြာရင် မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် ဖြစ်သွားတတ်တာမျိုး မရှိသင့်ဘူး။ နှစ်အတော်ကြာအောင်(သွေးမပူတာတောင်) သွေးနွေးနေသင့်တဲ့ ကိစ္စပါ။ ဆက်ပြီး တောင့်ထားကြပါ။

နာဂစ်ကို တုံ့ပြန်တဲ့နေရာမှာ သံဃာတော်တွေရဲ့ ကဏ္ဍနဲ့အတူ ထင်ထင်ရှားရှား မြင်လိုက်ရတာကတော့ လူငယ်တွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ပါပဲ။ သူတို့တွေ ဘယ်တုန်းကများ ဒါတွေနားလည်နေပါလိမ့်လို့ ဩချရပါတယ်။

လှူဒါန်းတဲ့ နေရာမှာလည်း အတော်ပြတ်တယ်။ အဝတ်အစားအသစ်တွေ အကုန်ပေးပစ်ပြီး အဟောင်းအစုပ်တွေချည်း ချန်ထားတာမျိုးလည်း တွေ့ရတယ်။ ကောင်လေးတစ်ယောက်က သူ့ကောင်မလေး အမှတ်တရ ဝယ်ပေးထားတဲ့ တီရှပ်အသစ်ကို ချွတ်လှူလိုက်တယ်။ ကောင်မလေးက စိတ်ဆိုးပြီး လက်တုံ့ပြန်တဲ့အနေနဲ့ ကောင်လေးကမွေးနေ့လက်ဆောင်

ပေးထားတဲ့ လက်ပတ်နာရီကို တစ်ဝက်ချွေးနဲ့ ရောင်းပြီး အလှူငွေထည့် ပစ်လိုက်သတဲ့။ (ဒီလို လက်စားချေနည်းကို လူကြီးတွေတောင် အတုယူသင့် ပါတယ်။)

သူတို့ဟာ ကောင်းကင်မှာ ဆိုက်ဘာလှိုင်းစီးနေရာကနေ ညစ်ပတ်နဲ့စော် နေတဲ့ ချောင်းထဲကပဲ့ထောင်လှေပေါ် ခုန်ဆင်းလာကြတယ်။ အမ်ပီဖိုး အကြောင်း မပြောတော့ဘဲ လယ်ယာ ၁၆ ကိုလှေလာနေကြတယ်။ ဘီလ်ဂိတ်ရဲ့ ပြတင်းပေါက်(ဝင်းဒိုး) ကို ပိတ်ထားပြီး တာပေါ်လင်အမိုးတွေ လိုက်ရှာကြတယ်။ ပိုစ်မော်ဒန်ကို ခဏမေ့ထားပြီး ပိုစ်မော်တမ်အကြောင်း ဆွေးနွေးကြတယ်။ ဒီကွန်စထရပ်ရှင်းကို ခေါက်ထားပြီး ရီကွန်စထရပ်ရှင်း ဘက် ဦးလှည့်လာကြတယ်။

ငြင်းတာခုန်တာ သူတို့အလုပ်မဟုတ်ဘူးလို့ ယူဆထားကြပုံရတယ်။ လက်တွေ့ အလုပ်ဖြစ်နိုင်တာကို ညီညီညွတ်ညွတ် အားကြိုးမာန်တက် လုပ်ကြတယ်။ အနာဂတ်ကို လူငယ်တွေရဲ့ လက်ထဲယုံကြည်စိတ်ချစွာ လွှဲအပ်နိုင်တော့မယ်လို့ မျှော်လင့်ရင်း အားတက်ဂုဏ်ပြုလိုက်ရပါတယ်။

“အပ္ပမာဒေန၊ သမ္မာဒေထ”
မမေ့လျော့ မပေါ့ဆကြကုန်နှင့်။

■ တောကျောင်းဘုန်းကြီး(မင်းလှ)

* * * * *

[၁၉-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ အလင်းတန်း ဂျာနယ်မှ]

နန္ဒာဖိုးကြွယ်

အာပွန်တရား
ကျေးဇူးတင်ပါသည်

မိမိတို့မိသားစု လက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသော အိမ်ကလေးတစ်လုံး ဖြစ်တည်လာနိုင်ဖို့ရာအတွက် အိမ်ထောင်ကျပြီး နောက်ပိုင်းကျောင်းဆရာ ဘဝ၌ လင်မယားနှစ်ယောက် (၇)နှစ်ကျော်ကာလတိုင် ကြိုးစားစုဆောင်းပြီးမှ ဆောက်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

လိုအပ်သော သစ်တွေရဖို့ရာ ရွာရှိကိုယ့်လိုသစ်ဝယ်မည့် သူများနှင့် ပေါင်းဖက်ကာ ကြည့်မြင်တိုင်၊ အလုံဘက်သို့ လက်ခတ်သမ္ဗန်ဖြင့် ရေစီး သန်သန် လှိုင်းထန်ထန်ကို စိုးရွံ့တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိဘဲ အဝယ်ထွက်ခဲ့သည်။ အပြန်ခရီး၌.. ညအမှောင်ထဲ...စူးစမ်းဆင်ခြင်မှုမရှိ ငဲ့ညှာစာနာထောက်ထား ခြင်း ကင်းလှစွာသော စက်တပ်မော်တော်ကြီးတည်တည့် တိုးဝင်လာမှုကြောင့် သမ္ဗန်နှင့် သစ်ရော၊ အသက်နှင့်ခန္ဓာပါ အိုးစားမကွဲရလေအောင် အသည်း အသန်ကို ရှောင်တိမ်းခဲ့ရသည်။ တကယ်ဆို... မိမိတို့၏သမ္ဗန်သမားများ ရေကြောနားမလည်က အဲသည်ညမှာတင် မိမိတို့ ရေစာ၊ ငါးစာ ဖြစ်သွားမှာ သေချာသည်။

သည်တော့... အသက်နှင့်ရင်း၍ဖြစ်တည်လာခဲ့ရသော အဆိုပါ အိမ်ကလေးကိုဖြင့် မိမိတို့မိသားစုအဖို့ လွန်စွာမှချစ်မက်ရသည်။ မိမိအဖို့ လည်း ဘဝတစ်ခု၌ အိမ်ဆောက်လိုက်ရခြင်း သားတွေတူတွေကို ရှင်ပြု

အလှူလုပ်ပေးလိုက်ခြင်းကြောင့် ဘဝကို အတန်အသင့် ရင့်ကျက်သွားပြီဟု ယူဆလိုက်ရသည်။ အိမ်တစ်လုံးဆောက်လုပ်ခြင်း ပူပင်မှုသောကကို အိမ်ဆောက်ဖူးသူမှသာ သိပေလိမ့်မည်။

စင်စစ်အိမ်သည် လူတစ်ယောက်အတွက် အခြေခံလိုအပ်ချက် (သုံး)ခု၌ တစ်ခုပါဝင်သည်။ ဆင်းရဲခြင်းသုံးပါး၌ အစားဆင်းရဲခြင်း၊ အဝတ် ဆင်းရဲခြင်းနည်းတူ အနေဆင်းရဲခြင်းကလည်း ဆိုးရွားလှပါဘိ။ အစား တစ်လုတ်အတွက် အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေသင်္ဂဟတွေက တာဝန်ယူဖို့ မထောင်းသာလှသော်လည်း ကျောတစ်နေရာစာ နေရာပေးဖို့ကျတော့ အစစအရာရာခက်ခဲမှုရှိကြောင်းကို စာရှုသူတို့နားလည်ပါလိမ့်မည်။

ကိုယ့်မှာ နေရာအိမ်ကလေးတစ်လုံးရှိထားလို့ကတော့ ကျန်သည့် အခက်အခဲများသည် အပရိကပါပေတည်း။ အပြင်မှာ ဘယ်ကလောက် ပူလောင်လာခဲ့ပစေ...အိမ်အရိပ်ထဲဝင်လိုက်သည်နှင့် အလိုလိုပင် အေးမြ သွားစမြဲပါတည်း။ မိမိသည်... ဇိုးသားသန့်စင်စွာရှာဖွေထားသည့် ငွေကြေး ဖြင့် ဖြစ်တည်လာသည့်အိမ်ကလေးကိုချစ်သည်။ အိမ်ကလေးက... မိမိတို့ အချစ်ကို နားလည်ခံစားတတ်၍လောမသိ။ မိမိတို့ကိုလည်း အချစ်တွေ ရောင်ပြန်ဟပ်သည်ဟုနားလည်ရချေသည်။ မိမိအပါအဝင် မိသားစုကို ရာသီဥတုအပူအအေးဒဏ်မှ ကာကွယ်ပေးရှာသည်။ မိမိ တမြတ်တနိုး ရှိလှစွာသော စာအုပ်စာတမ်းများစွာကို တလေးတစား တန်ဖိုးထားကာ ရင်ခွင်ထဲထည့်စောင့်ရှောက်ပေးရှာသည်။ သည်တော့ အိမ်ကလေးကို မိမိချစ်သည်မှာ... မဆန်း။

သည်... ချစ်လှစွာသော အိမ်ကလေးကို (၅.၆.၉၃)မှာ အပြီး ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်ဆိုတော့ ဤ(၂၀၀၈)ဆိုလျှင် အိမ်ကလေး၏ သက်တမ်း သည် (၁၅)နှစ်တင်းတင်းပြည့်ခဲ့လေပြီ။ သည်အိမ်ကလေးသာ ဣတ္ထိယ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ပီဘီချစ်ခင် မြတ်နိုးဖွယ်ရာ အလှပေါင်းစုယဉ်မျိုးစုနေမည့် အပျိုမလေး ဖြစ်နေလိမ့်တကား။

* * * * *

ကံကြမ္မာဆိုသည်က ... အဆန်း။

ဖြောင့်သည်ဟုထင်ရသော်လည်း ရံဖန်ရံခါ၌ ကောက်သွားချင်
ကောက်သွားတတ်ချေ၏။

မိမိ... အရိပ်တကြည့်ကြည့်နှင့် မြတ်နိုးတွယ်တာခဲ့ရသော
အိမ်ကလေးသည် ၁၆၀(၂)ရက်နှင့် (၃)ရက်နေ့များ၌ ဘလက္ကာယပြု
သွားခဲ့သော နာဂစ်ဆိုသည့်ရမ်းကားမှ သရဖူဆောင်းထားသူကြောင့် အလှ
အပတွေပျက်သုဉ်းသွားခဲ့ရသည်။ နာဂစ်သည် မိမိချစ်သော အိမ်ကလေးကို
သာမဟုတ်။ ကျယ်ဝန်းလှစွာသော ခြံအတွင်း၌ နှစ်ကာလကြာရှည်စွာ မိမိတို့
ကိုအရိပ်တွေပေးခဲ့၊ လောင်စာတွေဖဲ့ပေးခဲ့၊ အသီးအရွက်တွေပေးခဲ့၊
ရနံ့ထုံသော အပွင့်လှလှတို့ကိုပေးခဲ့သော သစ်ပင်ကြီး သစ်ပင်ငယ် အပေါင်း
အား အမြစ်မှလှန်ထုတ်ကာ မြေပြင်ပေါ် ဘုံးဘုံးလဲစေခဲ့သည်။ အိမ်ရှေ့ဆီမှ
ဝါးတိုင်ထူ၊ ဓနိမိုး၊ ဓနိကာ အိမ်ကလေးများအပေါ် လဲကျစေခဲ့၏။
အရွက်တွေဖဲ့ခြွေကာ အကိုင်းအခက်တွေကို ရိုက်ချိုးပစ်ခဲ့၏။ ရွာလမ်း
တစ်လျှောက် လဲကျကုန်သော သစ်ပင်ကြီးငယ်တို့မှာ တဘိုင်းဘိုင်း။

မေလ (၂)ရက်နေ့တုန်းက သောကြာနေ့ဆိုတော့ မိမိ(၃၃)လမ်း
က မဂ္ဂဇင်းတိုက်မှာ အလုပ်ဆင်းသည်။ နေ့လယ်လောက်ရောက်တော့
လေအန်ကုန်းမှ သတင်းရသည်။ ပြင်းထန်သောလေမုန်တိုင်း ဝင်လာစရာ
ရှိ၍ ပန်းဆိုးတန်း-ဒလ ကုတို့သဘောတွေခေတ္တပိတ်လိုက်သည့်အကြောင်း။
အခြေအနေကောင်းမှ ပြန်ထွက်မည့်အကြောင်း။

သူတို့ဇာတွေ ဘယ်လိုပြောပြော... မိမိကတော့ သိပ်အမူမထား။
အပါးတွင်ရှိနေသော အောက်တိုဘာအောင်ကြီးကိုတောင် ပြောလိုက်မိသေး။

“မိုးဦးကျ လေဦးကျဆိုတဲ့စကားလည်းရှိသားပဲကွာ။ မိုးဝင်တော့
မယ်ဆိုရင် လေပြင်းကျတာ ဘာဆန်းလဲ လူတွေကလည်း ကြောက်စရာ
မရှိ ကြောက်နေကြတယ်...”

“ဟဟဟ...ဟဟဟ... ကျွန်တော်ကလည်း ခေါင်းလဲ ထည့်
မထားပါဘူး” ဟုဆိုကာ ပြောင်နေသော သူ့ခေါင်းကိုပွတ်ပြသည်။

ထိုအချိန်မှာ မမကွတ်ကာ (အဲ) အစ်မမြမြလှိုင်ထံမှ ဖုန်းလာသည်။

“မိုးကြယ်...မောင်လေး သည်ကနေ့ မှန်တိုင်းရှိတယ်တဲ့ အဲဒါ... အိမ်ကိုစောစောပြန် ”

“ဟာ... အစ်မတို့ကလည်း ပူစရာမဟုတ် ပူနေပြန်ပါပြီဗျာ...”

“ဟဲ့... ငါက စာပေသံယောဇဉ်နဲ့ ကိုယ့်မောင်တွေအပေါ် စိုးရိမ်လို့ ပြောနေရတာ။ နင့်အစ်ကို ဦးစိန်ဖြိုးကလည်း နင့်ကိုထမ်းပူနေတာ ”

“ဟုတ်... ဟုတ်ကဲ့ပါ.. ဒေါ်စိန်မမ ”

ဤသို့ ဒေါ်စိန်မမ ဖန်တီးရှင်... ချက်ရေးပြုတ်ရေး၌ ဖားအကင် စပါယ်ရှယ်လစ် မမကွတ်ကာတစ်ဖြစ်လဲ... အစ်မ (နိုင်ငံဟုမင်းဟိုးဟိုး ကျော်ဆရာမကြီး) မြမြလှိုင်က... စာနာစိတ်ဖြင့်ပူနှံရာသည်။ သူ့နည်းတူပင် မိမိအပေါ် ညီအရင်းသဖွယ်သဘောထားသည့် ဆရာမောင်ငြိမ်းသူ (ကြို့ပင်ကောက်) ကလည်း (အလကားဆက်ခွင့်ရသော) ဖုန်းဖြင့် မိမိထံ လှမ်းဆက်ကာ... သတိပေးရှာပါသည်။

“ဟေး... နန္ဒာကြီး သည်ကနေ့ မှန်တိုင်းရှိတယ်နော်။ “ယမင်း”ကို မလာနဲ့တော့။ အိမ်စောစောစီးစီး ပြန်ချေ ”

“ဟာ.. အစ်ကိုကြီးကကော... မပြန်ဘူးလား ”

“ကိုယ်က... မြောက်ဒဂုံဆိုတော့ကိစ္စမရှိဘူး။ ညီလေးက ကုတိုကူးရဦးမှာမို့ စိတ်ပူလို့ပြောတာ။ ကိုယ်က... မောင်မောင်စိန်လင်းတို့၊ ကိုယုတို့နဲ့ စည်သုံးခွက်လောက်ချပြီးမပြန်မှာ။ ဒီကနေ့မောင်မောင်စိန်လင်းက “ဝက်စတူး” ယူလာမယ်ဆိုလို့...”

“ကောင်းပါပြီ... ကျွန်တော်ပြန်ပါ့မယ် ”

တကယ်တော့...စိုးရိမ်ကြသူ အစ်မတွေ၊ အစ်ကိုတွေ စကားကို မိမိနားမဝင်ခဲ့ပါ။ ညီငယ် ဆက်ဆက်လူနိုင်က...

“ပြန်မနေပါနဲ့ ဆရာရယ်... ကျွန်တော်ဆီလိုက်အိပ်ပါ။ မနက် ကျရင် ဘုန်းကြီးကို အုန်းနို့ခေါက်ဆွဲကပ်ပြီး... လေအန်ကုန်းက အပေါင်း အသင်းတွေအကုန်ကျွေးချင်လို့ပါ။ အစ်မတို့ကလည်း နင့်ဆရာကို

ရအောင်ခေါ်တဲ့”

“အေးပါကွာ... မနက်ဖြန် အစ်ကို စောစောရောက်နေရင်ပြီး တာပဲမဟုတ်လား။ သည်ညတော့ မင်းအစ်မ မသျှက်ပြုံးကို ငါဘာမှပြော မထားတော့ စိတ်ပူနေမှာကွ၊ မိုးသက်လေပြင်းတွေ မုန်တိုင်းတွေ ကျမယ် ဖြစ်နေတဲ့ရက်မှာ ငါ့အနေနဲ့ အိမ်မှာမရှိလို့မဖြစ်ဘူး။ မနက်ကျတော့ ဆက်ဆက်လာခဲ့ပါမယ်ကွာ.. ဟုတ်လား...”

ညီငယ် ဆက်ဆက်လူနိုင်ကို နှစ်သိမ့်မှုပေးပြီး မိမိလည်း ဆိပ်ကမ်းသာလမ်းရှိ “ရတီ-ဒဂုံစည်ဘီယာဆိုင်”၌ ဆရာ မောင်ခေတ်ထွန်း တို့နှင့်အတူ တစ်ခွက် တစ်ဖလားမက အားဖြည့်လိုက်သည်။ မိမိ ယမင်းဘက် မရောက်တော့။ ယ-ပက်လက် (ယမင်း)အစား ရကောက်(ရတီ)မှာပဲ ရှိနေခဲ့ သည်။ တကယ်ဆိုလျှင် အဲသည်နေ့က မိမိစောစောပြန်သင့်သည်။ ရတီမှထတော့ ပန်းဆိုးတန်း-ဒလသဘောခေါက်က နောက်ဆုံး။

“နေဦး... ဆရာ့ကို ကျွန်တော်တို့လိုက်ပို့မယ်...”

ဆက်ဆက်လူနိုင်နှင့် ပန်းချီသန့်ဇော်သစ်တို့က ဆိုက်ကားတစ်စီးဖြင့် ပန်းဆိုးတန်းဇက်ဆိပ်သို့ ပို့ဆောင်ပေးကြ၏။ ကံကောင်းထောက်မ၍- ကျန်စစ်သားကုတို့သဘောကြီးက မြောက်မြားလှစွာသော ခရီးသည်တွေကို လှိုင်းလေထန်လှစွာသော ရန်ကုန်မြစ်အားထောင့်ဖြတ်ကူးကာ ဒလဘက်ကမ်း ဆီသို့ ဘေးမသီ ရန်မခပို့ဆောင်ပေးခဲ့ရှာသည်။

ကျန်စစ်သား ကုတို့သဘောကြီးကတော့ ကံမကောင်းရှာခဲ့ပါ။ မိမိတို့ ခရီးသည်အားလုံးကို ဘေးကင်းလုံခြုံစွာ ဒလဘက်ကမ်းပို့ဆောင် ပေးအပြီး နာရီဝက်လောက်မကြာခင်မှာပင် ပြင်းထန်လှစွာသော လေဒဏ် လှိုင်းဒဏ် တို့ကြောင့် ဗောနှင့်မနီးမဝေးမှာပင် ဆုံးဆုံးစ နစ်မြုပ်သွားခဲ့ရ ချေသည်။

ဒလတစ်ဖက်ကမ်းရှိ... “ကောင်းထက်လှုံ-စည်ဘီယာ” ဆိုင်တွင် မိမိခေတ္တ ခိုခဲ့ရသည်။ မခိုလို့လည်းမဖြစ်။ မိုးစက်မိုးပေါက်တွေက ပြင်းထန်စွာ ကျရောက်လာသလို မြစ်ဖြတ်လေကလည်း တဂူရူးတဝေါဝေါ။

သစ်ပင်တို့သည်ကုန်ကြွေ ကင်းမဲ့လှစွာ ယိမ်းထိုးနေကြပြီ။

လေပြင်းက... တဖြည်းဖြည်းစတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။

မိမိအဖို့ တွံတေးမြို့နယ်အပိုင်ဖြစ်သော ပိတ်စွယ်ရွာကလေးသို့ ခရီးဆက်ရပေဦးမည်။ ပတ်ဝန်းကျင်က အလင်းအားနည်းလှစွာ အမှောင် ကကြီးစိုးနေခဲ့သည်။ လူအသွားအလာတွေ ကျပါးနေသလို၊ ယာဉ်ကြီး ယာဉ်ငယ်တွေလည်းမရှိ။ ယုတ်စွာအဆုံး ပစ္စုပ္ပန်ဆိတ်အုံ့လျှောက်နေတတ်သော ကယ်ရီဆိုင်ကယ်တွေပင်မရှိ။ မိမိခေတ္တရပ်လျက် နားခိုနေသော ကောင်းထက် လှုံ ဆိုင်ကလည်း ပိတ်နေပေပြီ။ ဤတွင် ဆိုင်ရှင်...အဖေကြီး ဦးအေးကို၏ ဇနီး အမေက... မိမိအပေါ် နွေးထွေးပျူငှာရှာသည်။

“ဦးမိုး... လေတွေမိုးတွေ သည်လောက်ပြင်းထန်နေတာ မပြန်နဲ့ တော့ သည်မှာပဲ အိပ်သွားချေ...”

“မဖြစ်ဘူး...အမေ... ကျွန်တော်မဖြစ်ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ ပြန်မှ ဖြစ်မယ်”

အမှန်တကယ်လည်း.. သည်လို မိုးသက်မှန်တိုင်းကျသည့်ကာလ မျိုးဝယ် အိမ်၌ မိမိရှိနေရမည်။ မားမား မတ်မတ်ရပ်တည်နေရမည်။ ပြန်မည့်သာ ပြန်ချင်သည်။ ဘယ်မှာလဲ... ပို့ဆောင်ပေးမည့်ကား။ ကယ်ရီ ဆိုင်ကယ်..။

ကံဘွဲရွာသားလေး သုံးလေးယောက်မှာလည်း မျက်ကလဲဆန်ပျာ။

“သားတို့ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ... ဆရာ”

“ဘယ်လိုမှမလုပ်ကြနဲ့ သည်အတိုင်း လမ်းလျှောက်ပြန်လို့ကတော့ အိမ်ကို ည (တစ်) ချက်တီးကျော်မှ ရောက်မှာ။ ပြီးတော့ လမ်းမှာ... အပင်တွေမပိဘူးလို့မပြောနိုင်ဘူး ကံကောင်းထောက်မရင်... ကားတစ်စီးစီး တော့ကြုံမှာပါကွာ... ငါပြန်ရင် မင်းတို့လည်း ပါစေရမယ်”

“အားကိုးပါတယ်... ဆရာ”

ပြောမည့်သာ... ပြောရသည် ကားကရနိုင်ဖို့မလွယ်။ ကားတစ်စီး နှစ်စီးလောက် အပိုင်းကိုကွေ့ပတ်လာ၍ တားကြည့်သည် မရ။ ဘယ်ကိုမှ

မသွားတော့ပါဘူး...တဲ့။ သည်လောက်အန္တရာယ်များနေတာ ကားတစ်ခုခု ဖြစ်မှာဦးသည့်အတွက် မလိုက်နိုင်ပါဘူးတဲ့။ ကိုင်း ဘယ်လိုလုပ်ကြမှာတဲ့နည်း။

ထိုစဉ်မှာပင် ဘင်ကားအဖြူလေးက မိမိအပါး ရောက်လာသည်။

“စာရေးဆရာ တက်တက် တွံတေးကို ခါလီပြန်မယ့်ကား”

မိမိစိတ်ထဲ ပြောမပြတ်လောက်အောင် ဝမ်းသာသွားခဲ့သည်။

သိကြားမင်းကပင် မိမိတို့ဒုက္ခကို ရှာဖွေတင်ချင်စိတ်ဖြင့် ကားသမားယောင်ဖန်ဆင်းကာ ဒလမြေပေါ် ရောက်လာလေသလား။

ကားသမား တော်တော်များများက မိမိကို စာရေးဆရာ တစ်ယောက် အဖြစ်သိထားကြသည်။ လေးလည်း လေးစားမှုရှိကြသည်။ ခုလည်း သည်လိုမျိုးကားသမားတစ်ယောက်ဖြစ်ပေမည်။

“ကျေးဇူးပါပဲဗျာ ကံဘွဲမှာဆင်းကြမယ့်ကျွန်တော့် ချာတိတ် သုံးယောက်ကိုပါ တင်စေချင်တယ်”

“တက်ပါဗျာ... တက်ကြပါ...”

အားလုံးစိတ်ချမ်းသာသွားကြသည်နှင့် လူလူချင်းစာနာတတ်သော ကားဆရာကိုလည်း လေးစားသွားခဲ့ရတော့၏။ ကားရှေ့မီးရောင် မှာတော့ မိုးစက်မြားတံတွေက အပြိုင်းအပိုင်း။ လမ်းဘေးဝဲယာ တစ်လျှောက်မှာတော့ သစ်ပင်ကြီးငယ်တွေက ယိမ်းထိုးလျက်။

“ဒလကို အော်ဒါလာပြန်ပို့တာ... အဲဒါ စာရေးဆရာကို တွေ့တာနဲ့ ပတ်ခေါ်တာ...”

“ကျေးဇူး... သိပ်တင်ပါတယ်ဗျာ ခင်ဗျားသာမတင်ရင် ဒုက္ခရောက်မှာ၊ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ”

“ကြည့်သာပေးပါ စာရေးဆရာ”

သည်တော့ မိမိတို့ စုလိုက်ကြသည်။ ခြောက်ထောင်ရသည်။ ကားသမားကလည်း ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လူသူတော်ကောင်း ပါတည်း။ အချို့ဆိုလျှင် မျက်ဖြူဆိုက်လေ ဆရာကြိုက်လေ ထုံးနုလုံးမူကာ နင်းဖြူ တောင်းမှာသေချာသည်။

ပိတ်စွယ်ကိုရောက်တော့ တစ်ရွာလုံးမှောင်အတိကျနေသည်။
လေပြင်းမုန်တိုင်းက အစပျိုးလာခဲ့ချေပြီ။

တရူးတူး...တဝေါဝေါ။

ပါလာသည့်လက်နှိပ်ဓာတ်မီး၏အလင်းဖြင့် ရွာလမ်းအတိုင်း
ဝင်လာတော့ လမ်းခုလတ်မှာ ကုက္ကိုပင်ကြီး တစ်ပင်က အမြစ်မှကျွတ်
ထွက်ပြီး ကန့်လန့်ခံနေသည်။ ကျော်ရွာသွားလို့မရတော့။ ကိုယ့်ဘဝ
ဘယ်ရောက်သွားသည်ကိုပင် သတိမထားနိုင်တော့။ လေးဘက်ထောက်ပြီး
ကိုင်းကြိုကိုင်းကြားမှ ဖောက်ထွက်ရသည်။ ဓနိအိမ်လေးများသည် အမိုးတွေ
လန်နေကြကုန်၏။

ချစ်လှစွာသော အိမ်ကလေးရှိရာရောက်တော့ ဇနီးသည်နှင့်
သားကြီးက မျက်နှာကလေးတွေခပ်ငယ်ငယ်။ မိမိကိုတွေ့ရတော့ အံ့အား
တသင့်နှင့် ဝမ်းပမ်းတသာရှိသွားကြပုံရသည်။ သည်လိုအခြေအနေမျိုး၌
မိမိရှိလိုက်ခြင်းသည် သူတို့အတွက် တကယ့်ကို တစ်တပ် တအား
ဖြစ်သွားကြသည်မှာ မဆန်း။

“ထမင်းမြန်မြန်စားချေ... မုန်တိုင်းက ဘယ်ကလောက်တောင်
ဒုက္ခပေးမလဲမသိဘူး...”

ပြော၍မှမဆုံးသေး။ အရှေ့တောင်ထောင့်မှ ဆောင့်တိုက်
လိုက်သောလေက အိမ်ကလေးကို သိမ့်ခနဲ ဖြစ်သွားစေခဲ့သည်။

“သိမ်းစရာရှိတာတွေ သိမ်းဟေ့။ အပေါ်ထပ်မိုးသီကို စာအုပ်
တွေတင်မယ်...”

သင်္ကြန်အပြီးလောက်မှာ ထပ်မိုးလေးလုပ်ဖြစ်ခဲ့သည်မို့ နံရံနဘေးရှိ
စာအုပ်တွေ မိုးဒဏ်လေဒဏ်မခံရဖို့ နေရာရွှေ့ပေးရချေ၏။

လေမုန်တိုင်းက တစ်နေရာတည်းမှ မတိုက်...။ ထောင့်အသီး
သီးသို့ရွှေ့ကာ၊ ဝေ့ကာဝိုက်ကာဖြင့် အမြစ်ကို နှဲ့နေသည့်အလား။

“တံခါးတွေပိတ်လိုက်ရမလား”

“မပိတ်နဲ့ မပိတ်နဲ့... ပိတ်ရင်ပြိုသွားလိမ့်မယ်။ ဝင်လာမယ့်လေကို

ထွက်ပေါက်ပေး...ဒါမှသက်သာမယ်”

တံခါးပေါက်တွေကို ဖွင့်ပေးလိုက်ရသည်။ သည်တော့ အိမ်ထဲရှိ ပစ္စည်းအချို့ လေထုထဲဝဲပျံသွားချေ၏။

“ဟာ...လွင့်သွားပြီ...လွင့်သွားပြီ”

“ဟေ့... လွင့်ပလေ့စေ...သွားမကောက်နဲ့...လေကွယ်ရာမှာ ပုပြီးတော့ နေကြစမ်း”

ဝူး..ဝေါ..ဝေါ..ဝူး။

“အဖေ..အဖေ.. အိမ်ရှေ့ကမန်ကျည်းပင်ကြီး အမြစ်ကကျွတ် တော့မယ်.. ဘုရား..ဘုရား.. အိမ်ပေါ် မကျပါစေနဲ့.”

“သမ္မဒွေ...အဋ္ဌ”

ဝုန်း။

“ဘုရား..ဘုရား.. ကံကောင်းလို့..အိမ်ဘက်မလဲဘူး”

ဝုန်း...ဒိုင်း။

“ဟာ..မယ်ဇလီပင်တွေ၊ ကုက္ကိုပင်တွေ လမ်းပေါ်လဲ ကျကုန်ပြီ”
လမ်းတစ်ဖက်ရှိ အိမ်တစ်လုံးပေါ် ကုက္ကိုပင်တစ်ပင်လဲကျသွားသည်။

ဘုရား...ဘုရား... အဲဒီအိမ်ထဲမှာ လူတွေမရှိကြပါစေနဲ့။

ဗြဲန်း...ဒိုင်း။

ဝူး..ဝေါ။

ဘုံး။

မိမိခြံအတွင်းရှိ သစ်ပင်တွေခမျာ တစ်ပင်ပြီးတစ်ပင် ကိစ္စချော ကုန်ကြသည်။

“နောက်ဖေးက..ကုက္ကိုပင်ကြီးလည်း အမြစ်တွေ ဟစ် ဟစ် နဲ့.”

“အဲဒါ ပြဿနာပဲ။ အိမ်ပေါ်ပိကျရင် မလွယ်ဘူး... ဟေ့..သည် ထောင့်ကိုလာကပ်ကြစမ်း”

ထိုစဉ်မှာပင်.. အိမ်ရှေ့အိမ်တစ်အိမ်က ကလေးငယ်နှင့် မိခင်၊ ဘွားအေတို့.. မိမိအိမ်ကူးလာကြသည်။

“ဆရာနဲ့ဆရာမရေ.. သမီးတို့အိမ်ပြိုတော့မယ်”

“လာ..လာ.. အိမ်ပေါ်တက်.. လူကအရေးကြီးတယ်.. ကလေးတွေကို အမြန်ခေါ်”

လေမုန်တိုင်းကား.. ဘာကြောင့်များ အပြစ်မဲ့လူသားတွေအပေါ် အငြိုးတကြီးဖြစ်နေရပါသနည်း။ ရွာအရှေ့ပိုင်း၌ မိမိ၏ သားငယ် မိသားစုကော ဘယ်လိုများနေရှာပါလိမ့်။ တစ်အိမ်ပြီးတစ်အိမ်ကို ဆင်နင်းသလိုမျိုး ပြားပြားဝပ်စေသည့် လေမုန်တိုင်း၏ ရိုင်းစိုင်းမှုအောက်၌ ၎င်းတို့လည်း လွတ်လိမ့်မည်မထင်။

ဝုန်း..ဒိုင်း။

“ဟာ.. နောက်ဖေးက အပင်တွေလည်း လဲကျကုန်ပြီ”

ဗြဲန်း...ဘရမ်း...ဘရမ်း။

“ဟာ.. သွပ်တွေလန်ကုန်ပြီ..အာ..အမိုးတွေပွင့်ထွက်သွားပြီ”

လေမုန်တိုင်းက အိမ်ကလေး၏ဦးစွန်းရှိ သွပ်တွေအား ခွာချလွင့်ထွက်စေသည်။

“ဟာ.. စာရွက်တွေ ပလူပျံနေပြီ”

လေက တစ်ညလုံး အတောမသတ်။ မနက်မိုးလင်းတော့ ပိုဆိုးလာသည်။ တစ်အိမ်ပြီးတစ်အိမ်ကို ရိုက်ချလှဲချနေသည်။ ကောင်းကင်မှာလည်း သွပ်တွေက ကောဇောပျံတွေအလား။ ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ ကျောင်းအမိုးတွေလည်း မြင်မကောင်းတော့။ ရွာထဲကွင်းထဲမှ လူအချို့ စာသင်ကျောင်းရှိရာသို့လည်းကောင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းရှိရာသို့လည်းကောင်း ပြေးသွားကြပြီး ဒိုလုံနေကြရတော့၏။

သည်မှာတင် လေထု၏ရိုင်းပြမှုနှင့်အတူ မိုးသီးမိုးပေါက်တွေက ရက်စက်မှုသရဖူ ဆောင်းလာကြသည်။

“တောက်... ငါအနှစ်နှစ်အလလကစုဆောင်းထားခဲ့တဲ့ စာအုပ်စာတမ်းတွေတော့... ကုန်ပါပြီကွာ”

မိမိရင်ထဲမှာ တစ်စစ်စစ်နာကျင်နေခဲ့သည်။

မျက်ဝန်းနှစ်ဖက်မှာလည်း... မျက်ရည်တွေ စွတ်စွတ်စိုစို။
အိမ်ခေါင်မိုးထက်မှာတော့... အမိုးတွေပွင့်ထွက်လျက်။
ရက်စက်ပါ...မုန်တိုင်း။ ရက်စက်ပါ...မိုး။
မိမိ၏ အသည်းနှလုံးတို့အား မုန်တိုင်းနှင့်မိုးတို့ ပေါင်းစပ်ကာ
နှုတ်ယူသွားခဲ့ကြလေတကား။

* * * * *

မိမိဆုံးရှုံးသလိုမျိုး မိမိ၏ဆရာတွေ၊ အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေ
တွေလည်း အနည်းနှင့်အများဆိုသလို နာကျင်စွာ ဆုံးရှုံးခံစားနေကြမှာ
သေချာသည်။

တစ်ညလုံးနှင့် နေ့တစ်ဝက်နီးပါး အကြီးအကျယ်ဒုက္ခ ပေးသွားမှု
က.. ပိတ်စွယ်တစ်ရွာလုံး ဖွတ်ဖွတ် ညက်ညက်ကျေခဲ့ရသည်။ မိမိချစ်သော
အိမ်ကလေးလည်း အတွင်းလူနာပုံစံမျိုးဖြင့် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်။ အသည်းနှလုံး
ဖြစ်သော စာအုပ်စာတမ်းများစွာလည်း... ရေတွေစက်လက်စက်လက်။

နောက်ရက် လေအန်ကုန်းရောက်တော့ စာပေသမားတွေကို အေး
ရိပ်ပေးသည့် ရေတမာပင်ကြီးမှာလည်း ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များစွာနှင့် ခါးတစ်
ပိုင်းပြတ်လျက်။ အပေါင်းအသင်းမိတ်ဆွေတွေမှာလည်း ဝမ်းနည်းပက်လက်။

အမှောင်ကျနေသူ အတွက်... အလင်းရောင်လိုအပ်ပါသည်။

ဆာလောင်နေသူ အတွက်... အစားအစာလိုအပ်ပါသည်။

ဟာလာဟင်းလင်းဖြစ်နေသူအတွက်...အဝတ်အထည်လိုအပ်
ပါသည်။

ကျောခင်းမှေးစက်ရန်နေရာမဲ့သူအတွက်.... အဆောက်အဦ
လိုအပ်ပါသည်။

လိုအပ်ချက်တွေက အားလုံး၌ အနည်းနှင့်အများ ရှိနေကြမည်
ထင်သည်။ ဤ၌ လဲသူကိုတွဲထူလျက်၊ အားနည်းသူကို ဖေးကူတတ်ကြသည့်
လူသားစိတ်ဓာတ်ပြည့်ဝသော မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းတွေနှင့်ကြုံရ၍

စိတ်သက်သာရာ ရခဲ့သည်။ ကျဆင်းနေသောစိတ်တို့ကို ပြန်လည်မြှင့်တင် နိုင်ခဲ့သည်။

မိမိအခက်အခဲတွေ ကြုံရသော်ငြား နံနဲ့သောစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ဘယ်သူ ဘယ်ဝါကိုမျှ အကူအညီမတောင်းခံခဲ့ပါ။ သို့ပါသော်ငြား မိမိအပေါ် မေတ္တာစိတ် စာနာစိတ်ထားရှိကြသူတွေကို မိမိဘယ်တော့မျှမမေ့။ မေ့နိုင် လိမ့်မည်လည်းမဟုတ်။

ဦးသန့် ခေါ် ကိုဆန်းမင်း။ မောင်မောင်မြင့်အေး၊ မြမြလှိုင်၊ မောင်တည်တံ့ (ယင်းတော်)၊ မိုးပန်းမွန်(ရာမည)၊ နွယ်ဇင်ဦး (မြန်မာစာ)၊ မောင်ငြိမ်းသူ(ကြို့ပင်ကောက်)၊ တင်မိခိုင်၊ အောင်ကျော်ထူး (မြတ်ပန်းရံ)၊ မောင်လွန်မွန်(ကသာ)၊ ဝါဝါထင်လင်း၊ ကေကြီး ခေါ် ကေမင်းညီ၊ ဆက်ဆက်လူခိုင်၊ မောင်မောင်စိန်လင်း(နတ်မောက်)၊ လွမ်းသူနွေ(သင်္ချာ)၊ မောင်ခေတ်ထွန်း၊ မနေခြည်လှိုင်းဇင်၊ ချစ်ကိုကိုယု၊ ဒေါ်ဥမ္မာမျိုးမြင့်... စသည်စသည်ဖြင့် မိမိအပေါ် နှုတ်၏စောင်မခြင်း လက်၏စောင်မခြင်းတို့ဖြင့် အကူအညီပေးခဲ့ခြင်းတွေအပေါ်.. မမေ့။

ဪ... ကျေးဇူးများစွာတင်ပါသည်။
တင်သည်မှ...လေဘာတီမမြရင်၏ သီချင်းသွားကလေးအတိုင်း...
“အလွန်တရာကျေးဇူးတင်ပါသည်” ဟူ၍...ဟူ၍။

■ နန္ဒာမိုးကြယ်

* * * * *

[၂၀၀၈၊ ဇူလိုင်လထုတ်၊ သောကြာမဂ္ဂဇင်းမှ]

ကောင်းရာသုဂတိလားပါစေ

အသက်အရွယ်ကြောင့် ဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်။

စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ် ဖြစ်ရပ်တွေ၊ ကြေကွဲဖွယ်အကြောင်းအရာတွေကို မခံစားနိုင်တော့ဘူး။ တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံတွေ့လိုက်ရတဲ့ အတွေ့အကြုံ၊ ကြားသိလိုက်ရတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေက နှလုံးသားကို ရိုက်ခတ်သွားတတ်တယ်။ အခုရက်ပိုင်းမှာ ကြုံတွေ့ ကြားသိနေရတာတွေက ရင်ထဲမှာ အပြင်းအထန်ခံစားရတယ်။ နှလုံးသားကို ရိုက်ခတ်တယ်။ ကြုံတွေ့ကြားသိရပြီး ဘာကိုမှ ဆက်မလုပ်ချင်လောက်အောင် ငေးငေးငူငူ ဝိုင်တိုင်တိုင် ဖြစ်ရတယ်။ အလုပ်သဘောအရ အယ်ဒီတာစားပွဲကို ရောက်လာတဲ့ စာမူ၊ ကဗျာ၊ ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါး၊ ဓာတ်ပုံ အမျိုးစုံကို ဖတ်ရ၊ ကြည့်ရ၊ တည်းဖြတ်ရတာတွေက စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ် ဖြစ်ရပ်တွေ များလွန်းနေတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ၃-ရက်နေ့က သရုပ်ဖော်ပန်းချီဆရာတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဆရာ
ဖေညွန့်ဝေ မဂ္ဂဇင်းတိုက်ကို ရောက်လာပါတယ်။ သူနဲ့အတူ ဧည့်သည်
တစ်ယောက်ပါလာတယ်။ အသားညိုညို တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင်ပါ။ ဆရာ
ဖေညွန့်ဝေက မိတ်ဆက်ပေးလို့ ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းတစ်ဦးအဖြစ် သိရတယ်။
လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ပြီးမှာ စာရွက်ခေါက်ကလေးတစ်ခု လက်ထဲထိုးထည့်ပေး
တယ်။ ကျွန်တော့်သားအတွက်ပါဆိုပြီး စကားကို ဆုံးအောင်မပြောနိုင်ဘဲ
ဗလုံးဗထွေးနဲ့ ရပ်သွားတယ်။ မျက်ဝန်းမှာ မျက်ရည်စတွေ မြင်လိုက်ရတယ်။
ပြီးတော့ ရှိုက်ငိုလိုက်တာ မြင်လိုက်ရတယ်။ ဆရာဖေညွန့်ဝေကို လှမ်းကြည့်
လိုက်တော့၊ ဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာနဲ့ သူ့မိတ်ဆွေကိုကြည့်နေတယ်။ ကျွန်တော်
အခြေအနေကို ရိပ်မိလိုက်တယ်။

လှမ်းပေးလာတဲ့ စာရွက်ခေါက်ကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်တော့ ကဗျာပုံစံ ရေးဖွဲ့
ထားတဲ့ စာစုတစ်ခုပါ။ သူ့စာစုကိုဖတ်ရင်းမှာပဲ အခြေအနေကို
သဘောပေါက်သွားပါတယ်။ ဆုံးအောင်ဖတ်ဖို့ကြိုးစားရင်း သူ့မျက်နှာ
လှမ်းကြည့်တော့ မိတ်ဆွေက ရှိုက်ကြီးတင် ငိုချလိုက်ပါတယ်။ သူ့စာစုကို
လက်ထဲမှာကိုင်ရင်း ဘာဆက်လုပ်ရမယ်၊ ဘာပြောရမယ် စကား
လုံးရှာနေမိတယ်။

သူ ရေးထားတဲ့စာစုက ဒီလိုပါ။

ခေါင်းစဉ်တပ်ပေးပါ

၂-၅-၀၈ (၀၆:၀၀)

- ဖေကြီး...သား ကျူရှင်သွားပြီ
- မေကြီး...သားသွားပြီ
- အေး...သား
- ကောင်းကောင်းသွားနေ

(၁၂:၀၀)

သားရေ...ထမင်းစားမယ်
ဟုတ်ကဲ့....
မြကန်သာကဗျာ
ကျက်နေတာ...
ဇူ တန်းစာတွေက
ခက်တယ်ဗျ
သား.....
တော်တော်ကြိုးစားရမယ်
အေးပါ....သားရယ်
ကြိုးစားပေါ့...

(၁၄:၀၀)

ဖေကြီး.....ဘယ်သွားမှာလဲ
မုန်တိုင်းရှိတယ်လို့.....
သား သတင်းကြည့်ရတယ်
ခဏလေးပါ သားရယ်...
ဖေဖေက
တာဝန်တွေရှိတယ်လေ
မေမေကို ဂရုစိုက် ကူညီလိုက်
ဟုတ်ကဲ့....
သား အိမ်ရှေ့မှာ
ဘောလုံးကန်ရင်း
ဖေဖေကို စောင့်နေမယ်နော်.....

(၁၉:၃၀)

ဖေကြီး...ထမင်းစားကြမယ်
 မေမေ....ထမင်းခူးဗျာ....
 သားတို့ဆာပြီဗျ...
 ဖေကြီး.....
 ချန်ပီယံလိင်နီးပြီနော်.....
 မီးစက်ထဲ...
 ဓာတ်ဆီထည့်ဖို့ မမေ့နဲ့
 သား လီဗာပူးရှုံးပေမယ့်
 ဖေကြီး...ချယ်ဆီးကို
 အားပေးမယ်နော်
 အေးပါ.....သားရယ်.....
 ထမင်းစား.....

(၂၂:၃၀)

ဖေကြီး...
 လေတွေတိုက်လာပြီ...
 သားကြောက်တယ်
 အေး သား.....မေမေနဲ့
 နောက်ဖေးမှာနေ...
 မကြောက်နဲ့
 ဖေဖေရှိတယ်.....
 အမေကြီး.....သားကိုဂရုစိုက်
 နာဂစ်ရယ်.....မြန်မြန်သွားကွာ
 ငါတို့ တီဗွီကြည့်ရဦးမယ်.....

ဟာ.....ဖေဖေ.....
မီးပြတ်သွားပြီဗျ.....

၃-၅-၀၈

(၀၀:၀၃)

ဖေကြီး.....
သွပ်မိုးတွေလန်ကုန်ပြီဗျ
သားကြီး.....မကြောက်နဲ့....
မေမေလက်ကိုကိုင်ထား
မေကြီး.....သားကိုဂရုစိုက်
ဟာ.....
နောက်ဖေးကအခန်းထဲမှာ.....
ရေတွေပြည့်လာပြီ
အမေကြီးသားကို
ခုံပေါ်ထိုင်ခိုင်းလိုက်.....
သား.....မကြောက်နဲ့နော်။

(၀၂:၀၀)

အဖေကြီး.....
ရေတွေအိမ်ထဲဝင်လာပြီ
အကုန်လုံး
ဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်.....
တံခါးတွေဖွင့်ကြည့်ပါဦး။
အမေကြီး.....မကြောက်နဲ့
အိမ်ထဲကထွက်ရင်
ပိုဆိုးလိမ့်မယ်။

ဟာ.....မရဘူး.....
ဟော.....အိမ်ရှေ့က
မီးရောင်လက်လက် မြင်တယ်
ကယ်ဆယ်ရေးတွေလား
မသိဘူး.....
သားရေ မကြောက်နဲ့
မေမေတို့ထွက်မှ.....ဖြစ်မယ်။

(၀၃:၀၀)

အမေကြီး.....မထွက်နဲ့.....
ရေစီးသန်တယ်
မရဘူး.....ထွက်မယ်.....
မေကြီး.....ဖေကြီးပြောစကား
နားထောင်ပါ.....သား
ရေမကူးတတ်ဘူး.....
ကြောက်တယ်ဗျ.....

(၀၄:၀၀)

မရတော့ဘူး.....ထွက်မယ်.....
သားမေမေလက်ကိုတွဲ.....
မေကြီး.....ဖေကြီး.....
သား ကြောက်တယ်.....
သား.....မေမေလက်ကိုတွဲ...
ဝုန်း.....အား.....

ဤစာစုလေးဖြင့် ၃-၅-၀၈ ရက်နေ့က ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ်၌ ကွယ်လွန်သွားခဲ့သော တစ်ဦးတည်းသောသားလေး မောင်အေးမင်းဟန်(ခ) မောင်ထက်ဝေလင်းသို့.....

ဟန်၊ စိတ်ပညာ

သူ့ဇနီးသည်က မြန်မာပြည်မြေလတ်ပိုင်း မကွေးမြို့သူပါ။ ရောဝတီကမ်း ပါးမှာ နေခဲ့ဖူးသူမို့ မြစ်ရေကြီးတာကို အတွေ့အကြုံရှိပါတယ်။ ရေကြီးလာတော့ အိမ်တံခါးပိတ်ပြီး ကြံ့ကြံ့ခံနေကြတယ်။ ရေကအိမ်ထဲ တဖြည်းဖြည်း တိုးတိုးဝင်လာတော့ ပိုပိုပြီး မြင့်တဲ့နေရာကို ရွှေ့ကြတယ်။ တစ်ယောက်တည်းသောသားက ရေကူးမတတ်ပါ။ သားကို မိခင်က ပွေ့ဖက်ပြီး ဖခင်က ပိုပြီးမြင့်တဲ့နေရာကိုရောက်အောင် စီစဉ်ပေးတယ်။ တဖြည်းဖြည်း အိမ်ခေါင်မိုးနားထိရောက်လာတယ်။ အိမ်ခေါင်ကိုဖွင့်ပြီး ခေါင်မိုးပေါ်တက်ဖို့ ဖခင်ဖြစ်သူက ကြိုးစားတယ်။ မိခင်ဖြစ်သူက အိမ်ပြင် ထွက်ဖို့ ကြိုးစားတယ်။ အိမ်တံခါးပွင့်ပြီး မိသားစုတစ်ခုလုံး ရေထဲမျောပါသွား တယ်။ မိခင်နှင့်အတူ သားငယ်ပါသွားပြီး ဖခင်က အုန်းပင်တစ်ပင်ကို ဖက်တွယ်ကျန်ရစ်တယ်။ မိခင်က တစ်နေရာမျောပါသွားပြီး လက်ထဲတွဲရက် ပါသွားတဲ့သား ဘယ်အချိန် ဘယ်မှာကျန်ခဲ့သလဲ မသိတော့ပါ။ ရေကျချိန် ဖခင်နဲ့မိခင် ပြန်ဆုံကြတော့မှ သားမရှိတော့တာ သူတို့သိလိုက်ရပါတယ်။ နှစ်ရက်ကြာတော့မှ နေအိမ်နဲ့ နှစ်အိမ်ကျော်လောက်မှာ အသက်မရှိတော့တဲ့ သားကို ပြန်တွေ့ရတော့တယ်။

“ကျွန်တော့်သားလေးကို စောင်နဲ့ပတ် ဝါးလုံးနဲ့လျှိုထမ်းပြီး သုဿန်မှာ မြေမြုပ်ခဲ့ရတယ်။ သားလေးကို သစ်သားခေါင်းနဲ့တောင် ထည့်ပြီး မမြုပ် နိုင်ခဲ့ပါဘူး” တဲ့။ မိခင်ဖြစ်သူကတော့ စိတ်ထိခိုက်နေရှာပါတယ်။ “ဒီနေ့ သုံးရက်နေ့ဆိုတော့ ကျောင်းတွေပြန်ဖွင့်ပြီ။ သားအမေက ကျောင်းသားတွေ ကျောင်းစိမ်းတွေနဲ့ ကျောင်းသွားနေတာမြင်တော့ သားလေးအတွက် ထမင်း ချက်တယ်။ အခု သူ့ကိုအိပ်ဆေးတိုက်ပြီး သိပ်ထားခဲ့တယ်။ ဒါသား

လေးအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး ရေးထားတဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ်ပါ” လို့ ပြောရင်း
နောက်ထပ် ကဗျာတစ်ပုဒ်ပေးပါတယ်။ ဖတ်ကြည့်ပါဦး။

ခေါင်းလောင်းသံတွေ
မြည်နေပြီ
ကျောင်းတွေ
ပြန်ဖွင့်ပြီပေါ့.....သား
မိုးရေထဲမှာ....
ပေါက်ဖော်တို့ စုပုံတို့တောင်
ကျောင်းတက်နေကြပြီ.....
သားရယ်

သားဝတ်ခဲ့တဲ့
ကျောင်းအင်္ကျီဖြူ
လုံချည်စိမ်းလေးတွေကို
မေမေရင်ခွင်ထဲထားပြီး
သားမေမေ ငိုနေတယ်လေ....
ဖေဖေကတော့....
သားလွယ်ခဲ့တဲ့....
ကျောပိုးအိတ်အစိမ်းလေးကို
လွယ်ပြီး
ကွမ်းခြံကုန်းမှာ.....
တာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲပေါ့.....
တစ်လပြည့်ပြီ....
သားလေးရယ်

ဟန်၊ စိတ်ပညာ

အယ်ဒီတာစားပွဲမှာ စာမူရွေးချယ်တည်းဖြတ်ရာမှာ အယ်ဒီတာ တစ်ယောက်အနေနဲ့ စောင့်ထိန်းရတဲ့မူတွေ၊ ကျင့်ဝတ်တွေ ရှိရပါတယ်။ လူကိုမကြည့်ရပါ။ စာကိုသာကြည့်ရပါတယ်။ အခုဖော်ပြပေးလိုက်တဲ့ မောင်အေးမင်းဟန်ရဲ့ ဖခင် ရေးသားပေးတဲ့ ကဗျာ(သို့မဟုတ်) စာစုကို ကျွန်တော် အယ်ဒီတာတစ်ယောက်ရဲ့ မှု အယ်ဒီတာတစ်ယောက်ရဲ့ ကျင့်ဝတ်၊ စာမူတစ်ပုဒ်ရဲ့စံများနှင့်မတိုင်းတာဘဲ ဆိုးဝါးရက်စက်စွာ ပြုမူတိုက်ခတ်သွား ခဲ့တဲ့ ဆိုင်ကလုန်းမှန်တိုင်း နာဂစ်ဒဏ်ခံလိုက်ရတဲ့ မိသားစုများထဲက မိသား စုတစ်စုရဲ့ ဘဝကို နှလုံးသားဖြင့် စာနာစွာဖော်ပြပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ စာဖတ်သူများ စာနာစွာခံစားနိုင်ကြမယ်ထင်ပါတယ်။ မောင်အေးမင်းဟန် ကောင်းရာသုဂတိလားပါစေ။ နာဂစ်မှန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ကွယ်လွန်သွားကြ သူအပေါင်း ကောင်းရာမွန်ရာရောက်ကြပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်း တောင်းလိုက်ပါတယ်။

■ မျိုးမြင့်ညိမ်း

* * * * *

[၉-၆-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ အလင်းတန်း ဂျာနယ်မှ]

ဝေဖန်ရေးအတွက်

သမီးကို
လွတ်မချလိုက်ပါနဲ့
အဖေရယ်

တစ်ညအတွင်း လူတစ်သိန်းကျော်၏ အသက်ကို ဝါးမျိုခဲ့သော နာဂစ်လေမုန်တိုင်းသည် မြန်မာ့သမိုင်းတွင် အချိန်တိုအတွင်း အသေ အပျောက်အများဆုံးသော သဘာဝဘေးအဖြစ် မှတ်တမ်းဝင်သွားချေပြီ။

မုန်တိုင်းပြီးသည်နှင့် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ စေတနာရှင်များက မုန်တိုင်းသင့်ဒေသများသို့ တတ်စွမ်းသရွေ့ သွားရောက်လှူဒါန်းရင်း လူ့အသက်များကို ကယ်ဆယ်ခဲ့ကြသည်။

ကျွန်တော်သည်လည်း ပုဂ္ဂလိကစေတနာရှင် တစ်ဦးအနေဖြင့် မုန်တိုင်းသင့်ဒေသများသို့ အကြိမ်ကြိမ် သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အကြိမ်ကြိမ်သွားရောက်သည့် အခါတိုင်း နာဂစ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အနိဋ္ဌာရုံများ၊ ကြေကွဲဖွယ်ရာများ၊ ဒေါသထွက်ဖွယ်ရာများကို မမြင်ရက်

သော်လည်းမြင်ခဲ့ရ၊ မကြားရက်သော်လည်းကြားခဲ့ရသည်။ မော်လမြိုင်ကျွန်း ဒုက္ခသည်စခန်းတစ်ခုတွင် ဖခင်လက်ကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ကိုင်ထားသော သားအဖနှစ်ဦးကို တွေ့ခဲ့ရသည်။

ဖခင်ရောသမီးဖြစ်သူပါ တစ်နာရီမိုင်-၁၂၀ နှုန်းနှင့်တိုက်ခဲ့သော လေပြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် အရေပြားများ စုတ်ပြတ်ညှိမည်း မီးလောင်သကဲ့ သို့ ဖြစ်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ဖခင်ဖြစ်သူ၏အမည်ကိုမသိဘဲ၊ အလုပ် အကိုင်က ရေလုပ်သား၊ နာဂစ်မုန်တိုင်းအတွင်း ဇနီးနှင့်သား ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။

သူက မုန်တိုင်း၏ ငရဲညကို ယခုလိုပြောပြခဲ့သည်။

“မုန်တိုင်းလာမယ်ဆိုတာကို ရေဒီယိုကလည်းကြားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အတွက်ကတော့ မုန်တိုင်းဆိုတာ မဆန်းပါဘူး။ မုန်တိုင်းကျမယ်ဆိုတာ သိပေမယ့် တွေ့နေကျလိုပဲထင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီနေ့က ပင်လယ်ထဲကိုတော့ မထွက်ဘူးပေါ့။ ညနေ ၄-နာရီလောက်မှာ တက္ကသိုလ်ပြည်သံနဲ့ လေပြင်းစတိုက် သံကို ကြားရတယ်။ ခဏအတွင်းမှာပဲ ကျွန်တော်တို့မိသားစုလည်း ယိမ်းယိုင် နေတဲ့အိမ်ပေါ်က ဆင်းခဲ့ရတယ်။ ခြံထဲက အုန်းပင်တွေဆီကို ပြေးဖက်ထားရ တယ်။ မျက်စိအောက်မှာတင် ကျွန်တော်တို့အိမ်ကလေးက လေထဲကို တစ်စစီ ပါသွားတယ်။ တစ်ပြိုင်တည်းမှာပဲ ရေက တရိပ်ရိပ်တက်လာတယ်။ ဒါနဲ့ အငယ်ဆုံး နှစ်နှစ်သားကလေးကို လည်ပင်းပေါ်မှာ ခွထိုင်ခိုင်း၊ ခြောက်နှစ် သမီးကြီးနဲ့ ငါးနှစ်သားလတ်ကို အုန်းပင်ပေါ်တွန်းတင်ပြီး ဖက်ထားခိုင်းရ တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် အုန်းပင်ပေါ်တက်ပြီး ခုန ကလေး နှစ်ယောက်ကိုဖက်ထားတယ်။ အဲဒီအချိန်က ကျွန်တော့်မိန်းမ ဘယ်ရောက် သွားမှန်းလည်း မသိလိုက်တော့ဘူး။ အချိန်ကလည်း မှောင်လာတယ်။ အမှောင်ထဲမှာ ကယ်ကြပါဆိုတဲ့ အသံတွေ၊ အဖေရေ၊ အမေရေ အသံတွေ ကြားနေရတယ်။ ရေကလည်း တက်လာလိုက်တာ အုန်းပင်ပေါ်က ကျွန်တော့်ခါးဆီအထိ ရောက်လာတယ်။ သစ်ပင်ကိုဖက်ထားတာ နှစ်နာရီလောက်ကြာတော့ လက်အံသေလာတယ်။ လည်ပင်းပေါ်က အငယ်ဆုံးသားလေးက ကြောက်ကြောက်နှင့်ဖက်ထားတော့ လည်ပင်းအစ်ပြီး

အသက်ရှူလည်းကြပ်လာတယ်။ ဝတ်ထားတဲ့အဝတ်လည်း မုန်တိုင်းကြောင့် စုတ်ပြတ်သတ်ကုန်ပြီး မျက်လုံးတွေလည်း ဖွင့်လို့မရတော့ဘူး။”

“ကျွန်တော် လက်အံ့သေလို့ ပြုတ်ကျရင် မိသားစုလေးယောက်လုံး သေရတော့မယ်။ လည်ပင်းပေါ်က အငယ်လေးက အတင်းဖက်ထားတော့ အသက်ရှူလည်း မဝတော့ဘူး။ ဒါနဲ့ခေါင်းကိုခါပြီး အသက်ရှူလိုက်ချိန်မှာ ကျွန်တော့်လည်ပင်းပေါ်မှာ ထိုင်တဲ့သားလေးက ရေထဲမှာပြုတ်ကျသွားတယ်။ သွားနှင့်တော့ သားလေးရယ်။ မကြာခင် အဖေတို့လည်း မင်းနောက်ကို လိုက်ရတော့မှာပါလို့ နာနာကြည်းကြည်း အော်လိုက်မိတယ်။ အခုတော့ ကျွန်တော်ရယ်၊ သားရယ်၊ သမီးကြီးရယ်ပဲ ကျန်တော့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ နောက်ထပ် နှစ်နာရီလောက် ကြာပြန်တော့ ကျွန်တော်ဘယ်လိုမှဆက်ပြီး မတောင့်ထားနိုင်တော့ဘူး။ စိတ်တစ်ချက် လျော့လိုက်တဲ့အခါ ညာဘက် လက်မှာ ဖက်ထားတဲ့ သားလတ် ရေထဲကို ပြုတ်ကျသွားပြန်တယ်။ အဖေလို့ စူးစူးရှရှ အော်လိုက်တဲ့အသံကို ရေလှိုင်းကစုပ်သွားတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ သမီးနှစ်ယောက်တို့ပဲ ကျန်တော့တယ်။ သမီးကြီးက သူ့မောင်လေး နှစ်ယောက်ကို ကျွန်တော်က ရေထဲကို လွှတ်ချလိုက်တာ ထင်ပုံရတယ်။”

“သမီးကို လွှတ်မချလိုက်ပါနဲ့ အဖေရယ်လို့ အော်ရင်း ငိုနေတယ်။ ကျွန်တော့်အသည်းတွေ ပေါက်ထွက်မတတ် ခံစားရတယ်။ ကျွန်တော့်သား တွေကို ကျွန်တော် ရေထဲပစ်ချမလားဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်သွေးရူး သွေးတန်းနဲ့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ သမီးကိုဘယ်တော့မှ အဖေလွှတ်မချဘူး။ သမီးရဲ့မောင်လေးနှစ်ယောက်ကိုလည်းအဖေ လွှတ်ချခဲ့တာ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရင်း ကျွန်တော် ရှိုက်ကြီးတင် ငိုချလိုက်မိတယ်။ ဒီလိုနဲ့ သားအဖ နှစ်ယောက် အုန်းပင်ကိုကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဖက်ထားရင်း ရေက တဖြည်း ဖြည်းကျသွားတယ်။ မနက်လင်းတော့ အုန်းပင်တွေကြားမှာ သေနေတဲ့ ကျွန်တော့်သားလေး နှစ်ယောက်အလောင်းနဲ့ အုန်းပင်ပိပြီး သေနေတဲ့ ကျွန်တော့်မိန်းမအလောင်းကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ သားနှစ်ယောက် အလောင်းကို ကျွန်တော်ဖက်ပြီး ဘယ်လောက်ကြာအောင်ငိုနေမိလည်း

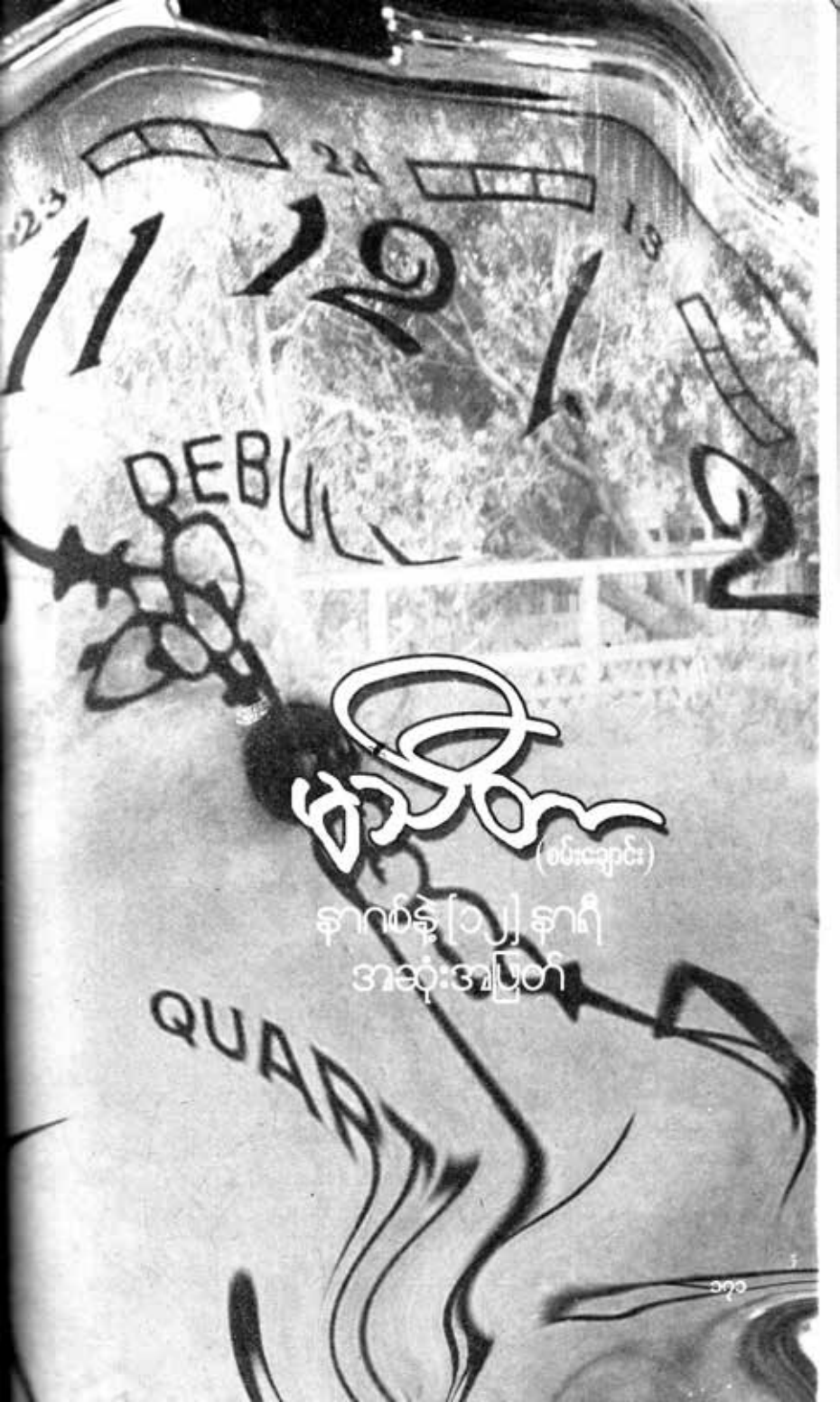
မသိတော့ဘူး။ အသက်မသေတဲ့ တခြားရွာသားတွေလာပြီး ကျွန်တော်ကို ဖျောင်းဖျံ။ ကျွန်တော့်လက်ထဲက ကလေးအလောင်းတွေကို ယူသွားတာပဲ မှတ်မိပါတော့တယ်ဗျာ” ဟု ပြောပြသည်။ သူကဆက်ပြီး အခုလဲ ညည အိပ်လို့ မရဘူးဆရာ၊ အိပ်မက်ထဲမှာ ကျွန်တော့်သားလေးနှစ်ယောက်က သားတို့ကို သေအောင်အဖေက ရေထဲကိုလွှတ်ချတယ်ချည်း လာလာပြော နေတယ်ဟု ပြောပြသည်။

ဖခင်လက်ကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင်ဆုပ်ရင်း မျက်ရည်တွင်တွင်ကျနေသော သမီးဖြစ်သူအား ကျွန်တော်က “သမီးဘာလို့ ငိုနေတာလဲ၊ ဆာလို့လား၊ ရော့- ဦးဦးဆီက မုန်တွေကိုစား” ဟု ပေးသော်လည်း မယူပါ။ ဆာလို့ မဟုတ်ဘူး။ မောင်လေးတွေကို သတိရလို့ပါဟု ပြောရင်း ငိုနေရှာသည်။ သူတို့သားအဖကိုကြည့်ရင်း ကျွန်တော်မျက်ရည်ကျမိသည်။ သူတို့၏စိတ် ဒဏ်ရာမှာ ဘယ်အချိန်တွင်မှ ပျောက်ကင်းမှာလဲဟု ကျွန်တော် ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် မေးမိသော်လည်း အဖြေကမရှိ။ တစ်နိုင်ငံလုံးမှ စေတနာရှင်၊ မေတ္တာရှင်၊ ကရုဏာရှင်များ၏ ကူညီဖေးမမှုများက သူတို့အတွက် လိုနေသည်ကတော့ အမှန်ပင်။

■ မောင်အောင်နိုင်

* * * * *

[၂၂-၆-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ Flower News ဂျာနယ်မှ]

DEBU

ကျော်စွာ
(စမ်းချောင်း)

နာဂစ် [၁၂] နာဂီ
အဆုံးအပြတ်

QUAIR

အရာရာဟာ ၂၄ နာရီအတွင်းမှာ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ရပါပြီ။ တစ်ခါက အင်မတန်ချစ်ခဲ့ရတဲ့၊ ဂုဏ်ယူခဲ့ရတဲ့ အရွက်တွေစိမ်းစိမ်းစိုစို၊ အကိုင်းအခက်တွေ ဝေဝေဆာဆာနဲ့ အင်မတန်လှပပြီး ကျက်သရေအပြည့်ရှိခဲ့တဲ့ ရန်ကုန်ရဲ့ အရိပ်ရအပင်ကြီးနဲ့ ပန်းပင်ကြီးငယ်အားလုံးဟာ နာဂစ်မုန်တိုင်းရဲ့ အချိန်ပိုင်းဒေါသကြောင့် မြေခကြွေကျကုန်ခဲ့ကြပါပြီ။ အရာရာဟာ မမြဲမှန်းတော့သိသားပေါ့ကွယ်။ ဒါပေမဲ့ ခုလောက်ထိ ဆိုးဆိုးရွားရွားဖြစ်သွားလိမ့်မယ်လို့ မတွေးခဲ့မိတာ အမှန်ပါ။

တကယ်တော့ ရန်ကုန်မြို့ဝန်းကျင်မှာ လှည့်လည်သွားလာရင်း သစ်တောအုပ်ကလေးတွေလို သစ်ပင်ကြီးငယ် အစုအတန်းတွေကိုမြင်တိုင်း (ကမ္ဘာ့မြို့ကြီးတွေမှာ ဒီလိုအပင်ကြီးငယ်တွေ စိမ်းစိုနေတာ မရှိကြတော့တာမို့) ရန်ကုန်ဟာ စိမ်းစိုလှပနေတဲ့နေရာအဖြစ် ကြည်ကြည်နူးနူးကြီးကို ဂုဏ်ယူ

ဖြစ်ခဲ့တာပါ။ ဆက်ဆံဖူးသမျှ နိုင်ငံခြားသားတွေကိုလည်း ဘန်ကောက်နဲ့ ယှဉ်ရင် အပြတ်အသတ် ကွာခြားစိမ်းလန်းတဲ့ရန်ကုန်ကို သတိထားမိသွားအောင် ပြောပြဖြစ်ခဲ့တာပါ။ ရန်ကုန်ရဲ့စိမ်းလန်းစိုပြည်ပြီး အရွက်အကိုင်းတွေ ဝေနေတဲ့ အရိပ်ရအပင်ကြီးတွေရဲ့ တုတ်ခိုင်လှတဲ့ပင်စည်၊ အကြောအရိုး နေသားတကျလှပပြီး ခုံညားတဲ့အမြစ်နဲ့ စိမ်းစိမ်းစို ဖားလျားလျားဖြာကျသလို တစ်မျိုး၊ အခက်အခွယ် အပွင့်ရောင်စုံတွေနဲ့ဖြန့်ကျက်နေတဲ့ အရွက်အကိုင်း တွေပေါ့။ ဒီလိုအလှကြီးလှခဲ့ဖို့အတွက် ဒီအပင်ကြီးတွေဟာ တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ် ဆိုသလို နှစ်တိုတိုနဲ့ အချိန်ယူ၊ အားယူကြီးပြင်းခဲ့ကြတာမှ မဟုတ်ပါပဲ။ ဒါကြောင့် ရန်ကုန်ရဲ့အရိပ်ရလမ်းမတွေမှာ လျှောက်ရင်း၊ ဖြတ်ရင်း လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်လေးငါးခြောက်ဆယ်က မျိုးဆက်ရဲ့ အမြော်အမြင်ကြီးမှုနဲ့ မြို့ရန်ကုန် အလှအတွက် အုတ်မြစ်ချပေးခဲ့မှုတွေအတွက် ကျေးဇူးတင်ခဲ့မိပါတယ်။ နာဂစ် ရဲ့ မိုက်မဲချက်က လူပေါင်းသောင်းချီပြီး အသက်ဆုံးစေခဲ့သလို အပင်ပေါင်း သိန်းသန်းချီပြီး အသက်ဆုံးစေခဲ့တာပါ။ မိုးထဲ၊ ရေထဲ၊ လေထဲမှာ ခိုကွီးရာမှာ ကူကယ်သူမဲ့ သေဆုံးသွားရတဲ့ မှန်တိုင်းသားကောင် ကွယ်လွန်သူအပေါင်း အတွက် ဝမ်းနည်းရမှုဟာလည်း ကြက်သီးဖြန်းဖြန်းထလျက်ပါ။ အဲဒါထက် မြေပေါ်မှာ အတုံးအရုံး လဲပြိုကျနေတဲ့ ပင်စည်လုံးပတ်ကြီးမားပြီး အမြစ် ဖားဖားရှိနေတဲ့ အပင်ကြီးတွေကိုမြင်ရတာဟာလည်း သက်ရှိလူသားတစ်ဦး ကွယ်လွန်တာကိုမြင်ရလို့ ကြေကွဲစရာဖြစ်ရသလို သက်ရှိလူသားတွေ ဘယ်လို များ ခံစားသေဆုံးခဲ့ရှာမလဲလို့ သတိပေးနေသလိုပါ။ လူတွေတင် အိမ်ရာ ပျောက်တာမဟုတ်ဘဲ ငှက်ကလေးတွေပါ အသိုက်ပျောက်၊ အကိုင်းပျောက် ဖြစ်ရပြီပေါ့။ နာဂစ်ရယ်.. သက်ရှိတွေအားလုံးကို ဒုက္ခပေးဖို့ မင်းလုပ်ရက် တယ်နော်။

အနှစ်လေးငါးခြောက်ဆယ်သက်တမ်းရှိတဲ့ လူနှစ်ဖက် သုံးဖက်စာကြီးမား လှတဲ့အပင်ကြီးတွေကို ၁၂ နာရီသာသားလေးအတွင်းမှာ လဲပြိုကျသွား။ အမြစ်လန်သေဆုံးသွားလိမ့်မယ်လို့ ကိုယ်တို့ဘယ်တုန်းကမှ မတွေးမိခဲ့ကြ ပါဘူး။ ကိုယ်တိုင်မျက်စိနဲ့ တပ်အပ်မြင်တွေ့လိုက်ရတဲ့အခါမှာတော့ သံဝေဂနဲ့

အတူ ထိတ်လန့်ခဲ့ရပါတယ်။ အနှစ်လေးငါးခြောက်ဆယ်ကြာအောင် အမြစ်
တွယ်၊ အခြေချပြီးတဲ့တိုင် မိုး၊ လေအမှားတစ်ချက်ကြောင့် ခါးသက်စရာ
ဆုံးရှုံးမှုဟာ ၂၄ နာရီမပြည့်တဲ့အချိန်ပိုင်းအတွင်းမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီကော။
ဒီတစ်ည၊ တစ်မနက်အတွင်းက ကံကြမ္မာရဲ့အဆုံးအဖြတ်ဟာ ဒီလောက်
ကြီးမားပြင်းထန်လှချည်လား။ နောင်အနှစ်လေးငါးခြောက်ဆယ်ထိတိုင်
ရိုက်ခတ်ပြင်းထန်တော့မှာပါလားလို့ တွေးမိလိုက်တော့ သံဝေဂနဲ့အတူ
ထိတ်လန့်သွားခဲ့ရပါတယ်။

စိမ်းစိုညှို့မှိုင်းခဲ့တဲ့ရန်ကုန်ကို လွမ်းလိုက်တာ။ နာဂစ်မတိုင်ခင်၊ မေလ
၂ ရက်ညနဲ့ ၃ ရက်မတိုင်မီ ရန်ကုန်ကို လွမ်းလိုက်တာ။ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်
လေးငါးခြောက်ဆယ်ကမျိုးဆက်ရဲ့ ရန်ကုန်ကိုလွမ်းလိုက်တာ။ အကောင်း
အတိုင်း မရှိတော့ပေမယ့် အသစ်လိုဖြစ်နေတဲ့ရန်ကုန်ကို မြင်ရတာ စိတ်မချမ်း
မြေ့လိုက်တာ။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ။ ခုတော့ ရန်ကုန်နဲ့ မြန်မာပြည်ကလူတွေဟာ တစ်ည၊
တစ်မနက်ရဲ့ ကံကြမ္မာအဆုံးအဖြတ်အကြောင်းသင်ခန်းစာကို ကောင်းကောင်း
ကြီးသဘောပေါက်နေကြပါပြီ။ မုန်တိုင်းဟေ့လို့ဆိုရင် လျှော့မတွက်ရဲကြ
တော့ပါဘူး။ နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးရဲ့ဒဏ်ကို နောင်အနှစ်လေးငါးခြောက်
ဆယ် ခံစားကြရတော့မှာလို့ သဘောပေါက်နေကြပါပြီ။ နောက်ထပ် မုန်တိုင်း
တွေမထန်ပါစေနဲ့။ ဒီလိုခါးသီးတဲ့ ၁၂ နာရီမျိုးကို ရင်မဆိုင်ကြရပါစေနဲ့
လို့ပဲ ဆုတောင်းဖြစ်ပါတယ်။ သစ်ပင်တွေနဲ့ စိမ်းစိုနေတဲ့ရန်ကုန် ပြန်ဖြစ်
ဖို့တော့ နာဂစ်ဒဏ်သင့်မျိုးဆက်ကပဲ စပြီးကြိုးစားရဦးမှာပါလေ။

■ မသိတာ(စမ်းချောင်း)

* * * * *

[၁၉-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ အလင်းတန်း ဂျာနယ်မှ]

စောဝေအေး

နာဂစ်မုန်တိုင်းအလွန်
သရုပ်မုန်ဝတ္ထုပုံပြင်များ

မေလဆန်းက ရိုက်ချက်ပြင်းပြင်းနှင့် ရက်ရက်စက်စက် ချေမှုန်းဖျက်ဆီးသွားတဲ့ နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်းတို့မှာ လူထောင်ပေါင်းများစွာ သေကျေပျက်စီးခဲ့ရပြီး လူသန်းနှင့်ချီ၍ အိုးအိမ်မဲ့ ဒုက္ခပင်လယ်ထဲ မျောပါခဲ့ကြရပြီ။ ထို့နောက်ပိုင်း လေဘေးသင့် ဒုက္ခသည်များကို ကယ်ဆယ်ရေးအတွက် နီးစပ်ရာ မြို့နယ်တွေအပြင် မြန်မာတစ်ပြည်လုံးရှိ (တစ်ကမ္ဘာလုံးလည်း ပါဝင်လာပါသည်။) ရဟန်းရှင်လူများ အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက် လှုပ်ရှားခဲ့ကြပါသည်။ ရဟန်းသံဃာ၊ သူဌေးသူကြွယ်၊ ကုန်သည်၊ အနုပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်မှအစ ကားသမား၊ ဈေးသည်၊ ဆိုက်ကားသမားအဆုံး ကိုယ်တတ်နိုင်သလောက် လူအားငွေအား

ပါဝင် လှူဒါန်းစောင့်ရှောက်ကြသည်မှာ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုထဲမှ ကျေနပ်ကြည်နူးစရာ မြင်ကွင်းတွေ တွေ့ရ၊ မြင်ရ၊ ကြားနေရပါသည်။ မိုက်မှောင်လေကြယ်တွေက ပိုမိုလင်းလက် တောက်ပြောင်လေဆိုသော စကားလုံးတစ်လုံးကို သတိရသည်။ မိုက်မှောင်သော ကပ်ဆိုးဘေးဆိုးထဲမှ လူတွေ၏ လင်းလက်နေသော မေတ္တာ၊ စေတနာ နှလုံးသားများကို အတိုင်းသား မြင်တွေ့ခွင့် ရနေခြင်းပါပဲ။

အထူးသဖြင့် လူငယ်၊ လူလတ်ပိုင်းတွေ ဘေးဒုက္ခသင့်ရာ ရောဝတီတိုင်း ငပုတော၊ လပွတ္တာ၊ ဘိုကလေး၊ ကွမ်းခြံကုန်း၊ ဒေးဒရဲ၊ ဖျာပုံစသည်ဖြင့် စီးဝင်ကူးယှက်နေပုံမှာ သွေးရင်းသားရင်း စိတ်ဓာတ် သွေးတွေ အပြည့်နှင့်ဖြစ်သည်။ ဝတ္တံ့ထားသော အင်္ကျီ၊ ဖိနပ်ချွတ်ကာ လှူဒါန်းပုံတွေမှာ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ကို သတိရစရာ။ ချောင်းကြိုမြောင်းကြား ရရာစက်လှေ၊ သမ္ဗန်တို့ဖြင့် ခက်ခက်ခဲခဲ သွားရောက်ရှာဖွေ ကူညီလှူဒါန်း ကယ်ဆယ်ပုံများကလည်း ကြားရသည်ပင် သာဓုအကြိမ် တစ်ထောင်မက ခေါ်ဆိုမိပါသည်။

ထို့အတူ တစ်ပတ်ဆယ်ရက် ကျော်လွန်လာပြီးနောက် သွားလေရာရာ တွင် နာဂစ်နှင့်အတူ သရုပ်မှန် ဝတ္ထုပုံပြင်များလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် အဆန်းဆန်းအပြားပြား စွန့်စားခန်းများနှင့် ပဉ္စလက် ဂမ္ဘီရပါမကျန် ကြားနေခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်ကြားမိရသမျှ မုန်တိုင်းလွန် ဝတ္ထုပုံပြင်များ ကို ပြန်လည်မှတ်တမ်းတင်ရလျှင် အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

အာဇာနည် မိခင်

မုန်တိုင်းကျချိန်တွင် လင်ယောက်ျားဖြစ်သူက မြို့ရောက်နေသဖြင့် မရှိ။ ပင်လယ်ရေတွေ တက်လာနေပြီ။ လူမမယ် ကလေးနှစ်ယောက်နှင့် မိခင်မှာ ကလေးနှစ်ဦးကို ချိုးပိုးလျက် အိမ်ခေါင်ထုပ်တန်းပေါ် တက်နေ၏။ ရေက အလျင်အမြန် တက်လာသည်။ သက်ငယ်ခေါင်မိုး ကိုဖောက်၍ အိမ်ခေါင်မိုးပေါ် ကလေးနှစ်ယောက်နှင့် တက်နေ၏။ ပင်လယ်ရေက

လှိုင်းလုံးကြီးများကို သယ်ဆောင်၍ ရိုက်ပုတ်လာ၏။ သားတို့ အမေ အသက်ရှင်သေးသမျှ သားတို့ မသေစေရဟူသော စိတ်ဖြင့် မိန်းမသားတစ်ဦး အနေဖြင့် အရှက်တရားကို ရင်သွေးတို့ အသက်အတွက် စွန့်ပစ်ကာ ထဘီကွင်းလုံး ချွတ်လိုက်သည်။ ကလေးနှစ်ယောက်ကို ကျောမှာတစ်ယောက်၊ ရင်မှာတစ်ယောက် လုံ့ညှပ်ဖြင့် ထုပ်ပိုးလိုက်၏။ ထိုစဉ် ပင်လယ်လှိုင်းတစ်လုံး ကို မုန်တိုင်းက ပစ်သွင်းလိုက်ရာ အိမ်ပြုလဲ မျောပါသွားခဲ့၏။ မိခင်က ထန်းပင်အဖျားခန့် ရေမှာမျောကာ ထန်းပင်တစ်ပင်၏ အကိုင်းကို ခိုတွယ် ထားခဲ့လေ၏။ အက်စစ်မိုးသီး မိုးပေါက်များ တဖျန်းဖျန်းရွာ၊ တဝေါဝေါ လေပြင်းနှင့် ရေလှိုင်းတွေကြား အံကြိတ်ကာ ထန်းလက်ကို မြဲမြဲဆုပ်တွယ် လျက် ညလုံးပေါက်ခဲ့၏။

မိုးလင်းတော့ မုန်တိုင်းလည်း ထွက်ခွာသွား။ လှိုင်းလုံးများ ပျောက်ကွယ်။ ပင်လယ်ရေလည်း ပြန်ကျ။ ကယ်ပါယူပါ အကူအညီတောင်းတော့မှ မသေကျန်ရစ်သူတို့က ထန်းပင်ပေါ်တက် ကယ်ဆယ်ရာ မိခင်၏ လက်များ တော်တော်နှင့် ထန်းလက်မှ ဖြုတ်၍မရခဲ့ကြောင်း။ နောက်ဆုံး မိခင်ရော လူမမယ် ကလေးနှစ်ယောက်ပါ အသက်ရှင်ကျန်ရစ်ကြောင်း...။

ယခု ရန်ကုန်တိုင်း၊ လှိုင်မြို့နယ် ဘာတာရပ်ကွက်တွင် ထိုမိသားစု ရောက်ရှိနေကြောင်း။

နောက်ထပ်ကြားရသည့် ရော့ဝတီဒေသရောက် ပြန်ပြောပြသော ပုံဝတ္ထု တစ်ပုဒ်မှာ မုန်တိုင်းကျရောက်၍ ပင်လယ်ရေများ တက်လာပြီး ရွာလုံးကျွတ် တိုက်စားဝါးမျှီသွားစဉ် မိခင်တစ်ဦးသည် ကလေးငယ်ပေါက်စအား တောင်းအတွင်းထည့်ကာ ကုန်းမြေရှိမည်ထင်ရာအရပ်သို့ မနားတမ်း ကူးလေ၏။ အချိန်မည်မျှ ကြာသွားသည် မသိ။ အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် ဘယ်နေရာကြည့်ကြည့် ရေပြင်ကျယ်။ သို့တိုင် မိခင်မှာ အားမလျော့ ကူးမြဲကူးလေ၏။ မိခင် အသက်ဆုံးချင်ဆုံးပါစေ သားငယ် မသေစေရ။ တောင်းကိုခေါင်းရွက်၍ ညလုံးပေါက်ကူးခဲ့ပြီး မည်သို့ ခွန်အားတွေ ရှိနေသည်ပင် အံ့ဩလောက်အောင် ဖြစ်ရသည်။ သားဖော။ ရင်သွေးအတွက်

ခွန်အားတွေ ခြေဖျားမှ ဆံစအထိ ထွက်လာပုံရပါသည်။ နောက်ဆုံးတော့ ကုန်းမြေတစ်ခုကို ရောက်ခဲ့၏။ မိခင်မှာ အသက်မျှင်မျှင်သာ ကျန်တော့ပြီ။ ရင်သွေးအား တွေ့ရှိသူတစ်ဦးထံ အပ်နှံလျက် ဆုံးပါးသွားသည်ဟု ဆိုသည်။ တောင်းအတွင်းမှ ရင်သွေးမှာရေစိုခြင်း အလျဉ်းမရှိခဲ့ပါဟုလည်း ပြန်ပြော သူက အသေအချာပြောခဲ့ပါသည်။

ကံကြမ္မာ

ကလေးမက ၂၀၀၇/၂၀၀၈ စာသင်နှစ်မှာ ၁၀-တန်းဖြေထား ပြီးခဲ့ပြီ။ သူမက ရန်ကုန်ရှိ အဒေါ်ဆီမှာ လာနေပြီး ပညာသင်နေတာ ဖြစ်သည်။ စာမေးပွဲဖြေပြီးတော့ မိဘက တောမှာလာနေဖို့ ပြောသည်။ မိဘက တောမှာ လယ်ကေများစွာပိုင်သည်။ ဆန်စက်ရှိသည်။ စက်လှေရှိသည်။ သူမက တောကိုမပြန်ချင်။ မြို့မှာပဲ နေချင်သည်။ မိဘက မရမက ခေါ်သဖြင့် ပြန်ခဲ့သည်။ မပြန်တာ နှစ်ပေါက်ခဲ့ပြီဆိုတော့ ပြန်ရသည်။ တောမှာ တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်၊ တစ်ပတ်လောက် ကြာလျှင်ပဲ မြို့ကိုပြန်ချင် သည်။ မိခင်၊ ဖခင်က ကျောင်းပိတ်ထားတုန်း တောမှာပဲ နေစေချင်သည်။ အတင်းတားထားသည်။ သည်အတွင်း နာဂစ်ဝင်လာ၏။ အဖေက စက်လှေ ဆီသွားရင်း ပြန်မလာတော့။ မုန်တိုင်းမွေ့ပြီ။ လှိုင်းလုံးကြီးတွေ တက်လာသည်။ သူတို့ နှစ်ဆောင်ပြိုင်အိမ်ကြီး နှစ်မြှုပ်သွားသည်။ ခေါင်မိုးဖောက်ကာ ခေါင်ပေါ်တက်နေစဉ် လှိုင်းလုံးက ရိုက်ခတ်လိုက်ရာ မိခင် ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ တခြားလွင့်စင်သွားသလို သူမလည်း.....။

ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေတွေ မအူပင် ကယ်ဆယ်ရေးစခန်း သွားရောက် လှူဒါန်းရာတွင် ရှစ်လစွယ် သမီးလေး တွေ့ခဲ့သည်။ ထိုသမီးလေးတွင် မိဘ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ အားလုံး နာဂစ်ထဲပါသွားခဲ့ပြီ။ သမီးလေးက မုန်တိုင်းကျမည့် ညကမှ အဒေါ်က သူမအိမ်ခေါ်သွားခဲ့သည်။ အဒေါ်အိမ်က မုန်တိုင်းဘေးမှ လွတ်သွားသည်။ သမီးလေးအတွက် သူတို့ နို့မှုန့်ဘူးဖိုး တတ်နိုင်သလောက် ကျပ်ငွေ-၁၀၀၀၀/ လှူခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

ထိုသို့ဖြင့် နာဂစ်မုန်တိုင်းလွန်ကာလ ပုံပြင်ဝတ္ထု အများအပြား ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ အချို့မှာ True Story ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အချို့လည်း Fable သို့မဟုတ်၊ Legend ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အချို့ဆွတ်ပျံဖွယ် ဝတ္ထုများလည်း ရှိပါသည်။ အချို့ ကြေကွဲဖွယ်၊ မည်သို့ဆိုစေ ပုံပြင်ဝတ္ထုများကား ထင်မတိုးပွားနေဦးမည် ဖြစ်သည်။

■ မောင်တင်ဆင့်

* * * * *

[၉-၆-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ အလင်းတန်း ၇၇နယ်မှ]

စိန်တိုင်းအလွန်

မုန်တိုင်းအလွန်
မိုးငွေ့သွန်သော်

အခုတော့ လူသားတွေက မီးခြစ်ဘူး ထောင်ထားတာနဲ့တူတဲ့ လူနေ
တိုက်ခန်း ကျဉ်းကျဉ်းကလေးတွေထဲမှာ တံခါးအလုံပိတ်ပြီးဘယ်သူနဲ့မှ
အဆက်အဆံ မလုပ်ဘဲနေကြလေတော့ အခုအဝေးစိတ်ဓာတ်ဆိုတာ
ပျောက်သွားပြီး ကိုယ့်မိသားစု ကွက်ကွက်ကလေးကိုသာ သိတတ်၊
ကြည့်တတ်တဲ့ တစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ်တွေ ကြီးပွားလာရပါတော့တယ်။

အဲဒါကြောင့် မီးခြစ်ဘူးခွဲထဲက စိတ်ဓာတ်မျိုးဟာ ဒီခေတ်ကြီးနဲ့
မအပ်စပ် တော့ဘူး။ စွန့်ပစ်လိုက်ကြဖို့ကောင်းပြီလို့ နှိုးဆော်ချင်ပါတယ်။
ခေတ် နောက်ပြန်ဆွဲတယ်ပြောပြော၊ တောကျတယ်ဆိုဆို ကျေးလက်ဒေသမှာ
မကွယ်မပျောက် တည်ရှိနေသေးတဲ့ (Communal Spirit) ဝိုင်းလုပ်
ဝိုင်းစားစိတ်၊ အပြန်အလှန် ရိုင်းပင်းကူညီစိတ်ဆိုတဲ့ စုပေါင်းစိတ်ဓာတ်မျိုး

ရှင်သန်ပြန်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်သင့်ကြတယ်။

ဆရာလူထုစိန်ဝင်း၏ အထက်ပါ စာပိုဒ်များပါရှိသော “မီးခြစ်ဘူးခွဲထဲက စိတ်ဓာတ်” ဆောင်းပါးလေးကိုဖတ်ပြီး မိမိတွင်ဖြစ်တည်နေသော “ရှက်စိတ်” က ပိုမိုပြန့်ကား ကြီးထွားလာသည်။ တီဗီရှေ့ထိုင်ဖြစ်တိုင်း၊ သတင်းစာ ဖတ်ဖြစ်တိုင်း၊ ဂျာနယ်ကောက်ကိုင်လိုက်တိုင်း မိမိနှုတ်ဖျားမှ ခုန်ပေါက် လွင့်စင်သွားသော စကားလေးနှစ်လုံးမှာ “ရှက်တယ်” မှာ၍သာ။ ကျွန်တော် ဘာကို ဒီလောက်ရှက်နေရဘိသနည်း။

* * * * *

※ အဆိပ်ပြင်းပြီး

ဒေါသကြီးတဲ့ မြွေတစ်ကောင်လို
တရွှီးရွှီးအော်မြည်သံရဲ့ နောက်မှာ
အမိုးတွေလန်ထွက် ဆိုင်းဘုတ်တွေပြုတ်ကျ
ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ရ၊ ထားတဲ့ဘဝလေး
လေနဲ့လွင့်ပါမသွားအောင်
ဂုဏ်တော်နဲ့ ဂါထာတွေ တဖွဖွရွတ်
အုန်းပင်တွေလည်း
ညွတ်ချင်တိုင်းညွတ်ပေါ့။

※ ဟော.....

လေရဲ့နောက်မှာ မိုး၊
မိုးရဲ့နောက်မှာက
ဘဝတွေကိုရိုက်ချိုးမယ့် သံသရာအငြိုး
ဒုက္ခတွေ ထမ်းပိုးပြီး
ရင်ဘတ်ထဲ တုန်းတုန်းပစ်ချ
ဘဝရဲ့အထိပ္ပာယ်တွေလည်း ပျော့၊ ခွေ၊ ချို၊ နုံး

အိပ်မက်တွေ စုးစုးမြုပ်လို့
ဘယ်သူ့မှ မအိပ်တဲ့မြို့မှာ
ညတာက ရှည်နိုင်လွန်းလှတယ်။

* မိုးစင်စင်လင်းတာတောင်
ရက်စက်ခြင်းသီချင်းက
Fade Out မဖြစ်သေး
တဖြည်းဖြည်းမောလာပြီးတော့မှ
စိတ်တိုင်းကျ မူးရှူးခဲ့တဲ့အရှိန်နဲ့ ဇက်ကျိုး
တစ်ညလုံးထိုးအန်ထားသမျှ
လမ်းမပေါ်မှာ မြင်မကောင်းနိုင်တော့
ဓာတ်တိုင်နဲ့ သစ်ပင်တွေ အတုံးအရုံး
ဟောဟိုမှာ... ဗုံးဗုံးလဲကျနေတဲ့
စိတ်ဓာတ်တွေ၊
စက္ကူတစ်ရွက်ကို မွမ့်ချေထားသလို
တွန့်ကြေစုတ်ပြတ်နေတဲ့ရန်ကုန်
သူ့ခမျာ..... ဒူးတွေတုန်၊ ရင်တွေခုန်လို့.....။

* မကြုံဖူးတဲ့ အဖြစ်ဆန်းတွေနဲ့
သရမ်းချင်တိုင်းကြမ်းသွားတဲ့အပြင်
ရောဝတီရဲ့ ရင်ဘတ်ကြီးကိုကုတ်ခြစ်
အဲဒီ တရားခံလက်သစ်ရဲ့အမည်က
နာဂစ်..... တဲ့လေ။

* * * * *

မုန်တိုင်းခဲတော့ ဇနီးနှင့်သမီးကို လက်ဆွဲပြီး မိုးလွတ်ရာကို အရင်ပို့ရသည်။ ပြီးတော့မှ တိုက်ခန်းပြန်လာပြီး ရေစိုနေတဲ့စာအုပ်တွေ၊ စာမူတွေကို ရှင်းရလင်းရသည်။ လူတိုင်းလူတိုင်း ကိုယ့်ဒုက္ခနှင့်ကိုယ်ချည်းပဲမို့ ကိုယ့်ပြဿနာကို ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ဒိုင်ခံရှင်းဖြစ်သည် (နောက်ရက်တွေမှာတော့ ညီငယ်သန်းစိုးအောင်က လာကူခဲ့ပါသည်။) ရှင်းရင်းရှင်းရင်း မြေအနိမ့်ပိုင်းမှာတည်ထားသော နေလဂျာနယ်ရိုက်နှိပ်တဲ့ ရွှေနိုင်ငံပုံနှိပ်တိုက်ကို လှမ်းပြီး စိတ်ပူမိလိုက်သေးသည်။ ပုံနှိပ်တိုက်က စက္ကူထုပ်တွေကော မိုးလွတ်ပျံမလားဟု အတွေးရောက်သည်။ မိမိအိမ် အသေးစားပြင်ဆင်မှုအတွက် လက်သမား၊ ပန်းရံသမားက ဘယ်မှာမှရှာမရ။ ရှိတဲ့လူထက် အပျက်အစီးက ပိုများသဖြင့် လူအားနှင့်လုပ်အားမမျှ။ မုန်တိုင်းအပြီး ၃-ရက်လောက်နေမှ ဆရာများကို ပင့်၍ရသည်။ ဟိုဟာလေးဖာ၊ သည်ဟာလေး ပြန်ရိုက်၊ တစ်လက်စတည်း ဟိုဟာလေးပါပြင်လိုက်နှင့် (၃) ရက်လောက်ကြာသွားသည်။ မုန်တိုင်းအပြီး တစ်ပတ်၊ ဆယ်ရက်ကြာသည်အထိ အသားကမကျချင်။ သည်ကြားထဲမှာပဲ ဂျာနယ်များနှင့် ရေဒီယိုသတင်းများအရ ရောဝတီတိုင်းနှင့်ရန်ကုန်တိုင်း အပျက်အစီးသတင်းများ၊ အသေအပျောက်သတင်းများကို မထိတ်သာမလန့်သာ ကြားရသည်။ တအံ့တညြ စုတ်သပ်ရင်မောရသည့် သတင်းများ ချည်းသာ။ နယ်ဘက်ကသတင်းတွေကြားတော့ ရန်ကုန်အပျက်အစီးများက စာမဖွဲ့သာလေပြီ။ ခြေမြန်လက်မြန်ရှိတဲ့ အိမ်နီးနားက မြသက်ချယ်မိသားစု၊ မိုးယံမိသားစုတတွေ အလှူပစ္စည်းတွေတင်ပြီး နယ်ဘက်ထွက်သွားကြသည်။ အနုညာရှင်တွေလည်း ဟိုမှာသည်မှာ လှူကြတန်းကြ၊ လုပ်အားပေးကြသော သတင်းများ ဆက်တိုက်ကြားရသည်။ တောင်ငူက စာရေးဆရာမ (ဒေါ်) ခင်မျိုးကြွယ်က လေဘေးအတွက် နေလဂျာနယ်က တစ်ဆင့် အလှူငွေ လှူဒါန်းလိုသဖြင့် လက်ခံ၊ မခံ အကြောင်းပြန်ရန်စာရေးလာသည်။ ဓမ္မမိတ်ဆွေတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ အစ်မကြီး ဒေါ်ခင်အေးလွင်က ကော့မျိုးဘက်က ဆရာတော်တစ်ပါး လေဘေးအလှူခံရောက်နေကြောင်း ပြောပြီး ထိုဆရာတော်နှင့်မိမိအား ဖုန်းဖြင့်စကားပြောနိုင်အောင် စီစဉ်ပေးသည်။

ညောင်ပင်သာရွာရှိ အိမ်ခြေ(၂၀၀) ခန့်တွင်(၁၀) လုံးလောက်သာ ကျန်ကြောင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် ရှေးဟောင်းဘုရားလည်း ပျက်စီးသွားကြောင်း၊ ကျန်သောရွာသူ ရွာသားများကိုလည်း ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ ခေါ်ယူစောင့်ရှောက်ကျွေးမွေးထားရကြောင်းများ ရှင်းပြသည်။ ဆရာတော်ထံ မိမိအတတ်နိုင်ဆုံး ကူညီမည့် အကြောင်း၊ ပြန်လည်ဆက်သွယ်ပါမည့် အကြောင်း လျှောက်ထားရသည်။ ထိုအချိန်အထိ လေဘေးသင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၊ သံဃာတော်များ၊ ကျေးရွာပြည်သူများအတွက် မိမိဘာဆိုဘာမျှ မလုပ်ပေးရသေး။ ထိုအခြေအနေကို ရှက်ခြင်းဖြစ်သည်။ လူသားချင်းချင်း စာနာထောက်ထား ကူညီရမယ့်ဝတ္တရားတစ်ရပ် ပျက်ကွက်နေခြင်းအတွက် မိမိကိုယ်မိမိ ရှက်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ အရှက်တရားနှင့် အရှက်စကားတွေ အပ်ကြောင်းထပ်လာသော မိမိကိုကြည့်ပြီး ဇနီးသည်က ခရီးထွက်ဖြစ်ရန်စီစဉ်ပေးသည်။ ဆန်အိတ်တစ်အိတ် ပြေးဝယ်သည်။ အဝတ်အစားတွေ ဆာလာအိတ်နှင့် စုပေးတာ အထုပ်ကြီးတစ်ထုပ်ရသည်။ ညီမငယ် ဝိုးဝိုးသင်းတို့ မိသားစုက လည်း ဆန်တစ်အိတ်နှင့် စားစရာမှန်များ၊ ခေါက်ဆွဲခြောက်များ၊ ဆပ်ပြာများ လှူသည်။ မြသက်ချယ် မိသားစုကလည်း သည်တစ်ခါ ကွမ်းခြံကုန်းဘက် အလှူပေးထွက်မည်ဆိုသဖြင့် ညောင်ပင်သာရွာမှ ဆရာတော်နှင့် လမ်းသင့်နေသောကြောင့် ဆရာတော်နှင့် ဆက်သွယ်ရသည်။ သို့နှင့် ၂၂-၅-၀၈ (ကြာသပတေးနေ့) တွင် ပင်တိုင်ကားအလှူရှင် မြသက်ချယ်တို့ မိသားစုနှင့် လှူဖွယ်ပစ္စည်းများတင်ဆောင်ကာ ကွမ်းခြံကုန်းသို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။

ပထမက ကွမ်းခြံကုန်းမရောက်ခင် ကော့မှူးမှာဆင်း၊ ပဲ့ထောင်ဖြင့် မိနစ်လေးဆယ်ခန့် မောင်းရသော ညောင်ပင်သာရွာသို့ အရင်သွားရန်ဖြစ်သည်။ အလှူခရီးများကို အပြင်းနှင့်နေရသော ကားကသည်တစ်ခေါက်မှာ ဗွေဖောက်တော့သည်။ ဘရိတ်ရှူးငြိသဖြင့် ဘရိတ်ဆိုင်မှာ ဝင်ပြင်ရသည်။ လူဝိတ်၊ ပစ္စည်းဝိတ်များလွန်းသဖြင့် လေးဆိုင်တွင်ဝင်ပြီး လေးထပ်ဖိုးရသည်။

ညာဘက်နောက်ဘီး ဘောကွဲသဖြင့် ပစ္စည်းသစ်လဲထည့်ပြန်သည်။ အားလုံး ကားပြင်စရိတ်က တစ်သိန်းနား ကပ်သွားသည်။ ပရဟိတစိတ်အပြည့်ရှိ၍ လှူရေးတန်းရေးတွင် လက်မတွန့်သော ကားပိုင်ရှင် မြသက်ချယ်မိသားစု (ဒေါ်မြင့်မြင့်နိုင်) အပြုံးမပျက်။ လေဘေးဒုက္ခသည်များအတွက် သူ့ကားကို လိုသလိုသုံးဖို့ စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားသည်ဟု ကျွန်တော့်ကိုပြောသည်။ ကားအား လုံးပြီးစီး၍ လှိုင်သာယာမှ စတင်ထွက်တော့ နေ့လည်(၁၂) နာရီထိုးလှပြီ။ ကော့မှူး ညောင်ပင်သာဆိပ်ကို ရောက်တော့ (၂) နာရီ။ အသွားအပြန်ခရီး က အနည်းဆုံး (၂)နာရီလောက် ထပ်ကြာဦးမည်။ ကွမ်းခြံကုန်း တောင်ကုန်းရွာဆီသို့ ခရီးကဆက်ရဦးမည်ဖြစ်သည်။ အခြေအနေနှင့် အချိန်အခါကိုတွက်ဆပြီး ညောင်ပင်သာ ဆရာတော်အား ဦးတင်၍ မိမိတို့ ရွာသို့မလိုက်ဖြစ်တော့ကြောင်း၊ လှူဖွယ်ပစ္စည်းများကိုသာ ဆရာတော်နှင့် လှူလိုက်မည့်အကြောင်း တောင်းပန်လျှောက်ထားရသည်။ ဘုန်းကြီးက.....

“ဒကာကြီး... ရွာကိုလိုက်စေချင်တာ။ ပျက်စီးသွားတဲ့ ရှေးဟောင်း သိမ်နဲ့ ဘုရားကြီးကို ဓာတ်ပုံရိုက်လို့ရတာပေါ့။ အေးလေ... အချိန်မှ မရှိတာ။ နောက်မှ ထပ်ချိန်းကြတာပေါ့ ” ဟု မိန့်သည်။ လှေဆိပ်တွင် လှူဖွယ်ပစ္စည်းများနှင့် ဆရာတော်အား အမှတ်တရဓာတ်ပုံရိုက်သည်။ အားလုံး ဆရာတော်ကိုနှုတ်ဆက်ပြီး ကွမ်းခြံကုန်းသို့ ခရီးဆက်ကြပြန်သည်။

တွံတေး၊ ကော့မှူး၊ ကွမ်းခြံကုန်းကားလမ်းတစ်လျှောက် အပျက်အစီးတွေ က မြင်မကောင်း။ တချို့ဘုရားများ ထီးတော်မရှိတော့။ မုစ်ဦးခြင်္သေ့ကြီးများ တုံးလုံး လဲနေကျသည်။ လယ်ကွင်းများထဲက တဲနေရာများတွင် ရေတုံကင်နှင့် တိုင်ငုတ်သာကျန်ပြီး ဘာဆိုဘာမျှမရှိတော့။ လယ်ကွင်းထဲရှိ ပင်လယ်ရေငန် များက ကန်သင်းရိုး မြုပ်လှလှ။ အသက်မသေဘဲ ကျန်ရစ်သည့် ကျွဲ တစ်ကောင်စ နှစ်ကောင်စက လယ်ကွင်းထဲမှာ အစာရှာနေသလား၊ မတွေ့နိုင်တော့သည့် သူ့သခင်ကိုပဲ ရှာနေသလား မဝေခွဲတတ်နိုင်။

* * * * *

ကွမ်းခြံကုန်းမြို့မှ တောင်ကုန်းရွာသို့ ၂-မိုင်ကျော်ခရီး ထပ်သွားရသည်။

ဦးလမ်းမို့ လမ်းကမချော။ ကတ္တရာမရှိသည့် ကျောက်ခင်းလမ်းဖြစ်၍ ကားကို ဖြည်းဖြည်းမောင်းရသည်။ မုန်တိုင်းတိုက်ချိန်က ထိုတာလမ်းပေါ်သို့ ရေအမြင့် (၆) ပေကျော်ခန့် တက်ခဲ့သည်ဟု ရွာခံတစ်ဦးက ပြောပြသည်။ ထို တာလမ်း၏ ဝဲယာနှစ်ဖက်တွင် ရေမြုပ်လယ်ကွင်းများရှိ၏။ တစ်ခါတစ်ရံ နေတောများကိုဖြတ်လျှင် အပုပ်နံ့တချို့က ကျန်နေဆဲ။ ကားလမ်းဘေးက သစ်ပင်ငယ်တစ်ခုတွင် ဒိုက်သရောများနှင့်အတူ တင်ကျွန်သောအရာ တစ်ခုကို ကြည့်၍ ကျွန်တော်ရင်ထဲမကောင်း။ နှစ်နှစ်သား၊ သုံးနှစ်သားအရွယ်ဝတ် ဘောင်းဘီလေးတစ်ထည်ဖြစ်သည်။ သည်ဘောင်းဘီလေး၏ ပိုင်ရှင် အခုလောက်ဆို ဘယ်များရောက်နေပါလိမ့်။ တောင်ကျွန်းရွာကို ကျွန်တော်တို့ ကား ဝင်တော့ ကလေးတွေဟေးခနဲအော်ပြီး ပြေးထွက်လာကြသည်။ ရွာလမ်းတစ်လျှောက် ကအနောက်တွင် ကလေးတွေပြေးလိုက်လာကြသည်။ ရွာခံ ဦးကျော်အေးအိမ်ရှေ့ကားရပ်၍ ဦးကျော်အေးအိမ်တွင် ကျွန်တော်တို့ ဝင်နားကြသည်။ ရန်ကုန်က ဒေါ်နိုင်ထည့်လာသော ထမင်းကို ထိုအချိန်မှ ဆာဆာနှင့်စားကြသည်။ စားသောက်ပြီးတော့ ရွာလူကြီးများနှင့် ဝေငှရေး ဆွေးနွေးကြသည်။ ရွာလူကြီးတစ်ဦးက ရွာစဉ်အိမ်အတိုင်း နာမည်တစ်ဦးချင်း ခေါ်ပေးသည်။ ဆန်ထုပ်ငယ် တစ်ထုပ်နှင့် ဝတ်စုံတစ်စုံ ပေးလှူသည်။ ရွာအလယ်ပိုင်း၊ အနောက်ပိုင်း၊ အရှေ့ပိုင်းလူစုံရ၍ ပါသောဆန်ထုပ်များကို အလှည့်ကျထပ်ဝေပြန်သည်။ ရွာသူရွာသားတွေ ပျော်မဆုံး။ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့က ဦးကျော်သီဟနှင့်ဇနီး၊ ကိုအာကာ(မိုးယံအလှူမိနီယံ)၊ ဒေါ်နိုင် (မြသက်ချယ်) မိသားစု၊ ကိုဝင်းကို(အင်တာနက်) တို့လည်း မောရပန်းရမှန်း မသိ ပျော်နေကြသည်။

ကျွန်တော်ကတော့ စာနယ်ဇင်းသမားပီပီ အပျော်တွေထဲက အမောကို ရှာဖွေကြည့်သည်။ တောင်ကုန်းရွာက ရွာခံဦးကျော်အေးနှင့် မုန်တိုင်းထဲမှာ မိသားစုများ သေဆုံးပြီး အသက်ရှင်ကျန်ရစ်ခဲ့သူ အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦးတို့ကို သူတို့၏ မုန်တိုင်းအတွေ့အကြုံများကို မေးမြစ်ခဲ့ပါသည်။

* * * * *

ဦးကျော်အေး
တောင်ကုန်းကျေးရွာ၊ ကွမ်းခြံကုန်းအပိုင်

၉-နာရီလောက်က လေစ,တိုက်တာ၊ ပထမတော့ ရိုးရိုးပဲတိုက်တာ လို့ထင်တာ။ ၁၁-နာရီ၊ ၁၂-နာရီလောက်တော့ ပိုကြမ်းလာတယ်။ သွပ်တွေ လည်း လန်ထွက်ကုန်တယ်။ ပထမ တိုက်တာ တောင်ဘက်ကနေတိုက်တာ။ မနက်(၃) နာရီလောက်တော့ အနောက်ကနေပြန်လှည့် တိုက်ပြန်ရော။ ရေစ,တက်တာက ၁၁-နာရီလောက်မှာစ,တက်တာ။ လေစ,တိုက်တော့ ကွင်းထဲက အော်သံတွေဘာတွေကြားတယ်။ ဟ... တဲတော့ပြိုကုန်ပြီဟပေါ့ လေ။ သူတို့က အဲဒီတည်းက ပြေးလွှားနေကြပြီ။ ရွာကိုနည်းနည်းလှမ်းတော့ ရေကြားထဲမှာ မနည်းလီရတယ်။ ပြေးရင်းနဲ့ ရေကများလာတော့ အရပ်ကို ကျော်သွားတယ်။ ရွာနာမည်လား တောင်ကုန်းရွာ၊ ကွမ်းခြံကုန်းအပိုင်ပေါ့။ အိမ်ခြေက ၇၅၀ ရှိတယ်။ လူဦးရေက ၁၀၀၀ ကျော်ရှိတယ်။ မှန်တိုင်းကြောင့် အဖိတ်အစင်ဖြစ်တာ ၁၇၂ ယောက်ရှိတယ်။

ကားတွေနဲ့လာလျှောက်ရှိတယ်။ ရွာရဲ့အဓိကအလုပ်က လယ်ယာလုပ်ငန်း ပါ။ စပါးစိုက်ကြပါတယ်။ အခုက ပျိုးစတဲ့အချိန်ဆိုတော့ တချို့ ရွာထဲကနေ ကွင်းထဲပြောင်းနေကြချိန်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဖြစ်တာ။ ရေလယ်ကျွန်းရွာဆိုရင် ကျွန်းပျောက်သွားပြီ။ အခု... ရေတွေချည့်ပဲကျန်ခဲ့တယ်။ အဲဒီဖြစ်တဲ့အချိန်က ဆွဲမိဆွဲရာ ဆွဲထားတဲ့သူတွေ ထရုံ ချပ်တွေ၊ ရေပုံးတွေ၊ တံပိုးတွေဆွဲထား တဲ့လူတွေ အဲဒါတွေကကျန်တယ်။ ဘာမှဆွဲမထားနိုင်တဲ့လူတွေကတော့ သေတာပဲ။

ကျွန်တော့်တူမဆိုရင် ကလေး(၂)ယောက်၊ ခွား(၄)ကောင်၊ ဝက်က (၃)ကောင်၊ သားအမိသားအဖတွေ အကုန်သေတာပဲ။ အလောင်းတောင် မနည်းရှာရတယ်။ တချို့လည်း ရှာမတွေ့တော့ဘူး။ တချို့မိသားစု တစ်စု လုံးမှာ တစ်ယောက်ပဲ ကျန်တာရှိတယ်။

ပြန်လည်ထူထောင်ရေးက ကိုယ့်အစီအစဉ်နဲ့ ကိုယ် ဆောက်ကြရတာပေါ့
ဗျာ။ နေဖြစ်ရုံပါပဲ။ လယ်လည်း ဘယ်လိုပြန်လုပ်ရမုန်းတောင် မသိဘူး။
ကျွဲနွားတွေလည်း သေကုန်ပြီ။

* * * * *

ကွင်းထဲနေသူ
သေရွာပြန်အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦး၏ ပြောကြားချက်

“စု့ဖြစ်တော့ လေတွေတိုက်တုန်းက ရိုးရိုးပဲထင်တယ်။ နောက်
တဖြည်းဖြည်းကြမ်းလာတယ်။ နောက် ပိုဆိုးပြီး သမီးတို့တဲ ပြိုသွားတယ်။
အဲဒီအချိန်မှာ ရေတွေကလည်း လှိုင်းတွေနဲ့ တက်လာတယ်။ သမီးတို့တဲနဲ့
နောက်တဲကလူ စုစုပေါင်း(၈)ယောက် လှေပေါ်တက်နေကြတယ်။ လှိုင်းက
အရမ်းကြမ်းတော့ လှေကမှောက်သွားရော။ လှေမှောက်ပြီး သမီးတို့(၈)
ယောက်မှာ (၃)ယောက်ပဲကျန်တယ်။ သမီးတို့က လှေပေါ်မှာ ဝမ်းလျားမှောက်
ပြီး တအားဖက်ထားတာ။ နောက်ထပ် ပိုကြီးတဲ့လှိုင်းလည်း ရိုက်ရော လှေနဲ့
သမီးတို့(၃)ယောက် ကွဲထွက်သွားရော။ ညကမှောင်နေတော့ ဘာမှလည်း
မမြင်ရဘူး။ အဲဒီမှာ သမီးက ဘာသွားရသလဲဆိုတော့ ဝါးခြမ်းပြားလေး
သွားရတယ်။ အဲဒီဝါးခြမ်းပြားလေးကို ကိုင်ပြီး သမီးလိုက်သွားတာ။
ရေလည်း ဝတဲ့အချိန်မှာ သမီးရေပေါ်ကို ဘွားကနဲပေါ်ပြီး ရေတွေထိုးအန်တယ်။
ဒါနဲ့ ချိုင်းကြားက ဝါးခြမ်းကိုညှပ်ပြီး ခြေထောက်ကို ခပ်ပြီး ရေစီးနောက်
လိုက်သွားတယ်။ အဲဒီလို လိုက်သွားရင်းနဲ့ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်နားကို
ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီသစ်ပင်ကြီးကို တွယ်ကပ်တက်ပြီး နေရင်း မိုးလင်းသွား
တာပဲ။

အဲဒီမှာ သမီးရဲ့ယောက်မနဲ့ သွားတွေ့တယ်။ တွေ့တွေ့ချင်း လူချင်း
မမှတ်မိကြဘူး။ သူက သူ့အမေကို ရေထဲမှာဆံပင်ကိုဆွဲလာတယ်။

တူမလေးကိုလည်း လက်တစ်ဖက်က ပွေ့ထားတယ်။ တူမလေးက(၈)နှစ်၊
ပြီး...အရိုးပျော့ ရောဂါသည်လေး။ နောက်တော့ သမီးကသူမုန်းသိသွားပြီး
ဒီကိုလာခဲ့... ဒီကိုလာခဲ့လို့ လှမ်းခေါ်တာ။ သူ့ရောက်လာတော့မှ ကြည့်လိုက်
တော့ သူ့အမေကော၊ ကလေးကော အသက်မရှိတော့ဘူး။ သူ့ကလည်း
သေနေမုန်းမသိဘူး။ အဲဒီတော့မှ နှစ်ယောက်ငိုကြတာ။ သူ့အမေနဲ့
ကလေးကို သဘောပေါ်မှာထားပြီး နီးတဲ့ရွာထဲကိုသွားတယ်။ ယောက်မဆီ
ပြန်သွားတာ။ မတွေ့တော့ဘူး။ ဒါနဲ့ အဲဒီရွာကရဲတွေကိုခေါ်ပြီး ခုနသစ်ပင်
မှာ ထားခဲ့တဲ့ အလောင်းကိုပြန်ယူပြီး ဒီမှာသင်္ဂြိုဟ်ရတာ။ အဖေ့ကိုတော့
အလောင်းပြန်တွေ့တဲ့ ပေါက်တောရွာမှာပဲ သင်္ဂြိုဟ်တယ်။ ယောက်မကိုတော့
ခုထိမတွေ့တော့ဘူး။

အဲဒီဖြစ်တဲ့အချိန်ကို ခုပြန်တွေးရင် ခုထိကြောက်တယ်။ နောက်က
လိုက်လာတဲ့ လှိုင်းလုံးကိုကြည့်ပြီး မျက်ရည်တောင်ကျတယ်။ သမီး သစ်ပင်
ပေါ်မှာ တက်နေတာတောင် လှိုင်းလုံးက အဲဒီသစ်ပင်ကို မြုတ်မြုတ်
ထွက်သွားတာ။ သမီးရွာကိုပြန်ရောက်တော့ မနက်(၁၀)နာရီလောက် ရှိမယ်
ထင်တယ်။ ဖြစ်တာ ည (၁၁)နာရီလောက်မှာ စ...ဖြစ်တာ။ ရေထဲမှာ
“ကယ်ပါဦး...ကယ်ပါဦး” အော်ပေမယ့် ဘယ်သူမှ ကြားရမယ်မထင်ဘူး။
သမီးတို့လှေမှာပါတဲ့ (၈)ယောက်မှာ (၄)ယောက်သေတယ်။ တခြား
သေတာတွေလည်း တွေ့တယ်။ တချို့ကတော့ ရေနစ်ပြီးမသေပေမယ့်
နောက်နေ့ အအေးပတ်ပြီးသေသွားတာတွေလည်း ရှိတယ်။ ရွာထဲက အစ်မ
ကြီးတစ်ယောက်ဆို မုန်တိုင်းဖြစ်ပြီးမှ ကလေးမျက်နှာမြင်တာ။ သူ့ယောက်ျား
က မုန်တိုင်းထဲပါသွားတယ်။ သူက အခုကလေးမွေးပြီး ဒုက္ခရောက်နေတယ်။
စိတ်လည်း ပုံမှန်သိပ်မဖြစ်ဘူးပေါ့။ စိတ်ထိခိုက်နေတာပေါ့။ ရွာထဲထက်စာရင်
ကွင်းထဲကလူတွေ ပိုသေတယ်။

* * * * *

ပျက်စီးသွားသော လယ်ယာမြေများတွင် ကျွဲနေရာတွင် ကျွဲ၊ ခွားနေရာ

တွင် နွား၊ ပျိုးနေရာတွင် ပျိုး၊ စပါးနေရာတွင် စပါး၊ အားလုံးပြန်
အစားထိုးလို၍ရသည်။ အစားထိုး၍မရသည်က ခါးသီးသော မုန်တိုင်း
အောက်တွင် အသက်ပျောက်ခဲ့ရသည့် လယ်လုပ်သား၊ ယာလုပ်သားများ
သာလျှင် ဖြစ်သည်။ သူတို့ချွေးနှင့် ဘဝနှင့်ရင်းပြီး ဖြစ်လာသော
ဆန်ရေစပါးများကို ကျွန်တော်တို့ စားတုန်းက ပျော်ပျော်ကြီး စားခဲ့ကြသည်။
အခု သူတို့ ဒုက္ခရောက်နေကြပြီ။ တချို့ အသက်ပေးခဲ့ကြပြီ။
အသက်ပေးခဲ့ကြသူတွေက သူတို့အတွက်အမျှဝေသံကို စောင့်နေကြပြီ။
အသက်ရှင်ကျန်ရစ်ခဲ့ သူတွေက ကူညီမယ့်သူတွေ လာမယ့်လမ်းဆီကို
လှမ်းမျှော်နေကြပြီ။ ကျွန်တော်တို့အလှည့်တွင် ကျွန်တော်တို့
ဘာဆက်လုပ်ကြမည်တဲ့လဲ။

ဆရာခွမ်ကျာသိုင်း၏ ဝတ္ထုထဲတွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုခဲ့သည့် ကဗျာဆရာ
အညာတမာရေးသော “ခွေ၏အလွန်” ကဗျာလေးကို သတိရပြီး ကျွန်တော်
စိတ်ကူးဖြင့် ဗားရှင်း (version) ပြောင်းလိုက်မိလျက်သား ဖြစ်သွားသည်။

မုန်တိုင်းအလွန်
မိုးငွေ့သွန်သော်
ကျွန်တော်ပြန်လာပါဦးမည်။ ။

■ နွယ်ဦးလှိုင်

* * * * *

[၆-၆-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ နေလ ဂျာနယ်မှ]

ဝေဖန်ရေး

နာဂစ်သဘာဝဘေးဒဏ်သင့်
မအူပင်၊ ကျိုက်လတ်၊ ဖျာပုံ၊ ဒေးဒရဲ၊ ဘိုကလေးနှင့်
ကြိမ်ချောင်းကြီးရွာရဲ့ ကမ္ဘာပျက်တဲ့နေ့

ရန်သူမျိုးငါးပါးထဲမှာ အလွန်ဆိုးရွားလှတဲ့ သဘာဝဘေးဒဏ်တွေက တော့ ရေ၊ မီးအပြင် အခုတော့ လေမုန်တိုင်းပါထည့်ရတော့မယ် ထင်ပါရဲ့။ ဘာကြောင့်ဆို ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဆိုးရွားပြင်းထန်ဆုံး လေမုန်တိုင်းတွေထဲက အဆင့်(၄)ရှိတဲ့ နာဂစ်မုန်တိုင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ ဟိုင်းကြီးကျွန်းမှစပြီး ဘိုကလေး၊ ဖျာပုံ၊ ကျိုက်လတ်၊ မအူပင်၊ ကွမ်းခြံကုန်း၊ လပွတ္တာ၊ မော်ကျွန်း အစရှိတဲ့ ဒေသများကို စိစိညက်ညက်ကြေအောင် မွေ့နှောက် ဖျက်ဆီးခဲ့တဲ့ အတွက် မိသားစုတစ်ကွဲတစ်ပြားနဲ့ အိမ်ခြေယာမဲ့ ဘဝတွေ၊ မိဘမဲ့တဲ့ ဘဝတွေ၊ မိသားစုမဲ့တဲ့ ဘဝတွေ၊ ယုတ်စွအဆုံး ရွာတွေပါ ကမ္ဘာမြေပေါ်က ဖျောက်ဖျက်ပစ်ခဲ့တဲ့ နာဂစ်မုန်တိုင်းကြီးဟာ ရက်စက်ရိုင်းစိုင်းစွာ ဖြတ်သန်း ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးခဲ့ပါတယ်။ ဒီမုန်တိုင်းကြီးတိုက်ပြီး ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာပဲ ကျွန်တော်တို့ အဆိုပါသဘာဝဘေးဒဏ်သင့်တဲ့ မအူပင်၊ ကျိုက်လတ်၊ ဖျာပုံ၊ ဒေးဒရဲ၊ ဘိုကလေးနယ်ဘက်ကို သတင်းရယူဖို့ အရောက်ထွက်

ခဲ့ပါတယ်။ တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်ကြားတာထက်စာရင် ကိုယ်တိုင် မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ သတင်းရယူချင်တာရယ်၊ သူတစ်ပါးခံစားနေရတဲ့ ဒုက္ခကို ကိုယ်ခံစားနေရတဲ့ဒုက္ခတွေအဖြစ် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားစွာ တတ်စွမ်းသမျှ အားပေးကူညီချင်တဲ့စိတ်ကြောင့် သွားဖြစ်ခဲ့တဲ့ခရီးလည်းဖြစ်ပါတယ်။ အပျက်အစီးမြောက်မြားစွာနဲ့ ရန်ကုန်မြေကနေ လှိုင်သာယာကို ရောက်တယ်ဆိုရင်ပဲ လမ်းဘေးဝဲယာ အဆောက်အဦများ ရစရာမရှိအောင် ပြိုကျပျက်စီးနေတာကို စိတ်မကောင်းစရာတွေ့ရပါတယ်။

အိမ်ခြေယာမဲ့ မိသားစုတွေကိုလည်း စာနာစိတ်နဲ့ ဖေးမ ကူညီဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အထူးဝမ်းနည်းစရာ အကောင်းဆုံးကတော့ အနာဂတ်ရဲ့ တိုင်းပြည်သားကောင်းရတနာတွေကို မွေးထုတ်တဲ့ စာသင်ကျောင်းတွေဟာ ရစရာမရှိအောင် လေဒဏ်ကိုခံခဲ့ရတာပါပဲ။ ဒီကျောင်းတွေကို တက်ရောက် ပညာသင်ကြားမယ့် ကလေးတွေရဲ့ အနာဂတ်ကိုစဉ်းစားရင်း ရင်လေး နေမိပါတယ်။ မအူပင်ကိုရောက်တော့ မအူပင်ကောလိပ်အနီးနားက အလုပ်သမားရွာတွေ ပြားပြားဝပ်နေတာကို စိတ်မကောင်းစွာတွေ့ရပါတယ်။ ဒုက္ခကို မွေးကတည်းက ကျင့်သားရနေပြီဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုး တွေဟာ အခုသဘာဝ ဘေးဒဏ်ကိုလည်း ကြုံကြုံခံ ရင်ဆိုင်လိုတဲ့စိတ်နဲ့ ပြိုကျနေတဲ့ အိမ်တွေထဲက ဖောက်ထွက်ပြီး ယာယီကိုယ်ထူကိုယ်ထ အိမ်သေးသေးလေးတွေဆောက်ပြီး နေတာကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန် တော်တို့ကား ဖြတ်သွားတဲ့အခါ ကားပေါ်က စားစရာ၊ သောက်စရာများ ပစ်ချလေမလားဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက် မျက်ဝန်းတွေကို အထင်းသား မြင်တွေ့ နေရပါတယ်။ မအူပင်မြို့ကတော့ ထူးထူးခြားခြား ပျက်စီးမှုမရှိဘူးလို့လည်း ဒေသခံအချို့ရဲ့ စကားအရ သိရပါတယ်။ မြို့အနားသတ်လမ်းကြောင်း၊ မအူပင်တက္ကသိုလ် လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်ကိုပဲ နာဂစ်က ဝင်မွေ့သွားပုံ ရပါတယ်။

ပထမဆုံး ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများစွာကို တွေ့ရတာကတော့

ကျိုက်လတ်မြို့ဖြစ်ပါတယ်။ ကျိုက်လတ်မြို့မှာ အိမ်တော်တော်များများ ပြုလဲနေတာကိုတွေ့ရသလို အမိုးလုံးဝမရှိတော့တဲ့ အိမ်တွေကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ဒေသခံအချို့ရဲ့ အဆိုအရ ကျိုက်လတ်မြို့ဟာ နာဂစ် လေမုန်တိုင်းဒဏ်ကို အလူးအလဲ ခံရပေမယ့် အသေအပျောက်ကတော့ အရေအတွက်တော်တော်နည်းတယ်လို့ သိရပါတယ်။ အချို့ ပိုက်ဆံ တတ်နိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များက အမိုးများပြန်မိုးနေတာကိုတွေ့ရသလို အချို့အိမ်များ ကတော့ ဒီအတိုင်း အမိုးမရှိ အိမ်ထဲမှာနေထိုင်နေတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ဒေးဒရဲမြို့ကိုရောက်တဲ့အခါ ကျိုက်လတ်မြို့နည်းတူပဲ အပျက်အစီး အများဆုံး တွေ့ရပါတယ်။ စာသင်ကျောင်းတွေ ပြိုကျနေသလို တားလမ်း ဘေး ဝဲယာတစ်လျှောက် အိမ်များကတော့ အကောင်းပကတိ ကျန်တဲ့ အိမ်ဆိုလို့ တစ်အိမ်မှမမြင်မိခဲ့ပါဘူး။ ဒေသခံဒေးဒရဲမြို့သားတွေရဲ့ အဆိုအရ ကမ်းရိုးတန်းနေရွာများ ပျက်စီးမှု အများဆုံးလို့ သိရပါတယ်။ အုန်းပင်၊ ကွမ်းသီးပင်အများစုဟာ ပြုလဲနေတာကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။

ဖျာပုံမြို့ကိုရောက်တဲ့အခါမှာလည်း ပျက်စီးလှပြီလို့ ထင်ခဲ့တဲ့ ကျိုက်လတ်၊ ဒေးဒရဲမြို့တွေရဲ့ မြင်ကွင်းတွေနဲ့စာရင် အဆပေါင်းများစွာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးနေတဲ့ မြင်ကွင်းတွေကိုမြင်ရတော့ ရင်ထဲမှာ ဆိုနှင့်ကြေကွဲသွား ပါတယ်။ ဖျာပုံချောင်းကို ဖြတ်ထိုးထားတဲ့ တံတားအချို့ ပျက်စီးနေတာကို ပြုပြင်နေတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ကား နာရီဝက်လောက် ရပ်စောင့်နေတဲ့ အချိန်မှာ မြို့အတွင်းကိုဝင်ပြီး တော်တော်များများ ပျက်စီးမှုတွေကို ကျွန်တော် မှတ်တမ်း တင်ဖြစ်လိုက်ပါတယ်။ မြို့ဦးစေတီ ဖောင်းရစ်ကနေစပြီး ပြုတ်ကျနေတဲ့မြင်ကွင်း၊ မြေပြင်မှာ ပြားပြားဝပ်နေတဲ့ ရပ်ကွက်များ၊ လဲပြိုကျနေတဲ့ သစ်ပင်၊ အုန်းပင်၊ ကွမ်းသီးပင်များ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ပြန်လည်တည်ဆောက်ထားတဲ့ တဲအိမ်ငယ်လေးတွေက ထိုးထွက်လာတဲ့ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ လူထုရဲ့မျှော်လင့်ချက် မျက်ဝန်းတွေ မျက်ရည်ကြည်များ ရီဝေခိုတွဲနေတဲ့ ကြေကွဲစရာကောင်းလှတဲ့ မျက်ဝန်းတွေကို မြင်ရတဲ့အခါ

ဒါဟာ ငါတို့အမျိုးတွေပါလား၊ ငါတို့ ပြည်သူတွေပါလား၊ ငါတို့ ညီအစ်ကို
မောင်နှမတွေပါလား၊ သူတို့ခံစားနေရတဲ့ ဒုက္ခဟာ ငါတို့ဒုက္ခတွေပါလားလို့
တွေးမိရင်း ကြေကြေကွဲကွဲ ခံစားလိုက်မိပါတယ်။ တတ်နိုင်သမျှ ပါလာတဲ့
ပစ္စည်းအချို့ကို မျှဝေပေးရင်း ကျွန်တော်တို့ ဘိုကလေးမြို့ကို ဆက်လက်
ထွက်ခွာခဲ့ပါတော့တယ်။

ဘိုကလေးမြို့အဝင် ကုလားကျောင်းကြီးရွာထိပ်က တံတားကြီးဟာ
နိမ့်ဆင်းသွားတဲ့အတွက် အုန်းပင်များကို ဖြတ်တောက်ပြီး ဒေါက်ထောက်
နေကြတဲ့ ပြည်သူတွေကိုလည်းတွေ့ရပါတယ်။ ပျက်စီးသွားတဲ့ ကုလား
ကျောင်းကြီးရွာသားအချို့ရဲ့ ပြောစကားအရ ည ၈ နာရီ အချိန်လောက်မှာ
တက်လာတဲ့ရေဟာ ရင်ခေါင်းလောက်အထိရှိကြောင်း၊ ရေနဲ့အတူ ပြင်းထန်
လှတဲ့ လေမုန်တိုင်းကြားမှာ မိမိသားသမီးများကို ဦးခေါင်းထက်ရွက်ပြီး
တစ်ညလုံး ရေလွတ်ရာဒေသကို တရွေ့ရွေ့ ဖြတ်သန်းခဲ့ရကြောင်း
သေကြေပျက်စီးသူအချို့ရှိကြောင်း၊ မှောင်မှောင်မည်းမည်း အဲဒီညဟာ
မိမိတို့ ကုလားကျောင်းရွာသားတွေအတွက် ကမ္ဘာပျက်တဲ့ညလို့တောင်
ပြောချင်ကြောင်း၊ အချင်းချင်း ရေတောထဲက လက်နှိပ်မာတ်မီးအရောင်ကို
ကြည့်ပြီး ရေလွတ်ရာ၊ တာ၊ ကားလမ်းမတွေကို ပင်ပန်းခက်ခဲစွာ အရောက်
လာခဲ့ရကြောင်း၊ ကုလားကျောင်းကြီးရွာမှာ အိမ်တစ်လုံးမှမကျန်တော့ကြောင်း၊
သည့်အတွက် ယခု ဘိုကလေးသွားကားလမ်းဘေးမှာ ယာယီကိတ်ထူကိတ်ထူ
တဲများထိုးပြီး နေစရာကို မိမိတို့ခွန်အားဖြင့် မိမိတို့ မီးစနဲ့ထိုးသလိုပါပဲ။
အချို့ ပျောက်ဆုံးသွားတဲ့ မိသားစုဝင်တွေကို ယခုထိ ရှာမတွေ့သေးတဲ့
ဒေသခံအချို့ကတော့ ဝမ်းရေးကို ဂရုမစိုက်နိုင်တော့ကြောင်း မိသားစု
ပြန်လည်ဆုံဆည်းဖို့ ပျောက်ဆုံးသွားတဲ့ မိသားစုဝင်တွေကို ဘယ်နေရာ၊
ဘယ်ဒေသကနေ ပြန်ပေါ်လာလေမလဲလို့ ရွာလမ်းကိုကြည့်ရင်း နေ့စဉ်
မျက်ရည်ကျနေရကြောင်း ပြောကြားနေတာကိုလည်း စိတ်မကောင်းစွာ
ကြားသိခဲ့ရပါတယ်။ မကြာခင်မှာပဲ တရားဝင်စာရင်းဇယားများအရ

လူဦးရေသောင်းကျော် သေဆုံးခဲ့သော၊ သောင်းကျော် ပျောက်ဆုံးခဲ့သော ဘိုကလေးမြို့ကို ကျွန်တော်တို့ ရောက်ရှိပါတော့တယ်။

ဘိုကလေးမြို့မှ ကြိုဆိုပါသည်။ မင်္ဂလာရှိပါစေဆိုတဲ့ မြို့အဝင် ဆိုင်းဘုတ်ကလေးကိုကြည့်ပြီး ဘိုကလေးမြို့နယ်သူ မြို့နယ်သားများလည်း မင်္ဂလာရှိကြပါစေ၊ အန္တရာယ်ကင်းကြပါစေလို့ မဆီမဆိုင် ဆုတောင်း လိုက်မိပါတယ်။ စောစောက တင်ပြခဲ့တဲ့ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများနဲ့ မအူပင်၊ ကျိုက်လတ်၊ ဒေးဒေ၊ ဖျာပုံမြို့များထက် အဆပေါင်းများစွာ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးခဲ့တဲ့မြို့ကတော့ ဘိုကလေးမြို့ပဲ ဖြစ်ပါတော့တယ်။ တချို့ တိုက်အိမ်များ ခါးပြတ်နေပြီး တချို့အိမ်များ ပြားပြားဝပ်ပြိုကျနေတာကိုလည်း တွေ့ရ ပါတယ်။ အမှတ်(၁)ရပ်ကွက် အထက်လမ်း ဘိုကလေးမြို့ လမ်းပေါ်ကို ရောက်နေတဲ့ စန္ဒီဒေဝီလို့ အမည်တပ်ထားတဲ့ နှစ်ထပ်သင်္ဘောဟာ ဘိုကလေးမြို့ထဲက လမ်းပေါ်ကို ရောက်ရှိနေတာကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။

* * * * *

**အထက်ချောင်းရွာက သေရွာပြန်သူတို့တွေရဲ့ဘဝအကြောင်း
မခင်မရွာပြောပြတဲ့ သူမတို့ မိသားစုဘဝ**

နေ့လယ် ၂ ချက်တီးလောက်ကတည်းက ရေတွေတက်လာပါတယ်။ အဲဒီကတည်းက ကျွန်မတို့လှေနဲ့ထွက်ဖို့ ပြင်ကြတယ်။ ရေတွေက များလာတော့ ကလေးတွေရယ်၊ အသက်ကြီးတဲ့သူတွေရယ်၊ ကျွန်မတို့စုပြီး သွားကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သွားရင်းနဲ့လေတအားတိုက်တော့ လှေမှောက် သွားတယ်။ လှေမှောက်သွားတော့ ရေကူးပြီး ခရီးဆက်ကြတယ်။ အဲဒီမှာ ကောက်ရိုးပုံကြီးမျောလာတာတွေတော့ ကောက်ရိုးပုံပေါ်တက်ထိုင်ပြီး ဆက်သွားရပြန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ရေတွေက တအားကြီးလာတယ်။ လှိုင်းကလည်း တအားရှိတော့ ကောက်ရိုးပုံကြီးလည်း ပဲ့ထွက်သွားတယ်။

အားလုံးတစ်စစ်ဖြစ်ကုန်တယ်။ ကျွန်မလည်း ရေထဲမှာ တွယ်မိတွယ်ရာ တွယ်ထားခဲ့ရတယ်။ ကျွန်မအစ်ကိုလည်း သူ့သမီးနဲ့မျောသွားတယ်။ လှိုင်းတအားပုတ်တော့ ကျွန်မအစ်ကိုမိန်းမလည်း လွင့်သွားတယ်။ ကျွန်မလှမ်းဆွဲပေမယ့် မရတော့ဘူး။ ကျွန်မကတော့ သစ်ကိုင်းလေးတစ်ကိုင်း ဆွဲမိပြီး ကျန်ခဲ့တယ်။ ရေက ကျွန်မခေါင်းကိုကျော်နေပြီ ရေလုံးရိုက်တာ မခံနိုင်လို့ ရေထဲငုံ့လိုက် ပြန်ပေါ်လိုက် လုပ်နေရတယ်။ ကျွန်မတို့ စုစုပေါင်း (၁၃)ယောက်မှာ ကျွန်မရယ် ကလေးသားအဖ နှစ်ယောက်ရယ်ပဲ ကျန်တယ်။ သူတို့သားအဖနဲ့လည်း တာကြီးပေါ် ပြန်တွေ့ကြတာ။ ရွာကိုလည်း မမှတ်မိ တော့ဘူး။ ကလေးအဖေက ကလေးရဲ့ဂုတ်က အင်္ကျီစကို ပါးစပ်နဲ့ကိုက်ပြီး သူ့သမီးကို သူမသေမချင်း မလွှတ်ဘူးဆိုပြီး မှန်တိုင်းရပ်တဲ့အထိပါပဲ။

ဒီကလေးရဲ့ ကံကြမ္မာလို့ ပြောရမှာပေါ့။ သူ့အဖေ ကိုမင်းခိုင်က အခု ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နဲ့ ရွာဘက်ကိုပြန်သွားတယ်။ လောလောဆယ် ကျွန်မတို့ပဲ ကလေးကို ကြည့်ထားပေးရတာပေါ့။ သူ့အဖေ ပြောပြတာက တော့ သူတို့သားအဖတက်နေတဲ့ သစ်ပင်ကို လှိုင်းတွေပုတ် သစ်လုံးတွေ လာဆောင့်တော့ သူ့သမီးကို သစ်ပင်အဖျားမှာချိတ်ထားပြီး ရေထဲပြန်ဆင်း သစ်လုံးတွေဖယ်ရတယ်။ ပြီးတော့ လှိုင်းပုတ်ခံရပြီး ကလေးနဲ့ ဝေးသွားလို့ သူ့သမီးဆီပြန်ရောက်ဖို့ သစ်ပင်တစ်ပင်ချင်းဆီက ပြန်ကူးလာတာ နောက်ဆုံး သူ့ချိတ်ထားခဲ့တဲ့အတိုင်း သစ်ပင်မှာ ပြန်တွေ့ရတယ်တဲ့။ သစ်ပင်ပေါ်က သမီးကို ပြန်ခေါ်ပြီး ရေကျချိန်စောင့်ပြီး ရေထဲကိုပြန်ဆင်းလာတော့ ကလေးကနို့ဆာနေတာနဲ့ သူ့လက်ဖျံကို ကိုက်ပြီး ကျတဲ့သွေးကို သမီးလေး ကို တိုက်ခဲ့ရတယ်။ သမီးလေးက ၃ လသားပဲရှိသေးတော့ ဘာမှမသိရှာဘူး ပေါ့။ အဲဒီကနေ ရေကျတော့ ခါးလောက် ရှိတဲ့အချိန်ထိ သူတို့သားအဖ လျှောက်ကူးရင်း ရေထဲမှာလေးတစ်ခုနဲ့ နို့သစ်ခွတစ်ဗူးမျောလာတာ တွေ့လို့ သမီးကိုလေးထဲထည့်ပြီး နို့သစ်ခွ တိုက်ဖို့ရလာတယ်။ အဲဒီလို အဆင့်ဆင့်လျှောက်သွားရင်းနဲ့မှ ရေသန်ဗူးတစ်ဗူးနဲ့ စောင်စုတ်လေး

မျောလာတာတွေ့လို့ ကလေးအတွက် အဆင်ပြေပြီး နောက်ဆုံး ကျွန်မနဲ့တွေ့တယ်။ ကျွန်မတို့မောင်နှမ ပြန်တွေ့ချိန်မှာ ကျွန်မဆီကို ကလေးအပ်ထားပြီး အစ်ကိုက သူ့မိန်းမနဲ့အမျိုးတွေကို လျှောက်ရှာပေးမယ့် မတွေ့ရတော့ပါဘူး။ ကျွန်မတို့ရောက်နေတဲ့ရွာက ထန်းပင်ချောင်။ အဲဒီကနေ ကျန်ခဲ့တဲ့လူတွေစုပြီး ဘီတွတ်ရွာကိုသွားကြတယ်။ လမ်းမှာ နှစ်ည အိပ်ရတယ်။ ဘီတွတ်ရွာမှာ ၃ ည အိပ်၊ နောက် ဝါးခယ်မှာ နှစ်ညအိပ်ပြီးမှ ရန်ကုန်ရောက် တာဆိုတော့ လမ်းမှာပဲ ၇ ရက် ကြာခဲ့တာပေါ့။

* * * * *

ကျိုက်ထော်မြို့က သေရွာပြန်မမျိုးမျိုးခိုင်ရဲ့ကိုယ်တွေ့ခံစားမှု

ညီမတို့ မိသားစု ၉ ယောက်ရှိပါတယ်။ ညီမက ခရီးသွားရင်း မုန်တိုင်းကြုံရတာပါ။ အဲဒီနေ့က ဘီတွတ်မှာ ဈေးဝယ်သွားဖို့ အမေက လွှတ်တာနဲ့ ဈေးဝယ်သွားပါတယ်။ ဈေးဝယ်ပြီးပြန်မယ်လုပ်တော့ မုန်တိုင်းရှိလို့ မထွက်တော့ဘူးဆိုပြီး ရပ်ထားတယ်။ ၁၁ နာရီလောက် ကျတော့ လေငြိမ်သွားတာနဲ့ အန္တရာယ်မရှိတော့ဘူးဆိုပြီး ညီမတို့ သဘောရော အခြားသဘောနှစ်စင်းပါ ထွက်လာခဲ့တယ်။ ၂ နာရီ လောက်လည်း ရောက်ရော လှိုင်းတအားပြင်းလာတာနဲ့ ရေတွင်းကုန်းဆိုတဲ့ ရွာလေးမှာ လေကွယ်ယူပြီးနေကြတယ်။ ရှေ့ဆက်သွားလို့မရတော့ဘူး။ ၄ နာရီ လောက်မှာ ဘာမှမမြင်ရတော့ဘူး။ ညီမတို့သဘောလည်း ရေတစ်ဝက် နှစ်နေပြီ။ အားလုံးသဘောပေါ်ကဆင်းပြီး ရေကူးကြတယ်။ နောက်တော့ ကြောက်ကြောက်နဲ့ မဆင်းပဲ ကြောင်နေတဲ့အချိန် ညီမသူငယ်ချင်းက မြန်မြန်ဆင်းတော့ဆိုပြီး တွန်းချတော့မှ ညီမနီးရာ သစ်ပင်ကိုဆွဲခိုပြီး နေခဲ့ရတယ်။ သစ်ပင်လည်း မြုပ်လာရော ညီမ နှစ်ခါလွင့်ထွက်သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြန်ကြိုးစားပြီး သစ်ပင်ကို ရောက်အောင်ပြန်ဆွဲထားရတယ်။ ညီမတို့သစ်ပင်မှာ လူပေါင်း ၅၀ ကျော်ရှိတယ်။ အဲဒီအထဲက ၅ ယောက်ပဲ အသက်ရှင်တယ်။ သစ်ပင်ပေါ်ကနေ ကယ်ပါကယ်ပါအော်တော့ ရေနည်းနည်း

ကျသွားပြီး ညီမတို့သဘောပိုင်ရှင်က ကုန်းပေါ်ရောက်နေတော့ လာကယ်
တယ်။ ညီမလည်း သစ်ပင်ပေါ်က ကျန်ခဲ့တဲ့ လေးယောက်ကို ပြန်ကယ်ခဲ့
တယ်။ ဖြစ်သွားတဲ့အတိုင်း အတာကတော့ ကမ္ဘာပျက်သလို ခံစားရပါတယ်။
အခု ဒီရန်ကုန်ကိုရောက်တဲ့အထိ မျက်စိထဲမှာ ပြန်မြင်ယောင် နေတုန်းပါပဲလို့
ပြောတဲ့ သူမမျက်ဝန်းတွေဟာ မျက်ရည်တွေပြည့်လျှမ်းဝေရီလျက်။
သူမရဲ့ရှိုက်သံတစ်ချက်တစ်ချက်ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့နှလုံးသားကို ပြင်းထန်စွာ
ထိုးနှက်နေသလိုပါပဲ။

* * * * *

မစန်းအေး

ကျွန်မကတော့ ကျွန်မတို့ လင်မယားနှစ် ယောက်ပဲ
အသက်ရှင်ကျန်ခဲ့ ပါတယ်။ ကျွန်မတို့သားလေး ဆုံးရှုံးသွားတဲ့အတွက်
အရင်က ပဋာမြေလူးဆိုတဲ့စကားကို ကိုယ်တွေ့ကြုံမှ နားလည် တော့တယ်။
ကိုယ့်ဘဝမှာ ရပ်တည်ရာမရှိလောက်အောင် သွေးပျက်ခံစားရပါတယ်။
အိမ်တိုင်တွေကျွတ်ပြီး မျောလာတာတွေက လူကိုလာရိုက်တဲ့ ဒဏ်ဟာ
ရင်ထဲမှာ သားသေလို့ ရတဲ့ဒဏ်ရာလောက်တော့ မပြင်းထန်ခဲ့ပါဘူးဆိုတဲ့
စကားသံနဲ့အတူ နာဂစ်ဘေးဒဏ်သင့်ပြည်သူတွေရဲ့ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့
ခံစားမှုတွေကို အခုလို ရင်ဖွင့်ပြောကြားခဲ့တာကိုလည်း ဝမ်းနည်းစွာ
မှတ်သားခဲ့ရပါတယ်။

* * * * *

**ဘုန်းကြီးကျောင်းပေါ်မှာ ကျန်ခဲ့တဲ့ သားငယ်လေး
ရိုးထိုက်အောင်ရဲ့စကား**

ရေတွေတစ်အား တက်လာတဲ့အချိန်မှာ သားက ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ
ရောက်နေတာ။ ပထမတုန်းကတော့ သားတို့ရွာက ဓမ္မာရုံထဲမှာ
ဘုရားရှိခိုးနေတာ လေတွေတိုက်တော့ ရွာကလူတွေ ဓမ္မာရုံကို ပြေးလာကြ

တယ်။ မွှာရုံထဲမှာ လူတွေပြည့်သွားတော့ သားတို့ဘုန်းကြီးကျောင်းပေါ်
 ပြေးသွားတာပေါ့။ အဲဒီအချိန် သားတို့ထဲက ကလေးလေးတစ်ယောက်
 ပိပြီးသေသွားတယ်။ သားတို့တွေ ဘုန်းကြီးကျောင်းပေါ်ရောက်ပြီး
 ခဏနေတော့ မွှာရုံကြီး ပြိုကျသွားပြီး လူတွေလည်းသေကုန်ကြတယ်။
 ဘုရားကြီးလည်း ပြိုသွားတယ်။ သားအဖေနဲ့ အမေရယ် ညီမလေးရယ်က
 တော့ သေသွားပြီလားမသိဘူး။ အခုထိ ရှာမတွေ့ဘူး။ သားတို့နေတာက
 မြစ်ဝမှာရှိတဲ့ ကံစုရွာမှာနေတာ။ သားတို့ကို ဘဘဦးကျော်ဝင်းနဲ့ ဘဘ
 ဦးမောင်က မွေးစားမယ်ဆိုပြီး ခေါ်လာခဲ့ကြတာ။ သားတို့ကို လွယ်အိတ်တွေ၊
 ရေဗူးတွေ ဝယ်ပေးပြီးသွားပြီ။ သားတို့ကို ကျောင်းထားပေးမယ်လို့
 ပြောတယ်။ သားက ဒုတိယတန်းတက်ရမှာ။ အခု သားတို့ကို ဘုန်းကြီး
 ကျောင်းမှာ ထားပေးတယ်။ သားတို့ ၆ ယောက်မှာ မိန်းကလေး
 တစ်ယောက်၊ ယောက်ျားလေး ၅ ယောက် ဟိုယောက်ျားလေး(၄)ယောက်
 ညီအစ်ကို(၂)စီ (၂)တွဲ။ အခု သားတို့ကိုရင် ၁၀ ရက်ဝတ်ရမယ်။
 ကိုရင်ဝတ်ပြီးမှ ကျောင်းနေရမယ်လို့ ဘဘကပြောတယ်။ အခုတော့ သား
 မကြောက်တော့ဘူး။ အစတုန်းကတော့ ရေတွေကြည့်ပြီး သားတို့ကြောက်
 နေတာပဲ။ ချမ်းလို့တုန်နေကြတာပဲ။ သားတို့မှာ စားစရာလည်းမရှိ၊
 နေစရာလည်း မရှိတော့ဘူး။ ဘဘတို့လာမှ သားတို့ ထမင်းစားရတယ်။
 ဘဘတို့မလာခင် သားတို့ ၁၀ ရက်လောက်ရှိတယ် အုန်းသီးတွေစားပြီး
 နေရတယ်။ ကလေးတွေက ငိုနေကြတယ်။ သားတို့သူငယ်ချင်း
 တစ်ယောက်ကလည်း သူ့အမေလို့ထင်ပြီး လှမ်းဖက်လိုက်တာ သူ့အမေက
 ဘယ်ရောက်သွားလဲမသိပါဘူး။ သစ်လုံးကြီးပဲ ဖက်မိပြီး ကျန်နေခဲ့တာ။
 သူလည်း သူ့အမေကို ရှာလို့မတွေ့တော့ဘူး။ နွဲ့လုံးကြီးကြားမှာ သူတို့တွေ
 သေကုန်ပြီလို့ ပြောကြတာပဲ။

ဒေသခံတွေရဲ့အဆိုအရ ဘိုကလေးမြစ်ဆိပ်မှာ နစ်မြုပ်သွားတဲ့
 သဘောဟာ ငါးစီးထက်မနည်းလို့ သိရပါတယ်။ စက်တပ်သမ္မာန်များ အများ
 အပြားလည်း မြို့လယ်လမ်းမများပေါ်မှာ တွေ့ရပါတယ်။ ဆိုင်းဘုတ်သာ

ကျန်တော့တဲ့ ဘိုကလေးမြို့ရဲ့ ရွှေလင်းရုပ်ရှင်ရုံကြီးဟာ လေမုန်တိုင်း မတိုက်ခင် မိနစ်ပိုင်းအလိုအထိ ကုလားကားပြသဖို့ ကြော်ငြာသံတွေ၊ သီချင်းဖွင့်သံတွေနဲ့ ဆူညံနေတုန်းပဲလို့ သိရပါတယ်။ ဘိုကလေးမြို့ရဲ့ တစ်ဖက်ကမ်းက သင်္ဃေရူပာအပါအဝင် ရွာအချို့ဟာ ပျက်စီးဆုံးရှုံး သွားခဲ့ပါပြီ။ ရွာတစ်ရွာမှာ အိမ်ခြေရာကျော်ခန့်နဲ့ လူဦးရေထောင်ကျော်ခန့် ရဲ့ အနာဂတ်ကိုတွေးပြီး ရင်ထဲမှာ ဆိုနစ်ကြေကွဲလာမိပါတယ်။ ထော်ပိုင် သဘောကြီး မြုပ်နေတာကို မှတ်တမ်းတင် ရိုက်ကူးပြီး ငြိမ်ငြိမ်လေးစီးနေ တဲ့ ဘိုကလေးမြစ်ရေပြင်ဟာ အခုတော့လည်း သူတော်ကောင်းကြီး တစ်ယောက်လို မျက်နှာဖုံးကြီးစွပ်လို့။ ဘဝပေါင်းများစွာကို ဟိုတစ်နေ့က ဖြိုဖျက်ချေမှု့ခဲ့တာဟာ သူမဟုတ်သလို ပုံပြင်လိုလို ဟန်ဆောင်ကောင်းတဲ့ မြစ်ကြီးကိုကြည့်ပြီး ဒုက္ခရောက်တဲ့ဘဝတွေ၊ မိသားစုတွေကို မေတ္တာပို့ အမျှအတန်း ပေးစေလိုက်မိပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်း နာဂစ်လေမုန်တိုင်းကြီး စတင်ဝင်ရောက်ရာ ပင်လယ်ဝ မိန်းမလှကျွန်းဘက်ကို သုံးနာရီခန့် စက်လှေစီးပြီး ခရီးထွက်ခဲ့ပါတယ်။

အပျက်အစီး အဆုံးအရှုံးအများဆုံး ရွာကြီးကတော့ ကြိမ်ချောင်း ရွာကြီးပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကြိမ်ချောင်းရွာကြီးဟာ ဘိုကလေးမြို့အပိုင် ရောဝတီတိုင်းထဲမှာတော့ စီးပွားရေးအကောင်းဆုံး၊ ချမ်းသာသူအရေ အတွက်အများဆုံးနဲ့ တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ရဲစခန်းထားရှိတဲ့ လူဦးရေ အများဆုံး ရှိတဲ့ ရွာမြို့လေးပါပဲ။ နာဂစ်မုန်တိုင်းမဝင်ခင် နံနက်ပိုင်းအထိ ကြိမ်ချောင်း ရွာကြီးထဲမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ မိသားစုတွေ၊ ကလေးငယ်တွေအားလုံးဟာ ပျော်ရွှင်ရယ်မောနေကြတုန်းပါပဲ။ ဒီနေ့ညဟာ မိမိတို့ ဘဝတွေ၊ ရွာတွေကို ဖျက်ဆီးမယ့် နာဂစ်မုန်တိုင်းကြီး အန္တရာယ်ဝင်ရောက်မယ်လို့ သူတို့ လုံးဝ တွေးမိကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ညနေ ၆ နာရီလောက် အချိန်ကစပြီး ရေကျ ချိန်ကြီးဖြစ်ပါလျက် တစ်နာရီ နှစ်ပေနှုန်းနဲ့ ကြိမ်ချောင်းရွာအောက်ပိုင်း မိန်းမလှကျွန်းထိပ် ဦးရှင်ကြီးလှေဆိုက်ရာအရပ် ဒေသကနေ စတင်ပြီး ရေတက်လာတာလို့ ဒေသခံများကပြောပါတယ်။ ည ၇ နာရီ အချိန်မှာတော့

တက်လာတဲ့ရေဟာ ကြိမ်ချောင်းရွာအပါအဝင် အရှေ့ထော်ပိုင်၊ အနောက်ထော်ပိုင်၊ ပဒဲကော၊ ဘုတ်ချောင်း၊ ကမာကလူ၊ ဒမင်းနောင်၊ စပ်စု၊ ခုနစ်စင်ဥ၊ မကြင်မြိုင်ကျွန်း၊ ရွှေထူး၊ စပ်ကျွန်း၊ ပန်းဖူးကြီး၊ ပန်းဖူးလေး၊ စလောင်းကျ၊ ငှက်သိုက်၊ ရေဝင်၊ မရမ်းကြီး၊ မရမ်းလေး၊ လိပ်ကျွန်း အစရှိ တဲ့ရွာတွေကို စတင်ဝင်ရောက် နေပါပြီ။ အချို့မိသားစုများက ချမ်းသာကြွယ်ဝသော အိမ်အထပ်မြင့်တွေဆီကိုပြောင်း ရွှေ့ပြီး စုစုစည်းစည်း လေမုန်တိုင်းရေဒဏ်ကိုခံဖို့ ပြင်ဆင်ခဲ့ကြပေမယ့် မြင့်မိုရ်တောင်ကြီး ဖြူမယ်ကြ ခါးကမသန်ဆိုသလို ပေပေါင်းများစွာမြင့်တက်လာတဲ့ ရေလှိုင်း၊ တစ်နာရီ မိုင် ၁၂၀ ကျော် တိုက်ခတ်လာတဲ့ နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ကို လည်စင်းပြီး ခံခဲ့ကြရပါပြီ။ ည ၈ နာရီ ၉ နာရီ မှောင်နဲ့မည်းမည်း ရေလှိုင်းထဲမှာ ကလေးငိုသံတွေ၊ ကယ်ပါယူပါ အော်သံတွေနဲ့အတူ ဘဝများစွာကို နာဂစ်က အလံတလူလူလွှင့်ရင်း အောင်ပွဲခံ ပြားပြားဝပ်စေခဲ့ပါပြီ။

လူသူကင်းမဲ့နေသော ရွာများကိုကြည့်ပြီး ရင်ထဲမှာ ဆိုနှင့်ကြေကွဲစွာ ခံစားရသလို ရေလှိုင်းနဲ့အတူ ကြုံသလိုဖက်တွယ်ရင်း သေမင်းကိုအံတုခဲ့တဲ့ ရွာသူရွာသားများကို ဘိုကလေးမြို့ပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းအသီးသီးမှာ နေရာချထားပြီး ပြုစုစောင့်ရှောက်နေတာကိုလည်း သာဓုခေါ်စရာ မြင်တွေ့ ရပါတယ်။ မိသားစုဝင်ထဲမှာ တစ်ဦးသာကျန်ခဲ့တဲ့ ဒေသခံတစ်ဦးကတော့ “ကျွန်တော့် သမီးလေးက ရန်ကုန်မှာနေတာပါ။ ဘွဲ့ယူစရာရှိလို့ ကြိမ်ချောင်းကြီးရွာကို ပြန်ခေါ်ထားတာ နှစ်ရက်ပဲရှိပါသေးတယ် ဆရာရယ်။ အဲဒီညကတော့ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမှာ မမေ့နိုင်စရာ အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ဖြစ်သလို ကျွန်တော်တို့ဘဝအတွက်လည်း သေတဲ့အထိ ခံစားရတော့မယ့် အဖြစ်အပျက်တွေ စတင်တဲ့ညပါပဲ။ ည ၈ နာရီအချိန် တက်လာတဲ့ရေဟာ နေအိမ်အောက်ထပ်မြှုပ်ပြီး အပေါ်ထပ်မှာတက်နေတဲ့ မိသားစုတွေ ခါးလယ်လောက် ရောက်နေပါပြီ။ မကြာခင်မှာပဲ အရှိန်ကြီးမားစွာတက်လာတဲ့ ရေလှိုင်းကြီးနဲ့အတူ လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုဟာ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုကို

ဖြိုခွဲပစ်လိုက်သလို ကျွန်တော်တို့ ရွာသူရွာသားတွေကိုလည်း ရက်စက်စွာ ဖြိုခွဲလိုက်ပါပြီ။ သမီးကကြောက်လန့်တကြား အဖေကိုဖက်ပြီး ငိုတဲ့မြင်ကွင်း၊ ကျွန်တော့်ဇနီးက မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့စွာငိုယိုရင်း ကျွန်တော့်ကို ဖက်တွယ် ထားတဲ့ခံစားမှု မကြာခင်မှာပဲ ရေလှိုင်းကြီးဝင်လာပါပြီ။ ကျွန်တော် မိသားစုကို လက်တစ်ဖက်စီဆွဲပြီး ကြွကြွခံနေပါလျက်နဲ့ နောက်တစ်ကြိမ်တက်လာတဲ့ ရေလှိုင်းကြီးကိုတော့ ကျွန်တော် တောင့်မခံနိုင်တော့ပါဘူး။ သမီးလေးရေ သမီးလေးလည်း သမီးလေးကံအတိုင်းပဲ။ အမေကြီးလည်း အမေကြီးကံ အတိုင်းပေါ့လို့ ရင်ဆို့လောက်ရှိတဲ့ရေထဲမှာ အားပေးနေရင်း သမီးက ကျွန်တော့်လက်ခုံလေးကိုနမ်းတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း သမီးရဲ့ လက်ခုံ လေးကို နမ်းနေတဲ့အချိန်မှာပဲ ရေလှိုင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ဘဝတွေကို ဝါးမြိုလိုက်ပါပြီ။ ကျွန်တော်လည်း နောက်ပိုင်းဘာမှမသိတော့ပါဘူး။

ဇောနဲ့တွေ့ရာ သစ်လုံးကိုဖက်ရင်း ကယ်ဆယ်ရေးနဲ့တွေ့ပြီး အခုလို အသက်ရှင်ကျန်ရစ်ပေမယ့် ကျွန်တော့်ဘဝဟာ သေဆုံးခဲ့ပါပြီဆရာရယ်”လို့ မျက်ရည်ကြားက ရင်ဖွင့်ပြောကြားခဲ့တဲ့ အသံတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အပြန်လမ်းတစ်လျှောက်မှာ ပဲ့တင်ထပ်လို့ မင်္ဂလာ ရှိပါစေလို့ ဆုတောင်း ဆိုင်းဘုတ်နဲ့ ဘိုကလေးမြို့ကအထွက်မှာ ဒါရိုက်တာ စင်ရော်မောင်မောင်ရဲ့ ကားကို တွေ့လိုက်ပါတယ်။ စင်ရော်ကြီးက လှမ်းပြီးနှုတ်ဆက်ရင်း ဘိုကလေးအခြေအနေတွေမေးလို့ ပြောပြနေတာကို စင်ရော်တပည့်တွေက မှတ်တမ်းတင် ဗီဒီယိုရိုက်ကူးနေတာကိုလည်း အံ့သြဖွယ်တွေ့ရပါတယ်။

ညနေ ၄ နာရီ လောက်မှာ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ဖျာပုံ လိပ်ဥကုန်းရပ် ကျိုက္ကပွန်ဘုရားကြီးဝင်းကနေ ရန်ကုန်ပြန်ဖို့ ပြင်ဆင်ခဲ့ကြပါတယ်။ တဆက်တည်း ကျွန်တော့်အတွေးထဲမှာ ကက်ထရီနာမုန်တိုင်းဒဏ်ထိတဲ့ ကမ္ဘာ့ပြည်သူတွေအကြောင်း၊ အင်ဒိုနီးရှားအပါအဝင် အာရှဒေသ အလူး အလဲခံခဲ့ရတဲ့ ဆူနာမီအကြောင်းတွေကိုလည်း တွေးနေမိပါတယ်။ ဆူနာမီ သဘာဝဘေးဒဏ်ကို အပြင်းအထန် ခံစားရတဲ့ နိုင်ငံကတော့ အင်ဒိုနီးရှား

ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အသေအပျောက်ဟာ ၁၃၀၄၀၆ ယောက်ရှိပြီး ပျောက်ဆုံးသူ စာရင်းဟာ ၃၆၈၃၆ ယောက်နဲ့ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်သူပေါင်းဟာ ၂၀၄၅၈၁၈ ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၀၄ ဒီဇင်ဘာ ၂၆ ရက်နေ့က ဆူနာမီလှုပ်ဟာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအတွက် ၄၅.၅ ဘီလီယံ ပျက်ဆီးခဲ့ကြောင်း အဆောက်အဦး၊ စီးပွားရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ရေနံနဲ့ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လုပ်မှု စတဲ့ နိုင်ငံရဲ့ထုတ်ကုန်တွေဟာ ပျက်ဆီး ဆုံးရှုံးခဲ့ကြရပါတယ်။ ဒီထက်ပိုဆိုးတာက မိတကွ ဖတကွကလေးတွေ၊ မိသားစု အသိုက်အမြှူ ပျက်ခဲ့ရတဲ့ဘဝတွေရဲ့ ယိမ်းယိုင်ချည့်နဲ့သွားတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေကို ပုံမှန်အနေအထားရောက်ဖို့ အတွက် ၃၊ ၄ နှစ်လောက် အပြင်းအထန် ကြိုးစားခဲ့ရတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ရန်ကုန်ကိုပြန်ရောက်တော့ ည ၈ နာရီ ထိုးပါပြီ။ အားလုံးဟာ စာနာစိတ် တွေနဲ့ ပင့်သက်လိုက်မောစွာ ခေါင်းညိတ်နှုတ်ဆက်ကြရင်း ဝေဒနာတွေကို ကိုယ်စိခံစားရင်း လမ်းခွဲလိုက်ကြပါတယ်။ မုတ်သုံ မိုးကတော့ ခပ်ကြမ်း ကြမ်း ဝင်နေပါပြီ။ ကဲ ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်ကြမလဲ။ ဘာဆက်လုပ် သင့်သလဲ။

* * * * *

ကျေးဇူးမှတ်တမ်း

ကွမ်းခြံကုန်း၊ ကော့မှူး၊ ဒေးဒရဲ၊ ဖျာပုံ၊ ကျိုက်လတ်၊ မအူပင်၊ ဘိုကလေး စတဲ့ ခရီးစဉ်တွေအတွက် အကူအညီပေးခဲ့ကြတဲ့ မအေးအေးဝင်း (လပ်ကီးဆဲဗင်း)၊ ဦးချစ်တင်၊ ဒေါ်တင်မြတ်မွန် (ထက်မြက်အောင်ရွှေဆိုင်)၊ ဦးဟန်ရှင်(ကုန်သည်) တို့အား ကျေးဇူးတင်လျက်.....

■ အောင်စိုးသူ

* * * * *

[၁၀ - ၅ - ၂၀၀၈၊ နေ့ထုတ် The First ဂျာနယ်မှ]

အလှူအတန်း

နှစ်သိမ့်မှုတွေ
လက်ဆင့်စေ

“နာဂစ်”ကို အမျိုးမျိုးအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကြသည်။ တချို့က အာရေဗျ ဘာသာစကားဖြင့် ပန်းပွင့်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရကြောင်း၊ တချို့က အိန္ဒိယဘာသာ စကားဖြင့် မြွေဆိုးဟု အဓိပ္ပာယ်ရကြောင်း တို့ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ထိုနာဂစ်သည် ရောဝတီတိုင်းနှင့် ရန်ကုန်တိုင်းတို့ကို ထောင်းလမောင်းကြေစွာ ဝင်ရောက်တိုက်ခတ်နှိပ်စက်သွားခဲ့သည်။ ထိုနာဂစ်အမွေကြောင့် ကျွန်တော် အိမ်ငယ်ကလေးသည်လည်း အိမ်မိုးတွေ ပွင့်ထွက်၊ အိမ်ကြမ်းပြင်ရေမြုပ်နှင့် ကျွန်တော်မိသားစုလေးသည် အတော့်ကို ကသောင်းကနင်းနိုင်သွားသည်။ ရက်အနည်းငယ်အကြာ အိမ်ခေါင်မိုးပြုပြင်၊ သွပ်ပြားလဲ၊ ညစ်ထေးပေပွနေ သော အိမ်ကြမ်းခင်းတို့ကို ရှင်းလင်းဆေးကြောသုတ်သင်ကာ ကျွန်တော် တို့မိသားစု အမိုးအကာအောက် ပြန်လည်ရရှိခဲ့သည်။ တစ်ည မိုးတွေသဲသဲ မဲမဲရွာသည်။ ဇနီးသည်၊ သားလေးနှင့်အတူ အိပ်မောကျနေမှ လန့်နိုးလာ သည်။ အမိုးအကာအောက် ခြင်ထောင်ထဲတွင် စောင်ခြုံနေရင်း မိုးသံကို နားထောင်၍ အတွေးတစ်ခုက နှလုံးသားကို သိမ့်သိမ့်ခါသွားသည်။

မုန်တိုင်းဒဏ်ကို အလူးအလဲခံစားခဲ့ရင်း အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်သွားကြသည့် ငါတို့နှင့် တစ်မြေတည်းနေသူတွေ တစ်ရေတည်းသောက်ကြသူတွေ ဘယ်လို နေရှာကြမှာပါလိမ့်။ ထိုသူတို့အတွက် အုပ်တစ်ချပ်၊ သဲတစ်ပွင့် ဘယ်လို ကူညီစောင့်ရှောက်ခွင့်ရနိုင်ပါလိမ့်တို့ဖြစ်သည်။ ထိုအတွေးနှင့် တိုက်တိုက် ဆိုင်ဆိုင် မေ (၁၄) ရက်က စာပေနှင့် အနုပညာရှင်များ စေတနာရှင် လုပ်ငန်းရှင်များ၏ စုပေါင်းအလှူဒါနတစ်ခုမှာ ပါဝင်လုပ်အားပေးခွင့် ရရှိခဲ့သည်။

မနက် (၁၀) နာရီထိုးလုနီးပါးတွင် စတင်ထွက်ခွာပြီး ဘုရင့်နောင်တံတား၊ ပန်းလှိုင်တံတား၊ တွံတေးတံတားတို့ကို ဖြတ်ကျော်ပြီး တွံတေးမြို့နယ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ပန်းလှိုင်တံတားနှင့် တွံတေးတံတားအကြား ဂဝံလမ်းဖြစ်ပြီး ကျန်လမ်းများမှာ ကတ္တရာလမ်းဖြစ်၍ သွားရေးလာရေးအဆင်ပြေသည်။ မနက် (၁၁) နာရီ (၁၅) မိနစ်ခန့်တွင် တွံတေးမြို့နယ်ရောက်ရှိပြီး လှူဒါန်း ခြင်းအစီအစဉ်များ စတင်ခဲ့သည်။

တွံတေး-ကွမ်းခြံကုန်းကားလမ်းတစ်လျှောက် ကျေးရွာများရှိ မုန်တိုင်း ဒဏ်ခံပြည်သူများအား ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား၊ ငါးသေတ္တာဘူး၊ ငါးပိထောင်းဘူး၊ ယမ်ယမ်ခေါက်ဆွဲခြောက်ထုပ်၊ ဒန်အိုး၊ ခြုံစောင်၊ ဘီစကပ်ထုပ်၊ ရေဆူ ဆေးပြား၊ ကလေးလူကြီးအဝတ်အစားများ၊ ကွေကာအုပ်ထုပ်၊ မိုးကာအင်္ကျီ ဖယောင်းတိုင်၊ မီးခြစ်များ လှူဒါန်းပေးရာ အစပိုင်းတွင် ကားများသို့ ဝိုင်းအုံ့လှူတိုးကြသည်။ တန်းစီပေးကြပါ။ တန်းစီတုံ့လူတွေ အကုန်ရမယ် ဆိုသောအခါ စနစ်တကျတန်းစီပေးကြသည်။ ကလေးများကို လူကြီးများနှင့် ရောနှောမနေဘဲ ကလေးချည်းသက်သက် တန်းစီစေသည်။ သရုပ်ဆောင် ငှက်ပျောကြော်နှင့် စာနယ်စင်းအဖွဲ့က ကလေးများကို ကွေကာအုပ်၊ ဘီစကပ် ထုပ်ဝေပေးရင်း ရယ်စရာမောစရာများ ပြောကြသည်။ ကလေးများအားလုံး သရုပ်ဆောင်ငှက်ပျောကြော်နားတွင် ဝိုင်းအုံ့စုခဲပြီး ပျော်နေကြသည်။

အဝတ်အစားလှူဒါန်းသောအခါတွင်လည်း ရယ်ကြရသေးသည်။ ကလေး၊ လူကြီး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမအဝတ်အထည်များကို ဆာလာအိတ်များ

ဖြင့် သိမ်းကျုံးထည့်လာသည်ဖြစ်၍ လှူဒါန်းဝေငှရာတွင် မိန်းမကိုယ်ဝန်ဆောင် အင်္ကျီကြီးရသွားသော ကလေးငယ်၊ ဘရာစီယာရသွားသော ခန္ဓာကိုယ်ထွား ထွားကျိုင်းကျိုင်း ယောက်ျားရင့်မာကြီး၊ ပုဆိုးရသွားသော မိန်းမပျိုလေးတို့၏ ရှက်ပြုံးယဲ့ယဲ့တို့ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

စင်စစ်သူတို့တစ်တွေသည် မုန်တိုင်းကို ကြုံကြုံခံအံ့တု၍ ရှင်သန် လွတ်မြောက်လာခဲ့သူများဖြစ်သည်။ ယခုကာလသည် သူတို့တစ်တွေ၏ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကာလများပင်ဖြစ်သည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပျက်စီးယိုယွင်းမှုများအတွက် ပြန်လည်တည်ဆောက်ပြုပြင်ရန် အားသစ်မွေးသည့်အချိန်ဖြစ်သလို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုလဲယိမ်းယိုင်သွားမှုများအတွက်လည်း မြှင့်တင်ခိုင်မာတိုင်ရန် နှစ်သိမ့်စာနာမှုများ ပေးဝေရမည့်အချိန်လည်းဖြစ်သည်။ သရုပ်ဆောင် ငှက်ပျောကြော်နှင့် စာရေးဆရာများ၏ နှစ်သိမ့်စာနာစကားများအပေါ် သူတို့ရွှင်လန်းတက်ကြွနေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့၏လှူဒါန်းမှုများသည် ထိုဒေသရှိ မုန်တိုင်းဒဏ်သင့်လူဦးရေနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ဆင့်ပါးစပ်နှမ်းပက်သလောက်ပင်ဖြစ်နေသည်ကို စိတ်မကောင်းလင့်ကစား၊ တစ်မြေတည်းနေ တစ်ရေတည်းသောက်ကြသူများ၏ နှစ်သိမ့်စာနာမှုသည် အင်အားတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း သူတို့သဘောပေါက်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

တွံတေး-ကွမ်းခြံကုန်းကားလမ်းမပေါ်တွင် စေတနာရှင်များ၏ အလှူကားများ၊ ရွှေသံလွင်ကုမ္ပဏီနှင့် အခြားစီးပွားရေးကုမ္ပဏီများ၏ အလှူကားများ ဥဒဟို သွားလာနေပါသည်။ အလှူကားများပေါ်တွင် သရုပ်ဆောင်ဇော်ဇော်အောင်နှင့် သူငယ်ချင်းများ၊ စာရေးဆရာ မျိုးကိုမျိုးတို့ဇနီးမောင်နှံနှင့် မိတ်ဆွေများကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

လေဘေးသင့်ပြည်သူများအတွက် ယာယီစခန်းဖွင့်လှစ်ထားကြသော မင်္ဂလာ(ဂျား)ကျောင်းပရိယတ္တိတိုက်၊ ဓမ္မိကာရုံကျောင်းတိုက်၊ ကသစ်ကုန်းကျောင်းတိုက်၊ လည်ခိုက်ရွာစခန်း၊ နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန်အသင်းတော်(ကျော့မျိုး)၊ ဇေယျာသုခကျောင်းတိုက်၊ ဘုရားကြီးကျောင်းတိုက်များကို ငွေသားနှင့် ဆန်အိတ်၊ ဆီပုံးများ လှူဒါန်းပေးခဲ့သည်။

ကျွန်တော်တို့ခရီးစဉ်၏ အလှူရှင်များမှာ အရှေ့ဖျားမဟာမိတ်ကုမ္ပဏီ လီမိတက်မှ ကျပ်ဆယ်သိန်းတန်ဖိုးရှိ အစားအသောက်များ၊ ဆရာကျော်သက် ခိုင်(ဆေးတက္ကသိုလ်)နှင့် မြန်မာနိုင်ငံရေးကြောင်းတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ၊ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် လွင်မိုး၊ နေတိုး၊ အိန္ဒြာကျော်စင်၊ မျိုးစန္ဒီကျော်၊ ငှက်ပျော ကြော်နှင့် စေတနာရှင်များ၏ ဆန် (၄၅) အိတ်၊ ကုလားပဲအိတ် (၁၀) အိတ်၊ ဆီပိဿာ (၆၀)၊ ဆားပိဿာ (၁၂၀)၊ ငါးသေတ္တာဘူး (၁၂၀)၊ ဆေးဝါးမျိုးစုံ (၉၀၀) ဘူး၊ ခြံစောင် (၁၀၀)၊ မိုးကာဖျင် (၁၀၀)၊ ဒန်အိုး (၅၀)၊ အဝတ်အစားမျိုးစုံ (၁၆၀၀) ထည် စသဖြင့် ကျပ်သိန်း (၆၀) ကျော်ဖိုးရှိကြောင်း သိရပါသည်။

စာပေနှင့် ရုပ်ရှင်ပေါင်းစည်းခဲ့သည့် သည်လိုခရီးစဉ်တွေ အကြိမ်ပေါင်း များစွာ ကြုံတွေ့ချင်ပါသေးသည်။ နောက်တစ်ခေါက်ခရီးစဉ်တွင်တော့ စာပေ၊ ရုပ်ရှင်၊ ဂီတအနုပညာရှင်များသာမက စေတနာရှင်များပါစုစည်း၍ နှစ်သိမ့် စာနာမှုများ လက်ဆင့်ဝေလိုသူ မည်သူမဆို လျှပ်တစ်ပြက်ဂျာနယ်တိုက်၊ ပေါ်ပြုလွှာဂျာနယ်တိုက်၊ အလင်းတန်းဂျာနယ်တိုက်၊ နံနက်ခင်းဂျာနယ်တိုက် များနှင့် နီးစပ်ရာ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတိုက်အသီးသီးသို့ ဆက်သွယ်စုံစမ်းနိုင် ပါကြောင်း သတင်းပေးတင်ပြအပ်ပါသည်။

■ လွမ်းဝေနိုင်

* * * * *

[၁၆-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ လျှပ်တစ်ပြက် ဂျာနယ်မှ]

နာတက (ဆေး-၁)

ရွှေခရီးသို့ ခြေဂုမ်းအာဝ

သူငယ်ချင်းဆိုသောစကားလုံးကိုက ရင်ထဲမှာ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲရှိလှသည်။ သူငယ်ချင်းဆိုတာ တွေးမိရုံဖြင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုက ရင်မှာရိုက်ခတ်လေသည်။ အဖြူသက်သက် မေတ္တာတို့၏နယ်မြေ။ ပြောမနာ ဆိုမနာ၊ ငယ်ကျိုးငယ်နာ အကုန်သိ၊ ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်။

ငယ်ငယ်ကတည်းက ပေါင်းလာသူ၊ နှစ်ကာလကြာရှည်စွာ ပေါင်းသင်းလာခဲ့ကြသူများ၊ ကြီးပြင်းခဲ့ကြပြီးနောက်မှာလည်း အဖော်သဟဲအဖြစ် ဆက်လက်ပေါင်းဖော်ကြသူများ၊ သူငယ်ချင်းဆိုတာ ဘယ်တော့မှ မပြောင်းလဲကြသူများ၊ ငယ်ဘဝက အဖြူထည်တို့ ပြန်လည်သတိရစရာ။

အခြားသူများထက် ကျွန်မတို့၏ ပညာရေးခရီးလမ်းက ရှည်လျားကြမ်းတမ်းလှသည်။ ဆရာဝန်တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ ဆေးကျောင်းမှာ သေလုမော့ပါး ပြေးလွှားမဖြတ်သန်းခဲ့ရဘဲ ဘယ်တော့မှမဖြစ်။ သည်အခက်အခဲ၊ အရင်းအနှီး၊ အတိုက်အခိုက်၊ အောင်မြင်မှု၊ ရုံးနိမ့်မှုအားလုံးကို သည်သူငယ်ချင်းများနှင့် မျှဝေခံစားခဲ့ရ၍သာ ကျွန်မတို့ လက်ပန်းကျ အရပ်ကြီးပြတ် မဖြစ်ခဲ့ကြတာဟုထင်သည်။

သူငယ်ချင်းဆိုတာ တိုက်ဖော်တိုက်ဖက်၊ မိုက်ဖော်မိုက်ဖက်၊ ဆိုးတူကောင်းဖက်များလည်း ဖြစ်သည်။ အဲသည် သူငယ်ချင်းများက ကိုယ့်ပြည်ကိုယ့်မြေ၊ ကိုယ့်ပြည်သူတွေ ဒုက္ခရောက်တော့လည်းအတူတူ စိတ်တူကိုယ်တူ စေတနာတူစွာ ပေါင်းစည်းလက်တွဲကြသည်။ သူငယ်ချင်းတို့ပေါင်းစည်းမှု၏ အနှစ်သာရ။

သည်အနှစ်သာရတို့ အခြေခံ၍ ထက်သန်သော စိတ်စေတနာတို့၏ လှုံ့ဆော်မှုများကြောင့် မိတ်ဆွေအများလည်း ပူးပေါင်းပါဝင်လာကြသော အခါ ကျွန်မတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်စိတ်ကူးများသည် သက်ဝင်ပုံပေါ်လာခဲ့ပေပြီ။

မေလ ၁၇ ရက်နှင့် ၁၈ ရက်နေ့များက ကျွန်မတို့သူငယ်ချင်းဆရာဝန်များနှင့် မိတ်ဆွေအလှူရှင်များ ဘိုကလေး၊ မြောင်းမြမြို့များသို့ ခရီးထွက်ပြီး စေတနာသန့်သန့်နှင့် လှူတန်းပေးမှုခဲ့ကြသည်။ တတိယရက် ဖျာပုံသို့ ထွက်ကြသည့်အခါမှာတော့ ကျွန်မ မပါဝင်ခဲ့ပေမယ့် ချွေးတစ်လုံးလုံးနှင့် လုပ်အားပေးလှူဒါန်းခဲ့ကြသော သူငယ်ချင်းများ၏ စေတနာဒါနများအတွက် ကြည်နူးအားတက်ရပါသည်။

သည်နေ့တော့ နောက်ဆုံးပတ်အဖြစ် ဖျာပုံမြို့သို့ ပစ္စည်းအပြည့်အစုံနှင့် ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ အစစအရာရာလိုအပ်နေသော လေဘေးဒုက္ခသည်များအတွက် ကျွန်မတို့ တတ်နိုင်သမျှ ဖြည့်ဆည်းပေးလှူခဲ့ကြတာ လေးခေါက်ရှိပါပြီ။ အခေါက်တိုင်းမှာလည်း ဒုက္ခသည်အစစ်အမှန်များလက်သို့ ထိထိရောက်ရောက် ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ သည်မျှနှင့် ကျွန်မတို့ မကျေနပ်နိုင်ကြသေး။

သူတို့ကို ကယ်ဆယ်ပြီးတော့ ပြန်လည်ထူထောင်ပေးကြရမည်။ သူတို့ဟာ ပုံမှန်အားဖြင့် ကိုယ့်အခြေအနေ အတိုင်းအတာဖြင့် ရုန်းကန်ရပ်တည်နေကြ သူများဖြစ်သည်။ သူတို့မှာ ပင်ကိုယ်စွမ်းအားတို့ရှိသည်။ သူတို့သည် ကိုယ့်လက် ကိုယ့်ခြေဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်အားကိုးသူများဖြစ်သည်။

သည်အခြေမှာ ရက်စက်သော ကြမ္မာမှန်တိုင်းက သူတို့ကို စုတ်ပြတ်သတ် သွားအောင် ရိုက်ချိုးချေမှုသွားသည်။ လဲပြိုကုန်ကြသူတို့ကို စာနာပေးဆပ် သောလက်များဖြင့် ကျွန်မတို့ တွဲခေါ်ထူမတ်နိုင်စေခဲ့သည်။ အားလုံးမဟုတ် တောင် အတော်များများ၏ ကိုယ်စိတ်ဝေဒနာတို့ကို အိပ်မက်ဆိုးမှ နိုးထ စေနိုင်ခဲ့ပြီ။

ထိုမှတစ်ဖန် သူတို့၏ဘာမှမရှိသောလက်မလာတို့ကို လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပေးအပ်ခြင်းဖြင့် ပျက်စီးသွားသော လုပ်ငန်းခွင်တို့ ပြန်လည် သက်ဝင်စေမည်။ သူတို့၏ အားသွန်ခွန်စိုက် လုပ်အားများကို ငုံ့လင့်နေသော လုပ်ငန်းခွင်များထံ သူတို့ပြန်သွားရမည်။ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များကို အချိန်နှင့် အလုပ်က ကုစားသွားပြီးနောက်မှာ ကျွန်မတို့မြေယာများ တစ်ဖန်စိမ်းလန်း ဝေဆာသာယာလာစေလိမ့်မည်။ အရှုံးဆိုတာ အပြီးတိုင်မဟုတ်သေး။ ပြင်းထန်ရက်စက်သော လေမှန်တိုင်းနောက်မှာ သာယာသောလေပြည်အေး တို့ ဆော်သွေးစေရမည်။

သည်လိုရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ကျွန်မတို့ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကာ ချွတ်ခြွေကျ သွားသော ရွာကလေးများသို့ လက်တွန်းလယ်ထွန်စက်ကလေးများ သင်္ဘော ဖြင့် တင်ပို့လိုက်ကြသည်။ ပြီးတော့ လက်ငင်းစားဝတ်နေရေးဖြေရှင်းရာမှာ လိုအပ်မည့်ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူကြသည်။ ဆန်အိတ်တစ်ရာကျော်၊ ဆီပိဿာ တစ်ရာငါးဆယ်ကျော်။

စာရေးဆရာမကြီး ဒေါ်ကလျာ(ဝိဇ္ဇာ/သိပ္ပံ)၏ မိတ်ဆွေများ လှူဒါန်းလိုက် သော အထက်ဆင်တပ်ပြီး မိန်းမဝတ်ထမီအသစ်စက်စက်များ၊ အသင့်ချုပ်ပြီး ကျားပုဆိုးပလေကပ်အသစ်များ၊ ချည်ချောလုံချည်များ၊ သူငယ်ချင်းတချို့၏ အစ်ကိုအစ်မများ လှူဒါန်းလိုက်သော တီရှပ်အသစ်၊ ဘောင်းဘီအရှည်

အသစ်များ၊ အပင်ပန်းခံစိမ့်ထားသော အသင့်စားစရာ ငါးခြောက်ကြော်ထုပ်များ၊ မုန့်ထုပ်လေးများ၊ စောင်၊ အဝတ်အထည်များ၊ ဓါတ်မီးခြစ်များ၊ ဖယောင်းတိုင်များ၊ ပြီးတော့ နယ်မြို့လေးတစ်မြို့သို့ ကွင်းဆင်းဆေးကုသပေးပြီး ပြန်လာသော သူငယ်ချင်းဆရာဝန်တစ်ဦးက သူတို့တွေဖိနပ်မရှိဘူးဟု စူးစမ်းသောမျက်ဝန်းများဖြင့် ကြည့်ခဲ့ပြီး လှူလိုက်သော ကလေးစီး၊ မိန်းမစီး ဖိနပ်မျိုးစုံ၊ သမီးသူငယ်ချင်းများလှူလိုက်သော စာပတ်ခွမ်းဆိုပေမယ့် အသစ်နီးပါးကောင်းသေးသော အင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီမျိုးစုံ၊ အို..ဒါတွေဟာ နှိုင်းတုမမိတဲ့စေတနာတွေပဲ။ ဒါတွေထက် စစ်မှန်မွန်မြတ်သော ပေးလှူခြင်းဆိုတာ ဘာရှိသေးသလဲ။

ဒီလို သူတို့ပေးလှူလိုက်ခြင်းသည် ဘယ်သူ့ထံကမှ တစ်စုံတစ်ရာ မျှော်ကိုး၍မဟုတ်။ တစ်လမ်းသွား အပေးသက်သက် စေတနာဖြူ။ ဒါတွေ လှူလိုက်ရလို့ ကိုယ့်အတွက် ကုသိုလ်တွေရကောင်းစေဆိုသည့်စိတ်နှင့်တောင် ဆုမတောင်းအား။ သူတို့ကြပါစေ၊ ချမ်းသာကြပါစေ ဆိုသည့်စိတ် စေတနာတို့ကသာ ဦးဆောင်ပြုနေကြပေလိမ့်မည်။

ပြီးတော့ ပေးလှူလိုက်ရသည့် ကျွန်မတို့တတွေမှာလည်း ကိုယ်ထိလက်ရောက်၊ တကယ့်ကို သူတို့၏ညစ်ပေနေသောကိုယ်ခန္ဓာများကို ထိကိုင်ပြီး သူတို့လက်ဝယ်အရောက် ထည့်ပေးလိုက်ရသော အလှူဒါန။

သည်လိုအလှူမျိုး လှူနိုင်အောင်လည်း ဒေသခံ မြို့မျက်နှာဖုံးဆရာဝန်တစ်ဦးက ကျွန်မတို့သူငယ်ချင်းဖြစ်နေသဖြင့် သူကအစစအရာရာ ကြိုတင်စီမံထား၍ ကျွန်မတို့ အလောက်အင၊ ထိထိရောက်ရောက် စနစ်တကျ ပေးဝေနိုင်ခဲ့သည်။ ဖျာပုံမြို့ပေါ်မှ လမ်းလွှဲလေးတစ်ခုအတိုင်း မိနစ်နှစ်ဆယ်ခန့် ကားမောင်းလိုက်တော့ ဖျာပုံတမံရွာဆိုသည့် ကျေးရွာလေးတစ်ခုသို့ ရောက်သည်။

ရွာကလေးက ကားမဝင်နိုင်အောင် သေးငယ်မှုန်ပျသည့်လမ်းကျဉ်းကလေးအဆုံးမှာရှိသည်မို့ ကျွန်မတို့ခြေလျင်လျှောက်သွားကြသည်။ ပူလိုက်သည့်နေ၊ အိုက်စပ်လိုက်သည့်ရာသီဥတု။ ဒါတွေကို ကျွန်မတို့အန်တု၍

ခလုတ် ကန်သင်းများပေါ်မှ ခြေကုပ်မြိမြိယူကာ အရောက်သွားခဲ့ကြပါသည်။

ရွာကလေးအဝင်ဝမှာ တွေ့လိုက်ရသည်က လေထဲပုံကြွမတတ် ဝင့်ထည် နေသည့် လက်တွန်းလယ်ထွန်စက်လေးစီး၊ အနီးမှာတော့ အားရဝမ်းသာဝိုင်းအုံ ကြည့်နေကြသည့် ရွာသူရွာသားများ။ သူတို့၏လက်ထဲမှ လှယူသွားသော ကျွဲနွားတို့အစား သူတို့ထံရောက်လာသော လယ်ယာမြေထဲ လက်တွဲအလုပ် ခွင်ဝင်မည့် ရဲဘော်ရဲဘက် ထွန်စက်အသစ်လေးများက သူတို့ကိုအားအင်တွေ ပေးလိမ့်မည်။ ပြီးတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့မြေယာတွေပေါ်မှာ စိမ်းလန်းစိုပြည်သော စပါးခင်းတို့ဖြင့် ယိမ်းနွဲ့သာယာစေလိမ့်ဦးမည်။

ကျွန်မတို့၏စိတ်ကူးတို့ မျှော်ရည်မဆုံး ပီတိဝေနေစဉ်မှာပင် အမိုးအကာ မလုံခြုံရာသေးသော အဆောင်လေးတစ်ခုထဲ သူငယ်ချင်းများနှင့်အတူ ရောက်သွားခဲ့ကြသည်။ နယ်ခံသူငယ်ချင်းဆရာဝန်ကြီး၏ စီစဉ်ပေးမှုဖြင့် အိမ်ထောင်စုအလိုက် နာမည်များ ခေါ်ပေးသည်။ ကျွန်မတို့ ပစ္စည်းများ လာလှူမည်ဟု ကြိုတင်မှာထားချက်အရ သူတို့စောင့်ဆိုင်းနေသည်မှာ နံနက် ၈ နာရီခန့်ကတည်းကဟု သိရသည်။

ကျွန်မတို့ ဆန်အိတ်များထဲမှ ဆန်တွေ ပြည်တောင်းနှင့် ခပ်ထည့်ပေးလှူ နေကြရာမှာ နေကယူ၊ ဖွဲ့ဆန်မှုန့်တွေကဖြူဖြူ၊ စီးကျလာသော ချွေးတွေကို မသုတ်အား။ ဒါရိုက်တာမီးပွား၏ဇနီးကလည်း ကျွန်မအနားမှာ ဆန်တွေကို ပြည်တောင်းထဲ သွက်လက်စွာထည့်ပေးနေသည်မှာ လက်နုနုလေးများ မနာမကျင်နိုင်အား။

ကျွန်မတို့နှင့်အတူ တက်ကြွစွာ ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးနေသည့် သူငယ်ချင်း ဆရာဝန်၏ တပည့်လူငယ်များကလည်း တကယ့်ကို အားထားရသော သွေးသောက်များနယ်။ စုစည်းညီညွတ်စွာကူညီကြသည်။ နိုင်ငံခြားမှ လာရောက်လှူဒါန်းသော ကျွန်မသူငယ်ချင်းကလည်း သူ့မှာပါလာသော ချောကလက် လေးများကို ကလေးငယ်တွေသို့ ပေးဝေနေသည်။ ဖအေ၊ မအေလုံချည်စများကို မလွတ်တမ်းဆွဲကိုင်ထားကြသော ချေး (ဂီနီ) အလူးလူး၊ နှပ်ချေးတွဲလောင်း၊ ညစ်ပေပေလက်ကလေးများထဲသို့ ရွှေရောင်တောက်နေ

သော ချောကလက်လုံးလေးများ ရောက်အသွားမှာ သူငယ်ချင်း၏ နှစ်ထောင်းအားရသော ပီတိမျက်ဝန်းများကို မြင်ရလေသည်။

လာရောက်ကြသူ ဒုက္ခသည်အများစုမှာ နေပူထဲ ချွေးပြိုက်ပြိုက်ကျနေ ပေမယ့် မောရမှန်းမသိ၊ ပန်းရမှန်းမသိ။ ရသွားသောပစ္စည်းလေးများ ကိုယ်စီပိုက်ကာ ရယ်ပြုံးရွှင်ပျံ့ရှိလှသည်။

ပစ္စည်းတွေကုန်သလောက်ရှိတော့ ထမင်းစားဖို့ကျွန်ုပ်တို့ပြန်အလာမှာ သူတို့ကြားထဲက ဖြတ်ထွက်ရသည်။ “ဟဲ့ ကောင်မရေ၊ ငွေတွေလည်း ပါသတော့၊ ဆန်တွေကလည်းဖွေးလို့၊ ငါတော့ ထမင်းရည်ဆိမ့်ဆိမ့်လေး သောက်ချင်လာပြီ”

“ငါ့ကို တုံ့ကင်ပြားဓာတ်ပြားချပ်ပေးတာ၊ ငါက ဘယ်ကအောက်စက်နဲ့ ကြည့်ရမလဲ မေးမိတော့မလို့ အဟိ”

ဪ...သူတို့ကြုံခဲ့ရသော ငရဲည၏အတိတ်ဆိုးတို့သည် လူလူချင်း ဝိုင်းပင်းစာနာမှုလေပြည်အသွေးမှာ တစ်ခဏတော့ မေ့ပျောက်ပြယ်လွင့်လေ သည်။ ဘဝဆိုတာ အမောများချည်းမဟုတ်ပါ။

ထမင်းစားအပြီးမှာ နောက်ရွာလေးတစ်ရွာသို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။ သည်ရွာကလေးက ပိုမိုချည့်နဲ့သိမ်ငယ်လွန်းသည်။ တန်းစီနေကြသော ရွာသူ ရွာသားတို့မှာလည်း အရောင်အသွေး ညှိုးငယ်လှချေသည်။ ဖုန်ရောင်၊ ချေးရောင်တစ်ညီတည်း ပေါက်နေသော မွဲခြောက်ခြောက်အသားအရေနှင့် အရောင်အဆင်းမပေါ်တော့သော အဖာရာအထပ်ထပ်နှင့် အဝတ်တို့က သူတို့၏မပြည့်စုံ၊ မလုံခြုံမှုကို အထင်းသားလှစ်ဟနေသကဲ့သို့ရှိလေသည်။ ဆင်းရဲမှုမှာ ကြမ္မာဆိုးထပ်ဆင့်နှိပ်စက်လေတော့ ဒုက္ခတွင်းဆုံးကျသည့်နှယ် နာလန်မထူနိုင်တော့တာ မဆန်းပေ။

သူတို့တွေဟာ ကျွန်ုပ်တို့လက်တစ်ကမ်းမှာပင် ရှိနေလေပြီ။

ပါလာသောစောင်တွေ၊ အထည်တွေ၊ စားစရာတွေ၊ ဆီဘူးငယ်လေးတွေ၊ ဖိနပ်တွေကို အသင့်ပြင်ချခင်းလိုက်ကြသည်။ အထဲမှဆန်များ ပေးလိုက်သည့် လူများကို ကျွန်ုပ်တို့က တစ်ယောက်တစ်လက်ပစ္စည်းတွေ ထပ်ဆင့်ပေးသည်။

ပစ္စည်းတွေမနိုင်မနင်းနှင့် သူတို့မှာ ဝမ်းပန်းတသာရှိလှသည်။ ပိန်ချည်ကပ်နေသော လက်ကလေးများက ဝမ်းနည်းဝမ်းသာ ကတုန်ကဏီ၊ သူတစ်ပါးပေးဝေတာကို ဘယ်သူက ခံယူချင်ပါ့မလဲ။ မရှိလွန်းတဲ့အခါ လူဆိုတာ မျက်နှာအောက်ချ တောင်းခံရတာပါပဲ။ မပြည့်စုံမှုဟာ ရှိသင့်သောသိက္ခာတို့ကို မြေပေါ်နင်းချ ပြားပြားဝပ်စေသည်။ ဒါတွေဟာ မရှိတာတွေရဲ့ ပြယုဂ်တွေပဲ ဖြစ်သည်။ ဒါတွေကို ကျွန်မတို့ ဘယ်အချိန်အထိ ပေးဝေနေသင့်သလဲ။

တန်းစီတောင်းခံနေသူတွေထဲမှာ ကိုယ်အပေါ်ဗလာကျင်းနေသောလူတွေ၊ ချေးက လက်လေးသစ် အပေါက်အပြဲအကျီတို့ဝတ်လျက် ကလေးငယ်လေးတွေ ခါးထစ်ခွင်ကာ လာကြသူတွေ။ အို အားလုံးဟာ ဒုက္ခပေါင်းစုံရဲ့ အဆင်အသွေးတွေ ထင်ဟပ်လို့။

ခပ်ဝေးဝေးတစ်နေရာမှာ သစ်ငုတ်တိုလေးပေါ် ငုတ်တုတ်ထိုင်လို့ မိန်းမတစ်ယောက်နှင့် ကလေးငယ် ပိစိကွေးသုံးလေးယောက်တို့ ပူးကပ်နေကြသည်။ မနီးမဝေးမှာ ခပ်ရွယ်ရွယ်ကလေးငယ်တစ်သိုက်ကလည်း မုန့်ထုပ်များကို ငေးလျက်။

လူတွေတန်းစီသွားတာ မပြီးနိုင်သေး။ ငေးနေသော ကလေးငယ်များက လည်း စောင့်ဆိုင်းငေးမောဆဲ။ ထိုစဉ်မှာပင် စောစောက ပူပြင်းအိုက်လှောင်နေသော ကောင်းကင်ထက်မှာ ရုတ်တရက် မိုးသားများတက်ကာ မိုးစက်မိုးပေါက်တို့ ခုန်ပေါက်ပြေးဆင်းလာကြသည်။

ပါလာသောအဖွဲ့သားများက မိုးကာရှည်စကြီးထုတ်ကာ ကျွန်မတို့အပေါ် ကာပေးကြသည်။ မိုးတွေကလည်း မရှိဆင်းရဲသူတွေအပေါ်မှာ သဲသဲမဲမဲ။ ကံဆိုးမသွားရာ မိုးလိုက်လို့ရွာလေသလား။

ခပ်လှမ်းလှမ်းက ကလေးတစ်သိုက်ကတော့ မိုးရေ၊ ရွှံ့ရေတွေနှင့် ရွဲရွဲစိုနေပြီ။

ဗိုက်ပူနံ့ကားလေးတွေမှာ ခိုက်ခိုက်တုန်နေသည်။ ဟောဟိုသစ်ငုတ်ပေါ်က မိန်းမနှင့် ကလေးတစ်သိုက်ကတော့ ခရိုင်နဲ့နေသော ထီးကလေးအောက်မှာ ခေါင်းကလေးတွေ ပြားပြားဝပ်လျက်။ ရှေ့ဆုံးမှ ကလေးငယ်လေးက ရှိလှမှ

နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်ပေါ့။ သူတို့ မိုးမိရင် ဖျားမှာလား။ ထွေးစရာအဝတ်အထည် ပြည့်စုံရဲ့လား။ ဆေးတွေတိုက်ဖို့ ရှိပါ့မလား။

တောင်စဉ်ရေမရ ကျွန်မအတွေးများက ရင်ကို မိုးစက်များနှင့်အပြိုင် ထိရှုနာကျင်စေသည်။ ခဏအကြာမှာ လူတွေလည်းကုန်၊ ပစ္စည်းတွေလည်း ကုန်။ ကျွန်မတို့လည်း ခြေကုန်လက်ပန်းကျ။

အပြန်ခရီးမှာတော့ ကျွန်မတို့သူငယ်ချင်းတစ်သိုက် ကားပေါ်မှာ အစီအစဉ်တွေ ဆွဲတိုင်ပင်လာကြသည်။ နောက်ခရီးစဉ်တွေမှာ ချို့ငဲ့ခြင်းများနှင့် ပြည့်စုံသော ရွာကလေးတစ်ရွာရွေးကြမည်။ အဲသည်ရွာကလေးမှာ ကျွန်မတို့ သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေတစ်သိုက်၏အလှူဒါန မှတ်ကျောက်လေးစိုက်ရမည်။ ဘာမှမရှိသော ရွာကလေးမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်းလေးများ မတည်ဆောက်လုပ်ပေးမည်။

အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာဆိုတာ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကစ အားလုံး ပါဝင်ဖော်ဆောင်ရမည်။ ကျွန်မတို့ကို ဖြတ်တိုက် ချေဖွဲသွားသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်တွေအောက်မှာ ကျွန်မတို့အားလုံး ဖေးကူတွဲထကြရမည်။

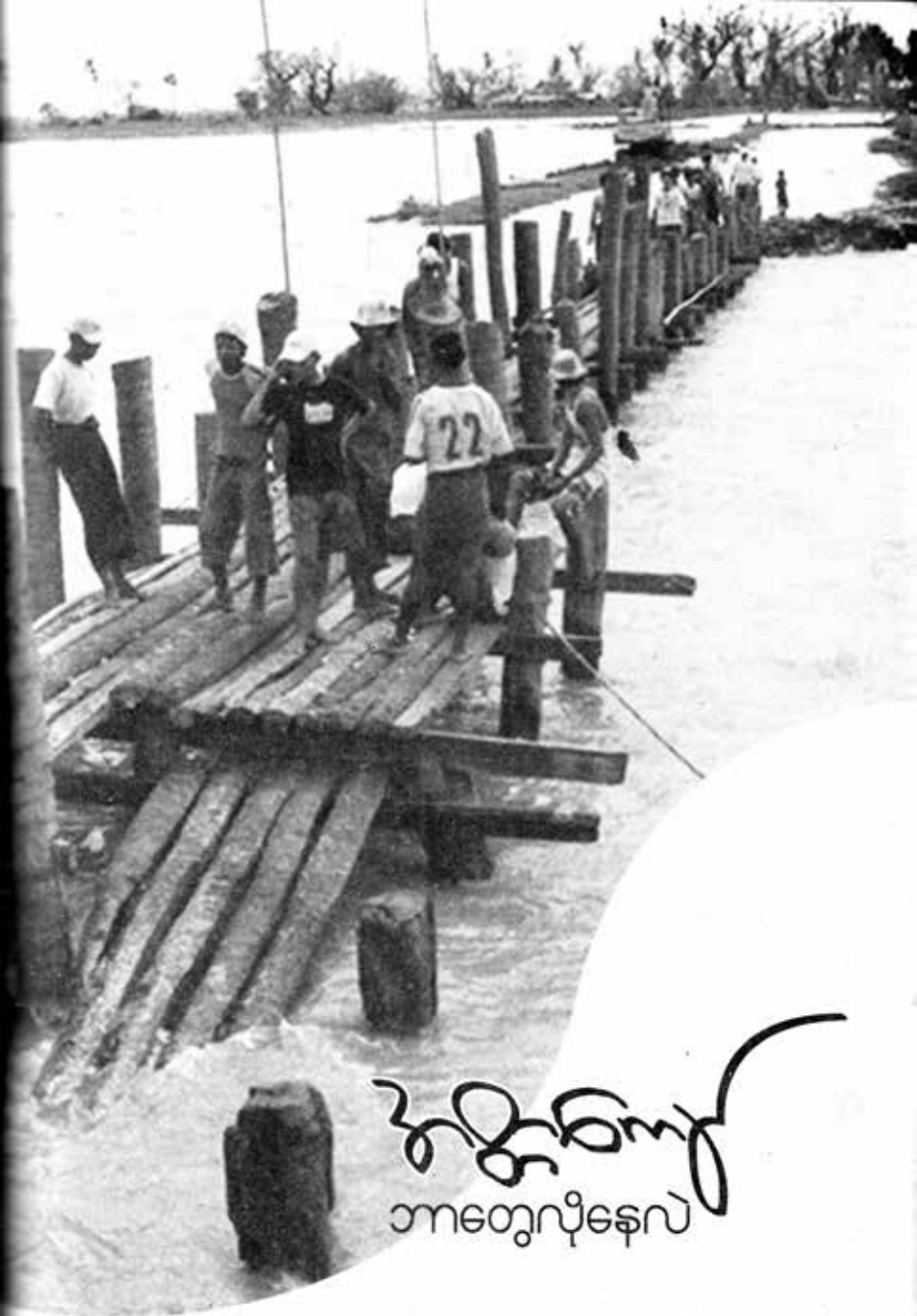
နောင် အနာဂတ်သစ်ဆီသို့ ကျွန်မတို့ မျှော်မှန်းအပျော်ပန်းတို့ ပွင့်စေရမည်။

(မိမိကိုယ်ကျိုးကို မငဲ့ကွက် လှူဒါန်းနေကြသူများ၊ လုပ်အားပေးနေကြသူများ အားလုံးအား ဤဆောင်းပါးဖြင့် ဂုဏ်ပြုအပ်ပါသည်။)

■ အမရာ(ဆေး-၁)

* * * * *

[၁၁-၆-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ Weekly Eleven ဂျာနယ်မှ]

မိုးမိုးသိန်း
ဘဝတွေလို့နေလဲ

နာဂစ် တစ်လတင်းတင်းပြည့်သည့် ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ကျွန်တော် သည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသသို့ သွားကြလေမည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းလူငယ် များကို “လမ်းကျောင်းဆွေးနွေးမှု” နည်းနာများ ပို့ချပေးနေခဲ့ပါသည်။ တချို့က ဒါကိုပဲ “နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးအကြံပေးခြင်း” ဟု ဆိုကြသည်။ “လူတစ်ဦးတွင်ရှိနေသော ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စများကို ဖော်ထုတ်ပေးကာ အဆိုပါကိုယ်စွမ်းကိုယ်စများကို အသုံးပြုလျက် မိမိတို့၏ပြဿနာများကို မိမိတို့ဘာသာပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းတတ်သွားအောင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း” ကို (Counselling) ဟု အနက်ဖွင့်ထားသည်ဖြစ်ရာ “အကြံပေးခြင်း” မည်သော အခန်းကဏ္ဍသည် (Counselling) တွင် မလွဲမရှောင်သာ ပါဝင် နေလင့်ကစား ဘာလုပ်၊ ဘယ်လိုလုပ်ဟု အကြံပေးခြင်း (advising) မျိုးထက် သိသည်များကိုပြောပေးခြင်း (informing) က အလေးသာပါသည်။ သို့ဖြစ်ပေရာ ကျွန်တော်ကဖြင့် ယင်းကို လမ်းကျောင်းဆွေးနွေးခြင်းဟုသာ သုံးနှုန်းလိုပါသည်။

မြို့ပေါ်တွင် အခြေစိုက်နေသူကျွန်တော်က ကျွန်တော့်သညာသိများကို အားပြုလျက် မျက်ရမ်းမှန်းဆပြီး သည်လူတွေမှာဖြင့် စိတ်အနာတရတွေ ဖြစ်နေလောက်သည်။ သည်လူတွေ၏ စိတ်ဝေဒနာများကို ပြေလျော့သွားအောင် ကူပံ့ပေးသင့်သည်ဟုတွေးကာ လမ်းကျောင်းဆွေးနွေးခြင်းပညာကို အမြွက်မျှပို့ချပေးသည်မှာ ဒါပါဆိုလျှင် နှစ်သုတ်ရှိသွားလေပြီ။

ကျွန်တော်ပို့ချချက်အပြီးတွင် သင်တန်းစီစဉ်သူ ခေါင်းဆောင်လူငယ် ရောက်လာသည်။ သူက သင်တန်းတက်ပြီးသွားသူများထဲမှ နောက်နှစ်ရက် အကြာတွင် သွားကြမည့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ခရီးစဉ်တွင် လိုက်ပါလိုသူ လူငယ်များကို စာရင်းကောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့နောက် သူဆက်ပြောသောစကားများက ကျွန်တော့်အတွက် စိတ်ဝင်စားစရာ အလွန်ကောင်းသွားသည်။ ကျွန်တော့်သညာသိကိုလည်း ကျွမ်းထိုးမှောက်ခုံ ဖြစ်သွားစေခဲ့ပါသည်။

မေလ ၁၈ ရက်တုန်းက ကွမ်းခြံကုန်းအလွန်အထိ ကျွန်တော်သွားကြည့်ခဲ့ပါသည်။ မုန်တိုင်းဒဏ် ခံထားရသည့်ဒုက္ခသည်များကို မျက်ဝါးထင်ထင် မြင်ခဲ့ရပြီးနောက် ကျွန်တော်မခံစားနိုင်တော့ပါ။ ကိုယ်လည်းဘာမှမတတ်နိုင်၊ မြင်ရတာကလည်း တစ်စက်မှ စိတ်ချမ်းသာစရာမရှိသည့်အတူတူ နောက်နောင်သွားမကြည့်တော့။ ကိုယ်တတ်နိုင်တာပဲ ရန်ကုန်မှာသာ ထိုင်ကာလုပ်ပေးတော့မည်ဟု ထိုတစ်ခေါက်တည်းနှင့်ပင် ဆုံးဖြတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဘာတွေလိုအပ်နေသလဲ။ ထို့အတွက် အလှူရှင်များကို ရှာဖွေပေးသည်။ ကိုယ်တိုင်လည်း တတ်အားသမျှထည့်သည်။ အလားတူပင် လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်းတွေ၊ စာစောင်တွေအတွက် ပြင်ဆင်ပေးသည်။ အထက်က တင်ပြခဲ့သလို သွားမည့်သူတွေအတွက် လိုအပ်သည်(ဟုယူဆမိသည်) များကို ပြင်ဆင်ပေးသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ကမူ ရန်ကုန်မှ တစ်ဖဝါးမှ မခွာတော့။ မခွာတော့ ဘာဖြစ်သနည်း။

ဟုတ်ကဲ့ လက်တွေ့အခြေအနေကို လုံးဝမသိဘူးပေါ့။ ရှင်းနေတာပါပဲ။ ဆိုခဲ့သည်အတိုင်း ခေါင်းဆောင်လူငယ်လေးက စေတနာ့ဝန်ထမ်း

လိုက်လိုကြသူ လူငယ်လေးများကို ပြောတာကို ထိုင်နားထောင်ရင်းနှင့်မှ အခြေအနေမှန်ကိုသိရသည်။

“လိုက်တာကတော့ လိုက်လာကြပါ။ ဒါပေမဲ့ သိသင့် သိထိုက်တာတွေကို ကြိုပြောထားပါရစေ။ အလောင်းတွေ၊ မြင်မကောင်း၊ ရှုမကောင်းပျက်စီးနေတာတွေကို ကြည့်ချင်လို့ လိုက်မှာမျိုးဆိုရင်တော့ အခုကတည်းက မလိုက်ခဲ့ပါနဲ့တော့။ အဲဒါတွေကိုကြည့်ချင်ရင် အင်တာနက်ထဲမှာရှာကြည့်ကြပါ။ အခုကျွန်တော်တို့သွားမယ့်နေရာတွေမှာ အဲဒါတွေမရှိတော့ပါဘူး။ အကုန်လုံးရှင်းလင်းပြီးပါပြီ။ သည်စကားကိုပြောရတာက ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်တုန်းက ခင်ဗျားတို့လိုပဲ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လိုက်လာတယ်။ ဟိုကျတော့ အဲဒါမျိုးတွေမမြင်ရလို့ သူတို့ သိပ်ဘဝင်မကျကြဘူးဖြစ်နေတာတွေ့ရတယ်။ ပြန်သာလာခဲ့ရတယ်။ အဲဒါမျိုးတွေ မတွေ့ခဲ့ရပါလားဆိုပြီး ပြောလို့မဆုံးဖြစ်နေကြတာ ကြားရတော့ နားကိုမလည်မိဘူးဗျာ”

ဟ ဒါကအသစ်ပါလားဟု သူ့စကားကိုနားထောင်ရင်း တွေးမိနေသည်။ ဘယ်နှယ်ဗျာ၊ အနိဋ္ဌာရုံတွေကို မြင်ချင်တွေ့ချင်လို့ အဲဒီလိုလိုက်သွားတယ်ဆိုပဲ။

သည်တစ်လအတွင်း လှူဒါန်းကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို အဆက်မပြတ် လုပ်နေခဲ့သော ခေါင်းဆောင်လူငယ်က ဆက်ပြောနေပါသည်။

“အရင်အခေါက်တွေက ကျွန်တော်တို့ ဘာတွေလုပ်သလဲဆိုတော့ သည်ကနေ အစားအသောက်တွေ၊ အဝတ်အစားတွေ သယ်သွားတယ်။ ဟိုရောက်တော့ စက်လှေပေါ် အဲဒါတွေပြောင်းတင်တယ်။ ပြီးတော့ တစ်ရွာဝင် တစ်ရွာထွက် လိုက်ဝေပေးတယ်။ စက်လှေသံကြားတာနဲ့ ရပ်မိရပ်ဖတွေနဲ့ လူတွေက ကမ်းမှာ အသင့်စောင့်နေကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဝေပေးတာတွေကို ယူကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ကမ်းပေါ်ကို မဆင်းဖြစ်ဘူး။ စကားလည်း သိပ်များများ မပြောဖြစ်ခဲ့ကြဘူး။ ပဋိသန္ဓာရစကားလောက်ပဲ ပြောဖြစ်ခဲ့ကြတယ်။”

“အဲ ပြီးခဲ့တဲ့အခေါက်ကတော့ ရွာတစ်ရွာမှာ ကျွန်တော်ဆင်းနေခဲ့တယ်။

အဲဒီရွာမှာ ငါးညအိပ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ ဘာတွေ့ရသလဲဆိုတော့ ရွာသားတွေ ဟာ စက်လှေသံကြားရင် ကမ်းပေါ်ထွက်တဲ့အလုပ်ကလွဲလို့ ဘာအလုပ်မှ မလုပ်ကြဘူး။ မနက်မိုးလင်းတာနဲ့ လမ်းပေါ်မှာ သည်လိုပဲ ဦးတည်ချက်မဲ့ သွားလာနေကြတယ်။ အချင်းချင်းရောက်တတ်ရာရာပြောကြတယ်။ ပျက်နေတဲ့ မူလတန်းကျောင်းဆောင်လေး ပြန်ဆောက်ဖို့ ကျွန်တော်ကပြောတော့ ဘာနဲ့ ဆောက်မှာတုန်းတဲ့။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း ရပ်မိရပ်ဖွဲ့တွေခေါ်ပေးပါဗျာ ဆိုတော့ ခေါ်လာကြတယ်။ ရပ်မိရပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ပြောလိုက်တော့ ဆောက်ဖို့ နည်းလမ်းရလာတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အဲတော့မှမြင်ဖူးသွားတာ။ အုန်းပင်ကိုခွဲလိုက်ရင် သစ်အနေနဲ့သုံးလို့ရတာပဲ။ အဲဒါနဲ့ ဝိုင်းလုပ်ကြမယ် ဆိုပြီး ကျွန်တော်က ဦးဆောင်ဆော်ညွှန်လိုက်တော့ ဘာမှမကြာဘူး။ သုံးရက်နဲ့ စာသင်ဆောင်လေးတစ်ဆောင်ကို အပြီးဆောက်နိုင်သွားတယ်”

သူ့စကားကိုနားထောင်ရင်း ကျွန်တော်ဆတ်ခနဲဖြစ်သွားရသည်။

သူ့စကားက တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းနှင့် အခြေအနေမှန်ကို ထင်ဟပ်လို့နေသည်။

နာဂစ်ဒဏ်ကို ခံလိုက်ကြရပြီ။ အခြေအနေအားလုံး ဗုန်းဗုန်းလဲကုန် သည်။ မလုပ်တတ်၊ မကိုင်တတ်တွေဖြစ်ကုန်သည်။ ထိုအခြေအနေမှာ စေတနာရှင်တွေက တတ်အားသမျှ ဝိုင်းဝန်းကူညီကြသည်မှာ တစ်ပြည်လုံး ဝက်ဝက်ကွဲ။ မြန်မာတို့၏သဒ္ဓါတရားနှင့် အချင်းချင်းဝိုင်းဝန်းပေးမလိုသည့် စိတ်ကောင်းစေတနာကို ပြသည့်ပွဲဟုပင်ဆိုလောက်အောင် အားလုံးက လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့ကြသလို ကူညီပံ့ပိုးနေဆဲ။

နာဂစ်ဒဏ် ခံထားရသူတွေမှာက ထိုအကူအညီတွေကိုပဲ ယာယီအားဖြင့် မျှော်လင့်နေရသည်။

သို့ပေမဲ့ ယခုအခါ နှစ်လတာကြာခဲ့ပြီ။ သည်အခြေအနေမှာ ကယ်ဆယ် ရေးလုပ်ငန်းက အရှိန်အဟုန်တန်တန်သလောက် တန်သွားပေပြီ။ ကယ်ဆယ် ရေးပြီးလျှင် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလားရပေတော့မည်။

ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းသူတွေက ကြိုးပမ်းသလို ကာယကံရှင်တွေမှာကလည်း ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် လုံးပန်းလိုစိတ်

အပြည့်နှင့်ဖြစ်နေပါက မည်မျှကောင်းလေမည်နည်း။ မည်မျှအကျိုးရှိလေမည်နည်း။

ရန်ကုန်မှာ ခြေတစ်ဖဝါးမှမခွာဘဲနေခဲ့သော ကျွန်တော့်အတွက် တွေးစရာအသစ်တွေ ရလာစေသောစကားများပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ လုပ်ဆောင်ဖွယ်များကိုလည်း တွေ့လာရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့လို ငွေအား၊ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများအားဖြင့် မလှူနိုင်သူတွေ မှာလည်း လှူစရာတွေအများကြီးရှိနေပါသည်။

* * * * *

အထက်တွင် အစီရင်ခံခဲ့သည့်အတိုင်း ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအပိုင်းမှာ ကျရာနေရာက ကျွန်တော်တို့ သိုင်းဝိုင်းကြရပါလိမ့်မည်။

ထိုလူငယ်လေး၏စကားကို ပြန်လည်ခြုံငုံသုံးသပ်လိုက်လျှင် အောက်ပါ အချက်နှစ်ချက် ထွက်လာပါလိမ့်မည်။

(၁) ဒုက္ခသည်တွေမှာ လာလှူတာကို မျှော်ကိုးလက်ခံခြင်းမှတစ်ပါး အခြားလုပ်စရာမရှိ။ လုပ်စရာရှိနေတာကိုလည်း လုပ်ရကောင်းမှန်း မသိသေးသလို ဘယ်လိုလုပ်ရမည်ဆိုတာကိုလည်း မတွေးအား နိုင်ကြသေး။

(၂) သူတို့မှာ အခြေခံလိုအပ်ချက်တွေ ရှိနေဆဲ။ ရန်ကုန်မှာထိုင်ပြီး ကျွန်တော်စိတ်ကူးယဉ်မိတာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါ လိမ့်မည်။ သို့သော် အများစွာစားနိုင်ရန် ကျွန်တော်စိတ်ကူးရသ လောက် လျှောက်ပြောကြည့်ပါရစေ။

သည်လူအများအတွက် ကျွန်တော်တို့ အခုအချိန်မှာ လုပ်ပေးနိုင်တာများ ရှိပါသည်။

ပထမဆုံးမှာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းအသီးသီးအတွက် နားလည် တတ်ကျွမ်းသူများက ကမကထပြုပြီး ထိုဒေသမှ ရပ်သူရွာသားများကိုယ်တိုင် တစ်ယောက်တစ်လက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာကြလေအောင် စည်းရုံးဆော်ကြ

ပေးသွားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယမှာ သူတို့အတွက် ဘဝနေနည်းစွမ်းရည်များရလာအောင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဘဝနေနည်း စွမ်းရည်ဆိုသည်မှာ ကျန်းမာရေးအတွက် ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်များဖြစ်ပါသည်။ ထိုအရာများကို သိလာအောင်၊ သိရာမှ တစ်ဆင့် ထို ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်များအတိုင်း နေ့စဉ်ပြုမူကျင့်သုံးဖြစ်လာအောင် ဆွေးနွေးပြောကြားပေးရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။

တတိယမှာ အသက်မွေးမှုအတွက် အတတ်ပညာတစ်စုံတစ်ရာကို သင်ကြားပေးခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ လယ်လုပ်သူတွေ၊ တံငါလုပ်သူတွေမှာ သူတို့ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်သူတို့ ရှိပြီးဖြစ်သည်ကို မငြင်းလိုပါ။ သို့သော် ထိုကျွမ်းကျင်မှုအပြင် တခြားအသက်မွေးနည်းတစ်ခုခု တတ်မြောက်ထားကြမည်ဆိုလျှင် သူတို့အတွက် အများကြီးအကျိုးရှိလာပါလိမ့်မည်။ ဘဝအနေလည်းမြင့်လာကြပါလိမ့်မည်။ ဆိုကြပါစို့။ အမျိုးသမီးတွေအတွက် လက်မှုပညာတစ်ခုခု၊ အမျိုးသားတွေအတွက်လည်း လက်သမားအတတ်လို၊ ပန်းရံအတတ်လို ပညာတစ်ခုခုသင်ပေးမည်ဆိုလျှင် အလှူရှင်လည်းမျှော်ရင်း၊ သူတို့ဘဝ တစ်သက်တာအတွက် ခိုင်လုံတာလေးတစ်ခုခုကို တတ်ပွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်နေကြပါလိမ့်မည်။

စတုတ္ထမှာတော့ သူတို့၏ပင်ကိုယ်ဖန်တီးနိုင်စွမ်းများ ရင့်သန်လာစေရန် သာမက ဖျော်ဖြေမှုအတွက်ပါ စာဖတ်ပိုင်းများ၊ ဟောပြောဆွေးနွေးပွဲများ၊ သက်ဆိုင်ရာဘာသာရပ်အလိုက် တရားပွဲများ အခါအားလျော်စွာ လုပ်ဆောင်သွားလျှင် မကောင်းပါလား။

ဒါက လူကြီးတွေအတွက်ဖြစ်သည်။ သားသမီးမဲ့ဖြစ်သွားရသော မိဘတွေမှာလည်း စိတ်ပြေလက်ပျောက်ဖြစ်လာကြကာ သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်ကို တစ်နည်းတစ်ဖုံ ပြန်လည်အကျိုးပြုလာဖြစ်နိုင်စေသော နည်းလမ်းများပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ကလေးတွေအတွက်လည်း ပျော်စရာ၊ စိတ်ကူးဉာဏ် ရင့်သန်စရာ ကစားနည်းအဖုံဖုံနှင့် ကစားချိန်များ ဖန်တီးပေးနိုင်သလို ပုံပြောပြခြင်းများ၊

စာဖတ်ပြခြင်းများ၊ စာဖတ်ဝိုင်းလေးများ လုပ်ပေးနိုင်လျှင် အလွန်ကောင်းပါလိမ့်မည်။

နောက်တစ်ခါ စေတနာရှင်လူငယ်လေးတွေနှင့် ကြုံလျှင်တော့ သည်စိတ်ကူးတွေ သူတို့ကို ချပြကြည့်လိုက်ပါဦးမည်။

လောလောဆယ်တော့ စာဖတ်သူလူကြီးမင်းများလက်ထဲကို ကျွန်တော့်စိတ်ကူးတွေ ထည့်ပေးလိုက်မိရပါပြီ။

အစကတည်းက ကျွန်တော်ဝန်ခံထားပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်မှတစ်ဖဝါးမှမခွာဘဲ ကိုယ့်မြို့၊ ကိုယ်နေကာ စိတ်ကူးတွေဝေနေမိခြင်းဖြစ်သဖြင့် ကိုယ့်စိတ်ကူးသည် လက်တွေ့ကျချင်မှလည်းကျပါလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ် ပြည့်စုံချင်မှလည်း ပြည့်စုံပါလိမ့်မည်။

လက်တွေ့မကျတော့လည်း ပယ်လိုက်ပေါ့ခင်ဗျာ။ မပြည့်စုံတာရှိတော့လည်း ထပ်ဖြည့်လိုက်ပေါ့ခင်ဗျာ။

တစ်ခုခုလုပ်ဖို့တော့ လိုအပ်နေသည်ဟု ယူဆသဖြင့်သာ သည်စိတ်ကူးတွေကို စာလုံးအဖြစ် အသွင်ပြောင်းကာ စာဖတ်သူမိတ်ဆွေများထံ မျှဝေလိုက်ရခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

ကျန်တာတော့ ဆရာတို့သဘောပါပဲခင်ဗျား။

■ အတ္ထုကျော်

* * * * *

[၄-၇-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ Weekly Eleven ဂျာနယ်မှ]

ဒုတိယအသက်

လူဆိုတာ နှစ်ခါပြန်ရှင်ရရှိဖူး ထုံးစံရှိလို့လားလို့ တစ်ခုတစ်ယောက်က မေးခဲ့ရင် ဖြေချင်ပါတယ်။ ဟုတ်ကဲ့...နှစ်ခါပြန်ရှင်သင့်တယ်။ တစ်ခါ သေပြီးသား သူတို့ကိုယ်ခန္ဓာနဲ့ သူတို့စိတ်တွေကို နောက်တစ်ခါပြန်ရှင်ခွင့် ပေးလိုက်ကြပါ။ သူတို့ သိပ်ပင်ပန်းနေလို့ပါလို့...လေဘေး၊ ရေဘေး ကြောင့် ဒုက္ခရောက်နေကြရတဲ့ မြန်မာပြည်သူ ပြည်သားတွေရဲ့ကိုယ်စား ပြောချင်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ရန်ကုန်မြို့အပါအဝင် မြို့နယ်ပေါင်း (၄၀)နဲ့၊ ရောဝတီတိုင်းက မြို့ကြီး (၇)မြို့ဟာ နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ကို အပြင်းအထန် ရက်ရက်စက်စက်ခံစားခဲ့ကြတာ တစ်ကမ္ဘာလုံး သိပြီးပါပြီ။ ၂၀၀၈-ခုနှစ်၊ မေလ (၂)ရက် ညကနေ၊ မေ (၃)ရက် နေ့ခင်းအထိ အားမနာ လျှာမကျိုး...ဘယ်အငြိုးနဲ့မှန်းမသိပဲ... ကြားထားတဲ့ လေတိုက် မိုင်နှုန်းတွေနဲ့ ဆန့်ကျင်ဖက် ပြင်းအားကြီးတဲ့ လေလှိုင်းလုံးတွေထဲမှာ မြွေသံတွေတောင်ပါလာတယ်။ ပြီးတော့ ဘယ်ဘက်ကတိုက်လိုက်... ညာဘက်ကတိုက်လိုက်.. ပတ်ပတ်လည်တိုက်တယ်... မိုးက သည်းကြီး

မည်းကြီးရွာတယ်...အိမ်တွေပြိုတယ်... သစ်ပင်တွေလဲတယ်...
လူတွေထိခိုက်ဒဏ်ရာရ သေကြေကြဲတယ်... ရေမလာဘူး.. မီးမရဘူး..
လျှပ်စစ်ဓါတ်အားတွေ ပြတ်တောက်သွားတယ်... ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ
တက်သွားတယ်... လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးတွေ ပြတ်တောက်သွားတယ်..
ဒါပဲလား...ဒီလောက်ပဲလား...မေ (၂)ရက်.. မေ(၃)ရက်၊ မေ(၄)ရက်
ဒီအထိက ရန်ကုန်မှာ အုန်းအုန်းကျွတ်ကျွတ်... နှိပ်ယုံအပူနဲ့ကိုယ်..
ဘယ်သူ့ကိုမှ မကယ်နိုင်၊ မကူနိုင်ကြသေးတဲ့ ဘဝ... ကိုယ့်ဒုက္ခတွေ
ကိုယ်ရှင်းကြ တစ်ယောက်တစ်ခွန်း အားပေးကြနဲ့ ရေရဖို့...မီးရဖို့..
ဆန်ပြေးဝယ်ဖို့... ဆီပြေးဝယ်ဖို့သာ အဓိကဖြစ်နေကြသေးတယ်..။ အဲဒီ
နောက်ရက်တွေမှာ ကြားလာရပြီ...။ ပင်လယ်ရဲ့ သတင်းဆိုးတွေ.....

* * * * *

ပင်လယ်ကမ်းစပ်တွေမှာ ရွာလုံးပျောက်ကုန်ပြီတဲ့လေ။ လူတွေ
သေလိုက်တာမှ အများကြီးဆိုပဲ။ ဒီအချိန်ထိဖတ်ရတဲ့ သတင်းအချက်
အလက်တွေထဲမှာ လပွတ္တာ (၁)ဦးတို့၊ ဘိုကလေး (၁)ဦးတို့ပဲ သတင်း
ရသေးတော့ သိပ်ကိုစိတ်မပူခဲ့တာ အမှန်ပဲ...။ ကိုယ့်ဒုက္ခက ပိုကြီး
နေသလိုတောင် မြို့ပေါ်ကလူတွေက ထင်ခဲ့တာ..။ အဲဒီကစပြီး အချိန်နဲ့
အမျှ ကြားလာရတာ စိတ်မချမ်းသာ စရာတွေချည်းပဲ။ မိတ်ဆွေသူငယ်
ချင်းတွေရဲ့ မိဘဆွေမျိုးတွေ ဧရာဝတီတကြောမှာ နေကြတာမို့ ဖုန်းဆက်
မေးရပြန်တယ်။ တစ်ခါ ဟိုင်းကြီးကျွန်းက သူငယ်ချင်းဆီ စိတ်ပူလွန်းလို့ဆိုပြီး
ပုသိမ်သားခင်ပွန်းသည်က ဆက်သွယ်လို့ ရလို့ရငြား ဟိုမေးသည်စမ်း..
ဒါပေမယ့် ဘာသတင်းမှမရ.. သွားပြီထင်တယ်လို့ သူငယ်ချင်းအတွက်
စိတ်ထိခိုက်နေဆဲ နောက်သုံးလေးငါးရက်မှာ အဲဒီသူငယ်ချင်းရဲ့ဖုန်း တိုက်ရိုက်
ဝင်လာတယ်...အံ့ဩစရာပါပဲ။ တယ်လီပသီကိုတော့ ယုံသွားပြန်တယ်...
ဘယ်သူလဲ...ငါပါ...ငါမောင်မောင်သန်းပါဆိုတော့ လန့်တောင်သွား
တယ်...။ ဖုန်းကို တစ်ခါ ပြန်ကြည့်ရတယ်...သူရဲခြောက်တယ်တောင်

ထင်တဲ့အထိ၊ အားလုံးဆုံးကုန်ပြီမှတ်တာကိုး...နောက် တစ်ကြိမ်...မင်း...
 မောင်မောင်သန်းနော်လို့ ထပ်မေးပြီးမှ တကယ်မသေဘူးလို့ ယုံခဲ့တာ။
 သူတို့လည်း ရေလည်ပင်းရောက်မှ ရေကူးပြေးကြရတဲ့အထိ။ မော်တော်တွေ
 ကုန်းပေါ်ရောက်ကုန်တဲ့အထိ အသက်ကို လှပြေးရတဲ့ဘဝပါ။ ပုသိမ်၊ ဟိုင်းကြီး
 သက္ကယ်သောင်ဖက် ထိတယ်ကြားပြန်တော့...ဖုန်းဆက်ပါဦး.. ကိုဇော်ပိုင်
 မိသားစုတွေရှိတယ်ဆိုပြီး ဖုန်းဆက်မေးတော့ သူ့မိဘတွေ လွတ်ကြောင်း..
 အခုထိ သွားလို့မရသေးကြောင်းနဲ့.. သက္ကယ်သောင်အတွက် သူတတ်နိုင်တဲ့
 ဆေးဝါးတွေ၊ စားစရာ၊ အသုံးအဆောင်၊ အဝတ်အထည်တွေ မဖြစ်ဖြစ်တဲ့
 နည်းနဲ့ သက်ဆိုင်ရာကို အကူအညီတောင်းပြီး ချက်ချင်းပို့ပေးကြောင်းတွေ
 ကြားရတော့ ကိုဇော်ပိုင်မိသားစုအတွက် စိတ်အေးသလို သူ့ရဲ့စေတနာကို
 လည်း လေးစားသွားရတယ်..။ ဒီအချိန်မှာ မေ(၆)ရက်၊ (၇)ရက်ပဲ ရှိသေး
 တယ်။ နောက်တော့ ရန်ကုန်မြစ်ဝဖက်..ကျောက်တန်း၊ သုံးခွ၊ ကော့မှူး၊
 ကွမ်းခြံကုန်း၊ ဒေးဒရဲ အကုန်လေဘေး၊ ရေဘေးထိတယ်..။ ကူညီထောက်ပံ့မှု
 တွေလုပ်ကုန်ပြီ။ လူတော်တော်များများ အရမ်းဒုက္ခရောက်နေပြီဆိုတဲ့
 အကြောင်း ဂျာနယ်တွေ၊ သတင်းတွေ.. တစ်ဆင့်စကားတွေကကြားရ၊
 မြင်ရ၊ တွေ့လာရတယ်..။ ဘုရား ဘုရား တုန်လှုပ်လာတယ်..။ လမ်းတောင်
 မလျှောက်နိုင်တော့ဘူး...။ လူက အိပ်ကိုမပျော်တော့ဘူး...။ ဒါ...
 ကပ်များလားလို့ တို့မကြားဖူးတာတွေကြားရ၊ မြင်ရပြီလို့ ကြောက်လာ
 တယ်...။

မေ (၅)ရက်နေ့မှာ ရုံးပြန်တက်တော့...တစ်ရုံးလုံး လူတစ်ဝက်လောက်
 ပဲတက်နိုင်တယ်..။ ရန်ကုန်က မြို့စွန့်တွေရော မြို့ထဲကလူတွေပါ
 လေဘေးဒဏ်ခံရတာကို အချင်းချင်း ငိုတစ်ပြုံး၊ ရယ်တစ်ပြုံးနဲ့ ပြောကြရင်း
 ထမင်းစားနိုင်ကြသေးတယ်။ မေ(၇)ရက်နေ့ညမှာတော့ ပင်လယ်ဝက
 ရွာတွေနဲ့ ပင်လယ်က ရွာသူရွာသားတွေ၊ ရောဝတီမြို့သူမြို့သားတွေရဲ့ဘဝ

ပျက်ညတွေ့..သားကဲ့..သမီးကဲ့ လင်ကဲ့..အမေကဲ့..အဖေဆုံး.. ဘဝပြုန်းရ တာတွေကို တနင့်တပိုး ထပ်မြင်ရ ကြားရတဲ့အခါမှာ... သွေးပေါင်က ၁၀၀/၆၀ ကနေ မတက်တော့ဘူး...။ ထမင်းလည်း စားလို့မရတော့ဘူး...။ အကြောဆေး နှစ်ရက်ဆက်သွင်းပြီး မေ (၉) ရက်မှာ ရုံးရောက်သွားတော့ ရုံးက ညီမတွေက ဘာဖြစ်သွားတာလဲလို့ မေးကြတယ်...စိတ်ထိခိုက်သွား တာလားမသိဘူးလို့ပဲ ဖြေခဲ့တယ်...။ ဪ..စာရေးဆရာမို့လားတဲ့...။ ဟုတ်မယ်မထင်ဘူး..ဒီအဖြစ်ဆိုးကြီးကို စာရေးဆရာပဲခံစားရမှာလားကွယ်...။ တို့တစ်တိုင်း တစ်ပြည်လုံးကလူတွေ ကိုယ်ချင်းစာ မသနားသင့်ဘူးလား...။ ကိုယ့်အိမ်... ကိုယ့်မိသားစု ဘာမှမဖြစ်တာနဲ့ ဘာမှ မခံစားတော့ ဘူးလား . . .။ “ဘယ်သူသေသေ ငတေမာပြီးရော” အုပ်စုထဲတော့ အပါမခံနိုင်ဘူး...။ ကိုယ့်ဘဝကြီးပြင်းမှုမှာ ကိုယ်ချင်းစာတရားတွေနဲ့ ရှင်သန်လာတာ...။ တို့စားတဲ့ဆန် သူတို့ စိုက်တာ...။ တို့စားတဲ့ငါး သူတို့ ဖမ်းပေးခဲ့တာ...။ သူတို့ ဝမ်းစာရှာတာ... တို့ဝမ်းဟာတာကို ဖြည့်ပေးခဲ့တာပဲ မဟုတ်လား။ သူ့ရွာ ရေမြုပ်တာ တို့ရွာအလုပ်မဟုတ်ဘူးလို့ ဘယ်သူမှ ခံစားမယ် မထင်ပါဘူး။

* * * * *

သူတို့ကျတဲ့မျက်ရည်တွေ ခုထိမခန်းသေးဘူး။ ထိုသူတွေရဲ့ စိတ်ဒဏ်ရာ တွေ...သူတို့အတွက် တစ်နပ်စာပဲဖြစ်ဖြစ်..နိုင်သလောက် ဖေးကူကြမယ် ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က ပြည်သူလူထုတွေ ကားကြီး၊ ကားငယ် အသွယ်သွယ်နဲ့ ရွာတွေအထိ သွားကူညီလိုက်ကြတာ အားရစရာကြီးပါ... ကုသိုလ်တွေရလိုက်ကြမှာလို့ အဝေးကြီးမတွေ့ပါနဲ့... ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ စေတနာတင်ပဲလား...။ မကဘူး ဘာသာပေါင်းစုံက လူမျိုးစုံ ဝင်ကူညီကြ တယ်။ သက်ဆိုင်ရာတွေရော၊ ဌာနပေါင်းစုံ၊ ဝန်ထမ်းပေါင်းစုံ၊ အလွှာအသီးသီး မရပ်မနား ထောက်ပံ့ကူညီကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့လိုအပ်နေသေးတယ်။ ဘာတွေလဲ...။ မေတ္တာတွေရော၊ စားဝတ်နေရေးတွေရော အားလုံး

အားလုံး...။ သူတို့ဟာ တကယ်တော့ သေတွင်းကလွတ်လာကြသူတွေပါ...။
သူတို့ ပထမအသက်ပေးခဲ့ပြီးမှ ဒုတိယအသက်ကို ပြန်လုလာကြရတဲ့
သူတွေပါ... ။

မခံစားနိုင်တဲ့အဆုံး ကိုယ်ကိုတိုင် သွားလှူကြဖို့ ဆုံးဖြတ်ဖြစ်တယ်။
ဒါ ဖက်ရှင်ထွင်တာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီအချိန်...ဒီအလှူဟာ “ကာလဒါန”
လည်းမြောက်သလို သမိုင်းပေးတာဝန်လို့ လူတိုင်းခံယူတဲ့အတွက် နိုင်တဲ့
တာဝန်ကို အုတ်တစ်ချပ်၊ သဲတစ်ပွင့် ဝင်ထမ်းကြတဲ့သဘောပါပဲ...။

မေ (၁၈)ရက်နေ့မှာ စာပေတိုက် (၅)တိုက်နဲ့ ကျောင်းဆရာ အဖွဲ့တွေ
စုပြီး ကော့မှူး၊ ကွမ်းခြံကုန်း၊ ဒေးဒရဲဖက် ဦးတည်ခဲ့ကြတယ်။ စေတနာရှင်
တွေရဲ့ အလှူပစ္စည်းတွေက ကွန်တိန်နာကား တစ်စီးမက စုစုပေါင်း
ကား (၅) စီးစာလောက်ရှိတယ်။ Unity ရယ်၊ မျိုးဆက်သစ်ရယ်၊ Lucky
စာပေရယ်၊ စွယ်တော်ရယ်၊ နှင်းဝေနေဝင်းရယ်၊ အပြင် ဘိုင်းနင်အဖွဲ့သားတွေ
တစ်ခြား အလှူရှင်တွေပါ စုမိသွားတယ်...။ ဒေးဒရဲကျတော့ အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့
ခွဲသွား ဖြစ်တယ်။ တောင်နဲ့မြောက် ရွာလေးတွေဆီပါ...။ မော်တော်နဲ့သွားရ
တဲ့ ရွာလေးတွေ။ သွားလှူကြမယ်လို့ နေရာရွေးတော့... စွယ်တော်ပုံနှိပ်
တိုက်က စက်အဖွဲ့သားကလေးတွေရဲ့ရွာလည်း လေဘေးဒဏ်ခံရတယ်တဲ့။
အဲဒီဖက်သွားကြမယ့်အဖွဲ့ထဲမှာ ကျွန်မတို့ လိုက်သွားတယ်။ တစ်လမ်းလုံး
ဖြတ်လာခဲ့သမျှ မှန်တိုင်းမွေ့သွားခဲ့တာ မြို့မှန်း၊ ရွာမှန်းတောင် မသိတော့
တဲ့အဖြစ်၊ ကော့မှူးတစ်လျှောက် ဆိုင်းဘုတ်တွေ ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်းလို့
ကွမ်းခြံကုန်း လမ်းတစ်လျှောက်မှာလည်း တစ်လမ်းလုံး အပျက်အစီးတွေ
ဒုက္ခသည်တွေနဲ့ မှန်တိုင်းဒဏ်ကို သူတို့နည်းမျိုးစုံ ခံနေရပြီလေ။ တိုက်ရိုက်
သောနည်းနဲ့ရော၊ သွယ်ဝိုက်သော နည်းနဲ့ရောပေါ့။

မနှိုင်းအပ်နှိုင်းရာ... သူဌေး သဘော့မှောက်တာထက် ဆင်းရဲသား
ဘဝပျောက်တာ ပိုဆိုးတယ်ဆို တဲ့စကား...ဒီနေရာမှာလက်မခံနိုင်ပါဘူး။

တစ်ရက်နှစ်ရက်အထိ ဟန်ဟန်ပန်ပန် တင့်တင့်တယ်တယ်နဲ့ နေခဲ့ရတဲ့ဘဝ လယ်မြေရာချို စပါးကျိနဲ့..သစ်စက်၊ ဆန်စက်၊ မော်တော်တွေနဲ့ဘဝကနေ ဗြုန်းကနဲ..လယ်မဲ့..ယာမဲ့..အိုးမဲ့.. အိမ်မဲ့ ဖြစ်အောင် လေရော၊ ရေရော ဝင်သိမ်းပိုက်သွားတဲ့ တန်းညှိပစ်လိုက်တဲ့ ဒီအဖြစ်ဆိုးကို သူတို့အမုန်း ကြီးမုန်းမှာ သေချာတယ်..။ ချမ်းသာတဲ့ရွာလည်း ဆင်းရဲ...။ ဆင်းရဲတဲ့ ရွာလည်း ရွာပျောက်...။ ပင်လယ်အောက် ရောက်ချေ။ လူသိန်းပေါင်း များစွာ ဒုက္ခရောက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးရတာကို ဘယ်သူလာကူပါ့မလဲလို့ သူတို့ မျှော်ပြီပေါ့...။

* * * * *

အဲဒီနေ့မနက်က အလုပ်ခန်းမှာ ဝိုင်းလှူထားတဲ့ အဝတ်အစားထုတ်၊ အစားအသောက်၊ ဆန်၊ ရေသန့်၊ ငပိကြော်၊ ငပိထောင်း၊ ထန်းလျက်၊ ဝေဖာ၊ အာလူးကြော်၊ အို...စုံနေလိုက်တာ ပိန်အိတ် (၁၅) အိတ်စာရတယ်။ ဒါက နှင်းဝေနေဝင်းအဖွဲ့ဖက်ကပဲ ရှိနေသေးတာ...။ အစ်မတစ်ယောက်ဆို လှူချင်လွန်းလို့ သူ့မြလက်စွပ်လေးရောင်းပြီး ဆန် (၂)အိတ်နဲ့ ရေသန့် (၁၇)ကဒ်၊ မုန့်တွေလှူပြီး သူလိုက်ဖို့အားခဲပြီးမှ နေမကောင်းလို့ ကျန်ခဲ့ ရရှာတယ်။ စာသင်ဖို့ ကျန်တဲ့ မောင်ကလည်း ဘယ်လိုမှမနေနိုင်လို့ ဆိုပြီး F.M.I အထိ သူ့ကားနဲ့လိုက်စောင့်ပြီး ပါလာပြန်တယ်။ လှိုင်သာယာမှာ ကားတွေသွားဆုံတော့ သီတဂူဆရာတော်ကြီးရဲ့တပည့် ဒကာကားတွေ၊ ရွှေပြည်ဟိန်း ဆရာတော်ရဲ့ အလှူကားတွေ တွေ့ရတယ်။ အမေရိကားရောက် နေတဲ့ ရွှေပါရမီဆရာတော်သာ ဒီမှာရှိနေရင် လှူဖို့ အားတက်သရော စီစဉ်မှာပဲလို့ တွေးမိပြန်တယ်။ ဘုရားဟောလာအတိုင်း ကောင်းတဲ့အလုပ်ကို ချက်ချင်းထလုပ်ကြတာပါ။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုတာ ဘုရားအကြိုက်၊ သံဃာ အကြိုက် အလုပ်ပါ။ အဲဒီလိုမှ မလှူဖြစ်သေးရင် ပစ်တောင်လဲသွားမလား မသိပါဘူး။

ဒေးဒဲမြို့ရောက်တော့ ရဲစခန်းလည်း အမိုးတွေလန်လို့။ ဈေးလည်း

အမိုးပွင့်လို့...။ မြစ်ဆိပ်က ဆန်စက်တွေ၊ အဆောက်အဦးတွေလည်း ပြိုပျက်ကုန်ပြီ။ ဒါပေမဲ့ လူတွေက တက်တက်ကြွကြွ သွားလာလို့။ ဟုတ်တယ် အဲဒါ-မြန်မာ့စိတ်ဓါတ်ပဲ။ ဘာကိုမှထူး စိတ်ဓါတ်မကျတတ်တဲ့သဘောပဲ။ ကိုယ်တတ်နိုင်တာ ကိုယ်လုပ်နေကြတယ်။ ဒီအချိန်မှာ... အားနည်းသူကို ဝိုင်းကူမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ပဲရှိနေကြတယ်။ ဒါကြောင့်မို့လည်း အလှအယက် လှူချင်၊ ပေးချင်နေကြတယ်။ အားလုံးစီးပွားရေးတွေ ပစ်ထားလိုက်ကြ တယ်...။ လူမှုရေးတွေ ဘေးချိတ်.. ကိုယ့်ဆင်းရဲ ဒုက္ခကိုမေ့ ...ဘာမျှော် လင့်ချက်မှ မရှိကြဘူး။ ‘လှူကြမယ်... ယူကြကွယ်’ ဆိုတဲ့ စေတနာစိတ် တစ်ခုပဲရှိတယ်။ လှူကြဖို့ သူ့ထက်ငါ သွားကြမယ်။ ‘ဘယ်လောက် ဝေးဝေး နီးနီးလေး’ ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ သွားနေကြတယ်။ ပင်လယ်ရွာ တွေဆီ ပဲ့ထောင်တွေစီးပြီး သွားရတာကို ကျွန်မတို့ မကြောက်မရွံ့ လိုက်ပါလာကြတယ်။ အခုသွားနေတာ ဘာဖြစ်လဲဆိုတော့ ရွာက ကလေး ဖြေပုံက စထွက်ထွက်ချင်း တုန်းကတော့ တိုးမြစ်ပဲ... ဒါဘာဖြစ်လဲ မသိဘူး လို့ပြောတော့ ပဲ့ထောင်ပေါ်မှာပါလာတဲ့ ရန်ကုန်အဖွဲ့က အံ့သြလို့။ ကြည့်စမ်း... သူ့ရွာလေးနဲ့ သူ့ချောင်းလေးကိုသွားတဲ့ စီးဆင်းနေတဲ့မြစ် အမည်တောင် မှန်အောင်မပြောနိုင်တဲ့ ရိုးအလွန်းတဲ့ဘဝ။ နောက်က စက်လှေမောင်းတဲ့ ကလေးက ‘သံဒီမြစ်’ လို့ လှမ်းအော်တယ်။ ဩော်- သံဒီမြစ်။ ပထဝီသင်လာတဲ့ ကျွန်မ...ပင်လယ်မြစ်ကြောင်းတွေကို မြေပုံပေါ်မှာ တစ်ခါမှ ဖြောင့်အောင်မကြည့်ခဲ့ဖူးဘူး။ ရေ အင်မ တန်ကြောက်ပြီး...ရေမကူး တတ်တဲ့ သူတွေ ဒီပဲ့ထောင်ပေါ်မှာအများကြီး။ ဘာ အသက်ကယ်အင်္ကျီမှ မပါလာကြဘူး။ စွန့်စားတာထက်... ပိုနေတဲ့ သဒ္ဓါစိတ်က... ကိုယ်ချင်းစာ စိတ်က အနိုင်ယူနေတာကိုး...။ ကျွန်မတို့ သွားနေတာ ကပ္ပလီပင်လယ်ကို ဦးတည်နေတဲ့ ပင်လယ်ဝန်းကို နောက်နာရီဝက် မော်တော်ခုတ်ရင် ရောက်နိုင်တဲ့ ‘သံဖတ်’ ဆိုတဲ့ ရွာလေးဆီကို သွားနေကြတယ်။ ချောင်းထဲကို မနည်းရှာရတယ်။ လမ်းမှာကွဲသေတွေ တွေ့တယ်။ ဝက်သေတွေ တွေ့ရသေး တယ်။ ဒီရေတွေ..ရေဆိုးဖြစ်ပြီပေါ့။ ပဲ့ထောင်ပေါ်မှာ ပါလာတဲ့ ညီမ သီတာက

ရေဟာ ၁-ပိဿာကျော်စီးဆင်းရင် ရေသန့်တယ်လို့ပြောတော့...ကျွန်မ မပြုံးနိုင်ဘူး...။ ရေတွေက အနံ့အသက်မကောင်းသေးဘူးလို့ ပြောမိ တယ်...။ ရှေ့မှာ..သောင်..။ ရှေ့မှာ ငုတ်ရှိတယ်နဲ့ပဲ ရေဆန်ကို ခုတ်မောင်းလာတဲ့ ပဲ့ထောင်လေးနှစ်စီး...။ ရွာကိုရောက်လာတော့ နေ့လည် (၂) နာရီခွဲ...။ လမ်းမှာ သောင်ပေါ်မှာ ပြိုကျနေတဲ့ တဲတစ်လုံးရှေ့မှာ အိုးခြမ်းပဲ့တွေ ထုနေတဲ့လူတစ်ယောက်ကို မြင်ရတော့ စိတ်ထိခိုက်လိုက် တာ...။ သူတစ်ယောက်တည်း ဘာဖြစ်သွားပြီလဲ...။ သူ့မိသားစုတွေရောနဲ့ တွေးရင်း ကမ်းပေါ်တက်ခဲ့ရတယ်။ ချောင်းငယ်ထဲကရွာကိုလည်း... ကြည့်ပါဦး...။ အိုးနင်း၊ ခွက်နင်း၊ ဗွက်နင်းရင်း ရွာထဲလျှောက်တော့ ပြီးကာစ တဲလေးတွေက အသစ်အတိုင်း...။ ကွမ်းသီးပင်စည်တွေနဲ့ ပြန်ဆောက်ထား တဲ့ အိမ်တစ်ချို့၊ အတတ်နိုင်ဆုံးဆိုတဲ့ အိမ်တောင် သစ်တစ်ချို့ မခိုင် တစ်ခိုင်...။

* * * * *

လူတွေထိခိုက်သေးလာဆိုတော့ ရွာဖျား...နဲ့ တစ်ရွာလုံးဆို (၉)ယောက် လောက် ပျက်စီးတယ်တဲ့။ ကျန်တဲ့သူတွေက မှန်တိုင်းစဝင်တဲ့ ညဦးကတည်း က ရွာထဲပတ်ပြေးနေကြတာ... မပြိုနိုင်ဘူးထင်တဲ့ အိမ်ကောင်းမှန်သမျှ တက်ပြေးကြတာတဲ့...။ တစ်ရွာလုံးအိမ်ပေါ်တက်ပြေးမှ အကုန်ပြိုကုန်ရောပေါ့ ဆိုတော့.. ဟုတ်တယ်ဆိုပဲ...။ ဘယ်ပြေးရမှန်းမသိ... ကြောက်လေ... သစ်သားအိမ်ပေါ်တက်ပြေးလိုက်ကြ...ပြိုလိုက်ကြနဲ့... အိမ်အားလုံး ကုန်လောက်မှ လေရော၊ မိုးရော ငြိမ်သွားတာတဲ့။ ဟိုဖက်ကတိုက်... ဒီဖက်ပြေးနဲ့...မှောင်ကြီးထဲမှာ ညနှစ်နာရီထိုးနေပြီတဲ့... ဘယ်လောက် ရိုးအကြံတဲ့ဘဝတွေလဲ.. ကံကောင်းတာ သူတို့ကို ပင်လယ်လှိုင်းတွေက ဆွဲခေါ်မသွားခဲ့ဘူး...။ ရေထက်သူတို့ခံရတာ လေဒဏ်၊ မိုးဒဏ်။ မိုးက အရမ်းငန်တာဆိုပဲ.. ရွာထဲက အပင်တွေ၊ အိမ်တွေက မီးမြိုက်ထားသလို ဖြစ်နေတယ်... လူတွေကလည်း အသားအရည်တွေ မွဲခြောက်ခြောက်

ပြာနှမ်းနှမ်းတွေ ပင်လယ်ရေထိထားလို့ဖြစ်မယ်..။ အလှူပစ္စည်းတွေ
 ဝေတော့ အားလုံး အလှူအယက်..။ ရသွားတဲ့ ထမိန်လေးတွေ ပိုက်ပြေးတဲ့
 မြင်ကွင်းကို ကြည့်ရတာ လှူရကျိုးနပ်လိုက်တာ.. အရသာရှိလိုက်တာ..။
 တကယ် လိုအပ်နေတဲ့သူတွေကို တကယ်ပေးခဲ့ရလို့ပါ..။ ရေသန့်ပူး
 ဖောက်သောက်တဲ့ ရွာသားတစ်ယောက်က 'ဒီရေမျိုး မသောက်ရသေးဘူး..
ခုမှ ရင်ထဲအေးသွားတယ်' တဲ့..။ တစ်ရွာလုံးပျော်တာ...ကလေးရော
 လူကြီးတွေပါ..။ ကလေးတွေကို မုန့်တွေဝေခဲ့ရတယ်..။ အပြန်မှာလည်း
 ရွာစဉ်တစ်လျှောက်မှာ ကမ်းနဘေးရော၊ လှေတွေဆီကိုပါ အဝတ်အထည်
 တွေ ဝေခဲ့ကြသေးတယ်။ ဒေးဒရဲပြန်ရောက်တော့ ည (၇) နာရီ...ဒါတောင်
 လမ်းမှာ ဆီကုန်သွားလို့ စောင့်ပြီးဖြတ်သွားတဲ့ ပဲ့ထောင်ဆီကနေ
 ဒီဇယ်ဝယ်ထည့်ရတယ်။ အခုပြန်တွေးကြည့်တော့ ကြောက်သား..။ ဒေးဒရဲ
 ရောက်တော့ ဒေသခံ ကိုသန်းထိုက်က သူ့အိမ်ကိုဖိတ်ပြီး တစ်ဖွဲ့လုံးကို
 မုန့်ဟင်းခါးကျွေးတယ်။ ရန်ကုန်မှာ ဒီရက်ထဲ မုန့်ဟင်းခါးစားကို မစားဖြစ်
 ကြပေမယ့် ဒေးဒရဲမုန့်ဟင်းခါးကိုဖြင့် ဆာကလည်းဆာ.. အားက လည်းနာနဲ့
 ပဲ ကြိတ်မှိတ်စားဖြစ်ခဲ့ပြန်ပါတယ်။ အစစအရာရာ ပြည့်စုံအောင် မလုပ်ပေး
 နိုင်ပေမယ့် စိတ်အာသာပြေ အဲသလောက်ကူညီခွင့်ရတာကိုပဲ ဝမ်းသာ
 နေကြတယ်..။ သူတို့ကြည့်ရတာ စိတ်ဝါတ်တွေ ကျဆင်းပြီး မှိုင်တွေ
 နေကြရာက ပြန်တက်ကြွလာကြသလိုပဲ..။ ရွာကို တစ်ခါမှမလာကြဖူးတဲ့
 ဧည့်သည်တွေလာ ကူညီကြတော့ သူတို့ဒုက္ခတွေ ပြေပျောက်သွားကြ
 သလိုပဲ..။ တစ်ရွာလုံး ပိုးလိုးပက်လက် လန်နေတဲ့ကြားက ပျော်သွားကြ
 တယ်..။ ဒေးဒရဲကပြန်တော့ ည ၈ နာရီနီးပြီ။ ည ၁၀:၀၀ နာရီမှာ
 ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးကို တွံတေးတံတားကျော် တာလမ်းပေါ်ကနေ
 ကြည့်ညိုဖွယ် ဖူးရလေတော့ ရင်ထဲအေးသွားတယ်...။

ဒီအလှူ ဒီအလုပ်ကို ဒီလောက်နဲ့ မကျေနပ်နိုင်လို့ နောက်တစ်
 ခေါက် ထပ်သွားကြပြန်ပါတယ်..။ မေ (၂၅) ရက်နေ့မှာ အားပြန်စုပြီး..
 မအူပင် မြို့ကိုရောက်နေတဲ့ ဖျာပုံနဲ့ ဘိုကလေးက ဒုက္ခသည်တွေဆီ

သွားကြပြန်တယ်..။ ကယ်ဆယ်ရေး စခန်းတွေမှာ ရောက်နေတဲ့သူတွေမို့ လှူရတာ ပိုစနစ်ကျပါတယ်..။ ကိုယ့်လက်နဲ့ ထိထိရောက်ရောက် လှူရတာမို့ 'မိသားစု' ပုံနှိပ်တိုက် ရဲ့အလှူ ပူတင်းပေါင်မုန်အလုံး (၁၅၀၀) ကို ဖွင့်ဖောက်စားချိန်မှာ ဖြစ်ရတဲ့ပီတိ၊ စမ်းချောင်းကဆရာတွေရဲ့ ဆီပိဿာ (၂၀)အလှူ၊ သင်္ကန်း၊ ရေသန့်၊ အဝတ်အထည်၊ ငွေအလှူတွေ၊ ဆန် (၃)အိတ်လှူတဲ့ ဆရာမ မသီသီရဲ့အလှူ၊ စွယ်တော် ဓမ္မစွဲရဲ့အလှူထဲမှာ ကိုရှောင်ထောင် မုန်း မိသားစုက ဆီ(၅၀)သားပူး ၂၇၀ပူး၊ ဆီချိန် (၁၃၈) ပိဿာ လှူပါတယ်။ အားလုံးမျှဝေ လှူရတာမို့ အားမရခဲ့ကြပါဘူး..။ ကိုယ့်မိသားစုကလည်း ဦးထုပ်တွေ၊ အဝတ်တွေ၊ ငွှက်ခြောက်၊ အာပြဲခြောက်ကြော်၊ မြေပဲကြော်၊ ပဲကြော်စတဲ့ အလွယ်တကူ စားလို့ရတာတွေ အိမ်မှာအကုန် ကြော်လှော်ကြ၊ ဘရဏီအပ်ချုပ် ဆိုင်ကလည်း ဘာလချောင်ကြော်ချည်း (၅) ပိဿာ (၇၀) သားတဲ့..။ ထန်းလျှက်၊ ဖယောင်းတိုင်၊ ယံယံ၊ ရေသန့်။ အို.. စုံသွားပြန်ပြီ..။ ဒါပေမဲ့ နည်းနေသေးတယ်..။ ဟိုရောက်တော့ လှူရတာ အားမရပြန်။ သူတို့ကို အင်တာမဗျူးရဲဘူး.. မေးလိုက်ရင် ဝမ်းနည်းစရာတွေချည်း။ ဘယ်နှစ်ယောက်ကျန်လဲ ကပဲ စမေးရမှာလား..။ သားက လွတ်တော့..အမေကရောဆိုတာ မျိုး..နှုတ်လျှာ မဝံ့တော့။ ရယ်ပြလိုက်၊ မုန့်ကျွေးလိုက်ကြပေါ့..။ တစ်မျိုးလုံးပါသွားပြီး အသက် (၇၀) ကျော်မှ တစ်ယောက်တည်း ကျန်ခဲ့ရတဲ့ ဘိုကလေးအပိုင် ကြိမ်ချောင်းရွာက အဘတစ်ယောက်တည်းအတွက် ဘယ်သူတွေကို အပြစ်တင်ရမှာလဲ။ 'အားတင်းထားအဘ' လို့ ကန်တော့ပြီး အားပေးရုံမှတစ်ပါး...။

* * * * *

ကလေးတစ်ယောက်ကို ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းဘေးက ဘုရားဝင်းထဲ မှာတွေ့တော့..သူ့မှာအဝတ်အစားသစ်တွေနဲ့ ဟုတ်နေတာပဲ။ သူတို့ မိသားစုမှာ အဖေနဲ့သူပဲ လွတ်တာတဲ့။ အမေနဲ့ အစ်မ၊ ညီလေးတို့

လှေထဲဝင်အပြေးမှာ လှေကွဲပြီး ရေထဲမျောသွားကြရှာတာကို။ ‘မြန်ကော’ ဆိုတဲ့ ဘိုကလေးအပိုင် ရွာငယ်က ကလေးလေးက ခပ်တည်တည်ပြန်ပြော နိုင်ပေမယ့် နားထောင်မိတဲ့ ကျွန်မတို့မှာသာ ရင်ဝဆို့နေတယ်...။ သူ့အသက်လေးကို ဖက်နဲ့ထုတ်ပြေးခဲ့ရလို့ သိပ်ပင်ပန်းနေပြီလား ကလေး ရယ်...။ အခု ရှင်သန်တဲ့အသက်က သူ့ရဲ့ဘဝ အသစ်လားဆိုတာ ဒီကလေး ဘယ်သိပါ့မလဲနော်...။ ‘အဖေက ရွာပြန်ချင်တယ်... ရွာမှာပဲနေချင် တယ်တဲ့... အဖေက လက်သမားဆရာလေ... သားကတော့ အဖေ သဘောပဲ’ ဆိုတဲ့ ကလေးရဲ့ အနာဂတ်အတွက် မင်း၊ကျောင်းနေလား လို့ ဆက်မမေးဝံ့တော့ပါ။ ကျွန်မတို့ အလှူထဲမှာ သားတော်မောင် ကျေကျေ နပ်နပ်နဲ့ ပေးလိုက်တဲ့ ကလေးကစားစရာ အရုပ်မျိုးစုံအတွက်... ဝမ်းသာ အားရ လှမ်းတောင်းခဲ့ကြတဲ့ ကလေး၊လေးတွေနဲ့ အတူ...စက်ဘီး ပြိုင်တွန်းရချိန်မှာ.. ကလေးတွေနဲ့ကျွန်မ တစ်သားတည်းဖြစ်နေတယ်။ ဒီအချိန်မှာ သူတို့ရဲ့စိတ်အင်အားတွေ ခဏလေးဖြစ်ဖြစ် ပြည့်စေချင်တယ်...။ ဒီကလေးတွေကို ပျော်စေချင်တဲ့စိတ်.. ဒီစိတ်ကလေးက သူတို့ရဲ့ ကလေးသဘာဝကို ပြန်ရစေခဲ့မှာပါ...။ ကလေး ဦးထုပ်လေးတွေ... လူကြီးဦးထုပ်တွေကလည်း... ဝေမလောက်ခဲ့ပြန်ဘူး...။ လက်ထဲရှိတာ အကုန်လှူခဲ့ပြီး အားမရလို့ အစ်ကိုက သူ့ဂျာကင်ပါ လှူခဲ့ပြန်တယ်... ရုံးက ဆရာသမားတွေ၊ သူငယ်ချင်းတွေ လှူလိုက်တဲ့ ငွေတွေကိုလည်း ကိုယ်ဝန်ဆောင်ရော၊ ကလေးတွေကိုပါ လှူပေးခဲ့ပါတယ်။ မအူပင်မြို့မှာရှိတဲ့ မွှာရုံ၊ ရွှေကျင်ကျောင်းတိုက်ရယ်၊ အလယ်ကျောင်းတိုက်ရယ်က လေဘေး၊ ရေဘေး ကယ်ဆယ်ရေးစခန်း (၃)ခုမှာတင် အလှူပစ္စည်းပြတ်သွားပါတယ်...။ ဆရာတော်တွေကို သက်န်းကပ်လှူ ခဲ့ရသလို.. ကယ်ဆယ်ရေးစခန်း တွေမှာလည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် လှူ ခွင့်ပြုပါတယ်...။ စေတနာတွေထဲမှာ မေတ္တာကရုဏာတွေအပြင်... ဘာ မာယာမှ မပါကြတဲ့ အလှူတွေပါ။

* * * * *

ဒီအလှူတွေဟာ နာဂစ်မုန်တိုင်းကို အကြောင်းပြုပြီး လှူရတဲ့ 'ကာလဒါန' မြောက်တဲ့အလှူမို့ အမြတ်ဆုံးအလှူထဲမှာ ပါပါတယ်။ ကိုယ့်ချွေးနည်းစာကို ဖွဲ့လှူရတဲ့ အလှူမှာ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ လိုအပ်မှုကို အမှန်တကယ် ဖြည့်ပေးနိုင်ခဲ့တာ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌပဲလေ။ သူတို့ မျက်လုံးတွေမှာ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုတွေ လွှမ်းနေသလို သူတို့ခန္ဓာကိုယ်တွေဟာ အားအင်နည်းပါးနေတယ်။ သူတို့ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ရက်ပိုင်း၊ နာရီပိုင်းက လူလူသူသူ စားနိုင်သောက်နိုင်နေခဲ့ကြပြီး ရပ်နဲ့ရွာနဲ့၊ ဆွေနဲ့ မျိုးနဲ့၊ သားနဲ့သမီးနဲ့၊ အဖေနဲ့ အမေနဲ့ နေထိုင်ခဲ့ကြတဲ့ လူသားတွေပါ။ အခု...သူတို့မှာ အိုးမဲ့...အိမ်မဲ့၊ သားမဲ့...သမီးမဲ့။ အဖေမဲ့ အမေမဲ့ သူတို့ရင်ထဲ ဘယ်လောက်နာကြည်းခံစားနေရပြီလဲ...။ ဘဝမုန်တိုင်း ဒဏ်ကြောင့် သူတို့ဘဝတွေ ပြိုလဲသွားရတာကို လူသားချင်း စာနာစွာ ကျွန်မတို့ ပြည်သူတွေ ဖေးကူရမယ်လေ။ ရက်စက်ခြင်း မုန်တိုင်းတွေနဲ့...သူ့ပါးစပ်ထဲက ထမင်းလုပ်ကို လုစားခံရတဲ့ အဖြစ်ဆိုးမျိုး...၊ ကျွန်မတို့ မကြားရက် မမြင်ရက်ဘူး...။ သူတို့ဟာ အသက်တစ်သက်ကို ပင်လယ်ရေမှာ ထားခဲ့ပြီးပါပြီ...။ အခု သူတို့ကိုယ်တိုင် ဘာဖြစ်လိုက်မှန်းမသိဘဲ ဘဝတွေပျက်ခဲ့ရတာပါ။ အပြစ်ကင်းပြီး ချစ်စရာကောင်းတဲ့ ကလေးလေးတွေရဲ့ အနာဂတ်အတွက် ဒီလိုလှူပေးလိုက်ရုံနဲ့ မပြည့်စုံနိုင်ပါဘူး။ ကျွန်မတို့လို လူရွယ်၊ လူလတ်တွေ၊ တက်ကြွတဲ့ လူငယ်တွေဟာ ဘဝဘဝတွေက မလွဲမသွေ တော်စပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ကိုယ့်ဆွေ၊ ကိုယ့်မျိုးတွေကို ကူညီဖေးမချိန်မှာ... 'နောက်တစ်ခေါက် သွားလှူကြဦးမယ်ဟေ့' ညာသံပေးရုံနဲ့ မလုံလောက်တော့ပါဘူး...။ သူတို့မိသားစုတွေရဲ့ အသက်တွေပေးခဲ့ရတဲ့ ပင်လယ်ကို သူတို့ မပြန်ချင်သေးချိန်မှာ သူတို့စိတ်ဒဏ်ရာတွေကို အရင်ကုစားပေးကြရမှာပါပဲ...။ သူတို့ ဝင်အိပ်ခွင့်ရတဲ့ ရွက်ဖျင်တဲတို့၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတို့ကို သူတို့က လွှမ်းလောက်စရာ မရှိပါဘူး...။ သူတို့လွမ်းတာ ဝန်ပင်တန်းနဲ့ ပင်လယ်ကမ်း ကိုပါဆိုပြီး...ကျွန်မတို့ ကိုယ့်အထင်နဲ့ မှန်းဆမပြောရက်ပါဘူး...။ သူတို့လည်း ဗြူပြုမှာ လမ်းလျှောက်ခွင့်ရရင် ကောင်းမှာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့... သူတို့ပဲ

စပါးစိုက်တတ်တာ။ သူတို့ပဲ ငါးရှာတတ်တာမို့။ သူတို့ ဒေသမှာ သူတို့ လုံခြုံအေးချမ်းစွာ နေထိုင်နိုင်ဖို့ အဖက်ဖက်က စောင့်ရှောက် ကြရမှာပဲ။ ဒါကို 'သမိုင်းပေး တာဝန်' လို့ ကိုခံယူရမှာပဲ...။ နှုတ်အား၊ လူအား၊ ငွေအားနဲ့ ဝိုင်းစောင့်ရှောက်ရုံမက အသိဉာဏ်တွေကိုပါ ရှင်သန်ရင့်ကျက်အောင် ကူညီစောင့်ရှောက် ကြစေချင်ပါတယ်...။

ပထမအသက်တွေပေးပြီးမှ ရှင်ခွင့်ရလာတဲ့ သူတို့ရဲ့ 'ဒုတိယ အသက်' ကို လှလှပပ ရှင်သန်စေချင်တဲ့ စေတနာတွေ လူတိုင်းမှာရှိသင့်ပါရဲ့လို့ တွေးရင်း အိမ်ပြန်ရောက်ခဲ့ကြပါတော့တယ်...။

■ နှင်းဝေငြိမ်း

* * * * *

[၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လထုတ်၊ မုဒိတာမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် (၁၈)မှ]

မိုးမိုး
(မြန်မာစာ)

ကူကြံ ထူကြံသူတွေနှင့်
မသန်၍ပြောခဲ့ရသော
ကျွန်တော်

“မောင်မျိုး-မင်းအသံချည်းပဲ” ဟု ၃၅ လမ်းထဲအရောက် အောင်ပြည့် စုံ ကုမ္ပဏီတိုက်က ရုပ်ရှင်မီဒီယို ပရိုဂျူဆာ၊ ကင်မရာစက်ပစ္စည်းတွေ၊ ပီးစက်တွေငှားရမ်းသူအဖြစ် ထင်ရှားသည့် ကိုပြုံးက ဆိုသည်။ City FM မှ နှစ်ပိုင်းတွဲထုတ်လွှင့်သည့် City Fella ကဏ္ဍ အင်တာဗျူးကို နားထောင်ပြီး ထိုသို့ ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်သိသည်ကြောင့် “လူပြောမသန်၊ လူသန်မပြော ဆိုသလို ကျွန်တော်က သူများတွေလို မသန်တော့ ပြောရတာပေါ့” ဟူ၍ ရွတ်ခဲ့နောက်ခဲ့ရ၏။ နောက်ခဲ့ ရွတ်ခဲ့တုန်းကသာ ကိုယ့်အဖြစ်နှင့်ကိုယ် အဆိုပါ ဥပမာကို ယူသုံးမိခဲ့ လိုက်ပေမယ့် တစ်ချိန်တစ်ခါက အင်တာဗျူးဆိုသည်ကို “ကုပ်ပေါ် ဖိုသောစား” ဟု ဆိုခဲ့ဖူးသော ကျွန်တော် အင်တာဗျူးများ၏ လေးနက်မှုကို

ပျက်ရယ်ပြုသလို ဖြစ်မည်ကိုတော့ စိုးရိမ်မိသည်။ City FM မှ City Fella ကဏ္ဍ “မုန်တိုင်းအလွန်” အမည်ရ အင်တာဗျူး အမေးအဖြေတွေက ကျွန်တော်နှင့် City FM မှ ညီငယ် နီဟိန်းအောင်တို့ ရင်ထဲမှ ခံစားရသမျှ စိတ်အာရုံမှာ တွေးတောကြံဆမိသမျှ လေးလေးနက်နက် ပြောဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်တာ သေချာသလို ကျွန်တော်သည် ယုံကြည်သူကိုသာ မေးမြန်းအင်တာဗျူး လုပ်တတ်သည့် ဉာဉ်ကလေးရှိသည်ကြောင့် သန်ရာကို သာပြောဆိုခဲ့ခြင်း၊ မေးမြန်းတင်ဆက်လေ့ရှိခြင်းကလည်း သေချာ၏။ ဒီတော့ ရွတ်နောက်နောက် ဆိုခဲ့မိသော စကားကိုပင် သွားပြင်ချင်ချင် ဖြစ်မိနေတာသည်။ ဟိုက ကျွန်တော် ဆိုခဲ့သောစကားကို ရင်ထဲရောက်ချင်မှရောက်မည်။ ကျွန်တော့်မှာသာ ကိုယ့်စကားနဲ့ကိုယ်.....

“မောင်မျိုး- မင့်အသံချည်းပဲ”

“လူပြောမသန် လူသန်မပြော ဆိုသလိုပေါ့”

ဒီတစ်ခေါက် ပထမစကားကိုဆိုသူက အကယ်ဒမီ ဒါရိုက်တာကြီးဖြစ်ပြီး ဒုတိယစကားကို ဆိုလိုက်သူက ကျွန်တော် မဟုတ်ရပါ။ အဆိုပါ ဒါရိုက်တာ ကြီးနံဘေးမှာ ကပ်ပါလာသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ဒုတိယစကားကို ဆိုလိုက်ခြင်း သာ။ ဒီတစ်ခေါက်မှာ အဆိုပါ ဒုတိယစကား “လူပြောမသန် လူသန်မပြော” ဟူသည့် စကားအပေါ် ကျွန်တော် ဘယ်လောက် နာလို ခံခက်ဖြင့် ကွဲမြဲ တိုရမည်ကို တွေးမိကြနိုင်ပါလိမ့်မည်။ City Fella ၏ မုန်တိုင်းအလွန် အင်တာဗျူးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်သော ဤခံစားချက်ကို ထိုနေ့က ဒေါသတကြီး တုံ့ပြန်လိုပေမယ့် “လူပြောမသန် လူသန်မပြော”ဟု ကျွန်တော့် ကို ဆိုလိုက်သူမှာ ကျွန်တော်လေးစားခင်မင်ရင်းစွဲ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်ကြောင့် ကျွန်တော် နာလိုခံခက်ဖြင့်သာ ခပ်မဆိတ်နေလိုက်ခဲ့ရ၏။ လေလှိုင်းကြားက “မုန်တိုင်းအလွန်” အင်တာဗျူးသည် ပရိသတ်အား ဘယ်ရွှေ ဘယ်မျှ အကျိုးပြုမပြုတော့ ကျွန်တော်မသိ။ ခုတော့ ကိုယ့်စကား နှင့်ကိုယ် လူပြောသူပြောများနေပြီဆိုသည်ကိုဖြင့် ကျွန်တော်သိလိုက်ရပြီ။

တကယ်တော့ “မုန်တိုင်းအလွန်” အင်တာဗျူးတွင် နာဂစ်မုန်တိုင်း

အလွန် ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတွင် ကူကြ၊ ထူကြသူများ ၏ စိတ်စေတနာအကြောင်း၊ လေဘေးသင့်ပြည်သူတွေကို မုန်တိုင်းက ပြုလဲအောင် တိုက်ခတ်သွားပေမယ့် မုန်တိုင်းက ရုပ်ဝတ္တုနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်း တွေကို အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ပျက်အောင် ဖြိုဖျက်သွားပေမယ့် အသက်ရှင် ကျန်ရစ်ခဲ့သူတွေအနေနဲ့ စိတ်ဓာတ်ခွန်အားတွေရရှိဖို့ မယိမ်းမယိုင် ကြံ့ကြံ့ ခံရှိနေသေးသည့် စိတ်ဓာတ်ကောင်းတွေ အသက်ရှင်နေသ၍ ဆက်လက် ရှင်သန်အောင် မွေးမြူနိုင်ဖို့တွေ ဆွေးနွေးဖြစ်သလို ချစ်စရာလေ့စရိုက် ကောင်းတွေနှင့် မြန်မာ့စိတ်ရင်းအကြောင်း အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်ရှောက်ကြ သည့် ဝံသာနုရက္ခိတစိတ်ဓာတ်တွေ အကြောင်းတွေသာမက ပြန်လည် ထူထောင်ရေးမှာ မိဘမဲ့ရင်ခွင်မဲ့ကလေးသူငယ်တွေကို မွေးမြူစောင့်ရှောက် ရေး အစီအစဉ် သတင်းကောင်းတွေအကြောင်း ကျွန်တော်က ညီငယ် နီဟိန်းအောင်ကို မေးလိုက်ဖြေလိုက် ဆွေးနွေးလိုက်နှင့် City FM ၏ ကဏ္ဍမှာ City Fella အသံစာစာဖြင့် ဆိုဖြစ်ခဲ့သည်မှာ စိတ်စေတနာတော့ အပြည့်ပါ၏။ အင်တာဗျူးက ရှည်သွား၍ နှစ်ပိုင်းခွဲကာ သောကြာမှာ ပထမပိုင်း၊ တနင်္ဂနွေမှာ ဒုတိယပိုင်းဟူ၍ နှစ်ပိုင်းအား နှစ်ပတ်ဆက်လွင့် ပေးသော City FM ၏ စေတနာကိုလည်း တွေ့ရ၏။

ဟုတ်ကဲ့... ။ ဘာပဲပြောပြော လူပြောမသန် လူသန်မပြောဟူသော စကားအပေါ် ကျွန်တော် နာလိုလည်ဖြစ်စေ၊ နာမလိုလည်ဖြစ်စေ City FM မှာ ကူကြထူကြသူတွေအကြောင်းပြောဖြစ်ခဲ့သော ကျွန်တော်အဖို့ ပညတ်သွားရာ ဓာတ်သက်ပါသော အကြောင်းတစ်ခုတော့ ဝန်ခံရပေမှ စိတ်သက်သာရာ ရမည်ဖို့ ကျွန်တော် ဖွင့်မှာမာမှ ဖြစ်တော့မည်။ အများတကာ ကယ်ဆယ်ရေး၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်နေချိန် ကျွန်တော်တို့ နာရေးကူ ညီမှုအသင်း(ရန်ကုန်) အနေနှင့်လည်း လေဘေးသင့် ဒေသတွေကို အရောက်အပေါက် များခဲ့သလို ကျွန်တော် သယ်ခဲ့ဖူးခဲ့သော၊ ထမ်းခဲ့ရွက်ခဲ့ သော ရိက္ခာပစ္စည်းတွေလည်း အမယ်စုံခဲ့ပေမယ့် ဆန်အိတ်တော့ မထမ်းဖြစ်ခဲ့။ “ဆန်အိတ်” တွေကို တစ်အိတ်ပြီးတစ်အိတ် ထမ်းပို့သွားသော

ဝေငြူကျော်တို့ကိုလည်း အားကျ၏။ သို့ဖြစ်၍ ဆန်အိတ်တစ်အိတ်လောက် တော့ သယ်ဖြစ်အောင်သယ်လိုက်မည်ဟု ကြံကာအရဲစွန့်ဝင်ထမ်းလိုက်တာ ညွတ်ခနဲခိုက်ကျသွားသည့် ခန္ဓာကိုယ်နှင့် အပေါ်စီးက ဆန်အိတ်အား လူငယ် နှစ်ယောက် အချိန်မီလှမ်းထိန်း ယူငင်လိုက်၍သာ ကျွန်တော် ခါးကျိုးကျမသွား ခြင်း ဖြစ်ပေ၏။ ကျွန်တော်သည် လူသန်တစ်ယောက် မဟုတ်သည်ကတော့ သေချာသည် မဟုတ်ပါလား။

လေဘေးသင့် ပြည်သူများအား ကူကြ၊ ထူကြသူအားလုံးအတွက်

■ ကိုမျိုး(မြန်မာစာ)

* * * * *

[၁၆-၆-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ အလင်းတန်း ဂျာနယ်မှ]

အိမ်အေးအေး

ပေအထဲမှာ ရေကြွေကာ
လှိုင်းဆင်ဖိသော်လည်း

ကျွန်မတို့နေထိုင်ရာ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်၊ မဏိမေခလာလမ်း အိမ်ရှေ့တွင် နေပြောက်မထိုးနိုင်အောင်အရိပ်ရသည့် ငါးဆူပင်ကြီး ၅ပင် ရှိပါသည်။ ငါးဆူပင် ၃-ပင်ကို ညောင်ပင်ကြီးက မျိုလိုက်သဖြင့် ညောင်ပင်ကြီး ၃-ပင်နှင့် ငါးဆူပင် ၂-ပင် ဖြစ်သွားခဲ့ပါသည်။ ထိုအပင်ကြီးများကို အစွဲသညာပြု၍ ခေါ်ဝေါ်လေသလားမသိ။ အိမ်၏ ဘယ်ဘက်တွင် “ညောင်ပင်လမ်း” ဟု အမည်တွင်သည့် လမ်းနှင့် အိမ်၏ ညာဘက်တွင် ဘုရားငါးဆူတန်ဆောင်းဟူ၍ ရှိပါသည်။

အိမ်အနောက်ဘက်တွင် တည်ရှိသည့် ကြည့်မြင်တိုင် မျက်မမြင် ကျောင်းသည် ၁၉၁၄-ခုနှစ်က စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပြီး အိမ်နှင့် မနီးမဝေး၌ ၁၈၉၆-ခုနှစ်က တည်ဆောက်ခဲ့သည့် စိန်မိုက်ကယ်ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း

ရှိပါသည်။ ကျွန်မ၏ဖခင်သည် သူ့ဆော့ကစားကြီးပြင်းခဲ့ရာ ထိုအပင်ကြီးများ၊ ထိုအဆောက်အဦများကို အမြဲလွမ်းဆွတ်တမ်းတတတ်သည်။ ကျွန်မ၏ဖခင် ဖြစ်သူသာ သက်ရှိထင်ရှားရှိလျှင် အသက် ၁၀၁-နှစ်ရှိလိမ့်မည်။ ယခုတော့ သူ့မိတ်ဆွေ ဤအပင်ကြီးများလည်း ၂၀၀၈-ခုနှစ်၊ မေလ ၂-ရက်နှင့် ၃-ရက်နေ့များတွင် တိုက်ခတ်ခဲ့သည့် မုန်တိုင်းကြောင့် မြေမှ ကျွတ်ပြိုလဲခဲ့ လေပြီ။

တိုက်ဆိုင်စွာပင် ထိုမုန်တိုင်းကျရောက်သည့်နေ့သည် အသက် ၉၁- နှစ်အရွယ်ရှိ ကျွန်မ၏ မိခင်ကြီး ကွယ်လွန်ပြီး တစ်လမြောက်နေ့လည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

မိခင်ကို လွမ်းဆွတ်တမ်းတစိတ်၊ သစ်ပင်ပန်းမန်ကို နှမြောတွယ်တာသည့် စိတ်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် အကြီးအကျယ်ခံစားခဲ့ရသော ပြည်သူများကို စာနာသနားစိတ် စသည်များဖြင့် မေလသည် ချစ်စရာမကောင်းလှတော့ပေ။

* * * * *

သို့သော် မေလသည် သဘာဝအလှတရားများ ပြည့်နှက်နေတတ်သော လတစ်လ ဖြစ်ပါသည်။

ခွေနှောင်းဝဿန်ဦးစဖြစ်သဖြင့် တိမ်ရောင်တွေလည်း ဆန်းပြားသည်။ မိုးပြေးရွာပါက မြေသင်းရနံ့ကလည်း မွှေးပျံ့သည်။ နေပူဒဏ်ခံနိုင်သည့် အရောင်စိုလွင်သော ပန်းရောင်စုံများလည်း ဖူးပွင့်လေ့ရှိသည်။ မိုးဖြိုင်ဖြိုင် ရွာလျှင် လတ်ဆတ်သော သစ်သီးသစ်ဥများလည်း ပေါ်ဦးစဖြစ်သည်။ နီစွေးသော စိန်ပန်းနီနီများနှင့် ရွှေဝါရောင် ငှုဝါများကလည်း မေလ၏ အလှကို ဖြည့်ဆည်းပေးသလိုဖြစ်သည်။

မုတ်သုံရာသီဝင်ခါနီးဖြစ်သဖြင့် တောင်သူဦးကြီးတို့လည်း ထွန်ရေးပြင် ကြသည်။ ညကောင်းကင်တွင် ဖျောက်ဆိတ်ကြယ်ပေါ်လျှင် မိုးဦးကျပြီဟု ရှေးတောင်သူဦးကြီးတို့ အမှတ်သညာထားကြသလို ခေတ်သစ် မိုးလေဝသ ပညာရှင်များက မေလနောက်ဆုံးပတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ မုတ်သုံဝင်ရောက်

မည်ဟု တွက်ပြီးသားဖြစ်သည်။ မုတ်သုံဦးနှင့် မုတ်သုံနှောင်းတို့အကြားတွင် မထင်မှတ်ဘဲ မုန်တိုင်းများလည်း အလည်ရောက်လာတတ်သည်။

ထိုသို့ ရောက်လာတတ်သော မုန်တိုင်းများကို ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်နှင့် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာတွင် ဆိုင်ကလုန်း (Cyclone)၊ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာတွင် (Typhoon)၊ အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာတွင် ဟာရီကိန်း (Hurricane) ဟု ခေါ်သည်။ မုန်တိုင်းတစ်ခု၏ ဧရိယာမှာ အနည်းဆုံး အချင်းပိုင် ၁၀၀ မှ ၅၀၀ အထိ ကျယ်ပြန့်ပြီး သက်တမ်းမှာ ရက်အတန်ကြာတည်ရှိသည်။ လေတိုက်နှုန်း ပိုင် ၄၀-ကျော်နှင့် အထက်ကို ဆိုင်ကလုန်းဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။

မုန်တိုင်းဖြစ်ပေါ်နေစဉ် မိုးသည်ထန်ခြင်းနှင့်အတူ လေဖိအား ကျဆင်းလျက် လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်တတ်သည်။ လေထုဖိအား ကျဆင်းသွားပါက ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် ကြွတက်လာစဉ် လေပြင်းများ သည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အား ပွတ်တိုက်မှုကြောင့် လေအောက် အရပ်တွင် ရေများစုပုံလာပြီး မုန်တိုင်းဒီရေ (Strom Surge) ဖြစ်ပေါ်သည်။ လေတိုက်နှုန်းသည် ဒီရေတက်ခြင်းတွင် ပို၍အဓိကကျပြီး ပေ ၂၀-ခန့်အထိ တက်ခဲ့ဖူးသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လတ္တီတွဒ်အနေအထား၊ တိမ်ကုန်းမြင့်နှင့် တောင်စွယ် တောင်တန်း နယ်နမိတ်များ တည်ရှိမှုသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လွတ်ကင်းသက်သာစေရန် အကြောင်းများဟု ဆိုကြသည်။ ဤကြားမှာပင် ဒဂုံ၊ ရန်ကုန်ဟူ၍ အမည်ရင်းရှိသော မြို့ကလေးသည် ရောဂတီတိုင်းနှင့် ကြမ္မာတူ မုန်တိုင်းအန္တရာယ် သင့်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

* * * * *

အလောင်းမင်းတရားသည် ဒဂုံမြို့ဟောင်းကို မြို့သစ်တည်ကာ ခရစ်နှစ် ၁၇၅၅-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ဟု အမည်သစ်ကို ပေးသည့်အချိန်မှ သမိုင်းကို ပြန်ရေတွက်လျှင် ရန်ကုန်မြို့သက်သည် ရင့်ကျက်ခဲ့ပြီဟု ဆိုနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သည်။

တိုင်းတစ်ပါးအုပ်စိုးစ ၁၈၈၃-ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အင်ဂျင်နီယာတပ်

ပိုလ်ဖရေဇာသည် လူဦးရေ ၃၆၀၀၀-ခန့် အခြေချနေထိုင်မည့် ရန်ကုန်မြို့သစ်ပုံစံကို ဒေါက်တာ ပီလျံ မောင်ဂိုမာရီဆိုသူ ဆရာဝန်တစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ၁၉၄၁-ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၃-ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သည် ဗုံးဒဏ်ခံခဲ့ရပြီး ပြန်လည်ထူထောင်လာကာ ၁၉၅၈-ခုနှစ် အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက်တွင် မြို့သစ်ကွက်များ ကျယ်ပြန့်လာသည်။ ၁၈၆၃-ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့သည် လူဦးရေ ၆-သောင်းကျော်ရှိခဲ့ပြီး ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် လူဦးရေ ၇-သိန်းကျော်၊ ၁၉၆၈-ခုနှစ်တွင် လူဦးရေ ၁၇-သိန်းကျော်၊ ၁၉၉၉-ခုနှစ်တွင် လူဦးရေ ၅၄-သိန်းကျော် ရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်က မိမိမွေးရပ်မြေဖြစ်သည့် ကားမီးခိုးနံ့ မှန်လျက် ဘက်စံကားအို ကြီးများနှင့် လူရောင်စုံရှုပ်ထွေး ပြည့်ကျပ်နေသည့် ဤမြို့ကြီးကို သာယာလှပသည်ဟု မခံစားခဲ့မိပါ။ အခြားဒေသအသီးသီးမှ သူငယ်ချင်း များက သူတို့ဒေသ၏ စမ်းချောင်းကလေးများ၊ တောင်တန်းကြီးများ၊ တောတောင်သဘာဝများအကြောင်း တ၊ သ၊ ပြောဆိုကြလျှင် ရန်ကုန်သူ ကျွန်မအဖို့ အားကျမြဲတည်း။

နိုင်ငံခြားသားမိတ်ဆွေများကမူ လေဆိပ်မှထွက်သည်နှင့် စိမ်းစိုမှု၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် မပျက်စီးသေးဘဲရှိသည့် ရန်ကုန်၏ သာယာလှပမှုကို ချီးမွမ်းကြမြဲဖြစ်သည်။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်မြတ်ကြီး၊ ဆူးလေ စေတီတော်၊ ကရိပိတ်နန်းတော်နှင့် ကန်တော်ကြီးဥယျာဉ်၊ အင်းလျားရေပြင်တို့ကို တွေ့ရလျှင်မူ အံ့ဩကြသည်။

သို့သော် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ရာသီဥတုကို မပျက်စီး၊ မလွန်ကဲအောင် ထိန်းသိမ်းပေးထားသည့် သစ်ပင်သစ်တောတို့ ပြုလုပ်ပျက်စီးမှု မြင်ကွင်းက ကျွန်မရင်ကို ဆိုနှစ်စေခဲ့သည်။ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်က တည်ဆောက် ခဲ့သည့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နယ်မြေမှ သစ်ပင်အုပ်ကြီးများ၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ခဲ့သည့် သမ္မတအိမ်တော်ဝင်းကြီးမှ သစ်ပင်အုပ်များ၊ ပြည်သူ့ဥယျာဉ်တွင်းမှ သစ်ပင်အုပ်များ၊ ၁၈၉၅ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ခဲ့

သည့် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ အဆောက်အဦရှေ့ ပန်းခြံမျက်နှာစာမှ သစ်ပင် တန်းကြီးများ၊ အလုံလမ်းနှင့် ပြည်ထောင်စုရိပ်သာလမ်းကို ဆက်သွယ်ပေးထား သည့် ခရေပင်တန်းညိုညိုများစသည့် နေရာအတော်များများတွင် အလှပျက်၍ ဖရိုဖရဲပျက်စီးသွားခဲ့သည်။

ယင်းမြင်ကွင်းက မိမိမြို့ကိုချစ်ခင်တသ သည့်စိတ်ကို နိုးထစေသည်။ နိုင်ငံတကာက မိမိမြို့၏အလှကို အစဉ်ချိုးဖွမ်းနေခြင်းကို ဂုဏ်ယူသည့်စိတ် လည်း ပါဝင်သည်။ ထို့ပြင် ရာသီဥတုအလိုက် မျှတသည့် သဘာဝကိုလည်း ထိန်းသိမ်းဖို့ လိုအပ်သည့်ဟူသည့် ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆောင်ပုဒ်များ၏ အတွေးလည်းပါသည်။

* * * * *

ရန်ကုန်မြို့ကို သစ်ပင်များနှင့်စ၍ ပြန်လည်ထူထောင်ရမည်ဟု ကျွန်မအတွေးဝင်သည်အခါ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ငြိမ်းချမ်းရေးနိဗ္ဗာန်ဆုရရှိခဲ့သည့် ကင်ညာနိုင်ငံသူ အမျိုးသမီးကြီးကို သတိရမိသည်။ အာဖရိက၏ ရာသီဥတုကို ပြောင်းလဲနိုင်ရန်အတွက် ကင်ညာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံး နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း သစ်ပင်ပေါင်း သန်း ၃၀ စိုက်ပျိုးခဲ့သည်။ ကင်ညာနိုင်ငံတွင် တွေ့ကြုံရသည့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုအကျိုးဆက်ကြောင့် မိုးခေါင်မှုကို ကာကွယ်ရန်အတွက် အမျိုးသမီးအုပ်စု ၆၀၀၀ ကျော်ကို စည်းရုံးလျက် Green Belt Movement (မြစ်ဖူးရောင်ခါးပတ် တော်လှန်ရေး) ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။

အမှန်လည်း သစ်ပင်သစ်တောတို့သည် လူ၊ သတ္တဝါတို့အတွက် စားသုံးရန် အာဟာရအဖြစ်၊ နားခိုရန် အရိပ်အာဝါသ၊ သောက်သုံးရန်ရေ၊ စိုက်ပျိုးရန်ရေ စသည့် အကျိုးဆက်ပေါင်းများစွာကို ဆောင်ရွက်ပေးနေကြ သည်။ လူ၊ သတ္တဝါနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တို့ ဆက်စပ်ယှက်နွယ်လျက် လောက ကောင်းကျိုး သယ်ပိုးနေသော ကျေးဇူးရှင်များဖြစ်သည်။ ရာသီစက်ဝန်း၊ ဥတုအာဟာရ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ စသည်တို့ ယှက်နွယ်လျက် အပင်နှင့်

သတ္တဝါတို့၏ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် အကျိုးပြုဆက်နွယ်မှု ဂေဟစနစ် (Eco System) ကို အဓိကထိန်းသိမ်းပေးသူမှာလည်း သစ်ပင်သစ်တောများ ပင်ဖြစ်သည်။ “ဥတုရာသီတောကိုမှီ၏” “သစ်တောစိမ်းမှ စမ်းရေရ၏” “တောတောင်တင့်တယ် စားကျက်ကြွယ်၏” ဟူသည့် ဆောင်ပုဒ်များက သစ်ပင်သစ်တော၏ တန်ဖိုးကြီးမြင့်ကို သိနိုင်သည်။

ကျွန်မတို့နိုင်ငံတွင် ပေါများလှသည့် သဘာဝသယံဇာတကို မပျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး သမားတို့က နှိုးဆော်ကြသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူတို့ပြုလုပ်သည့် အကျိုးဆက်များကြောင့်ပင် ၁၈ ရာစုနောက်ပိုင်း၌ ကမ္ဘာကြီး သိသာစွာ ပိုမိုပျက်စီးပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်ခန့်က စတင်လျက် ကမ္ဘာနှင့်အဝှမ်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးသမားတို့က ကြိုးစားခဲ့ကြရာ နှစ်စဉ် ၅၀၀၀၀ ရက်နေ့ကို “ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့” ဟူ၍ သတ်မှတ်ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်က ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ ဆောင်ပုဒ်မှာ “ရေခဲတောင်များ တည်တံ့ရေး၊ ထိပ်တန်းဦးစားပေး” (Melting Ice A Hot Topic ?) ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အပူချိန်သည် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁.၄ စင်တီဂရိတ်မှ ၅.၈ စင်တီဂရိတ်အထိ တိုးလာမည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ အခမ်းအနားကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရာသီဥတုပျက်စီးမှုကို အဓိကဖြစ်စေသည့် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု လျော့ချနိုင်သည့် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ငန်းများကို နယူးဇီလန်ကျွန်းနိုင်ငံ၊ ဝယ်လင်တန်မြို့တွင် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကြသည်။

လူသားတို့ဘဝ သာယာစိုပြေမှုလုံခြုံရေးတွင် အပင်က အဓိကပေးဆောင်မှု အသီးပေးသည်။ အရွက်ပေးသည်။ ဆေးဝါးပေးသည်။ ငြီးတော့ ပန်းပေးသည်။ သစ်ပင်၏ ပေါင်းကူးဆက်စပ်မှုသဘာဝတရားမှာ အံ့ဩစွယ်ကောင်းလှပါသည်။

* * * * *

ကျွန်မတို့မေမေသည် ပန်းကြိုက်သူ အမျိုးသမီးကြီးဖြစ်သည်။ ပန်းဆိုလျှင် မွေးသည့်ပန်းရော မမွေးသည့်ပန်းပါ မရွေးဘဲ ပန်ဆင် တတ်သည်။ မေမေရင်ခွင်တိုးဝင်အိပ်ပျော်စဉ်က ရရှိခဲ့သည့် ကိုယ်သင်းနံ့နှင့် ရောနှောမွှေးပျံ့နေတတ်သည့် ပန်းရနံ့ အမျိုးမျိုးကို ကျွန်မအမြဲ အမှတ်ရ နေမိပါသည်။ နံနက်ခင်းနိုးထစဉ် မေမေ၏ခေါင်းအုံး အနီးတွင် နှီးကြိုးနှင့် သီထားသည့် ခရေပန်း၊ စပယ်ပန်းခွေလေးများ၊ ပွင့်ဖလှုံမခွမ်းသေးသည့် ကံ့ကော်ပန်း၊ ပုန်းညက်ပန်းခိုင်လေးများ၊ ပွင့်ချပ် စိုစွတ်ဆဲ ဖိဝေါပန်းကလေး များ၊ ဒေါနပန်းခက်ကလေးများ၊ သနပ်ခါး ပန်းရွက်နှင့် ကြပြန်နေသော သနပ်ခါးပန်းစေ့ကလေးများကို တွေ့ရသည်။ ဆိပ်ဖလှုံပန်း ပန်သည့်နေ့တွင် ခေါင်းအုံး၌ ပွင့်ညှာလိမ္မော်ဝါတွေ စွန်းပေနေတတ်ပြီး နှင်းဆီနှင့် စကားဝါပန်းဆိုလျှင် သံစူးပန်းရိုးထိုးမိမည်စိုး၍ မအိပ်ခင် ခေါင်းကပန်းပွင့်ကို သူ ဖြုတ်နေတတ်သည်။ မေမေက.....

“မိန်းကလေးဆိုတာ ပန်းပန်တတ်ရမယ် သမီးရဲ့၊ ပန်းရနံ့က ကိုယ်တိုင်လဲ စိတ်ကြည်နူးတယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း စိတ်ချမ်းသာစေသည်။ ပြီးတော့ ကိုယ်နဲ့တွေ့ကို ပန်းရနံ့က ဖုံးလွှမ်းပေးတယ်” ဟု ပြောပြခဲ့ဖူး ပါသည်။

မေမေသည် ပန်းကြိုက်သကဲ့သို့ သစ်ပင်ပန်းမန်စိုက်ပျိုးခြင်းကိုလည်း ဝါသနာပါသူဖြစ်သည်။ မေမေ့ဘဝတစ်လျှောက် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြီးပြင်းရာ မြေကွက်ခြံဝင်းတိုင်း သီးပင်၊ စားပင်များ၊ စိုက်ပျိုးခဲ့စမြဲ။ သူမ စိုက်ပျိုး ပြုစုဖူးခဲ့သည့် သစ်ပင်ပန်းမန်များအကြောင်း မကြာခဏ တမ်းတပြောဆို နေတတ်သည်။ မိုးဦးကျပြီဆိုလျှင် သစ်ပင်စိုက်ဖို့ ပြင်ဆင်နေတတ်သကဲ့သို့ နွေရာသီဆိုလျှင် ညနေခင်းတွင် သူ့ကိုယ်တိုင် ပန်းပင်ရေလောင်းတတ်လေ သည်။ နီရဲနေသော ငရုတ်သီးအမှည့်တွေကို နေလှန်းလျက် သူ ငရုတ်ပင် ပျိုးတတ်သည်။ ဟင်းချက်ရာမှပိုသော ရှမ်းနံနံ အမြစ်ခေါင်းတွေ၊ ချဉ်ပေါင်ရိုးတွေ၊ စပါးလင်တွေ၊ ကြက်သွန်မြိတ်တွေကို မြေလွတ်တွင် ထိုးစိုက်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဆူးပုတ်၊ ကြဟင်း၊ ကင်းပုံ စသည့် အရွက်များ

ကို ကျွန်မတို့ ဈေးမှဝယ်စားရန် မလိုပေ။ ဘုရားပန်းအိုးစွန့်သည့် ဇော်စိမ်း၊ ဇော်ကျားပန်းတွေကိုလည်း အိမ်နံ့ဘေးတွင် ပြန်စိုက်ထားသည်ကို တွေ့ဖူးသည်။ သရက်သီး၊ မရမ်းသီး၊ ဖီးသီး၊ ကျွဲကောသီးစားလျှင် အလုံးကြီး၍ ချိုပါက အစေ့တွေနေလှန်းပြီး အပင်ပျိုးကာ ခြံကျယ်သော မိတ်ဆွေများထံ အပင်ပေါက်လှမ်းပို့တတ်သည်။ မေမေသည် အသက်ကြီး လာသောအခါ နန္ဒင်းတက်ပင်၊ မိတ်သလင်ပင်၊ ငရုတ်ကောင်းပင်၊ ပွေးကိုင်းပင်၊ ကြိတ်မှန်ပင်၊ ကံကုမံပင်စသည့် ဆေးဖက်ဝင်အပင်ငယ်များကို အိုးများနှင့် အစီအရီပျိုးစိုက်ပြန်သည်။ မေမေပရဆေးဥယျာဉ်ကလေးပါပေ။

ကျွန်မ အလယ်တန်းကျောင်းသူဘဝတွင် “အိမ်နောက်ဖေး ဈေးဆိုင် တည်” သင်ခန်းစာ သင်ရသည့်အခါ မေမေ ဥယျာဉ်ကလေးကြောင့် စာကျက်ရသည်မှာ အခက်အခဲမရှိတော့ပါ။

မေမေမရှိတော့၍ မကြာမီ နာဂစ်လေမုန်တိုင်းတိုက်သောအခါ ကျွန်မတို့ ခြံကလေးရှိ မေမေစိုက်ပျိုးခဲ့သည့် သစ်ပင်ပန်းမန်များ ပျက်စီးခဲ့ရလေသည်။ ယခုအချိန် မေမေသာရှိလျှင်မူ ဤသို့ပြောမည်မှာ အသေအချာဖြစ်ပါသည်။

“သစ်ပင်တွေ ကိုင်းကျိုးပတ်ပြတ်ဖြစ်ခဲ့ပေမယ့် မျိုးပြုန်းသွားတာမှ မဟုတ်တာ၊ အပင်တွေအားလုံး မေမေတို့အမြန် ပြန်စိုက်ရမယ်။ အပင် တစ်ပင်ဖြစ်ဖို့အချိန်က နည်းတာမဟုတ်ဘူး။ နွေရာသီဆို အားလုံး ဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်”

* * * * *

မေမေလည်းမရှိ၊ အိမ်ရှေ့က သစ်ပင်ကြီးများလည်းမရှိတော့။ ကိုယ့်ရှေ့ တွင် မားမားရပ်မည့်သူနှစ်ဦး ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့ရသည်ကို သူငယ်ချင်းများက စာနာနှစ်သိမ့်ကြပါသည်။

သို့သော် ကိုယ့်ဘဝတွင်သာမဟုတ်၊ သဘာဝနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်၏ အလှည့်အပြောင်း အဖြစ်အပျက်များကို ကျွန်မတို့ မကြာခဏ တွေ့ဆုံခဲ့ရပြီး မဟုတ်ပါလား။

တွေ့ကြုံလာရသည့်အခါတိုင်း “ချော်လဲသည်မှာ ရှက်စရာမဟုတ်၊ ပြန်၍ မမတ်နိုင်သည်မှာသာ ရှက်စရာ” ဟူသော အားမာန်ပေးသည့် စကားလေးကို သွားသတိရသည်။ ရောဝတီမြစ်ကမ်းနံဘေးက လူသားများကို ကြည့်ပါဦး။ ပြိုကွဲပျက်စီးသွားသည့် ဘဝများကို ပြန်လည်စုစည်းကြသူများ၊ မိသားစုမဲ့ဘဝကို အားတင်းရုန်းကန်ကြသူများ၊ လဲပြိုနေသော အိမ်ရာများကို မိမိခွန်အားဖြင့် ပြန်လည်ပြင်ဆင်နေကြသူများ၊ ရေငန်လွှမ်းသွားသော မိမိလယ်ယာကို ပြန်လည်ထွန်ရေးဝင်နေသူများ၊ မျောပါသွားသည့် မိမိနေရာကို ပြန်လည်ရှာဖွေဖော်ထုတ်နေကြသူများ၊ သူတို့၏ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ စိတ်နှလုံးဆောက်တည်မှုများကို အားကျမိပါသည်။ ယင်းသည် လူသား၏အားမာန်ပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ကျွန်မသည်လည်း မေမေ့ကို သတိရသော စိတ်၊ ကိုယ့်ပြုရွာဝန်းကျင် စိမ်းလန်းစိုပြည်မှုကို ခင်တွယ်ဂုဏ်ယူသောစိတ်ဖြင့် ယခုနှစ် မုတ်သုံဦးတွင် အနောက်ဆောင်ပြိုကျသွားသည့် နေအိမ်ခြံဝင်းငယ်တွင် ပင်ပျိုလေးများကို ပြန်လည်ပျိုးထောင် စိုက်ပျိုးခဲ့ပါသည်။

နဂါး လှပ စိမ်းလန်းသော စိတ်နှင့်ရုပ် ဝန်းကျင်ကို ကျွန်မတို့ အားမာန်ဖြင့် ဆွတ်လှမ်းရယူကြပါဦးမည်။ ။

■ ဒီဇင်ဘာမွန်း

* * * * *

[၂၀၀၈၊ ဇူလိုင်လထုတ်၊ အမျိုးသမီးရေးရာမဂ္ဂဇင်းမှ]

တေးအါ
တနာပိတ်ကို
မွေးမြူခြင်း

လူဆိုတာ ကိုယ့်အကြောင်းနဲ့ကိုယ် သူ့အကြောင်းနဲ့သူ ပြုမူလှုပ်ရှားပြီး နေကြသူတွေဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို နေရိုးနေစဉ်အရဆိုရင် ဒီမြေဒီဒေသကို ကျွန်တော်တို့ ရောက်ဖူးပါ့မလား။ ရောက်ဖြစ်ပါ့မလား။ ဒီအရပ်က ဒီလူတွေ နဲ့ကော ဆုံတွေ့ဖြစ်ပါ့မလား။

ခုတော့တကယ်ကိုရောက်ပြီး တကယ်ကိုဆုံတွေ့ဖြစ်ကြပါပြီ။ ပထမ တစ်ပတ်ကို တစ်ခေါက်၊ နောက် ရင်ထဲမှာ ဘယ်လိုမှမနေနိုင်ကြလို့ တစ်ပတ်ကို နှစ်ခေါက်၊ သုံးခေါက် ရောက်အောင်သွားကြတယ်။ စေတနာ အရင်းခံနဲ့ ဝိုင်းဝန်းကြတယ်။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နာဂစ်ကပေးတဲ့ ဒဏ်ရာတွေကို ကျွန်တော်တို့ တတ်နိုင်သလောက် ကုစားကြမယ်လို့ စိတ်ထဲမှာ ပိုင်းဖြတ်ထားကြတယ် လေ.....။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ထဲမှာ လူမျိုးစုံပါတယ်။ အလွှာစုံပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အားလုံးမှာ တူညီတဲ့စိတ်ကတော့ သဒ္ဓါတရားထက်သန်မှုနဲ့ အတူ တွဲပါလာတဲ့ စာနာစိတ်ပါပဲ။ အဲဒီစိတ်တွေကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး ကူညီဖွေးမရေး အစီအစဉ် ကို ဆောင်ရွက်ကြတာပါ။

ပထမအခေါက်တွေတုန်းက လှိုင်သာယာ၊ ဒလ(သပြေကုန်း)၊ ကွမ်းခြံကုန်းနဲ့ လက်ခုပ်ကုန်း အနီးတစ်ဝိုက်မှာရှိတဲ့ ရွာတွေဆီကို အဆင်ပြေ သလို သွားရောက်ထောက်ပံ့ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တော့ ဒီထက်အခြေအနေဆိုးတဲ့ ဘက်တွေဆီရောက်အောင် သွားကြမယ်လို့ ဝိုင်းပြီး စဉ်းစားကြတယ်။ အဲဒါနဲ့ ရော့ဝတီထဲကို ဝင်တိုးကြ ပါတော့တယ်။ ဒေးဒရဲ၊ ဖျာပုံ၊ ဘိုကလေး ဘက်တွေဆီကွင်းဆင်းကြတယ်။ ပြီးတဲ့အခါ အားလုံးရဲ့ သဘောတူညီမှုနဲ့ ဒေးဒရဲအပိုင်ထဲမှာပဲ အထိုင်ချကြ မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ခရီးမထွက်ခင် (၂)ရက်လောက်ကပဲ သူ့တာဝန် ကိုယ့်တာဝန်ခွဲ၊ အလှူပစ္စည်းတွေစုဆောင်း၊ ဝယ်ခြမ်း၊ ထုပ်ပိုး စသဖြင့် ကြိုတင် ပြင်ဆင်ကြတယ်။ ခရီးကိုလည်း ညဘက်တမင်ရွေးပြီး ထွက်ကြတယ်။ ဒါမှ နောက်နေ့တစ်နေ့တာလုံး ထောက်ပံ့ရေးကိစ္စတွေကို အချိန်ပြည့် လုပ်နိုင်ကြမှာလေ.....။ ရန်ကုန်စုရပ်ကနေ ညသန်းခေါင်ကျော် ကားတွေထွက်ကြရင် ဒေးဒရဲဆိပ်ကမ်းကို မနက်(၄)နာရီ မထိုးခင်ရောက်ပါ တယ်။ အဲဒီမှာ ကြိုတင်ချိတ်ဆက်ထားတဲ့ စက်လှေပေါ်ကို ပစ္စည်းတွေထမ်း တင်၊ နေရာချ။ ပြီးရင် ကိုယ့်လူကိုယ်စစ်ပြီး ရေလမ်းခရီး ဆက်ထွက်ကြတယ်။

ထောင်မှူးချောင်၊ လှည်းဆိပ်၊ ချောင်းကြီး၊ လေးရွာ၊ ကျုံကဒူး၊ ကျုံဒတ်၊ လိပ်ကျွန်း၊ ဥတို၊ ရေတွင်းကုန်း စတဲ့ ရွာစဉ်တစ်လျှောက် အဖွဲ့တွေခွဲပြီး သွားကြတယ်။ ကူညီဖွေးမကြတယ်။ လိုအပ်ချက်တွေကို လေ့လာကြတယ်။

ဒီတစ်ခေါက် လိုအပ်ချက်ကို နောက်တစ်ခေါက်မှာ ဖြည့်ဆည်းနိုင်ကောင်းရဲ့ ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ပေါ့။

ကြာတော့ ဒီကလူနဲ့ ဟိုကလူ၊ ဒီကဘဝနဲ့ ဟိုကဘဝတွေဟာ ကျွမ်းဝင်လာကြတယ်။ တစ်သားတည်း ဖြစ်လာကြတယ်။ နယ်ကနေပြီး ကိုယ့်အိမ်ကိုယ် ပြန်ရောက်ကြရင်တောင် သူတို့အသံတွေ၊ ရုပ်သွင်တွေကို စိတ်ထဲမှာ ဖျောက်မရတော့ဘူး။

“ကျွန်တော်တို့ သူတောင်းစားလည်း မဟုတ်ပါဘူးဗျာ၊

ဒါပေမယ့် စားစရာနဲ့ အဝတ်အထည်လေး ပါရင်တော့ ပေးခဲ့ကြပါ...”

ရှက်ရွံ့အားငယ်နေတဲ့ မျက်ဝန်းတစ်စုံ၊ တွန့်ဆုတ်ဆုတ်အမူအရာ၊ မပွင့်တစ်ပွင့် ထွက်လာတဲ့စကားသံ။

“သောက်ရေဘူးလေးပါရင် ပေးခဲ့ကြပါရင်၊ ရွာကရေကန်က ဆားငန်ရေတွေဝင်သွားတော့ သုံးမရတော့ဘူး။ ရေသန့်ရယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ သောက်လို့ရရင်တော်ပါပြီ.....။”

ရေတတ်ချို့လွင်းနေတဲ့ သွင်ပြင်လက္ခဏာ၊ ခြောက်ကပ်ကပ်ထွက်လာ တဲ့ စကားသံ၊ တုန်တုန်ယင်ယင် ဖြန့်ထားတဲ့ လက်ဖဝါး.....။

“အဘွားမှာ မိသားစု(၄)ဦးရှိခဲ့တယ်။ သားက မြို့မှာ ကျောင်း သွားတက်ရင်းလွန်ခဲ့တဲ့ အနစ်(၂၀)လောက်က မမျှော်လင့်ဘဲ ဆုံးသွားတယ်။ ခု မုန်တိုင်းမှာတော့ ယောက်ျားနဲ့ သမီးလေး တိမ်းပါးပြန်တယ်။ အိမ်ကတော့ ဒီငုတ်တိုင်နေရာ လေးမှာပေါ့။ နွားတွေလည်း ရေထဲပါကုန်ပြီ။ လယ်ကွက်လေးပဲ ကျန်ခဲ့ တယ်.....။”

နေလောင်အသားအရေ၊ အသက်မဲ့ မျက်နှာ၊ လောကဓံအဆိုး လေးပါး ရဲ့ ထုထောင်းဒဏ်ရာများ။ အဝေးကြီးကို လှမ်းကြည့်နေပေမယ့်လည်း ဘာကိုမှ မြင်ပုံမရတဲ့ မျက်ဝန်းမှုန်မှုန်....။

“သားသား မိဘတွေလည်း မရှိတော့ပါဘူး၊ သားသားတက်နေတဲ့ မူလတန်းကျောင်းလေးလည်း ပြိုသွားပြီ၊ ခု ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ

နေပါတယ်။ ညဘက်ဆိုလန့်လန့်နိုးတယ်။ ကြောက်လည်းကြောက်၊
ဖေကြီးနဲ့မေကြီးကိုလည်း သတိရတော့ ငိုမိပြန်ရော.....”

မျက်နှာလေးက ပြိုတော့မဲ့ မိုးလို၊ ထိခိုက်ကြေကွဲမှုတွေက နှိုင်းပြစရာ
မရှိ။ သူတို့လေးတွေရဲ့ ကောက်ရိုးမျှင်က ဘယ်မှာလဲ....။

ဒါနဲ့ပဲ ကျွန်တော်တို့ နှလုံးသားတွေမှာ မျက်ရည်တွေ စိုခဲ့ရတယ်။
သူတို့နဲ့ထပ်တူ လူသားဆန်စွာ ခံစားခဲ့ရတယ်။ ပြီးတော့ လူပီသတဲ့အလုပ်
ကို ဆက်လုပ်ဖို့ တိုင်ပင်ကြတယ်။ စီစဉ်ကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ နာဂစ်တစ်လပြည့်တဲ့နေ့က ကျုံကဒူး၊ ကျုံဒတ်၊
လိပ်ကျွန်း၊ ရေတွင်းကုန်း စတဲ့ရွာတွေမှာ သံဃာအရှင်မြတ်တွေကို ပင့်ဖိတ်၊
ကွယ်လွန်သွားသူတွေအတွက် ရည်စူးပြီး တရားနာ၊ ဆွမ်းသွပ်တယ်။ အမျှ
အတန်းပေးဝေကြတယ်။

ခရီးတွေတောက်လျှောက်ထွက်ရတော့ ကျွန်တော်တို့ ခန္ဓာကိုယ်တွေက
နားချင်နေကြပြီ။ ဒါပေမယ့် နှလုံးသားက တိုက်တွန်းနေတော့ နားလို့မရဘူး။
စေတနာဝန်ထမ်း ဆရာဝန်တွေရဲ့ အကူအညီနဲ့ လိုအပ်တဲ့ ဆေးဝါးတွေ
ဝယ်ကြတယ်။ ကျန်းမာရေးကိစ္စကို နိုင်သလောက်ကူကြတယ်။ စာသင်
ကျောင်းလေးတွေအတွက် ဆေးခြင်းတောင်းလေးတွေ ပေးဝေ ကြတယ်။
စေတနာရှင်တွေရဲ့ ထည့်ဝင်ငွေတွေနဲ့ ရေစုပ်စက်တွေဝယ်တယ်။ ဒီဇယ်တွေ
ဝယ်တယ်။ ဆားငန်ရေဝင်သွားတဲ့ သောက်သုံး ရေကန်တွေကို လမ်လှမ်း
မီသလောက်လိုက်ပြီး ကန်ဖော်ပေးကြတယ်။ သစ်၊ ကွမ်းသီးသား၊ ဝါးပိုး၊
ဝါးနက်စတဲ့ ဒေသထွက် ပစ္စည်းတွေဝယ်ပြီး ရွာရဲ့လုပ်အားနဲ့ ချောင်းကူး
တံတားလေးတွေထိုးကြတယ်။ ကလေးတွေအတွက် စာသင်ခုံလေးတွေ
လုပ်ပေးကြတယ်။

တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့တတွေဟာ ပြည့်စုံကြသူတွေ မဟုတ်ပါဘူး။
နှစ်ခုရှိလို့ တစ်ခုကိုမျှပေးတာ၊ တစ်ခုရှိလို့ တစ်ဝက်ဖွဲ့ပေးတာ၊ နောက်ဆုံး
ဘာမှ မရှိရင်လည်း စေတနာနဲ့ လုပ်အားပေးကြတာပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ လဲနေသူကို ထူပေးရမယ်၊ အားငယ်သူကို နှစ်သိမ့်

မူပေးရမယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့ဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သားချင်းတွေ ဖြစ်တယ်။ လေးလေးနက်နက် ပြောရရင် သူတို့ဟာ လူသားတွေဖြစ်တယ်။ လူသားတွေက လူသားတွေကို စာနာစိတ်နဲ့ ဖေးကူကြရင် ကမ္ဘာကြီးငြိမ်းချမ်း လာမှာပါ။

ကမ္ဘာကြီး ကျန်းမာလာမှာပါ။

■ ဆောင်းဖြူ

(ကိုမြင့်၊ မသွယ်နှင့် မိသားစုဝင်များ၊ အန်ကယ်ဦးအေးလွင်၊ ကိုမျိုးကိုမျိုး၊ ဒေါက်တာစိုးထက်၊ ကိုကျော်ကျော်(ဒေးဒေရဲ)၊ ကိုမောင်မောင်မြင့်၊ ကိုရဲမြင့်နှင့် သူငယ်ချင်းများ၊ စာနာစိတ်ရှိသည့် မြင့်မြတ်သော အလှူရှင်များ အားလုံးကို ရည်စူးပါသည်။)
* * * * *

ဝိသေသ
သစ်ပင်ချိုး

“နာဂစ်” မုန်တိုင်းကား ရန်ကုန်နယ်မြေတစ်လွှား ဝင်ရောက်
မွေ့နှောက်ကစားသွားခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါ၏။ မုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် မဟာ
ရန်ကုန်မြေပြင်တစ်လွှား သစ်ပင်ထောင်ပေါင်းများစွာ မြေမှာပြားပြားဝပ်ခဲ့ရ
ပါပြီ။ မြင်မကောင်း ရှုမကောင်း သစ်ပင်ပေါင်းများစွာမှာ ဒဏ်ရာအနာတရ
အထိအရှုပလပွဖြင့် မရှုမလှသေဆုံးကွယ်လွန်ခဲ့ကြပြီ ဖြစ်သည်။

သစ်ပင်အမျိုးအစားပေါင်းစုံ၊ သစ်ပင်အရွယ်အစားပေါင်းစုံ၊
သစ်ပင်အသွေးအရောင်မျိုးစုံတို့မှာ မုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် သေဆုံးနေကြ
ကုန်သော ကျွဲ၊ ခွား၊ ဆိတ်၊ ဝက်များကဲ့သို့ ခြေကားရား၊ လက်ကားရား၊
ထိုးထိုးထောင်ထောင် မချီမဆန် အသက်ထွက်ခဲ့ရသော မြင်ကွင်းပါပေ။
အချို့မှာကား အမြစ်မှကျွတ်ထွက်လျက်၊ အချို့မှာကား ခါးလည်မှ
ပိုင်းပြတ်လျက်၊ အချို့မှာကား ထက်ခြမ်းကွဲလျက် မကြည့်ရက်စရာ
မြင်ကွင်းများပါပေ။

တစ်ချိန်တစ်ခါက အရှေ့တောင်အာရှမှာ အလှဆုံးမြို့တော် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော အသန်ရှင်းဆုံးမြို့တော်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသောအတိတ်ကား ပြည်ဖုံးကား ချလိုက်ရပြီဖြစ်ပါ၏။ မြို့လယ်ကောင်မှာလည်း သည်မြင်ကွင်း၊ ဆင်ခြေဖုံးမှာ လည်း သည်မြင်ကွင်း၊ မြို့သစ်များမှာလည်း သည်မြင်ကွင်း သည်ပုံစံတို့သည် ကား အတူတူ မခြားနားပင် ဖြစ်ပါ၏။

အနှစ်နှစ်အလလ ရှင်သန်တက်ကြွပျော်မြူးခဲ့ရာ သစ်ပင်များ မှာကား အနိစ္စသဘောနှင့်ကိစ္စချောခဲ့ကြပါပြီ။ သစ်ပင်တစ်ပင်ဖြစ်ဖို့ရာ လွယ်ကူစွာတော့ မဟုတ်ပါလေ။ မျိုးစေ့ကလေး ပိုးမကိုက်ဖို့လိုသည်။ မျိုးစေ့ကလေးကို ပျိုးထောင်ပေးမည့်သူ လိုသည်။ ပေါက်လာသော နုနု နယ်နယ် အပင်ငယ်ကလေးကို ရေလောင်းပေါင်းသင်မည့်သူ လိုသည်။ ရှင်သန်လာသောသစ်ပင်ကလေးကို အန္တရာယ်အသွယ်သွယ်ကြားမှ မကျိုးမပဲ့ မသေမပျောက် အပင်ကြီးဘဝရောက်အောင် ကာလရှည်လျားစွာ ထိန်းသိမ်း သွားကြမည့်သူတွေ လိုသည်။ တကယ်တမ်း ရှင်သန်ကြီးထွားခွင့်ရခဲ့သည့် သစ်ပင်တစ်ပင်၏ ဘဝကား တိုက်ပွဲများကြားမှ ဘဝပင်ဖြစ်ပါ၏။

ရန်ကုန်မြို့တော်နေလူသားတွေအဖို့ ဤမျှလောက်အထိ သေကျေပျက်စီးသည့် သစ်ပင်တွေ အရေအတွက်ကို အိပ်မက်လိုမှာပင် မမြင်ဖူးပါလေ။ ယခုမှန်တိုင်းမွေ့လေသော် အတော့်ကိုဆိုးဝါးသည့် အိပ်မက် ကြီးအား မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ခဲ့ရပါတော့၏။ ရန်ကုန်တစ်မြို့လုံး သစ်တောပျက်သုဉ်းခြင်းပါလေ။ မည်သည့်လမ်းကိုကြည့်ကြည့် သစ်ပင် မသေသည့်လမ်း တစ်ခုမျှမရှိပါလေ။ အထင်ကရလမ်းမကြီးများမှအစ ဟိုးနောက်ဆုံး လမ်းသွယ်လမ်းဖွားအထိ သွေးစိမ်းရှင်ရှင်နှင့် သစ်ပင်တွေ ရှိနေကြသည်လေ။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းမ၊ အနော်ရထာလမ်းမ၊ မဟာဗန္ဓုလ လမ်းမ၊ ကုန်သည်လမ်းမ၊ ကမ်းနားလမ်းမ ရှိရှိသမျှမှာ သစ်ပင်တွေ ကွယ်လွန်ပါ၏။ ထိုနည်းတူစွာ ပြည်လမ်းမ၊ အင်းစိန်လမ်းမ၊ ဗဟိုလမ်းမ၊ ဘုရင့်နောင်လမ်းမ၊ အလုံလမ်းမ၊ ဓမ္မစေတီလမ်းမ၊ ဗားကရာလမ်းမ၊

ဟံသာဝတီလမ်းမ၊ ဦးဝိစာရလမ်းမ၊ တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်းမ၊ ကမ္ဘာအေး
ဘုရားလမ်းမ၊ ရွှေဂုံတိုင်လမ်းမ၊ ကန်တော်ကြီးပတ်လမ်းမ၊ မြောက်ဥက္ကလာ
လမ်းမ၊ တောင်ဥက္ကလာလမ်းမ၊ သာဓကတလမ်းမ၊ သုဝဏ္ဏလမ်းမ စသည်
အားဖြင့် ရှိရှိသမျှလမ်းမကြီးများနှင့်တကွ လမ်းသွယ်လမ်းမြောင် ချောင်ကြား
မကျန် သစ်ပင်များလန်ပျံ့ကုန်ပါ၏။ မှန်တိုင်းထဲက သစ်ပင်များ၏ဈာပနပွဲမှာ
ဝမ်းနည်းစရာသာ ဖြစ်ပါတော့၏။

ထို့ပြင်တဝ မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံအတွင်း သစ်ပင်ကြီးများ မြေပြင်
တစ်လွှား ခေါင်းချင်းဆိုင်သွားကြပါ၏။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အတွင်းရှိ
ကြီးဘိဆိုသည့် ညောင်ပင်ကြီးများ ပြိုလဲကွယ်လွန်သွားကြပါ၏။ ပြည်သူ့
ဥယျာဉ်အတွင်းတွင်လည်း သစ်ပင်ပေါင်းစုံ လဲလျောင်းအိပ်စက် သွားကြပြီ
ဖြစ်ပါ၏။ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်အတွင်း သစ်ပင်များ သွေးချင်းချင်းနီခဲ့ပါ၏။
မြန်မာ့အသံဝင်းအတွင်းရှိ ကုက္ကိုပင်ကြီးများမှာ မြေကမ္မလာပေါ် စက်တော်ခေါ်
ပြီး ပြန်မနီးတော့ပါပေ။ ပညာရေးတက္ကသိုလ်အတွင်းရှိ ကြီးမားလှသည့်
အပင်ပေါင်းစုံလည်း မှန်တိုင်းထဲမှာ သေပွဲဝင်ရှာကြရပါပေ၏။

ပညာရည်နို့သောက်စို့ကွန်းခိုခဲ့ကြရာ မြကျန်းညိုညို၊ ရန်ကုန်
ပင်မတက္ကသိုလ်ကြီးထဲတွင်လည်း ရာပေါင်းများစွာသောသစ်ပင်များမှာ
စိစိန်ချုပ်ခဲ့ကြပြီဖြစ်ပါ၏။ ကံ့ကော်တောအုပ်ကား ဖရိုဖရဲ အပိုင်းပိုင်းပြတ်
လျက်၊ သစ်ဆိမ့်ပင်ကြီးများကား မြေပြင်တစ်လွှား ဝမ်းလျားမှောက်လျက်၊
တောင်ပိန္နဲပင်များ၊ သစ်တိုပင်၊ ရေတမာပင်၊ ပျဉ်းမပင်၊ ပုန်းညက်ပင်များမှာ
လည်း လဲနေရာက ပြန်မထနိုင်ကြတော့။ စိန်ပန်း၊ သရက်၊ မဲဇေလီ၊ ငှက်
ပင်လယ်ကမ္ဘီပင်များအုပ်စုမှာ တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်ကြတော့။ ရေတမာနှင့်
ပိတောက်ပင်ကြီးများမှာလည်း ရွှေလက်တွဲကာသေပွဲဝင်ရှာခဲ့ရသည့်
မြင်ကွင်းကား မျက်ရည်များပင်စို့ချင်ချင် ဖြစ်ခဲ့ရပါ၏။

သို့လေသော်ငြား ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၏ ဖွားဖက်တော် ရန်ကုန်
တက္ကသိုလ်သန္ဓေတည်စ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်ကပင် ပေါက်ရောက်ရှင်သန်ခဲ့သည့်
ဘွဲ့နှင်းသဘင်ခန်းမအနီး “သစ်ပင်ပင်ကြီး” ကား ထီးထီးမားမား

စွင့်စွင့်ကားကား။ ကြက်သီးများပင် ထခဲ့ရပါတော့၏။ ဘာဒဏ်ရာဒဏ်ချက်မှ လည်း မရရှိခဲ့ပါလေ။ သူ့အခြေ သူ့ဝန်းကျင်ရှိ မျိုးဆက်သစ်ပင်ပျိုများ၏ အသက်မဲ့ခန္ဓာကိုယ်များကိုသာ သံဝေဂဖြင့် ငုံ့၍ကြည့်နေရှာပါတော့၏လေ။

ငယ်စဉ်ကဖတ်ရှုခဲ့ရသော ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ဖြုတ်ခနဲသတိရ မိပါတော့သည်။ ကဗျာဆရာကရေးထားသည်မှာ သူဟာ “သစ်ပင်ဖြစ် ချင်ပါတယ်” တဲ့။ “သက်တမ်းရှည်သစ်ပင်ဖြစ်ခဲ့ရင် သစ်ကောင်းမှာပဲ” ဟုဆိုပါ၏။ သူဖြစ်ချင်သည့် သစ်ပင်အမျိုးအစားမှာ “သက်တမ်း နှစ်ရာ သုံးရာအပင်မျိုး” ပါတဲ့ခင်ဗျ။ သူ ဘာကြောင့်များ “သစ်ပင်” ဖြစ်ချင် ရပါသလဲဆိုတော့ “လူတွေကိုစောင့်ကြည့်သွားချင်လို့” ဟု အဆိုပြုရေးဖွဲ့ ထားခဲ့ပါ၏။

ယခုလည်း အဓိတက္ကသိုလ်ကြီးနှင့်သက်တမ်းတူ သစ်ပုပ်ပင်ကြီးဟာ လူတွေကိုစောင့်ကြည့်သွားချင်လို့များ မြေသားကို တစ်အားကုတ်ထားကာ မိမိရဲ့ အသက်မဟာကို ဆက်ကာဆက်ကာ ရှည်လျားအောင် ကြံဆောင် ကြိုးပမ်းခဲ့ပြီထင်ပါရဲ့။

■ စိုးသော်တာ

* * * * *

[၁၂-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ Voice ဂျာနယ်မှ]

ဝါဆိုလပြည့်နေ့
ထွန်တုံးပိတ်ချိန်အမိ
ကျွန်ုပ်တို့၏
စပါးကျိများရှိရာဆီ

ကျွန်တော်တို့စကားပြောဖို့ ပါးစပ်ဟလိုက်တိုင်း မပါရင်မပြီး တာကတော့ နာဂစ်ဆိုတဲ့ ချောက်ချားစရာ ဆိုင်ကလုံးမုန်တိုင်းကြီး အကြောင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကိုယ်စိတ်နှလုံးသုံးပါးစလုံးမှာ နာဂစ် ဆိုတဲ့ မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးခဲ့တဲ့ ပန်းမိစ္ဆာက ဘယ်အချိန်ထိအောင် လွှမ်းမိုးအရိပ်ထိုးထားလေဦးမလဲဆိုတာကတော့ မမှန်းဆင့်ပါဘူး။

ဘာပဲပြောပြော အဆိုးထဲကအကောင်းရယ်လို့ အထင်အရှား မီးမောင်းထိုးပြစရာတွေ အစီအရီပေါ်လာပြန်တဲ့ အတွက် အချိန်တိုအတွင်း နာမည်ဆိုးနဲ့ကျော်ကြားခဲ့တဲ့ နာဂစ်ကိုပဲ ကြံဖန်ကျေးဇူးတင်ရမလိုပါပဲ။

ဟုတ်ပါတယ်။ နာဂစ်ဟာ ကျွန်တော်တို့တတွေရဲ့ အိပ်ပျော်နေသယောင် ထင်ရတဲ့စွမ်းရည် အားမာန်၊ သတ္တိနဲ့ ဗြဟ္မစိုရ်တရားတွေကို ပုတ်နှိုး ပေးလိုက်လို့ပါပဲ။

နာဂစ် ရမ်းကားသောင်းကျန်းပြီးထွက်ခွာသွားချိန်မှာ နေရာတကာ ကြည့်လိုက်ရင် အလဲလဲအပြိုပြိုနဲ့ စိတ်ဓာတ် ကျလောက်စရာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့စိတ်ဓာတ်မကျခဲ့ပါဘူး။ သန်မြန်မာကြော့တဲ့ မြန်မာဆိုတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်နဲ့အညီ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထ အမြန်ဆုံးပဲ ရုန်းထနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ နာရီပိုင်းအတွင်းမှာပဲ ကိုယ့်အိမ်ရှေ့ ကိုယ့်ဝန်းကျင်မှာ လဲကျနေတဲ့ သစ်ပင်ကြီးငယ်တွေကို အိမ်ရှိ အမျိုးသမီး၊ ကလေးငယ်တွေပါ မကျန် သစ်ခုတ်စားတွေ၊ တံမြက်စည်းတွေ၊ လွှာတွေကိုိုင်ပြီး ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်း လွဲကျင်းခဲ့ကြပါတယ်။ အမိုးအကာမဲ့သွားတဲ့ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်သာကို ကိုယ်တိုင်ပဲ ကြိုးစား မိုးကာခဲ့ကြတယ်။ ပြတ်လပ်သွားတဲ့ လျှပ်စစ်မီးများနှင့်အတူ ကြုံတွေ့ရတဲ့သောက်ရေ၊ သုံးရေ ပြဿနာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ စည်းလုံးညီညာစွာနဲ့ တူညီဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။

အဲဒီလို ကျွန်တော်တို့နဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ဝန်းကျင်အခက်အခဲတွေကို ဖြေရှင်းပြီးတဲ့အချိန်မှာ သတင်းမီဒီယာများရဲ့ကောင်းမှုနဲ့ နာဂစ်ရဲ့ဒဏ်ကို အပြင်းထန်ဆုံးခံစားလိုက်ရတဲ့ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသအကြောင်း သိရှိ တွေ့မြင်လိုက်ရချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့ အတိုင်းအဆမဲ့ နာကျင်ကြေကွဲ သွားရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ကိုယ့်အခက်အခဲ ကိုယ့် ပြဿနာ ကိုယ့်ဒုက္ခတွေ ကိုယ်ပေးစစ်ပြီး ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေဆီ ကျွန်တော်တို့အရောက်သွား နိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။

မိသားစုများဆုံးရှုံးပျက်စီးရသူတွေရဲ့ခံစားချက်ကို ကျွန်တော်တို့ အတတ်နိုင်ဆုံးဖြေဖျောက်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြတယ်။ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှာ ရှိသူတွေကလည်း ကိုယ်နိုင်သလောက်ပါဝင်လှူဒါန်းပြီး နာဂစ်ဒဏ်ခံ ပြည်သူများကို တတ်စွမ်းသလောက်ပိုင်းဝန်းကူညီပေးခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ လတ်တလော ကြုံတွေ့နေရတဲ့ စားနပ်ရိက္ခာနဲ့ သောက်ရေသန့်အတွက်

ကျွန်တော်တို့တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ဖြေရှင်းပေးခဲ့ကြတယ်။ သန်းနဲ့ချီတဲ့ လေဘေးသင့် ဒုက္ခသည်များအတွက် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် ဖြေရှင်းပေးခဲ့ကြတယ်။ သန်းနဲ့ချီတဲ့လေဘေးသင့်ဒုက္ခသည်များအတွက် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ပံ့ပိုးမှုဟာ ဆင့်ပေးစပ်နှမ်းပက်သလိုဖြစ်ရ တယ်လို့ ပြောလို့ရပေမယ့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ပံ့ပိုးမှုတွေ ထောင်သောင်းသိန်း သန်းချီတဲ့အခါမှာတော့ အတိုင်းအတာတစ်ခုထိ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခဲ့တာ ကတော့ အမှန်ပါပဲ။ ထိရောက်မှုလည်းရှိခဲ့ပါတယ်။ ယနေ့အချိန်ထိလည်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အကူအညီများနဲ့ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများရဲ့ အကူအညီများအပြင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် တစ်သီးပုဂ္ဂလ အလှူရှင်များရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကလည်း အရေးပါနေဆဲဖြစ်တယ်ဆိုတာ ငြင်းလို့မရပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ရေရှည်ချီတက်ရဦးမှာပါ။ သွေးပူတုန်းခဏ တက်ကြွတာမျိုး တော့ မဖြစ်သင့်ပါဘူး။ ဒီအရေးဟာ သွေးအေးအေးနဲ့ ကိုယ်စွမ်းသလောက် ကူညီဖြေရှင်းပေးရမယ့်အရေးပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့တတွေ နာဂစ်ဒဏ်ခံပြည်သူများထံ အဝတ်အစား များနဲ့စားနပ်ရိက္ခာတွေ စွမ်းသလောက်ကူညီ လှူဒါန်းနေတာဟာ လတ်တလော ကိစ္စကို ဖြေရှင်းပေးနေတာသာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ လုပ်ကိုင်ပေးစရာ ရေရှည်ကိစ္စတွေ အများကြီးရှိပါသေးတယ်။ သူတို့တွေရဲ့ သောက်ရေကန်တွေကို ပြန်လည်သောက်သုံးနိုင်ဖို့ ပြန်လည်သန့်စင်ပေး ရပါမယ်။ အိမ်ရာတွေ ပြန်လည်တည်ဆောက်ပေးရပါမယ်။ လယ်ယာ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းတွေမှာ လုပ်ငန်းခွင် အမြန်ဆုံး ပြန်ဝင်နိုင်ဖို့ ဆောင်ရွက် ပေးရပါမယ်။ အဲသလို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေတဲ့စေတနာရှင်တွေကိုလည်း စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ် တွေ့ရှိရပါတယ်။ သောက်သုံးရေကန်များသန့်စင်ပေးခြင်း၊ တန်ဖိုးနည်းအိမ်ရာများတည်ဆောက်ပေးခြင်း၊ မျိုးစပါးနဲ့ ထွန်စက်များ လှူဒါန်းခြင်း၊ လှေနဲ့ ငါးဖမ်းပိုက်များ ကူညီပေးခြင်းဆိုတဲ့သတင်းတွေဟာ မင်္ဂလာသတင်းတွေပါပဲ။

ကျွန်တော်လည်းပဲ မြေပုံပေါ်မှာမြင်ဖူးတာကလွဲလို့ တစ်ခါမှ

မရောက်ဖူးတဲ့ အဲဒီဒေသတွေကို နာဂစ်ကောင်းမှု အကြောင်းပြုပြီးသကာလ အကြိမ်ကြိမ်အခါခါရောက်ခဲ့ရပါတယ်။ အစားအသောက်၊ သောက်ရေသန့်နဲ့ အဝတ်အထည်တွေ လိုက်ပါလှူဒါန်းခဲ့တယ်။ သောက်ရေကန်တွေ သန့်စင် ရာမှာ ဝိုင်းဝန်းကူညီခဲ့တယ်။ သူတို့လိုအပ်နေတာဘာလဲလို့လည်း ကျွန်တော် အမြဲစနည်းနာတယ်။

တကယ်တော့ သူတို့တွေဟာ မြန်မာပီသသူတွေပါပဲ။ ဒီလို လှူဒါန်းပေးကမ်းထောက်ပံ့နေတာကို စားသောက်နေရတာ ကျေးဇူးတင် ပေမယ့် ဒီအခြေအနေပေါ်မှာ ရေရှည်မို့မို့လိုစိတ် သူတို့မှာ စိုးစဉ်းမျှမရှိပါဘူး။ သူတို့အားလုံး ကိုယ့်လုပ်ငန်းခွင် ကိုယ် ပြန်ဝင်နေချင်ကြသူတွေချည်းပါပဲ။ သူတို့လိုအပ်တာကို သူတို့ပြောနေတာကတော့ လယ်ထွန်စက်၊ မျိုးစပါး၊ လှေနဲ့ ငါးဖမ်းပိုက်တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အမှန်တော့သူတို့လည်း ကျွန်တော်တို့ အပေါ် ရေရှည်အမှီခိုမပြုလိုသလို ကျွန်တော်တို့ကရော ဘယ်လောက်ထိ ကျွေးမွေးထောက်ပံ့သွားနိုင်မှာမို့လို့လဲ။ ဒါကြောင့်မို့ သူတို့လုပ်ငန်းခွင် သူတို့ အမြန်ဆုံးပြန်ဝင်နိုင်ရေးဟာ အားလုံးအတွက် အကောင်းဆုံးသော အဖြေဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။

သူတို့ဘယ်လောက်အထိ လုပ်ငန်းခွင်ကို ပြန်ဝင်ရောက်ချင် နေကြသလဲဆိုရင် အခုလိုမိုးဦးကျထွန်ယက်ချိန် ရောက်တဲ့အခါ သူတို့တွေ ခမျာ လယ်ထွန်ချင်တာမှ တစ်ပိုင်းကိုသေနေကြတာပါ။ တချို့ဆို ဘယ်လိုမှ မျိုးမအောင်နိုင်မှန်း သိသိကြီးနဲ့ ပေါက်လိုပေါက်ငြား လက်ထဲရှိတဲ့ ရေစိုမျိုးစပါးတွေကိုပဲ လယ်ထဲဖြန့်ကျဲနေကြတာကိုလည်း စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ် တွေ့ရပါတယ်။ ဒီလိုအချိန်မှာ မျိုးစပါးလှူသူ၊ လယ်ထွန်စက်လှူသူတွေ ရောက်လာတဲ့အခါ မိသားစုတွေ ပျောက်ဆုံးပျက်စီးစဉ်ကပင် ထုံပြီး မကျခဲ့တဲ့ မျက်ရည်တွေ သူတို့မျက်ခန်းမှာဝေ့သီနေတာကိုတွေ့ရပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ အသက် မသေဘဲကျန်ခဲ့တဲ့ ကျွဲ၊ နွားတွေကလည်း ဆားငန်ရေ အဆုတ်ထဲဝင်ပြီး ခိုင်းမရတဲ့ရောဂါသည်လေးတွေဖြစ်သွားကြပါပြီ။ ခိုင်းရတဲ့ ကျွဲ၊ နွားတွေကျတော့လည်း မိုးသံလေသံကြားရင်ပဲ ဘယ်လိုခိုင်းခိုင်း

ခိုင်းမရတော့ဘဲ ထွက်ပြေးဖို့သာ ကြိုးစား နေတာတွေ့ရပါတယ်။
ဪ...တိရစ္ဆာန်တောင် ဒီလိုဖြစ်ရင် လူတွေဆိုစဉ်းစားသာကြည့်ပေတော့။
တစ်သက်လုံး မိုးထဲလေထဲ၊ မြစ်ထဲ၊ ပင်လယ်ထဲမှာ လယ်ထွန် ငါးဖမ်း
ခဲ့တဲ့လူတွေ၊ အခုတော့ လေတိုက်ရင်လည်းကြောက်၊ မိုးရွာရင်လည်း လန့်၊
ရေတက်ရင်လည်း စိုးရိမ်နဲ့ ဖြစ်နေကြရှာတာပါ။ သူတို့မှာ စိတ်ပိုင်း
ဆိုင်ရာထိခိုက်မှုတွေ ဘယ်လောက်ပဲရှိရှိ၊ ခုလို လယ်ထွန်ငါးဖမ်းချိန်
ရောက်တဲ့အခါမှာတော့ သူတို့စိတ်တွေ လုပ်ငန်းခွင်ဆီ ပြန်ရောက်
လာကြပြန်ပြီ။ သူတို့ရဲ့လုပ်ငန်းခွင် တွေကသာ သူတို့ရဲ့စိတ်ကို ပြန်ကုပေးမယ့်
အကောင်းဆုံးဆေးတွေပဲလို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။

* * * * *

ကျွန်တော့်ကို ကျွန်တော်ရောက်တဲ့ရွာတွေက မျိုးစပါးရရင်
သိပ်ကောင်းမှာပဲလို့ ပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော့်စိတ် ထဲမှာလည်း မျိုးစပါး၊
မျိုးစပါးရယ်လို့ဖြစ်လာပါတယ်။ မျိုးစပါးဆိုတာကလည်း မျိုးစပါးဖြစ်ရင်
ပြီးရောဆိုပြီး ပေးလို့ရတာမျိုးမဟုတ်ပါဘူး။ အောင်မယ့်မျိုးစပါး ဖြစ်ရမယ့်
အပြင် သူ့ဒေသနဲ့ သူ့စပါး အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်နေဖို့လည်း အရေးကြီးပါတယ်။
တချို့ဒေသတွေက ချွန်းလို့ခေါ်တဲ့ ဆန်ကြမ်းစိုက်သလို၊ တချို့ဒေသ
ဘေးကြား၊ နံကားတို့ဆိုတဲ့ ဆန်ချောတွေစိုက်မှရပါတယ်။ အချိန်အခါအရ
သက်ငယ်၊ သက်လတ်၊ သက်ကြီးရယ်လို့လည်း တွက်ဆ ပေးလှူတတ်ဖို့
လိုပါတယ်။ နောက်ပြီး မျိုးစပါးချရမယ့်အချိန်ကလည်း ဝါဆိုလပြည့်နေ့
မတိုင်ခင်ဖြစ်ရပါမယ်။ ဒေသအခေါ်အရ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ဟာ ထွန်တုံး
ပိတ်ချိန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီထက်နောက်ကျမှ ပျိုးကြလို့မရတော့ပါဘူး။
ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒေသအခေါ် ကွန်ပကလို့ ခေါ်တဲ့ ဖောင်စီးဂဏန်း
တွေရဲ့အန္တရာယ်ကြောင့်ပါပဲ။ အခုအချိန်မှာ ဂဏန်းမကြီးက ပေါက်ဖွားလာ
တဲ့ဂဏန်းလေးတွေ ဟာ ရေစီးနဲ့အတူ မြစ်ထဲ၊ ပင်လယ်ထဲ စီးဆင်းမျောပါ
နေတဲ့အချိန်ဖြစ်ပါတယ်။ သိပ်မကြာခင် သူတို့တွေကမ်းပေါ်ပြန်တက်

လာတော့မှာပါ။ အဲဒီအချိန်မှာ စပါးပင်တွေသာ အစိုက်နောက်ကျလို့ အပင်နုတယ်ဆိုရင် သူတို့က အလွယ်တကူကိုက်ဖြတ်နိုင်တဲ့အတွက် စိုက်သမျှအရာမထင်ဘဲ အကျိုးမဲ့ဖြစ်ရမှာပါ။ ဝါဆိုလပြည့်နေ့မတိုင်ခင် ပျိုးကြစိုက်ပျိုးနိုင်မှသာ ကွန်ပကများ မကိုက်ဖြတ်နိုင်တဲ့အရွယ်ကိုရောက်ပြီး စိုက်သမျှအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှာပါ။ ငါးဗျပ်ဆိုတဲ့ငါးလေးတွေကို ဆေးချပြီးနှိမ်နင်း လို့ရပေမယ့် ကွန်ပကတွေကိုတော့ မရဘူးလို့သိရပါစွယ်။ ဒါကြောင့် မျိုးစပါးတွေကို ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ထွန်တုံးပိတ်ချိန်မတိုင်မီ ပျိုးကြစိုက်ပျိုး နိုင်ဖို့ အင်မတန်အရေးကြီးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့စပါးကျီတွေထဲမှာ စပါးတွေပြန်လည်ပြည့်လုံလာမှသာ ကျွန်တော်တို့တတွေလည်း အိပ်ပျော် စားဝင်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

အခုလည်း လယ်သမားတွေလိုအပ်နေတဲ့မျိုးစပါးတွေ စေတနာ ထက်သန်သူများကောင်းမှုကြောင့် လယ်သမားတွေလက်ထဲ အချိန်မီ ရောက်တန်သလောက်ရောက်နေပြီဆိုတဲ့အတွက် ဝမ်းသာရပါတယ်။ ဒီလို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာရ ခေါ်စရာတွေရှိတဲ့ကြားကပဲ ဘဝင်မကျ စရာလေးတွေတွေ့ရပြန်ပါသေးတယ်။

ထားဝယ်ငါးကြမ်းပြန်ဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဓမ္မပီယက လပွတ္တာ၊ ဖျာပုံ၊ ဒေးဒေရဲ့ ကွမ်းခြံကုန်း၊ ကော့မှူး၊ မြို့နယ်ရှိ ကျေးရွာအချို့က မျိုးစပါးလိုအပ်သူ လယ်သမားတွေထံ မျိုးစပါးတင်းငါးထောင်လောက် လှူချင်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်နဲ့ ဆရာတော်ရဲ့ဒါယိကာမ ဒေါ်ညိုညိုဝင်းတို့ကို မျိုးစပါးစုံစမ်းဝယ်ယူဖို့ လွှတ်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ အချို့သော ကုန်သည်ပွဲစားတွေက ဈေးကစားလာတာကိုတွေ့ရပါတယ်။ တစ်တင်း သုံး၊ လေးထောင်ပေါက်ရာကနေ တစ်တင်းကို ခုနစ်ထောင်၊ ရှစ်ထောင်၊ တစ်သောင်းဖြစ်ကုန်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ မူလက တင်းတစ်ရာလှူမယ့်သူက တင်းသုံးလေးဆယ် ပဲ လှူဒါန်းနိုင်တော့တဲ့ကိန်း ဆိုက်သွားပါတယ်။ တကယ်ဆို စေတနာရှင်တွေမှာ ဘာအကျိုးအမြတ်မှမမျှော်ဘဲ လှူဒါန်းမှု သက်သက် ပြုတဲ့အရေးမှာ ကုန်သည်ပွဲစားတွေအနေနဲ့ အရှုံးမခံနိုင်ရင်တောင်

အမြတ်အများကြီးမယူဘဲ ရောင်းနေကျဈေးနဲ့ ရောင်းပေးရင်တောင် ကျေးဇူးကြီးလှပါပြီ။ တကယ်လည်း လယ်သမားတွေ များများစပါးစိုက်နိုင်လို့ စပါးများများ ပြန်ထွက်လာရင် အရင်ဆုံးအကျိုးအမြတ်ခံစားခွင့်ရတာက ကုန်သည်ပွဲစားတွေကိုယ်တိုင်ပဲမဟုတ်ပါလား။

မည်သို့ဆိုစေ လှူဒါန်းလိုသူစေတနာရှင်များကတော့ ကုန်သည်ပွဲစား ခေါ်သမျှဈေးပေးပြီး လှူဒါန်းသလောက် လှူဒါန်းခွင့်ရစေရန်အတွက် အတော်လေး ဝမ်းမြောက်ပီတိဖြစ်နေကြတာ တွေ့ရတဲ့အတွက် အကျိုးတစ်ထည်၊ ဖိနပ် တစ်ရံကစလို့ ငွေအား၊ နှုတ်အား၊ စိတ်အား၊ လုပ်အားအလယ် ဆန်ရေစပါး၊ လယ်ထွန်စက်၊ ငါးဖမ်းလှေနဲ့ အိမ်ရာများအဆုံး တပ်အားသမျှ လှူဒါန်း ပံ့ပိုးကူညီသူ ရဟန်းရှင်လူပြည်သူအားလုံးကို အစဉ်ဦးညွှတ် ဂုဏ်ပြုနေရ မယ့် သမိုင်းတစ်ရပ်ကို နာဂစ်ဆိုသော ဆိုင်ကလုန်း လေမုန်တိုင်း ကိုယ်တိုင် ရေးထိုးလိုက်ရပါပြီ။

■ မျိုးကိုမျိုး

* * * * *

[၂၂-၇-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ ပေါ်ပြူလာ ဂျာနယ်မှ]

ဝေဖန်ရေး

ဘဗြစ်တာလ
နာဂစ်ရယ်

(၁)

မောင်နန်းမိုးတို့လူစုခွဲတော့ ညနေ(၄)နာရီထိုးလုတော့မယ်။ လူတွေ ပါးစပ်ဖျားတော့ နာမည်တစ်ခုက ရေပန်းစားလို့နေပါတယ်။ မောင်နန်းမိုး စိတ်ထဲမှာ ဒီနာမည်ဟာ ငါနဲ့ရင်းနှီးဖူးတဲ့ ကုလားလူမျိုးသူငယ်ချင်းတစ်ယောက် လား။ ကြည့်ဖွဲ့တဲ့ ကုလားရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားရဲ့ နာမည်လားပေါ့။ နာဂစ်တဲ့။ မေလ(၁)ရက် သတင်းစာမှာတော့ မုန်တိုင်းသတိပေးချက်တွေပါနေပြီ။ မေလ (၂)ရက် ညနေမှာ ရန်ကုန်ကို မုန်တိုင်းဝင်မယ်ဆိုတဲ့ သတင်းစကားတွေလည်း ပျံ့နှံ့နေပြီ။ မုန်တိုင်းနဲ့ မရင်းနှီးသေးတဲ့ မောင်နန်းမိုးတို့ကတော့ လုံးဝအေးဆေးပဲ။ မြန်မာဘီယာလေးတစ်လုံးသောက်ပြီး ဆောင်းပါးလေး(၃)မျက်နှာ လောက်ရေး၊ ည(၉)နာရီလောက်အိပ်ရာဝင်၊ တစ်ရေးနိုးမှပြန်ရေးမယ်ပေါ့။ မှေးခနဲ အိပ်ပျော်သွားတာ လေသံမိုးသံတွေကြားပြီး လန့်နိုးလာတော့ နာရီကိုလှမ်းကြည့်မိတယ်။ ည(၁၁)နာရီ။ မိုးနဲ့လေနဲ့အချိုးညီညီပါပဲ။

လေလေးတိုက်လိုက်၊ မိုးလေးရွာလိုက်ကနေ တဖြည်းဖြည်းအရှိန်တက်လာပြီး လျှပ်စစ်မီးကပျက်သွားတော့ အင်ဗာတာမီးထွန်းလိုက်တယ်။ ဒီမိုးက ဘယ်လောက်သည်းမလဲ၊ အိမ်ရှေ့ကုလားထိုင်မှာထိုင်ရင်း မောင်နန်းမိုး တစ်ကိုယ်တော် မိုးလေဝသပညာရှင်လုပ်နေတာ။ ရန်ကုန်မှာ ရေနစ်ခါကြီးတဲ့ အတွေ့အကြုံရှိပြီးသား မောင်နန်းမိုးကတော့ ရေမြောင်းတွေဘယ်အချိန် ရေလျှံတက်မလဲ၊ အိမ်ထဲဘယ်အချိန်ရေဝင်မလဲပေါ့။ မနက်(၂)နာရီလောက် ကျတော့ မိုးရွာလိုက်၊ လေတိုက်လိုက်နဲ့ အိမ်ခေါင်မိုးသွပ်ပြားတွေ တုန်းတုန်း အသံပေးလာပြီ။ အိမ်ရှေ့မချစ်စုသရက်ပင်နဲ့ ရင်ကွဲသရက်ပင်က သရက်သီးတွေလည်း အိမ်ခေါင်မိုးပေါ် ဂျမ်းထိုးဆင်းလာလိုက်တာ တခိုင်းခိုင်း။ တုန်းတုန်းတခိုင်းခိုင်းဆိုတာ ဒါပဲထင်ပါရဲ့ပေါ့။ မနက်(၃)နာရီလောက် တုန်းတုန်းထလာတဲ့ သွပ်ပြားတွေကြားထဲက မိုးရေတွေစီးကျလာပါတယ်။ မဒမ်နန်းမိုးက အလန်တကြားထလို (၃)နှစ်ပြည့်တော့မယ့် ဘယ်ဂီယိုနန်း မိုးကိုခွချီပြီး မောင်နန်းမိုးကိုအိပ်ရာချက်ချင်းသိမ်းဖို့နဲ့ အရေးကြီးပစ္စည်း များအားလုံးသိမ်းဆည်းပြီး ဘေးအိမ်ကိုရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ဖို့ အမိန့်ချပါတယ်။ အိပ်ရာကပျာကယာသိမ်းနေတဲ့ မောင်နန်းမိုးတို့မှာ အရေးကြီးတဲ့ ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းဆိုလို့ ဒီမျောက်မူးလဲ ဘက်ဂီယိုနန်းမိုးတစ်ကောင်တည်း ရှိတာပဲ မဟုတ်လား။

* * * * *

ရေနစ်ခါကြီးတာ ကြုံဖူးတဲ့မောင်နန်းမိုးကတော့ အိမ်ပြောင်းပြေးရတဲ့ ပညာမှာ တစ်ဖက်ကမ်းမခပ်တောင် အတော်ယဉ်ပါးနေပြီ။ မနက်(၅)နာရီ လောက်မှာ အာနီးစက်သနတ်ပစ်သလို အဆက်မပြတ် ခေါင်မိုးပေါ်က တပေါက်ပေါက်ကျနေတဲ့ မိုးရေစက်တွေရယ်၊ အောက်ခြေကအိမ်ကြမ်းပြင် မြှုပ်သွားတဲ့ ရေပြင်ရယ်ကို မခွဲရက်မခွာသာကြည့်လို့ ဘေးအိမ်ကို မိသားစုလိုက် အထုပ်နဲ့အထည်နဲ့ရောက်သွားပါတော့တယ်။ ဒီမှာ.... မောင်နန်းမိုးသူငယ်ချင်း နာဂစ်နဲ့စတွေ့တော့တာပါပဲ။ ကိုယ့်အိုးကိုယ့်အိမ်

ပစ်ပြေးတဲ့မောင်နန်းမိုးကို စိတ်ဆိုးသွားတယ် ထင်ပါရဲ့။ တဝေါဝေါမြည်သံပေး
လို့ ပွဲကြမ်းပါတော့တယ်။ သွပ်တွေစလန်ကုန်ပါပြီ။ သစ်ကိုင်းကျိုးသံတွေ
တဖြောင်းဖြောင်းခတ်လို့၊ နားထဲမှာ တဝေါဝေါဆိုတဲ့ မြည်သံကြီးပဲ ကြားနေရ
ပါတယ်။ မနက်(၆)နာရီကျော်ကျော်လောက်မှာ မောင်နန်းမိုး အရဲစွန့်ပြီး
လမ်းမထွက်ကြည့်တော့ လေယူရာလွင့်မျောတော့မယ့် စက္ကူလေးတစ်စလို
ဖြစ်တော့မှာမို့ ခြံစည်းရိုးတိုင်ကို လှမ်းဖက်ထားလိုက်ပါတယ်။

မောင်နန်းမိုးတို့က လေညင်းခံကြမယ်ဆိုတာပဲ ကြားဖူးသူပါ။ မဒမ်နန်းမိုး
နဲ့ သမီးရည်းစားဘဝက ညနေခင်းသာသာယာယာလေးမှာ ချစ်သူလက်
ဆွဲလို့လာလေ....ဗိုလ်တထောင်ကမ်းနားဖက်လေညင်းခံကြရအောင်
လို့စကားဆိုရင်း ချစ်စကားလေးတွေခွန်းဆင့်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ခုနေ့များ.....
မဒမ်နန်းမိုးရေလာဟော့.....ငါတို့တွေလေပြင်းခံကြမယ်ဆိုပြီး လက်ဆွဲ
သွားခေါ်ရင် နီးရာလက်နက်တစ်ခုခုနဲ့ အသေသတ်မလား မတွေးတတ်တော့
ပါဘူး။

လမ်းမပေါ်မှာ....သစ်ကိုင်းကြီးတွေ၊ သွပ်ပြားတွေ၊ သရက်သီးတွေ
ဖွေးဖွေးလှုပ်နေပါတယ်။ မောင်နန်းမိုးအိမ်နီးချင်းတစ်ယောက်က ခင်ခင်မင်မင်
သတိပေးပါတယ်။ ဟေ့လူ....သရက်သီးစားချင်ရင် ဈေးထဲမှာအချိန်မရွေး
ဝယ်စားလို့ရတယ်။ သွပ်ပြားတွေလည်ပင်းဖြတ်သွားရင် ဆေးရုံပို့ရ၊
အသုဘပို့ရနဲ့ အိမ်နီးနားချင်းတွေ ဒုက္ခရောက်ပါတယ်တဲ့။ လူတွေကဒါပဲ။
သူတို့စိတ်ထဲမှာ မောင်နန်းမိုးငတ်ကြီးကျပြီး မုန်တိုင်းကြားထဲ သရက်သီး
ထွက်ကောက်တယ်ထင်ကြတယ်။ တကယ့်တကယ်က အနုပညာသမား
မောင်နန်းမိုး လေညင်းခံတာနဲ့ လေပြင်းခံတာနဲ့ ဘာကွာသလဲ၊ ဟောဒီ
ရင်ဘတ်ကြီးနဲ့ ခံစားကြည့်နေတာ။

* * * * *

နိုင်ငံခြားရုပ်ရှင်တွေထဲမှာ စလောင်းတွေထဲမှာ မုန်တိုင်းဆိုတာကို
မြင်ဖူးတဲ့မောင်နန်းမိုးတော့ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်က နာဂစ်ဆိုတဲ့

ဆိုင်ကလုနီးမုန်တိုင်းနဲ့ နဖူးတွေ့ဒူးတွေ့ရင်ဆိုင်နေရပါတယ်။ အံမယ်....
 တွန်းလှည်းတစ်စီးနဲ့ ကိုယ်တော်ချောနှစ်ယောက်။ သရက်သီးတွေ
 လိုက်ကောက်နေတာ ဆာလာအိတ်ကြီးခြောက်လုံးလောက်ရှိတယ်။ မာနတော့
 အကြီးသား။ သရက်သီး မချစ်စပဲကောက်တယ်။ ကျန်တဲ့အမျိုးအစားဆို
 မကောက်ဘူးတဲ့။ ခန္ဓာကိုယ်အထက်ပိုင်း ဗလာကျင်းပြီးပုဆိုးတိုတိုဝတ်ထားတဲ့
 မောင်နန်းမိုးရဲ့ ဥပဓိရုပ်ကိုကြည့်ပြီး.....အစ်ကိုကြီး ဆောင်ပြေရဲ့လား။
 ဟိုတက်ရပ်ကွက်မှာ သရက်သီးကြွေတာသိပ်များတယ်။ အဲဒီမှာ သွားကောက်
 ပါလား. . .တဲ့။ မောင်နန်းမိုးရဲ့ ခနရုပ်ပီစိကွေးစိတ်ဓာတ်က ဘွားကနဲပေါ်
 လာတယ်။ ဟေ့ ဒါငါ့အပင်၊ ဒါ. . .ငါ့အပင်လို့ ဥစ္စာရှူးအထဲ သရက်ပင်
 ကိုင်းကြီး လာဖြောင်းခနဲကျိုးကျလာရော. . . ဥစ္စာရှူးမောင်နန်းမိုးလည်း
 အိမ်ထဲပြေးဝင်၊ မုန်တိုင်း သူ့ရဲကောင်းကြီးနှစ်ယောက်လည်း တွန်းလှည်း
 ဒရကြမ်းတွန်းပြေးပါလေရော။

မုန်တိုင်းတွေကြားက မောင်နန်းမိုးတို့မိသားစုလေးရဲ့ မနက်စာကတော့
 ဘိုဆန်လှပါတယ်။ မဒမ်နန်းမိုးရဲ့ ဉာဏ်ပညာကြီးမားမှုနဲ့ ခေါက်ဆွဲခြောက်
 လေးနှစ်ထုပ်ပြုတ်၊ သားအမိသားအဖ(၃)ဦးသားစားကြပေါ့။ အရေးထဲ
 အခုကတည်းက မိဘကျေးဇူးဆပ်ချင်တဲ့ သားလှရတနာ ဘက်ဂီယိုနန်းမိုးက
 ဖေဖေမစားရဘူး။ သားသားပဲစားမယ်ဆိုပြီး ဇွန်းနဲ့ပါးစပ် စက်သေနတ်တပ်
 ပါတော့တယ်။ ဗိုက်ကတစ်စုံတကျူတ်ကျူတ်နဲ့ ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေတဲ့
 မောင်နန်းမိုးလည်း ဗိမ္ဗသာရထုံးနှလုံးမှုလို့ ဖခင်ဘုရင်ကြီးမှာဆိုတဲ့အတိုင်း
 ဇွန်းမပေးလည်းနေဆိုပြီး လက်နဲ့နှိုက်စားပါတော့တယ်။ အဲဒီလိုအဖေနဲ့သား
 မေတ္တာလွန်ဆွဲပွဲမှာ ငတိလေးဘက်ဂီယိုနန်းမိုးကလည်း သူ့ခေါက်ဆွဲနှိုက်စား
 ရမလားဆိုပြီး ကျွတ်ကျွတ်စီငိုလို့ မဒမ်နန်းမိုးကိုအတိုင်အတောထူပါတော့
 တယ်။ နှစ်လုပ်၊ သုံးလုပ်လေးစားလိုက်ရပါတယ်။ မဒမ်နန်းမိုးက ခေါက်ဆွဲပန်း
 ကန်လုယူပြီး ကလေးအရင်ကျွေးလိုက်လို့ တစ်ဖက်သက်စီရင်ချက်ချတဲ့အခါ
 ငတိက မောင်နန်းမိုးကို အောင်နိုင်သူအပြုံးနဲ့ကြည့်လိုက်၊ ခေါက်ဆွဲခပ်စား
 လိုက်နဲ့ ခေါက်ဆွဲပန်းကန်တက်တက်စင်သွားပါတယ်။ ကြွေကျနေတဲ့မချစ်စရ

သရက်သီး အလုံးကြီးကိုပြပြီး ခေါက်ဆွဲကျွေးဖို့ မြူဆွယ်ပေမယ့် မအောင်မြင် တဲ့အခါ အပြစ်မဲ့ မချစ်စုသရက်သီးကို ဒေါသနဲ့အလုံးလိုက်ကိုက်လို့ မောင်နန်းမိုးမနက်စာ ဝမ်းဖြည့်လိုက်ရပါတယ်။

* * * * *

(၂)

မနက်(၁၁)နာရီထိုးတဲ့အထိ မိုးလည်းမငြိမ်၊ မောင်နန်းမိုး သားလှရတနာ ဘက်ဂီယိုနန်းမိုးကလည်းမငြိမ်။ ဆရာကြီး မင်းသုဝဏ်ရဲ့ မိုးရေတက်ရေ တဖွေးဖွေးကွင်းကျယ်အဝေးဝေးဆိုတဲ့ ကဗျာလေးကို သရုပ်ဖော်ပေးနေသလို ပါပဲ။ ကိုယ်တက်နေမိတဲ့ အိမ်ကြမ်းပြင်နဲ့ ရေပြင်ထိလှနီးပါးဖြစ်လာပြီ။ ဘက်ဂီယိုနန်းမိုးကတော့ မွေ့ရာပေါ်မှာ ကျွမ်းတွေလိုမိုးထိုးနေရင်း ဖေဖေ ရေကူးချင်တယ်။ ရေထဲဆင်းချင်တယ်ဆိုပြီး ပျော်မြူး ခုန်ပေါက်နေပါတယ်။

နေ့ခင်း(၂)နာရီလောက်မှာတော့ မုန်တိုင်းလည်းစဲ၊ နေလည်းထွက်လာ ပါတယ်။ ကလေး၊ လူကြီးတွေပေါင်ရင်းလောက် နက်တဲ့ရေထဲမှာ တခုနဲ့တခု သွားလာကြရင်း ဘယ်သူ့အိမ်က ပြိုသွားပြီ။ ဘယ်သူ့အိမ်ကတော့ အမိုးမရှိတော့ဘူး။ ဘယ်သူ့အိမ်ကတော့ အကာပျောက်သွားပြီ စသဖြင့် သတင်းစကားဖလှယ်နေကြပါပြီ။ မောင်နန်းမိုးတို့ သာကီဝင်မြန်မာတွေဟာ လောကဝံကို ရင်ဆိုင်တဲ့အခါ တယ်လည်းခံနိုင်ရည်ရှိပါလားလို့ ကောက်ချက် ပြုမိပါတယ်။ ဂျာနယ်လစ်ကြီးမောင်နန်းမိုးလည်း သက်စွန့်ကြိုးပမ်း သတင်းရယူပေးခဲ့ကြတဲ့ နောင်တော်နောင်တော် ဂျာနယ်လစ်ကြီးများ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကို နှလုံးသွင်းရင်း ရေထဲကိုမရဲတရဲ ဆင်းကြည့်ပါ တယ်။ ကိုယ့်ရှေ့ကသွားနေတဲ့ လူတစ်ရာလောက် ဘာမှမဖြစ်ဘူးဆိုမှ သူတို့အနောက်ခပ်လှမ်းလှမ်းက အသာလိုက်လို့ အခြေအနေ လေ့လာရေး ဆင်းပါတယ်။ လမ်းထိပ်က ဘကြီးအုန်းတစ်ယောက်ကတော့ သူ့အိမ်ပေါ် မေးတင်နေတဲ့ သရက်ပင်ကြီးကိုခုတ်လိုက်၊ ဒေါသတကြီးဆဲရေးလိုက်နဲ့ မုန်တိုင်းစဲသော်မြင်ကွင်းကို အလှဆုံးဆေးရေးခြယ် နေပါတော့တယ်။

“ခွေးမသားနာဂစ်၊ မုန်တိုင်းမို့လို့သာပေါ့။ လူသာဆို အုန်းရီဆိုတဲ့အကောင်က အမုန်ကြိတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ငါ့ကိုတာထင်လဲကွ” တဲ့။ ရေတွေကြားထဲက ခြေထောက်ကိုအားစိုက်ရုန်းရင်း ဒီမြင်ကွင်းက မောင်နန်းမိုးအဖို့ အမေဖန်တောထဲရောက်နေသလို ခံစားလိုက်ရပါတယ်။ သစ်ပင်ကြီးတွေပြိုလဲ၊ တတ်တိုင်တွေက ခါးလယ်ကထက်ပိုင်းကျိုး၊ လူနေအိမ်တွေက ဖရိုဖရဲ။ ခွေးသားတစ်အုပ် ခေါင်းလေးတွေဖော်ပြီး ရေကူးလေ့တာတွေ့ရတော့ ခွေးကူးကူးတယ်ဆိုတာ ဒါထင်ပါရဲ့ဆိုပြီး ခွေးရေကူးနည်းလေ့လာနေပါသေးတယ်။ ခဏနေတော့ စာရေးဆရာ မင်းခိုက်စိုးစန် သစ်ကိုင်းတစ်ချို့ကို ငုံ့လျိုး၊ သစ်ကိုင်းကြီးတစ်ချို့ကို ကျော်လွှား၊ သစ္စာလမ်းမကြီးရဲ့ ရေပြင်ကျယ်ကို ဖြတ်သန်းပြီးသကာလ ရောက်ရှိလာပါတယ်။ ကိုဖုန်းလက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဖွင့်ခိုင်းပြီး ထိုင်ကြည့်ကြရင် မကောင်းဘူးလားတဲ့။

အေးအေးမွန်စာအုပ်ဆိုင်က အဘကတော့ ငါ့အသက်(၈၃) နှစ်ရှိပြီ။ ရောဂတီတိုင်းမှာ မုန်တိုင်းနှစ်ခါကြုံဖူးတယ်။ အခု တစ်ခါကြုံဖူးတယ်။ စုစုပေါင်းသုံးခါရှိပြီ။ ဒီမုန်တိုင်းက မိုင်(၁၀၀)နှုန်းလောက်ရှိမယ်။ မုန်တိုင်းက (၁၂၀)နှုန်းနဲ့တိုက်ရင် သစ်ရွက်ကဒီလိုမနေဘူး။ သရက်ရွက်တွေ၊ မန်ကျည်းရွက်တွေဆိုတာ စုတ်ပြတ်သွားတာ။ အုန်းပင်တွေဆို မီးလောင်ထားသလို ဖြစ်သွားတာတဲ့။ တို့ရွာမှာ အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ရှိသေးတယ်။ ပေါင်းလှေမှာပုခက်ဆင်ပြီး ကလေးကိုသိပ်ထားခဲ့တယ်။ မုန်တိုင်းလည်းကျရာကလေးကမုန်တိုင်းနဲ့ အတူလွင့်ပါသွားပြီး ကုန်းလေးတစ်ခုမှာ သွားတင်နေတယ်။ မသေဘူးကွ။ ယခုဆို ကလေး(၅)ယောက် အမေတောင်ဖြစ်နေပြီ။ သူ့နာမည် မုန်တိုင်းတဲ့။

စာရေးဆရာလေး မင်းခိုက်စိုးစန်နဲ့ ရေထဲမှာထိုင်ခဲ့ရဲ့။ ကော်ဖီမစ်ပူပူလေးမြဲပြီး ရေကိုအင်မတန် သံယောဇဉ်ကြီးရှာတဲ့ သစ္စာလမ်းမကြီးနဲ့ ရေပြင်ခရီးသွားတွေကို ငေးကြည့်မိကြတယ်။ မိုးရွာပြီဆိုရင် တောင်ဥက္ကလာပ သစ္စာလမ်းမကြီးရဲ့ စာတိုက်မှတ်တိုင်နဲ့ ဗဟိုဈေးမှတ်တိုင်အကြားရေကတင်းခံနေတတ်ပါတယ်။ ရေကူး ဝါသနာကြီးသူတွေဆိုရင် တော်ရုံရေကူးကန်

မသွားဘဲ စိမ်ပြေနပြေရေကူးနေလို့ရပါတယ်။ ဆိုက်ကားတွေ စက်ဘီးတွေ ပေါ်မှာ သွပ်ပြားတွေတင်လို့ ရွှေအိုးကောက်ရတဲ့မျက်နှာနဲ့ ပြန်လာကြသူတွေကို တွေ့ရပါတယ်။ သွပ်တစ်ပေ-၁၂၀၀၊ အိမ်ရိုက်သံ-၁၀၀၊ နေပျံ-၁၀၀ နှစ်သောင်း၊ ကြသောင်းဝါးတစ်လုံး-၁၇၀၀၊ နှီးတစ်စည်း-၂၀၀တဲ့။ ဒီဈေးတောင်အသက်ကိုပဓာနမထားဘဲ လူဝယ်လာလို့ရလာတာတဲ့။

ဪ.....ငါ့နယ် အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စ အစကတည်းက လုပ်ခဲ့ရင် အကောင်းသား၊ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်းရှင်တွေကို အားကျပါဘိပေါ့။ ဟော.....ရေသန့်ဘူးကြီးတွေ တစ်ဘူး-၁၀၀၀ တဲ့။ အရင်တုန်းက သုံးရာတောင် တောင်းတောင်းပန်ပန် ရောင်းနေရတာ။ ဒါတောင် လိုချင်ရင် ကိုယ်တိုင်လာယူ၊ အိမ်အရောက် ပို့မပေးနိုင်ဘူးဆိုပဲ။ ဪ.....ရေသန့်ဘူးလုပ်ငန်းရှင်တွေကို အားကျပါဘိပေါ့။ ဘဲဥတွေ ကြက်ဥတွေ ၂၀၀၊ ၂၅၀တဲ့။ ဪ.....ချက်ချင်းကို ခုန့်ပျံကျော်လွှားနိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ဘဲဥကုန်သည်၊ ကြက်ဥကုန်သည် ဘဝအားကျပါဘိပေါ့။ ဟယ်.....ကြားပြီးပြီလား။ ဟိုဘက်ရပ်ကွက်က ကိုအောင်မြင်တို့ အိမ်တစ်အိမ်လုံးပြိုကျတာ။ ဘာပစ္စည်းမှ မရလိုက်ဘူးဆိုလည်းကြားရော ကိုအောင်မြင်ဘဝကို အားကျစိတ်ပျောက် သွားရော။ ဟဲ့.....ဝင်းမင်းထွန်းတို့ ခေါင်းရင်းက အရက်သမားနေမျိုးအောင် သစ်ပင်ပိလို့ ဆုံးသွားတယ်လည်းထပ်ကြားရော နေမျိုးအောင်ဘဝအားကျစိတ်လည်းပျောက်သွားရော။

မုန်တိုင်းဒဏ် ပယ်ပယ်နယ်နယ်ခံလိုက်ရတာတောင် မောင်နန်းမိုးရဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစိတ်က အရှိန်တက်လာလိုက်၊ ဒီဂရီလျော့သွားလိုက်နဲ့ ဂဏှာငြိမ်တယ်လို့ကိုမရှိပါဘူး။ မုန်တိုင်းပြီးနောက်တစ်နေ့မှာ လဲပြိုနေတဲ့ သစ်ပင် သစ်ကိုင်းတွေရဲ့ကြားက လိုင်းကားတစ်ချို့နဲ့ ကြားကားတစ်ချို့ ပြန်ထွက်လာပါတယ်။ ဒဂုံမြို့သစ်-ဆူးလေ ၁၀၀ဝိ/၊ တောင်ဥက္ကလာပ-ဆူးလေ ၅၀ဝိ/၊ ယုဇနဥယျာဉ်မြို့တော်-ဆူးလေ ၁၀၀ဝိ/၊ သာကေတ-ဆူးလေ ၅၀ဝိ/၊ အနီးအနား တစ်မှတ်တိုင်၊ နှစ်မှတ်တိုင်စီးရင် ၅၀ဝိ/ မစီးချင်နေတဲ့။

အမြဲတမ်း မိဒီယာလက်နက်အပြည့်အစုံနဲ့ နေတတ်တဲ့ မောင်နန်းမိုးဟာ အရေးအကြောင်းဆို ကင်မရာမရှိပါဘူး။ ဝါရင့်ဂျာနယ်လစ်ကြီးပီပီ မျက်နှာပြောင်တိုက်ပြီး အိမ်လေးက ကိုငယ်လေးဆီက ဒီဂျစ်တယ်ကင်မရာ ပြေးငှားပြီး သူများဒုက္ခရောက်နေတာတွေ ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးက တတ်ပုံ လိုက်ရိုက်ပါတယ်။ မောင်နန်းမိုး ဓာတ်ပုံရိုက်နေတာကို မြင်ပြင်းကတ်လာဟန် တူတဲ့ ဆရာလေးမင်းခိုက်စိုးစန်က ဟေ့.....ကိုရင်နန်းမိုး ခင်ဗျားကဥက္ကလာကို မနေ့တစ်နေ့ကမှရောက်လာတာ။ ကျုပ်က ဥက္ကလာအကြောင်းနော့ကြေ နေပြီ။ ဒီသစ္စာလမ်းမကြီးဘေးမှာ ဘယ်ရေမြောင်းကဘယ်နှစ်ပေနက်တယ်။ ဘယ်ချိုင့်က ဘယ်လောက်နက်တယ် ခင်ဗျားမသိဘူး။ ဒီအချိန် ခင်ဗျား မြုပ်သွားလည်း ဘယ်သူမှအရေးတယူ လိုက်ဆယ်မနေနိုင်ဘူး။ လူတွေက ကိုယ့်အလုပ်နဲ့ ကိုယ်ရှုပ်နေကြတာတဲ့။

ဆရာလေး မင်းခိုက်စိုးစန်ရဲ့ သတိပေးစကားလိုလို ခြိမ်းခြောက်သံလိုလို ကြောင့် မောင်နန်းမိုးလည်း သစ္စာလမ်းမကြီး ရေလယ်ကောင်က ဆိုက်ကား တစ်စီးပေါ် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ မတော်တဆ ရေမြောင်းထဲ ကျသွားလည်း ဆိုက်ကားကိုနှမြောပြီး ဝိုင်းဆယ်ကြရာက မောင်နန်းမိုးကို ဆယ်မိကြရ အောင်ပါ။

* * * * *

ရောဝတီတိုင်း မြို့နယ်တစ်ချို့နဲ့ ရန်ကုန်တိုင်းတို့ကို နာဂစ်ဝင်မွေ့ခဲ့ တယ်ဆိုတာကြောင့် မောင်နန်းမိုးရဲ့ ရေးဖော်ရေးဖက်တွေကိုလည်း သတိရ ရှိမိပါတယ်။ ကျုပ်အိမ်သာလည်း အခြေအနေအတော်ဆိုးနေပြီ။ ဒီမီးအမိ ပြင်ရဆင်ရဦးမယ်ဆိုတဲ့ ဟိုတလောကပြောခဲ့ဖူးတဲ့ ရွှေကြိမ်လုံးစကားလည်း ရှိခဲ့တာကိုး။ ရွှေကြိမ်လုံးဆိုတာ တစ်နေ့အိမ်သာသုံးခါမှ မတက်ရရင် လေဖြတ်ချင်သလိုလို၊ လေဖြန်းချင်သလိုလိုရောဂါဖြစ်တတ်သူ။ ခင်ဗျားတို့ကို အရက်မတိုက်နိုင်ဘူး။ အခုကျုပ်အိမ်ပြင်ဖို့ ငွေစုနေတာပျလို မကြာခဏ ငြီးတွားတတ်တဲ့ ပဉ္စမဒီရိုင်း အိမ်ရောကျန်းမာရေးကောင်းရဲ့လား

စိတ်ပူနေတုန်း မောင်ဇေယျာရဲ့ မှန်တိုင်းကာလ ကင်မရာလက်စွမ်းပြ တတ်ပုံတွေကို မြင်လိုက်ရပါတယ်။ ရေပတ်လည်ဝိုင်းလျက်ရှိတဲ့အိမ်ကတော့ ကျွန်တော့်အိမ်ပေါ့ဆိုပြီး မြောက်ဥက္ကလာရှုခင်းတွေပြတဲ့အခါ ပဉ္စမံအတွက် ဘုရားပဲတပေးနိုင်ပါတော့တယ်။ ဆရာလေး မင်းခိုက်စိုးစန်ရဲ့ အမျက်ဒေါသ အောက်မှာ အဆွဲကောင်းလို့ ရေထဲမရောက်လိုက်ပါ။ ညနေလေးနာရီကျော် ကျော်မှာတော့ မနက်စာတောင်ကမစားရသေးတဲ့ မောင်နန်းမိုးတစ်ယောက် တော်တော်ကြီးကို ဆာလောင်မွတ်သိပ်လာပါပြီ။ ဒီအချိန်မှာ သတင်းစား မလား၊ ထမင်းစားမလားလို့ လာမေးရင် မောင်နန်းမိုးက ဂျာနယ်လစ်လေး။ ဘာကိုစားသုံးမလဲ။ ဟုတ်ကဲ့ ထမင်းအရင်စားမှာပေါ့ခင်ဗျာ။ မိဒီယာတွေ မပေါ်ခင်ကာလတွေကတည်းက လူသားဟာ ထမင်းအရင်စားနေကြတာကိုး။

အဲ. . . ထမင်းစားပြီးရင်တော့ မောင်နန်းမိုး ဓာတ်ခဲရောင်းတဲ့ဆိုင် လိုက်ရှာပါဦးမယ်။ မောင်နန်းမိုးရဲ့ ရေဒီယိုအစုတ်ကလေးကို ဓာတ်ခဲထည့် ညှိမောင်မှောင်မည်းမည်းမှာ မိဒီယာကွန်ယက်နဲ့ ချိတ်ဆက်ကြည့်ဖို့ပေါ့။

■ မောင်နန်းမိုး

* * * * *

[၁၆-၅-၀၈ နေ့ထုတ်၊ လျှပ်တစ်ပြက် ဂျာနယ်မှ]

ကိုဇာဝိဟာရ
မုန်တိုင်းစံသော်

(၁)

နာဂစ်မုန်တိုင်းကြီးအပြီး ၅ ရက်၊ ၆ ရက်လောက်အတွင်းမှာပဲ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ဓာတ်တူရာ သူငယ်ချင်းတစ်စု အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြတာ။ ခုဆိုရင် ပင်လယ်ရွာများဆီ စတုတ္ထအကြိမ်ခရီးနှင့်ကြပါတော့မယ်။

ဆိုးရွားတဲ့ ဆုံးရှုံးမှုဒဏ်ကို ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ.... လို့ စဉ်းစားကြရာက ကိုယ်နိုင်သလောက် လုပ်ကြမယ်ဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ လုပ်ခဲ့ကြတာပါ။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို လူသားချင်းစာနာတဲ့ ကယ်ဆယ်ကူညီရေးအလုပ်လုပ်ဖို့ နာမည်တစ်ခုပေးဖို့ စဉ်းစားပြီး “ရတနာ” လို့ပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့မှာ ဆရာဝန်တွေလည်း ပါတယ်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က MBA ကျောင်းသားတွေ၊ စိတ်ပညာကျောင်းသားတွေလည်း ပါပါတယ်။ နီးစပ်ရာ စုခဲ့ကြတာပါ။ အခြေခံကတော့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ထဲမှာ ပညာအတူသင်ခဲ့ ကြသူ သူငယ်ချင်းများပါပဲ။ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်မှ မပါပါ။ လှည်းတန်းမှာ စုရပ်ထားပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ သွားတဲ့လမ်းကြောင်းက လူအများသုံးတဲ့လမ်းမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီကနေ ဝါးခယ်မကိုကားနဲ့သွားတယ်။ ဝါးခယ်မကနေ ၃-မိုင်ကွာတဲ့ “လမ်းသမိုင်” ရွာကိုသွားပြီး အဲဒီကဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာ စခန်း ချပိုတယ်။ ကျောင်းကစက်လှေတွေနဲ့ ရေလမ်းအတိုင်း ချောင်းကြို မြောင်းကြားကနေ ပင်လယ်ရွာဆီသွားတာပါ။ ဘယ်မြို့ပေါ်ကိုမှ မဝင်ခဲ့ဘူး။

ကျွန်တော်တို့သွားတဲ့ အတိုင်းအတာက လပွတ္တာအောက်ဘက် ပင်လယ်ရွာတစ်ကြောလုံးကို ဖြစ်ပါတယ်။ ဘိုကလေးနဲ့ လပွတ္တာအကြား ရွာတွေပါ။ အဲဒီရွာတွေမှာတောင် “လှိုင်းဘုန်း” ဆိုတဲ့ လူအရောက်များတဲ့

ရွာကြီးကိုချန်ခဲ့ပြီး ဘယ်သူမှမရောက်သေးတဲ့ ရွာလေးတွေဆီ ခက်ခက်ခဲခဲ သွားခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ရွာလုံးကျွတ်ပျောက်ပြီး လူ ၃၀၀ မှာ ၃၀ လောက် ကျန်တဲ့ ရွာမျိုးတွေပါ။

ကျွန်တော်တို့ လူစုကို လမ်းသမိုင်းရွာ ဆရာတော် ဦးကုန္တာစာရက ဦးဆောင်ပါတယ်။ စက်လှေထိပ်မှာ သာသနာ့အလံကိုထောင်ပြီး ဆရာတော်က လှေဦးမှာ မတ်တပ်ရပ်လျက်နဲ့ လိုက်ပါလာပါတယ်။

ဒီရေတောမှာ မျောနေတဲ့ ခနိတန်းမှာငြိနေတဲ့ လူသားသက်မဲ့လောင်း တွေဟာ ဒီနေ့ထိပြန်ကြနေဆဲပါ။ အဲဒါတွေကိုဖယ်ပြီးမှ လှေရှေ့တိုးလို့ရတာ လည်း အကြိမ်ကြိမ်ပါပဲ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်မသေဘဲ ကျန်နေတဲ့လူတွေဆီ ကျွန်တော်တို့ အရောက်သွားတယ်။ တချို့ကမ်းကိုကပ်လို့မရဘူး။ ခနိတောခံနေတယ်။ ကိုယ်လုံးတီးလေးတွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့လှေရှိရာကို ပြေးလာတဲ့ကလေးတွေရဲ့ အဖြစ်ဟာ ရင်အနာဆုံးပါပဲ။

ပထမအကြိမ်တုန်းက နီးစပ်ရာက ရသမျှအဝတ်အထည်၊ ရေသန့်ဗူး၊ ခေါက်ဆွဲခြောက်ထုပ် စသဖြင့် သယ်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒုတိယအခေါက်မှာ ညအမှောင်အတွက် ဖယောင်းတိုင်မှာလို့ ဖယောင်းတိုင် ဝယ်သွားခဲ့တယ်။ အမိုးအကာဗလာတွေမို့ တာပေါ်လင်မိုးရေကာဖျင်တွေ ယူသွားပါတယ်။ တတိယအခေါက်ကျတော့ အလှူရှင်တွေတိုးလာပါတယ်။ ဆန်အိတ် ၃၀၀၊ ၄၀၀ လှူတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေနဲ့ ဆက်မိပါတယ်။ ဆန်အိတ်တွေကို ဝါးခယ်မ၊ ကျုံမငေးကျမှ ဝယ်တင်ပါတယ်။

ခြံစောင်တွေ၊ လူဆယ်ယောက် အိပ်ခိုင်းတဲ့ ခြင်ထောင်တွေ လေးငါးရာ ပါသွားပါတယ်။ ပဲနီလေးအိတ်တွေပါသလို ပုံးရည်ကြီးအထုပ်သေးလေးတွေ ဆိုရင် တစ်သောင်းကျော်ယူသွားနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါအပြင် ကျောင်း ပျောက်သွားတဲ့ သံဃာတော်တွေအတွက် ယာယီကျောင်းဆောက်ပေးခဲ့တယ်။ သင်္ကန်း၊ အိုးခွက်၊ ပန်းကန် လှူနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဆရာဝန်တွေကလည်း ဒဏ်ရာတွေကုပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဆေးတွေလှူခဲ့တယ်။ ရေသန့်စင်ဆေးပြား တွေ လှူခဲ့တယ်။ မှတ်မှတ်ရရ ပြောရရင် ကုန်းပေါ်နားမှာတွေ့ရတဲ့

ရုပ်လောင်းတွေကို မြေကျင်းတူးပြီး သင်္ကြိုလ်ပေးခဲ့ခြင်းပါ။

ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတစ်စုက လူ့အားပဲ စိုက်နိုင်တာပါ။ ပစ္စည်းတွေ အားလုံးကို အလှူရှင်တွေက လှူကြတာပါ။ တချို့ကလည်း အလှူရှင် အမည်မရေးထိုးကြပါဘူး။ ကုမ္ပဏီတွေအများကြီး လှူကြပါတယ်။ နောက် တန်းက လက်ခံစုဆောင်းပေးတဲ့လူတွေလည်း ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ထမင်းအိုးကြီးဖြစ်တဲ့ ရောဝတီတိုင်းမှာ လယ်သမားတွေ ဆီ အခုကျွန်တော်တို့ အစားအသောက်၊ အဝတ်အထည် သွားကူညီတာဟာ ပြီးဆုံးမသွားသေးပါဘူး။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထူထောင်ရပါဦးမယ်။ အထူးသဖြင့် ရေသန့်မရှိတဲ့ ဘဝကိုကူညီကြရပါဦးမယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မုန်တိုင်းစဲရင် လေပြည်လာပါလိမ့်မယ်။ လေပြည်ကို ဘယ်မုန်တိုင်းက တားဦးမှာလဲ။ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေကတော့ လေပြည်ကို ကြိုနေကြပါတယ်။

* * * * *

(၂)

လူတွေအသက်ပေါင်းများစွာ သေလိုမှမဆုံးသေးဘူး။ အသက်မသေ ကျန်ရစ်သူတွေကို ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား၊ ဆေး ဝေငှလိုမှမပြည့်ဝသေးဘူး။ ရောဝတီတိုင်းကို “ကမ္ဘာ့စပါးကျီ” လို့တောင် ဆိုရိုးရှိခဲ့တာပဲ။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်မဖြစ်ခင်က ပြည်ပကို ဆန်တင်ပို့တဲ့ နိုင်ငံတွေထဲမှာ မြန်မာနိုင်ငံ ဟာ ထိပ်ဆုံးကလိုလည်း မှတ်သားရဖူးပါတယ်။

အဲဒီ စပါးကျီ ဟာ . . .

အရေးပေါ် အခြေအနေအရ ရေဘေးက လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ပြောင်းသွားခဲ့ကြရပေမယ့် ကိုယ်မြေကိုချစ်တယ်။ ကိုယ့်ရေကိုချစ်တယ်။ ကိုယ်ရွာကိုချစ်တယ်။ ကိုယ်ရွာကိုမခွာချင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ခဲ့ရတဲ့ လူငယ်တချို့ဟာ ကြေကွဲမျက်နှာလေးနဲ့ “ရွာမှာ အမေသေခဲ့တယ်။ အဖေ သေခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်ညီလေးတွေလည်း မရှိတော့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒီရွာကို မခွဲနိုင်ဘူး။ ဒီရွာမှာပဲ သေတဲ့ထိနေမယ်” လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို

လူငယ်လေးတွေ၊ ရွာသားတွေအတွက် ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်ပေးရမလဲ။

ဒီနေရာမှာတစ်ခုပြောချင်တာက ကျွန်တော်တို့ ဒုက္ခသည်တွေဆိုသွားပြီး ပစ္စည်းပေးတဲ့အခါ စေတနာသဒ္ဓါတရားအပြည့်နဲ့ ပေးလှူကြဖို့ပါပဲ။ သူတို့မှာ မိသားစုပျောက်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ သူတို့ရဲ့ အစ်ကို၊ အစ်မ၊ ဦးလေး သားချင်းလိုထင်ရအောင် နွေးနွေးထွေးထွေး လုပ်သင့်ပါတယ်။ ဒါဟာ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအတွက်ပါ။

ကျွန်တော်တို့ သူတို့ရွာရောက်သွားခြင်းကို သူတို့မိသားစုပြန်လာတယ်လို့ ထင်ရလောက်အောင် ဖက်လွှဲတကင်း ပြုကြဖို့ပါပဲ။ ဒါဟာ အသေးအမွှားမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကုစားဖို့အတွက်လည်း စိတ်ပညာကျောင်းသားတော်တော်များများ ကွင်းဆင်းပြီးဆွေးနွေးအားပေး နေကြတာကို မှတ်တမ်းတင် ဂုဏ်ပြုချင်ပါတယ်။ မုန်တိုင်းစဲရင် နောက်ဆက်တွဲလုပ်ရမယ့် ကိစ္စမှာ ဒီလိုစိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကုစားမှုကလည်း အရေးကြီးပါတယ်။

ထမင်းအိုးပေါက်သွားတဲ့အတွက် လယ်ပြန်စိုက်ကြမယ်ဆိုတဲ့အခါ မြေကပျက်စီးသွားပါပြီ။ ရေငန်တွေဝင်တယ်။ နုံးတွေထူတက်လာတယ်။ ဒေးဒရဲဘက်မှာ လယ်ထွန်စက်သွားလှူတဲ့ မိတ်ဆွေများပြောပြတာက လယ်ထွန်စက်တော့ရပါရဲ့။ မြေကြီးက တအားနစ်ဝင်နေတော့ စက်ကမတိုးနိုင်ဘူးတဲ့။ ဒါ.... အရေးတကြီး စဉ်းစားဖို့ပါ။

ထွန်တုံးထွန်တံတွေ မရှိတော့ဘူး။ ကျွဲနွားတွေ မရှိတော့ဘူး။ မျိုးစပါးလည်း မရှိတော့ဘူး။ နေစရာအိမ်အသာထား၊ တစ်ဖက်ရပ်တဲလေးတောင် ခိုင်ခိုင်ဆောက်ဖို့ မနည်း။ ဒီတော့ ဘာလုပ်ကြမလဲ။

အင်ဂျင်နီယာတစ်စုက ယာယီဝါးတဲတွေဆောက်ပြီး ၆-အိမ်ထောင်တစ်လုံး ပေးနေတယ်လို့ ကြားရပေမယ့် ဘယ်သူတွေက ဘယ်လောက်လုပ်ပေးနိုင်မှာလဲ။

ကျွန်တော်တို့က တာလပတ်စနည်းနည်းပေးနိုင်တယ်။ အိမ်ခိုင်ခိုင်တစ်လုံး ဆောက်မပေးနိုင်ပါဘူး။

ကျောင်းပျက်သွားတဲ့ သံဃာအတွက် ယာယီတဲကျောင်းဆောက်ဖို့

အဲဒီမှာ ကလေးတွေကိုပါထားပြီး စာသင်ပေးဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။ စာသင်ဖို့ လုပ်အားပေး ဆရာတွေလိုလာပါလိမ့်မယ်။ စာအုပ်၊ ခဲတံအစ ကျောင်းသုံး ပစ္စည်းတွေလိုပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကလေးကစားစရာ အိုးပုတ်၊ ဂျိုးရုပ် ကအစ ပေးနိုင်ရင် ကလေးတွေစိတ်သက်သာကြရှာမှာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ရင်းကိုင်ရင်း တူရာတွေပေါင်းမိကြတဲ့အခါ ရွာသားတွေ စိတ်ပြေ လက်ပျောက်ဖြစ်ဖို့ “ဖျော်ဖြေရေး” လေးများတောင်လုပ်ပေးရ ကောင်း မလား တွေးမိကြပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ အငြိမ့်ကတတ်တဲ့လူ၊ လူရွှင်တော် လုပ်တတ်တဲ့ လူတွေလည်း ရှိတာကိုး။ ဒါအရေးမကြီးဘူးပဲ ဆိုပါစို့။ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လောက်အထိ တွေးမလဲဆိုတာကို ပြောတာပါ။

လောလောဆယ်တော့ ရေသန့်ဘူးတွေ သယ်သွားတာ ဘယ်လိုမှ မလောက်နိုင်ဘူး။ အခု မိုးဦးကျလာပြီမို့ မိုးရေရလာတယ်။ ခက်တာက ရွာတိုင်းက သောက်ရေကန်တွေ ရေငန်ဝင်တယ်။ ဒီတော့ ဒီရေကန်ထဲက ရေဆိုးတွေကို စုတ်ထုတ်ပစ်ရပါလိမ့်မယ်။ ရေစုပ်စက်အလှူရှင် လိုပါတယ်။ ဒီတစ်ပတ် ရေစုပ်စက် ၅-လုံး အလှူရလို့ အတော်စိတ်အား တက်မိတယ်။

ကြုံတုန်း တစ်ခုပြောချင်ပါသေးတယ်။

အလှူရှင်တွေကိစ္စပါ။ အကြောင်းကြောင်းတွေကြောင့် အမည်မဖော် ရဲကြပါဘူး။ သိန်းရာနဲ့ချီပြီး လှူတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေလည်းရှိပါတယ်။ လက်တွေ့ ထမ်းပိုးလှုပ်ရှားနေတဲ့ လူတွေရှိတယ်။ နာမည် မပါချင်ကြဘူး။ ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာတွေထဲမှာကိုပဲ နောက်ပိုင်းက အလှူခံပေးနေတဲ့ လူတွေ အများကြီးပါပဲ။ ဘာပဲပြောပြော ဝမ်းသာရပါတယ်။ မနေ့ကတော့ အလှူ သိန်း ၁၀၀ ရတာထက် ဝမ်းသာရတဲ့ ကိစ္စကြုံခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ လက်ဖက်ရည်တစ်အိုးကို လူ(၈)ယောက် မှု့သောက်နေကြတဲ့ “လေအန်ကုန်း” မှာ လူချမ်းသာ လုံးဝမဟုတ်တဲ့ စာရေးပြီး စားနေတဲ့ စာရေးဆရာ စစ်စစ်၊ သုဝဏ္ဏကျော်စိန်က သူ့စာမူခလေးတွေပေါင်းပြီး ငွေကျပ် တစ်သောင်း ထည့်ခဲ့လို့ပါ။ စာမူ တစ်ပုဒ် ကျပ် ၁၀၀၀၀ မရပါ ဘူး။ မဖြစ်ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ လှူမယ်ဆိုပြီး လာလှူတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာတွေလည်း အလှူမှာ

လက်မနှေးကြဘူးဆိုတာ ပြတာပါပဲ။ မုန်တိုင်းခံခဲ့ပြီ ။ အလုပ်တွေ အများကြီး ရှိနေသေးတယ်။

* * * * *

(၃)

ခုတလော “ပြန်လည်ထူထောင်ရေး” ဆိုတဲ့ အသံတွေ ညံ့လာတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ “ကယ်ဆယ်ရေး” ဆိုတဲ့ စကားနဲ့နှိုင်းစဉ်းလိုက်ရင် ဒီ “ပြန်လည်ထူထောင်ရေး” ဆိုတဲ့ စကားက ပိုပြီးမျှော်လင့်ချက်ရှိစေပါတယ်။ သေတွင်းထဲက လွတ်မြောက်လာကြတဲ့ လူသားများအတွက် ဘဝကို အရှုံးမပေးဘဲ ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားဖို့ ပြင်ဆင်ကြရမှာပါပဲ။ ဒီလိုရင်ဆိုင်တဲ့ နေရာမှာ ရင်ဆိုင်နေရသူ ကာယကံရှင်များကို ဖေးမကူညီဖို့ လူတွေလိုအပ် တာလည်း သေချာပါတယ်။ ဘေးကအကူအညီမရဘဲနေတော့ လက်ချည်း သက်သက်ဆိုရင် ကျန်သူတွေအတွက် ဘာကစလုပ်ရမှန်း မသိဖြစ်ကြရမှာပါ။ ယခုအခါ မုန်တိုင်းပြီးခဲ့တာ တစ်လကျော်ပြီမို့ သွေးပျက်ခဲ့ရသူတွေလည်း အထိုက်အလျှောက် စိတ်ဓာတ်တည်ငြိမ်မှု ရရှိနေကြမှာပါ။ ဒီလူတွေအားလုံး အတွက် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးသာမက ကမ္ဘာအနှံ့အပြားကပါ အလုံး အရင်းနဲ့ လူသားချင်းစာနာစိတ်ဆိုတာကို အရင်းခံပြီး ကူညီနေကြတာ။ ကူညီဖို့ကြိုးစားနေကြတာဟာ “မျှော်လင့်ချက်” ပါပဲ။ ဒီမျှော်လင့်ချက်ကို ရင်မှာပိုက်ပြီး ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ကြဖို့ဖြစ်ပါတယ်။

မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရတဲ့ ကျေးရွာတွေဆီ ချောင်းကြို မြောင်းကြားတွေပါ မကျန် သွားရောက်ကူညီနေတဲ့ မြန်မာပြည်သူတွေကို မြင်ရတာဟာလည်း အားတက်ဖွယ် တစ်မျိုးပါပဲ။ တချို့က ရရာပစ္စည်းယူသွားကြသလို၊ တချို့က ဘာလိုအပ်မလဲလို့ စဉ်းစားပြီး ယူသွားကြတယ်။ တချို့ သိပ်စနစ်ကျချင်တဲ့ အဖွဲ့များကတော့ ဒေသတစ်ခုကို ချိန်မှတ်ထားပြီး အဲ့ဒီဒေသရဲ့ “လိုအပ်ချက်” တွေကို ဒေတာပြုစုနေကြတယ်လို့ သိရတယ်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အားလုံးဟာကောင်းမြတ်တဲ့ မနုဿိကာယနဲ့ လှုပ်ရှား နေကြတာပါ။ ဘယ်ဘာသာဝင်ဖြစ်ရမယ်လို့ မခွဲခြားဘဲ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့

လုပ်ကိုင်နေကြတာပို့ “လွတ်လပ်စွာ” လုပ်နေကြခြင်းဟာ အပေါင်းလက္ခဏာ တွေပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ “ရတနာ” လူမှုကူညီရေးအဖွဲ့လေးဟာလည်း တစ်လအတွင်းမှာ အတော်လေးအတွေ့အကြုံရခဲ့ပါပြီ။ အတွေ့အကြုံကနေ သင်ယူမှုတွေရခဲ့ပါပြီ။ ပိုပြီးကောင်းတာ ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်ဆိုတာတွေ နားလည်လာခဲ့ပါပြီ။ အချင်းချင်းမတူတာတွေ ရှိမြဲမေ့မယ့် မတူတာတွေ ဘေးဖယ်ပြီး တူတာတွေလုပ်နိုင်ခဲ့ကြသလို အဖွဲ့အင်အားဟာလည်း ကျယ်ပြန့်လာခဲ့ပါပြီ။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စေတနာ၊ ဝီဒီယာများနဲ့ ကျေးဇူးတွေနဲ့ စေတနာရှင် အများအပြားလည်း ဝင်နေပါတယ်။ အဲဒီမှာကျွန်တော်တို့လုပ်နိုင်တာက စေတနာရှင်များရဲ့ တတ်နိုင်မှုနဲ့ ဒေသခံလူများရဲ့ လောလောဆယ် လိုအပ် မှုကို ပေါင်းကူးပေးခြင်းပါပဲ။ စေတနာရှင်များ လုပ်ပေးချင်တာကို ဒေသခံ များမရှိမဖြစ်လိုအပ်နေတဲ့ ကိစ္စနဲ့ တစ်ထပ်တည်းကျအောင် ညှိပေးရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အခုဆိုရင် မိုးကျလာပြီ။ ကျောင်းဖွင့်ချိန်ရောက်ပြီ။ ကုလသမဂ္ဂရဲ့ မှန်းဆချက်အရ ဒီမုန်တိုင်းခံဒေသမှာ ကလေးသူငယ်ချည်းပဲ တစ်သန်းခန့် ရှိတယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒီကလေးတွေအတွက် ဘာလုပ်ပေးနိုင်မလဲ။

ဒါကို စဉ်းစားတဲ့အခါ အဖြေတစ်ခုရပါတယ်။ အဲဒါကတော့....

လောလောဆယ် ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့မှာ လမ်းကြောင်းဦးဆောင်နေသူက ဒေသခံဆရာတော်များဖြစ်တဲ့အပြင် သံဃာတော်တွေဖြစ်တာနဲ့ ကျေးလက် ပြည်သူတွေက နာခံဖို့အသင့်ဖြစ်နေတယ်။ ဒီ သံဃာတော်တွေအများအပြား ဟာလည်း ကျောင်းပျောက်နေခဲ့တယ်။ ဒီတော့ သံဃာတော်တွေအတွက် ကျောင်းဆောက်မယ်။ ဒီကျောင်းတွေမှာ ကလေးတွေကို လက်ခံပြီးထားမယ်။ စာသင်ပေးမယ်။ ဒါဆိုရင် တစ်ချက်ခုတ် သုံးချက်ပြတ် စေတနာရှင်တွေနဲ့ ညှိတော့ နှစ်ခြိုက်ကြတယ်။ ဒီအဖြေအရ တစ်ရွာမှာ တစ်ကျောင်း ဆောက်လိုက်ရင် အထိုက်အလျောက် တည်ငြိမ်သွားမယ်။ ဝမ်းသာစရာ

သတင်းပြောရရင် အခုဒီစာရေးနေတဲ့အချိန်အထိ ကျောင်း ၁၁-ကျောင်း ဆောက်ဖို့ အလှူရှင်ပေါ်နေပါပြီ ဆိုတာပါပဲ။

ဒီနမူနာကိုယူပြီး အခြားအဖွဲ့တွေလည်း ကျွန်တော်တို့ကို ဆက်သွယ်နိုင် ပါတယ်။ ပူးပေါင်းနိုင်ပါတယ်။ ဘယ်သူလုပ်လုပ် “ရလဒ်” ကောင်းဖို့ အဓိကပါ။ အလှူရှင်မည်သူမည်ဝါ မဖော်ချင်လည်း ရပါတယ်။ ရတနာမှ တစ်ဆင့်ဆိုပြီး ကုသိုလ်ပါဝင်နိုင်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ ဆက်သွယ်ဖို့ လိပ်စာမသတ်မှတ်ရသေးခင် အခုသတင်းဖော်ပြတဲ့ “ယုံကြည်မှု” ဂျာနယ်က တစ်ဆင့် ဆက်သွယ်နိုင်ပါတယ်။

ရေတွင်းအလှူရှင်၊ ရေစုပ်စက်အလှူရှင်တွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ ဆန်အိတ် ၅၀၀ ဝယ်ပေးပါဆိုပြီး လှူတဲ့ဟာတွေကိုတော့ သယ်ယူရေးအဆင် ပြေအောင် ဖျာပုံ၊ ဝါးခယ်မတို့ရောက်မှ ဆန်အိတ်ဝယ်ပြီး တစ်ဆင့် ဖြန့်ပေးနေပါတယ်။ စိတ်ကူးရသလောက် အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်နေတာပါ။ သွားနှုန်းက တစ်ပတ်တစ်ကြိမ်လောက် ရှိပါတယ်။ လုပ်အား ပေးဖို့ ကျန်းမာရေးကောင်းတဲ့ ယောက်ျားလေးလူငယ် စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ ကိုလည်း ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ “ယုံကြည်မှု” မှတစ်ဆင့် ဆက်သွယ် ကြဖို့ပါပဲ။

ဒီသတင်းရေးရင်း အမေဆိုပြလေ့ရှိတဲ့ သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ကြားယောင် မိလိုက်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့ “ပြန်လည်ထူထောင်ရေး” လုပ်စဉ်က ရေးစပ်ခဲ့တာလို့ သိရတယ်။ သီချင်းစာသားကတော့ “လူထုအားကို အများကြီးလိုသည်...ဗိုလ်ချုပ်အစိုးရ အချိုးကျ ကူညီ...တိုင်းရင်းသားများသည် ရိုင်းပင်းကြရမည်... နည်းနည်းတော့ အပျော် အပါး လျော့စေချင်သည်... မြန်မာပြည်ထောင်စုကို ပြန်လည်ထူထောင် မှုနဲ့ စတင်မည်...” တဲ့။

မုန်တိုင်းအပြီး မကြာမီမှာပဲ ကျောင်းဖွင့်ရာသီနဲ့ စပါးရိတ်သိမ်း ရာသီရောက်လာလို့ ကျောင်းသားလေးတွေကလည်း စာသင်ကျောင်းတွေ ဆီ၊ လယ်ယာဦးကြီးတွေကလည်း လယ်ယာလုပ်ငန်းတွေဆီ ဝင်ရောက်ကြ ရတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သက်ဆိုင်ရာကလည်း ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် လိုအပ်တာတွေကို စီမံဆောင်ရွက်ပေးနေသလို စာသင်ကျောင်းနဲ့ လုပ်ငန်းခွင်ကို ဝင်ရောက်ကြ တော့မယ့် လေဘေးသင့်သူတွေဟာ မိမိတို့ရဲ့ ပုံမှန်အလုပ်တွေကို လုပ်ကိုင်ရင်း ပြန်မတွေးချင်စရာကောင်းလောက်တဲ့ နာဂစ်အိပ်မက်ဆိုးကြီး ကို ခေတ္တခဏတော့ မေ့ထားကောင်း မေ့ထားနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

* * * * *

(၄)

မှန်တိုင်းစဲပြီ.....။

ရောဝတီဟာ နဂိုအတိုင်း လှပနေတယ်။

ကျွန်တော်တို့လှေတွေဟာ ရောဝတီရဲ့ လက်တက်တစ်ခုထဲမှာ.....။ တကယ်တော့ ရောဝတီဟာ မြန်မာရဲ့ အလှတရားတစ်ခုပါ။

ရောဝတီရဲ့ အလှကို ဟိုးအစဉ်အဆက်ကတည်းက ကျွန်တော်တို့ဖွဲ့ခဲ့ ကြတယ်။ ရောဝတီကဗျာတွေ၊ ရောဝတီ သီချင်းတွေ၊ ရောဝတီ ဝတ္ထုတွေ... မရေမတွက်နိုင်အောင် ဖွဲ့ခဲ့ကြပါတယ်။ မရိုးနိုင်မအိနိုင်တဲ့ အဖွဲ့အနွဲ့တွေပါ။

ဒါပေမဲ့... ဒီ ရောဝတီမြစ်ထဲမှာပဲ ငိုညည်းသံတွေ အော်ဟစ်သံတွေ ငိုကြွေးသံတွေ ယူကြူးမရ တမ်းတကြေကွဲ ဝမ်းနည်းအားငယ်.... စိတ်တွေ ကစဉ့်ကလျားဖြစ်ခဲ့ကြရပြီ။ လူသားတွေရဲ့ မျက်လုံးဟာ အဓိပ္ပါယ်ကင်းမဲ့ နေကြတယ်။

ဒီနေ့ ရောဝတီကတော့ သူ့ဘာမှမလုပ်ခဲ့သလိုပဲ။ အေးချမ်းစွာ ညင်ညင် သာသာလေးစီးလို့။ ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်ပါတယ်။ ရောဝတီမြစ်ကကျွန်းပေါ် တစ်ကျွန်းလုံးကို ရေစုန်းစုန်းလွှမ်းအောင် လုပ်ခဲ့တာဟာ ရောဝတီမှ မဟုတ် ဘဲ။ ရောဝတီက မြောက်ဘက်ကရေတွေကို တောင်သမုဒ္ဒရာထဲစီးသွယ် ပို့ဆောင်ခဲ့တာပါ။ အဲဒီပင်လယ်ထဲက ရေတွေကို ကုန်းပေါ် တွန်းတင်ခဲ့သူက အပူပိုင်း အာဏာရှင် ဆိုင်ကလုန်းပဲ။ ခုတော့ ဆိုင်ကလုန်းလည်း ဝပ်သွားပြီ။

ဒီတစ်ခေါက် ကျွန်တော်တို့ စခန်းချတဲ့ရွာနာမည်က “ငွေစင်ယော်”

တဲ့။ မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့နယ်ထဲမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စက်လှေ ၃-စီးဟာ ရန်ကုန်ကနေ ဝါးခယ်မအထိ ကားနဲ့သယ်လာခဲ့တဲ့ ဆန်အိတ်တွေ၊ အိုးခွက်တွေ၊ စားစရာတွေ၊ ခြုံဆောင်တွေ တနင့်တပိုးကို မုန်တိုင်း သင့်မိဘနဲ့ ကလေးများဆီ အရောက်ပို့ဖို့ လာခဲ့ကြတာပါ။ ငွေစင်ယော်မှာ စခန်းချပြီး အနီးဝန်းကျင်ရွာပေါင်း ၁၀-ရွာကို ပစ္စည်းဝေငှကြဖို့ပါ။

ရောဝတီမှာ ညနေဆည်းဆာက လှနေဆဲ....။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ပစ္စည်းတွေ ဝေငှလှူဒါန်းပြီး ချက်ချင်းမပြန်သေးပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဦးဆောင် ဆရာတော်ပါတာမို့ ဒီလှူဒါန်းပွဲလေးကို သာသာရေးအခမ်းအနားအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီ ဆရာတော်တွေက ဝါးခယ်မနယ်ကဖြစ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ကယ်ဆယ်လှူဒါန်းရေးမှာ တောက်လျှောက် လမ်းပြခဲ့ကြတာပါ။ အခုလို ဝေးလံခေါင်သီတဲ့ ချောင်းကြီးချောင်းကြား၊ ရွာသိမ်ရွာငယ်လေးတွေဆီကို ဆရာတော်တွေ ဦးဆောင်လို့ လာနိုင်ခဲ့တာပါ။ ကျွန်တော်တို့လို လူဝတ်ကြောင်တွေက တွေ့ရာအိပ်၊ တွေ့ရာစားလို့ဖြစ်ပေမယ့် ဆရာတော်တွေမှာက ကျင့်သုံးရတဲ့ဝိနည်းတွေက ရှိသေးတယ်။ မွန်းတိမ်းရင် အစားအစာ ဘုဉ်းပေးခွင့်မရှိဘူး။ အခုဆိုရင် လှေထဲမှာ ဆရာတော်တွေဟာ အာရုံဆွမ်းလည်း ဘုဉ်းမပေးရ၊ နေ့ဆွမ်းလည်း ဘုဉ်းမပေးရ၊ ဘီစကွတ်လေးကို ရေနဲ့မျောချ ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်တော်မူကြရပါတယ်။

အခုလည်း... ပစ္စည်းလှူတဲ့အခမ်းအနားလေးကို ဘာသာရေးထုံးတမ်းအရ ရေစက်ချ၊ အမျှဝေပေးပါတယ်။ ရွာက ကျန်သမျှလူတွေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ လုပ်အားပေးအဖွဲ့တွေ အလှူရှင်တွေက ရေစက်ချရတာပါ။ ဒီအခါ... ကွယ်လွန်သွားကြရှာပြီဖြစ်တဲ့ အမည်မခေါ်နိုင်လောက်အောင် များပြားလွန်းလှတဲ့ လူတွေအတွက် ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် စိတ်ထိခိုက်နေတာမို့ ဆရာတော်အသံလည်း တုန်ခါလာတယ်။ ရွာသားတွေရဲ့ မထိန်းနိုင်တဲ့ စိတ်သံတွေက ပေါ်လာတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကြက်သီးမွှေးညှင်းထဲပြီး ကြားကြားသမျှ အမျှ... အမျှ... အမျှ ယူတော်မူကြပါကုန်လော့....”

ည ၈-နာရီ

ရွာကနေကျွန်တော်တို့ ခွာရတော့မယ်။ အဲဒီမှာ ပြဿနာ စတက်တာ ပါပဲ။ စက်လှေတွေ အင်ဂျင်နီးယားတွေ။ ကြံကြံဖန်ဖန် ၃-စင်းလုံးဖြစ်တာ ပါ။ ဒီစက်လှေတွေက ဝါးခယ်မ လမ်းသမိုင်း ရွာဘုန်းကြီးကျောင်း အပိုင် တစ်စီး။ အင်ဂျင်အကောင်းပကတိ။ ကျန် ၂-စင်းက ရွာထဲက လှူခဲ့တာ။ လာတုန်းက အကောင်းတွေပါပဲ။ ရော့ဘတ်လက်တက်ထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ ချွေးပြန်နေရပြီ။ မြို့နဲ့လည်းမနီး၊ ဘယ်လို စက်ပြင်ကြမလဲ။ တစ်စီးလောက် နှိုးရရင် တွဲပြီး သွားလို့ရဦးမယ်။ ခုတော့ ၃-စင်းလုံး တုတ်တုတ်မလှုပ်။

ကျွန်တော်ဟာ လူငယ်အကျိုးပြုဆောင်းပါးတွေ စောင်းပေးရေးနေသူပါ။ ကဗျာနဲ့ဝတ္ထုဆောင်းပါး အက်ဆေးနှစ်သက်ပါတယ်။ ကြိုးစားရေးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့... အတော်များများ စိတ်ဝင်စားကြတဲ့ ဂန္တီရစာပေ... ကျွန်တော် မကျွမ်းကျင်ပါ။ ဘယ်တော့မှ မရေးခဲ့ဖူးပါ။

အခု... စက်လှေပျက်တဲ့ ကိစ္စကို ဂန္တီရဆန်ဆန် မတွေးမိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ တိုက်ဆိုင်မှုပဲလား။ ထူးဆန်းတာကတော့ အမှန်ပါပဲ။ အဲဒီလို အင်ဂျင် ၃-လုံး စလုံးတုတ်တုတ်မလှုပ်တာကြောင့် ဆရာတော် စိတ်ကူးရသွားတယ် ထင်တယ်။ “ခုနက အမျှဝေတဲ့ ရေစက်ခွက်ထဲကရေတွေ ချောင်းထဲပက်လိုက် ကြစမ်းပါ” လို့ မိန့်ပါတယ်။ မိန့်တဲ့အတိုင်း လက်ကျန်ရေကို ချောင်းထဲ ပက်လိုက်တယ်။ ချက်ချင်းပဲ မော်တော်တွေ နှိုးလို့ရသွားတယ်။

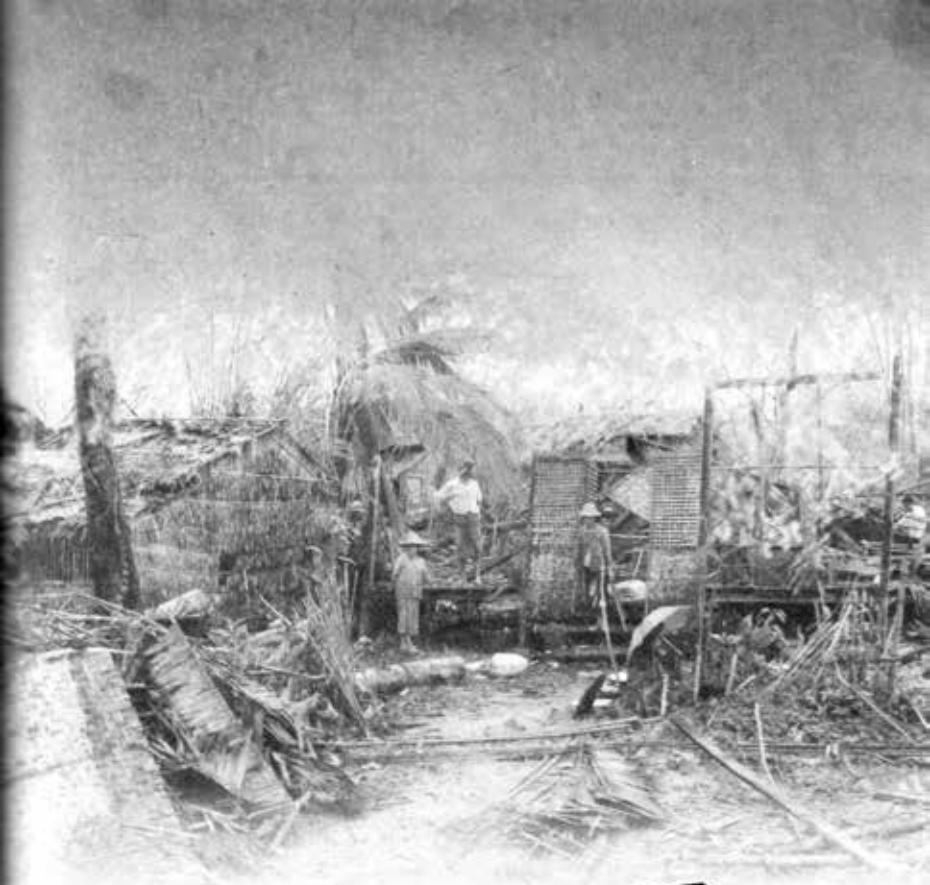
ဒါဟာ..... ဂန္တီရလား ကျွန်တော်နားမလည်ပါဘူး။

မှန်တိုင်းစဲပေမယ့်... ကျွန်တော်တို့ အများကြီး အလုပ်လုပ်ကြရပါ ဦးမယ်။

■ ကိုရွှေအောင်သင်း

* * * * *

[၃၁-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ The Trust ဂျာနယ်မှ]

ဝိမာဏ

နာဂစ်ရဲ့
ကြာပစ်လိုက်တာကြောင့်
ထောင်းလမောင်းကြေသွားတဲ့
မြို့ဒဂပ

(၂-၅-၀၈) နေ့ ညနေ(၅)နာရီတွင် တယ်လီဖုန်းရှိသော မိတ်ဆွေအိမ်သို့ ကမ်းလွန်ပင်လယ်ပြင်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ညီငယ်ဖြစ်သူ နီတွတ်ထံမှ ဖုန်းဝင်လာသည်။ အစ်ကိုကြီး ဒီည(၁၂)နာရီမှာ ရန်ကုန်တိုင်းကို မုန်တိုင်းဝင်မယ် သတိထားပါ။ ကျွန်တော်တို့ကတော့လွတ်တယ်။ ရေဒါမှာ ပေါ်နေတယ်။ မုန်တိုင်းက အတော်ကြီးတယ်ဟု သတင်းပေးသွားသည်။ စာရေးသူတို့အိမ်ကလည်း နှစ်ဟောင်းအိမ်ဖြစ်သဖြင့် အတော်ခိုးရိမ်သွားသည်။ သို့နှင့် ဇနီးသည်အား အပေါ်ထပ်တွင် အိပ်နေကျ သမီးငယ် (၂)ဦးကို အောက်ထပ်မိသားတစ်စု အိပ်ဖို့ ပြောဖြစ်သည်။ ညအိပ်ယာဝင်ခါနီး ဘုရားရှိခိုးကာအိပ်သည်။ သို့သော် အိပ်လို့တော်တော်နှင့် မပျော်။ နိုးလာလိုက်၊ အိပ်လိုက်နှင့် (၁၁)နာရီကျော်ကျော်ခန့်တွင် လေစတင်တိုက်ခတ်သည်။ သို့နှင့်

မိသားတစ်စု အိပ်မရတော့။ ငှက်တုပ်ထထိုင်ကြတော့သည်။ စာရေးသူတို့ အိမ်သည် ခေါင်းရင်းဘက်က အိမ်ထက်နိမ့်သလို၊ ခြေရင်းဘက်အိမ်ကလည်း စာရေးသူတို့အိမ်ထက် ပိုမြင့်သည်။ မိုးသီးမိုးပေါက်နှင့် လေပြင်းတို့ဒဏ်ကို နားကွဲလုမတတ် ခံစားရသည်။ အိမ်ကလည်း မိုးဒဏ်လေဒဏ်တို့ကြောင့် ပုခက်လွှဲသလိုမျိုး ယိမ်းထိုးလှုပ်ရှားနေသည်။ ဒီတစ်ခါမှ ဒုက္ခပဲ၊ ပြေးစရာ လည်း မှောင်နဲ့မည်းမည်း။ လေတွေမိုးတွေကလည်း ပြင်းစွန်း၊ အိမ်ကလည်း အို၊ အိမ်ပိရင်တော့ မိသားတစ်စုလုံးဆုံးတော့မှာပဲဟု စိတ်ကတွေးနေမိသည်။ သို့နှင့် ဘုရားစာကို နင်းကန်ရွတ်ရင်း မိန်းမရေ.. တို့အိမ်တံခါးဖွင့်ထားမှ လေက ဝင်ပေါက်ထွက်ပေါက်ရှိရင် တော်သေးမှာ ဟုပြောရင်း အိမ်တံခါး ပေါက်များကို အကုန်ဖွင့်ပစ်လိုက်သည်။ တံခါးဖွင့်တော့ တစ်ကိုယ်လုံး တစ် အိမ်လုံးစိုရွာနေသည်။ မိုးစိုတာက သိပ်ဒုက္ခမရောက်ဘူး။ အိမ်ပြိုမှ ဒုက္ခရောက် မှာ.. သမီးတို့မိသားစု ဒီနေရာမှာ စုထိုင်ပြီးနေကြတော့ဟု ပြောရတော့သည်။ မနက်မိုးပြန်လင်းပြီး၊ လေပြင်းမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်တာ လျော့ပါးစေကြောင်း၊ ဆုတောင်းရုံမှ အခြားလုပ်စရာမရှိတော့ပေ။ အိမ်နောက်ဖေးမီးဖိုဆောင် အမိုးသွပ်တွေ ပွင့်ထွက်သွားတော့ လေအားက ပိုပြင်းသလို မိုးရေစက်တို့ က ပိုများလာသည်။

မိုးရေထဲမှာ ငှက်တုပ်ထိုင်ရင်း၊ မနက်(၆)နာရီလောက်တော့ ချမ်းတုန် ခိုက်လာသည်။ တို့..ကွင်းကျောင်းဘုန်းကြီးကျောင်းတိုက်ကို သွားကြမယ်။ အဝတ်အစားတစ်စုံစီ အပိုယူခဲ့ကြဟု ဆော်သြရင်း ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ချီတက်ခဲ့ကြသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကလည်း ဖျာတွေ၊ ခေါင်းအုံးတွေ၊ စောင် တွေ ထုတ်ပေးတာကြောင့် အနွေးခါတ်ရလာပြီ။ တစ်ညလုံးမအိပ်ရတာကြောင့် မနက်(၈)နာရီလောက်တွင် အိပ်ပျော်သွားသည်။ ဒကာကြီး ထ..ထမင်းစား လိုက်ဦးဟု ဦးဇင်းကြီးကလာနှိုးမှ အိပ်ယာနှိုးတော့သည်။ စာရေးသူက တပည့်တော်တို့ မစားတော့ဘူးဘုရား။ တပည့်တော်တို့က မလှူဘဲနဲ့ ကျောင်းလာစားရတာ မသင့်တော်ပါဘူးဟု လျှောက်ထားတော့ မဟုတ်ဘူး ဆာမှာပေါ့။ နောက်ပြီး ဒကာကြီးတို့အတွက်လည်း ပိုချက်ထားတယ်ဟု

ပြောသဖြင့် ထမင်းစားလိုက်ပါသည်။ စားသောက်ပြီးသော်လည်း မိုးလည်း မတိတ်၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုကလည်း မလျော့သွားပါသဖြင့် ထမင်းလုံးစီရင်း ပြန်အိပ်ပျော်သွားပြန်သည်။ တစ်နာရီလောက်မှာ မိုးအားလျော့သွားသလို လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုကလည်း လျော့နည်းလာချိန်။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းလို လေဘေးဒုက္ခသည်များကလည်း တဖွဲဖွဲရောက်လာပြန်သည်။

နောက် နေ့လယ်တစ်နာရီသာသာမှာတော့ မိုးရွာလေပါ တိတ်ဆိတ် သွားတာကြောင့် သတင်းသမားပီပီ ကင်မရာကိုင်ပြီး မြို့လုံးပတ်လည် လျှောက်ဖြစ်တော့သည်။ အ.မ.က(၂)(ရွာသာကျောင်း)ကြီးရဲ့ နှစ်ထပ်ဆောင် ကြီးမှာ အမိုးသွပ်ပြားတစ်ချက်မှ မရှိတော့သလို ဂျက်ကာမှဆောက်လုပ် လှူဒါန်းထားသဖြင့် ကျောင်းဆောင်ကြီးလည်း အမိုးများမရှိတော့ပါ။ အောက်ခြေအုတ်စီထားသော အုတ်များလည်း ကွဲပြဲကုန်တော့သည်။ ဒီပုံ အတိုင်းဆိုရင် ဇွန်(၁)ရက်ကျောင်းဖွင့်ရင် ဘယ်လိုစာသင်ကြမလဲဟုဆိုတော့ မွှားရုံနဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာ သင်မှပဲရတော့မှာဟု ဆိုပါသည်။ မြို့မ (၃)ရပ်ကွက်ထဲရှိ လမ်းတိုင်းမှာ သစ်ပင်များလဲပြိုရာတွင် ကန့်လန့်ဖြတ် လဲပြိုသလို.. ဓါတ်တိုင်၊ တယ်လီဖုန်းတိုင်များလည်း လမ်းပြက်ဆိုင်းဘုတ် အလား ကန့်လန့်ဖြတ် လဲပြိုနေကြတော့သည်။ စာရေးသူတို့ တစ်လမ်း တည်း သုံးအိမ်ကျော်က ဆန်ကုန်သည်ကြီးများအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ ဦးသိန်းရွှေတို့ ၏ နှစ်ထပ်အိမ်ကြီး လမ်းမြေပေါ်သို့ ပြိုကျသွားသည်။ လူတွေကတော့ တစ်ယောက်မှ မထိဘူး။ ဆိုင်ကယ်နဲ့ ထော်လာကျီတော့ ထိသွားတယ်။

မောင်အောင်မင်းရာ လူဘာမှမဖြစ်တာပဲ ကံကောင်းတယ်လို့ ဆိုရမှာပဲ ဟု ပြောပါသည်။ စာတိုက်ကြီးကို လှမ်းကြည့်တော့ အမိုးသွပ်တွေ တစ်ချပ်မှ မရှိတော့။ စာတိုက်ကြီးရဲ့နောက်ဖက် အမက(၁၈)ကလည်း အုတ်ကျွတ်ပြား တွေ မရှိတော့။ ကျောင်းရှေ့က ခရေပင်ကြီးလည်း အမြစ်ကကျွတ်ထွက်နေ သည်။ မြို့မ(၂)ရပ်ကွက်က မခင်သန်းလှိုင်တို့ရဲ့ နှစ်ထပ်အိမ်ကြီးလည်း ခေါင်လန်ပွင်ကာ ပြိုကျသွားသည်။ ယင်းရပ်ကွက်ရှိ မြို့မဈေးလည်း ဈေးရုံ သုံးရုံ ပြိုကျသွားသည်။ စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ မောင်နက်ရှိုင်းအိမ်လည်း

အမိုးသွပ်တွေလန်ကုန်ပြီး နောက်ဖေးဆောင်ပြိုကျသွားသည်။ ကျန်းမာရေး
ဌာန မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ဆေးခန်းကလည်း အမိုးတွေ
ပွင့်ပြီး အိမ်ရှေ့ကုက္ကိုပင်လည်း အမြစ်က ကျွတ်ထွက်သွားသည်။ လယ်ကိုင်း
ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ မိုးကောင်းဘုရားထီးတော် ပြတ်ထွက်သွားသည်။
ဒလသဘောကျင်းဘက်တော့ ပျက်စီးတာမရှိဘူး။ ခန့်မှန်းပျက်စီးစာရင်းကို
တွက်ကြည့်တာ သိန်း (၁၅၀၀)လောက်ဖြစ်တယ်လို့ စာရင်းတင်လိုက်တယ်။
ဒီနာဂစ်မုန်တိုင်းမှာတော့ ရေကြောင်းဌာနက အတော်နာတယ်။ သဘော
(၂၂)စင်းမြုပ်တယ်လို့ သိရတယ်ဟု ဒလသဘောကျင်းမှ ရုံးအုပ်ကြီး ဦးနိုင်နိုင်
က ပြောပါသည်။

သို့နှင့် ဒလသဘောဆိပ်ဖက်သို့ ဆက်လက်ထွက်လာရာ လဲပြိုကန်လန်
ကျသောသစ်ပင်များကို ကျော်ရင်းခွရင်း လျှောက်လာရာ သဘောကျင်း
ဝန်ထမ်းမှာနေရာ သုံးထပ်တိုက်ကြီး၏ အမိုးသွပ်ပြားများ လုံးဝမရှိတော့။
အောင်မင်္ဂလာ လမ်းသွယ်(၂)လမ်းကို သွားကြည့်တော့ ကြေးမုံ
သတင်းထောက် ကိုသန်းဝင်း(ကွယ်လွန်) ရဲ့အိမ်ခေါင်မိုးသွပ်ပြားများ
လုံးဝမရှိတော့။ ဆက်သွယ်ရေးအင်ဂျင်နီယာ ဦးထွန်းအောင်ခံနဲ့တွေ့တော့
ကျွန်တော့်အိမ်က ကို သူများအိမ်ကသစ်ပင်ပိလို အိမ်ရှေ့တစ်ခြမ်း
ပွင့်ထွက်သွားတယ်။ ရာသီဥတု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဖြစ်တာ
ဆိုတော့ ဘာများတတ်နိုင်တုန်းဟု ဆိုပါသည်။ ဒလသဘောဆိပ်ရှိရာ
လမ်းဘေးဝဲယာဆိုင်ခန်းများ အမိုးတွေလန်ကုန်သလို ဘီယာရောင်းသော
ဆိုင်ကြီးနှစ်ဆိုင်ကတော့ သွပ်ပြားများ အခြားဆိုင်တွေထက် လန်တာပိုများ
တာကိုတွေ့ရသည်။ ဒလ-ပန်းဆိုးတန်းကူးသည် အတက်အဆင်း
ဘောတံတားကတော့ နံရိုးအပြိုင်းပြိုင်းနဲ့ ခွန်အားချိနဲ့သလိုတွေ့ရပြီး၊
မန်နေဂျာကြီးရုံးခန်းကတော့ လုံးဝအစပျောက်နေတယ်။ ခရီးသည်နားခိုရာ
နားနေဆောင်ကြီးရဲ့အမိုးများ တစ်ချပ်မရှိ တော့သလို၊ ပန်းဝတ်မှုန်
တည်းခိုခန်းကြီးကလည်း အမိုးသွပ်များ လုံးဝမရှိတော့ပေ။ ဒလ-ပန်းဆိုးတန်း
သွား ကျန်စစ်သားသဘောကြီး၏ ရေယာဉ်မှူးကို တွေ့တော့ “ကျွန်တော်

ထတော့ သဘောရေအောက်ရောက်သွားတယ်။ ဒီ ဒလ ဆိပ်ကမ်းက
 ဘောမှာကပ်ထားတာ။ မနက် (၂)နာရီခွဲလောက်ရောက်တော့ ရေလှိုင်းတွေက
 အကြီးကြီးတွေဖြစ်လာတယ်။ သဘောက လူတစ်ယောက် မကျန်
 ကုန်းပေါ်ရောက်တော့မှ ကျွန်တော်သဘောကဆင်းခဲ့တယ်။ လှိုင်းရိုက်တာ
 သဘောလက်တန်းကိုကိုင်ပြီး ရပ်လိုတောင်မရဘူး။ ဘောတံတားပေါ်
 ရောက်ဖို့ လေးဘက်ထောက်ဆင်းခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်မောင်းတဲ့သဘောကြီး
 မျက်စိရှေ့မှာ မြုပ်နေတာကို တွေ့ရတော့ အတော်စိတ်မကောင်းဖြစ်မိတယ်
 ဗျာ။ ဝမ်းပန်းတနည်းနဲ့ ပြောပြနေတော့သည်။ သို့နှင့် ကူးတို့ဆိပ်ကမ်းဘက်
 သွားတော့ ဇက်ရေယာဉ် ဆင်းတက်မှာခင်းထားသော အခင်းပြားများ ကွဲပျက်
 နေတာကိုလည်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဇက်ဆိပ်မှာလှမ်းကြည့်တော့ ကုန်းပေါ်ကို
 သဘောအတွဲလိုက် တက်နေတဲ့ သဘောတွဲကြီးလည်း မြင်တွေ့ရတာကြောင့်
 မှတ်တမ်းတင်ဖြစ်ခဲ့ပြန်ပါသည်။ ဒလကမ်းနားပတ်လမ်းတစ်လျှောက် ဆက်
 ကြည့်တော့ သဘောလေးတစ်စီးပေါ်မှာ သဘောအကြီးကြီးတစ်စင်း တင်နေ
 တာကို တွေ့ရပြန်ပါတယ်။ ကမာကဆစ်ကုတို့ဆိပ်ရောက်တော့ လူတစ်
 ယောက် ငါးရာကျပ်နှင့် စက်တပ်သမ္မာန်တွေ့ရသဖြင့် မေးကြည့်ရာ ဒီဒလက
 သမ္မာန်မဟုတ်ဘူး။ တောကတက်လာတဲ့ ဓနိ၊ ဝါးတင်ဖို့လာရင်း ငှားတာနဲ့
 လိုက်ဖို့တာပါဟု ဆိုသည်။ ဒလကသမ္မာန်တွေ မထွက်ဘူးလားဟုမေးတော့
 သမ္မာန်တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက သောကြာနေ့ကတည်းက မထွက်နဲ့အမိန့်ရ
 ထားတယ်။ ပြန်ထွက်ဖို့အမိန့်မလာသေးလို့ မထွက်တာပါ။ ကျွန်တော်တို့
 အိမ်က သမ္မာန်အစီးရေ (၃၀)ကျော်ရှိတာ။ အခု(၅)စီးပဲကျန်တော့တယ်။
 ကျန်တဲ့သမ္မာန်တွေက ရေလှိုင်းနဲ့ပျောပါသွားပြီဟု ဆိုပါသည်။ မြို့နယ်
 အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီရုံးရောက်တော့ မြို့နယ်မှာ
 သစ်ပင်ပိ၊ အိမ်ပြို ရေနစ်လို့သေတာ လူ(၉)ဦးရှိတယ်။ အပျက်အစီးစာရင်း
 ကတော့ မပြီးသေးဘူးဟု တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ဆိုပါသည်။ ဒလတရားရုံးနဲ့
 ရှေ့မျက်နှာစာပေါက်ပြဲသလို ဘီလစ်ခန်းလည်း ခေါင်လန်သွားတယ်။ ဥပဒေရုံး
 လည်း ရှေ့ရောနောက်ပါ လွင့်သွားတယ်။ စည်ပင်သာယာရုံး အမိုးကျွတ်

သွားသလို လ.ဝ.ကရုံးလည်း ခေါင်လန်သွားတယ်။ နာရီစင်အနီးက မီးသတ် စခန်းလည်း အချို့အဖိုးများလန်၊ တချို့က နံရံများပြိုကျသည်။ စစ်သား စုဆောင်းရေးရုံးခန်းလည်း အဖိုးများကျွတ်သွားတယ်။ စာပေနှင့်စာနယ်ဇင်း ဆိုင်းဘုတ်လဲ ပြိုကျသွားသည်။ ယင်းမြေကွက်သည် အဆောက်အဦမရှိ၊ ဆိုင်းဘုတ်သာရှိသည်။ မြို့နယ်ပညာရေးမှူးရုံးခန်းလည်း ပေါက်ပြပျက်စီး ကုန်တယ်။ အ.မ.က(၁၇)လည်း ခေါင်လန်ရုံသမက အခန်းတစ်ခန်း ပြိုကျ သွားတယ်။ ဩော်..နာဂစ်ရယ်၊ မင်းကြာတစ်ချက် ပစ်လိုက်တာနဲ့ တို့ဒလ လည်း ထောင်းလမောင်းကြေသွားတာပဲလားဟု အောက်မေ့မိတော့သည်။

■ အောင်မင်း(ဒလ)

* * * * *

[၉-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ လျှပ်တစ်ပြက် ၇၃နယ်မှ]

Handwritten signature

ဇရာဝတီရဲ့ အပင်းသစ်

“ဝုန်း” ခနဲအသံကြားတော့ အိပ်ရာကလန့်နိုးသွားတယ်။ နာရီကိုကြည့်လိုက်တော့ ည နှစ်ချက်တီး။ ယနေ့ည နာဂစ်မုန်တိုင်း ကျရောက်မယ်ကြားလို့ သတိရှိနေရာကနေ မှေးခနဲအိပ်ပျော်သွားတယ်။ ကမန်းကတန်း အိမ်အောက်ကိုဆင်းကြည့်တော့ ခြံဝင်းထဲက နှစ်သက်တမ်း (၅၀) ကျော် လောက်ရှိတဲ့ တမာပင်နဲ့ အခြား တညင်းပင်၊ သရက်ပင် (၃)ပင်စလုံး ပေါင်းပြီး လဲကျနေတာကိုတွေ့ရတယ်။ ကုသိုလ်ကံကောင်းချင်တော့ အိမ်တွေပေါ်မကျဘဲ ကျွန်မခြံဝင်းထဲက မြေကွက်လပ်ပေါ်ကို ကျသွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကံဆိုးချင်တော့ တမာပင်ကအကိုင်းအခက်တွေက အုတ်ကျွတ်မိုးများကို ရိုက်ချသလိုဖြစ်ပြီး ကျွန်မအခန်းရဲ့ခေါင်မိုး ပေါက်ထွက်သွားပါတော့တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ပြင်းပြင်းထန်ထန်တိုက်ခတ်နေတဲ့ လေမုန်တိုင်းနာဂစ်ကို အမှောင်ထဲမှာပဲ မိသားစုတစ်ခုလုံး ထိုင်ကြည့်နေကြတယ်။ မနက်အစောပိုင်း ကျတော့ မိုးရောလေရော ပိုပြင်းထန်လာပြီး အိမ်ရှေ့က သွပ်မိုးအဆောက်

အဦးက သွပ်နဲ့သစ်သားချောင်းတွေ ပြုတ်ထွက်နေတာတွေ့ရပြီး ဟိုးအိမ်ရှေ့က စလောင်းက လေထဲမှာဒန်းစီးနေတယ်။ လေတိုက်တဲ့အချိန် ဘယ်လောက်ပြင်းသလဲဆိုရင် ကုန်းပေါ်မှာဆောက်ထားတဲ့ ကျွန်မအိမ်ကို ဘယ်ကလာမှန်းမသိတဲ့ အင်္ဂတေပြားတစ်ချပ်က ဦးခနဲနေအောင် ကာထားတဲ့ သံဆန်ခါကိုပေါက်ထွက်ပြီး သားသားရဲ့ခြေအောက်ကို လာထိမှန်ခဲ့လို့ မိသားစု (၃)ယောက်စလုံး ကြောက်လန့်ပြီး တစ်ဖျက်ညှို့ခန်းမထဲကို သွားနေကြရတယ်။ တိုက်ရိုက်သာမှန်လို့ကတော့ မလွယ်ဘူးလေ။ နောက်တော့ ပြတင်းတံခါးတွေ လုံအောင်ပိတ်ပြီး တစ်သက်နှင့်တစ်ကိုယ် တစ်ခါမှမမြင်ဖူးတဲ့ နာဂစ်မုန်တိုင်းကို ငုတ်တုတ်ထိုင်ကြည့်နေကြတယ်။ လေမိုးငြိမ်သက်သွားတဲ့အချိန်ပိုင်းမှာတော့ မရဲတာရဲ ခြံဝင်းထဲပတ်ကြည့်တာ အပင်ကြီး (၃) ပင်လဲကျနေတာကြောင့် ကျွန်မတို့နေတဲ့အိမ်ကုန်းပေါ်ကနေ အောက်ကို ဘယ်လိုမှ ဆင်းကြည့်လို့မရဘူးဖြစ်နေတယ်။ ကျွန်မလည်း မိုးကာအင်္ကျီဝတ်၊ ကင်မရာကိုလွယ်ပြီး မလွယ်ပေါက်ကနေ ခက်ခက်ခဲခဲ ထွက်ခဲ့ရတယ်။ ဦးဝိစာရလမ်းပေါ်ထွက်ပြီး မြေနီကုန်းတစ်ဝိုက်လိုက်ပြီး Video ရိုက်တယ်။ ဦးဝိစာရလမ်းပေါ်ကအပင်တွေလည်း အကုန်လဲပြီ။ မြေနီကုန်းကအပင်တွေ၊ တော်လှန်ရေးပန်းခြံထဲက အပင်တွေအကုန်လုံး လဲပြီနေတာကို ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းတင်နေရာကနေ ဖြုန်းဆို ကျွန်မတို့ကို ကောင်လေးတစ်ယောက်က ဓါတ်ပုံလာရိုက်တယ်။ “ဟေ့ မင်းဘယ်က လဲ”ဆိုတော့ “ကျွန်တော်သတင်းထောက်ပါ” လို့ပြောတယ်။ ဩော်...ဒုက္ခပါပဲ။ သတင်းထောက်ကို သတင်းထောက်က ဓါတ်ပုံပြန်ရိုက်တာကို ခံနေရတယ်။ “မင်းဘယ်ဂျာနယ်ကလဲ” လို့မေးတော့ “...ဂျာနယ်က” လို့ ပြောတယ်။ တစ်ခါမှမကြားဖူးဘူးလို့ပြောတော့ မေလမှာထွက်မှာပါလို့ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ကျွန်မက မျက်စောင်းထိုးပြီး “ငါ့ပုံကိုမထည့်နဲ့” လို့ အော်ပြော လိုက်မိပါသေးတယ်။ မြေနီကုန်းဘက်လမ်းလျှောက်တော့ ဈေးဆိုင်တွေလည်း အကုန်လုံးပါတယ်။ နောက်တော့ မြေနီကုန်းက ကြူကြူးဆိုင်ကိုသွားတော့ ဆိုင်ပိတ်ထားတယ်။ ဘယ်လိုမှအော်ခေါ်တာမရတော့ ဘေးအခန်းကလူက

ဆိုင်ပိတ်ထားတယ်လို့ပြောလို့ ပြန်ထွက်လာမှပဲ လမ်းမှာဆိုင်ပိုင်ရှင်နဲ့တွေ့လို့ ကံကောင်းသွားတယ်။ နောက်ဖေးပေါက်ကနေဝင်ပြီး လိုတာတွေကို ဝယ်လိုက် တော့ပါတဲ့။ ပိုက်ဆံနှစ်သောင်းကျော်လောက်ကုန်ပြီး ဝယ်တာများလို့ အကြွေး တောင်ကျန်ခဲ့ပါသေးတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ ကျွန်မရဲ့ GSM ဖုန်းထဲကို Massge ဝင်လာပြီး “အခုလာတဲ့နာဂစ်မုန်တိုင်းက First ဖြစ်ပြီး Second လာမှာမို့လို့ အပြင်ကိုမထွက်ကြပါနဲ့” လို့ MPT က Massage ဝင်တယ်။ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်ဆိုပြီး ပြည်လမ်းမကြီးတစ်လျှောက် လမ်းလျှောက်ပြီး လိုက်ကြည့်ကြတယ်။ ကျွန်မကား ခြံဝင်းထဲရပ်ထားတာ ဘယ်ကကျလာတဲ့ သစ်သားချောင်းမှန်းမသိဘဲ ကားနောက်မှန်ကြီးကွဲသွားတယ်။ မောမော ပန်းပန်းနဲ့ ခြေတွေလည်းညောင်း၊ လက်တံတွေလည်းညောင်း၊ Video လျှောက်ရိုက်ပြီး အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ဖေဖေက ပျက်စီးသွားတဲ့အိမ်ကိုပြုပြင်ဖို့ လက်သမားဆရာသွားရှာမယ်ဆိုလို့ တစ်ခါထပ်ထွက်ပြီး တာမွေတကြောနဲ့ မြို့ထဲဘက်ကိုပါ သွားကြည့်ကြတယ်။ လက်သမားဆရာက သူ့အိမ်ရော၊ သူ့တူနဲ့ သူ့သမီးအိမ်ပါပျက်စီးသွားလို့ တစ်ရက်နှစ်ရက်ကြာမှ လာနိုင်မယ် လို့ပြောတယ်။ လက်သမားဆရာသွားရှာတဲ့လမ်းမှာ ငါးထပ်ကြီးဘုရား စောင်းတန်းပြီလဲနေတယ်။ သစ်ပင်တွေလည်း ပြီလဲနေတယ်။ အိမ်တွေလည်း ပြီလဲပျက်စီးနေတာတွေ တွေ့ရတယ်။

* * * * *

မြို့ထဲလိုက်လျှောက်ကြည့်တော့လည်း မြို့ထဲမှာ ဓာတ်တိုင်တွေလဲကျ။ အပင်တွေပြီလဲ၊ ရေတွေကြီးနဲ့ အို..ဘယ်ဘဝက ဝဋ်ကြွေးများပါလဲ။ ညနေ ဘက် အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ခြံထဲလဲကျနေတဲ့သစ်ပင်တွေကို ရှင်းလင်းဖို့ သစ်ပင်ခုတ်သမားတွေရောက်လာတော့ လဲကျနေတဲ့အပင် (၃)ပင်ခုတ်ဖို့ တစ်သိန်းခွဲကျပ်တောင်းတယ်။ ကျွန်မတို့က ခုနစ်သောင်းခွဲပေးတာကို အဲဒီ လောက်နဲ့တော့ မခုတ်နိုင်ဘူးဆိုပြီး ပြန်သွားကြလေရဲ့။ သူတို့ထဲက တစ် ယောက်က မကြားတကြားနဲ့ပြောတာ မနက်က ငါအပင်သေးသေးတစ်ပင်

ခုတ်တာ တစ်သောင်းခွဲရတယ်လို့ ပြောသံကြားလိုက်ရတယ်။ ကျွန်မ တို့ရဲ့အိမ်ကအပင်က လူတစ်ဖက်စာကျော်တော့ သူတို့ချေမယ်ဆိုလည်း ချေစရာပါပဲပေါ့နော်။ နောက်တော့ ဖေဖေက ဒီအချိန်မှာ အလုပ်သမား (လူတွေ) ပါရှားပါးနေတော့ (၁)သိန်းလောက်ပေးရင်ရမှာပဲဆိုပြီး အဲဒီအဖွဲ့ကို လိုက်ရှာတော့ ဘယ်မှာမှ ရှာလို့မရတော့ဘူး။ ကိုယ့်လိုလူတွေများနေတော့ သူတို့လည်းလက်မလည်ဘူးပေါ့။ (၄)ရက်နေ့မနက်ကျတော့ အိမ်ရှေ့ပေါက် ကတော့ ထွက်လို့မရတော့အောင် လဲနေတဲ့အပင်တွေကိုကြည့်ပြီး ဖေဖေက တောင် စိတ်ပျက်လက်ပျက်နဲ့ ဒီအပင်တွေကိုကြည့်ရတာ စိတ်မကောင်းဘူးလို့ ပြောလို့ ကျွန်မလည်း ခြံထဲကအလုပ်သမားတွေနဲ့ ရဲတင်း (၂)လက်တောင်း၊ စားတွေနဲ့ရှင်းလိုက်တော့ လမ်းပေါက်သွားတယ်။ ပင်စည်ကြီးကိုတော့ မခုတ်နိုင်ဘူးပေါ့။ လွှဲသွားဝယ်တော့ လေးပေဆွဲလွှဲကို (၅၀၀၀) ကျပ်လောက် ပဲတန်တာကို (၁၀၀၀၀) တဲ့။ မတတ်နိုင်ဘူး ဝယ်ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်မတို့အိမ် ခေါင်မိုး အမိုးမိုးဖို့ အမိုးမပြောနဲ့ သံတောင်မှ ဝယ်လို့မရဘူး။ ဒီလိုဒုက္ခမျိုး တစ်ခါမှမကြုံဖူးတော့ စိတ်တွေညစ်လိုက်တာ။ မီးကလည်းမရ။ ဖုန်းကြီးလည်း ပြတ်။ GSM Hand Phone က ခေါ်မရ။ ရေကလည်းမရှိနဲ့ ဆိုးလိုက်တဲ့ ဒုက္ခများ။ ကျွန်မဖေဖေကပြောတယ်။ သူ့အသက် (၇၀)ဒီလိုမုန်တိုင်းမျိုး တစ်ခါမှ မကြုံဖူးဘူးတဲ့။ အကောင်းဘက်ကလှည့်တွေးတော့ ကျွန်မအသက် (၄၀)ကျော်မှာ ဒီလိုမုန်တိုင်းမျိုး တစ်ခါမှ မကြုံဖူးခဲ့ဘူးဆိုပြီး နောင်လာ နောက်သားတွေကို ပြောပြလို့ရပြီပေါ့။

မေ (၆)ရက်နေ့မှာ နိုင်ငံတော်က သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို MRTV Studio (A) မှာလုပ်တယ်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ် ကျော်ဆန်းနဲ့ လူမှုဝန်ထမ်းကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်မောင်မောင်ဆွေတို့က နာဂစ်မုန်တိုင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲလုပ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ Ji Ji Press က ကိုအောင်သူမြိုင်က “မုန်တိုင်းဒဏ်ခံနေရတဲ့နေရာတွေကို ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်များ သွားရောက်သတင်းရယူနိုင်ခွင့်ပြုပါသလား”

လို့ မေးတာကို ခိုလ်ချုပ်မောင်မောင်ဆွေက “ရယူနိုင်ပါတယ်” လို့ပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီစကားတစ်ခွန်းနဲ့ပဲ ကျွန်မလည်းပျော်သွားပြီး ရော့တီတိုင်းဘက်ကို သွားဖို့ပြင်ဆင်တယ်။ ဘန်ကောက်မှာရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့ရုံးကလည်း သွားခွင့်ပြုတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မရဲ့ဂျစ်ကားနဲ့ သွားဖို့စီစဉ်တော့ ကျွန်မရဲ့မောင်လေးနဲ့ သူ့သူငယ်ချင်းက ကားမောင်းပေးမယ်လို့ပြောတာနဲ့ ကျွန်မတို့ (၃)ယောက်သမ္မတ ဘိုကလေးကို ဂျစ်ကားကလေးနဲ့ချီတက်ခဲ့ကြတာပေါ့။ မြောင်းဆန်နေအောင် ကျွန်ရစ်ခဲ့တဲ့ အိမ်နဲ့ခြံကိုပစ်ထားခဲ့ပြီး မုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် အတိဒုက္ခရောက် နေတဲ့ ဒေသခံလူတွေရဲ့သတင်းကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျသွားရောက်မှတ်တမ်း တင်ထားရတာ ကျွန်မအတွက်ဂုဏ်ယူလို့မဆုံးပါဘူး။ ကျွန်မရိုက်ကူးခဲ့တဲ့ ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းကို ဂျပန်ပြည်နှင့်တကွ အခြားသောနိုင်ငံများကပါကြည့်ပြီး မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာအပြည့်နဲ့ ပိုမိုပြီးကူညီပေးကြလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့် ဆုတောင်းမိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခရီးသာထွက်လာရတာ စိတ်ထဲက မရဲတာရဲ့နဲ့လို့ ဖြစ်မိသေးတယ်။ Video ရိုက်ကူးရေးမှာ ချောချောမောမောဖြစ်ပါ့မလားလို့ သရဏဂုံ(၃)ပါးနဲ့ (၂၄) ပစ္စည်းကို တစ်လမ်းလုံးရွတ်နေမိပါတယ်။

* * * * *

မအူပင်အထိတော့ အပျက်အစီးသိပ်မတွေ့သေးဘူး။ ဆီ (၁)ဂါလန် (၉၅၀၀) နဲ့ ထပ်ထည့်ရသေးတယ်။ ရန်ကုန်မှာလည်း (၉၅၀၀) ပါပဲ။ ကျိုက်လတ်ရောက်တော့ အပျက်အစီးတွေ တော်တော်များများတွေ့နေရပြီ။ ကျိုက်လတ်မြို့အတွက်မှာ ရဟတ်ယာဉ် (၂) စီးတွေတော့ နောက်ကြောင်း ပြန်လှည့်ပြီး ရဟတ်ယာဉ်ဆင်းတဲ့နေရာထိလိုက်ပြီးတော့ တာဝန်ရှိသူတွေ ဆင်းနေတာကို (Shot) လုပ်လိုက်ရတယ်။ အမှန်က အခြေအနေ ဘယ်လိုမှန်းမသိလို့ အဝေးကနေပဲ မှတ်တမ်းတင်လိုက်ရတာပါ။ အနားကနေ ရိုက်သင့်တာပေါ့။ ဒါနဲ့ ဆက်သွားလိုက်တာ ဖျာပုံရောက်တော့ တော်တော်ကို ပျက်စီးနေတာတွေ့ရတယ်။ လမ်းဘေးဝဲယာတွေမှာ ရေတွေဖွေးနေပြီး

တွားသွားပြီးမှသာဝင်လိုရတဲ့ တဲသာသာကလေးတွေထိုးပြီး လူတွေ နေနေကြတာတွေရတော့ စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုမှမကောင်းဘူး။ ကားလမ်းဘေးက ချောင်းကလေးမှာ ထမိန်ရင်လျားနဲ့ အမျိုးသမီးနှစ်ယောက် လှေကလေးလှော်လာပြီး ချောင်းထဲကနေ ရေကိုခပ်ချိုးနေတဲ့ မြင်ကွင်းလေးက ကင်မရာအယူအဆနဲ့ဆိုလှလိုက်တာ။ ဖျာပုံအဝင်မှာ တံတားထပ်က ဆင်းရိုက်တော့ ခြံစည်းရိုးတိုင်မြုပ်လုနီးပါးလျှံနေတဲ့ ဇွဲတွေနဲ့ တဲပေါ်မှာ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်က Video ရိုက်နေတဲ့ ကျွန်မကို လက်လှမ်းပြနေတယ်။ လှေတွေသမ္ဗန်တွေပျက်စီးနေတာ အများကြီးပဲ။ စပါးဂိုဒေါင်တွေလား မသိဘူး။ တန်းစီပြီးဆောက်ထားတဲ့ အမိုးတွေ ပျက်စီးနေတယ်။ ကလေးတစ်သိုက်က အပူအပင်ကင်းစွာနဲ့ ရေထဲဆင်းပြီးတော့ ဆော့နေကြတယ်။ ဒါကြောင့် စိုင်းထီးဆိုင်က သီချင်းဆိုထားတာ။ “အပူအပင်ကင်းတဲ့ ကလေးလေးဘဝ” ဆိုတာပေါ့။ ဖျာပုံမြို့ထဲရောက်တော့ တစ်အိမ်လုံးပြိုလဲနေတဲ့ တဲတွေ၊ ယိုင်လဲနေတဲ့အိမ်တွေ၊ အပျက်အစီးတွေ အများကြီးတွေ့ရတယ်။ သင်္ကန်းတွေလှမ်းထားတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းဆိုတာကတော့ မြေပေါ်မှာ ပြားပြားဝပ်လိုပေါ့။ ကျွန်မလည်း အထဲကလှမ်းကြည့်တော့ သင်းပိုင်ဝတ်ထားတဲ့ အသက် (၁၀)နှစ်လောက်ရှိတဲ့ကိုရင်လေးက လှေကားဘောင်နံဘေးမှ ညှိုးခွမ်းစိတ်ညစ်နေတဲ့မျက်နှာနဲ့ ငုတ်တုတ်ထိုင်နေတဲ့မိန်းမကြီးတစ်ယောက်နဲ့ ရေခပ်နေတယ်။ မိန်းမကြီးရဲ့မျက်ဝန်းတွေက ဦးတည်ရာမဲ့နေသလို ကိုရင်လေးလုပ်ကိုင်နေတာကို ငုတ်တုတ်ကလေး ထိုင်ကြည့်နေလေရဲ့။ လမ်းပေါ်မှာလည်း ဆိုက်ကားတွေ၊ စက်ဘီးတွေ၊ ကားတွေ၊ လူတွေနဲ့ သွားလာနေကြတဲ့အထဲမှာ သစ်သားတွန်းလည်းလေးအပေါ်မှာ သစ်ကိုင်းကျိုးတွေသယ်လာတဲ့ ဦးစင်းတွေထဲက ဦးစင်းတစ်ပါးက ကျွန်မကို ကြည့်ပြီးအော်နေတယ်။ သူတို့ထင်းအတွက်သယ်လာတာလား။ သူတို့ကျောင်းပြန်ဆောက်ဖို့ သယ်လာတာလားလို့ တွေးမိသေးတယ်။ တစ်ချို့သူတွေက အိမ်တွေပြန်ဆောက်ပြန်ပြင်နေတာကိုတွေ့ရတယ်။ နောက်တစ်ခါ လမ်းဘေးက သစ်ပင်မှာချည်ထားတဲ့ ဆင်တစ်ကောင်ကို

တွေ့ရတယ်။ ရန်ကုန်ဆပ်ကပ်က ဆင်ကအဖွဲ့က နယ်မှာဆပ်ကပ်လာပြရင်း မုန်တိုင်းမိလို့ရောက်တဲ့နေရာမှာပဲ ခိုနေကြရတယ်။ ပါလာတဲ့မောင်လေးရဲ့ သူငယ်ချင်းက ဆင်ကိုသနားလို့ဆိုပြီး ကြံချောင်းတွေ ဝယ်ကျွေးလိုက်သေးတယ်။ ဖျာပုံမြို့ထဲမှာလည်း ကယ်ဆယ်ရေး စခန်းတွေတွေ့ခဲ့တယ်။ ဖျာပုံမြို့ထဲကအထွက်ကျတော့ ဘိုကလေးကိုလိုက်ချင်လို့ဆိုပြီး ကျွန်မတို့ ဂျစ်ကားကို လူ (၄)ယောက်က လှမ်းတားတယ်။ လင်မယား (၂)ယောက်ရယ်၊ မောင်နှမ (၂)ယောက်ရယ်ပေါ့။ ကျွန်မက (၄) ယောက်မရဘူး။ ကားကြပ်လို့ (၂)ယောက်ပဲရမယ်ဆိုတော့ လင်မယား(၂) ယောက်ကားကြိုလိုက်ခဲ့ကြတယ်။ သူတို့တွေက ရန်ကုန်မှာအလုပ်လာလုပ်တာ။ ဘိုကလေးဇာတိ အဖေနဲ့ အမေက ဘိုကလေးမှာရှိလို့ အဆက်အသွယ်ဘယ်လိုမှမရလို့ လိုက်လာကြတာလို့ ပြောတယ်။ ခေါ်လာပေးတဲ့ ကျွန်မကိုလည်း ကျေးဇူးတွေ တင်လို့ပေါ့။ ဘိုကလေးမြို့ကိုရောက်တော့ တော်တော်မှောင်နေပြီ။ မြို့ဝင်ဝင်ချင်းမှာ ကျွန်မတို့ကိုစစ်ဆေးပါရော။ ဘယ်သွားမှာလဲလို့မေးတယ်။ ကျွန်မလည်းဘာပြောရမှန်းမသိတော့ အနောက်ကိုလက်ညှိုးထိုးပြီး ပါလာတဲ့အမျိုးသမီးကိုပြောလိုက်လို့ဆိုတော့ အမျိုးသမီးက ဘိုကလေးမှာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့အဖေ၊ အမေကို စိတ်ပူလို့ လိုက်လာတာလို့ ပြောတယ်။ အမျိုးသမီးရဲ့ မိဘနေရပ်လိပ်စာနဲ့ ကားမောင်းသမားရဲ့ နာမည်ကို စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့ကမှတ်ယူထားလိုက်တယ်။ မြို့ထဲကို ကားလိုက်မောင်းကြည့်တော့ တစ်မြို့လုံးလိုလို ပျက်စီးနေတယ်။ မပျက်စီးဘူးဆိုတဲ့အိမ်တောင်မှ အမိုးနဲ့ ပြတင်းပေါက်လောက်တော့ ပျက်စီးနေတာတွေ့ရတယ်။ ဗိုလ်ကလေး တင့်အောင် စာကြည့်တိုက်လည်း အမိုးတွေအကာတွေ ပျက်စီးနေတာ တွေ့ရတယ်။ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း အဆောက်အဦမှာ ကယ်ဆယ်ရေးဌာန ရုံးခန်းဖွင့်ထားပြီး ရန်ကုန်ကပို့သမျှ ကယ်ဆယ်ရေး ပစ္စည်းများကို အဲဒီကမှတစ်ဆင့် ဖြန့်ဖြူးတယ်လို့ သိရတယ်။

* * * * *

မြစ်ကြောင်းရိုးတစ်လျှောက်မှာ လူသေအလောင်းတွေအများကြီးပဲ။ ပေါလောမျောနေတယ်လို့ ကြားရတယ်။ ကျွန်မအဲဒီကိုသွားလိုက်ချင်တာ တအားပဲ။ ဒါပေမဲ့ လှေဆိပ်ရောက်တော့ ည (၇)နာရီထိုးနေပြီ။ လှေဆိပ်မှာလည်း လှေတွေ၊ သမ္ဗန်တွေ၊ လူတွေနဲ့။ ကားဆိုလို့ ကျွန်မတို့ တစ်စီးပဲရှိတယ်။ ကျွန်မသူငယ်ချင်းက စုံစမ်းကြည့်ဦးမယ်ဆိုပြီး ကားပေါ်က ဆင်းသွားတယ်။ အနီးဆုံးဆိုတဲ့ရွာကို စက်လှေနဲ့သွားရင် နှစ်နာရီခွဲလောက် သွားရတယ်။ ညကလည်းမှောင်နေပြီ။ လက်တမ်းရိုက်ရင် ကျွန်မကင်မရာက Night Shot ပါတယ်ဆိုပေမယ့် ဝေးဝေးလံလံရိုက်လို့ ဘယ်ရပါ့မလဲ။ မကြောက်တတ်ဘူးဆိုပေမယ့် အန္တရာယ်မရှိအောင် အလုပ်လုပ်ရမှာ ကျွန်မတာဝန်ပဲလေ။ အဲဒီတော့ မောင်လေးတွေနဲ့တိုင်ပင်တော့ လှေငှား မှာနဲ့ ဆီထည့်မှာနဲ့ အနီးဆုံးရွာကို ည(၉)နာရီလောက်မှ ရောက်မယ်လေ။ အဲဒီပတ်ဝန်းကျင်ကိုရိုက်မှာနဲ့ (၁၀)နာရီမှ ဒီကပြန်လှည့်လာရင် ဘိုကလေးကို (၁၂)နာရီဒုတ်ဒုတ်ထိပဲ။ အဲဒီအချိန်မှာ လှေဆိပ်မှာ (၅)နာရီလောက် ရပ်ထား တဲ့ကျွန်မတို့ကားကို အာဏာပိုင်တွေကတွေ့ပြီး မြစ်ဆိပ်မှာ လက်ကမ်းပြီးကြို နေမှာ အသေအချာပဲ။ အဲဒီတော့အစီအစဉ်ကို ကျွန်မတို့မောင်နှမနှစ်ယောက် ဖျက်လိုက်တယ်။ Do or Die ချမယ်ဆိုပြီး သတင်းပို့ပြီးမှပဲခွင့်ပေးတော့ ရိုက်ကြတာပေါ့။ ခွင့်မပေးရင်လည်း ပြန်ကြတာပေါ့ဆိုပြီး ကယ်ဆယ်ရေး ရုံးခန်းကို ချီတက်သွားတယ်။ ဟိုရောက်တော့ ဒေသခံအာဏာပိုင်တွေက လှိုက်လှဲစွာကြိုဆိုပြီး ကျွန်မတို့ကိုလိုအပ်တဲ့အကူအညီ တောင်းပေးပါ့မယ် ဆိုလို့ ကျွန်မမှာ ဖိုးကြိုင်းတုတ်ဖြစ်သွားရတယ်။ ကျွန်မတို့(၃)ယောက်ကို ညစာနဲ့ တည်းခိုဖို့စီစဉ်ပေးတယ်။ တည်းခိုခန်းရောက်တော့ အမိုးတွေက ပျက်စီးနေတယ်။ ကျွန်မက ရပါတယ်။ ဒီညတော့ ဖိုးမရွာဘူးဆိုပြီး ဗေဒင် ဟောလိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့တည်းခိုခန်းက ဆီမရှိလို့ မီးစက်ကလည်း မမောင်း နိုင်။ ရေကလည်းမရှိနဲ့ မှောင်မည်းနေတဲ့အခန်းကျဉ်းလေးထဲမှာ ဖုန်အလိမ်း လိမ်းနဲ့ ညစ်ပတ်ပေတူးနေတဲ့ကျွန်မ မီးစင်စင်လင်းသွားတယ်။ မနက် ဖိုးလင်း တော့ မေလ(၈)ရက်နေ့ပေါ့။ ကျွန်မတို့အကူအညီတောင်းထားလို့ ကျွန်မ

တို့အတွက် မော်တော်(၁)စီး စီစဉ်ပေးတယ်။ မော်တော်ပေါ်ပါလာတဲ့ လမ်းပြရဲ့ ပြောပြချက်အရ အချို့ရွာတွေက ရွာလုံးကျွတ်ရေထဲမျောပါသွားကြတယ်။ အထူးသဖြင့် ကလေးတွေပေါ့။ (၁၀) နှစ်အောက် ကလေးလေးတွေရဲ့ Generation ပြတ်လုနီးပါးဖြစ်သွားတယ်။ သနားစရာပါပဲ။ လမ်းခရီး တောက်လျှောက်မှာလည်း တွေ့ရတာတွေက တကယ့်အနိဋ္ဌာရုံတွေပဲ။ ပြန်တောင်ပြောရက်စရာမရှိဘူး။ ဒါတောင်ကျွန်မတို့ရောက်သွားတာ မှန်တိုင်း ဖြစ်ပြီး (၅)ရက်လောက်ကြာပြီပေါ့။ ဒီလိုနဲ့မြစ်ဘေးတစ်လျှောက် မော်တော် နဲ့လိုက်ကြည့်နေတုန်းမှာပဲ ကမ်းဘေးမှာ လက်နဲ့လှော်နေတဲ့ လှေတစ်စင်း တွေ့လို့ မော်တော်နားကပ်ခိုင်းပြီး ဘယ်ရွာသွားမှာလဲ။ ဝေးသေးရင် လှေကို မော်တော်နဲ့ကြီးချည်ပြီး လူတွေ မော်တော်ပေါ်လိုက်ဖို့ ခေါ်လိုက်ပါသေးတယ်။ မော်တော်ပေါ်ရောက်မှ သူတို့က သက်ရွာသားတွေဆိုတာသိရတယ်။ အဲဒီ လှေပေါ်ပါလူတွေထဲကတစ်ယောက်က သူတို့မိသားစု(၈)ယောက်ရှိတာ (၄) ယောက်သေသွားပြီ။ သူတောင်မှ သစ်ပင်ကိုတစ်အားဖက်ထားလို့ ကံကောင်း ပြီးကျန်ခဲ့တာ။ လက်မှာလည်း ပွန်းပဲ့ရာတွေချည်းပဲဆိုပြီးပြတာကိုတွေ့ရတယ်။ နောက်လှေပေါ်မှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ပြောတာက သူတို့ရွာကို မှန်တိုင်း တိုက်တော့ သစ်ပင်တွေကို အိမ်ပြုတာတွေလောက်ပဲရှိသေးတယ်။ နောက်မှ (၁၀)ပေလောက်မြင့်တဲ့ရေတွေတိုးလာပြီး ရွာကိုလွှမ်းသွားတာ လူတွေလည်း ခေါင်မိုးတွေပေါ်တက် သစ်ပင်တွေပေါ်တက်နဲ့ လွတ်ရာကျွတ်ရာပြေးကြရတာ။ သူမိသားစု (၃)ယောက်မှာ သူတစ်ယောက်ဘဲ ဘယ်လိုကျန်ခဲ့တယ်ဆိုတာ တောင် မမှတ်မိတော့ဘူးလို့ ပြောပြသေးတယ်။

* * * * *

တကယ့်သနားစရာအဖြစ် အပျက်တွေပဲ။ ကြားရတာနဲ့တင် ကြေကွဲရ တာ။ တကယ်တွေ့ကြုံခံစားရတဲ့ သူတွေကို ကိုယ်တိုင်ဝင်ပြီး ကိုယ်ချင်းစာ ကြည့်စေချင်တယ်။ မြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက် ရွာကလူတွေအနေနဲ့ နှစ်စဉ် မှန်တိုင်းဒဏ်၊ လေဒဏ်ခံနေကြရတယ်ဆိုတော့ ဒီလိုဆိုးရွားမယ်လို့

မထင်ထားဘူးတဲ့လေ။ အခုတော့ လေဒဏ်ခံရပြီးတာနဲ့ မြင့်တက်လာတဲ့ ပင်လယ်ရေလှိုင်းတွေက သူတို့ရဲ့ နေစရာတွေကို ရေလွှမ်းသွားလိုက်တာ။ တစ်သက်နဲ့တစ်ကိုယ် ဒီတစ်ခါပဲ ကြုံဖူးတယ်လို့ သူတို့တွေက ပြန်ပြောပြကြတယ်။ ကျွန်မတို့လည်း မော်တော်ပေါ်ပါလာတဲ့ ခေါက်ဆွဲကြော်တို့၊ ပေါင်မုန့်တို့ ဝေငှကျွေးပြီး တတ်နိုင်သလောက် ငွေကြေးကူညီလိုက်ပါသေးတယ်။ သူတို့ရွာနားကိုရောက်တော့ မော်တော်ရပ်ခိုင်းပြီး ရွာထဲကိုလိုက်ကြည့်ဖို့ ခေါ်တာနဲ့ သူတို့ရဲ့လှေပေါ်တက်ပြီး ရွာကိုသွားခဲ့ကြတယ်။ ကမ်းစပ်မှာ နွံတွေက ဒူးခေါင်းမြုပ်လောက်ရှိနေတာမို့ ကျွန်မတို့ကို လှေပေါ်ထိုင်ခိုင်းပြီး သူတို့တွေက လှေကိုနွံထဲကနေ တွန်းပေးကြတယ်။ ကျွန်မတို့လည်း နွံထဲမှာ ဘယ်လိုမှ ဖြတ်လျှောက်မသွားနိုင်တာမို့ သူတို့တွေရဲ့ကူညီပေးမှုကို အားနာနာနဲ့ပဲ ရွာရောက်တဲ့အထိ ထိုင်စီးသွားရတယ်။ ရွာပေါ်ရောက်တော့ အိမ်ခြေ (၈၀) လောက်ရှိတဲ့ သူတို့ရဲ့သက် ရွာလေးဟာ အိမ် (၁) လုံးပဲ အမိုးအကာကင်းမဲ့စွာနဲ့ ကျန်ရှိနေတာကို တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ဒီလောက် ဒုက္ခဆင်းရဲများစွာထဲ ရောက်နေတဲ့ကြားက ကျွန်မတို့ရဲ့ မြန်မာလူမျိုးတွေရဲ့ စိတ်ရင်းအတိုင်း ရေခွေးကြမ်းသောက်ဖို့ ခဏထိုင်နားဖို့ ဖိတ်ခေါ်တာကို အားနာတာနဲ့ ဝင်တောင်မထိုင်ခဲ့ပါဘူး။ အနီးတစ်ဝိုက်ကို လိုက်ကြည့်တော့ တစ်သက်နဲ့တစ်ကိုယ် မမြင်ဖူးတဲ့အနိဋ္ဌာရုံကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့တွေ့လိုက်ရလို့ သူတို့တတွေ ဘဝဆက်တိုင်း ဒီလိုအဖြစ်မျိုးတွေ မကြုံကြရပါစေနဲ့လို့ ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်မိပါသေးတယ်။ ကျွန်မတို့ ပြန်တော့ ရွာသားတွေကနှုတ်ဆက်ကြပြီး ဘယ်ကလာကြသလဲလို့မေးတော့ ဂျပန်သတင်းဌာနကပါ။ ဂျပန်အစိုးရကလည်း ဒီမုန်တိုင်းအတွက် ငွေတွေ အများကြီးလှူပြီး အကူအညီတွေလည်းပေးတယ်။ နောက်ပြီး သူတို့တွေ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့တွေ့ပြီး ကျွန်မတို့အပေါ် ပိုပြီးစာနာထောက်ထားရအောင် ကျွန်မဒီအထိ ကြိုးစားပြီးလာခဲ့တာပါလို့ ပြောပြခဲ့တယ်။ ရွာသားတစ်ယောက်က ကျေးဇူးတင်ပါတယ်အစ်မရယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ စားစရာရှိရင်တောင်မှ လယ်ပြန်လုပ်ဖို့ လယ်တွေကရေတွေဖုံး။ ခိုင်းစရာ ကျွဲခွားတွေကလည်း

အကုန်သေ။ မျိုးစပါးလည်းမရှိတော့ဘူးဆိုပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့မှာ အကူအညီ တွေအများကြီးလိုပါတယ်။ နေစရာအိမ်လည်း မရှိတော့ဘူးလေ။ ပိသားစုဆိုတာကလည်း ကျွန်တော်တစ်ယောက်ပဲ ကျန်ခဲ့တာဆိုပြီး ပြောရှာတယ်။

* * * * *

ဘိုကလေးပြန်ရောက်တော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းနဲ့အထက်တန်းကျောင်းမှာ ရှိနေတဲ့ ဒုက္ခသည်တွေကို ဝင်ပြီးအင်တာဗျူး၊ ဗီဒီယိုရိုက်ခဲ့သေးတယ်။ ကျွန်မ ထက်အသက်ငယ်တဲ့ အမျိုးသမီးလေးက ကျွန်မကိုပြောရှာတယ်။ အစ်မကြီး ရယ် ကျွန်မမှာကလေး(၅)ယောက်ရှိတာ။ ကျွန်မတစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ် ခဲ့တယ်ဆိုပြီး မျက်ရည်စမ်းစမ်းနဲ့ပြောတာ ကျွန်မရင်ထဲမှာမချီဘူး။ ကျွန်မ လည်းသားတစ်ယောက်အမေပါပဲ။ သားသမီးဆုံးရှုံးတယ်ဆိုတာ ဘယ်မိဘမှ ခံစားနိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ကယ်ဆယ်ရေးရုံးကိုရောက်တော့ ထူးထူးရေးရေးဒင်းနှင့် Air Bagan ကုမ္ပဏီက ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ လာရောက်လှူဒါန်းတာကို တွေ့ရပြီး အခြားကုမ္ပဏီအသင်းအဖွဲ့များကလည်း ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ လာရောက်လှူဒါန်းတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဘိုကလေးမြို့အားကစားကွင်း ထဲသို့ ရဟတ်ယာဉ်တစ်စင်းဆင်းလာတာတွေ့ရပြီး တာဝန်ရှိသူများဖြစ်တဲ့ စစ်ရေးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်သူရမြင့်အောင်၊ အနောက်တောင်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ် တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်ကျော်ဆွေ၊ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးချုပ် သိန်းအောင်၊ အမှတ်(၆၆)ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ် တပ်မမှူး ဗိုလ်မှူးချုပ် မောင်မောင်အေးတို့ ရောက်ရှိလာပြီး ရဟတ်ယာဉ်ပေါ်ပါလာတဲ့ ကယ်ဆယ် ရေးပစ္စည်းများကို ဒေသခံတပ်မတော်သားများ၊ ကြက်ခြေနီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ပြည်သူလူထုများ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းသို့ သယ်ယူနေမှုကို တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်မရောက်ရှိခဲ့တဲ့ ဘိုကလေးမြို့ လေဘေးသင့်ပြည်သူ များအား မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်နှင့် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များမှ ကယ်ဆယ်ရေး ပစ္စည်းများ ကူညီထောက်ပံ့ပေးသလို နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် မြန်မာပြည်

အတွင်း ပျက်စီးခဲ့တဲ့ အခြားသောမြို့ရွာအသီးသီးအား ကယ်ဆယ်ရေး ပစ္စည်းများ ထောက်ပံ့ပေးသကဲ့သို့ ဆက်လက်ပြီး အလှူရှင်များမှ မိမိတို့ လှူဒါန်းနိုင်သလောက် လေဘေးသင့်ပြည်သူများ ပါဝင်လှူဒါန်းပေးကြစေလို ပါတယ်လို့ တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။ စေတနာရှင်တွေက စာနာစိတ်နဲ့ ဝိုင်းကူညီကြတဲ့အတွက် ရောဝတီဟာ အမှောင်ထဲကနေ မကြာခင် လင်းလက်လာမှာပါလေ...။

(ဤခရီးစဉ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အဘက်ဘက်မှ ကူညီပေးခဲ့သော ဘိုကလေးမြို့မှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကျွန်မ၏မောင်လေးနှင့် သူ၏ သူငယ်ချင်းတို့အား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း။)

■ အိသူ

* * * * *

[၉-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ လျှပ်တစ်ပြက် ဂျာနယ်မှ]

କୃଷକମାନଙ୍କର କୃଷି

୧୫ ଜୁନ ୨୦୦୯

ကျွန်ုပ်ဘဝတွင် မေ့မရနိုင်သော နေ့ရက်များကို ပြောဆိုပါဆိုလျှင် ၂၀၀၈-မေ (၂)ရက်၊ (၃)ရက်ဆိုသည့် နေ့ရက်များပင်ဖြစ်လေ၏။ ထိုရက်များသည် ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အကြီးမားဆုံးနှင့် လွန်စွာမှ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာအကောင်းဆုံးသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ပင် ဖြစ်လေ၏။

ထိုဘေးအန္တရာယ်ကြီးသည်ကား..... “နာဂစ်” မုန်တိုင်းပင်ဖြစ်၏။ “နာဂစ်” ဆိုသည်က “ကုလားမြေမင်းသမီး” ဟု ပြောကြကုန်၏။ အချို့ကမူ မင်းသမီးတစ်ပါး၏အမည်ဟုလည်း ပြောဆိုကြသေး၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကာမူ ကျွန်ုပ်တို့၏ မြန်မာပြည်ကြီးကိုတော့ “နာဂစ်”က လွန်စွာမှ ဒုက္ခပေးသွားခဲ့လေတော့၏။

မည်သို့သော ရန်ညှိုးတွေကြောင့်... အမုန်းကြီးမုန်းကာ ရက်ရက် စက်စက် လုပ်ရက်လေခြင်းဟုသာ ရင်ထဲ၌ပြောမိလေ၏။ ထို နာဂစ်ဆို သောမုန်တိုင်းကို ဤမျှလောက်နှင့်သာ ကျေနပ်ပါတော့ဟု တောင်းပန်ပါရ စေတော့... အမှိုက်အမဲလေးတွေ... ငွေမယူပါနှင့် ခွင့်လွှတ်ပါဟု မြန်မာပြည်က လေဘေးဒုက္ခသည်များ၏ကိုယ်စား ကျွန်ုပ်အောက်တိုဘာ အောင်ကြီးက တောင်းပန်လိုက်ရလေတော့၏။

၂၀၀၈-ပြီလ သင်္ကြန်ပြီးသည်နှင့် မိုးကရွာ၏။ ထိုမိုးရွာသွန်းမှုကြောင့် ကျွန်ုပ်နေထိုင်ရာ သန်လျင်မြို့အစွန် လက်ထက်သာကျေးရွာ၊ မေတ္တာလမ်းရှိ နေအိမ်ကလေးသည် မိုးယိုလို့ နေတော့၏။ ထိုမိုးယိုသည့်အခါ ကျွန်ုပ် လွန်စွာမှ တန်းဖိုးထား၍ ချစ်သောစာအုပ်များ မိုးရေစိုလို့ ပျက်စီးရလေ၏။

တစ်ကြိမ်... နှစ်ကြိမ်... သုံးကြိမ်မြောက် မိုးရွာလိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ထိုမိုးကို သည်းမခံနိုင်တော့ဘဲ စုဆောင်းထားသည့်ငွေနှင့် မလောက်သဖြင့် ဇနီး မလှလှရီ (ပြောရမှာပေါ့ မလှရီ)၏ နားကပ်လေးကို လုံခြုံစိတ်ချရသည့် နေရာ၌ထားကာ ထိုမှရရှိသော ကျပ်သုံးသောင်းဖြင့် ဇနီးမိုးလိုက်ပြီးနောက် မကြာခင်မှာ လွန်စွာမှရက်စက်ရာ ကိုယ်ချင်းစာနာမှုကင်းမဲ့စွာနှင့် “နာဂစ်” သည် နာနာလေးဖိကစ်လိုက်သည့်အခါ ကျွန်ုပ်၏ အိမ်ဂေဟာလေးသည် လည်း မခိုင်၍ယိုင်ကာ... လန်ထွက်သွားလေတော့၏။

ရက်စက်ပါပေ... “နာဂစ်”ရယ်။ အခုတော့...ဖြစ် အဲ...အဲလေ... “ဗလာ” ဖြစ်သွားလေတော့၏။

ကျွန်ုပ်နေထိုင်ရာ ရန်ကုန်တောင်ပိုင်းခရိုင် သန်လျင်မြို့တွင် ၂၀၀၈ခုနှစ် မေလ (၂)ရက်နေ့ မနက်ပိုင်းတိုက်ခတ်သည့် နာဂစ်မုန်တိုင်းသည် လွန်စွာမှ ဆိုးလွန်းလှလေ၏။

မေလ(၂)ရက်နေ့ သောကြာနေ့ည (၁၂)နာရီအထိ ကျွန်ုပ် ကာတွန်း ရေးနေရလေ၏။ ထိုအချိန်၌ မိုးမှာရွာနေစဲ။ မိုးရွာသွန်းမှုကြောင့် အေးဆီမဲ့ လာကာ၊ ကာတွန်းရေးနေရင်း ငိုက်လာသဖြင့် ထိုနေရာ၌ပင် ကျွန်ုပ် အိပ်ပျော်သွားလေတော့၏။

ကျွန်ုပ်အိပ်၍ များမကြာမီအချိန်၌ ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးကား “မိုးတွေ လေတွေ အရမ်းတိုက်နေတယ်” ဟုဆိုကာ ကျွန်ုပ်အား နှိုးလေ၏။

ထိုအချိန်၌ တိုက်ခတ်သောလေသည် အရှေ့တောင်အရပ်မှ တိုက်သော လေဖြစ်၏။ ပထမ “ဝေါ” ဟု ဆိုသည့်အသံကိုကြားရပြီးလျှင် ထို “ဝေါ” ဆိုသည့် အသံ၏နောက်တွင် “ဝေါ” ဆိုသည့် အသံသေးတစ်ခုက ကပ်လျက် ပါလာပြန်၏။

၎င်းလေသည်က မိုးငိုမတိုက်၊ မိုးငိုတန်းတန်း တိုက်ခတ်လို့ရပါလျက်နှင့် “ရှယ်” တိုက်ပြီးလျှင် အိမ်ကိုပါဆွဲခါပစ်လိုက်လေ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးမှာလည်း ထိုလေတိုက်ခတ်သဖြင့် လွန်စွာမှကြောက်၍ သွေးပျက်လို့နေလေတော့၏။ သို့သော် လေတိုက်မိုးရွာသဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ အိမ်ကလေးမှာလည်း တစ်စုံတရာ ဘာမျှမဖြစ်သေးချေ။

၂၀၀၈-မေလ (၃)ရက်နေ့ မနက် (၅)နာရီ၊ (၆)နာရီအချိန်မှာ..မိုးမရွာ လေမတိုက်တော့သဖြင့် ရာသီဥတုကောင်းသွားပြီဟုထင်ကာ ကျွန်ုပ်သည် ရေမိုးချိုးကာ အဝတ်အစားလဲ၍ လွယ်အိတ်လွယ်...ထီးကိုကိုင်၍... အေးရာ အေးကြောင်းဖြစ်ပြီထင်မှတ်ကာ ရန်ကုန်ထဲသို့ ထွက်လာခဲ့လေတော့၏။

ကျွန်ုပ်စီးနင်းလိုက်ပါလာသည် လိုင်းကားသည် သန်လျင်တံတားသို့ မရောက်ခင်လေးမှာ လေရောမိုးပါ လွန်စွာမှရွာသွန်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် ကားကို ဖြည်းဖြည်းလေး မောင်းရလေ၏။ လိုင်းကားပေါ်တွင် ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ ရန်ကုန်သွားကြမည့် ခရီးသည်များအပြည့်ပါလာ၏။

ထိုအချိန်သည်ကား မနက်ပိုင်း(၈) နာရီကျော်ကျော်ခန့်ပင်ရှိလေ၏။ ကျွန်ုပ်စီးလာသည့် လိုင်းကားသည် လေရောမိုးပါ မတရားတိုက်ခတ်မှုကြောင့် ရှေ့ဆက်သွားလို့မရအောင်ဖြစ်ပြီး ရှေ့ကိုလည်းသွားလို့မရသလို နောက်ကြောင်းကိုလည်း ပြန်လို့မရအောင်ဖြစ်လေ၏။

လေပြင်းတိုက်ခတ်ဒဏ်ကြောင့် လမ်းတစ်လျှောက်တွင် ဓာတ်ကြိုးများ ပျက်ကျ။ ဓာတ်တိုင်များနှင့် သစ်ပင်တို့မှာလည်း မြေခကြကုန်၏။ ထို့နောက် လိုင်းကားယာဉ်မောင်းသည် လိုင်းကားကို လမ်းဘေးတစ်နေရာတွင် ရပ်ထား

လိုက်ရလေတော့၏။

ခရီးသည်အချို့သည် ကားပေါ်မှ ဆင်းသူကဆင်းကြပြီး နောက်ကြောင်း ပြန်လှည့်ကြကုန်၏။ အချို့ကမူ ကားပေါ်၌ပင် နေကြလေ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ကားပေါ်မှပင်နေရင်း လေ၊ မိုး အခြေအနေကို အကဲခတ်နေမိ၏။ လေသည် လွန်စွာမှတိုက်သောကြောင့် လိုင်းကားပြတင်းပေါက်များကိုပင် ဖွင့်ထားရ ပြန်၏။ လိုင်းကားကြီးမှာ လေတိုက်ခြင်းဒဏ်ကို အလူးအလဲခံစားကာ ယိုင်ထိုး၍ နောက်မှတစ်ချက် တစ်ချက် ဆောင့်တိုက်လိုက်သည့် လေသည် လိုင်းကားကြီးမှောက်သွားမလားလို့ပင်ထင်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ပြတင်းပေါက် များကိုဖွင့်ထားရ၏။ မဖွင့်ထားပါက လိုင်းကားကြီးမှာ မှောက်သွားဖွယ်ရာ အကြောင်းရှိနိုင်၏။

ထိုအချိန်၌မူ ကျွန်ုပ်၏ အိမ်၌ကျန်ရစ်ခဲ့သော မိသားစုကိုသတိရမိ၏။ ထိုမှတစ်ဆက်တည်း တာမွေက အဖေ အမေ၊ ကြီးတော်နှင့် ညီမ မိသားစုကို သတိရလိုက်ပြီး လှိုင်သာယာက အစ်ကိုရဲ့ မိသားစုနှင့် မြောင်းမြပျဉ်ရွာမှ ကျွန်ုပ်၏ ညီတော်မောင်နှင့်၎င်း၏ ဇနီးမီးဖွားဖို့ ရန်ကုန်က အမေတို့ထံ လာကြမည်။ ၎င်းတို့ရော အမေတို့အိမ်ကို ရောက်နေပြီလား။ မရောက်သေး ရင်တော့ လမ်းမှာဒုက္ခပဲ။ ၎င်းတို့က သင်္ဘောနှင့်လာကြမည်ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်သည် ထိုသို့ စိတ်များယောက်ယတ်ခတ်နေရင်းမှ ပုဆိုးကို ခါးတောင်းကျိုက်လိုက်ပြီးနောက် လွယ်အိတ်ကို စလွယ်သိုင်းလွယ်ကာ ဘိနပ်ကို ခါးကြားတွင်းထိုးလိုက်ပြီးလျှင် လက်တစ်ဖက်က ထီးကိုကိုင်၍ ကားပေါ်မှဆင်းကာ လေထဲမိုးထဲကိုထွက်၍ အိမ်သို့ပြန်လာခဲ့ရလေတော့၏။

လေကလည်းတိုက် မိုးကလည်းသည်း သန်လျှင်ကျောက်တန်း လမ်းမကြီးပေါ်မယ်... ကျွန်ုပ်တစ်ဦးတည်း... ပြေးလိုက် လေအရမ်းတိုက်လျှင် လမ်းမပေါ်တွင် ထိုင်ချလိုက်ရ၏။ ထိုသို့ ထိုင်မချပါက လေနှင့်အတူလွင့်ပါ သွားနိုင်၏။

ကျွန်ုပ်သည် ထိုအချိန်၌ ကြောက်စိတ်များ၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများနှင့် လေရော မိုးတွေကြားထဲမှ ဓာတ်ကြိုးအပြတ်များကိုရှောင်။ ပြိုကျနေသည့် သစ်ပင်

ကြီးများကို ကွင်းရှောင်ရသည်။ ဘုရားစာများကို ရွတ်ဆိုရင်း ၂-နာရီ၊ ၃-နာရီ အချိန်ကြာအောင်သွားရင်းက... ကျွန်ုပ်နေထိုင်ရာ သန်လျင်မြို့ အစွန် လက်ယက်စမ်းကျေးရွာ ဘုရားငါးဆူသို့ ရောက်လာခဲ့ရလေတော့၏။

ကျွန်ုပ်နေထိုင်သော မေတ္တာရိပ်မွန်လမ်းတွင် အိမ်ခြေ (၂၃) အိမ်ခန့် ရှိပြီး လူဦးရေ (၁၀၀) ခန့်ရှိ၏။

ကျွန်ုပ်မေတ္တာရိပ်မွန်လမ်းထဲသို့ ဝင်လိုက်သည့်အခါ မနက်က အိမ်မှ ထွက်စဉ်က တစ်လမ်းလုံးရှိအိမ်များ သစ်ပင်အချို့ ဘာမှမဖြစ်သေး... အခုတော့ ခေါင်မိုးလွင့်သောအိမ်၊ ပြိုကျသွားသောအိမ်နှင့် ယိုင်၍သွားသော အိမ်များနှင့် ပြိုလဲသွားသောသစ်ပင်များကို တွေ့လိုက်ရပြီး တစ်လမ်းလုံးရှိ လူများ တစ်ယောက်မှမတွေ့ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်လွန်စွာမှ တုန်လှုပ်သွားလေတော့ ၏။

“ဘုရား... ဘုရား... ဘုရား” ဟု တမိလေတော့၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်မှာ ဝမ်းနည်းမိပြီးလျှင် ဘာလုပ်၍ ဘာကိုင်ရမှန်းကိုပင် မသိအောင်ဖြစ်လေ တော့၏။

ထိုနောက် ကျွန်ုပ်သည် လမ်းထိပ်သို့ထွက်ခဲ့ရပြန်၏။ ထိုအချိန်မှာ လေတော့ အနည်းငယ်ငြိမ်သွားပြီဖြစ်သော်လည်း မိုးမှာဆက်လက် ရွာသွန်း နေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့လမ်းနှင့် မျက်စောင်းထိုး တစ်ဖက်လမ်းတွင် ရန်ကုန်ဆိုင် ဟူသော ကုန်ဆိုင်လေးတစ်ဆိုင်ရှိ၏။ ထိုဆိုင်ထဲသို့ လူတစ်ယောက်ဝင်သွား သည်ကိုတွေ့လိုက်ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည်လည်း ၎င်းဆိုင်သို့ဝင်ရပြန်၏။ ၎င်းဆိုင်၏ အမိုးသွပ်ပြားတို့သည်လည်း ပွင့်ထားသဖြင့် ဟာလာဟင်းလင်း ဖြစ်လို့နေလေ၏။ ထိုဆိုင်မှ ဈေးဝယ်နေသည့် လူတစ်ယောက်က... “ဆရာတို့ မိသားစု ဒေါ်မြင့်တို့တိုက်မှာရှိတယ်” ဟု ပြောလိုက်သည့်အခါ ကျွန်ုပ်မှာ လွန်စွာမှဝမ်းသာ၍ ၎င်းတိုက်သို့ ပြေးရလေတော့၏။ ၎င်းတိုက်သည် ကျွန်ုပ်၏ အိမ်နှင့်ဖင်ချင်းကပ်လျက် တိုက်ပင်ဖြစ်လေ၏။

ထိုတိုက်သို့ ရောက်သည့်အခါ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းစွာနှင့် ကျွန်ုပ်မိသားစု ကို တွေ့လိုက်ရလေတော့၏။

ကျွန်ုပ်တို့၏ မေတ္တာရိပ်မွန်လမ်းမှ လေဘေးဒုက္ခသည်များသည် ကိုအောင်သောင်း+ဒေါ်မြင့်တို့ တိုက်တွင်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းအုပ် ဆရာမကြီးအိမ်တွင်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းခြံထဲက ဦးရှည်ကြီး+ ဒေါ်ကြည်လွင်တို့ အိမ်တွင်လည်းကောင်း ယာယီတည်းခိုကြရလေတော့၏။

နောက်ဆုံးမှာဖြင့် ကျွန်ုပ်အိမ်လေးမှာ ဗလာဖြစ်သွားပြီးလျှင် ကျွန်ုပ် ရေးပြီးသော ကာတွန်းလုံးချင်း(၂) အုပ်၊ ရေးလက်စ ကာတွန်းစာမူများနှင့် မြတ်နိုး၍ စုဆောင်းထားသော ဂျာနယ်များ၊ မဂ္ဂဇင်းများ၊ ဝတ္ထုစာအုပ် အဟောင်းများ ပျက်စီးသွားရလေတော့၏။

ကျွန်ုပ်လေဘေးဒုက္ခသည်ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်နေချိန်၌....

ကိုကျော်မင်း+မအေးအေးယဉ် (စိန်နှင့်မြ မွေ့ယာ)၊

မမနီ [နီနီ(ဥပဒေ) အချစ်ဂျာနယ်]

ဆရာဦးသန့် (လာဘ်မိုးစွေ)၊

အောင်ထွန်းဦး+မြင့်မြင့်ခိုင် နှင့် သားအောင်ထွန်း၊

အဖေ အမေနှင့် ညီမများ၊

ဆရာ နန္ဒာမိုးကြယ်၊

ရွှေအင်းသား ခင်မောင်ဝင်း.....တို့ကား ပံ့ပိုးကူညီကြသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ကျွန်ုပ်သည်... “နာဂစ်” ဆိုသော မုန်တိုင်းအား လွန်စွာမှ မုန်းလိုက် ရလေတော့သတည်း.....။

■ အောက်တိုဘာအောင်ကြီး

* * * * *

ဝေဟန

ကပိုဘယ်နာဂစ်နှင့် သင့်များ

လေ တစ်နာရီ ၁၃၅-မိုင် (၂၁၅ ကီလိုမီတာ) ရှိတဲ့ နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်း မုန်တိုင်းကြီးဟာ မေလ ၁၆ ရက်နေ့ ညနေ ၆ နာရီ ရရှိထုတ်ပြန်တဲ့ တရားဝင်စာရင်းအရ မြန်မာနိုင်ငံသား ၇၇၇၃၈ ဦးကို အသက်ဆုံးရှုံးစေလိုက် တယ်။ ၁၉၃၅၉ ဦးကို ဒဏ်ရာရစေပြီး ၅၅၉၁၇ ဦးကို ပျောက်ဆုံးနေစေလိုက် တယ်။ စာရင်းမပိတ်ရသေးဘူး။ နာဂစ်ဟာ ဘာဖြစ်လို့ လူပေါင်းများစွာကို အသက်ဆုံးရှုံးစေခဲ့တာလဲ။ လူပေါင်းသန်းချီပြီး အတိဒုက္ခရောက်စေခဲ့တာလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။

အမျိုးသားပထဝီဝင်အဖွဲ့ (National Geographic) ရဲ့ တိုင်းထွာ သုံးသပ်ဖော်ပြမှုတွေအရ နာဂစ်ဟာ ပင်လယ်ကမ်းခြေကနေ ကုန်းတွင်းပိုင်း ၂၅ မိုင်ကျော်အထိ ကျကျနနဝင်ဒုက္ခပေးသွားတာလို့ သိရပါတယ်။ ကမ္ဘာ သမိုင်းတစ်လျှောက် အာရှတိုက်ကို ဝင်သမျှမုန်တိုင်းကြီးတွေထဲမှာ နာဂစ်ဟာ လူအသေအပျောက်အများဆုံး မုန်တိုင်းတစ်ခုအဖြစ် စံချိန်သစ်တင်ပြီး ဒုက္ခ ပေးလိုက်ပြီဆိုတာ အားလုံးသိပြီးဖြစ်ပါတယ်။

နာဂစ်

မိုးလေဝသပညာရှင်တွေဟာ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာမြောက်ပိုင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်တိုက်ခတ်လေ့ရှိတဲ့ “ဟာရီကိန်း” မုန်တိုင်းတွေကို “ဆိုင်ကလုန်း” လို့ အမည်တပ်လေ့ရှိပါတယ်။ နာဂစ်ဟာ ဧပြီလ ၂၄ ရက်နေ့မှာ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်နဲ့ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာအစပ်မှာ စတင်သန္ဓေတည်ပါတယ်။ ဧပြီလ ၂၇ ရက်မှာ လေဖိအားအနည်းဆုံးအနေအထားဖြစ်လာပြီး ဆိုင်ကလုန်းအဖြစ် ဧပြီ ၂၈ ရက်နေ့မှာ အားကောင်းလာတဲ့ နာဂစ်ရဲ့ ပထမရွေ့လျားဦးတည်တာက အိန္ဒိယကိုပါ။ အိန္ဒိယကို ဦးတည်ပြီးသွားနေရာကနေ မုန်တိုင်းဖျက်လုံးသိပ်ကျယ်လာတဲ့နာဂစ်ဟာ လေတိုက်နှုန်း ၁ နာရီ မိုင် ၁၀၀ နဲ့ အရှေ့မြောက်ဘက်ကို ခေါင်းလှည့်လိုက်ပါတယ်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တက်၊ အိန္ဒိယအရှေ့တောင်ပိုင်းနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအနောက်မြောက်ပိုင်းကို ဦးတည်ရွေ့လျားတော့မယ့်အနေအထားဖြစ်လာပါတယ်။ ဧပြီ ၂၉ မှာ အားကောင်းသထက်ကောင်းလာတဲ့နာဂစ်ဟာ လမ်းကြောင်းထပ်ပြောင်းလိုက်ပြီး ရော့ဝတီတိုင်းမြောက်ပိုင်းဘက်ကို ပစ်မှတ်ထားလိုက်ပြန်ပါတယ်။ ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့မှာတော့ မုန်တိုင်းဖျက်လုံးအချင်းဝက်ဟာ ၁၂ မိုင်ရှိလာပြီး ရော့ဝတီတိုင်းအောက်ပိုင်းကို ဦးတည်ပြီးသွားဖို့ နေရာရွေ့လိုက်တယ်။ အဲဒီနောက်တည်ချက်မပြောင်းတော့ဘဲနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းမှာ အဆိုးရွားဆုံးသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုကို မေလ ၂ ရက်နေ့ ညပိုင်းနဲ့ မေလ ၃ ရက်နေ့တို့မှာ အကောင်အထည်ဖော်လိုက်ပါတော့တယ်။

ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့ အခြေစိုက် Weather Underground မိုးလေဝသနဲ့ ဇေယဇဋ္ဌာနရဲ့ သုံးသပ်ချက်အရ “နာဂစ်” လို့ အားပြင်းလှတဲ့ မုန်တိုင်းနဲ့ ဖျက်ဆီးနိုင်စွမ်းဟာ နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာမှ တစ်ကြိမ်သာဖြစ်နိုင်တယ်လို့ သိရပါတယ်။ နာဂစ်ရဲ့ “တည်ချက်” မငြိမ်မှုဟာ အံ့အားသင့်စရာကောင်းလှသလို ဘယ်နေရာတွေမှာ ဘာတွေပြင်ဆင်ထားရမယ်ဆိုတဲ့ကိစ္စကိုလည်း ယိုယွင်းပုံပျက်သွားစေတယ်လို့ ဆိုကြပါတယ်။

တရားခံ

မြန်မာနိုင်ငံသားတွေထဲက မှန်တိုင်းစက်ကွင်းထဲရောက်နေမိလို့ အသက်ဆုံးရှုံးကြရတဲ့ လူတွေကိုသတ်တဲ့တရားခံဟာ www လို့ ဆိုရမှာပါ။ လေ (Wind)၊ ရေ (Water) နဲ့ ဒီရေလှိုင်း (Tidal Wave) တို့ဖြစ်ပါတယ်။ တရားခံသုံးဦးအနက် နှိပ်စက်တာက လေနဲ့ရေတို့ဖြစ်ပြီး အသက်အန္တရာယ်ကျရောက်စေတာက လှိုင်းပဲဖြစ်ကြောင်းပါ။ နာဂစ်ကြောင့်ဖြစ်လာ၊ တက်လာတဲ့ လှိုင်းတွေဟာ အမြင့် ၁၂ ပေ (၃.၇ မီတာ) အထိရှိပြီး မြေနုမြေနိမ့်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကြီးထဲကို မိုင် ၂၀ ကျော်အထိ လှိုင်းဝင်လာပါတယ်။ လေရှိန်၊ လှိုင်းရှိန်ကြောင့် လူတွေလည်း အရှိန်အဟုန်ကောင်းကောင်းနဲ့ ဒုက္ခရောက်သွားရပါတော့တယ်။ လပွတ္တာ၊ ဘိုကလေး၊ ဖျာပုံ၊ ဒေးဒရဲ၊ မော်လမြိုင်ကျွန်း၊ ကွမ်းခြံကုန်း၊ ကော့မှူး၊ ကျောက်တန်းစတဲ့ ပင်လယ်စပ်မြို့နယ်တွေဟာ ရှိသမျှနေအိမ်အဆောက်အအုံတွေရဲ့ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက် ပျက်စီးသွားတယ်။ မြို့တော်ရန်ကုန်မှာလည်း “ပျက်” ကုန်တယ်။ နာဂစ်ရဲ့ လမ်းကြောင်းကို ခြေရာခံနိုင်ဖို့ ခက်ခဲခဲ့ခြင်းဟာလည်း အခုလိုအဖြစ်ဆိုးကြုံရခြင်းမှာ အချက်တစ်ချက်အဖြစ်ပါဝင်နေတယ်လို့ နာဂစ်အကြောင်းကြိုတင်သတင်းအဆက်မပြတ် ထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယမိုးလေဌာန (IMD) က ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မှတ်ချက်ပြုပါတယ်။ နာဂစ်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ စပါးခင်းများစွာ၊ စိုက်ခင်းများစွာနဲ့ ဒီရေရောက်သစ်တောပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုတွေရှိနေပြီဖြစ်ပါတယ်။ ရော့ဘတ်တိုင်းအောက်ပိုင်းဒေသတစ်ခုလုံးဟာ နာဂစ်ကို အကာအကွယ်မဲ့ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ရတာကြောင့် လူသေပျောက်မှုနဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာဆုံးရှုံးမှု အလွန်ကြီးမားခဲ့ရတာပါ။ International Union for Conservation of Nature အဖွဲ့က မိုးလေသိပ္ပံပညာရှင် ဂျက်စ်နက်နီလိုက်ကပြောတယ်။ “နာဂစ်ဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို ဈေးသိပ်ကြီးလှတဲ့ သင်ခန်းစာကြီးတစ်ခု ပေးသွားတာပါ။ ကမ္ဘာကြီးပူနွေးလာပြီး ရာသီဥတုတွေဖောက်ပြန်တာနဲ့ သတင်းဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာကို ပိုတန်ဖိုးထားအသုံးပြုနိုင်မှ ဖြစ်တော့မယ်ဆိုတာကို ထပ်အသိပေးလိုက်တယ်လို့ ခံစားရတယ်” တဲ့။

နာဂစ်ဟာ သီရိလင်္ကာမှာ အသည်းအထန် မိုးရွာမှုဖြစ်စေပြီး မြေပြိုမှုတွေ ဖန်တီးခဲ့တယ်။ ရေလွှမ်းမိုးမှုဖြစ်ခဲ့တယ်။ လူ ၄၅၀၀ အိုးအိမ်မဲ့စေလိုက် ပါတယ်။ အိန္ဒိယက တမီးလ်နာဒူးနဲ့ အန်ဒရာပရာဒက်ရှိပြည်နယ် ကမ်းခြေ တွေကိုလည်း အဖျားခတ်သွားပါသေးတယ်။

ဘာတွေ 'သင့်'

နာဂစ်ကြောင့် ဘာတွေဖြစ်ပျက်ရတယ်ဆိုတာ အားလုံးအသိပါ။ ထိခိုက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးရသူတွေအတွက် ဒဏ်ခံလိုက်ရတဲ့ နေရာဒေသတွေအတွက် နိုင်ငံသားတိုင်း စာနာနားလည်ခံစားကြရတာပါ။ နိုင်ငံတကာကလည်း စာနာ ထောက်ထားကြပါတယ်။ တည်ဆဲအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားနဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ လက်တွဲပူးပေါင်းမှုတွေနဲ့ ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးထူထောင်မှု လုပ်ငန်းတွေ တစ်ဆင့်တိုး တစ်ဆင့် လုပ်ကြရဦးမှာပါ။ နာဂစ်အလွန် နိုင်ငံတကာက ရောက်ရှိလာတဲ့ ပံ့ပိုးမှုတွေအတွက်လည်း နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းကို မြန်မာနိုင်ငံသားတွေက ကျေးဇူးတင်နေကြပါတယ်။

သတိထားမိမယ်ထင်ပါရဲ့။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ပြေ-မေ ရောက်တိုင်း အချိန်အခါမဟုတ် မိုးသည်းထန်မှု၊ မုန်တိုင်းဝင်မှု၊ လေပြင်းတိုက်မှုတွေ ကြုံလာတာ လေးငါးနှစ်ရှိပါပြီ။ “နာဂစ်” ဟာ “မာလာ” ထက် အဆပေါင်း များစွာသာလွန်တဲ့ သဘာဝဘေးဒုက္ခတွေကို ဆောင်ကြဉ်းလာခဲ့ပါတယ်။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်မှာ ဖြစ်ပေါ်တတ်တဲ့ အပူပိုင်းဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း တွေကို အများဆုံးရင်ဆိုင်ခံစားရလေ့ရှိတဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှာ ကုလသမဂ္ဂ အပါအဝင် နိုင်ငံတကာရဲ့စောင့်မမှုနဲ့ မုန်တိုင်းအချက်ပေးကိရိယာတွေ၊ အရေးပေါ်ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးလမ်းကြောင်းကွန်ရက်တွေ၊ လူတွေဒုက္ခရောက် ရင် ယာယီခိုနားစုဝေးနေထိုင်လို့ရမယ့် တောင့်တင်းခိုင်မာတဲ့ အဆောက် အအုံတွေ ထူထောင်ထားရှိပြီးဖြစ်သလို ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသနဲ့လေဗေဒအဖွဲ့ (WMO) ရဲ့ စီစဉ်ပံ့ပိုးမှုနဲ့ မုန်တိုင်းဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အခါ မုန်တိုင်းတည်နေရာ၊ ပြင်းအား၊ သက်ရောက်နိုင်စွမ်းနဲ့ လားရာတွေကို တိတိကျကျ ကြိုတင်

ခြေရာခံနိုင်မယ့် ရေဒါကွန်ရက်တည်ရှိနေပြီဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် လည်း လက်ရှိ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲဖောက်ပြန်နေပုံအရ ဆိုခဲ့ပါ အခြေခံ အဆောက်အဦးတွေ ပြင်ဆင်ထားရှိရတော့မယ့်အနေအထား ရှိနေပြီလို့ ဆိုချင်ပါတယ်။

UN Typhoon Committee Secretariat ရုံးက အိုလာဗိုရက်စ်ကီညို ဆိုတဲ့ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်ကတော့ နာဂစ်လိုမုန်တိုင်းတွေ ၂၁ ရာစုအတွင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ဖို့ အများကြီးရှိသေးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ Bangladesh Center for Advanced Studies က သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များဆိုင်ရာ အထူးကျွမ်းကျင်သူ အာတစ်အေရာမန်ကတော့ နာဂစ်ရဲ့နှိပ်စက်မှုကို ခါးစည်း ခံနေရတဲ့ မြန်မာတွေအတွက် ပြည်တွင်းပြည်ပအကူအညီတွေ အများကြီး လိုအပ်ဦးမယ်လို့ မှတ်ချက်ပေးပါတယ်။

ဂူအမ်တက္ကသိုလ်က ပါမောက္ခလန်ဒါကတော့ နာဂစ်လို မုန်တိုင်းပျံ့ကို ရင်ဆိုင်ရပြီဆိုရင် ဘယ်နိုင်ငံက ပြည်သူမဆို သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ ဆက်သွယ်ညွှန်ကြားမှုများကို အလေးထားလိုက်နာဖို့လိုတယ်။ ကြိုတင်နေရာ ပြောင်းရွှေ့နေဖို့ မဝံ့မရဲမဖြစ်သင့်ဘူး။ ကြောင့်ကြနောင့်နှေး မနေသင့်ဘူး လို့ မြန်မာ့ဖြစ်ထွန်းပေါ်ဒေသကို နမူနာပြုရင်း သုံးသပ်ပြောကြားပါတယ်။ ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်ပူအတိုင်းအတာ များလာတာနဲ့အမျှ နာဂစ်လိုအပူပိုင်းမုန်တိုင်း ကြီးတွေရှိနေဦးမှာဖြစ်တာကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းကိုလည်း အမျိုးသားရေးအသိအမြင်နဲ့ အားလုံးက ညီညီညွတ်ညွတ် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် လုပ်ဆောင်ကြဖို့လည်း လိုအပ်နေပါပြီလို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ နာဂစ်ဟာ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံသားတွေကို ခါးသီးလှတဲ့အတွေ့အကြုံနဲ့ သင်ခန်းစာပေးသွားခဲ့ပါပြီ။

ဂလိုဘယ်နာဂစ်ဒါန

UN Intergovernmental Panel on Climate Change က ပညာရှင်တွေကတော့ နာဂစ်ဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို တုန်လှုပ်စေခဲ့လို့

ဂလိုဘယ်နာဂစ်ရယ်လို့တောင် သတ်မှတ်ကြပါတယ်။ လေတိုက်လို့ ယိုင်နေတဲ့ လူတွေနဲ့ နေအိမ်အဆောက်အအုံတွေ၊ ယာဉ်တွေကို ရေတွေလှိုင်းတွေက အဆုံးစီရင်လိုက်တဲ့ ဒီအဖြစ်ဆိုးကြီးထဲမှာ ရှင်သန်ကျန်ရစ်နေတာတွေ ကောင်းလာရေး လုပ်သင့်တာ၊ လှူသင့်တာတွေ လုပ်နေလှူနေခြင်းဟာ မှန်ကန်တဲ့အလုပ်ဖြစ်တဲ့အတွက် မလုပ်နိုင်၊ မလှူနိုင်သူတွေကလည်း ဝမ်းမြောက်မိနေကြပါတယ်။ မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ရမယ့်လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုက သစ်ပင်ပေါင်းများစွာ ပြန်လည်စိုက်ပျိုး ပျိုးထောင်ကြဖို့ပါ။ လယ်ယာကိုင်း ကျွန်းလုပ်ငန်းတွေ အရင်ထက်မက ပြန်လည်ဖြစ်ထွန်းရေးဟာလည်း အရေး သိပ်ပါနေကြောင်းပါ။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှုတွေ ပွင့်လန်းကောင်းမွန်နေရေး ဟာလည်း မဖြစ်မနေလုပ်ရမယ့် လုပ်ငန်းစဉ်ဆိုတာ ပေါ်လွင်ပါတယ်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေရဲ့ သရုပ်သကန်ကို ပုံဖော်ကြည့်မြင်မိတိုင်း ကျောစိမ့်သွားမိပြီလို့ ခံစားပြောဆိုနေသူတိုင်းအနေနဲ့ လောလောဆယ် အချိန်မှာ နာဂစ်ဒဏ်ခံ ပြည်သူတွေအတွက် စာနာစိတ်အပြည့် ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးမှုတွေ ပြုလုပ်နေကြဦးမယ်လို့ ယုံကြည်ထားကြောင်းပါခင်ဗျ။ နာဂစ်ဟာ လူပေါင်း ၂.၅ သန်းကျော်ကို ဒုက္ခလှလှကြီးပေးသွားတာပါ။ စာပေ၊ ရုပ်ရှင်၊ ဂီတ၊ အနုပညာရှင်များအပါအဝင် Celebrity ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအနေနဲ့ နာဂစ်ဒဏ်ခံနေရာတွေကိုသွားပြီး ကိုယ်တိုင်နှုတ်ဆက် အားပေးမှုတွေ ပြုလုပ်ပေးမယ်ဆိုရင်ဖြင့် “စိတ်ကိုက်ခဲနာကျင်မှုတွေ” အနည်းနဲ့အများ ပြေလျော့သွားမှာ သေချာပါတယ်။ အနိမ့်ဆုံးအားဖြင့် အပြုံးဒါနပေးသင့်ကြောင်း တိုက်တွန်းအပ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

■ မောင်မင်း

[၂၆-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ THE VOICE ရာနယ်မှ]

ရွေးကောက်

နာဂစ်အလွန်
ဒိုင်ယာဂီ

သတင်းထောက်တစ်ယောက်ရဲ့ ဉာဉ်အတိုင်း မုန်တိုင်းပြီးတဲ့ နောက်တစ်နေ့ (၄)ရက်နေ့မှာ ကားတစ်စီးနဲ့ လှည့်ပတ်လေ့လာမိပါတယ်။ ပျက်စီးပြိုလဲသွားတာတွေက မနည်းဘူး။ ပြန်လည်မတည်ဖို့အတွက် တစ်ဦး တစ်ယောက်၊ တစ်ဖွဲ့တည်းအတွက် မလွယ်။ တုံးလုံးလဲနေတဲ့ ဓာတ်တိုင်တွေ၊ သစ်ပင်ကြီးတွေ၊ မြေစိုက် ကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ်တွေအကြား ကူးလူးလှုပ်ရှား နေတဲ့လူတွေ၊ လူတချို့ ထင်းခုတ်၊ တချို့က လမ်းလျှောက်၊ တချို့က အိမ်ခေါင်မိုးရိုက်နဲ့ ဆူညံနေရဲ့။

သစ်ပင်မြင်လေ လေဒဏ်ခံရလေပါပဲ။ သစ်ပင်မြင့်ကြီးတွေ တစ်နှစ်နှစ်နှစ် မဟုတ်ဘူး။ တစ်သက်စောင့်လို့မှမရနိုင်တဲ့ အပင်မျိုးကြီးတွေ တစ်မနက်အတွင်း တုံးလုံးလဲ့နေကြပြီ။ သူတို့ပေးနိုင်တဲ့အရိပ်ဆိုတာ ပြီးခဲ့တဲ့ နေ့ရက်တွေမှာ ကျန်နေခဲ့ပြီလေ။

ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာ၊ လူလတ်တန်းစားပါမချန် ကျောသားရင်သား မခွဲခြား တတ်တာကတော့ သဘာဝတရားကြီးပါပဲ။ ၃ ရက်နေ့ မနက်ပိုင်း စမ်းချောင်းမြို့နယ်ရဲ့မြင်ကွင်းကတော့ ကြောက်လန့်အံ့ဩဖွယ်ကောင်းတဲ့ မြည်ဟီးသံကြီးနဲ့ ထိန်လင်းကြည်လင်တဲ့ ကောင်းကင်ဖြူအောက်မှာ ပလူပျံနေတဲ့ သွပ်ပြားတွေ၊ အတုံးအရုံးလဲသွားတဲ့ နှစ်ပေါင်းကြာရှည်တဲ့ သစ်ပင်ကြီးတွေ၊ အလုံးလိုက်မြေဝပ်သွားရတဲ့ အိမ်အိုလေးတွေ၊ ကမ္ဘာတစ်ခွင်ကို လှည့်လည်လို့ရတဲ့ ဂြိုဟ်တုစလောင်းတွေက မြင်မကောင်းလောက် အောင်ပါပဲ။

နံနက် ၆ နာရီဝန်းကျင်မှာတော့ မိုးစက်တွေပါ၊ ပါလာပြီး မိုးစက်တွေနဲ့အတူပါလာတာကတော့ သွပ်ပြား၊ အသီးအနှံ၊ အသုံးအဆောင်တွေ ကောက်ယူရောင်းစားကြတဲ့ လူတန်းစားတချို့ကိုတွေ့ရပါတယ်။

နံနက် ၁၁:၀၀ နာရီဝန်းကျင်မှ ခေတ္တလေငြိမ်သွားတာကြောင့် အိမ်ထဲကထွက်ပြီး လက်သမားဆရာသွားရှာရတယ်။ သွပ်ပြား ၁၀-ချပ် လောက်လန်သွားတာကို လက်ခတစ်သောင်းခွဲပေးရမယ်တဲ့။ ခေါင်မိုးတစ်ခုလုံးလန်သွားတဲ့ အိမ်ကိုတော့ လက်ခကြီးပဲ တစ်သိန်းခွဲ၊ တစ်ပြားမှ မလျှော့တဲ့အပြင် လက်သမားအကူအညီမလိုပဲ ကိုယ့်ဖာသာပစ္စည်းရှာဖွေဝယ်ယူပေးရင် လိုက်ပြင်ပေးမယ်တဲ့။ လက်သမားအတွက် နေ့လည်စာထမင်းကို အိပ်ပိုင်ရှင်က စီစဉ်ပေးနိုင်ရင်တော့ လိုက်ခဲ့ပေးမယ်လို့လည်း ဆိုကြပါတယ်။

လက်သမားမရရင်လည်း လူငယ်တွေစုရုံးပြီး ကိုယ့်ဘာသာကိုယ့်အိမ်ပြင်ဖို့ သွပ်သံသွားဝယ်တာ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းဆိုင်ကရှာမရ၊ ရှာရတော့သွပ်သံကုန်သွားတာကြောင့် ကြည့်မြင်တိုင်ကမ်းနားလမ်းဖက်က

ဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို အပြေးသွားတော့ ရတော့ရပါတယ်။ သွပ်သံ ၄၀-သား
လောက်ကို ၂ နာရီလောက်စောင့်ပြီး ဝယ်ရတာ။ ပြီးတော့ ၁၀-သား
၂၅၀ လောက်ရှိတဲ့သွပ်သံက ချက်ချင်းဆိုသလို ၅၀၀-ကျပ်ပါတဲ့။

ပြေးပြေးလွှားလွှားသာဝယ်ရတာ အိမ်မှာစားဖို့ သောက်ဖို့
ဘာမှမရှိလို့ လမ်းမှာတွေ့သမျှ သိမ်းကြိုးဝယ်ရတာတော့ ကြက်ဥ၊ ဘဲဥ
တစ်လုံး ၃၀၀ ကျပ်တဲ့။ အမဲသားမိုးခိုသား တစ်ဆယ်စွားကို ၉၀၀ ကျပ်၊
ကြက်သားတစ်ဆယ်သား တစ်ထောင်၊ မုန့်ဟင်းခါး အလွတ် ၃၀၀ကျပ်၊
အကြော်နဲ့ ၄၅၀ကျပ်တဲ့။

မီးသွေး ၁ ပိဿာ ၅၅၀ ကျပ်၊ စားအုန်းဆီ ၁ ပိဿာ ၄၆၀၀ကျပ်
တဲ့။ အိမ်ပျက်လို့ ပြင်ရတဲ့အထဲ စားသောက်ကုန်ဈေးနှုန်းက နေ့ချင်း
ညချင်း ကြီးထွားလာပါတယ်။

သွပ်ပြား ၈ ပေ တစ်ချပ်ကို ၈၅၀၀ကျပ်၊ သွပ်အဟောင်းဝယ်ဈေး
၁ ချပ် ၃၀၀၀၊ ရောင်းဈေး ၅၀၀၀ စလောင်း ၁ ပိဿာ ၂၅၀၀ ကျပ်နဲ့
အမျိုးမျိုးဈေးဖွင့်နေပါတယ်။

ညနေ ၃း၀၀ လောက်မှာ အိမ်မိုး၊ အိမ်ပြင်အပြီး ကောလဟာလက
မုန်တိုင်း နောက်တစ်လုံးလာဦးမယ်တဲ့။ မီးကပျက်၊ သောက်ရေ၊ ချိုးရေမရှိ၊
ကုန်ဈေးနှုန်းကကြီးနဲ့ တကယ့်ကို မကြုံဖူးတဲ့ကိစ္စတွေ ကြုံတွေ့နေရပါတယ်။

အိမ်ပြန်မမိုးနိုင်တဲ့လူတွေ၊ အိမ်ပြိုသွားတဲ့မိသားစုတွေကတော့
ဘုန်းကြီးကျောင်းကိုပြေးကြတာပေါ့။

ဘုန်းကြီးတွေမှာလည်း နေ့ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဖို့အတွက် ဆွမ်းလိုက်ဝယ်
နေရပေမယ့် တစ်ချိန်လုံးဆွမ်းလောင်း ကျေးဇူးပြုခဲ့တဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ
ဆိုပြီး သိမ်ကျောင်းကြီးဖွင့်ပေးထားလို့ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ မုန့်လက်
ဆောင်းကုန်းရပ်ကွက်၊ ပြည်သူ့ကွက်သစ်ရပ်ကွက်တွေက ပြည်သူတွေ
အိပ်စရာကျောတစ်ခင်း ရရှိခဲ့ကြပါတယ်။

ညကတော့ မှောင်သွားလေပြီ။ တစ်နေ့လုံး ပင်ပန်းခဲ့လို့
လောကကြီးတိတ်ဆိတ်မှောင်မည်းစွာ အတုန်းအရုန်းအိပ်ပျော်နေကြချိန်။

၄ ရက်နေ့ မနက်မှာတော့ အိမ်ကရေတွေသုတ်၊ အဝတ်တွေ နေလှန်းပြီး ရန်ကုန်မြို့ကို အနည်းငယ် စူးစမ်းကြည့်တော့ တွေ့သမျှမြို့နယ် တွေထဲမှာ စမ်းချောင်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်၊ တောင်ဥက္ကလာ၊ ကမာရွတ်၊ မရမ်းကုန်း၊ သာကေတ ၊ ဒေါပုံ၊ မြောက်ဒဂုံ၊ ရွှေဂုံတိုင်၊ တာမွေမြို့နယ်တွေ အထိ နာခဲ့ပါတယ်။

အခွန်လွတ်ဈေးတော်တော်များများနဲ့ သာကေတစံပြဥယျာဉ်ဈေး၊ တာမွေဈေး၊ တောင်ဥက္ကလာ၊ နန္ဒဝန်ဈေးတွေဟာ ပျက်စီးဆုံးရှုံး ရေလျှံနေပါတယ်။ ရန်ကုန်-ပြည်လမ်း၊ ရန်ကုန်-အင်းစိန်လမ်း၊ အလံပြဘုရားလမ်း၊ ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊ ဗဟိုလမ်း၊ မြောက်ဥက္ကလာ၊ မြောက်ဒဂုံလမ်းမကြီး တွေပေါ်မှာ သစ်ပင်အိုကြီးတွေ ငြိမ်သက်စွာလဲလျောင်းနေကြတာ စိတ်မကောင်းစရာပါပဲ။

တိရစ္ဆာန်ရုံ၊ ရှုခင်းသာ၊ တော်လှန်ရေးပန်းခြံ၊ ကန်တော်ကြီး၊ တက္ကသိုလ်တွေမှာလည်း ဆုံးရှုံးမှုက ရေမတွက်နိုင်အောင်ရှိနေပါတယ်။

မြောက်ဒဂုံမြို့နယ်မှာတော့ ပျဉ်ထောင်အိမ်အများအပြားရှိရာ ရပ်ကွက်တွေမှာ အလုံးလိုက်ကျွတ်ထွက် တုံးလုံးလဲသွားတဲ့ ပျဉ်ထောင်အိမ်တွေ လူနှစ်ဦးဖက် ကုက္ကိုလ်ပင်ကြီးတွေပိပိပြီး မြေမှာဝပ်သွားတဲ့ ပျဉ်ထောင် အိမ်တွေ၊ ကားလမ်းနံဘေး မြေနိမ့်ရာနေရာတွေမှာ ပေါင်ရင်းထိမြုပ်တဲ့ ရေအိုင်ကြီးတွေနဲ့ ပြည့်နှက်နေပြီး အဲဒီမြို့ရဲ့သွပ်ဈေးကတော့ ၁ ပေကို ၁၃၅၀ ကျပ် ရှိပါတယ်တဲ့။

သာကေတမြို့နယ်ရဲ့ ဆုံးရှုံးမှုကလည်းစံတင်လောက်ပါတယ်။ သစ်ပင်ကြီးတွေ၊ ဓာတ်တိုင်ကြီးတွေ အတုံးအရုံးလဲပြီး လူနေအိမ်တွေ ခေါင်မိုးပွင့်၊ အင်္ကျီအဝတ်အစား၊ အိပ်ရာခင်းနဲ့ အခြားအသုံးအဆောင်တွေ လမ်းမပါနေလှမ်း အခြောက်ခံကြရတယ်။

သွပ်အသစ် ၁ ပေကို ၁၂၀၀ ဈေးတဲ့။ သွပ်အဟောင်းတစ်ချပ် ၂၀၀၀ ကျပ် အဝယ်ကို ၅၀၀၀ ကျပ်နဲ့ ပြန်ရောင်းကြသလို သစ်အဟောင်း ဆိုင်တွေရှိတာကြောင့် ရန်ကုန်မြို့တွင်းက လာရောက်သယ်ဆောင်သွားလို့

နာဂစ်ကြောင့် စီးပွားဖြစ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အနည်းငယ်လည်း ရှိနေကြပါတယ်။

တောင်ဥက္ကလာမြို့နယ်ကတော့ ထုံးစံအတိုင်း ရေလျှံရေကြီး နေဆဲပါပဲ။ တောင်ဥက္ကလာမှာ ရေကြီးရင် ၃ ရက်လောက် ကြာတယ်တဲ့။ သစ်ပင်ကြီးတွေပေါများတဲ့ တောင်ဥက္ကလာကိုဝင်မိတဲ့ကား၊ ဝက်ဘာထဲ သွားရသလို ဟိုလမ်းကထွက်မရ၊ ဒီလမ်းကဝင်မရနဲ့ နောက်ဆုံးရေတောထဲ ကားဖြတ်မောင်းပြီး လစ်ပြေးခဲ့ရပါတယ်။

သံဃာတော်တွေ စောင့်ရှောက်ကူညီမှုအခံရဆုံး မြို့ကတော့ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့ပါပဲ။ သံဃာတော်အပါး ၅၀၀ လောက်က အောက်ကြည့်မြင် တိုင်လမ်း တစ်လျှောက်မှာ သစ်ပင်ခုတ်ပေး၊ အမှိုက်ရှင်းပေးရင်းနဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို ကျေးဇူးဆပ်တာတဲ့။ ကြည်နူးကြည်ညိုရလွန်းလို့ မျက်ရည် ကျ ဝမ်းသာစွာအအေးတွေကပ်ကြ၊ ကတ္တရာပေါ်ပြားပြားဝပ်ရှိခိုးကြနဲ့ ဘာစိတ်ဝါတ်မှမပါဘဲ ဒုက္ခရောက်သူတွေကို အမှန်တကယ်ကူညီနေကြတာ မြင်သူတိုင်း ရင်ထဲဆိုတက်ပြီး လက်အုပ်ချီရှိခိုးသွားကြတာပါပဲ။

စမ်းချောင်းမြို့နယ်နေ လူငယ်တွေကတော့ အစုလိုက်၊ အဖွဲ့လိုက် ရေတင် ရေစုပ်စက်တွေ၊ သစ်ပင်ခုတ်ထွင်ရေးတွေ ပြန်လည်ပြင်ဆင် ရေးတွေကို တာဝန်ခွဲ ပြုလုပ်လျှက်ရှိပါတယ်။

သောက်ရေ၊ ချိုးရေ အခက်အခဲကြောင့် ရေတစ်စည်ကို ၃၀၀၀ ကျပ် ပေးရပါတယ်။ ရေစုပ်စက်ကတော့ ၁ နာရီကို ၂၅၀၀ ကျပ်၊ ဆီကတော့ ၁-ဂါလံ (၁) သောင်းဝန်းကျင်၊ ၃၀၀ ကျပ်တန် ၂၀ လီတာ ရေသန့် (အရည်)ကတော့ ၅၀၀ ကျပ်ရှိနေပါတယ်။ စမ်းချောင်းကနေ အောင်မင်္ဂလာအဝေးပြေး အသွားအပြန် အောက်ဆိုက်ကားအသုံးပြုခ အသက်သာဆုံးကို ၃၀၀၀ ကျပ်၊ ညဈေးမှတ်တိုင်ကနေ ၅ မှတ်တိုင်ကွာတဲ့ မြေနီကုန်းကို တစ်ယောက် ၅၀၀ ကျပ် ရှိနေပါတယ်။

မီးမလာလို့ ကားကြီးတွေ ဂတ်စ်ထည့်မရတာကြောင့် အောက်ဆိုက် ကား အသုံးပြုရပါတယ်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများတဲ့ အစိုးရဓာတ်ဆီဆိုင်တွေက ဆီဝယ်မရတာကြောင့် လောင်စာဆီအသုံးပြုရာ စက်ပစ္စည်းတွေအတွက်

ပေးရတဲ့ ဆီဖိုးကလည်း မသေးပါဘူး။

ကုန်းလမ်း၊ ရေလမ်း အခက်အခဲကြောင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှု နှောင့်နှေးသွားပြီး စားသောက်ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ မြင့်တက်လာပါတယ်။ ရန်ကုန်ပတ်ဝန်းကျင်က ပဲခူး၊ ရော့တီဒေသတွေရဲ့ သတင်းကလည်း မကောင်း၊ အဲဒီဒေသတွေက ရရှိတဲ့ကြက်သား၊ ဘဲဥ၊ ငါး၊ အသီးအရွက်၊ အသီးအနှံတွေ၊ ဆန်စပါး၊ ကြက်သွန် ဈေးနှုန်းတွေနဲ့ရော၍ လာမယ့်ရက်တွေ မှာစားသောက်ဖို့ ကုန်ဈေးနှုန်းတွေ တွေးရင်တွေးသလို အခက်အခဲအများ ကြီးကိုရှိနေပါတယ်။ ရောက်မလာသေးတဲ့ရက်တွေကို ပူပန်နေမယ့်အစား ပြန်လည်ထူထောင်ပြင်ဆင်ရှင်းလင်းရေးတွေကို လုပ်ကြပါစို့။

တစ်အိမ်တည်း၊ တစ်ယောက်တည်း၊ မိသားစုတစ်ခုတည်းဖြစ်တာ မဟုတ်သလို တစ်အိမ်တည်း၊ တစ်ယောက်တည်း၊ မိသားစုတစ်ခုတည်း ထူထောင်နိုင်တာမျိုးမဟုတ်။ အားလုံးစုပေါင်းလုပ်ကြဖို့ အချိန်တန်ပါပြီ။

ကျွန်တော်တို့လမ်းတွေရှင်း၊ သစ်ပင်တွေပြန်စိုက်၊ ဓာတ်တိုင်တွေ ပြန်ထူထောင်၊ ကုန်ဈေးနှုန်းကျဆင်းရေး၊ လျှပ်စစ်မီးပြန်ရရေးတွေကို ပါးစပ်နဲ့ ပြောရုံထက် ရပ်ကွက်တွင်း ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်၊ ဖြို့နယ်၊ တိုင်း၊ ခရိုင် အတွင်း ပြန်လည်ထူထောင်ကြပါစို့။

■ စွမ်းရဲတွင်

* * * * *

[၇-၅-၂၀၀၈ နေ့ထုတ်၊ Action Time ဂျာနယ်မှ]

(ဂရပ်ဖစ်)

မြေအောက်

သတိရဟုပို့လာတာပါ

အမှန်မှာတော့ ဟိုင်းကြီးကျွန်း ပင်လယ်ဘက်ကိုသွားဖို့ ပုသိမ်ဆိပ်ကမ်းကနေ မနက် (၄)နာရီ မှာစထွက်မယ်လို့ စီစဉ်ထားတာပါ။ ဒါကြောင့်လည်း ည (၁၁) နာရီခွဲလောက်ကတည်းက ရန်ကုန်ကနေ လူစုပြီး ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါတယ်...။

* * *

အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ပုသိမ်ကို မနက် (၅)နာရီမှ ရောက်လာပါတယ်။ အကိုဝမ်းကွဲတော်သူကို အားမနာစွာ အိပ်ရာနီးရင်း သူစီစဉ်ထားတဲ့ စက်လှေဆိပ်ကို ထွက်ခဲ့ကြပါတယ်။ သဘောဆိပ်ကိုရောက်တော့ စက်လှေပိုင်ရှင် သူငယ်ချင်းက ပါလာသမျှလှူဖွယ်ပစ္စည်းတွေကို နေရာချရင်း သူကိုယ်တိုင် လိုက်မပေးနိုင်တဲ့အတွက် အားနာနေကြောင်း ပြောရှာပါတယ်။

ခရီးလမ်းမှာ လမ်းပြဖို့ စီစဉ်ပေးတဲ့ သူငယ်ချင်းကလည်း သူ့အစီအစဉ် အဆင်မပြေတာကြောင့် တောင်းပန်စကားဆိုရင်း နှုတ်ဆက်ရှာပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ မနက် (၇)နာရီမှာတော့ တစ်ခါမှမရောက်ဖူးတဲ့ ပင်လယ်ဒေသကို တစ်ခါမှ အကြာကြီးမစီးဖူးတဲ့စက်လှေနဲ့ လမ်းပြမပါဘဲ ခရီးထွက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ရပါတော့တယ်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေက သူတို့တွေကို သတိရလို့ လာခဲ့ကြတာမို့ သူတို့တွေက ဝမ်းသာအားရ ကြိုဆိုကြမှာပါ...။

* * *

အရင်တုန်းက အရသာခံကြည့်ခဲ့ရတဲ့ ပုသိမ်ဆိပ်ကမ်းကို ကျောခိုင်းရင်း ရှေ့မှာတွေ့ရမယ့် ပင်လယ်ခရီးကိုသာ စိတ်လှုပ်ရှားနေမိပါတယ်။ ပါလာတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေကလည်း ရန်ကုန်မှာဆို အလုပ်များကြသူတွေပါ။ အခု စက်လှေပေါ်မှာတော့ ဘာအလုပ်မှမရှိဘဲ အိပ်ဖို့နေရာသာ ရှာနေကြ ပါတော့တယ်။ မပြီးသေးတဲ့ အလုပ်တွေကို ခဏထားပြီး လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်တွေကိုလုပ်ဖို့ စည်းရုံးနှိုးဆော်နေတာကတော့ မိမိရင်ထဲက သွေးတွေ ပါပဲ...။ ကျွန်တော်တို့တွေ အခုလိုရေမြေဝေးတဲ့ပင်လယ်ဘက်ဆီ တကူးတက လာလှူဖြစ်တာ ပိုက်ဆံပေါနေလို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံရပ်ခြားက သူငယ်ချင်းတွေ ပို့ပေးတဲ့ အလှူငွေတွေရယ်၊ ကျွန်တော်မိသားစုကလည်း လှူချင်စိတ်နဲ့ လှူရမယ့်ငွေ ချိန်ဆရင်း အားမလိုအားမရဖြစ်နေချိန်မှာ ထူးခြားတဲ့ အလှူရှင် ဆရာတော်တစ်ပါးထံကနေ ရုတ်တရက် ဒကာကြီး လှူချင်တာလှူဖို့ဆိုပြီး မေတ္တာဓာတ် ကြီးမားစွာ လှူလိုက်တဲ့အလှူငွေရယ်၊ စီစဉ်တဲ့ သူငယ်ချင်းတွေရဲ့ တူညီတဲ့ သဒ္ဒါတွေကြောင့် လာဖြစ်ကြတာပါ။ စက်လှေ စထွက်ပြီးကတည်းက အခုထက်ထိ ဘယ်မြို့၊ ဘယ်ရွာကို သွားပြီး လှူမယ်ဆိုတာ တိတိကျကျ မစဉ်းစားထားပဲ ဒေသခံ ဆလင်ကြီးကို မုန်တိုင်း တုန်းက ဘယ်ရွာ ဘယ်လောက်ထိခိုက်တယ်၊ နစ်နာတယ်၊ ဆုံးရှုံးတယ် ဆိုတာတွေ မေးရင်းနဲ့ အလှူရှင်အရောက်နည်းတဲ့ ငပုတောမြို့နယ်အပိုင်က

ပင်လယ်ရွာ (၅)ရွာလောက်ကိုသွားဖို့ ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းအားလုံး ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ အခုမှပဲ စက်လှေဆလင်ကြီးခမျာ ဦးတည်ရာ လမ်းကြောင်းကို သိသွားပြီမို့ စိတ်လက်ပေါ့ပါးစွာ မောင်းနှင်နိုင်ပါတော့တယ်။

* * *

ငပုတောမြို့ကိုကျော်တယ်ဆိုရင်ပဲ ပင်လယ်ရေပြင်မှာ လှိုင်းအိအိလေး တွေနဲ့ကြုံဆိုနေပါတယ်။ လှိုင်းလုံးလေးတွေရဲ့ကြားမှာ နိမ့်ကာမြင့်ကာနဲ့ ဝမ်းစာအတွက် ငါးရှာနေတဲ့ ကိုတံငါတို့ရဲ့လှေတွေကိုကြည့်ရင်း စက်လှေ ပေါ်မှာ ကြောက်စိတ်ဝင်နေတဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် နည်းနည်းတော့ ရှက်မိပါတယ်။ စက်လှေနောက်ကိုသွားချင်ပေမယ့် စက်လှေဘေးကုန်းပတ်ကနေ သွားရ မှာမို့ စက်လှေအမိုးပေါ်ထိုင်နေမိတာ အတော်ကိုကြာနေပါပြီ။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့မှာ ဆရာတော်တစ်ပါးလည်း ပါလာပါတယ်။ ဆရာ တော်နှင့်အတူ စကားတွေပြောရင်း တစ်ခါတစ်ရံ ခပ်ပြင်းပြင်းလေး တွန်းလာတဲ့လှိုင်းတွေကြောင့် စက်လှေအနောက်ဘက်ကို မသွားရဲသေး ပါဘူး။ ပင်လယ်ဆိုတာ မာယာအများသားမဟုတ်လား။ အခုစီးလာတဲ့ စက်လှေကြီးဟာလည်း နာဂစ်မုန်တိုင်းတိုက်တဲ့အချိန်မှာ ကျောက်ချောင်းဆိုတဲ့ ရွာမှာ ကပ်ထားရင်း လှိုင်းအပုတ်မှာ ရွာထဲကအိမ်နှစ်အိမ်ကြားကို ရောက်သွားခဲ့တယ်ဆိုတာသိရပြန်တယ်။ စက်လှေ ဆလင်လေးနဲ့ သင်္ဘောသားတွေက စက်လှေကို ကြိုးဖြတ်ပေးလိုက်လို့ သူတို့ပါစက်လှေနဲ့ အတူ ပါသွားခဲ့ကြတာပါ။ မုန်တိုင်းပြီးမှ ရေထဲရောက်အောင် မနည်း ကြိုးစားပြီး ပျက်တဲ့အပိုင်းတွေကို ပြန်ပြင်ထားတဲ့ စက်လှေသက်ရှည်ဟာ အခုတော့ ကျန်းမာစွာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကုသိုလ်ခရီးမှာ စစ်သူကြီးပမာ လိုက်ပါလာပါတော့တယ်...။

ရောဝတီတိုင်းမြေပုံထဲမှာ အသေအချာမမြင်ဖူးတဲ့ မြစ်တွေဟာ ပင်လယ် ဝနဲ့ နီးလာလေလေ၊ များလာလေလေပါပဲ...။ ဆလင်ကြီးရဲ့ ပြောပြချက်အရ ဟိုးအဝေးမှန်ပျူ အုန်းတောလေးတွေက သက္ကယ်သောင်တို့၊ ဟိုင်းကြီး

ကျွန်းတို့ဆိုတာကို သိလိုက်ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စက်လှေဘေးကနေ မော်ကြားပြီး ကျော်လွှားသွားတဲ့ ရှုပ်ပြေးရေယာဉ်လေးကတော့ အထက် ပြွန်ဆိုတဲ့ ရွာကလေးမှာ ဆိုက်ကပ်နေပါပြီ။ အချိန်ကလည်း ညနေ(၄) နာရီခွဲကျော်နေပြီမို့ အခက်မကွဲတဲ့ အထက်ပြွန်ရွာကို ဖြတ်ကျော်ရင်း ရှေ့ခရီး ကို ဆက်ခဲ့ကြပါတယ်။ မြစ်ပြင်ကျယ်ကြီးကနေ ချောင်းကြီးထဲကိုဝင်လာ တာမို့ ကမ်းတစ်ဖက်က ဆားကွင်း၊ ကမ်းတစ်ဖက်က လယ်ကွင်းတွေကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့မြင်ကြရပါတယ်။ မုန်တိုင်းတိုက်တုန်းက ပင်လယ်ထဲက တက်လာတဲ့ ဒီရေခဲချောင်းအကျယ်ကြီးတွေကြားက ကုန်းသေးသေးလေးတွေ ပေါ်မှာ အသက်လှုပ်ပြေးလွှားရင်း၊ အားကိုးရှာရင်း၊ မိမိတို့သားသမီးကို ဆွဲထား ရင်း လက်လျှော့အရှုံးပေးသွားလိုက်ကြရတဲ့ ပင်လယ်လုပ်သားတွေရဲ့ မြင်ကွင်း ကို ဓာတ်ပုံရိုက်ရင်း မြင်ယောင်နေမိပြန်ပါတယ်...။

* * *

ဒီလိုနဲ့ လေကိုဆန် ရေကိုဆန်ရင်း ညနေ (၅)နာရီခွဲလောက်မှာ ကြာကန်ဆိုတဲ့ ရွာကလေးကိုရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ရွာဦးမှာ အသစ်ပြန်မိုးထားတဲ့ သွပ်မိုးဖြူဖြူနဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းကိုတွေ့ရပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းဘေးက အုန်းပင်တွေမှာ နားနေတဲ့ ဗျိုင်းဖြူဖြူတွေဟာ မိုးသားပြာပြာမှာ အတော်ကို လှနေပါတယ်။ အရင်တုန်းက ဒီရွာဟာ ကြာပန်းရောင်စုံပွင့်နေတဲ့ ကန်ကြီး တစ်ကန်လို လှပနေမယ်ဆိုတာ ပြောပြစရာတောင်လိုမယ်ထင်ပါဘူး။ အခု တော့လည်း ကြာကန်ဟာ ကဗျာမဆန်စွာနဲ့ တိုးတိတ်စွာကြေကွဲ... ဆိုး အတိတ်မှာ ရေထဲပျောခဲ့ရပါတယ်။ မြစ်ကမ်းတစ်လျှောက် အိမ်တွေပျောက် လို့ ရွာတစ်ခြမ်းကျန် အမိုးအကာတွေလန်နေတာတွေကိုလည်း စိတ်မကောင်း စွာ တွေ့မြင်ကြရပါတယ်။ လူအသေအပျောက်နည်းပေမယ့် အိုးအိမ် ပျက်တာကလည်း စိုးရိမ်ခက်စရာပါပဲလေ...။ ဒါကြောင့်မို့ ဆန်(၅)အိတ်နဲ့ ဒန်အိုးအလုံး (၃၀)ကို ရွာသူရွာသားတွေအတွက် ရွာဦးဘုန်းကြီးကျောင်းမှ တစ်ဆင့် ပေးလှူခဲ့ကြပါတယ်...။

ကြာကန်ကအထွက် လေကိုဆန်တက်ရင်း မှောင်ရိပ်မည်းမည်း မိုး
သည်းသည်းမှာ သက်န်းကုန်းဆိုတဲ့ရွာကြီးကို ည (၇)နာရီခွဲ ရောက်လာပါ
တယ်။ ရွာရဲ့တံတားမှာ နဒီရွှေစင်ဆိုတဲ့သင်္ဘောတစ်စီး (Save the Chil-
dren) အဖွဲ့ ဆိုက်ကပ်ထားလို့ ကျွန်တော်တို့စက်လှေလည်း သူ့ဘေး
မှာပဲ ညအိပ်နားခဲ့ကြပါတယ်။ လှိုင်းလေလူးနေတဲ့ စက်လှေပေါ်မှာ အိပ်ရ
တဲ့ အရသာက ပင်လယ်နေသူတို့ကို ကိုယ်ချင်းစာတတ်စေခဲ့ပါတယ်။ သက်န်း
ကုန်းရွာမှာ အခုလက်ရှိ အိမ်ထောင်စု (၁၃၀၀)ကျော်လောက်ရှိပြီး လူဦးရေ
(၆၀၀၀)ကျော်ရှိတယ်လို့ ရွာခံတွေ့ရဲ့ ပြောပြချက်အရ သိရပါတယ်။ တစ်ချိန်
တုန်းက ပင်လယ်ထွက်ကုန် အရောင်းအဝယ် စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးခဲ့တဲ့ ရွာကြီး
တစ်ရွာလို့ လူသိများခဲ့ပါတယ်။ စက်လှေက ကမ်းမှာဆိုက်နေပေမယ့်လည်း
မိုးသက်လေပြင်းကျနေတာမို့ ဘယ်သူမှ အပြင်မထွက်ဘဲ စက်လှေထဲမှာ
တိတ်တိတ်ကလေး နေနေကြပါတယ်။ သိပ်မကြာခင်မှာ ရွာထဲက ရွာသားသုံး
ယောက်တက်လာပြီး လေဘေးကယ်ဆယ်ရေးနဲ့ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး
လုပ်ငန်းတွေကို တက်ကြွစွာဆောင်ရွက်နေတဲ့ လူငယ်တွေဖြစ်ကြောင်း...
တစ်ဦးချင်းစီ လှူလိုရင်ပဲဖြစ်ဖြစ် အိမ်ထောင်အစုလိုက် လှူချင်ရင်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်
ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးဖို့ အသင့်ရှိကြောင်း၊ ကျောင်းဆရာလုပ်ဖူးသူနဲ့ လက်ဘက်
ရည်ဆိုင်ပိုင်ရှင်လူငယ်တို့က မိတ်ဆက်စကားနဲ့ အကြံထောက်ခဲ့ကြပါတယ်။
ဒီရွာမှာလည်း လူအသေအပျောက်များသလို ရှေ့ရွာကမျောလာတဲ့ လူသေ
တွေကို ရပ်ရွာလူငယ်တွေ ဝိုင်းဝန်းမြှုပ်နှံပေးခဲ့ရကြောင်း၊ ကမ်းနားမှာတွေ့ရင်
ကမ်းနား၊ လယ်ကွင်းထဲမှာတွေ့ရင်လယ်ကွင်းထဲမှာ မြေမြှုပ်လိုက်ရကြောင်း
ပြောပြချိန်မှာတော့ ဒီည လက်ဘက်ရည်တစ်ခွက် ဆင်းသောက်ဦးမယ်လို့
ပြောမိခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်... မပြောမိဘူးလို့ပဲမှတ်ပါလို့ စိတ်ထဲမှာပြောရင်း
အသာလေးငြိမ်နေလိုက်ရပါတယ်...။ မိုးနည်းနည်းတိတ်ချိန်မှာတော့
သက်န်းကုန်းရွာက လူငယ်တွေပြတဲ့ မုန်တိုင်းအချိန်တုန်းက သူတို့ရွာလေး
ပျက်စီးသွားပုံ ရိုက်မိတဲ့ဒီဒီယိုမှတ်တမ်းလေးကို နဒီရွှေစင်သင်္ဘောပေါ်မှာ
ရေခွေးကြမ်းသောက်ပြီး ကြည့်ခဲ့ရတယ်။ လူဆိုတာ အသက်အန္တရယ်နဲ့

ကြုံတဲ့အခါကြတော့လည်း ဘာပစ္စည်းမှမယူနိုင်ပဲ ထားခဲ့ကြရတာပဲ မဟုတ်လား။ ရပ်ရွာကိစ္စတွေကို အစွမ်းကုန်ကူညီနေတဲ့ ပရဟိတစိတ်ရှိတဲ့ သင်္ကန်းကုန်းရွာက လူငယ်တွေကိုလည်း ချီးကျူးနေမိပါတယ်...။

* * *

ကြာကန်ရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာတွေ့ခဲ့တဲ့ ဇီးဖြူဆိပ်ရွာသား ၂-ဦး ဟာ ကျွန်တော်တို့စက်လှေကို လမ်းကြိုစီးရင်း သူတို့ရွာရဲ့ ရေဘေး၊ လေဘေး ဒုက္ခတွေအကြောင်းကို ရိုးသားစွာ တစ်လမ်းလုံး ပြောပြခဲ့ကြ ပါတယ်။ အလှူရှင်အရောက်နည်းတဲ့ရွာမို့လို့ စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲ ရှိနေတာမို့ သူတို့ရွာကိုလှူဖို့ စည်းရုံးပြောပြနေတဲ့ ရွာသား ၂-ဦးဟာ တကယ့်ကို သူ့ရွာအတွက် တာဝန်ကျေတဲ့လူတွေပါပဲ။ သူဝတ်ထားတဲ့ အင်္ကျီဟာလည်း ရုပ်ရှင်မင်းသားတစ်ယောက် ဝေသွားတဲ့အင်္ကျီလို့ ဂုဏ်ယူ ဝမ်းသာ ပြောပြနေပါသေးတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်း တစ်စုက သူတို့ရွာဖက်မှာအများကြီးလှူပစ်လိုက်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါ တယ်...။

ဇီးဖြူဆိပ်ရွာသား ၂-ဦးရဲ့ လမ်းညွှန်ပေးမှုကြောင့် မြစ်ကြောင်းတစ် လျှောက်ကို စုန်ဆင်းရင်း မုန်တိုင်းနဲ့ ဒီရေ မှောက်သွန်ချခဲ့တဲ့ အောက်ပြွန်ဝ ဆိုတဲ့ ရွာကလေးကို အချိန်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ ရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ အိမ်ခြေ (၂၀၀)ကျော် အကုန်လုံးပျက်စီးပြီး အသေအပျောက် အများဆုံးရွာ ကလေးပါ။ လူ (၈)ယောက်လောက်သာ ကျန်ခဲ့ပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းလည်း ပျက်စီး၊ ဘုန်းကြီးပါ ပျံလွန်တော်မူခဲ့ရပါတယ်။ ရွံ့ညွှန်ထဲမှာ လဲနေတဲ့ စေတီအပိုင်းအစတွေကလည်း မုန်တိုင်းရဲ့ ရက်စက်မှုကို ပြနေသလိုပါပဲ...။

* * *

သဒ္ဓါတရားထက်သန်နေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတစ်စုဟာ လှူရ တော့မယ့်နေရာကိုတွေ့လို့ အလျှင်အမြန်ပဲ စက်လှေကို ကမ်းကပ်ခဲ့ကြ

ပါတယ်။ ဒီရွာမှာ ရွက်ဖျင်တဲ မီးခိုးစိမ်းရောင်အလုံး (၃၀)လောက်နဲ့ ဝန်မိုးထရံကာ အိမ်တန်းရှည်(၄၊ ၅)လုံးကိုလည်းတွေ့ရပါတယ်။ အိမ်တန်းရှည်ကတော့ ဆရာတော် ဥူးသုမဂ်လက ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့တာဖြစ်ပြီး ရွာနာမည်ကိုလည်း ‘အောင်မင်္ဂလာ’ လို့ အမည်သစ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အနီးအနားက အသက်မသေဘဲ ကျန်ခဲ့တဲ့သူတွေရပြီး နေနေကြလို့ ရွာသစ်တည်ထားတဲ့ သဘောပါ။ ရွာအလယ်မှာ မိုးကာဖျင်စတိုခင်းပြီး လှူမယ့် ပစ္စည်းတွေကို နေရာချနေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတစ်စုကတော့ မမောမပန်းနိုင်အောင်ပါပဲ။ တစ်အိမ်ထောင်ကို ဒန်အိုးတစ်လုံးမှာ ဆန် (၂)ပြည်၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်နဲ့၊ ကြက်သွန်၊ ကုလားပဲအပြင် အဝတ်လဲဖို့ အင်္ကျီ၊ ပုဆိုးနဲ့၊ ထမီတွေကိုလည်း ဝေငှခဲ့ကြပါတယ်။ ကလေးတွေအတွက် မိုးရေခဏခဏစိုရင် ဖျားနာနေမှာစိုးလို့ မိုးကာ ဦးထုပ်လေးတွေကိုလည်း ဆောင်းပေးခဲ့ပါသေးတယ်...။ ဒါ့ထက် ဝမ်းသာစရာကောင်းတာကတော့ နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ကြရသူများ အစွဲမှလွတ်ဘဝတွေကျွတ်စေဖို့ ဆရာတော်ကတရားဟောရင်း မေတ္တာပို့အမျှဝေတောင်းဆုတွေ ပြုခဲ့ကြပါတယ်...။

* * *

ပင်လယ်ရေကျချိန်မို့ မြစ်ရေကိုစုန်ဆင်းရင်း မနက် (၉)နာရီကျော် လောက်မှာ ဇီးဖြူဆိပ်ရွာကို ရောက်ပါတယ်။ ရေကျချိန်မို့ ရွာတံတားပေါ်ကို တက်ဖို့သင့်မသင့် တွေဝေနေကြပါသေးတယ်။ ဒီရွာမှာတော့ အိမ်ခြေ(၃၆၀)ကျော်ရှိပြီး လူဦးရေ(၁၅၀၀)နီးပါးရှိပါတယ်။ ရေထိလို့ ခဲသွားတဲ့ ဘိလပ်မြေအိတ်တွေကို ရွာလမ်းအဝင်မှာ ခင်းထားတာကလည်း ရွာသားတွေရဲ့ ဉာဏ်ကောင်းမှုပါပဲ။ လူအသေအပျောက်မရှိပေမယ့် အိုးအိမ်နဲ့၊ လယ်ယာ၊ ဆားကွင်းတွေကတော့ ပျက်စီးဆုံးရှုံး အတုံးအရုံးဖြစ်ကြတာပါပဲ။ ရွာထဲမှာရှိတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းကြီးကတော့ အမိုးလန်နေတဲ့ကြားက ပြေးတက်လာတဲ့ ရွာသူရွာသားတွေရဲ့အသက်ကို ကယ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။

စာသင်ကျောင်းလေးကတော့ နာဂစ်ဒဏ်ကြောင့် ပြိုလဲခဲ့ရပါတယ်။ ဒီရွာမှာလည်း ဆန်၊ ဒန်အိုးပါမကျန်အောင် ငါးပိ၊ ငါးခြောက်ဝေ၊ ဖယောင်းတိုင်တွေပါ ပေးခဲ့ကြပါတယ်။ အဝတ်အစားတွေဝေပြီးတော့ ကွယ်လွန်သူများရစေရေး အကျွတ်အလွတ်ပွဲလေး အမှုပေးခဲ့ကြပါတယ်။ အသံဩဇာပြည့်စုံလှတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဆရာတော်ရဲ့ အမှုပေးဝေသံ၊ ရွာသူရွာသားများရဲ့ တရားရွတ်ဖတ်ပူဇော်သံတို့ဟာ နိဗ္ဗာန်သီတံတစ်ရွာလုံးကို ဖုံးလွှမ်းသွားပါတော့တယ်...။

* * *

နောက်ဆုံးသွားခဲ့တဲ့ရွာကလေးကတော့ အင်္ဂတေလို့ခေါ်တဲ့ ရွာကလေးပါ။ ပင်လယ်နဲ့အရမ်းနီးပြီး ကျွန်းကလေးလိုမျိုးတည်ထားတဲ့ရွာနို့ ရေအဝင်အထွက်၊ အတက်အကျကြမ်းလှပါတယ်...။ အုန်းပင် ပင်ညည်တွေနဲ့ ဆောက်ထားတဲ့တံတားက ပင်လယ်ထဲမှာ...။ ရွာက ဟိုအထေးကြီးမှာမို့ ရွာအထိစက်လှေမသွားနိုင်ပါဘူး...။ အဲဒီအုန်းတံတားမှာပဲ စက်လှေကပ်ပြီး ရွာသားတွေကိုပစ္စည်းလာယူဖို့ အခေါ်လွှတ်ရပါတယ်...။ မကြာခင်မှာဘဲ ရွာဆိပ်ကနေ တံတားအထိ လူတန်းကြီးပြည့်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ပါလာသမျှအားလုံး လှူရပါတော့တယ်...။ စက်လှေအနားအထိ မလာနိုင်တဲ့ လူကြီးတွေအတွက် စက်လှေနားမှာလာကပ်တဲ့ လှေကလေးရဲ့အကူအညီနဲ့ ရွာတာရိုးအထိ အဝတ်အစားတွေ၊ ဦးထုပ်တွေ၊ ဖယောင်းတိုင်တွေ သွားပေးခဲ့ကြပါသေးတယ်...။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတစ်စုက အင်္ဂတေကို အပျင်းပြေလာတာမဟုတ်ဘူးဆိုပြီး အော်ရင်း ပေး၊ ပေးရင်း အော်နေရသေးတယ်။ တကယ်ပါ ကျွန်တော်တို့က သတိရလို့လာကြတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားနေတဲ့အချိန်မှာ သူတို့တစ်တွေက တကြုတ်ကြုတ်မြည်နေတဲ့ အစာအိမ်ကို ချောရင်း ကားစက်သံ၊ စက်လှေဆိုက်သံကို နားစွင့်နေလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဝတ်အစားလဲတဲ့အခါ သူတို့မှာ ဆပ်ပြာမရှိလို့ မဲညစ်နေတဲ့ ဝတ်လက်စအင်္ကျီလေးကို ဖုန်ခါရင်း ယုယနေကြလိမ့်မယ်။ မိုးရွာလို့

ကျွန်တော်တို့ ထီးဖွင့်ဆောင်းတဲ့အခါ နီးစပ်ရာ သစ်ရွက်ကလေးတွေကို ခေါင်းပေါ်တင်ရင်း သူတို့ချမ်းနေကြတော့မယ်။ ညဖက် ကျွန်တော်တို့တတွေ အိပ်ပျော်နေတဲ့အခါ အမိုးအကာမလုံတဲ့ ထရံကြားက လေတိုးသံကို သူတို့ ကြောက်နေကြတော့မယ်။ ကျွန်တော်တို့ သား၊ သမီးတွေ ကျောင်းသွားတဲ့ အခါ.. ကျောင်းမတက်နိုင်တော့တဲ့ သူတို့ရဲ့ ကလေးလေးတွေကို သတိရ မျက်ရည်ကျနေကြမှာမို့...

တကယ်ပါ.....

ကျွန်တော်တို့က 'သတိရလို့' လာခဲ့ကြတာပါ.....။

■ နေဝင်းအောင် (ဂရပ်ဖစ်)

[၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လထုတ်၊ မုဒိတာမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် (၁၈)မှ]